

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

โดย
นายกฤตพล วังภูสิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อ
ส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

MODELS FOR LANGUAGE AND CULTURE INSTRUCTION BASED ON LINGUISTIC
LANDSCAPE FOR ENHANCING THE ABILITY OF INNOVATIVE CREATION OF PRE-
SERVICE TEACHERS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy CURRICULUM AND INSTRUCTION
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

โดย นายกฤตพล วังภูสิต

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1
ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
อาจารย์ ดร. เต๋นชัย ปราบจันดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ พิมพ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. เต๋นชัย ปราบจันดี)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย)

61253907 : หลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม, ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์, นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

นาย กฤตพล วังภูสิต: รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 2) ออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 3) ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และ 4) ประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ดังนี้ 4.1) ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.2) ประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการ 4.3) ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน และลงทะเบียนเรียนในรายวิชา “ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย” ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มขยายผล คือกลุ่มที่นำไปใช้ทดลองประเมินประสิทธิผลที่เป็นนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งนักศึกษามีความรู้ ความสามารถคุณลักษณะไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ คู่มือการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ดำเนินวิจัยลักษณะการวิจัยและพัฒนาโดยใช้การวิจัยผสมผสานวิธีที่มีลักษณะเป็นแบบแผนเชิงผสมผสานแบบรองรับภายใน (The Embedded Design) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีแบบไม่อิสระ (t - test for dependent samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า

1. การสังเคราะห์ของการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ การสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าและปัจจุบันได้ข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ผู้เรียน ศึกษาความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนด้านการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

2. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูมีชื่อว่า “L.L. MODEL” มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นนักบริหารทางความคิด เข้าสัมผัสภาษาและวัฒนธรรมจริง เพื่อต่อยอดสร้างนวัตกรรมเชิง

สร้างสรรค์ 2) วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพัฒนาการการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ผ่านภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 6 ชั้น คือ ชั้น 1 กระตุ้นความรู้เดิม (Lead students to their background knowledge) ชั้น 2 สัมผัสภาษาในชุมชนจริง(Accumulate information about local language) ชั้น 3 แลกเปลี่ยนข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม (Need of language and culture sharing) ชั้น 4 เรียนรู้ร่วมสร้างนวัตกรรม (Learn to create innovation) ชั้น 5 นำเสนอเผยแพร่ (Announce and inform the innovation) และชั้น 6 ประเมินผล (Neat and nice way for evaluation) 4) วัดและประเมินผล พัฒนาการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ผ่านภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 5) บริบทสนับสนุนอื่นๆ การใช้กรอบแนวคิด S,P,E,A,K,I,N,G โดยพบว่ามีความเหมาะสมนำไปใช้ได้จริง

3. การทดลองจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน “L.L. MODEL” ได้ประสิทธิผลของรูปแบบฯ พบว่าผู้เรียนมี 3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น และ 3.3) ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

4. ประสิทธิผลของรูปแบบฯ พบว่าผู้เรียนกลุ่มขยายผลมี 4.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4.2) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น และ 4.3) ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

61253907 : Major CURRICULUM AND INSTRUCTION

Keyword : MODELS FOR LANGUAGE AND CULTURE INSTRUCTION, LINGUISTIC LANDSCAPE, INNOVATIVE CREATION

MR. KRITTAPHON WANGPUSIT : MODELS FOR LANGUAGE AND CULTURE INSTRUCTION BASED ON LINGUISTIC LANDSCAPE FOR ENHANCING THE ABILITY OF INNOVATIVE CREATION OF PRE-SERVICE TEACHERS THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR UBONWAN SONGSERM, Ph.D.

The purposes of this research were to: 1) analytical studies, synthesize basic information for the development of language and cultural teaching and learning models in line with the linguistic landscape to promote creative innovation abilities of students and teachers; 2) design and develop language and cultural teaching and learning models in line with the linguistic landscape to promote creative innovation abilities of students and teachers; 3) an experimental study of language and culture instructional models along the linguistic landscape to promote creative innovation abilities of students and teachers; and 4) to assess the effectiveness of the use of language and culture instructional models in line with the linguistic landscape to promote creative innovation abilities of student teachers as follows: 4.1) assessing the learning achievement of language and culture according to the linguistic landscape before and after school, 4.2) assess the ability to create innovative creative developments, 4.3) assess the satisfaction with the use of language and cultural teaching and learning models according to the linguistic landscape.

The samples used in the research is an undergraduate student Teacher Training College Phranakhon Rajabhat University, 4th year, 30 students and enrolled in the course “Foreign Languages in Thai”, the first semester of the academic year 2021. Amplification group is the group used to evaluate the effectiveness of undergraduate students Thepsatri Rajabhat University 2nd semester, academic year 2021, 30 students which students have knowledge. The ability and attributes were not different from the sample students used in the research. The research instruments consisted of language and cultural teaching and learning models based on the linguistic landscape. Creative Innovation Creativity Assessment Form for Recording Teaching Management Results and the satisfaction questionnaire on the use of language and cultural teaching and learning models according to the linguistic landscape. Conduct research on research and development characteristics by using a combination of research methods that are the Embedded Design. Data were analyzed by averaging, standard deviation, t-test for dependent samples, and content analysis.

The research results according to the objectives finding were as follow:

1. Synthesis of document analysis Teacher/Academic Interview Alumni and current group discussions get basic information analyze learners to study the need for learners' development in language and cultural teaching in line with the linguistic landscape to promote creative innovation abilities of student teachers.

2. Language and culture teaching and learning model according to the linguistic landscape to promote creative innovation abilities of student teachers named "L.L.MODEL", there are 5 components: 1) teaching and learning principles that emphasize learners to be thought managers, immerse themselves in language and real culture to further create creative innovations, 2) objectives: to study the development of creative innovation through language and culture along the linguistic landscape, 3) the teaching and learning process consists of 6 steps: step 1: lead students to their background knowledge, step 2: accumulate information about local language, step 3: need of language and culture sharing, step 4: learn to create innovation, step 5: announce and inform the innovation, and step 6: neat and nice way for evaluation, 4) measure and evaluate develop creative innovation through language and culture along the linguistic landscape, 5) other supporting contexts using the conceptual framework S,P,E,A,K,I,N,G. It was found that the quality can be used in practice.

3. An experiment in teaching and learning according to the "L.L.MODEL" instructional model was effective. It was found that the learners had 3.1) the learning achievement of language and culture according to the linguistic landscape after school was significantly higher than before at the .05 level, 3.2) the ability to create creative innovations, and 3.3) satisfaction with the use of language and cultural teaching and learning models in the linguistic landscape was at the highest level of agreement.

4. The effectiveness of the model, it was found that the learners in the extension group had: 4.1) the learning achievement of language and culture according to the linguistic landscape after school was significantly higher than before at the .05 level, 4.2) the ability to create creative innovations was higher, and 4.3) the satisfaction with the use of the language and cultural teaching and learning model according to the linguistic landscape was at the highest level of agreement.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม และอาจารย์ ดร. เด่นชัย ปราบจันดี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่เคารพรักรยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ พิมพ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย กรรมการสอบ ที่เมตตา กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือสนับสนุน ตรวจสอบเนื้อหา และกระบวนการวิจัยตลอดมาผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และคณาจารย์กัลยาณมิตร ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่เป็นห่วงคอยถามไถ่และให้ความอนุเคราะห์สถานที่ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดจนขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่ให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีที่ให้ความอนุเคราะห์นำรูปแบบไปขยายผล และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ ตลอดเพื่อนปริญญเอกที่ร่วมสุขรุ่ม 11 กันมาและพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่จุดประกายให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองทางด้านการศึกษา ที่คอยสนับสนุนและให้โอกาสผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้ประเมินที่สูงสุดระดับคะแนน 4 เป็นมติเอกฉันท์นำความภาคภูมิใจแก่ข้าพเจ้านี้วันดี

นาย กฤตพล วังภูสิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	11
คำถามของการวิจัย.....	24
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	24
สมมติฐานของการวิจัย.....	25
ขอบเขตของการวิจัย.....	25
นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย.....	27
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	29
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	31
1. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย.....	33
2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน.....	35
3. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์.....	47
4. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์ เชิงภาษาศาสตร์.....	74

5. แนวคิด ทฤษฎีทางการวิจัยผสมผสานวิธี.....	137
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	143
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน Research (R ₁): Analysis.....	146
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D ₁): Design and Development)	155
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R ₂): Implementation)	174
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D ₂): Evaluation).....	191
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	197
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R ₁): Analysis).....	198
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน(Development (D ₁): Design and Development)	218
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R ₂): Implementation)	229
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D ₂): Evaluation).....	244
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	257
สรุปผลการวิจัย	258
อภิปรายผล	262
ข้อเสนอแนะ	275
บทสรุปส่งท้าย	277
รายการอ้างอิง.....	278
ภาคผนวก	310
ภาคผนวก ก ขั้นตอนที่ 1	311

ภาคผนวก ข	ขั้นตอนที่ 2	341
ภาคผนวก ค	ขั้นตอนที่ 3	422
ภาคผนวก ง	ขั้นตอนที่ 4	552
ภาคผนวก จ	อื่น ๆ	571
ประวัติผู้เขียน		576

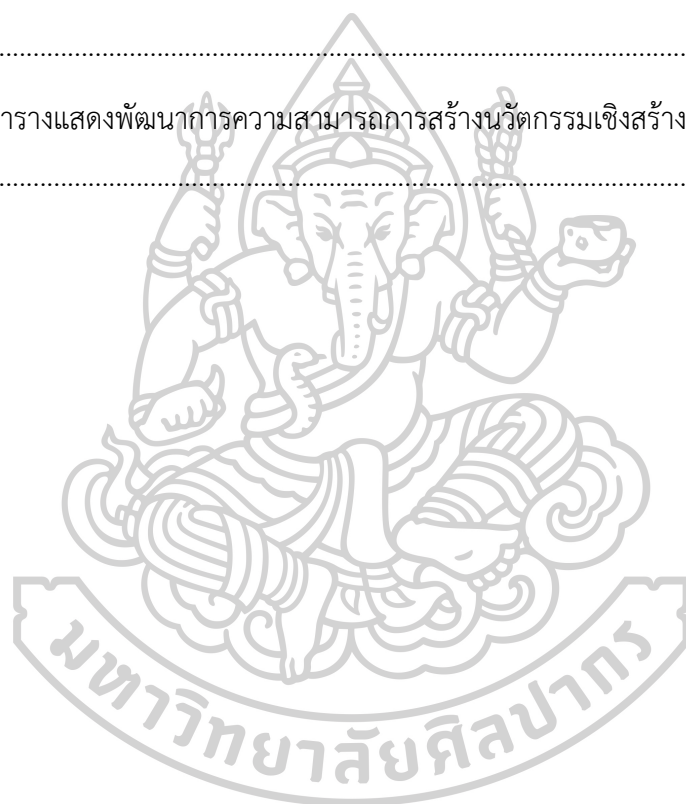
สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สั้งเคราะห์ความหมายการออกแบบการเรียนการสอน	36
ตารางที่ 2 สั้งเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	42
ตารางที่ 3 สั้งเคราะห์ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	49
ตารางที่ 4 สั้งเคราะห์องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์.....	55
ตารางที่ 5 สั้งเคราะห์ความหมายของการเรียนการสอนภาษา.....	76
ตารางที่ 6 สั้งเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา.....	81
ตารางที่ 7 สั้งเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม.....	89
ตารางที่ 8 สั้งเคราะห์แนวทางและขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม	100
ตารางที่ 9 สั้งเคราะห์ขั้นตอนรวมของการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม.....	103
ตารางที่ 10 สั้งเคราะห์ความหมายของภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	110
ตารางที่ 11 สั้งเคราะห์ของขั้นตอนการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน	127
ตารางที่ 12 สั้งเคราะห์หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์ เชิงภาษาศาสตร์.....	131
ตารางที่ 13 สั้งเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	132
ตารางที่ 14 สั้งเคราะห์วัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	133
ตารางที่ 15 สั้งเคราะห์บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตาม แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	134
ตารางที่ 16 สั้งเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	135
ตารางที่ 17 แสดงแนวคิด ทฤษฎีที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียน การสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	136

ตารางที่ 18 ชั้นตอนที่ 1	153
ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	161
ตารางที่ 20 สรุปจำนวนข้อสอบ	164
ตารางที่ 21 แสดงชั้นตอนที่ 2.....	169
ตารางที่ 22 แบบแผนการทดลองตามวัตถุประสงค์การวิจัย	175
ตารางที่ 23 แสดงแผนดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู	178
ตารางที่ 24 แสดงแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	181
ตารางที่ 25 แสดงชั้นตอนที่ 3.....	189
ตารางที่ 26 แสดงชั้นตอนที่ 4.....	194
ตารางที่ 27 แสดงการสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	218
ตารางที่ 28 แสดงการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	219
ตารางที่ 29 แสดงการสังเคราะห์วัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	219
ตารางที่ 30 แสดงการสังเคราะห์บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	220
ตารางที่ 31 แสดงการสังเคราะห์บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	221
ตารางที่ 32 แสดงแนวคิด ทฤษฎีที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	222
ตารางที่ 33 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	231
ตารางที่ 34 บันทึกผลการจัดการเรียนการสอน	234

ตารางที่ 35 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์ เชิงภาษาศาสตร์.....	237
ตารางที่ 36 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มขยายผล.....	245
ตารางที่ 37 บันทึกผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มขยายผล	247
ตารางที่ 38 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์ เชิงภาษาศาสตร์กลุ่มขยายผล.....	250
ตารางที่ 39 สรุปจำแนกจำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและ วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.....	404
ตารางที่ 40 แสดงแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	428
ตารางที่ 41 ตารางแสดงการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	468
ตารางที่ 42 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้เรียน ภาพรวม	538
ตารางที่ 43 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้เรียน แจง ประเด็น	540
ตารางที่ 44 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน ภาพรวม	542
ตารางที่ 45 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน แจง ประเด็น	544
ตารางที่ 46 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยเพื่อน ภาพรวม	546
ตารางที่ 47 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยเพื่อน แจง ประเด็น	548
ตารางที่ 48 ตารางแสดงพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์.....	550
ตารางที่ 49 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้เรียน แจง ประเด็น	560

ตารางที่ 50 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน ภาพรวม	562
ตารางที่ 51 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน แจงประเด็น	564
ตารางที่ 52 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยเพื่อน ภาพรวม	566
ตารางที่ 53 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยเพื่อน แจงประเด็น	568
ตารางที่ 54 ตารางแสดงพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนกลุ่มขยายผล	570

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงป้ายชื่อธุรกิจการค้าร้าน sweetsin.....	8
ภาพที่ 2 แสดงป้ายชื่อธุรกิจการค้าร้าน milk plus.....	9
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	23
ภาพที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	145
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร	148
ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์.....	150
ภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบสนทนากลุ่ม.....	152
ภาพที่ 8 สรุปขั้นตอนการวิจัยที่ 1.....	154
ภาพที่ 9 ขั้นตอนการวิจัยที่ 2.....	171
ภาพที่ 10 สังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู.....	172
ภาพที่ 11 ร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อ ส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู.....	173
ภาพที่ 12 ขั้นตอนที่ 3.....	190
ภาพที่ 13 ขั้นตอนที่ 4.....	196
ภาพที่ 14 สังเคราะห์ผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1	217
ภาพที่ 15 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อ ส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู.....	223
ภาพที่ 16 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อ ส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู.....	230
ภาพที่ 17 ผลพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์.....	232
ภาพที่ 18 ตัวอย่างผลงานนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์.....	236

ภาพที่ 19 ผลพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผล..... 246

ภาพที่ 20 ผลงานนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผล 249

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และการพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คนในสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพคน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อสร้างคนดีและคนเก่งให้แก่สังคมประเทศไทยพัฒนา โดยมีการวางแผนพัฒนาคนทุกช่วงทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน

ด้านคุณภาพในการจัดการศึกษายังเป็นสิ่งสำคัญ การจัดการศึกษาจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011) ได้นำเสนอกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 มีทักษะที่สำคัญหนึ่งคือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ซึ่งในสังคมปัจจุบันเป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนและเยาวชนเป็นอย่างดี

การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียนที่สอดคล้องกับ กฎกระทรวง ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้ เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา จะก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระหว่างที่กำลังศึกษา ซึ่ง เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาตินั้น สถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาและ จัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยวางรากฐานให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังจากสำเร็จการศึกษา โดยทุกหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา จะใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education หรือ DOE Thailand) คือ การเป็นคนดี มีคุณธรรมและยึดถือค่านิยมของสังคม เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่คุณลักษณะสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัล และโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพบนพื้นฐานของ ความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการเพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือ สังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

3. พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และประชาคมโลกอย่างสันติ

ดังนั้น ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 คือ การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และยึดมั่นค่านิยมอันดีของสังคม ทั้งเป็นผู้ใฝ่รู้และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือมีทักษะต่าง ๆ และเพื่อให้ก้าวทันโลกดิจิทัล มีความเข้มแข็ง รักชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลกและที่สำคัญคือ สามารถเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม เพราะฉะนั้น ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะการเรียนรู้และสร้าง นวัตกรรมใหม่ได้ (Learning and Innovation Skills) (Bebell and Kay, 2010: 9)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นคนในชาติเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุขตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ซึ่งในศตวรรษที่ 21 จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อเป้าหมายสำคัญคือให้ ผู้เรียน Learn to know หมายถึง การเรียนเพื่อให้มีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ , Learn to be หมายถึง การเรียนเพื่อให้รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้, Learn to do หมายถึง การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือกระทำ และ Learn to live together หมายถึง การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข กล่าวถึงงานวิจัย Engage 21 Century Skills (North Central Regional Education Laboratory and the Murphy Group, 2003) ได้เสนอทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต การเรียนรู้และทำงานในยุคเทคโนโลยี ทักษะหนึ่งที่สำคัญคือการคิดเชิงประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์ (inventive thinking)

ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดทางสมองที่สามารถคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่ สามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎีหรือปฏิบัติได้อย่างรอบคอบและถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและนวัตกรรม (creativity) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “creo” คือ to create to make หมายถึงการสร้างหรือทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ปรากฏการณ์ที่บุคคลสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ อาทิผลผลิต การแก้ปัญหา นวัตกรรม หรืองานป้าย เป็นต้น ซึ่งมีคุณค่า การจะตีความเกี่ยวกับ “ความใหม่” ขึ้นอยู่กับผู้สร้างสรรค์หรือสังคม หรือแวดวงที่สิ่งใหม่นั้นเกิดขึ้น การประเมินคุณค่าก็ในทำนองเดียวกัน คุณสมบัติที่มักใช้การตีความ “ความใหม่” ประกอบด้วย 1) สิ่งประดิษฐ์ที่เคยปรากฏมาก่อน 2) สิ่งประดิษฐ์ที่อาจปรากฏอยู่ที่อื่นแต่มีผู้สร้างสรรค์ขึ้นใหม่โดยอิสระ 3) การคิดวิธีดำเนินการใหม่ 4) ปรับกระบวนการผลิตเข้าสู่ตลาดที่แตกต่างออกไป 5) คิดวิธีการใหม่ในการแก้ไขปัญหา และ 6) เปลี่ยนแนวคิดที่แตกต่างจากผู้อื่นความคิดสร้างสรรค์คือ ความคิดใหม่ๆ แนวทางใหม่ๆ ทักษะคิดใหม่ๆ ความเข้าใจและการมองปัญหาในรูปแบบใหม่ ผลลัพธ์ของความคิดสร้างสรรค์ที่ชัดเจนคือดนตรี การแสดง วรรณกรรม ละคร สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมทางเทคนิค แต่บางครั้งความคิดสร้างสรรค์ก็มองไม่เห็นชัดเจน ความคิดสร้างสรรค์ยังเป็นคุณลักษณะสำคัญ จำเป็นเพราะเป็นความสามารถของบุคคลในการเผชิญปัญหา แก้ปัญหาและสามารถเชื่อมโยงสัมพันธ์องค์ประกอบในรูปแบบใหม่ๆ ได้ (Guilford, 1950; Rhodes, 1961; Torrance, 1988) กระบวนการสร้างสรรค์เป็นการสร้างสิ่งใหม่หรือค้นพบสิ่งแปลกใหม่ (to break new ground) ถือเป็นแนวทางนำไปสู่ความริเริ่มสร้างสรรค์ ควรประกอบด้วยบุคลิกลักษณะ ทักษะทางสติปัญญา และทักษะกระบวนการ ที่จำเป็นพื้นฐาน (Baron and Harrington, 1981)

จากแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์สู่การศึกษาในศตวรรษใหม่ การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงโอกาสและสิ่งใหม่ๆ ที่น่าติดตามในศตวรรษที่ 21 การศึกษาที่จะให้ผู้เรียนเข้าถึงสังคม วัฒนธรรมใหม่ๆ ไม่จำกัดแค่ในห้องเรียน ผู้สอนเปลี่ยนหน้าที่จากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การช่วยเหลือต่อผู้เรียนเป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (Create a Culture of Inquiry) (กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีทัศน์ต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21: 2556) จัดการศึกษาแบบเต็มมุ่งเน้นไปที่ความเป็นจริง การจดจำ ทักษะเบื้องต้น และการทดสอบที่ยังไม่ได้สร้างเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เฉกเช่นระบบการศึกษาในประเทศฟินแลนด์และสิงคโปร์ ได้เริ่มนำแนวคิดการเรียนแบบสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นฐานเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นให้กับผู้เรียน (Trilling and Fadel, 2009: 57) ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นทักษะสำคัญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยความคิดสร้างสรรค์เป็นการจินตนาการประยุกต์ที่สามารถนำไปสู่ความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ความคิดสร้างสรรค์จัดได้ว่าเป็นความสามารถทางการคิดค้นพบความก้าวหน้าวิทยาการต่าง ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศ

ดังนั้นในศตวรรษที่ 21 ความรู้ เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ของบุคคลหรือชุมชนที่รู้ว่าจะนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในแบบใดสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวมนุษย์ให้มีศักยภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาตนเองหรือประเทศ และเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญของเด็กไทยด้านหนึ่งที่จะนำพาประเทศไปสู่สังคมโลกที่เรียกว่า “สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้” ซึ่งเน้นที่การผลิตชิ้นงานอย่างสร้างสรรค์ การศึกษาจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ กล้าคิด กล้าใช้จินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดกับกรอบเดิม จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีความแปลกใหม่มีคุณค่า สวยงาม และมีความหมาย รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคต ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงาน/นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไปได้

ความคิดสร้างสรรค์สามารถฝึกได้โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรมการฝึก (Torrance, 1972) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่และถ่ายโอนสิ่งที่เรียนรู้ในการแก้ปัญหา (Mayer, 1989) กระบวนการฝึกความคิดสร้างสรรค์มีหลายวิธีและมีรายละเอียดที่แตกต่างกันแต่ก็มีจุดร่วมเดียวกันคือการสร้างการกระตุ้นภายใน (motivation) โดยความคิดสร้างสรรค์จะแทรกอยู่ทุกช่วงของการคิด นอกจากนั้น แอนเดอร์สัน (Anderson, 1975) เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่เกิดต่อเนื่องกัน

การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จึงถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดมาตรฐานด้านผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการคิดไว้ในมาตรฐานที่ 4 ที่กำหนดว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ถือได้ว่าเป็นความคิดระดับสูงและมีคุณค่า เพราะช่วยให้มนุษย์แก้ไขปัญหาและก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ที่ตั้งมขึ้นได้

นอกจากนี้มีการกล่าวหาว่าความคิดสร้างสรรค์ถือได้ว่ามีค่ากว่าความคิดอื่น ๆ ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์ ดังที่แมคแคนเดลส (McCandless, 1973) กล่าวว่าสามารถพัฒนาขึ้นได้และควรจะเป็นเป้าหมายแรกของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ สโตรม (Storm, 1969: 147) กล่าวว่าทุกคนมีศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ แต่อาจต่างกันที่ปริมาณมากน้อยเท่านั้น ถ้าหากศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ได้รับการส่งเสริมและนำไปใช้อยู่เสมอแล้ว ก็จะช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลพัฒนาขึ้น การจะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อาศัยองค์ประกอบ เดวิส (Davis, 1971) กล่าวว่าองค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้เรียนนั้น อยู่ที่เทคนิควิธีการสอนของผู้สอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน

สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “คนไทยยุค 4.0” จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการเรียนรู้ใน 4 เรื่องสำคัญ คือ 1) การเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมแรงบันดาลใจให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย 2) การเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการรังสรรค์สิ่งใหม่ ๆ 3) การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และ 4) การเรียนรู้เพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นที่ประเด็นที่ 2

คุณลักษณะของทรัพยากรมนุษย์ในระบบเศรษฐกิจ “ประเทศไทย 4.0” จึงมีได้ขึ้นอยู่กับปริมาณ หากแต่ขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการสื่อสาร (communication) ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) ความร่วมมือ ประสานงาน (collaboration) และความสามารถในการปรับตัว (adaptability/ transformation) อันเป็น “Soft Skill” พื้นฐานของยุคดิจิทัลอันเป็นโลกที่ไร้พรมแดน หาใช่ความฉลาด (talent) หรือ ความสามารถในการทำงานตามคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียวเหมือนในอดีตไม่ โดยความคิดสร้างสรรค์จะนำมาซึ่งการพัฒนานวัตกรรม (innovation) ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง มากกว่าการผลิตพื้นฐาน หรือการเป็น โรงงานรับจ้างประกอบ ที่เห็นได้ชัดเจนคืออุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ และ Digital Contents ทั้งหลาย ส่วนความสามารถในการสื่อสารและการปรับตัวจะทำให้ “ทรัพยากรมนุษย์ยุคใหม่” ของประเทศ สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ไม่ว่าจะเป็นสัญชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ เป็นต้นอันจะทำให้การทำงาน การค้า และการบริการเป็นไปอย่างลื่นไหล ทรัพยากรมนุษย์ในยุค “ประเทศไทย 4.0” นั้นนอกจากต้องมีความรู้พื้นฐานแล้ว ยังต้องมีความ รับผิดชอบ มีความฉลาดทางอารมณ์สูง เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีอัตตาต่ำยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความคิดสร้างสรรค์ และใฝ่ที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทอมัส ฮิวซ์ (Thomas Hughes) ได้ให้ความหมายของ “นวัตกรรม” ว่า เป็นการนำวิธีการใหม่ๆ มาปฏิบัติหลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนามาเป็นขั้นๆ แล้ว เริ่มตั้งแต่การคิดค้น (invention) การพัฒนา (development) ซึ่งอาจจะเป็นไปในรูปของโครงการทดลองปฏิบัติก่อน (pilot project) แล้วจึงนำไปปฏิบัติจริงซึ่งมีความแตกต่างไปจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมา นวัตกรรมไม่ใช่การขจัดหรือล้มล้างสิ่งเก่าให้หมดไป แต่เป็นการปรับปรุงเสริมแต่งและพัฒนา

สำหรับการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการออกแบบการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีพลังในการสร้างการเรียนรู้และปรับวิธีการให้เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในลักษณะของการเรียนรู้ตามสภาพจริงเรียนรู้จากประสบการณ์ สร้างโอกาสการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีทางเลือกในการเรียนรู้ที่ หลากหลายสามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ ทั้งนี้เพื่อสร้างโอกาสให้เกิด การเรียนรู้ร่วมกัน อำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้งการ แสวงหาคำตอบจากการสืบค้นแหล่งความรู้ด้วยตนเอง

ความสามารถการออกแบบสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คุณลักษณะในด้านการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการคิดที่แตกต่างไปจากการคิดอย่างปกติธรรมดา ในลักษณะของการคิดหลายแง่หลายมุมจนกระทั่งได้ผลผลิตใหม่ที่สมบูรณ์ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ได้ซึ่งแสดงถึงความสามารถของสมองที่คิดหาคำตอบหรือแนวทางแก้ไขที่แตกต่างไปจากเดิม การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมด้านการคิดอเนกนัย (divergent thinking) (Liao et al., 2018; Tin, 2011; Dai, 2012; Maley, 2012) ที่มีข้อค้นพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของ การเรียนมากกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

ตลอดตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2561 ถึง 2565 สอดรับกับพระบรมราโชบายและนโยบายรัฐบาลยุค 4.0 ขับเคลื่อนการศึกษาไทย 4.0 มุ่งเน้น 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ คือ ยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู ยุทธศาสตร์คุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ ผนวกกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่ว่า การฝึกหัดครูเป็นรากฐานของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือสร้างองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรมแก่ผู้เรียน นำมาใช้ในการพัฒนาเป้าประสงค์สำคัญคือมีนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ตามยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบายระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในฐานะการผลิตครูแห่งแรกมุ่งกลยุทธ์แผนพัฒนาครูให้มีความรู้เชิงสร้างสรรค์ทางความคิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ มีการเรียนรู้ส่วนตัว (Self-directed Learning) และมีความคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (creative problem solving) ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งนี้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเยาวชนให้มีความสร้างสรรค์ทางความคิด สร้างสิ่งแปลกใหม่ผ่านภาษาและวัฒนธรรม ประกอบสอนทางรายวิชา “ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย” มีความสนใจสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมที่ความแปลกใหม่ให้ผู้เรียนสนใจ ไม่เหมือนที่มีมาคือการเรียนการสอนที่ไม่ใช่เพื่อทราบอย่างเดียวหรือเรียนแต่ในชั้นเรียน ขาดการเรียนรู้จากสิ่งเสมือนจริง สัมผัสสังคม วัฒนธรรมจริงเพื่อที่จะติดคงทนนานยิ่งกว่าการบอกจดจำได้อย่างยั่งยืน ประกอบข้อเสนอแนะจากผู้เรียนที่ผ่านมาในรายวิชานี้ นั้น ให้ความคิดเห็นว่าเป็นการเรียนเพื่อความรู้ ความจำว่าภาษาอะไรเป็นคำ เป็นสำนวนมาจากชาติใด ขาดการจดจำนานและการนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้าใจสังคมวัฒนธรรม นอกจากนี้นักศึกษาครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอนาคตเป็นครูสอนหนังสือจำเป็นต้องได้ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากพื้นที่จริงเพื่อความจดจำและนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาถ่ายทอดทางการเรียนการสอนต่อไป

ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันทั้งในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมสะท้อน บันทึก และเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้น ภาษาจึงมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับ

วัฒนธรรม เมื่อศึกษาภาษาจึงควรศึกษาวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับภาษาด้วย (ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์, 2563: 242) นอกจากนี้ หากการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไม่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมแล้วก็ยากที่จะประสบความสำเร็จได้เพราะด้วยเหตุที่ภาษาและสังคมต่างมีอิทธิพลต่อกัน และกัน ไฮเมส (Hymes, 1974: 451) กล่าวว่าการศึกษาภาษาไม่สามารถแยกออกจากการศึกษาความเป็นไปของสังคมได้ เพราะปฏิสัมพันธ์ทางภาษา (linguistic interaction) คือการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) การใช้ภาษาจะสะท้อนให้เห็นโครงสร้างทางสังคม การวิเคราะห์ภาษาและสังคมไปด้วยกันจะช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

ประกอบตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 และมาตรา 24 กล่าวว่า การจัดการศึกษานั้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดและกำหนดให้มีการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ซึ่งต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา การเรียนรู้ต้องจัดให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกันทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ โดยมาตราที่ 25 ได้ระบุไว้ว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้ฝึกปฏิบัติจริง รู้จักการสืบค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะกระบวนการคิด รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน มีประสบการณ์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้อย่างมีความสุข และตลอดชีพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

วิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวไว้ว่า การศึกษาที่ถูกต้องสำหรับศตวรรษใหม่ ต้องเรียนให้บรรลุทักษะคือ ต้องเรียนเลย จากรู้วิชาไปสู่ทักษะการใช้วิชาเพื่อการดำรงชีพในโลกแห่งความเป็นจริง การเรียนจึงจำเป็นต้องเน้นเรียนโดยการลงมือทำหรือการฝึกฝนนั่นเอง และคนเราต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นตลอดชีวิต เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาของไทยได้ต้องเปลี่ยนการเรียนการสอนไปสู่กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทั้งผู้เรียน ผู้สอน มุ่งกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้ และกระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ

การเรียนการสอนภาษาที่มุ่งเน้นการเรียนรู้วิถี สังคม และวัฒนธรรมจะทำให้เข้าใจว่า “ทำไม” จึงต้องเป็นเช่นนั้นตามสภาพสถานการณ์สังคมเพราะภาษาสะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความคิด ความเชื่อของเจ้าของภาษาเป็นอย่างดี ดังที่ Labov (1972) ; Hymes (1974) ; Fishman (1975) กล่าวว่าสังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาและการใช้

ภาษาเนื่องจากภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์เท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายอีกด้วย

แนวคิดที่สำคัญและเข้าถึง เข้าใจภาษาและเข้าใจวิถีปฏิบัติทางสังคม วัฒนธรรมได้ดีวิธีหนึ่งคือ ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) คำศัพท์นี้บัญญัติศัพท์คนแรกในประเทศไทยโดย กฤตพล วังกุสิต (2555) และให้นิยามว่าเป็นการวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งๆที่สร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น จากงานวิจัยปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต เรื่อง “ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์: การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์” หรือ “Business Names in the Area of Siam Square: A Linguistic Landscape Study” เป็นงานวิจัยพิสูจน์ทฤษฎี (Test Theory) มุ่งศึกษาภาษาโดยพิจารณาไปพร้อมกับบริบททางสังคม (social context) นำบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาพิจารณาในการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ในภาษา (Labov, 1972: 184-185; Hymes, 1974; Fishman, 1975: 4) เพราะสังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาและการใช้ภาษาเนื่องจากภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายเข้าใจสังคม วัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้ง เช่นตัวอย่างงานวิจัยที่วิเคราะห์ทฤษฎีนี้ผ่านป้ายชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ (กฤตพล วังกุสิต: 2555) ซึ่งสามารถศึกษาจากภาพที่ 1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงป้ายชื่อธุรกิจการค้าร้าน sweetsin
(ที่มา: กฤตพล วังกุสิต, 2555)

ลักษณะป้ายไม่เป็นสี่เหลี่ยม, ใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อและใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษในการเขียนชื่อของธุรกิจการค้าสะท้อนกลุ่มคนที่ทันสมัยเข้าใจภาษาอังกฤษ ชุมชนสองภาษา แสดงความเป็นพหุวัฒนธรรม มีความสร้างสรรค์แบบทันสมัยในการรังสรรค์ลักษณะป้ายร้านค้าไม่เป็นป้ายสี่เหลี่ยมแบบเดิม

สำหรับการวิเคราะห์ภาษา Sweetsin อุปมาเปรียบเทียบได้ว่า บาบแห่งความหวาน เป็นธุรกิจการค้าร้านเครื่องดื่มทั่วไป เมื่อผู้คนรับประทานของหวานอาจนำไปสู่น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น คือโทษจากความหวาน หรือดังตัวอย่างภาพที่ 2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แสดงป้ายชื่อธุรกิจการค้าร้าน milk plus
(ที่มา: กฤตพล วังภูสิต, 2555)

ลักษณะป้ายเป็นสี่เหลี่ยม, ใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อและใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษในการเขียนชื่อของธุรกิจการค้าสะท้อนกลุ่มคนที่ทันสมัยเข้าใจภาษาอังกฤษ ชุมชนสองภาษา พหุวัฒนธรรม มีความสร้างสรรค์แบบทันสมัยในการรังสรรค์ลักษณะป้ายร้านค้า พร้อมทั้งใช้วัสดุของป้ายเป็นโลหะและมีสัญลักษณ์รูปวัวแสดงถึงสัตว์ที่ผลิตนม

เห็นได้ว่าภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เป็นแนวทางการศึกษาภาษาที่ขยายขอบเขตจากการวิเคราะห์ภาษาผ่านเอกสารเป็นการวิเคราะห์ผ่านพื้นที่หรือสถานที่ โดยสนใจเรื่องพื้นที่ สถานที่ และสภาพแวดล้อมที่มีตัวบทภาษาปรากฏอยู่ สกอลลอน และสกอลลอน (Scollon and Scollon, 2003: 12) กล่าวว่าภาษาที่มนุษย์ใช้สื่อสารจะมีความหมายสื่อถึงชีวิตและกิจกรรมการดำเนินชีวิตของมนุษย์จะต้องอยู่ในพื้นที่หรือชุมชนนั้น ไม่มีทางเลยที่ภาษาจะถูกใช้สื่อสารโดยไม่มีพื้นที่ของการปรากฏ เพราะคนที่ใช้ภาษาจะต้องอยู่บนพื้นที่นั้น แนวคิดนี้จึงเป็นที่มาให้มีการปรับเป้าหมายของการศึกษาภาษาในมิติสัมพันธ์กับบทบาทของพื้นที่ (space) สถานที่ (place) และเวลา (time) ด้วยเหตุนี้เองการศึกษาทางภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตระหนักถึงเรื่องบริบท (context) เสียใหม่

โดยไม่จำกัดเพียงองค์ประกอบแวดล้อมสำหรับภาษาที่ใช้สื่อสารเท่านั้น แต่ได้ใช้องค์ประกอบของบริบทนั้น เป็นส่วนประกอบของข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ด้วย โดยเชื่อว่าภาษาที่ปรากฏในพื้นที่และในสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นป้าย ประกาศ ป้ายบอกทาง ล้วนเป็นตัวแทนของการใช้พื้นที่ทางสาธารณะนั่นเอง

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ได้พัฒนาขึ้นมาจากงานเขียนของแลนดรีและบูร์ฮิส (Landry and Bourhis, 2009) และพัฒนาขึ้นจากการวิจัยของ ฉอฮามิและกอร์ทเทอร์ (Shohamy and Gorter, 2009) เบื้องต้นมุ่งไปที่บทบาทของภาษากับประเด็นทางสังคมและการเมือง ภาษาจึงไม่ใช่เพียงตัวบ่งชี้การเขียนหรือการพูดเชิงสถาบันเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ภาษาปรากฏอยู่ แม้ภายหลังคูลมาส (Coulmas, 2009) ใช้คำว่า Linguistic Cityscape หรือภาษาที่อยู่รอบตัวเรา แต่ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก็ยังคงเป็นคำที่นิยมมากกว่า โดยมุ่งศึกษาภาษาในแง่ของพื้นที่และสถานที่ที่ปรากฏร่วมกับสังคม ชุมชน

สิ่งสำคัญอีกเรื่องคือการรู้ถึงภาษา วัฒนธรรมเป็นความสามารถของบุคคลที่จะเรียนรู้เพื่อเข้าใจถึงต่างกันแต่ละแห่ง แต่ละพื้นที่ แต่ละประเทศ ตลอดจนปัจจัยทางเพศชาติพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา ความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองโลก ที่ก่อเกิดขึ้น ภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่มีความจำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมที่อุดมไปด้วยความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมพลโลก (global citizen) ในยุคปัจจุบันควรที่จะสามารถพัฒนาความเข้าใจที่บุคคลมีต่อบุคคลอื่นที่มีความรู้ทักษะและค่านิยมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายภาษา วัฒนธรรมในสังคมอย่างสันติโดยใช้วิธีที่เหมาะสม (Unesco, 1999)

การศึกษาภาษาและวัฒนธรรม และการวิเคราะห์ข้อความในปัจจุบัน มุ่งเน้นที่ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เน้นการแก้ปัญหาและพัฒนาด้านการเรียนรู้ให้กับคนในสังคมปัจจุบัน การศึกษาภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์นั้น ได้ขยายวงกว้างขึ้นถึงการนำเสนอความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (power relations) หรือในด้านอำนาจกับการแข่งขัน (power and contestation) (Ben-Rafael 2009) (Huebner 2006) ซึ่งเป็นการวิจัยที่น่าสนใจและมีความแตกต่างจากวิจัยที่ผู้วิจัยเคยทำมา ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ภาษาและวัฒนธรรมได้

ในปัจจุบันพบว่ามีการศึกษาด้านการเรียนรู้ภาษา การพัฒนาการเรียนการสอน และการวางแผนภาษา นิยมใช้ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์มากขึ้น เพราะเชื่อว่าภาษาที่ปรากฏในสถานที่มีส่วนช่วยพัฒนาการอ่านของผู้เรียน ช่วยวางกรอบแนวความคิด และช่วยพัฒนานิสัยการเรียนรู้ของผู้เรียนได้โดยอาศัยการจัดพื้นที่และสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ขณะเดียวกันภาษาที่สื่อออกมาในสถานที่นั้น สามารถบ่งบอกอัตลักษณ์หรือบ่งบอกตัวตนของกลุ่มชุมชน เสมือนเป็นเครื่องมืออ่านและเข้าใจคนในชุมชนได้ด้วยดี (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2562: 324)

จากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบศึกษางานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ยังไม่มีการศึกษาทางการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนมาก่อน เป็นการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมผ่านชุมชน สังคมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อตักตมองค์ความรู้ทางความคิดนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผลงาน หรือชิ้นงานเพื่อเป็นหลักฐานแสดงการเรียนรู้ว่าผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์และบรรลุมาตรฐานแล้ว

นอกจากนี้ เมื่อนำรูปแบบการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ไปใช้ในการเรียนการสอนนอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนทางความเข้าใจ ภาษา สังคม และวัฒนธรรมต่าง ๆ แล้วนำสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ก็จะเกิดตาม ตลอดจนความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนนี้ ซึ่งก็คือความชอบ ความไม่ชอบในทางด้านต่าง ๆ

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ในงานวิจัยนี้จะประโยชน์และเป็นแนวทางใหม่ของประเทศไทยในศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรมผ่านตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

1. แนวคิดหลักการวิจัยและพัฒนา และการวิจัยผสมผสานวิธี

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นแนวทางการวิจัยประเภทหนึ่งที่น่าสนใจในวงการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อแสวงหาความรู้ โดยมีขั้นตอนของการวิจัยคือ ดำเนินการวิจัยก่อนแล้วจึงนำผลการวิจัยไปใช้การพัฒนานวัตกรรม และเมื่อได้นวัตกรรมแล้วจึงนำนวัตกรรมที่ได้ไปใช้ดำเนินการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นนำผลหรือนวัตกรรมที่ได้จากการนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงแก้ไข

กอลล์ กอลล์ และบอร์ก (Gall, Gall and Borg, 2007: 569-570) ได้กล่าวว่าการวิจัยและพัฒนาคือกระบวนการที่นำมาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษา โดยเน้นหลักเหตุผลและตรรกวิทยา มีเป้าประสงค์หลักมุ่งใช้เป็นกระบวนการพัฒนา ตรวจสอบความถูกต้องและตรวจสอบคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา (Educational product)

การวิจัยและพัฒนาเป่าหมายการวิจัยได้นวัตกรรมสำหรับนำมาใช้งาน กระบวนการการวิจัยมีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ไม่เป็นเอกเทศ แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน สำหรับ

แหล่งข้อมูลมีความหลากหลาย และระยะเวลาใช้เวลานานในการดำเนินการวิจัย (รัตนะ บัวสนธ์, 2563: 4)

การวิจัยและพัฒนาประกอบด้วยกระบวนการวิจัย และกระบวนการพัฒนา มีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน โดยมีขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช, 2544 ; มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากสภาพการปฏิบัติจริง ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือการประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาโดยนำผลการขั้นที่ 1 ไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรม ทำให้นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและในขั้นตอนนี้ จะต้องพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพก่อนโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย หรือวิธีอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่นำนวัตกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการประเมินผลนวัตกรรม หรือบางกรณีอาจจำเป็นต้องปรับแก้ไขให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก็สามารถดำเนินการปรับปรุงนวัตกรรมอีกครั้งหนึ่ง กระบวนการพัฒนานวัตกรรมดังกล่าวใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนาในการพัฒนาการศึกษาได้และสรุปรายงานผลการดำเนินการตามขั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 4 เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเพื่อเพิ่มคุณค่ามากขึ้นหลังจากแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนั้นนำไปเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้วยกันด้วยการขยายผลและ/หรือไปยังผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไปร่วมรับฟังข้อเสนอแนะนำมาพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพยิ่งขึ้นเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์จริงที่กว้างขวางออกไปยิ่งขึ้น และสรุปรายงานผลการดำเนินการตามขั้นที่ 4

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในวิจัยเล่มนี้ 4 ขั้นตอนและเรียกชื่อดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₁): Design and Development)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation)

สำหรับการวิจัยผสมผสานวิธี ของ (Creswell, 2011) (รัตนะ บัวสนธ์, 2562) และ (องอาจ นัยพัฒน์, 2554) ได้กล่าวว่า การวิจัยผสมผสานวิธีเป็นการออกแบบการวิจัยในการรวบรวม

ข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การบูรณาการเชิงปริมาณเป็นวิธีการทดสอบทฤษฎีและวิธีการเชิงคุณภาพในการศึกษาปรากฏการณ์ การศึกษาหาคำตอบไปพร้อม ๆ กัน แล้วนำผลที่ได้เชิงปริมาณมาสรุปตีความโดยอาศัยผลที่ได้จากวิธีการเชิงคุณภาพมาสรุปร่วมกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นจากสภาพการณ์ที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ภายใต้หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงการนำรูปแบบที่สังเคราะห์ขึ้นนี้ไปใช้ในทางปฏิบัติ โดยมีการตรวจสอบและปรับปรุงการดำเนินงานตามขั้นตอนระเบียบวิธีการวิจัยผสมผสานวิธีโดยรูปแบบวิจัย มาใช้ในการวางแผนการเก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นการสะท้อนประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไปได้

2. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบระบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดแบบจำลองการออกแบบการเรียนการสอน ADDIE Model ของครุส (Kruse, 2012) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงระบบ (Dick Carey and Carey, 2005)

แบบจำลองการออกแบบการเรียนการสอน ADDIE Model ของครุส ใช้วิธีการเชิงระบบ โดยมีวิธีดำเนินการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

- 1) ขั้นการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์ความต้องการ หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) ขั้นการออกแบบ เป็นการระบุกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผลการเรียนการสอน การเลือกสื่อ และวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 3) ขั้นการพัฒนา เป็นการพัฒนาแผนการสอน พัฒนานวัตกรรมที่ใช้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอน
- 4) ขั้นนำไปใช้ เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเครื่องมือวัดผลไปใช้ในสถานการณ์จริง และ
- 5) ขั้นการประเมินผล เป็นการประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอนทุกองค์ประกอบเพื่อยืนยันรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยใช้ ADDIE Model ประกอบในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนนี้ขึ้นมาเพราะเป็นแนวคิดวิธีการเชิงระบบ (system approach) ที่ช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (effectiveness) และมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (appropriateness) (Malachowski, 2004)

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงระบบ (Dick Carey and Carey, 2005) เพื่อศึกษากิจกรรมการออกแบบการเรียนการสอนเป็น 10 ขั้นตอนคือ

- 1) กำหนดเป้าหมายการเรียนการสอน
- 2) วิเคราะห์การเรียนการสอน
- 3) วิเคราะห์ผู้เรียนและบริบท
- 4) เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 5) พัฒนาเครื่องมือ ประเมินผล
- 6) พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอน
- 7) พัฒนาและเลือกสื่อการเรียนการสอน
- 8) ออกแบบและประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน
- 9) ทบทวนการจัดการเรียนการสอน
- 10) ออกแบบและการประเมินผลภายหลังการเรียนการสอน

วิธีการเชิงระบบ (System approach) ในการออกแบบการเรียนการสอน ที่เรียกว่า การออกแบบระบบการเรียนการสอน (Instructional System Design : ISD) ซึ่งหมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย โดยอาศัยความรู้จากหลายๆ ทฤษฎี

ทั้งนี้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาโดยใช้การวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดในการออกแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE Model ของครุส (Kruse, 2012) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงระบบ (Dick Carey and Carey, 2005) เพื่อประยุกต์ในการวิจัยในงานมาใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินการเรียนการสอนทั้งระบบให้เต็มตามศักยภาพต่อไป

3. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หรือเรียกว่า กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หรือ The Creative Problem Solving Process อ้างจาก ทอร์แรนซ์ (Torrance, 1965) โมรี (Moore, 2005)

เป้าหมายที่สำคัญเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อมีความสามารถในการ สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดในระดับสูงที่อาศัยทักษะการคิด หลายทักษะมาบูรณาการเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น

ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากสติปัญญาของมนุษย์ เป็นพลังสำคัญที่ช่วยพัฒนา ความก้าวหน้า ทั้งในด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน

วิถีชีวิต สภาพแวดล้อม ให้มีพัฒนาการต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน หลายศตวรรษที่ผ่านมา นักการศึกษา นักจิตวิทยา ได้พยายามศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการคิดสร้างสรรค์ไว้หลายแนวคิดที่มีทั้งคล้ายคลึง และแตกต่างกัน ที่จะส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างชิ้นงานสร้างสรรค์เชิงประจักษ์ออกมาได้ โดยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ของทอร์แรนซ์ (Torrance, 1965: 9) มีขั้นตอน 1) ขั้นค้นพบความจริง 2) ขั้นการค้นพบปัญหา 3) ขั้นการตั้งสมมุติฐาน 4) ขั้นการค้นหาคำตอบ และ 5) ขั้นยอมรับผลจากการค้นพบ และโมรี (Moore, 2005: 318) 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นเพาะบ่ม 3) ขั้นเกิดความกระจ่าง และ 4) ขั้นพิสูจน์ความคิด จากการศึกษาสามารถสังเคราะห์ขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำมาใช้ได้ดังนี้ 1) การระบุประเด็นปัญหา 2) การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 3) การค้นหาคำตอบ และ 4) การพิสูจน์ตรวจสอบ

4. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือ การสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมได้ยังประโยชน์แก่สังคมโดยศึกษาในวิจัยนี้คือ (Walter R, Borg & Meredith D. Gall, 1989), (Stephen M. Alessi and Stanley R. Trollip ,1991), (ทีศนา แคมมณี, 2548) ดังนี้ Walter R, Borg & Meredith D. Gall (1989) มีขั้นตอน 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การวางแผนพัฒนานวัตกรรม 3) การสร้างนวัตกรรม 4) การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง 5) ประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 1 6) การทดลองแบบกลุ่มเล็ก 7) การประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 2 8) การทดลองแบบกลุ่มใหญ่ 9) การประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 3 และ 10) การสรุปผลนำไปใช้ และเผยแพร่ Stephen M. Alessi and Stanley R. Trollip (1991) มีขั้นตอน 1) การเตรียม 2) การออกแบบสื่อและนวัตกรรม 3) การเขียนแผนผังของนวัตกรรม 4) การสร้างสตอรี่บอร์ด 5) การสร้างนวัตกรรม 6) การผลิตเอกสารประกอบ และ 7) การประเมินและแก้ไขนวัตกรรม ทีศนา แคมมณี (2548) ได้ดังนี้ 1) การระบุปัญหา 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การศึกษาข้อจำกัดต่าง ๆ 4) การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม 5) การทดลองใช้ และ 6) การเผยแพร่ สังเคราะห์ขั้นตอนในการสร้างนวัตกรรมได้ ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรม 2) ดำเนินการวางแผนในการสร้างนวัตกรรม 3) ลงมือสร้างนวัตกรรม 4) นำนวัตกรรมไปทดลองใช้ และ 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข

5. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษา

การเรียนการสอนที่เน้นภาษามีพื้นฐานความคิดมาจากแนวคิดและทฤษฎีแตกต่างกัน ดังนั้นการนิยามความหมายของแนวการสอนที่เน้นภาษาจะขึ้นอยู่กับแนวคิดพื้นฐานเพื่อจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย นักการศึกษาด้านภาษาได้เสนอความหมายของแนวการสอนที่เน้นภาษาไว้ดังนี้ Skinner (1948: 5) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม

(behaviorism) เป็นการเรียนการสอนภาษาที่ผู้สอนกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ล่วงหน้า จากนั้นนำเสนอเนื้อหา จากง่ายไปหายาก เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน ในขณะที่ Chomsky (2006: 23) แสดงความคิดเห็นว่าการสอนภาษาตามแนวคิดภาษาศาสตร์ กลุ่มไวยากรณ์ परिवรรต (transformation grammar) หมายถึง การสอนภาษาโดยเน้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ โครงสร้างภาษาจากหน่วยใหญ่ไปสู่หน่วยย่อย เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของส่วนประกอบ ของภาษา Halliday (1979) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาตามแนวภาษาศาสตร์สังคม (sociolinguistics) เป็นการสอนภาษาที่นำภาษามาใช้อธิบายหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำที่อยู่ในบริบท นั้น ๆ ขณะเดียวกัน Krashen (1983: 18) ให้ความหมายของแนวการเรียนภาษาตามธรรมชาติ (natural approach) คือ วิธีการเรียนรู้ภาษาอย่างไม่รู้ตัวโดยผู้สอนจะจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคย พบเจอหรือคุ้นเคยในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาที่ผู้เรียนเป็นประโยชน์มากที่สุด เช่นเดียวกับ Nunan (1990: 12) ที่กล่าวว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่ ผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาใน สถานการณ์จริงหรือบริบทสภาพแวดล้อมจริงเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนและใช้ภาษามาตรฐาน หรือภาษาแม่ในการรับสารและส่งสารให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้นักวิชาการทางการสอนภาษาที่ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางได้ดังต่อไปนี้ (Rivers , 1968), (Finochiaro, 1986), (Nunan,1990), (Richards and Rodgers, 2001), (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2540)

Rivers (1968: 19-22), Finochiaro (1986: 7-8) กล่าวว่าไว้ว่าขั้นตอนการเรียนการสอน ภาษา มี 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาที่นำมาอ่านให้ฟังหรือฟังจากเครื่องเล่นต่าง ๆ และ พยายามจดจำบทสนทนานั้นให้ได้ 2) ให้ผู้เรียนทั้งห้องเรียนพูดตามที่ละบรรทัด ทั้งนี้ผู้เรียนต้องฝึกพูด ซ้ำๆ หลายครั้ง 3) ผู้สอนนำประโยคที่เป็นปัญหาจากการที่ผู้เรียนได้ฝึกพูดซ้ำ ๆ หลายครั้งมาใช้เป็น ต้นแบบในการฝึกของแต่ละกลุ่มหรือเพิ่มส่วนประกอบของประโยคให้มากขึ้นกว่าเดิม 4) ให้ผู้เรียนฝึก โต้ตอบบทสนทนาพร้อมกันทั้งห้อง อาจจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กหรือทีละคนก็ได้ และ 5) ให้ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนานั้นโดยดัดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ของผู้เรียนเอง

Nunan (1990: 194-195), Richards and Rodgers (2001: 153-155) กล่าวถึง ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเสนอเนื้อหา 2) ขั้นการฝึก และ 3) ขั้นการ ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ได้กล่าวถึงขั้นตอนไว้ ดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนอ่านข้อความหรือเนื้อ เรื่องซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างที่ผู้สอนดึงออกมาสอน โดยมีความยากง่ายของศัพท์และโครงสร้างของ ภาษาที่เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน 2) ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกโครงสร้าง หลังจากที่ผู้เรียนมี ความเข้าใจ โครงสร้างที่นำมาสอนแล้วเพื่อช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น 3) ให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาอาจจะ

เป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อใช้ความรู้ที่เรียนมาจากสถานการณ์ช่วยนำภาษาไปใช้ได้
อย่างแท้จริง และ4) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างแท้จริง

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นศึกษา
ภาษาจากสภาพสถานการณ์ที่พบจริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงแต่ละบุคคลทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน
หลายๆ ครั้ง 3) ชั้นฝึกปฏิบัติจริง โดยร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน และ
4) ชั้นนำภาษาไปประยุกต์ใช้ตามบริบทภาษาอย่างแท้จริง

6. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นแบบแผนที่มีมนุษย์ยึดถือปฏิบัติเพื่อดำรงตนในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ภาษา
และวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เราสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างเป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม
ก็ดี ประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ รายรอบเป็นบริเวณที่มีความหลากหลายทางด้าน ภาษาและ
วัฒนธรรม เราจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้ความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมได้นั้น
ต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

สิ่งสำคัญในการดำรงความเป็นวัฒนธรรมให้ยังคงอยู่ในสังคมได้อย่างยาวนานนั้น จำเป็น
จะต้องมีสื่อกลางที่สำคัญ นั่นคือ “ภาษา” ในฐานะเครื่องมือนำสารทางวัฒนธรรมส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่น
ภาษาจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของวัฒนธรรม วัฒนธรรมของแต่ละสังคมไม่ว่าจะผ่านวิวัฒนาการมา
อย่างไร จำต้องอาศัยภาษาเป็นสื่อทั้งสิ้น การสืบทอดทางวัฒนธรรมผ่านภาษาจึงเป็นสิ่งที่ทำให้
วัฒนธรรมนั้นยังคงอยู่สืบต่อไปได้ (Hughes, 1994), (Chastain, 1988), (Moran, 2001), (ธนชาติ
หล่อกลาง, 2550) สำหรับด้านขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรมที่ดี มีนักวิชาการกล่าวไว้น้อย
มาก ดังพอสังเขปได้ดังนี้

Hughes (1994: 167-168) and Chastain (1988: 308-315) กล่าวได้ว่าดังนี้

1. ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ จากภาพ แผนที่ กระดานข่าว
2. ผู้สอนการอภิปราย การหยิบประเด็นทางสังคม วัฒนธรรมมาร่วมอภิปราย
3. แลกเปลี่ยนการเรียนรู้วัฒนธรรมจากวิถีชีวิต ที่อยู่รอบตัว
4. เปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างของวัฒนธรรมนำเสนอหน้าชั้นเรียน
5. การประเมินตนเองใช้เทคนิคการแสดงความคิดเห็น การตรวจคำตอบ

Moran (2001: 139) ขั้นตอนการสอนวัฒนธรรม ดังนี้

1. การปฏิบัติและพัฒนาแนวคิด (Knowing How) คือการลงมือปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นการ
สนทนา การร้องเพลง เต้นรำ หรือรับประทานอาหาร เน้นการใช้การแสดงหรือบทบาทสมมติเป็นวิธี
สอนที่สำคัญ ผู้เรียนจะได้ฝึกเรียนรู้ถึงความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม

2. พัฒนาแนวคิดของผู้เรียน (Knowing What) การเรียนรู้วัฒนธรรมผ่านทางข้อมูลจาก
แหล่งต่าง ๆ ด้วยการเก็บข้อมูลปฏิบัติการณ์จริง

3. สร้างประสบการณ์เฉพาะผู้เรียน (Knowing Why) การสร้างประสบการณ์เฉพาะของผู้เรียนเป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่เพื่อสร้างความเข้าใจวัฒนธรรมนั้น ๆ

4. เชื่อมโยงการเรียนรู้จากการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง (Knowing oneself) เป็นการตอบสนองต่อความรู้สึกนึกคิดของตนเองที่มีต่อวัฒนธรรมว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ผ่านการกระทำในด้านต่าง ๆ ด้วยการร่วมสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ชนชาติ หล่อนกลาง (2550) ได้กล่าวถึงขั้นตอนไว้ ดังนี้ รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรม

1. ชั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้นย่อย ได้แก่ 1.1 ชั้นสร้างแรงจูงใจเรื่องวัฒนธรรม ท้องถิ่นและกำหนดจุดประสงค์ 1.2 ชั้นทบทวนความรู้เดิมและสร้างความรู้พื้นฐานด้านคำศัพท์เกี่ยวกับบทอ่าน 1.3 ชั้นนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 1.4 ชั้นเสนอแนะ

2. ชั้นระหว่างอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้นย่อย ได้แก่ 2.1 อ่านออกเสียงโดยผู้สอน 2.2 ชั้นอ่านตามคำแนะนำ 2.3 ชั้นอ่านในใจ และ 2.4 ชั้นตรวจสอบความเข้าใจ

3. ชั้นหลังอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้นย่อย ได้แก่ 3.1 ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.2 ชั้นสรุป 3.3 ชั้นประยุกต์ใช้ และ 3.4 ชั้นประเมินการเรียนรู้

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรมได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจวัฒนธรรมและร่วมอภิปรายจากประสบการณ์มีอยู่เดิม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงการได้สัมผัสวัฒนธรรมจริงทั้งการมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น 3) ชั้นเปรียบเทียบวัฒนธรรมที่พบจริงกันกับผู้สอนและเพื่อน ๆ และ 4) ชั้นประเมินผลด้วยตนเอง

7. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม

ภาษาก็คือวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง วัฒนธรรมจำเป็นต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการขัดเกลาสังคม ดังนั้นทั้งภาษาและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และยังเป็นสิ่งสำคัญในการแยกความแตกต่างระหว่างชนชาติได้อีกทางหนึ่งด้วย ความสัมพันธ์ที่แนบแน่นระหว่างภาษากับวัฒนธรรม เฮอร์โกวิทส์ (Herkovits, 1955: 287-288, อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548) จึงเรียกภาษาว่าเป็น “พาหนะของวัฒนธรรม (Language is the vehicle of culture) เพราะภาษามีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ภาษาทำให้มนุษย์สะสมความรู้ พัฒนาความรู้และเก็บความรู้ไว้ได้ และลักษณะนี้เองที่ทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์ 2) ภาษาเป็นเครื่องมือให้มนุษย์ประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์วัฒนธรรมด้านต่าง ๆ พร้อมสืบทอดและปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมเหล่านี้ 3) ภาษาทำให้มนุษย์สร้างมโนทัศน์และแสดงออกซึ่งมโนทัศน์ต่าง ๆ ได้ และ 4) ภาษามีอิทธิพลต่อความคิดและการมองโลกของมนุษย์ความเป็นจริงที่เห็นสรรพสิ่งบนโลกเป็นสิ่งที่ภาษาทำให้เกิดความคิดเห็นเป็นเช่นนั้น

นอกจากนี้การศึกษาถึงการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษา วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ที่สามารถอธิบายถึงลักษณะที่หลากหลายได้ ทั้งวัฒนธรรมยังมีบทบาทสำคัญในการสื่อสาร

ที่มีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะแสดงให้เห็นถึงผลรวมของประสบการณ์ที่แบ่งปันแล้ว ยังเป็นการกำหนดประสบการณ์ชีวิตของบุคคลที่ครอบคลุมวัฒนธรรมเฉพาะในฐานะสมาชิกของชุมชนนั้น ตั้งแต่แนวคิดของระบบสังคมที่ซับซ้อนที่ปรากฏขึ้นผ่านการมีส่วนร่วมร่วมกันของแต่ละบุคคลในโลก จนถึงความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ทักษะคิด และการปฏิบัติร่วมกัน (Lafayette & Schulz, 1975), (Will baker, 2015), (Johnson and Morrow อ้างใน สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2530), (นวลทิพย์ เพิ่มเกสร, 2547)

ลาฟาแยตต์ และ ชูลซ์ (Lafayette and Schulz, 1975: 104-118) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมสิ่งสำคัญขั้นตอน 3 ประการคือ

1. ขั้นต้นคือให้ผู้เรียนรู้จักข้อมูลหรือแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมที่สามารถระลึกถึง (Recall) รู้จักและบอกข้อมูลเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมที่ตนเรียนมาได้
2. ขั้นสอนคือให้ผู้เรียนสามารถอธิบายข้อมูลและแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมได้ซึ่งจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องซาบซึ้งถึงภาษาและวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยที่จะต้องรู้ความหมาย ที่มาและความสัมพันธ์กับเนื้อหาทางภาษาและวัฒนธรรม
3. ขั้นส่งท้ายคือให้ผู้เรียนสามารถใช้ข้อมูลและแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมในการแสดงออกในสถานการณ์จริงทางภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีความหมาย

Johnson and Morrow อ้างใน สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2530 กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม มี 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะต้องสร้างความสนใจและปูพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะเรียนโดยเริ่มจากการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำเข้าสู่เนื้อหาโดยใช้ภาพ ตาราง ประกอบ โดยตั้งคำถามให้ฝึกคิดโต้ตอบกันและกัน
2. ขั้นฝึก (Practice) เป็นขั้นที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ปลายทาง ในระยะเริ่มต้นควรใช้วิธีการสอนแบบกำหนดกรอบหรือขอบเขตให้ผู้เรียนเช่นฝึกสนทนาแบบกำหนด ต่อมาให้คิดเองแต่งเรื่องสนทนาเองได้
3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เป็นการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่นการสนทนากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ หรือบุคคลภายนอกชั้นเรียนต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม

นวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2547: 274-278) ได้กล่าวถึงดังนี้

1. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทาง ภาษาและมีประสบการณ์ในการเรียนรู้วัฒนธรรม
2. การฉายภาพนิ่ง วีดิทัศน์ ซีดีรอม จะช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนอย่างกว้างขวางและได้ความบันเทิง

3. การแสดงทางวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางวัฒนธรรม
4. การจัดป้ายประกาศจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้งการอ่านและ การเขียน
5. การเชิญวิทยากรบรรยายเป็นภาษาไทย จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษา โดยเฉพาะการฟังและการพูด

ซึ่งผู้วิจัยเห็นความสำคัญของแนวทางในการสอนภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้ อย่างสูงสุดจึงนำมาผนวกสังเคราะห์ในครั้งนี้ด้วยผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุน้ร้้าผู้เรียนให้ สนใจปูพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดเบื้องต้น และ 3) ชั้นการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง

ต่อมาได้สังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม และขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์รวมเป็นขั้นตอนของการ เรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุน้ประสบการณ์องค์ความรู้เดิมจากสถานการณ์ จริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงร่วมกันระหว่างผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 3) ชั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จริง และ 4) ชั้นประเมินผล

8. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ มีความหมาย คือการวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะ เป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้ พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่าง หนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น (กฤตพล วังภูสิต, 2555)

ซึ่งผู้วิจัยนำแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยจะใช้ประกอบในงานวิจัยนี้คือ แนวคิด ทฤษฎีของ ทอม เฮอ์บเนอร์ (Thom Huebner, 2009) เฮอ์บเนอร์กล่าวไว้ในบทความวิจัยเรื่อง “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” (Thom Huebner, 2009: 70) ด้วย

9. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ

แนวคิดการเรียนรู้แบบอัตตาณัติคือการเรียนรู้แบบที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้เรียนผู้สอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีบทบาทความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุน

การเรียนรู้แบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองหรือการเรียนรู้แบบอัตตาณัติถูกจัดให้เป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมแพร่หลายและต่อเนื่องมากที่สุดในช่วง หลายปีที่ผ่านมา Benson (2003) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบอัตตาณัติมีองค์ประกอบ 5 ประการที่ นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ รวมทั้งนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่

- 1) การมีส่วนร่วมเชิงรุก (active involvement) ในการเรียนรู้ของตนเองในฐานะผู้เรียน
- 2) การเตรียมหรือความพร้อมด้านทางเลือกในการเรียนรู้และทรัพยากร (learning options and resources)
- 3) การให้โอกาสผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจ
- 4) การสนับสนุนผู้เรียน และ
- 5) การส่งเสริม การสะท้อนคิด (reflection) ของทั้งผู้เรียนและผู้สอน

10. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบเป็นฐาน

การเรียนการสอนผ่านการออกแบบเป็นฐาน (Design based Learning) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนา สร้าง และประเมินผลงานที่ได้ออกแบบไว้ การเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบเป็นฐานถือเป็นการเรียนรู้แนวใหม่ กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการทำงานและออกแบบ ทำให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง และยังสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนในฐานะนักคิด นักออกแบบ และนักปฏิบัติอีกด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาผู้เรียนต่อไป (Office of Innovation and Technology, Stanford Graduate School of Education; 2012)

ในช่วงระยะหลังนักวิชาการและนักวิจัยหลายคนเริ่มให้ความสนใจและศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้การ ออกแบบเป็นฐานไว้ ซึ่งมีการให้นิยามความหมายหลายท่านทั้ง Kolodner (2002) Doppelt et al. (2008) H. K. Lee and Breitenberg (2010) Seitamaa-Hakkarainen (2011) Gerber, Marie Olson, and Komarek (2012) Puente, van Ejjck, and Jochems (2013) การเรียนการสอนที่ใช้การออกแบบเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งแนวทาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนาความคิด และด้านการสร้างสรรค์ผลงานหรือสิ่งนวัตกรรมผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางการศึกษาวิจัยนี้จาก (Seitamaa-Hakkarainen, 2011) ,(Gardner ,2012) ,(Vartiainen et al.,2012) เพื่อสังเคราะห์เป็นวิจัยเล่มนี้ต่อไป

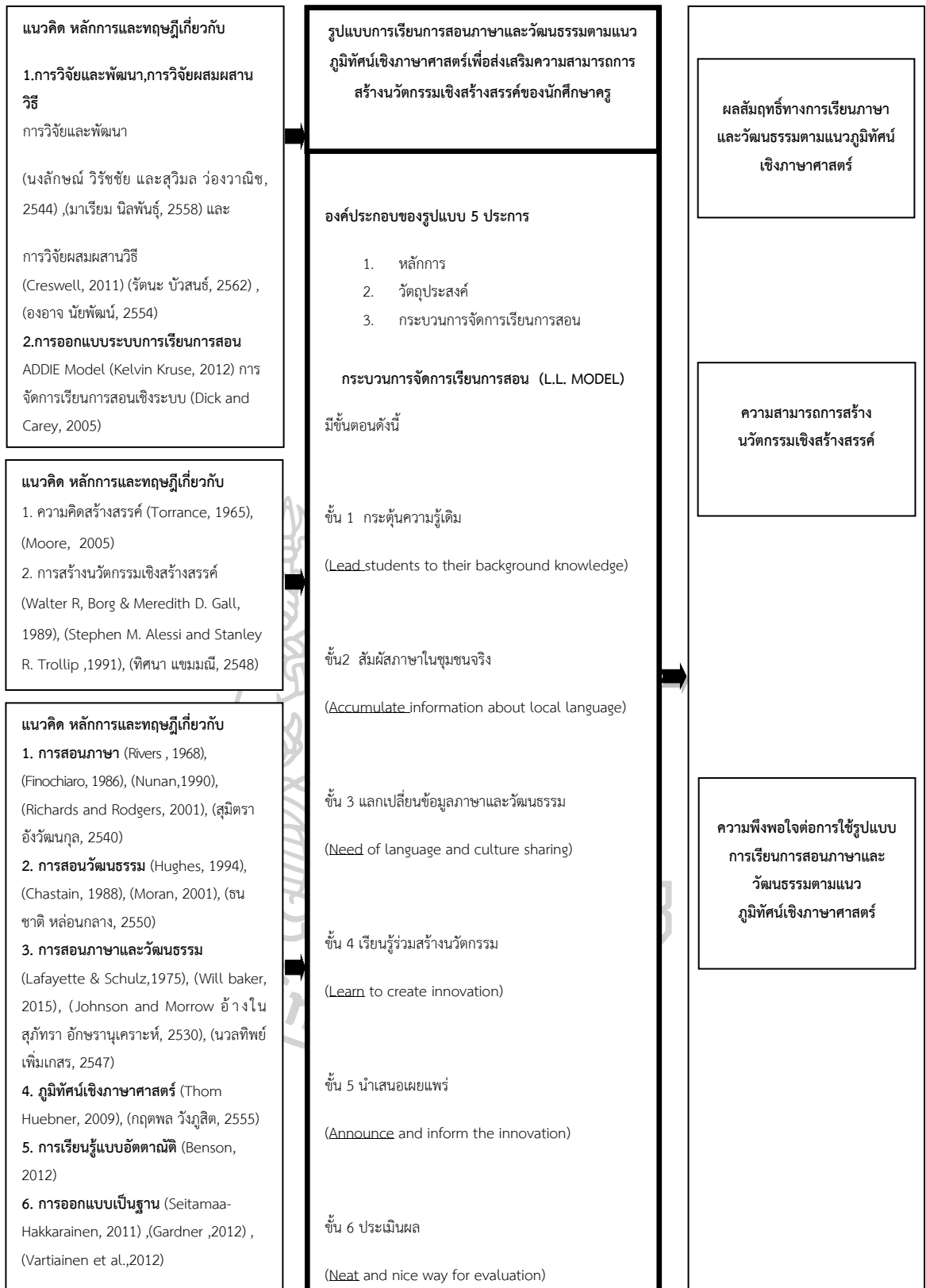
กระบวนการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน Seitamaa-Hakkarainen (2011) ได้นำเสนอ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2) รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่จะสร้างชิ้นงาน 3) สร้างร่างต้นแบบ 4) พัฒนาด้านแบบ Prototype และ 5) สร้างชิ้นงานจริงที่สมบูรณ์ Gardner (2012) ได้นำเสนอ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ระบุประเด็นปัญหาและความต้องการในการออกแบบ 2) รวบรวมข้อมูลและแนวทางในการแก้ไขปัญหา 3) กำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา 4) เลือกแนวทางที่จะแก้ไขปัญหา และ 5) สร้างและประเมินต้นแบบที่ออกแบบ และ Vartiainen et al. (2012) ได้เสนอไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) ระบุปัญหาเฉพาะหรือโจทย์ที่ผู้เรียนต้องการแก้ไขปัญหาผ่านกระบวนการออกแบบ 2) ออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์นั้น ๆ โดยจะต้องสำรวจทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้

และวางแผนการออกแบบ 3) รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ตามการองค์ประกอบของการออกแบบ และ4) พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นจริง หลังจากพัฒนาแล้วจำเป็นต้องมีการประเมินผลและปรับปรุงชิ้นงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สำรวจทรัพยากร 2) รวบรวมข้อมูล 3) พัฒนาต้นแบบ 4) พัฒนาชิ้นงานจริง และ 5) ประเมินผลงาน

จากแนวคิด หลักการและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นมานั้นสามารถนำมาประยุกต์สู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ดังกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

คำถามของการวิจัย

1. การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุมีอะไรบ้างและเป็นอย่างไรบ้าง

2. การออกแบบและการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อใช้ในรูปการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุมีองค์ประกอบอะไรบ้างและเป็นอย่างไร

3. การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุเป็นอย่างไร

4. การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นอย่างไร

4.2 ผลการประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการเป็นอย่างไร

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์หลังเรียนเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูดังนี้

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุ

2. เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุ

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

4. เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูดังนี้

4.1 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน

4.2 เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีพัฒนาการ

4.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

สมมติฐานของการวิจัย

หลังเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของผู้เรียนที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผู้เรียนมีผลทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. ประชากรและตัวอย่างวิจัย

1.1 ประชากรวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ศึกษาในรายวิชา “ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย” ปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 38 แห่ง ในประเทศไทย

1.2 ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

1.3 กลุ่มขยายผล คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งนักศึกษามีความรู้ความสามารถคุณลักษณะไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (Manipulated Variable) คือรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

- (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
- (2) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
- (3) ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคการศึกษาที่ 1 ปี 2564 ดำเนินการ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 32 ชั่วโมง แบ่งรายละเอียดได้ว่าการทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมง ทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง ศึกษาความรู้พื้นฐานทางภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 1 ชั่วโมง ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 1 ชั่วโมง และสอนในหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย 14 ชั่วโมงและในหัวข้อภาษาอังกฤษในภาษาไทย 14 ชั่วโมง

4. เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง 1) ลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย และ 2) ภาษาอังกฤษในภาษาไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาบังคับวิชา “ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย” (Foreign Words in Thai Language) โครงสร้างรหัสวิชา 1544201 3(2-2-5) หน่วยกิต ปกติเวลาเรียนรวม 16 สัปดาห์ รวม 64 ชั่วโมง ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง 2560)

5. พื้นที่การเก็บข้อมูลวิจัย

5.1 ตัวอย่างวิจัยได้คัดเลือกกลุ่มพื้นที่ในการเก็บข้อมูลวิจัยดังนี้ 1) เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 2) วังหลัง กรุงเทพมหานคร 3) ตลาดนัดเลียบดวนรามอินทรา กรุงเทพมหานคร 4) สยามสแควร์ กรุงเทพมหานคร และ 5) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5.2 ตัวอย่างวิจัยกลุ่มขยายผลได้คัดเลือกกลุ่มพื้นที่ในการเก็บข้อมูลวิจัยดังนี้ 1) พัฒนาคมน จังหวัดลพบุรี 2) อำเภอมะนัง จังหวัดลพบุรี 3) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4) จังหวัดสุพรรณบุรี และ 5) จังหวัดนครสวรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

เพื่อความเข้าใจตรงกันจึงจำเป็นต้องนิยามความหมายและขอบเขตของศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

หมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ผ่านการวิเคราะห์ภาษาและสังคมตามวิถีชีวิต (Way of Life) วัฒนธรรมจริงในพื้นที่สาธารณะที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่ามีลักษณะเด่น (อัตลักษณ์) ให้แก่พื้นที่บริเวณนั้น

รูปแบบการเรียนการสอนนี้มีองค์ประกอบได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 4) วัดและประเมินผล 5) บริบทสนับสนุนอื่น ๆ เพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้มีกระบวนการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอนหรือเรียกว่า “L.L. MODEL” ดังนี้

ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge หมายถึง นำสู่การเรียนรู้กัน การเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนจากผู้สอนโดยทั่ว ๆ ไป ถามถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาที่รู้จักในพื้นที่ชุมชน เพื่อผู้เรียนได้สนใจจากเนื้อหา บรรยากาศที่สอนได้ไปเก็บข้อมูลเบื้องต้นมา ไปสัมผัสพื้นที่ที่แสดงป้ายที่มีภาษาจริง การสร้างภาษาที่สร้างสรรค์หรือการรับชมภาพ สื่อต่าง ๆ ประกอบ หรือวิธีการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาและวัฒนธรรม ตลอดจนกระตุ้นความสนใจด้วยการร่วมวิเคราะห์แลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้นสร้างความสนใจของนักศึกษาในเนื้อหาที่จะสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้

ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language หมายถึงการสัมผัสภาษาวัฒนธรรมโดยการปฏิบัติจริงลงพื้นที่จริงในการศึกษาป้ายภาษาในพื้นที่ การสัมภาษณ์ การร่วมวิถีการดำเนินชีวิต ร่วมกันกับผู้สอน หรือ/และ ผู้เรียนด้วยกัน

ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing หมายถึงการร่วมแลกเปลี่ยนอภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏทางการรังสรรค์ภาษา พหุภาษา พหุวัฒนธรรม ความสร้างสรรค์ในภาษา เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรม และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

ขั้นที่ 4 Learn to create innovation หมายถึงการศึกษา การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์เป็นผลงานขึ้นมาเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation หมายถึงการนำเสนอผลงานและเผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคมหรือชุมชนพื้นที่จริง

ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation หมายถึง การประเมินผล สะท้อนผล ร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้เห็นถึง ความรู้ ความสร้างสรรค์และการนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ ต่อสังคมหรือชุมชนพื้นที่จริง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หมายถึง ผลคะแนนประเมินทางการเรียนรู้ในเรื่องภาษาและวัฒนธรรม ด้านความหลากหลายทาง ภาษา, พหุวัฒนธรรม, ความสัมพันธ์ภาษาและวัฒนธรรม

การประเมินจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของเครื่องมือเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน ตามแนวคิดของ Lapp and Flood (1986: 136)

3. ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ระดับศักยภาพ ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกผ่านการสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงาน ขึ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรม หรือรูปธรรมเกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่มีประโยชน์แก่สังคม โดยการใช้แบบประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทางด้านความสามารถใน การประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (S,P,E,A,K,I,N,G) วิธีการนำเสนอและการแสดงเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และลักษณะเครื่องมือเป็นแบบ ประเมินค่า 4 ระดับ (Scoring Rubrics) พิจารณาให้ระดับ 4 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 3 พิจารณาให้ระดับ 3 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 2 และพิจารณาให้ระดับ 1 เป็นเกณฑ์ที่มี คุณภาพต่ำกว่าระดับ 2 ระดับคุณภาพ ดีมาก ดี พอใช้ ปานกลาง

การศึกษาพัฒนาการการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสร้างขึ้น จำนวน 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ก่อนเรียน ระยะที่ 2 คาบเรียนที่สิ้นแผนที่ 1 ระยะที่ 3 คาบเรียนที่สิ้นแผนที่ 2 ทั้งนี้ใช้ เกณฑ์ประเมินเชิงประจักษ์จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนชอบ หรือไม่ชอบที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศในการเรียน สื่อในการ เรียนการสอนและการประเมินผลในการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ วัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามแบ่ง ออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ และส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

5. นักศึกษาครู หมายถึง ผู้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ภาค การศึกษาที่ 1 ปี 2564 วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 30 คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอแบ่งเป็น 3 มิติ ได้ดังต่อไปนี้

ประโยชน์เชิงวิชาการ

1. ผู้วิจัยต้องค้ความรู้ทางการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ จากรูปแบบการเรียนการสอนที่ชื่อว่า LL. MODEL สู่การสร้างการเรียนการสอนใหม่
2. ผู้สอนทางภาษาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาและวัฒนธรรมสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ต่อไป
3. ครูโรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนได้
4. ผู้สอน และผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์กับบริบทสังคมโดยรอบ ได้ลงพื้นที่สำรวจ ศึกษาชุมชนจริง บริบทความเป็นย่านชุมชนต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้

ประโยชน์เชิงปฏิบัติการ

1. ผู้เรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สามารถพัฒนาศักยภาพตนเองในองค์ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตลอดการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไปได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
2. ผู้เรียนได้สัมผัสศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจริงสามารถจดจำได้คงทนและนำไปปรับประยุกต์ใช้ต่อไปได้
3. การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูนี้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้ทั้งในสภาวะปกติ (normal) ในห้องเรียน หรือ สภาวะวิถีใหม่ (new normal) ทางออนไลน์ได้อย่างมีคุณภาพ

ประโยชน์เชิงนโยบาย

1. ผู้เรียน ผู้สอน คนในสังคม ชุมชน เกิดความร่วมมือกัน นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมระดับ องค์กร ประเทศชาติ นานาชาติต่อไปได้
2. ฝ่ายผู้บริหารในองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะทางศึกษาศาสตร์ นำผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม

ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้

3. แนวทางใหม่ในการศึกษาประยุกต์ศาสตร์ทางศึกษาศาสตร์ อักษรศาสตร์ สังคมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เข้าด้วยกันก่อเกิดเป็นรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. **หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย**
  - 1.1 ความสำคัญของหลักสูตร
  - 1.2 โครงสร้างของรายวิชา
2. **แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน**
  - 2.1 ความหมายการออกแบบการเรียนการสอน
  - 2.2 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
  - 2.3 ประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน
  - 2.4 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
  - 2.5 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
3. **แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์**
  - 3.1 ความคิดสร้างสรรค์
  - 3.2 นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
4. **แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์**
  - 4.1 การเรียนการสอนภาษา
  - 4.2 การเรียนการสอนวัฒนธรรม
  - 4.3 การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
  - 4.4 ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
  - 4.5 การเรียนรู้แบบอัตตาณัติ
  - 4.6 การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน
5. **แนวคิด ทฤษฎีทางการวิจัยผสมผสานวิธี**
  - 5.1 ประวัติความเป็นมา

5.2 Mixed Methods Research

5.3 จุดมุ่งหมายของการวิจัยผสมผสานวิธี

5.4 ความสำคัญของการวิจัยผสมผสานวิธี

5.5 แบบแผนการวิจัย

5.6 การวิจัยและพัฒนา

1. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

1.1 ความสำคัญของหลักสูตร

1.1.1 ปรัชญา

ผลิตบัณฑิตให้รอบรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย เชี่ยวชาญการสอนที่ทันสมัย เป็นครูภาษาไทยมืออาชีพ ที่อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางภาษาและวัฒนธรรมไทยสู่สากล

1.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรผลิตครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ภาษาไทยอย่างถ่องแท้ มีความรู้รักษ์ภาษาไทย มีความภูมิใจในวัฒนธรรมไทย เป็นคนมีเหตุผลและโลกทัศน์เชิงบวก มีความรู้เชิงกว้าง คือ สามารถบูรณาการศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาภาษาไทยได้ และเชิงลึก คือ รู้จริงในสาขาวิชา สามารถสื่อสารและเข้าใจความคิดจิตใจของคนไทยที่แสดงออกทางภาษาไทยได้อย่างดี อีกทั้งมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ถึงพร้อมด้วยคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และเป็นครูบุษนียบบุคคลในอนาคต

1.1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มุ่งผลิตครูภาษาไทยให้มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจหลักภาษา การใช้ภาษาและวรรณกรรมไทยอย่างถ่องแท้ มีทักษะในการใช้ภาษาไทยและเทคโนโลยีทันสมัย ในการแสวงหาและสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความคิดสร้างสรรค์
2. สามารถจัดการเรียนรู้ให้เยาวชนไทย คนไทย และชาวต่างประเทศเข้าใจใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องและตระหนักในคุณค่าและสุนทรียภาพของภาษา และวรรณกรรมไทย
3. มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นต้นแบบของผู้เรียนและครูทั่วไป
4. สามารถผลิตสื่อการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดวิเคราะห์และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.2 โครงสร้างของรายวิชา

1.1.1 ประจำวิชา

รายวิชา ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
(Foreign Words in Thai Language)

รหัสวิชา 1544201

หน่วยกิต 3 (2-2-5)

เวลาเรียน 16 สัปดาห์ รวม 64 ชั่วโมง

1.1.2 คำอธิบายรายวิชาทั้งหมด

ประวัติการติดต่อกับชนชาติต่าง ๆ ได้แก่ เขมร ลาว พม่า เวียดนาม จีน อินเดีย ชวามลายู อังกฤษ เป็นต้น สาเหตุที่ไทยรับคำภาษาต่างประเทศมาใช้ ลักษณะของภาษาต่างประเทศที่เข้ามาปะปนในภาษาไทย หลักแห่งการยืมคำ การสร้างคำ การเปลี่ยนแปลงคำยืมในด้านเสียงและความหมาย การนำคำยืมมาใช้ในวรรณคดี ราชศัพท์และภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ประมวลคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย และหลักการสังเกตคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

1.1.3 วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ภูมิประวัตินองค์ประกอบของชนชาติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสาเหตุที่ประเทศไทยรับภาษาต่างประเทศมาใช้ในประเทศไทย
3. เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ลักษณะของภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของการยืมคำ การสร้างคำ การเปลี่ยนแปลงคำยืมด้านต่าง ๆ ได้
5. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำคำยืมมาใช้ในวรรณคดี ราชศัพท์และภาษาไทยในชีวิตประจำวันได้
6. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกิดการสังเคราะห์ประมวลและ สังเกตคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยได้
7. เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทยได้อย่างมีคุณค่า
8. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักในสำคัญของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
9. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติ ทักษะที่ดีและเผยแพร่ ดูแลใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทยอย่างมีคุณค่ายังประโยชน์สูงสุด

จากการศึกษาถึง หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ผู้วิจัยจะพัฒนาการเรียนการสอนภาษา และวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ให้ได้จุดประสงค์คือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกิดการสังเคราะห์ประมวลและ สังเกตคำ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทยได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทยได้อย่างมีคุณค่า
3. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักในความสำคัญของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติ ทักษะที่ดีและเผยแพร่ ดูแลใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย อย่างมีคุณค่ายังประโยชน์สูงสุด

2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดจำเป็นต้องศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังจะกล่าวต่อไปนี้

2.1 ความหมายการออกแบบการเรียนการสอน

การออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) หรือหลายแห่งเรียกว่าการออกแบบระบบการเรียนการสอน (Instructional System Design) หรือบ้างเรียกว่าการออกแบบและพัฒนาการสอน (Instructional Design and Development) เป็นต้น

“การออกแบบ” และ “การเรียนการสอน” มีนักวิชาการหลากหลายท่านให้ความหมาย คำว่า การออกแบบการเรียนการสอน ดังเช่น

ดิค และแคร์รี่ (Dick and Carey, 1985: 5) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอน คือกระบวนการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนการสอนที่ต้องการ โดยมุ่งว่าจะสอนอะไรและสอนอย่างไรถึงจะบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการ

ซีลส์ และกลาสโกว์ (Seels and Glasgow, 1990: 4) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอนคือกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบที่นำทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการสอนมาทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

แชมบอส และมาเกลียวโร (Shambaugh and Magliaro, 1997: 24) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอนคือกระบวนการเชิงระบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อ

จัดหาสิ่งที่จะช่วยให้นักออกแบบการเรียนการสอนสร้างสิ่งที่เป็นไปได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

งานเยเวเกอร์ โกลาสและเคลเลอร์ (Gagne, Wager, Golas and Keller, 2005: 1) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอนเป็นการนำหลักการเรียนรู้ไปออกแบบเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน หรือที่เรียกว่าการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่คาดหวัง

กาญจนา คุณารักษ์ (2545: 7) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอนคือกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แล้วจึงวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสำเร็จเป้าหมาย โดยอาศัยความรู้จากหลากหลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนการสอน ทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

จากแนวคิดนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศจำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ว่า การออกแบบการเรียนการสอนมีลักษณะที่สำคัญเป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ อาจปรับปรุงสิ่งที่มีแล้วหรือพัฒนาสร้างสิ่งใหม่ขึ้นมาได้

ตารางที่ 1 สังเคราะห์ความหมายการออกแบบการเรียนการสอน

นักวิชาการ	ประเด็น	แนวคิดสำคัญ	ผู้วิจัยสังเคราะห์
ดิค และแคร์รี (Dick and Carey, 1985: 5)	การออกแบบการเรียนการสอน คือ กระบวนการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนการสอนที่ต้องการ	จะสอนอะไรและสอนอย่างไรจึงบรรลุเป้าหมาย จะทราบได้อย่างไรว่าบรรลุเป้าหมาย	การออกแบบการเรียนการสอนคือมีลักษณะที่สำคัญเป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ
ซีลส์ และกลาสโกว์ (Seels and Glasgow, 1990: 4)	การออกแบบการเรียนการสอนคือ กระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ	นำทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการสอนมาทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ	อาจปรับปรุงสิ่งที่มีแล้วหรือพัฒนาสร้างสิ่งใหม่ขึ้นมาได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

นักวิชาการ	ประเด็น	แนวคิดสำคัญ	ผู้วิจัยสังเคราะห์
แชมบอส และ มาเกลียวโร (Shambaugh and Magliaro, 1997: 24)	การออกแบบการเรียนรู้ การสอนคือกระบวนการ เชิงระบบที่ใช้ในการ วิเคราะห์ความต้องการ ของผู้เรียน	จัดหาสิ่งที่จะช่วยให้นัก ออกแบบการเรียนการสอน สร้างสิ่งที่เป็นไปได้เพื่อ ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียน	
กานเยเวเกอร์ โกลาสและเคล เลอร์ (Gagne, Wager, Golas and Keller, 2005: 1)	การออกแบบการเรียนรู้ การสอนเป็นการนำ หลักการเรียนรู้ไป ออกแบบเหตุการณ์ที่ ประกอบด้วยกิจกรรม ต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นอย่าง มีเป้าหมายที่ชัดเจน	การเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามที่ คาดหวัง	
กาญจนา คุณา รักษ์ (2545: 7)	การออกแบบการเรียนรู้ การสอนหมายถึง กระบวนการแก้ปัญหา การเรียนการสอน	การออกแบบระบบการ เรียนการสอนเป็นการนำ กระบวนการของวิธีการเชิง ระบบมาใช้เพื่อทำหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	

2.2 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

รูปแบบการเรียนการสอน มีความสำคัญและจำเป็นยิ่งในการจัดระบบอันมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการทางการเรียนการสอน (ทิศนา ชวนฉวี: 2554) Gunter Estes & Schwab (1996) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนว่า รูปแบบการเรียนการสอนเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวหรือต้นแบบที่ประกอบด้วยขั้นตอน การสอนหลัก ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดผลตามที่ต้องการ การจัดการเรียนการสอนต้องเรียงตามลำดับขั้นตอนที่เสนอไว้ และรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบจะต้องตอบสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างที่แตกต่างกัน

Joyce, Well & Calhoun (2009) ได้กล่าวว่าเป็นแบบแผนเชิงปฏิบัติการของแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้การสอน ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะใช้ในการจัดกระทำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่วางไว้

Joyce & Well (2018: 24) ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนว่า คือ แผนหรือแบบ แผนที่สามารถใช้เพื่อการสอนโดยตรงในห้องเรียนหรือการสอนเป็นกลุ่มย่อยหรือเพื่อจัดสื่อการเรียน การสอน รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องตอบสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะ

ทศนา แคมมณี (2553) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า หมายถึง แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีหลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นเชื่อถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้น โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอน ดังกล่าว มักประกอบด้วยทฤษฎี หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือ และกระบวนการสอนเฉพาะอันจะนำ ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนดไว้ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่าง ในการจัดและดำเนินการสอนอื่น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

ศิริวรรณ วณิชพัฒน์ (2560: 101) ได้กล่าวว่าสภาพหรือลักษณะของการจัดการ เรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน เข้ามาช่วยให้การเรียนการสอน นั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนต้องกำหนด รายละเอียดในการเตรียมการสอน การดำเนินการสอนและการประเมินผลเพื่อให้ทราบถึงวิธีการที่ ผู้เรียนจะบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนการ จัดการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนชัดเจนวางไว้เป็นระบบ สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการ สอนที่รูปแบบนั้นเชื่อถือ และทดสอบว่ามีประสิทธิภาพว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายเฉพาะที่กำหนดไว้ในรูปแบบนั้น

2.3 ประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน

งานวิจัยเรื่องนี้มีรูปแบบการเรียนการสอนประกอบการทำวิจัยดังนี้

1. ADDIE MODEL (Kelvin Kruse, 2009) คือระบบการออกแบบการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอนประกอบด้วย 1) Analysis การวิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็น วิเคราะห์งาน เป็นต้น 2) Design การออกแบบการเรียนการสอน 3) Development การพัฒนาได้มาจากการวิเคราะห์และ การออกแบบการเรียนการสอนแล้วนำปรับพัฒนาการเรียนการสอนทั้งสื่อ แผน บทเรียนต่าง ๆ 4) Implementation การนำไปใช้ตามกระบวนการเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล 5) Evaluation การประเมินผลเกิดขึ้นได้ตลอด

2. รูปแบบการเรียนการสอนเชิงระบบ (Dick Carey and Carey, 2005) กิจกรรมการออกแบบการเรียนการสอนเป็น 10 ขั้นตอนคือ 1) กำหนดเป้าหมายการเรียนการสอน 2) วิเคราะห์การเรียนการสอน 3) วิเคราะห์ผู้เรียนและบริบท 4) เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 5) พัฒนาเครื่องมือ ประเมินผล 6) พัฒนากลยุทธ์การสอน 7) พัฒนาและเลือกสื่อการเรียนการสอน 8) ออกแบบและประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน 9) ทบทวนการจัดการเรียนการสอน 10) ออกแบบและการประเมินผลภายหลังการเรียนการสอน

นอกจากนี้ประเภทของรูปแบบการเรียนการสอนนักวิชาการที่สำคัญและควรกล่าวถึงมีดังต่อไปนี้

Saylor and others (1981: 271-293) รูปแบบการเรียนการสอนสามารถแบ่งได้ 5 ประเภทดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา (Subject Matter /Discipline) เช่นการบรรยาย การอภิปราย เป็นต้น
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นสมรรถภาพ (Specific Competencies / Technology) เช่นการทำแบบฝึกหัด การทบทวนบทเรียน เป็นต้น
3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะ (Human Traits /Processes) เช่นการค้นคว้าเป็นกลุ่ม การเรียนแบบสืบสอบ เป็นต้น
4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นกิจกรรมและปัญหาสังคม (Social Functions / Activities) เช่น การร่วมกิจกรรมกับชุมชน
5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Interests and Needs /Activities) เช่นการเรียนแบบเอกเทศ หรือการเรียนด้วยตนเอง เป็นต้น

Joyce and Well (2018: 25-34) ได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการเรียนการสอนตามจุดเน้นหรือผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนรูปแบบการเรียนการสอนแบ่งได้ 4 กลุ่มดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาตน (The Personal Family) เน้นการพัฒนาที่ตัวบุคคลกระบวนการพัฒนาผู้เรียนแต่ละบุคคลกระบวนการสร้างและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองมุ่งสอนให้รู้จักการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรับผิดชอบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ได้แก่การเรียนการสอนแบบไม่สั่งการ (Nondirective Teaching) การเรียนการสอนเพื่อเพิ่มมโนทัศน์ในตนเอง (Enhancing Self-Concept) เป็นต้น
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Family) เน้นความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยใช้การประนีประนอมในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมกับผู้ติดตาม

หลักการประชาธิปไตยการทำงานร่วมกันโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ได้แก่การสอนแบบค้นคว้าทำงานเป็นกลุ่ม (Group Investigation) การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การศึกษาสังคมด้วยกระบวนการสืบสอบ (Jurisprudential Inquiry) เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการจัดการจัดกระบวนการสารสนเทศหรือกระบวนการคิด (The Information – Processing Family) มุ่งส่งเสริมความสามารถในการรวบรวมและจัดระเบียบข้อมูลการเข้าใจปัญหาต่าง ๆ และการคิดหาวิธีแก้ปัญหานั้นโดยมุ่งเน้นความสำคัญไปที่สมรรถภาพการคิดของผู้เรียนและวิธีการต่าง ๆ ในการพัฒนากระบวนการเก็บรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ได้แก่การสอนเชิงอนุมาน (Inductive Thinking) การสอนการสร้างมโนทัศน์ (Concept Attainment) การฝึกกระบวนการสืบสอบ (Inquiry Training) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Synoptic) เป็นต้น

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นด้านพฤติกรรม (The Behavioral Systems Family) รูปแบบการเรียนการสอนกลุ่มนี้ได้แนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมเน้นการปรับพฤติกรรมการตอบสนองหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนกลุ่มนี้ได้แก่การเรียนรู้แบบรอบรู้ (Mastery Learning) การฝึกตนเอง (Training and Self-Control) การเรียนรู้สังคม (Social Learning) เป็นต้น

ทิศนา แคมมณี (2554: 224-271) กล่าวถึงแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนไว้ 5 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์หรือความคิด รวบยอด

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึกเจตคติค่านิยมคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์

3. รูปแบบการเรียนการสอน ที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho-motor Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านการปฏิบัติการกระทำหรือการแสดงออก

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skills) เป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิธีการดำเนินการต่าง ๆ อาจเป็นกระบวนการ ทางสติปัญญา กระบวนการคิดกระบวนการ ทางสังคม

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) เป็นรูปแบบที่พัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน โดยใช้ การบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระ และวิธีการรูปแบบในลักษณะมุ่งเน้นการพัฒนาเป็นองค์รวม

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนนั้นมีหลากหลายรูปแบบ ตามที่นักวิชาการได้อธิบายไว้ รูปแบบการสอนประกอบด้วย รูปแบบการสอนที่เน้นด้านพุทธิพิสัย รูปแบบการสอนที่เน้นด้านจิตพิสัย รูปแบบการสอนที่เน้นด้านเชิงพฤติกรรม รูปแบบการสอนที่เน้นด้านทักษะพิสัยและรูปแบบการสอนที่เน้นการบูรณาการโดยรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบนั้นจะมีจุดมุ่งหมายและลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งเป็นแนวทางให้งานวิจัยเล่มนี้ได้

2.4 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

การพัฒนาการรูปแบบการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) หลักการซึ่งกำหนดโดยนักพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการสอน และ 4) การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอน (Gunter, Estes and Schwab, 1990: 67-68) ดังที่ Anderson (1997: 521) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยหลักการที่มีแนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐาน วัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้การใช้รูปแบบเกิดผลสัมฤทธิ์

ขณะเดียวกัน Kemp, Morrison and Ross (1998: 4-5) กล่าวว่าองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างที่กล่าวมาข้างต้นคือ รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย การอธิบายสภาพปัญหา วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีการวัด ประเมินผล

นักวิชาการของประเทศไทยที่กล่าวถึงองค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอนคือ ทิศนา แคมมณี (2554: 222) กล่าวไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ
2. มีการบรรยาย และอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีจัดระบบคือ จัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อความเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปองค์รวมของผู้วิจัยได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนคือแบบแผนของการสอนหรือกิจกรรมที่แสดงความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างองค์ประกอบและขั้นตอนต่าง ๆ ใน การสอนหรือการทำกิจกรรม ได้แก่หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัด และประเมิน และบริบทสนับสนุนอื่น ๆ โดยผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าประสงค์อย่างมีคุณภาพ

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของนักการศึกษา ดังกล่าวข้างต้นแล้วสามารถสังเคราะห์แนวคิดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

นักวิชาการ/ องค์ประกอบ	Gunter, Estes and Schwab, 1990)	Anderson (1997)	Kemp, Morrison and Ross (1998)	ทศนา แชมมณี (2554)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
1	หลักการ	แนวคิดหรือ ทฤษฎีพื้นฐาน	สภาพปัญหา	ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่ เป็นพื้นฐาน	หลักการ
2	วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์	-	วัตถุประสงค์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

นักวิชาการ/ องค์ประกอบ	Gunter, Estes and Schwab, 1990)	Anderson (1997)	Kemp, Morrison and Ross (1998)	ทิตินา แคมมณี (2554)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
3	ขั้น ตอน การ สอน	กิจกรรมการ เรียนการสอน ที่สนับสนุนให้ การใช้รูปแบบ เกิดผลสัมฤทธิ์	เนื้อหา กิจกรรมการ เรียนการสอน	การบรรยาย และ อธิบายสภาพหรือ ลักษณะของการ จัดการเรียนการ สอนที่สอดคล้อง กับหลักการที่ยึดถือ ตลอดจัดระบบคือ จัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบ ในระบบให้สามารถ นำผู้เรียนไปสู่ เป้าหมายของ ระบบหรือ กระบวนการนั้น ๆ และมีการอธิบาย หรือให้ข้อความ เกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคการ สอนต่าง ๆ อันจะ ก่อให้เกิด กระบวนการเรียน การสอนอย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด	กระบวนการ จัดการเรียน การสอน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

นักวิชาการ/ องค์ประกอบ	Gunter, Estes and Schwab, 1990)	Anderson (1997)	Kemp, Morrison and Ross (1998)	ทิตนา แชมมณี (2554)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
4	-	-	การวัด ประเมินผล	-	วัดและ ประเมินผล
5	การจัด สิ่งแวดล้อมใน การเรียนรู้หรือ กิจกรรมการ เรียนการสอนที่ มีขั้นตอนอย่าง ต่อเนื่องและ สัมพันธ์ซึ่ง สอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาพัฒนา เป็นรูปแบบการ เรียนการสอน	-	-	-	บริบท สนับสนุนอื่น ๆ

จากตารางสามารถสังเคราะห์ได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่สำคัญประกอบด้วย 5 ประการ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน และ 4) วัดและประเมินผล 5) บริบทสนับสนุนอื่น ๆ

2.5 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

Leshin, Pollock และ Reguluth (1992) กล่าวถึงองค์ประกอบหลัก 4 ประการของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหา และการวิเคราะห์ขอบข่ายของปัญหาตลอดจนความต้องการในการจัดการเรียนการสอน
2. การเลือกและจัดลำดับเนื้อหา ประกอบด้วย การวิเคราะห์งานและการจัดลำดับของงานว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้นควรจะนำสาระใดไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก สาระใดควรจะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในอันดับต่อไป

3. การพัฒนาบทเรียน ประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้ง แล้วจึงทดลองใช้รูปแบบที่ได้ออกแบบไว้

4. การประเมินผลการสอน เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำหลังจากได้ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

นอกจากนี้ทิสนา เขมมณี (2545: 12-14) อธิบายขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้ชัดเจน
2. ศึกษาหลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบรูปแบบ
3. ศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ค้นพบองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้รูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง และป้องกันปัญหาซึ่งอาจจะทำให้รูปแบบนั้นขาดประสิทธิภาพ
4. กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน โดยพิจารณาว่ามีปัจจัยใดที่สามารถช่วยให้รูปแบบการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมาย
5. กำหนดองค์ประกอบ โดยนำองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดหมวดหมู่ เพื่อความสะดวกในการดำเนินการขั้นต่อไป
6. จัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ผู้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลต่อกัน และจัดลำดับองค์ประกอบให้ถูกต้องเหมาะสม
7. จัดผังจำลององค์ประกอบ โดยการสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ โดยแสดงให้เห็นการเชื่อมโยงขององค์ประกอบเหล่านั้น
8. ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น

9. ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

10. ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน โดยนำผลการทดลองในการปรับปรุงรูปแบบให้พัฒนามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจะต้องเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน และรูปแบบการเรียนการสอนที่ดีต้องผ่านการตรวจสอบ ยืนยันตลอดจนส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้

สามารถสรุปขั้นตอนเพื่อการดำเนินการวิจัยให้ได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและจากบุคคลผู้เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดหลักการ เป้าหมายและองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบ

3. การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย ผู้สอนจะต้องเตรียมงานหรือสภาพการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอนเป็นการทดลองจากผู้เชี่ยวชาญ

5. การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความหมายการออกแบบการเรียนการสอน ศึกษาเพื่อเข้าใจถึงกระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ อาจปรับปรุงสิ่งที่มีแล้วหรือพัฒนาสร้างสิ่งใหม่ขึ้นมาได้

ด้านความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน ศึกษาถึงแบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนชัดเจนวางไว้เป็นระบบ สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นเชื่อถือ และทดสอบว่ามีประสิทธิภาพว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะที่กำหนดไว้ในรูปแบบนั้น

ด้านประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน ศึกษาเพื่อเข้าใจว่ามีหลากหลายรูปแบบตามที่นักวิชาการได้อธิบายไว้ รูปแบบการสอนประกอบด้วย รูปแบบการสอนที่เน้นด้านพุทธิพิสัย รูปแบบการสอนที่เน้นด้านจิตพิสัย รูปแบบการสอนที่เน้นด้านเชิงพฤติกรรม รูปแบบการสอนที่เน้นด้านทักษะพิสัยและรูปแบบการสอนที่เน้นการบูรณาการโดยรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบ

นั่นจะมีจุดมุ่งหมายและลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของรูปแบบนั้น ๆ ดังนั้นผู้สอนสามารถประยุกต์รูปแบบการสอน และเป็นแนวทางในการวัดประเมินผลของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้

ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน คือหัวใจสำคัญ ได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนที่มีแบบแผนของการสอนหรือกิจกรรมที่แสดงความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างองค์ประกอบและขั้นตอนต่าง ๆ ในการสอนหรือการทำกิจกรรม ได้แก่หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลรวมถึงกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ โดยผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ศึกษาเพื่อจะได้ทราบถึงการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน และรูปแบบการเรียนการสอนที่ต้องผ่านการตรวจสอบ ยืนยัน ตลอดจนส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามควร สามารถสรุปขั้นตอนเพื่อการดำเนินการวิจัยให้ได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอน

3. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

จากการดำเนินการศึกษาวิจัยเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อให้ได้การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ ประเด็นที่สำคัญที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาคือการศึกษาถึงตัวแปรตามที่เป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้วิจัยมุ่งส่งเสริมตลอดว่ามีประเด็นใดบ้างที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนก่อเกิดความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ต่อไปดังนี้

3.1 ความคิดสร้างสรรค์

เป้าหมายที่สำคัญของผู้วิจัยเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) เพื่อมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดในระดับสูงที่อาศัยทักษะการคิดหลายทักษะมาบูรณาการเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น

ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากสติปัญญาของมนุษย์ เป็นพลังสำคัญที่ช่วยพัฒนาความก้าวหน้า ทั้งในด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต สภาพแวดล้อม ให้มีพัฒนาการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน หลายศตวรรษที่ผ่านมา นักการศึกษานักจิตวิทยา ได้พยายามศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการคิดสร้างสรรค์ไว้หลายแนวคิดที่มีทั้งคล้ายคลึงและแตกต่างกัน ที่จะส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างชิ้นงานสร้างสรรค์เชิงประจักษ์ออกมาได้

3.1.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความหมายของการคิดสร้างสรรค์ ได้มีนักการศึกษา และนักจิตวิทยาให้ไว้ในลักษณะต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

กิลฟอร์ด (Guilford, 1959: 389) กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองเป็นความสามารถที่จะคิดได้กว้างไกลหลายทิศทางหรือที่เรียกว่าแบบอเนกมัย (Divergent Thinking) ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์แปลกใหม่รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จอีกด้วยและความคิดสร้างสรรค์นี้จะประกอบด้วยความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดแปลกใหม่ บุคคลที่มีลักษณะแบบดังกล่าวเป็นคนที่กล้าคิดไม่กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์และมีอิสระในการคิด

แมทลิน (Matlin, 1992: 262) ให้ความหมายว่า เป็นการแสวงหาวิธีการในการแก้ปัญหาแบบปลายเปิด โดยใช้วิธีการที่แตกต่างจากวิธีการปกติ และก่อให้เกิดประโยชน์

เมดนิค (Mednick, 2004: 196) กล่าวว่าความสามารถเชื่อมโยงสัมพันธ์องค์ประกอบในแบบใหม่ๆ ได้ และถ้าสิ่งที่นำมาเชื่อมโยงกันนั้นมีความห่างไกลกันมากเพียงใดการเชื่อมโยงสัมพันธ์ก็มีความสร้างสรรค์มากขึ้นเพียงนั้น

โมรี (Moore, 2005: 318) กล่าวว่าการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาสู่ความเข้าใจใหม่ ๆ ความคิดรวบยอด หรือความคิดใหม่ ๆ

วอลลาซ และโคแกน (Wallach and Kogan, 2010: 18) กล่าวว่าความคิดโยงสัมพันธ์ได้คนที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นคนที่สามารถคิดอะไร ได้อย่างสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ยิ่งคิดได้มากเท่าไรยิ่งแสดงศักยภาพด้านความสร้างสรรค์มากเท่านั้นได้

ความคิดสร้างสรรค์เป็นหัวใจสำคัญของนวัตกรรมซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโต และมีความจำเป็นทุกสิ่งต่าง ๆ จากที่มีนักวิชาการกล่าวข้างต้นแล้วสามารถสรุปได้ว่า “ความคิดสร้างสรรค์” หมายถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีกระบวนการคิดระดับสูงเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันนำไปสู่การคิด การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ที่ต่างจากเดิม และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

สรุปการสังเคราะห์ความหมายความคิดสร้างสรรค์ได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 สังเคราะห์ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

นักวิชาการ	ความหมาย	ผู้วิจัยสังเคราะห์
กิลฟอร์ด (Guilford,1959: 389)	ความสามารถทางสมองเป็นความสามารถที่จะคิดได้กว้างไกลหลายทิศทางหรือที่เรียกว่าแบบอบเนกมัย (Divergent Thinking) ซึ่งลักษณะความคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์แปลกใหม่ รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จอีกด้วยและความคิดสร้างสรรค์นี้จะประกอบด้วยความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดแปลกใหม่ บุคคลที่มีลักษณะแบบดังกล่าวเป็นคนที่กล้าคิดไม่กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์และมีอิสระในการคิด	“ความคิดสร้างสรรค์” หมายถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีกระบวนการคิดระดับสูงเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันนำไปสู่การคิด การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ที่ต่างจากเดิม แล ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
แมทลิน (Matlin, 1992 : 262)	การแสวงหาวิธีการในการแก้ปัญหาแบบปลายเปิด โดยใช้วิธีการที่แตกต่างจากวิธีการปกติ และก่อให้เกิดประโยชน์	
เมดนิค (Mednick,2004: 196)	ความสามารถเชื่อมโยงสัมพันธ์องค์ประกอบในแบบใหม่ๆ ได้ และถ้าสิ่งทีนำมาเชื่อมโยงกันนั้นมีความห่างไกลกันมากเพียงใด การเชื่อมโยงสัมพันธ์ก็มีความสร้างสรรค์มากขึ้นเพียงนั้น	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

นักวิชาการ	ความหมาย	ผู้วิจัยสังเคราะห์
โมรี (Moore, 2005 : 318)	การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาสู่ความเข้าใจใหม่ ๆ ความคิดรวบยอด หรือความคิดใหม่ ๆ	
วอลลาซ และโคแกน (Wallach and Kogan, 2010: 18)	ความคิดโดยสัมพันธ์ได้คนที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นคนที่สามารถคิดอะไร ได้อย่างสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ยิ่งคิดได้มากเท่าไรยิ่งแสดงศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์มากเท่านั้นได้	

3.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

Guilford (1985) ได้อธิบายโครงสร้างของสมรรถภาพทางสมองไว้ 3 มิติดังนี้
มิติที่ 1 การคิด (operation) หมายถึง กระบวนการทำงานของสมองที่สำคัญในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและพยายามเข้าใจความ ซึ่งสามารถแบ่งได้ 5 ลักษณะ ดังนี้

1. การรับรู้ และเข้าใจ (cognition) คือความสามารถในการตีความของสมองเมื่อเห็นสิ่งเร้าแล้วเกิดการรับรู้เข้าใจในสิ่งนั้น

2. การจำ (memory) คือความสามารถในการเก็บสะสมความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ ไว้ได้และเรียกมาใช้ได้ เมื่อต้องการหรือสามารถระลึกได้ ซึ่งความจำแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือความจำที่บันทึกไว้ (recording) และความจำที่เก็บไว้ในความจำระยะยาว (retention)

3. การคิดออกเนกนัย (divergent thinking) คือความสามารถในการคิดตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้หลายรูปแบบ หลายแง่มุมแตกต่างกันออกไป ซึ่งความคิดประเภทนี้มีความสำคัญต่อความคิดสร้างสรรค์

4. การคิดเอกนัย (convergent thinking) คือความสามารถในการหาคำตอบที่ดีที่สุดจากข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่กำหนดและคำตอบจะมีเพียงคำตอบเดียว

5. การประเมินค่า (evaluation) คือ ความสามารถในการตัดสินใจโดยถือความถูกต้องเหมาะสม และพึงปรารถนาเป็นเกณฑ์

มิติที่ 2 เนื้อหา (content) คือวัตถุ ข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่ใช้เป็นสื่อในการคิดซึ่งมีหลายรูปแบบแบ่งได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ภาพ (figural) คือ ข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่เป็นรูปธรรมจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส เห็น ได้ยิน หรือสัมผัส
2. สัญลักษณ์ (symbolic) คือ ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในรูปของเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น พยัญชนะ ตัวอักษร รวมไปถึงเครื่องหมายต่าง ๆ และทางภาษา
3. ภาษา (semantic) คือข้อมูลข่าวสารที่มักจะอยู่ในรูปความหมาย ซึ่งแทนด้วยถ้อยคำ หรือรูปภาพที่มีความหมาย
4. พฤติกรรม (behavioral) คือ ข้อมูลข่าวสารที่แสดงออก กิริยาอาการ การกระทำที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลประกอบด้วยทัศนคติ ความต้องการอารมณ์ ความตั้งใจของบุคคลที่มีส่วนร่วมในการปฏิสัมพันธ์

มิติที่ 3 ผลของความคิด คือ ความสามารถทางการคิดของบุคคล เป็นผลจากการผสมผสานมิติด้านการคิดและด้านเนื้อหาเข้าด้วยกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. หน่วย (units) คือสิ่งที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัว และแตกต่างไปจากสิ่งอื่น ๆ
2. กลุ่ม (classes) คือกลุ่มของหน่วยต่าง ๆ ที่มีคุณสมบัติ หรือลักษณะร่วมกัน
3. ความสัมพันธ์ (relations) คือการเชื่อมโยงของหน่วยหรือจำพวกของข้อมูลข่าวสารหรือหลักการและกฎเกณฑ์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอด
4. ระบบ (systems) คือโครงสร้างหรือการรวมหน่วยจำพวกของข้อมูลข่าวสารหรือการแสดงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของส่วนประกอบ ซึ่งอาจจะเป็นทฤษฎี กฎเกณฑ์ หรือหลักการ
5. การแปลงรูป (transformations) คือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของข้อมูลข่าวสาร การให้คำจำกัดความใหม่ หรือการคิดแปลงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วเสียใหม่
6. การประยุกต์ (implications) คือการอธิบาย หรือเปรียบเทียบข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ในรูปของการคาดคะเนหรือการทำนาย

จากทฤษฎีที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า โครงสร้างของสมรรถภาพทางสมองประกอบด้วยหน่วยย่อย 3 มิติคือ มิติด้านการคิด มิติด้านเนื้อหา มิติด้านผลของการคิด และความคิดสร้างสรรค์มีลักษณะความคิดอเนกนัย เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น บุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ในลักษณะหลายทิศทางทำให้ได้คำตอบหรือผลผลิตของความคิดหลากหลายและแปลกใหม่

3.1.3 ความสำคัญของการคิดสร้างสรรค์

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งความรู้สังคมที่ใช้ความรู้เป็นฐานในการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การศึกษา โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนจุดเน้นจากการผลิตมาสู่การให้บริการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้เกิดความหลากหลายในด้านอาชีพ เกิดความจำเป็นที่มนุษย์ต้องคิดค้น สร้างสรรค์ ดัดแปลงเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้อยู่ในรูปของการประหยัดพลังงาน สามารถซ่อมแซมและนำกลับมาใช้ใหม่ได้ มีผู้กล่าวไว้หลายท่านดังเช่นต่อไปนี้

เฮอร์ล็อก (Hurlock, 2009: 139) กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์ให้ความสนุกสนานความสุขและความพอใจแก่ผู้เรียน ยังมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของผู้เรียนมากไม่มีอะไรที่จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกหดหู่ใจได้เท่ากับงานสร้างสรรค์ถูกตีว่าไม่มีคุณค่า

เจอร์ซิลด์ (Jersild, 2009: 153-158) กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการเรียนที่ส่งเสริมผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ช่วงส่งเสริมสุนทรียภาพผู้เรียนจะชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผู้สอนมีหน้าที่ในการยอมรับ ชื่นชมในผลงานของผู้เรียนและชี้แนะแลกเปลี่ยนมุมมอง
2. เป็นการผ่อนคลายอารมณ์การทำงานอย่างสร้างสรรค์ลดความเครียด ความก้าวร้าว
3. สร้างนิสัยในการทำงานที่ดีในขณะที่ผู้เรียนทำงานผู้สอนควรสอนระเบียบและนิสัยที่ดีในการทำงานควบคู่ไปด้วยกัน
4. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาความสนใจ ความชอบส่วนตนเองเพื่อสร้างโลกจินตนาการต่อไป

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2546: 26-40) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ 4 ประการ โดยสรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติ ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้มนุษย์สามารถเผชิญปัญหา สามารถวางแผน และจัดการกับชีวิตตนเองโดยไม่ยอมแพ้ต่อปัญหา เช่น การคิดค้นยาปฏิชีวนะ การตัดต่อสายพันธ์ การโคลนนิ่ง (cloning) เป็นต้น ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งแสดงศักยภาพสูงสุดของมนุษย์ เป็นเครื่องมือทรงพลังที่ช่วยให้มนุษย์สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงได้

2. ความสำคัญต่อประเทศชาติ ถ้าประเทศชาติใดมีบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จำนวนมาก นับได้ว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่ามีความสำคัญต่อประเทศชาติ ซึ่งจะสามารถนำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าพัฒนาไปในทุก ๆ ด้าน

3. ความสำคัญต่อองค์กร องค์กรใดมีบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์ จะมีบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้างทางความคิด เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดอย่างอิสระ

ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ส่งเสริมกัน เกิดการพัฒนาความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ เป็นความคิดสร้างสรรค์ต่อองค์กร

4. ความสำคัญต่อปัจเจกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์กับตัวบุคคลมีความสัมพันธ์กันอย่างไรกลัซิมมนุษย์คิดเพื่อแก้ปัญหาเพื่อการตัดสินใจที่ดีซึ่งต้องเริ่มจากการคิดที่ดี ดังนั้น การคิดอย่างมีคุณภาพ หรือการคิดสร้างสรรค์ จึงจำเป็นอย่างไรต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์

จากความสำคัญของการคิดสร้างสรรค์ ทั้งใน 1) ด้านความสำคัญที่มีต่อมวลมนุษยชาติ ประเทศชาติ องค์กรและต่อปัจเจกบุคคล จึงนับได้ว่าการคิดสร้างสรรค์นั้นก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อส่วนตนและส่วนรวม 2) ด้านความเพลิดเพลิน สนุกสนาน 3) ด้านเปิดโอกาสผู้เรียนสร้างสิ่งแปลกใหม่ ๆ

ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงควรได้มีการส่งเสริม และให้ความสำคัญกับการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การคิดสร้างสรรค์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสังคมและประเทศชาติด้วย

3.1.4 องค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์

ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด (Guilford) ได้อธิบายถึงสมรรถภาพทางสมองว่าแบ่งเป็น 3 มิติ ได้แก่ ด้านเนื้อหา (contents) ด้านปฏิบัติการ (operation) และด้านผลผลิต (products)

กิลฟอร์ด (Guilford, 1991: 125-143) อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์อยู่ในมิติที่ 2 คือ ด้านปฏิบัติการ (operation) เป็นความสามารถของการคิดที่คิดได้กว้างไกล หลายทิศทาง เรียกว่า การคิดแบบอนกนัย (divergent thinking) กล่าวคือ เมื่อมีข้อมูลผ่านเข้ามาในการรับรู้ ผู้มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถคิดตอบสนองได้หลากหลายทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ

ลักษณะการคิดแบบอนกนัย ซึ่งเป็นลักษณะการคิดอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม (originality) ความคิดคล่อง (fluency) ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) และความคิดละเอียดลออ (elaboration) ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียด ตามลำดับ

1. ความคิดริเริ่ม หมายถึง ลักษณะความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างจากความคิดเดิม ความคิดริเริ่มอาจเกิดจากการนำความรู้เดิมที่สะสมมาดัดแปลงหรือประยุกต์ให้เกิดสิ่งใหม่ โดยอาศัยความคิดจินตนาการการกล้าคิด การแสดงออก ความคิดริเริ่มเป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

2. ความคิดคล่อง หมายถึง ความสามารถในการผลิตความคิดที่แตกต่างหลากหลายภายในเวลาที่จำกัดเป็นปริมาณของความคิดที่ไม่ซ้ำในเรื่องเดียวกัน แบ่งออกเป็น ความคิดคล่องด้านถ้อยคำความคิดคล่องด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ความคิดคล่องด้านการแสดงออก และความคิดคล่องในการคิดความคิดคล่องในการคิดเป็นความสามารถในการคิดเบื้องต้นที่นำไปสู่การคิดสร้างสรรค์

3. ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการคิดนอกกรอบไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ ความคิดยืดหยุ่นช่วยให้สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในแง่มุมใหม่ คิดยืดหยุ่น คือคิดให้ได้หลายแบบ หลายประเภทเป็นความคิดที่เสริมความคิดคล่องให้มี ความแปลก แตกต่างออกไป เป็นการเพิ่มคุณภาพของการคิดให้มากขึ้น ความคิดยืดหยุ่นเป็นความคิดพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดสร้างสรรค์

4. ความคิดละเอียดลออ หมายถึง การคิดถึงรายละเอียดเพื่อขยายความคิดหลักให้สมบูรณ์ ความละเอียดลออสัมพันธ์กับความสามารถในการสังเกต ความคิดละเอียดลออเป็นคุณลักษณะของความคิดที่ขยายสิ่งที่คิดให้ดีขึ้นละเอียดลออมากขึ้นเป็นการคิดถึงรายละเอียดใหญ่และรายละเอียดย่อยของสิ่งที่คิดความคิดละเอียดลออช่วยส่งเสริมให้เกิดผลงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ดัลตัน (Dalton, 1988: 5-6) กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 8 ประการดังต่อไปนี้

ด้านความสามารถสติปัญญา

1. ความคิดริเริ่ม (Originality)
2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency)
3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility)
4. ความประณีต ละเอียดลออ (Elaboration)

ด้านความสามารถจิตใจและความรู้สึก

5. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity)
6. ความสลับซับซ้อน (Complexity)
7. ความกล้าเสี่ยง (Risk-taking)
8. ความคิดคำนึงหรือจินตนาการ (Imagination)

ครอปเลย์ (Cropley, 1966: 124) ผู้ที่ความคิดสร้างสรรค์จะประกอบด้วยลักษณะ 4 ประการ คือ มีประสบการณ์กว้างขวาง (Procession of Wide Categories) เต็มใจและพร้อมที่จะเสี่ยง (Willingness to Take Risks) เต็มใจพร้อมที่จะก้าวไปข้างหน้า (Willingness to Have go) และสามารถที่จะยืดหยุ่นความคิดได้อย่างคล่องแคล่วในระดับสูง

ไรซ์ (Rice, 2007: 69) กล่าวว่าคนที่มีความคิดสร้างสรรค์มีลักษณะดังนี้

1. เป็นคนที่มีไหวพริบ
2. มีความสามารถในการประยุกต์ตอบสนองที่จะแสดงออกถึงความคิดริเริ่มและมีความยืดหยุ่น

3. มีอิสระในการคิดและแสดงออก

4. สนใจที่จะมีประสบการณ์ต่าง ๆ สังเคราะห์สิ่งที่ได้พบเห็นรวมกับความรู้สึก
ภายในใจ

5. มีความสามารถในการหยั่งรู้

6. มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและเข้าใจคุณค่าของความงาม

7. รู้จักตนเองเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของสิ่งต่าง ๆ

8. เข้าใจในสภาพของตนเองในกระบวนการที่ตนเองมีส่วนร่วม

จากที่กล่าวข้างต้นมาแล้วนั้นสามารถสรุปองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ได้
ดังนี้

ตารางที่ 4 สังเคราะห์องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

นักวิชาการ	องค์ประกอบ	ผู้วิจัยสังเคราะห์
กิลฟอร์ด (Guilford, 1991: 125-143)	1. ความคิดริเริ่ม (originality) 2. ความคิดคล่อง (fluency) 3. ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) 4. ความคิดละเอียดลออ (elaboration)	องค์ประกอบของความคิด สร้างสรรค์ประกอบด้วย 1. ความคิดริเริ่มใหม่ 2. ความคิดรวมเร็ว 3. ความคิดประณีต 4. ความคิดจินตนาการ 5. ความคิดอิสระ
ดาลตัน (Dalton, 1988: 5-6)	1. ความคิดริเริ่ม (Originality) 2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) 3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) 4. ความประณีตละเอียดลออ (Elaboration) 5. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) 6. ความสลับซับซ้อน (Complexity) 7. ความกล้าเสี่ยง (Risk-taking) 8. ความคิดคำนึงหรือจินตนาการ (Imagination)	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

นักวิชาการ	องค์ประกอบ	ผู้วิจัยสังเคราะห์
ครอพลีย์ (Cropley, 1966: 124)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีประสบการณ์กว้างขวาง (Procession of Wide Categories) 2. เต็มใจและพร้อมที่จะเสี่ยง (Willingness to Take Risks) 3. เต็มใจพร้อมที่จะก้าวไปข้างหน้า (Willingness to Have go) 4. สามารถที่จะยืดหยุ่นความคิดได้อย่างคล่องแคล่วในระดับสูง 	
ไรซ์ (Rice, 2007: 69)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นคนที่มีไหวพริบ 2. มีความสามารถในการประยุกต์ตอบสนองที่จะแสดงออกถึงความคิดริเริ่มและมีความยืดหยุ่น 3. มีอิสระในการคิดและแสดงออก 4. สนใจที่จะมีประสบการณ์ต่าง ๆ สิ่งเคราะห์สิ่งที่ได้พบเห็นรวมกับความรูสึกภายในใจ 5. มีความสามารถในการหยั่งรู้ 6. มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและเข้าใจคุณค่าของความงาม 7. รู้จักตนเองเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของสิ่งต่าง ๆ 8. เข้าใจในสภาพของตนเองในกระบวนการที่ตนเองมีส่วนร่วม 	

องค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สามารถพัฒนาได้โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 1. ความคิดริเริ่มใหม่ 2. ความคิดรวมเร็ว 3. ความคิดประณีต 4. ความคิดจินตนาการ และ 5. ความคิดอิสระ

3.1.5 กระบวนการคิดสร้างสรรค์

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษา และนำเสนอกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

ทอร์แรนซ์ (Torrance, 1965 : 9) ได้เสนอกระบวนการคิดสร้างสรรค์ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นค้นพบความจริง (fact finding) เป็นขั้นเริ่มต้นเกิดอยู่ภายในจิตใจ เป็นความกังวลใจไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอะไร
2. ขั้นการค้นพบปัญหา (problem finding) เป็นขั้นระบุปัญหาได้ชัดเจน ภายหลังจากได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วในขั้นแรก
3. ขั้นการตั้งสมมุติฐาน (idea-finding) เป็นขั้นการตั้งสมมุติฐานเพื่อคาดคะเนคำตอบ และการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมมุติฐานในขั้นต่อไป
4. ขั้นการค้นพบคำตอบ (solution finding) เป็นขั้นพบคำตอบจากการทดสอบ
5. ขั้นยอมรับผลจากการค้นพบ (acceptance finding) เป็นขั้นยอมรับคำตอบที่ผ่านการพิสูจน์แล้วว่าแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร

โมรี (Moore, 2005 : 318) ได้เสนอกระบวนการคิดสร้างสรรค์ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (preparation) เป็นขั้นรวบรวมข้อมูล และสำรวจข้อมูลที่ได้รับที่เกี่ยวข้องกับปัญหา จนสามารถเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเหตุการณ์
2. ขั้นเพาะบ่ม (incubation) เป็นขั้นที่อยู่ในความวุ่นวายสับสนของข้อมูล ไม่สามารถจะจัดระบบความคิดได้ จึงต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง อาจต้องให้เวลากับสมองในการอยู่นิ่ง ๆ ปล่อยความคิดไว้เฉย ๆ
3. ขั้นเกิดความกระจ่าง (illumination) เป็นขั้นรู้แจ้ง เกิดความคิดใหม่โดยฉับพลัน เป็นขั้นพบคำตอบที่ต้องการหลังจากได้เพาะบ่มความคิดมาระยะหนึ่ง
4. ขั้นพิสูจน์ความคิด (verification) เป็นขั้นตอบด้วยการทบทวนคำตอบ หรือความคิดใหม่ที่เกิดขึ้น

นอกจากแนวคิดของทอร์แรนซ์ และ โมรี จะเห็นได้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์โดยรวมจะมีหลักการใหญ่ ๆ สอดคล้องกัน โดยสรุปอาจจัดแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การระบุประเด็นปัญหา เป็นการกำหนดปัญหาให้ชัดเจนว่าคืออะไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นการรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจเป็นทั้งข้อเท็จจริง เหตุการณ์ ประสบการณ์เดิม หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การพิจารณาแจกแจงข้อมูล และพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล

ขั้นที่ 3 การค้นหาคำตอบ เป็นขั้นการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 4 การพิสูจน์ตรวจสอบ เป็นการทบทวนตรวจสอบคำตอบ พิสูจน์คำตอบที่ค้นพบ หรือความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นว่าถูกต้องหรือไม่

3.1.6 วิธีการประเมินความคิดสร้างสรรค์

การประเมินความคิดสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้เจริญถึงขีดสูงสุด ทำให้ทราบระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และเป็นข้อมูลให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วิธีวัดความคิดสร้างสรรค์ ได้มีการค้นคว้าและ พัฒนามาเป็นลำดับซึ่ง (อาร์ รังสินันท์, 2532: 164 - 174) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. สังเกต หมายถึง การสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีการที่พ่อแม่ครู ผู้ปกครองสามารถใช้ได้ เพราะบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ใกล้ชิดเด็ก และรู้จักเด็กดีกว่าบุคคลอื่น แต่ครูและผู้ปกครองควรทราบและเข้าใจพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ที่เด็กแสดงออกได้ถูกต้อง มิฉะนั้นจะทำให้ผลของการสังเกตผิดพลาดไป

2. การวาดภาพ หมายถึง การให้เด็กวาดภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดเป็นการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ออกมาเป็นรูปธรรม และสามารถสื่อความหมายได้ สิ่งเร้าที่กำหนดให้เด็กอาจเป็นวงกลม สีเหลี่ยม แล้วให้เด็กวาดภาพต่อเติมเป็นภาพ

3. รอยหยดหมึก หมายถึง การให้เด็กดูภาพรอยหยดหมึก แล้วคิดตอบจากภาพที่เด็กเห็น เพราะเด็กสามารถอธิบายได้ดี

4. การเขียนเรียงความและงานศิลปะ หมายถึง การให้เด็กเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด และการประเมินงานจากศิลปะ

5. แบบทดสอบ หมายถึง การให้เด็กทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการวัดพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นระบบมาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัยเกี่ยวกับธรรมชาติของความคิดสร้างสรรค์ แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์มีทั้งที่ใช้กากบาทเป็นสื่อและที่ใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อเร้าให้เด็กแสดงออกเชิงความคิดสร้างสรรค์

5.1 แบบทดสอบความคล่องแคล่วของ Guilford and Christensen (อ้างใน อาร์ รังสินันท์, 2532: 176-179) แบบทดสอบนี้คิดขึ้นเพื่อวัดความคิดแบบอเนกมัย (Divergent Thinking) โดยประกอบในแต่ละเซลล์ตามโครงสร้างสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมี 3 มิติ คือ เนื้อหาที่คิด (Content) วิธีการคิด (Operation) และผลิตผลแห่งความคิด (Product) ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 4 ชุด 11 ฉบับแบ่งเป็นแบบทดสอบด้านภาษา 7 ฉบับ ด้านรูปภาพ 3 ฉบับ และโจทย์ปัญหา 1 ฉบับ ซึ่งได้แก่ ความคล่องแคล่วในการใช้คำ ความคล่องแคล่วทางความคิด ความคล่องแคล่วด้าน

การเชื่อมโยง ความคล่องแคล่วในการแสดงออก การใช้ประโยชน์อย่างอื่น การสรุปผล ประเภทของงานอาชีพ การวาดรูป การสเก็ตรูป การแก้ปัญหา และการตกแต่งรูป

5.2 แบบทดสอบของ Wallach and Kogan (อ้างใน สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ, 2544: 32-35) ได้สร้างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 5 ฉบับใช้เวลา 15 นาที แบบทดสอบย่อย 5 ฉบับ ซึ่งได้แก่ ให้หาสิ่งที่เป็นพวกเดียวกันกับสิ่งเร้าที่กำหนดให้ ให้บอกประโยชน์ของสิ่งของบอกความเหมือนกันของสิ่ง 2 สิ่ง บอกความหมายของภาพเส้น และบอกความหมายของเส้น

5.3 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ Torrance (1972, 35-41) ได้สร้างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีแบบสำรวจ แบบทดสอบหลายรูปแบบ สำหรับแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ Torrance ได้พัฒนาขึ้นภายในขอบเขตและเนื้อหาทางการศึกษา ซึ่งแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ Torrance มีดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยรูปภาพ (Thinking Creatively with Pictures) มี 2 แบบ คือ แบบ ก และ แบบ ข

แบบ ก ประกอบด้วย แบบทดสอบย่อยหรือกิจกรรม 3 กิจกรรม ชุดละ 10 นาที ดังนี้

กิจกรรมชุดที่ 1 การวาดภาพ (Picture Construction) ให้ต่อเติมภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนด ให้ได้ภาพแปลกใหม่และตั้งชื่อภาพให้แปลกที่สุด

กิจกรรมชุดที่ 2 การต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ (Picture Completion) ให้ต่อเติมภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดเป็นเส้นในลักษณะต่าง ๆ ให้ได้ภาพที่แปลกและน่าสนใจที่สุดและตั้งชื่อภาพด้วย

กิจกรรมชุดที่ 3 การใช้เส้นคู่ขนาน (Parallel Line) ให้ต่อเติมและตั้งชื่อภาพของเส้นคู่ขนาน จำนวน 30 คู่ และไม่ซ้ำกัน

แบบ ข เป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับแบบ ก โดยกิจกรรมชุดที่ 1 และ 2 ให้สิ่งเร้าที่ต่างจากแบบ ก ส่วนกิจกรรมชุดที่ 3 การใช้วงกลม (Circles) ให้ต่อเติมภาพสิ่งเร้าที่เป็นวงกลมจำนวน 30 วงกลม ให้เป็นภาพที่แตกต่างกันและแปลกใหม่

2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยภาษา (Thinking Creatively with Words) มี 2 แบบ คือ แบบ ก และ แบบ ข เป็นแบบทดสอบคู่ขนานเช่นเดียวกัน คือลักษณะของแบบทดสอบเหมือนกัน แต่สิ่งเร้าต่างกันเท่านั้น ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 7 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมชุดที่ 1 การตั้งคำถาม ให้ตั้งคำถามที่ไม่ธรรมดาจากภาพที่กำหนดให้มากที่สุด

กิจกรรมชุดที่ 2 การหาสาเหตุ ให้เขียนสาเหตุเกี่ยวกับเหตุการณ์จากภาพ
ในกิจกรรมชุดที่ 1

กิจกรรมชุดที่ 3 การเดาผลที่เกิดตามมาให้เขียนผลที่อาจเกิดขึ้นอัน
เนื่องมาจากเหตุการณ์ในภาพที่กำหนดให้จากกิจกรรมชุดที่ 1

กิจกรรมชุดที่ 4 ปรับปรุงผลผลิตให้ดีขึ้น ให้ดัดแปลงสิ่งที่กำหนดให้มาก
ที่สุด

กิจกรรมชุดที่ 5 ประโยชน์ของสิ่งของ ให้บอกประโยชน์ของสิ่งของมาให้
มากที่สุด

กิจกรรมชุดที่ 6 ตั้งคำถามแปลกๆ จากสิ่งที่กำหนดให้มากที่สุด

กิจกรรมชุดที่ 7 การสมมติอย่างมีเหตุผลให้คิด หรือเดาว่าจะเกิดอะไรขึ้น
จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ที่ไม่น่าเป็นไปได้

3. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยเสียงและภาษา (Thinking
Creatively With Sounds and Words, Sounds and Images)

4. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยการปฏิบัติ และการ
เคลื่อนไหว (Thinking Creatively in Action and Movement)

นอกจากนี้ อารี พันธุ์มณี (2547) กล่าวว่า การประเมินความคิดสร้างสรรค์เพื่อเป็น
แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนดังนี้

1. การสังเกต หมายถึง การสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกเชิงสร้างสรรค์ จะ
วัดความคิด จินตนาการของผู้เรียน จากพฤติกรรมการเล่น การทำกิจกรรม

2. การวาดภาพ หมายถึง การให้ผู้เรียนวาดภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดเป็นการถ่ายทอด
ความคิดสร้างสรรค์ออกมาเป็นรูปธรรม และสามารถสื่อความได้ สิ่งเร้าที่กำหนดให้ผู้เรียนอาจเป็น
วงกลม สีเหลี่ยม

3. รอยหยดหมึก หมายถึง การให้ผู้เรียนดูภาพรอยหยดหมึก แล้วคิดตอบจากภาพที่
ผู้เรียนเห็น

4. การเขียนเรียงความและงานศิลปะ หมายถึง การให้ผู้เรียนเขียนเรียงความจาก
หัวข้อที่กำหนดให้และการประเมินจากงานศิลปะของผู้เรียน

5. แบบทดสอบ หมายถึง การให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์มาตรฐาน
มีทั้งภาษาเป็นสื่อ และการใช้ภาพเป็นสื่อ เพื่อเร้าให้ผู้เรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์และมีการ
กำหนดเวลาดำเนินการ

สำหรับในประเทศไทยได้มีการนำเอาแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ
ต่างประเทศ ได้แก่ Wallach and Kogan, Guilford, Torrance ฯลฯ มาดัดแปลงให้เหมาะสม เช่น

ไพรัตน์ วงษ์นาม (2523, 34-37) ได้พัฒนาแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์เพื่อใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยดัดแปลงมาจากแบบทดสอบของ Guilford ประกอบด้วยแบบทดสอบ 12 ฉบับ ได้แก่ การวาดภาพจากวงรีประกอบภาพ การใช้สิ่งของอย่างพิสดาร การตั้งชื่อเรื่องสั้น การหาความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน การบอกความคล้ายคลึงกันของสิ่งที่กำหนดให้ การบอกผลที่จะเกิดตามมา ความหมายของภาพ บอกความสัมพันธ์ทางสังคมจากรูปภาพ การแต่งเรื่องสั้น เส้นกับความรู้สึก และบอกความรู้สึกและการกระทำจากข้อความ

จะเห็นได้ว่าแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมานั้นจะเกี่ยวข้องกับการวัดความสามารถในการหาคำตอบที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร และมีคุณค่าให้ได้หลาย ๆ คำตอบ หรือสามารถคิดได้หลาย ๆ ทาง

3.1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

พัทธนันท์ บุตรนุญ (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ออนไลน์โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์หอนาคตเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์เชิงธุรกิจ ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ออนไลน์โดยใช้แนวคิดเชิง ออกแบบร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์หอนาคตเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์เชิงธุรกิจของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาการจัดการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสต์สมิธซิว จำนวน 39 คน ระยะเวลาในการทดลอง 7 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์เชิงธุรกิจ ซึ่งวัดจากการเขียนแผนธุรกิจก่อนและหลังเรียนและแบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์เชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ฯ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) สถานการณ์การเรียนรู้ที่ท้าทาย 2) สารความรู้ 3) บุคคล 4) เทคโนโลยีและการสื่อสาร 5) เครื่องมือ สนับสนุนการคิด 6) การประเมินผล

2. ขั้นตอนของการรูปแบบการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ฯ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) จุดประกายความคิด 2) รู้ทิศทางอนาคต 3) วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย 4) สร้างสรรค์ความคิด 5) พัฒนาความคิด 6) นำเสนอและเผยแพร่

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการแบ่งปันความรู้ออนไลน์ฯ พบว่านิสิตนักศึกษามีคะแนนการเขียนแผนธุรกิจและคะแนนประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์เชิงธุรกิจ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Athanassios Androutsos & Vasiliki Brinia (2019) ศึกษาเรื่อง ความคิดเชิงการ ออกแบบเป็นวิธีการ ตามการเรียนการสอนแบบโครงงาน แต่มีนัยสำคัญความแตกต่างกัน โดยให้ ความสำคัญในการคิดเชิงออกแบบคือการสร้างความรู้ใหม่และผลิตภัณฑ์ที่เป็นนวัตกรรมผ่านร่วมกัน สร้าง คือการทำงาน ร่วมกันกับผู้ใช้และสมาชิกคนอื่น ๆ ของกลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน การสร้างผ่าน การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ เป็นกระบวนการของการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบริการพร้อมกับผู้ ใช้ เป็นวิธีการที่ผู้ใช้เป็นศูนย์กลางในการออกแบบวิถีคิดการโต้ตอบกับผู้ ใช้ ควรเกี่ยวข้องกับการเอาใจใส่ เพื่อให้ตระหนักถึงความต้องการของผู้ใช้และออกแบบประสบการณ์ผู้ใช้โดยรวม เนื่องจากการโต้ตอบ กับผู้ใช้เป็นกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ยังเกี่ยวข้อง กับการสังเกตกิจกรรม ของผู้ใช้และวิถีคิดและ การกระทำดังนั้นนวัตกรรมส่วนใหญ่มาจากการวิเคราะห์ผู้ใช้ที่ใส่ใจความเอาใจใส่และกระบวนการ ออกแบบร่วมที่ พยายามทำให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และเป้าหมายทางธุรกิจใน แนวทางที่เป็นไปได้ เป็นที่ต้องการและมีศักยภาพ

งานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเล่มนี้อย่างยิ่ง ต่อไปเพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความหมายของความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของแต่ละบุคคลที่ มีกระบวนการคิดระดับสูงเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันนำไปสู่การคิด การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ที่ ต่างจากเดิม และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อเป็นขอบเขตในการวิจัยถึงงาน ชิ้นงานที่ สร้างสรรค์ที่นักศึกษา หรือผู้เรียนจะปฏิบัติสร้างผลงานต่อไป

ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาสรุปได้ทำให้เข้าใจถึงที่มา การสร้างสรรค์ชิ้นงานนวัตกรรมสรุป โครงสร้างของสมรรถภาพทางสมองประกอบด้วยหน่วยย่อย 3 มิติคือ มิติด้านการคิด มิติด้านเนื้อหา มิติด้านผลของการคิด ซึ่งส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์สร้าง ผลผลิตของความคิดหลากหลายและแปลกใหม่

ด้านความสำคัญของการคิดสร้างสรรค์ ศึกษาขึ้นเพื่อนำไปสร้างการประเมินใน เครื่องมือได้ โดยสรุปได้ว่าความสำคัญของการคิดสร้างสรรค์มีขึ้นทั้งใน 1) ด้านความสำคัญที่มีต่อมวล มนุษยชาติ ประเทศชาติ องค์กรและต่อปัจเจกบุคคล จึงนับได้ว่าการคิดสร้างสรรค์นั้นก่อให้เกิด ประโยชน์ทั้งต่อส่วนตนและส่วนรวม 2) ด้านความเพลิดเพลิน สนุกสนาน 3) ด้านเปิดโอกาสผู้เรียน สร้างสิ่งแปลกใหม่ ๆ จึงสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาจึงควรได้มีการส่งเสริม และให้ความสำคัญกับการ จัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การคิดสร้างสรรค์ อันจะ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสังคมและประเทศชาติด้วย

ด้านองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ ศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาใช้ในกิจกรรม จัดการเรียนการสอน ในรูปแบบต่าง ๆ องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย

- 1) ความคิดริเริ่มใหม่ 2) ความคิดรวมเร็ว 3) ความคิดประณีต 4) ความคิดจินตนาการ และ
- 5) ความคิดอิสระ

ด้านกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ศึกษาเพื่อให้ได้ขั้นตอนการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ โดยสรุปอาจจัดแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การระบุประเด็นปัญหา ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นการรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 3 การค้นหาคำตอบ และ ขั้นที่ 4 การพิสูจน์

ด้านวิธีการประเมินความคิดสร้างสรรค์ เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้เจริญถึงขีดสูงสุด ทำให้ทราบระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนและเป็นข้อมูลให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้วิธีการที่หลากหลาย

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการวิจัยต่อไปได้

3.2 นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

3.2.1 ความหมายของนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

การศึกษาความหมายของนวัตกรรม (Innovation) ซึ่งได้มีผู้ให้คำนิยามไว้ดังนี้ Barnett (1953) กล่าวว่า นวัตกรรมคือแนวความคิดต่าง ๆ แบบแผนพฤติกรรมหรือสิ่งของใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากสิ่งที่มีอยู่เดิม นวัตกรรมในความหมายนี้จึงครอบคลุมถึงเรื่องราวต่าง ๆ ได้กว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นด้านที่มองเห็น สัมผัสได้ทั้งประสาท 5 รวมถึงแบบแผนพฤติกรรม ความประพฤติตามระบบสังคม ประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งประดิษฐ์วิทยาการใหม่ๆ และด้านที่ไม่เป็นวัตถุได้แก่ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความนึกคิด ความศรัทธา ซึ่งเป็นเรื่องราวใหม่ที่เกิดขึ้นจากความคิดภายในจิตใจของบุคคล

Everett Rogers (1983: 17) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญในกระบวนการเผยแพร่ ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ในการสื่อสารความคิดใหม่ ๆ สู่อื่น

Teresa Amabile (1996: 1154-1155) ให้ความหมายของนวัตกรรมว่าเป็นความสำเร็จของการใช้ความคิดสร้างสรรค์ภายในองค์กร ซึ่งความคิดสร้างสรรค์นั้นมีที่มาจากตัวบุคคลและทีมงาน ทำการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เกิดขึ้นอันเกิดจากความจำเป็น

Richard Luecke & Ralph Katz (2003: 2) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมว่าเป็นการแนะนำสิ่งใหม่หรือวิธีการ ที่เป็นการทำให้เห็นเป็นรูปร่าง ทำการรวบรวม หรือสังเคราะห์ความรู้ให้สัมพันธ์กัน ให้คุณค่าของผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการ หรือการบริการ

คณะกรรมการพิจารณาศัพท์วิชาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงในบุญเกิด ครอบหาเวช, 2542: 12) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม โดยบัญญัติมาจากคำภาษาอังกฤษว่า

Innovation ที่มาจากคำกริยาว่า Innovate แปลว่า ทำใหม่ เปลี่ยนแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งในภาษาไทยเดิมใช้คำว่า นวัตกรรม ต่อมาได้พบว่าคำนี้มีความหมายคลาดเคลื่อนไป จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า นวัตกรรม หมายถึง การนำสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมวิธีการที่ทำอยู่เดิม เพื่อให้ใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นไม่ว่าวงการหรือกิจการใด ๆ ก็ตาม เมื่อมีการนำเอาความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้นกว่าเดิมก็เรียกได้ว่าเป็นนวัตกรรมของวงการนั้น ๆ

อัญชลี วงศ์วัฒนา (2561) นิยามถึงคำว่า นวัตกรรมไว้ว่า การสร้างสรรค์แนวทางหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเป็นประโยชน์หรือเป็นพลังให้ชุมชนยืนหยัดและก้าวหน้าต่อไปอย่างมั่นคงและเข้มแข็ง

จากการศึกษาความหมายทางนวัตกรรมที่ผ่านมา ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้นิยามความหมายคำว่า นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือการสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมได้ยังประโยชน์แก่สังคม

3.2.2 ประเภทของนวัตกรรม

ทิตินา แคมมณี (2526) และวาที ระถิ (2531) ได้แบ่งประเภทนวัตกรรม ออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. นวัตกรรมทางด้านหลักสูตร เป็นการใช่วิธีการใหม่ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการสอนบุคคลให้มากขึ้น เนื่องจากหลักสูตรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรยังมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่บนฐานของแนวคิดทฤษฎี และปรัชญาอีกด้วย การพัฒนาหลักสูตรตาม หลักการและวิธีการดังกล่าวต้องอาศัยแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ ที่เป็นนวัตกรรมการศึกษาเข้ามา ช่วยเหลือจัดการให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ นวัตกรรมทางด้านหลักสูตรในประเทศไทย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรดังต่อไปนี้

- 1.1 หลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นการบูรณาการส่วนประกอบของหลักสูตรเข้าด้วยกันทางด้านวิทยาการในสาขาต่าง ๆ การศึกษาทางด้านจริยธรรมและสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดีสามารถใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ในสาขาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมอย่างมีจริยธรรม

- 1.2 หลักสูตรรายบุคคล เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการศึกษา ตามอัตภาพ เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล ซึ่งจะต้องออกแบบระบบเพื่อรองรับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ

1.3 หลักสูตรกิจกรรมหรือประสบการณ์ (Activity or Experience Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ เช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน ประสบการณ์การเรียนรู้จากการสืบค้นด้วยตนเอง เป็นต้น

1.4 หลักสูตรท้องถิ่น เป็นการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องการกระจายการบริหารจัดการมีออกสู่ท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชน ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น แทนที่หลักสูตรในแบบเดิมที่ใช้วิธีการรวมศูนย์การพัฒนาอยู่ในส่วนกลาง

2. นวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นการใช่วิธีระบบในการปรับปรุงและคิดค้น พัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ๆ ที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้รายบุคคล การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบ แก้ปัญหาการพัฒนาวิธีสอนจำเป็นต้องอาศัยวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอน ตัวอย่าง นวัตกรรมที่ใช้ในการเรียน การสอน เช่น การสอนแบบโมดูล (Module Teaching) การสอนแบบจุลภาค (Micro Teaching) การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process Teaching) การสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) การสอนโดยเพื่อน สอนเพื่อน (Peers Teaching) การสอน แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) การสอนแบบโครงการ อาร์ ไอ ที (Reduced Instructional Time) เป็นต้น

3. นวัตกรรมสื่อการสอน เนื่องจากมีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครือข่ายและเทคโนโลยี โทรคมนาคม ทำให้นักการศึกษาพยายามนำศักยภาพของเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ จำนวนมากมาย ทั้งการเรียนด้วยตนเอง การเรียนเป็นกลุ่มและการเรียนแบบมวลชน ตลอดจนสื่อที่ใช้เพื่อสนับสนุนการฝึกอบรม ตัวอย่าง นวัตกรรมสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI : Computer-Assisted Instruction) มัลติมีเดีย (Multimedia) การประชุมทางไกล (Tele Conference) วัสดุทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Media/Video) เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) เป็นต้น

4. นวัตกรรมการประเมินผล เป็นนวัตกรรมที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการวัดผลและ ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำได้อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการวิจัยทางการศึกษา การวิจัย สถาบัน ด้วยการประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาสนับสนุนการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตัวอย่าง นวัตกรรมทางด้านการประเมินผล เช่น การพัฒนาคลังข้อสอบ การลงทะเบียน ผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต การใช้บัตรสมาร์ทการ์ด เพื่อการใช้บริการของ สถาบันศึกษา การใช้คอมพิวเตอร์ในการตัดเกรด การวัดผลแบบอิงกลุ่มและแบบอิงเกณฑ์ (Formative and Summative Evaluation) เป็นต้น

5. นวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นการใช้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ สารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาให้มีความรวดเร็วทัน

เหตุการณ์ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก นวัตกรรมการศึกษาที่นำมาใช้ทางด้านการบริหาร เช่น การจัดการศึกษาแบบเปิด (Open University) การจัดการศึกษาตามแนวมนุษยนิยม (Humanistic Education) การจัดการตารางสอนแบบยืดหยุ่น (Flexible Scheduling) การจัดการศึกษานอกโรงเรียน (Non-Formal Education) การจัดโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก (Summer Hit School) เป็นต้น

นอกจากนี้ อัญชลี วงศ์วัฒนา (2561) แบ่งประเภท นวัตกรรมไว้ว่า มีสามประเภท คือ นวัตกรรมทางสังคม เช่น คติความคิด ความเชื่อ นวัตกรรมสิ่งก่อสร้าง เช่น สิ่งสร้างขึ้นเพื่อยังใช้สอยในพื้นที่ และนวัตกรรมการผลิต เช่น การสร้างสิ่งใหม่ไม่มีอยู่เดิม

3.2.3 ความสำคัญของนวัตกรรมและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

ในศตวรรษที่ 21 โลกเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่สินค้าและบริการทางเศรษฐกิจเป็นผลมาจากความคิดสร้างสรรค์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ หรือที่เรียกว่า ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ (Creative Product) (ฮาวกินส์, 2552) องค์กรต่าง ๆ เริ่มให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมมากขึ้น เนื่องจากถ้าองค์กรไม่สามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยสิ่งใหม่ ๆ แล้วย่อมยากที่จะทำให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในระยะยาวได้ โดยเฉพาะองค์กรที่เป็นผู้นำทางธุรกิจ ความสำเร็จขององค์กรนั้น มักเกิดขึ้นจากนวัตกรรมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมทางด้านสินค้า ด้านกระบวนการทำงาน ด้านการให้บริการ ด้านการจัดการ หรือด้านการตลาด และการที่องค์กรเหล่านี้จะสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างต่อเนื่องก็ต้องเกิดขึ้นจากนวัตกรรมเช่นกัน ถ้าองค์กรไม่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองจากสิ่งใหม่ ๆ ได้แล้ว ย่อมยากที่จะทำให้องค์กรยังคงครองความเป็นที่หนึ่งได้ (พสุ เดชะรินทร์, 2546)

เมื่อรูปแบบเศรษฐกิจเปลี่ยนไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางจากการผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน มาเป็นการผลิตผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ (Creative Entrepreneur) ที่มีทักษะในการคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรมด้วยเช่นเดียวกัน (ฮาวกินส์, 2552) ดังที่มีการกำหนดให้ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นหนึ่งในทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) มีรายละเอียดดังนี้

1. การคิดอย่างสร้างสรรค์ (Thinking creatively)

- 1.1 ใช้เทคนิคการสร้างแนวคิดต่าง ๆ เช่น การระดมสมอง
- 1.2 สร้างแนวคิดใหม่และมีความคุ้มค่า ทั้งแนวคิดแบบส่วนเพิ่มและแนวคิดแบบเปลี่ยนแปลงอย่างยิ่งใหญ่
- 1.3 ให้รายละเอียด กลั่นกรอง วิเคราะห์และประเมินแนวคิดเพื่อที่จะปรับปรุงและความพยายามให้เกิดการคิดสร้างสรรค์อย่างสูงสุด

2. การทำงานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น (Work creatively with others)

2.1 พัฒนา นำไปปฏิบัติและสื่อสารแนวคิดใหม่ให้แก่ผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
 2.2 ใจกว้างและยอมรับวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่หลากหลาย ทั้งปัจจัยนำเข้าและผล
 ย้อนกลับของงาน

2.3 สานิตและแสดงความสามารถในการเป็นต้นแบบ ความสามารถในการ
 ประดิษฐ์คิดค้นในการทำงาน และเข้าใจข้อจำกัดของโลกแห่งความจริง เพื่อที่จะปรับแนวคิดใหม่ให้
 เหมาะสม

2.4 มองความล้มเหลวให้เป็นโอกาสในการเรียนรู้ เข้าใจว่าการคิดสร้างสรรค์
 และนวัตกรรมเป็นกระบวนการของความสำเร็จขนาดเล็ก แต่ใช้ระยะเวลายาวนาน มีลักษณะเป็น
 วงจรและมักจะมีผลผิดพลาดเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

3. การสร้างนวัตกรรม (Implement Innovations)

เป็นการกระทำบนแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อที่จะสร้างสิ่งที่เป็นรูปธรรมและผลงาน
 ที่มีประโยชน์ต่อสาขาที่นวัตกรรมนั้นเกิดขึ้น (Partnership for 21st century skill, 2012)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้าง
 นวัตกรรมของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ครูจึงต้องปรับบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้ออกแบบ
 การเรียนรู้ มีความกล้าคิดกล้าทำ รู้จักตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติ (วิจารณ์
 พานิช, 2555)

นอกจากนี้ ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะการสร้างนวัตกรรม เนื่องจากเป็นทักษะที่
 จำเป็นสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในมาตรา 25 ที่เน้นการจัด
 กระบวนการเรียนรู้ จัดแหล่งเรียนรู้ แหล่งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม
 จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเป็นทักษะที่จำเป็นของครูไทยในยุคศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย
 1) ทักษะการพัฒนาหลักสูตร 2) ทักษะการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง 3) ทักษะการนำนวัตกรรม
 ไปใช้ 4) ทักษะการประเมินตามสภาพจริง 5) ทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 6) ทักษะการ
 จัดการชั้นเรียน 7) ทักษะการเสริมสร้างลักษณะ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข, 2557)
 เมื่อครูมีทักษะการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้จะสามารถแก้ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้
 และพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

3.2.4 วิธีการพัฒนานวัตกรรม มีดังนี้

Walter R, Borg & Meredith D. Gall (1989) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การศึกษาปัญหาในการ
 จัดการเรียนการสอน การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา
 รวมทั้งความรู้ที่จะใช้ในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม

2. การวางแผนพัฒนานวัตกรรม หมายถึง การเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่นหลักสูตร ระยะเวลา งบประมาณ วัสดุ-อุปกรณ์ บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น
3. การสร้างนวัตกรรม หมายถึง การลงมือทำเพื่อสร้างนวัตกรรม
4. การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง หมายถึง การทดลองใช้นวัตกรรมกับผู้เรียนทีละคน จำนวน 3 คน โดยสุ่มเลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คนโดยผู้พัฒนานวัตกรรมสังเกตการณ์ใช้นวัตกรรมของแต่ละคนอย่างใกล้ชิด
5. ประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 1 หมายถึง การนำผลการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งมา ประเมินผลและปรับปรุงนวัตกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
6. การทดลองแบบกลุ่มเล็ก หมายถึง การทดลองใช้นวัตกรรมกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก จำนวน 9 คน โดยสุ่มเลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน โดยจัดให้มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
7. การประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 2 หมายถึง การนำผลการทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยอาจใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หรือ การเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน (t-test) หากผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ก็สามารถนำนวัตกรรมไปทดลองขั้นต่อไปได้ แต่หากไม่ผ่านต้องมีการปรับปรุงและนำไปทดลองกลุ่ม เล็กกับผู้เรียนชุดใหม่อีกครั้ง
8. การทดลองแบบกลุ่มใหญ่ หมายถึง การทดลองใช้นวัตกรรมกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก จำนวน 30 คน โดยสุ่มเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 10 คน โดยจัด ให้มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
9. การประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 3 หมายถึง การนำผลการทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยอาจใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หรือการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน (t-test) หากผ่านเกณฑ์ที่กำหนดก็ สามารถสรุปผลการพัฒนานวัตกรรมต่อไป แต่หากไม่ผ่านต้องมีการปรับปรุงและนำไปทดลองกลุ่ม ใหญ่กับผู้เรียนชุดใหม่อีกครั้ง
10. การสรุปผล นำไปใช้ และเผยแพร่ หมายถึง การสรุปผลหรือเขียนรายงานผล การพัฒนานวัตกรรมโดยจัดทำเป็นผลงานทางวิชาการ รวมถึงการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเผยแพร่

Stephen M. Alessi and Stanley R. Trollip (1991) มีขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียม ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม การสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนและกำหนดเนื้อหา และการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน-หลัง

เรียน โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ และการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2. การออกแบบสื่อและนวัตกรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์โครงสร้างนวัตกรรม ออกแบบขั้นแรก ประเมินและแก้ไขการออกแบบ

3. การเขียนแผนผังของนวัตกรรม คือ การเขียนแผนผังเพื่อให้เห็นโครงสร้างทั้งหมดของนวัตกรรมที่จะสร้าง

4. การสร้างสตอรี่บอร์ด คือ การร่างลักษณะของนวัตกรรมแต่ละส่วนหรือแต่ละหน้า ให้เห็นถึงรายละเอียดของนวัตกรรม

5. การสร้างนวัตกรรม คือ การลงมือทำตามที่ได้ออกแบบไว้

6. การผลิตเอกสารประกอบ ประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือการใช้ คู่มือผู้เรียน เป็นต้น

7. การประเมินและแก้ไขนวัตกรรม คือ การส่งนวัตกรรมที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินคุณภาพและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ทิตินา แคมมณี (2548) ได้ให้หลักการพัฒนานวัตกรรมไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Problem) ความคิดในการพัฒนานวัตกรรมนั้น ส่วนใหญ่จะเริ่มจากการ มองเห็นปัญหา และต้องการแก้ไขปัญหานั้นให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Objective) เมื่อกำหนดปัญหาแล้วก็กำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อจัดทำหรือพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณสมบัติ หรือลักษณะตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. การศึกษาข้อจำกัดต่าง ๆ (Constraints) ผู้พัฒนานวัตกรรมทางการเรียน การสอนต้อง ศึกษาข้อมูลของปัญหาและข้อจำกัดที่จะใช้นวัตกรรมนั้น เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ได้จริง

4. การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม (Innovation) ผู้จัดทำหรือพัฒนานวัตกรรมจะต้อง มีความรู้ ประสบการณ์ ความริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งอาจนำของเก่ามาปรับปรุง ดัดแปลง เพื่อใช้ในการ แก้ปัญหา และทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรืออาจคิดค้นขึ้นมาใหม่ทั้งหมด นวัตกรรมทางการศึกษา มีรูปแบบ แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของนวัตกรรมนั้น เช่นอาจมีลักษณะ เป็น แนวคิด หลักการ แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการกระบวนการ เทคนิค หรือสิ่งประดิษฐ์ และ เทคโนโลยี เป็นต้น

5. การทดลองใช้ (Experimentation) เมื่อคิดค้นหรือประดิษฐ์นวัตกรรมทางการศึกษาแล้ว ต้องทดลองนวัตกรรม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขผล การทดลองจะทำให้ได้ข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมต่อไป ถ้าหากมีการทดลอง ใช้นวัตกรรมหลายครั้งก็ย่อมมีความมั่นใจในประสิทธิภาพของนวัตกรรมนั้น

6. การเผยแพร่ (Dissemination) เมื่อมั่นใจนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพแล้ว ก็สามารถนำไปเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก

จากแนวคิดดังกล่าวนี้ สามารถประมวลเป็นขั้นตอนในการสร้างนวัตกรรมได้ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรม เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินการสร้างนวัตกรรมก่อนล่วงหน้า เพื่อการแก้ปัญหาการเรียนการสอน และคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับ

2. ดำเนินการวางแผนในการสร้างนวัตกรรม จัดเตรียมการก่อนล่วงหน้าในการทำงานเพื่อการสร้างนวัตกรรม โดยเตรียมเวลา วัสดุอุปกรณ์ และผู้ร่วมรับผิดชอบ

3. ลงมือสร้างนวัตกรรม ดำเนินการสร้างนวัตกรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด

4. นำนวัตกรรมไปทดลองใช้ เมื่อได้ผลงานเป็นนวัตกรรมแล้ว จึงนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ

5. ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ทำการตรวจสอบคุณภาพ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพ

3.2.5 การประเมินนวัตกรรม

ได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้เกณฑ์การพิจารณา นวัตกรรม ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ได้ให้เกณฑ์การพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นนวัตกรรมไว้ 4 ประการ คือ

1. นวัตกรรมจะต้องเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด หรือบางส่วนอาจเป็นของเก่าใช้ไม่ได้ผลในอดีต แต่นำมาปรับปรุงใหม่ หรือเป็นของปัจจุบันที่เรานำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น

2. มีการนำวิธีการจัดระบบมาใช้ โดยพิจารณาองค์ประกอบทั้งส่วนข้อมูลที่น่าเข้าไปในกระบวนการและผลลัพธ์ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสมก่อนที่จะทำการเปลี่ยนแปลง

3. มีการพิสูจน์ด้วยการวิจัยหรืออยู่ระหว่างการวิจัยว่า “สิ่งใหม่” นั้นจะช่วยแก้ปัญหาและการดำเนินงานบางอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม

4. ยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในปัจจุบันหาก “สิ่งใหม่” นั้น ได้รับการเผยแพร่และยอมรับจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานที่ดำเนินอยู่ในขณะนั้นไม่ถือว่าสิ่งใหม่นั้นเป็นนวัตกรรมแต่จะเปลี่ยนสภาพเป็นเทคโนโลยีอย่างเต็มที่

ทศนา แคมมณี (2556) คุณสมบัติของนวัตกรรมที่สำคัญ มีดังนี้

1. เป็นสิ่งใหม่ ซึ่งมีความหมายในหลายลักษณะด้วยกัน ได้แก่
  - 1.1 เป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน
  - 1.2 เป็นสิ่งใหม่ที่ยังไม่เคยมีการนำมาใช้ในที่นั้น กล่าวคือ เป็นสิ่งใหม่ใน บริษัทหนึ่ง แต่อาจเป็นของเก่าในอีกบริษัทหนึ่ง ได้แก่ การนำสิ่งที่ใช้หรือปฏิบัติกันในสังคมหนึ่งมา ปรับใช้ในอีกสังคมหนึ่ง นับเป็นนวัตกรรมในสังคมนั้น
  - 1.3 เป็นสิ่งใหม่ในช่วงเวลาหนึ่ง แต่อาจเป็นของเก่าในอีกช่วงเวลาหนึ่ง เช่น อาจเป็นสิ่งที่เคยปฏิบัติมาแล้ว แต่ไม่ได้ผล เนื่องจากขาดปัจจัยสนับสนุน ต่อมาเมื่อปัจจัยและสถานการณ์อำนวย จึงนำมาเผยแพร่และทดลองใช้ใหม่ ถือว่าเป็นนวัตกรรมได้
2. เป็นสิ่งใหม่ที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ทดสอบว่าจะใช้ได้ผลมากน้อยเพียงใด ในบริษัทนั้น
3. เป็นสิ่งใหม่ที่ได้รับการยอมรับนำไปใช้แต่ยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานปกติ หากการยอมรับนำไปใช้นั้น ได้กลายเป็นการใช้อย่างเป็นปกติในระบบงานของที่นั้นแล้ว ก็ไม่ถือว่าเป็นนวัตกรรมอีกต่อไป
4. เป็นสิ่งใหม่ที่ได้รับการยอมรับนำไปใช้บ้างแล้ว แต่ยังไม่แพร่หลาย คือยังไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง

ผู้วิจัยสังเคราะห์การประเมินนวัตกรรมได้ดังนี้

1. เป็นสิ่งใหม่หมดหรือปรับปรุงมีอยู่เดิมได้
2. มีคุณค่ายังประโยชน์ได้
3. เผยแพร่แก่สังคม
- 3.2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ปวีณา สุจริตนารักษ์ (2559) ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการฝึกอบรมที่บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในกระบวนการนวัตกรรมและการคิดนอกกรอบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการสอนอย่างสร้างสรรค์ สำหรับอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมที่บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใน กระบวนการนวัตกรรมและการคิดนอกกรอบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการสอนอย่างสร้างสรรค์ สำหรับอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาสภาพการออกแบบการเรียนการสอน และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา จำนวน 410 คน จาก 155 สถาบัน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง และกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้รูปแบบฯ ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 14 คน

เข้ารับการฝึกอบรมตามรูปแบบการฝึกอบรม รวม 30 วัน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินคุณลักษณะ ผู้ที่มีการคิดนอกรอบ 2 ชุด สำหรับประเมินก่อนและหลัง การฝึกอบรม และแบบประเมินผลงาน การออกแบบการสอนเชิงสร้างสรรค์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการทดสอบ t-test dependent ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการฝึกอบรมที่บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในกระบวนการนวัตกรรมและการคิดนอกรอบ มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) บุคลากร ได้แก่ ผู้ดำเนินการฝึกอบรม และวิทยากร 2) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ ระบบการจัดการเรียนการสอน แหล่งจัดเก็บผลงานออนไลน์ และแหล่งเนื้อหาออนไลน์ บทเรียน ปฏิสัมพันธ์แบบออนไลน์สำหรับการฝึกการคิดนอกรอบ และช่องทางการสื่อสาร คือ เว็บบอร์ด และอีเมล 3) กิจกรรมการ ฝึกอบรม แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ปฐมนิเทศ การฝึกการคิดนอกรอบ และการประเมินผล คุณลักษณะผู้ที่มีการคิดนอกรอบ และประเมินผลงานการออกแบบแผนการสอนเชิงสร้างสรรค์ 4) บทเรียนและแบบฝึกการคิดนอกรอบออนไลน์เพื่อการ ออกแบบแผนการสอนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ เทคนิคการคิดนอกรอบของ ดร.เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน และ 5) ใบงานกิจกรรม สำหรับบันทึกข้อมูล การฝึกหัดการคิดของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2. ขั้นตอนของการฝึกอบรม ประกอบด้วย 3 ระยะ 10 ขั้นตอน ได้แก่ ระยะที่ 1 ปฐมนิเทศ ประกอบด้วย 1) ปฐมนิเทศการฝึกอบรม 2) แนะนำเครื่องมือแบบออนไลน์ และแบบ เเชิญหน้า 3) ประเมินคุณลักษณะการคิดนอกรอบก่อน การฝึกอบรม 4) แนะนำเนื้อหาการ ฝึกอบรม ระยะที่ 2 ฝึกการคิดนอกรอบ ประกอบด้วย 5) เข้าสู่การฝึกอบรมด้านการออกแบบการ เรียนการสอน 6) เข้าสู่การฝึกอบรมด้านการคิดนอกรอบ 7) ระบุปัญหาการเรียนการสอนโดยเทคนิค การคิดนอกรอบ 8) ออกแบบการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการคิดนอกรอบ และระยะที่ 3 ประเมินผล ประกอบด้วย 9) ประเมินคุณลักษณะการคิดนอกรอบหลังการฝึกอบรม และประเมินผล งานการออกแบบแผนการสอนเชิงสร้างสรรค์ และ 10) ประเมินผลโครงการฝึกอบรม

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่าอาจารย์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนคุณลักษณะ ของผู้ที่มีการคิดนอกรอบ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และผลงานการออกแบบแผนการสอน พบว่า อาจารย์มีความคิดสร้างสรรค์ในการ ออกแบบการเรียนการสอนระดับมาก

งานวิจัยดังกล่าวยังประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเล่มนี้ไปยัง ต่อไป

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความหมายของนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือ การสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมได้ยังประโยชน์แก่สังคม

ด้านประเภทของนวัตกรรม จากการศึกษาพบว่าประเภทนวัตกรรมมี 5 ประเภท ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางให้นักศึกษาในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไปได้

ด้านความสำคัญของนวัตกรรมและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ศึกษาเพื่อใช้ประกอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัยต่อไปโดยมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) การคิดอย่างสร้างสรรค์ 2) การทำงานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น และ 3) การสร้างนวัตกรรม

ด้านวิธีการพัฒนานวัตกรรม สามารถประมวลเป็นขั้นตอนในการสร้างนวัตกรรมได้ ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรม เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินการสร้างนวัตกรรมก่อนล่วงหน้า เพื่อการแก้ปัญหาการเรียนการสอน และคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับ 2) ดำเนินการวางแผนในการสร้างนวัตกรรม จัดเตรียมการก่อนล่วงหน้าในการทำงานเพื่อการสร้างนวัตกรรม โดยเตรียมเวลา วัสดุอุปกรณ์ และผู้ร่วมรับผิดชอบ 3) ลงมือสร้างนวัตกรรม ดำเนินการสร้างนวัตกรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด 4) นำนวัตกรรมไปทดลองใช้ เมื่อได้ผลงานเป็นนวัตกรรมแล้ว จึงนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ทำการตรวจสอบคุณภาพ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพ

ด้านการประเมินนวัตกรรม ผู้วิจัยสังเคราะห์การประเมินนวัตกรรมได้ดังนี้ 1) เป็นสิ่งใหม่หมดหรือปรับปรุงมีอยู่เดิมได้ 2) มีคุณค่ายังประโยชน์ได้ และ 3) เผยแพร่แก่สังคม

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ถือได้ว่าจากการทบทวนวรรณกรรมทางวิจัยให้เห็นถึงการสร้างนวัตกรรมได้ สำหรับวิทยานิพนธ์นี้มุ่งสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาและวัฒนธรรมที่มีความแปลกใหม่และจากการศึกษายังไม่ปรากฏในงานวิจัยใด ๆ มาก่อน

4. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงตัวแปรต้นที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ต่อไปดังนี้

4.1 การเรียนการสอนภาษา

จากการทำงานวิจัยเล่มนี้เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอน หัวใจที่สำคัญของการวิจัยผู้วิจัยจะได้ขอล่าถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาก่อนดังนี้

4.1.1 ความหมายของการเรียนการสอนทางภาษา

แนวการเรียนการสอนที่เน้นภาษามีพื้นฐานความคิดมาจากแนวคิดและทฤษฎีแตกต่างกัน ดังนั้นการนิยามความหมายของแนวการสอนที่เน้นภาษาจะขึ้นอยู่กับแนวคิดพื้นฐานเพื่อจัดการเรียน การสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย นักการศึกษาด้านภาษาได้เสนอความหมายของแนวการสอนที่เน้นภาษาสามารถกล่าวถึงการเรียนการสอนภาษาได้ว่ามีนักวิชาการทางด้านการศึกษาได้กล่าวอธิบายไว้หลากหลายท่านดังเช่นต่อไปนี้

ไทเลอร์ (Tyler, 1983) กล่าวว่า การสอนภาษาเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับภาษาที่จะเรียน นั่นคือการเรียนรู้ภาษาด้วยการใช้ภาษามากกว่าเรียนภาษาด้วยการศึกษารูปแบบภาษา

คราเชนและเทอเรล (Krashen and Terrell, 1983) กล่าวว่า การสอนภาษาควรให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษาที่สามารถเข้าใจได้มากที่สุด และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงมากที่สุด การเรียนควรมีการแก้คำผิดให้น้อยที่สุด เพื่อที่การสื่อสารจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องและในชั้นเรียนควรให้ผู้เรียนทำเฉพาะกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสื่อสาร ส่วนการฝึกรูปแบบภาษานั้นควรให้ผู้เรียนฝึกเองนอกชั้นเรียนจากแบบฝึกหัดที่เตรียมไว้ให้

ฟินอคซิโรและบรัมฟิต (Finocchario and Brumfit, 1983) กล่าวว่า การสอนภาษาที่ประสบความสำเร็จได้ ดังนี้

1. เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นการสอนที่สนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
2. ผู้เรียนซึมซับภาษาจากที่เรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารด้วยภาษานั้น
3. เน้นการใช้ภาษาที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ให้ผู้เรียนเลือกใช้ภาษาเอง
4. ให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างภาษาที่ใช้จริง โดยผู้คนที่ใช้ภาษานั้น ๆ
5. กฎเกณฑ์ของภาษาไม่ถูกแยกส่วนออกมาจากการใช้ภาษา แต่รูปแบบของภาษาถูกเรียนรู้ในบริบทของการสื่อสาร

6. ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ค้นพบรูปแบบของภาษาด้วยตนเอง
 นูแนน (Nunan, 1991) กล่าวถึงคุณลักษณะ 5 ประการของแนวทางการสอนภาษา
 ตามแนวภาษาศาสตร์เชิงสังคมน่าว่า

1. การเรียนเพื่อจุดประสงค์ในการสื่อสาร โดยการปฏิสัมพันธ์ในภาษาที่ต้องการ
 สื่อสาร

2. การใช้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันจริง

3. ผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาอย่างเดียว แต่เรียนกระบวนการเรียนรู้

4. ใช้ประสบการณ์ผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้

5. เชื่อมภาษาที่เรียนในห้องเรียนกับกิจกรรมทางภาษานอกห้องเรียน

ซาวิกนอน (Sauvignon, 2002) กล่าวว่าแนวทางการสอนภาษาที่อิงภาษาศาสตร์
 เชิงสังคมน่าว่า การสอนภาษาจะเน้นผู้เรียน โดยใช้ความจำเป็นในการสื่อสารของผู้เรียนเป็นกรอบที่จะ
 นำมาสร้างเป้าหมายในการเรียนรู้ ดังนั้น แก่นของการสอนคือ การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้สื่อสารเพื่อจะ
 ได้พัฒนาสมรรถนะการสื่อสาร การสร้างบทเรียนและวิธีการสอนแบบสื่อสารนั้นขึ้นอยู่กับบริบทของ
 การเรียนรู้ เมื่อบริบทของการเรียนรู้เปลี่ยนไปตามกาลเวลา วิธีการเรียนการสอนแบบสื่อสารก็ต้อง
 เปลี่ยนตามไปด้วย

ริชาร์ด (Richards, 2006) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาแนวภาษาศาสตร์เชิง
 สังคมไว้ 10 ประการดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ภาษาจะเกิดได้ง่ายถ้าผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารภาษานั้นอย่างมี
 ความหมาย

2. กิจกรรมภาษาหรือแบบฝึกที่มีคุณภาพจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะสื่อความหมาย
 ในภาษา เพิ่มพูนแหล่งการเรียนรู้ทางภาษา สังเกตการณ์ใช้ภาษา และมีส่วนร่วมสื่อสาร

3. การสื่อสารจะมีความหมายก็ต่อเมื่อผู้เรียนผ่านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับตน มี
 ประโยชน์และน่ามีส่วนร่วม

4. การสื่อสารเป็นกระบวนการเน้นภาพรวม ที่ต้องใช้ทักษะทางภาษาและทักษะ
 ภาวะหลายรูปแบบ

5. การเรียนภาษาเกิดจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบอุปนัย คือผ่าน
 กระบวนการค้นพบกฎและรูปแบบของภาษาด้วยตนเอง และจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอน กฎ และ
 รูปแบบของภาษา

6. การเรียนภาษาเป็นการเรียนรู้ที่ค่อยๆ พัฒนา ที่ผู้เรียนรู้จากการใช้ภาษาและจาก
 การลองผิดลองถูกในภาษา และถึงแม้ความผิดพลาดในการใช้ภาษาจะเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นใน

การเรียนรู้ แต่เป้าหมายปลายทางของการเรียนภาษาคือความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

7. ผู้เรียนแต่ละบุคคลต้องพัฒนาตนเอง และมีอัตราพัฒนาที่ไม่เท่ากันและมีความต้องการ ตลอดแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่ต่าง ๆ กัน
8. การเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ในการเรียนและกลยุทธ์สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
9. บทบาทของผู้สอนคือผู้ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและการใช้ภาษาอย่างดี
10. ห้องเรียนเปรียบเสมือนชุมชนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และแบ่งปันการเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

ทั้งนี้สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 สังเคราะห์ความหมายของการเรียนการสอนภาษา

นักวิชาการ	แนวคิด	ผู้วิจัยสังเคราะห์
ไทเลอร์ (Tyler, 1983)	การสอนภาษาคือการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับภาษาที่จะเรียน นั่นคือการเรียนรู้ภาษาด้วยการใช้ภาษามากกว่าเรียนภาษาด้วยการศึกษารูปแบบภาษา	การเรียนการสอนภาษา คือเป็นการเรียนการสอนภาษาที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับภาษาโดยตรง และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการใช้ภาษาได้ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง สื่อสารได้จริง ผู้สอนคอยกระตุ้นชี้แนะสนับสนุนอยู่ด้วย และผู้เรียนต้องปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประเมินจากผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน
คราเชนและเทอร์เรล (Krashen and Terrell, 1983)	การสอนภาษาควรให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษาที่สามารถเข้าใจได้มากที่สุด และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงมากที่สุด การเรียนควรมีการแก้คำผิดให้น้อยที่สุด เพื่อที่การสื่อสารจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องและในชั้นเรียนควรให้ผู้เรียนทำเฉพาะกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสื่อสาร ส่วนการฝึกรูปแบบภาษานั้นควรให้ผู้เรียนฝึกเองนอกชั้นเรียนจากแบบฝึกหัดที่เตรียมไว้ให้	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิด	ผู้วิจัยสังเคราะห์
ฟินอคซิโรและบรัมฟิต (Finocchario and Brumfit, 1983)	กล่าวว่าการสอนภาษาที่ประสบความสำเร็จ ได้ ดังนี้ 1. เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ เป็นการสอนที่สนองต่อความต้องการและ ความสนใจของผู้เรียน 2. ผู้เรียนซึมซับภาษาจากที่เรียนรู้จากการ ปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารด้วยภาษานั้น 3. เน้นการใช้ภาษาที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ให้ผู้เรียนเลือกใช้ภาษาเอง 4. ให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างภาษาที่ใช้จริง โดย ผู้คนที่ใช้ภาษานั้น ๆ 5. กฎเกณฑ์ของภาษาไม่ถูกแยกส่วนออกมา จากการใช้ภาษา แต่รูปแบบของภาษาถูก เรียนรู้ในบริบทของการสื่อสาร 6. ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ค้นพบ รูปแบบของภาษาด้วยตนเอง	
นูแนน (Nunan, 1991)	สอนภาษาว่า 1. การเรียนเพื่อจุดประสงค์ในการสื่อสาร โดยการปฏิสัมพันธ์ในภาษาที่ต้องการสื่อสาร 2. การใช้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันจริง 3. ผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาอย่างเดียว แต่ เรียนกระบวนการเรียนรู้ 4. ใช้ประสบการณ์ผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญของ การเรียนรู้ 5. เชื่อมภาษาที่เรียนในห้องเรียนกับ กิจกรรมทางภาษานอกห้องเรียน	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิด	ผู้วิจัยสังเคราะห์
ซาวิกนอน (Savignon, 2002)	การสอนภาษาจะเน้นผู้เรียน โดยใช้ความจำเป็นในการสื่อสารของผู้เรียนเป็นกรอบที่จะนำมาสร้างเป้าหมายในการเรียนรู้ ดังนั้นแก่นของการสอนคือ การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้สื่อสารเพื่อจะได้พัฒนาสมรรถนะการสื่อสาร การสร้างบทเรียนและวิธีการสอนแบบสื่อสารนั้นขึ้นอยู่กับบริบทของการเรียนรู้ เมื่อบริบทของการเรียนรู้เปลี่ยนไปตามกาลเวลา วิธีการเรียนการสอนแบบสื่อสารก็ต้องเปลี่ยนตามไปด้วย	
ริชาร์ด (Richards, 2006)	<p>การเรียนการสอนภาษา 10 ประการ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้ภาษาจะเกิดได้ง่ายถ้าผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารภาษานั้นอย่างมีความหมาย 2. กิจกรรมภาษาหรือแบบฝึกที่มีคุณภาพจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะสื่อความหมายในภาษา เพิ่มพูนแหล่งการเรียนรู้ทางภาษา สังเกตการณ์ใช้ภาษา และมีส่วนร่วมสื่อสาร 3. การสื่อสารจะมีความหมายก็ต่อเมื่อผู้เรียนผ่านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับตน มีประโยชน์และน่ามีส่วนร่วม 4. การสื่อสารเป็นกระบวนการเน้นภาพรวมที่ต้องใช้ทักษะทางภาษาและทัศนภาวะหลายรูปแบบ 	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิด	ผู้วิจัยสังเคราะห์
	<p>5. การเรียนภาษาเกิดจากการทำกิจกรรม การเรียนรู้แบบอุปนัย คือผ่านกระบวนการ ค้นพบกฎและรูปแบบของภาษาด้วยตนเอง และจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอน กฎ และ รูปแบบของภาษา</p> <p>6. การเรียนภาษาเป็นการเรียนรู้ที่ค่อยๆ พัฒนา ที่ผู้เรียนรู้จากการใช้ภาษาและจาก การลองผิดลองถูกในภาษา และถึงแม้ความ ผิดพลาดในการใช้ภาษาจะเป็นเรื่องธรรมดา ที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ แต่เป้าหมาย ปลายทางของการเรียนภาษาคือการมี ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง และเหมาะสม</p> <p>7. ผู้เรียนแต่ละบุคคลต้องพัฒนาตนเอง และมี อัตราพัฒนาที่ไม่เท่ากันและมีความ ต้องการ ตลอดแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่ ต่าง ๆ กัน</p> <p>8. การเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับ กลยุทธ์ในการเรียนและกลยุทธ์สื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ</p> <p>9. บทบาทของผู้สอนคือผู้ช่วยสร้าง บรรยากาศในการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ ผู้เรียนได้ฝึกและการใช้ภาษาอย่างดี</p> <p>10. ห้องเรียนเปรียบเสมือนชุมชนที่ผู้เรียน สามารถเรียนรู้และแบ่งปันการเรียนรู้ซึ่งกัน และกันได้</p>	

งานวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ ผู้วิจัยสังเคราะห์ความหมายการเรียนการสอนภาษาคือเป็นการเรียนการสอนภาษาที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับภาษาโดยตรง และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการใช้ภาษาได้ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง สื่อสารได้จริง ผู้สอนคอยกระตุ้นชี้แนะสนับสนุนอยู่ด้วยและผู้เรียนต้องปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประเมินจากผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน

4.1.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนทางภาษา

การเรียนการสอนภาษาเป็นสิ่งสำคัญมีหลายแนวคิดและทฤษฎี ดังจะกล่าวต่อไปนี้ Rivers (1968: 19-22), Finochiaro (1986: 7-8) กล่าวว่าไว้ว่าขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา มี 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาที่นำมาอ่านให้ฟังหรือฟังจากเครื่องเล่นต่าง ๆ และพยายามจดจำบทสนทนานั้นให้ได้ 2) ให้ผู้เรียนทั้งห้องเรียนพูดตามที่ละบรรทัด ทั้งนี้ผู้เรียนต้องฝึกพูดซ้ำ ๆ หลายครั้ง 3) ผู้สอนนำประโยคที่เป็นปัญหาจากการที่ผู้เรียนได้ฝึกพูดซ้ำ ๆ หลายครั้งมาใช้เป็นต้นแบบในการฝึกของแต่ละกลุ่มหรือเพิ่มส่วนประกอบของประโยคให้มากขึ้นกว่าเดิม 4) ให้ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนาพร้อมกันทั้งห้อง อาจจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กหรือทีละคนก็ได้ และ 5) ให้ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนานั้นโดยดัดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ของผู้เรียนเอง

Nunan (1990: 194-195), Richards and Rodgers (2001: 153-155) กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชั้นเสนอเนื้อหา (presentation/introducing new language) การที่ผู้สอนให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนอาจจะเป็นสถานการณ์หรือบริบทต่าง ๆ โดยการใช้ภาพต่าง ๆ เนื้อเรื่องหรือจากการฟังจากนั้นกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษา และความหมายของสิ่งที่ได้เรียนรู้ 2) ชั้นการฝึก (practice/controlled practice) เป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะที่ผู้สอนเป็นผู้ควบคุม ดูแล และคอยชี้แนะในการฝึก ซึ่งผู้สอนอาจจะสร้างกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะตามความถนัดของแต่ละบุคคล และ 3) ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (production/free practice) เป็นขั้นตอนท้ายและยังเป็นขั้นตอนสำคัญของแนวการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารโดยผู้สอนสร้างสถานการณ์หรือพาผู้เรียนไปสู่บริบทจริง ซึ่งผู้เรียนไปสู่บริบทจริง ซึ่งผู้เรียนจะต้องนำความรู้ที่เรียนมาใช้สื่อสารในสถานการณ์จริงที่ครูกำหนด อาจจะเป็นร้านอาหาร การทักทาย เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างอิสระและสอดคล้องกับชีวิตประจำวันได้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ได้กล่าวถึงขั้นตอนไว้ ดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนอ่านข้อความหรือเนื้อเรื่องซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างที่ผู้สอนดึงออกมาสอน โดยมีความยากง่ายของศัพท์และโครงสร้างของภาษาที่เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน 2) ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกโครงสร้างหลังจากที่ผู้เรียนมีความเข้าใจ โครงสร้างที่นำมาสอนแล้วเพื่อช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น 3) ให้ผู้เรียนฝึก

ทักษะทางภาษาอาจจะเป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อใช้ความรู้ที่เรียนมาจากสถานการณ์ ช่วยนำภาษาไปใช้ได้จริง และ 4) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ฝึกทักษะการใช้ ภาษาอย่างแท้จริง ดังสรุปได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 สังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	Rivers (1968: 19-22), Finochiaro (1986: 7- 8)	Nunan (1990: 194- 195), Richards and Rodgers (2001: 153- 155)	สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
1	1.ให้ผู้เรียนฟังบท สนทนาที่นำมาอ่านให้ ฟังหรือฟังจากเครื่อง เล่นต่าง ๆ และ พยายามจดจำบท สนทนานั้นให้ได้	1. ชั้นเสนอเนื้อหา	1.ให้ผู้เรียนอ่าน ข้อความหรือเนื้อเรื่อง ซึ่งมีคำศัพท์และ โครงสร้างที่ผู้สอนตั้ง ออกมาสอน โดยมี ความยากง่ายของ ศัพท์และโครงสร้าง ของภาษาที่เหมาะสม กับระดับชั้นและวัย ของผู้เรียน	1. ชั้นศึกษา ภาษาจาก สภาพ สถานการณ์ ที่พบจริง
2	2. ให้ผู้เรียนทั้ง ห้องเรียนพูดตามที่ละ บรรทัด ทั้งนี้ผู้เรียน ต้องฝึกพูดซ้ำ ๆ หลาย ครั้ง	2. ชั้นการฝึก	2. ให้ผู้เรียนทำแบบ ฝึกโครงสร้าง หลังจากที่ผู้เรียนมี ความเข้าใจ โครงสร้างที่นำมาสอน แล้วเพื่อช่วยให้เข้าใจ ยิ่งขึ้น	2. ชั้นฝึก ปฏิบัติจริง แต่ละบุคคล ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน หลาย ๆ ครั้ง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	Rivers (1968: 19-22), Finochiaro (1986: 7- 8)	Nunan (1990: 194- 195), Richards and Rodgers (2001: 153- 155)	สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
	3. ผู้สอนนำประโยคที่เป็นปัญหาจากการที่ผู้เรียนได้ฝึกพูดซ้ำ ๆ หลายครั้งมาใช้เป็นต้นแบบในการฝึกของแต่ละกลุ่มหรือเพิ่มส่วนประกอบของประโยคให้มากขึ้นกว่าเดิม			
3	4. ให้ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนาพร้อมกันทั้งห้อง อาจจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กหรือทีละคนก็ได้		3. ให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาอาจจะเป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อใช้ความรู้ที่เรียนมาจากสถานการณ์ช่วยนำภาษาไปใช้ได้ อย่างแท้จริง	3. ชั้นฝึกปฏิบัติจริงโดยร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน
4	5. ให้ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนานั้นโดยดัดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ของผู้เรียนเอง	3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างแท้จริง	4. ชี้นำภาษาไปประยุกต์ใช้ตามบริบทภาษาอย่างแท้จริง

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา ในงานวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นศึกษาภาษาจากสภาพสถานการณ์ที่พบจริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงแต่ละบุคคลทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน หลายๆ ครั้ง 3) ชั้นฝึกปฏิบัติจริง โดยร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน และ 4) ชั้นนำภาษาไปประยุกต์ใช้ตามบริบทภาษาอย่างแท้จริง

4.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทางภาษา

Kim (2008) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการแนวการสอนที่เน้นภาษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของนักเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นภาษา และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นเพียงทักษะเดียว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนเริ่มต้นเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีภูมิลำเนาจากประเทศจีน และกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิลำเนาจากประเทศเกาหลี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการแนวการสอนที่เน้นภาษามีความสามารถด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนที่เน้นเพียงทักษะเดียว เนื่องจากว่า แนวการสอนที่เน้นภาษาจะส่งเสริมความสามารถด้านการใช้ภาษาและพัฒนาความสามารถด้านารับรู้และเข้าใจให้แก่นักเรียน

การเรียนการสอนภาษานั้นถือเป็นเรื่องสำคัญจากการทบทวนวรรณกรรมทำให้ยังตระหนักถึงความจำเป็นของการทำวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อเป็นแนวทางของผู้วิจัยในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเล่มนี้ต่อไปได้

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความหมายของการเรียนการสอนภาษา ต้องประกอบได้ดังนี้การเรียนการสอนภาษาต้องปฏิสัมพันธ์กับภาษาโดยตรงและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการใช้ภาษาได้ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง สื่อสารได้จริง ผู้สอนคอยกระตุ้น ชี้แนะ สนับสนุนอยู่ด้วยและผู้เรียนต้องปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประเมินจากผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน

ด้านขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นศึกษาภาษาจากสภาพสถานการณ์ที่พบจริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงแต่ละบุคคลทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน หลายๆ ครั้ง 3) ชั้นฝึกปฏิบัติจริง โดยร่วมกันระหว่างผู้สอนกับ

ผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน และ 4) ชื่อนำภาษาไปประยุกต์ใช้ตามบริบทภาษาอย่างแท้จริง เพื่อนำเป็นสังเคราะห์รวมต่อไป เพื่อให้ได้รูปแบบของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ที่แท้จริง

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาต่อไปได้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าส่วนใหญ่งานวิจัยเป็นการศึกษาภาษาที่ระบุชัดเช่น การสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น ไม่ปรากฏการศึกษา การสอนภาษา ในภาพรวม จึงเป็นมิติใหม่ของการศึกษางานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ต่อไป

4.2 การเรียนการสอนวัฒนธรรม

ภาษากับวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันได้ยาก เนื่องจากทั้งภาษาและวัฒนธรรมเป็น ผลผลิตที่เกิดจากการกระทำระหว่างกันของมนุษย์ในสังคม ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้เพื่อสื่อสาร ระหว่างกัน ส่วนวัฒนธรรมเป็นแบบแผนที่มีมนุษย์ยึดถือปฏิบัติเพื่อดำรงตนในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ภาษาและวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เราสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างเป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ครอบรอบเป็นบริเวณที่มีความหลากหลายทางด้านภาษาและวัฒนธรรม เราจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้ความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมได้นั้น ต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

4.2.1 นิยามความหมายของคำว่า วัฒนธรรม

คำว่า “วัฒนธรรม” มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายประการ ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 1058) ให้นิยามวัฒนธรรมว่า หมายถึง “สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกายวิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา” คำศัพท์ วัฒนธรรม อธิบายได้โดยการแยกเป็น 2 คำ ซึ่ง ประยอม ซองทอง (2551 : 15-16) ได้วิเคราะห์รากศัพท์จากภาษาบาลีสันสกฤต ไว้ดังนี้

“วัฒนธรรม” แปลว่า ความเจริญ ความงอกงาม (มาจากบาลี “วฒฺ” ซึ่งเมื่อมาเป็นไทยเราอนุโลมให้ตัดตัวสะกด “ต” ที่ทิ้ง เหลือแต่ตัวตามคือ “ฒ” ฉะนั้นตัว “ฒ” จึงกลายเป็นตัวสะกดไปโดยปริยาย) และคำว่า “ธรรม” ซึ่งแปลว่า คุณความดี ความชอบ คำสั่งสอน ในพุทธศาสนาการปฏิบัติตามคำสั่งสอนในพุทธศาสนา มรรคผลนิพพาน ความรู้ของจริง เหตุ บุญกุศล ความถูกต้อง ความประพฤติ ข้อบังคับ กฎหมาย อารมณ์ สิ่งที่เกิดใจคิด ซาติ ภพ สิ่งของ ภาพที่ทรงไว้รักษาไว้เป็นพื้น (และรู้กันว่า “ธรรม” นี้มาจากรูปสันสกฤตว่า “ธรม” ถ้าเป็นบาลีก็ต้องเขียน “ธมม”)

รากศัพท์ของวัฒนธรรมทำให้พบว่าความหมายสำคัญของคำว่า วัฒนธรรม จะเน้นไปที่ความเจริญงอกงาม แต่น่าจะทำความเข้าใจว่าคำนี้เป็นศัพท์บัญญัติแทนการยืมคำว่า culture เมื่อบัญญัติแล้วมีความหมายทางวิชาการต่างจากที่เข้าใจกันโดยทั่วไป ดังที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532 : 96) ได้ให้ความหมายและอธิบายคำว่า วัฒนธรรม เพิ่มเติมไว้ว่า

“วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง แบบแผนหรือกฎเกณฑ์ซึ่งกำหนดพฤติกรรมทุกอย่างมนุษย์ในสังคมใดสังคมหนึ่ง พฤติกรรมทางภาษา ความเชื่อ การประดิษฐ์เครื่องมือ ศิลปะ ความบันเทิง อาชีพของคนในสังคมใดสังคมหนึ่ง เป็นต้น ล้วนแต่มีแบบแผนหรือเกณฑ์ที่สรุปออกมาได้ทั้งสิ้น แบบแผนและกฎเกณฑ์เหล่านี้ คือวัฒนธรรม ความหมายของวัฒนธรรมในทางวิชาการแตกต่างกันไปจากความหมายที่ใช้กันทั่ว ๆ ไป เช่นมีผู้ใช้วัฒนธรรม ในความหมายที่ว่า “ความเจริญทางด้านศิลปะวิทยาการ” ซึ่งที่จริงแล้วคำว่าอารยธรรมจะเหมาะสมกว่าเหมาะสมกว่า บางท่านก็ใช้ วัฒนธรรม ในความหมายว่า “ความมีระเบียบ วินัย เรียบร้อย และการได้รับการอบรมบ่มนิสัยมาอย่างดี เช่น พูดว่า ตนมีวัฒนธรรมย่อมน่าเลื่อมใสลายบนถนน ซึ่งตามหลักวิชาการ วัฒนธรรม มีความหมายเป็นกลาง ไม่เฉพาะสิ่งที่ตั้งมานั้น”

ธิดารัตน์ รักประยูร (2545) กล่าวถึงวัฒนธรรม (Culture) ว่าเป็นรากฐานจากผลผลิตและ พื้นฐานการปรับตัวของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่มีการสั่งสมประสบการณ์ของคนหลายชั่วอายุ ซึ่งในขณะที่เดียวกันวัฒนธรรมก็ได้รับใช้ขั้นตอนการดำรงชีวิตของมนุษย์ด้วย วัฒนธรรมนั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและจะต้องเปลี่ยนแปลงไป เช่น วัฒนธรรมการแต่งกาย วัฒนธรรมการบริโภค วัฒนธรรมด้านภาษา เป็นต้น

Broom L & Selznick P (1968) กล่าวถึง ความหมายของวัฒนธรรมไว้คือ มรดกทางสังคม ที่ประกอบด้วยความเชื่อ ประเพณี ภูมิปัญญาและทักษะต่าง ๆ ที่ถูกถ่ายทอดสู่สมาชิกในสังคมนั้น ๆ

UNESCO (2000) ได้อธิบายถึงวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมควรได้รับการยอมรับว่าเป็นชุดที่เด่น ของจิตวิญญาณ เรื่องราว สติปัญญาและรูปแบบทางอารมณ์ของสังคมหรือกลุ่มสังคมซึ่งได้หล่อหลอม เพิ่มเติมจากศิลปะ วรรณคดี การดำเนินชีวิต วิถีชีวิตของการอยู่ร่วมกัน ระบบคุณค่า ประเพณีและ ความเชื่อ

วัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในสังคม เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ สนามกีฬา ยานอวกาศ การเพาะปลูก ลำสัตว์ การทำสวนยาง การทำสงคราม การค้าทาส การแต่งงาน ที่อยู่อาศัย ภาษา กิริยามารยา ศาสนา ความเชื่อ พิธีกรรม ค่านิยม คุณธรรม ประเพณี การละเล่น นาฏศิลป์ ดนตรี สถาบันสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น

ในสังคมหนึ่ง ๆ ถือว่าวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่มีลักษณะเฉพาะในการเชื่อมโยงปัจเจกบุคคลให้เข้ากับโครงสร้างของสังคม ในอีกแง่หนึ่งวัฒนธรรมเป็นเรื่องของระบบว่าด้วยสหสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ซึ่งอาจประกอบด้วยสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ประกอบเข้าด้วยกัน เช่น สถาบันครอบครัวมีวัฒนธรรมการเลี้ยงดูลูก และการปลูกฝังทางคุณธรรมจริยธรรม สถาบันประชาธิปไตยมีแนวคิดเรื่องเสรีภาพ เสมอภาค และการดรภาพ เป็นต้น

สิ่งสำคัญในการดำรงความเป็นวัฒนธรรมให้ยังคงอยู่ในสังคมได้อย่างยาวนานนั้น จำเป็นจะต้องมีสื่อกลางที่สำคัญ นั่นคือ ภาษา ในฐานะเครื่องมือนำสารทางวัฒนธรรมส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่น ภาษาจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของวัฒนธรรม วัฒนธรรมของแต่ละสังคมไม่ว่าจะผ่านวิวัฒนาการมาอย่างไร จำต้องอาศัยภาษาเป็นสื่อทั้งสิ้น การสืบทอดทางวัฒนธรรมผ่านภาษาจึงเป็นสิ่งที่ทำให้วัฒนธรรมนั้นยังคงอยู่สืบต่อไปได้

ภาษาถือว่าเป็นตัวกลางสำคัญของวัฒนธรรม ที่นอกจากจะทำให้วัฒนธรรมได้รับการส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นแล้ว ยังสามารถนำมาศึกษาวัฒนธรรมเพื่อให้เห็นภาพสะท้อนความคิดของผู้คนในสังคม ผ่านวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น ภาษาบาลีซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการบันทึกพระไตรปิฎกย่อมได้รับการยอมรับให้เป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์ไปโดยปริยาย ถึงแม้ว่าปัจจุบันคนในสังคมอาจมีความรู้เกี่ยวกับภาษาบาลีน้อยมากก็ตาม จึงอาจกล่าวได้ว่า ความศรัทธาหรือความเชื่อเกี่ยวกับพุทธศาสนาของคนทั่วไปได้มาจากการศึกษาตัวบทพระไตรปิฎกโดยตรง

ดังนั้นโดยสรุป วัฒนธรรมหมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของคนในสังคม นับตั้งแต่วิถีกิน วิถีอยู่ วิถีการแต่งกาย วิถีการทำงาน วิถีพักผ่อน วิถีแสดงอารมณ์ วิถีสื่อความ วิถีอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะและ หลักเกณฑ์การดำเนินชีวิต โดยแนวทางการแสดงออกถึงวิถีชีวิตนั้นอาจเริ่มมาจากการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นการยอมรับและปฏิบัติ อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไข และกาลเวลา

4.2.2 ประเภทของวัฒนธรรม

การแบ่งประเภทของวัฒนธรรมโดยทั่วไปแล้วมักจะแบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังมีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

ออกเบิร์น (Ogburn: 1964: 347) ได้แบ่งวัฒนธรรมเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material Culture) หมายถึง สิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น หลอดไฟ ตู้เย็น โทรทัศน์ แก้วน้ำ จาน แก้ว อี รถยนต์ เครื่องบิน บ้าน ห้องประชุม
- 2) วัฒนธรรมไม่ใช่วัตถุ (Non-material Culture) หมายถึง อุดมการณ์ ค่านิยม แนวความคิด ประเพณี ศาสนา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในสังคมนั้น ๆ ว่าเป็นสิ่งดีงามที่ควรปฏิบัติสืบต่อกันไป

งามพิศ สัตย์สงวน (2543: 74-75) ได้กล่าวถึงประเภทของวัฒนธรรม สรุปได้ว่าแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) วัฒนธรรมทางวัตถุ หมายถึง ส่วนของวัฒนธรรมที่จับต้อง สัมผัสได้ เป็นสิ่งของเครื่องใช้ ต่าง ๆ ที่มีรูปร่าง ขนาดหรือน้ำหนักแตกต่างกันไป
- 2) วัฒนธรรมที่ใช้วัตถุ หมายถึง ส่วนของวัฒนธรรมที่จับต้องสัมผัสไม่ได้เพราะไม่มีรูปร่าง ขนาด หรือน้ำหนัก แต่มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์มาก

จากการแบ่งประเภทของวัฒนธรรม สรุปได้ว่าสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ ปัจจัยสี่และสิ่งอื่น ๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ อาวุธ
- 2) วัฒนธรรมทางจิตใจ ได้แก่ การศึกษาวิชาความรู้ ศาสนา ศิลปะ วรรณคดี กฎหมาย ระเบียบประเพณี

จากลักษณะดังกล่าว ทำให้เห็นว่าวัฒนธรรมมีพื้นฐานมาจากครอบครัว แล้วจึงขยายออกไปเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น และวัฒนธรรมของชาติ

4.2.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม

การเรียนการสอนวัฒนธรรมนั้นเป็นสิ่งสำคัญมีหลายแนวคิดและทฤษฎี ซึ่ง Stern (1992: 223) ได้กล่าวว่าการเรียนการสอนวัฒนธรรมได้ดั้นด้นมีองค์ประกอบคือ

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
  2. จัดหาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม
  3. การแก้ไขปัญหาหรือข้อขัดแย้งในเรื่องของวัฒนธรรม
  4. ทักษะคิดและพฤติกรรมที่แสดงออกต่อวัฒนธรรมโดยผ่านทางสถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมุติ
  5. กระบวนการคิดและการสืบค้นโดยให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง
  6. ศึกษาจากตำรา
  7. ศึกษาจากบุคคลจริงในวัฒนธรรมนั้น ๆ
  8. การใช้ชุมชนของตนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม
- สำหรับด้านขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรมที่ดี มีนักวิชาการกล่าวไว้น้อยมาก ดังพอสังเขปได้ดังนี้

Hughes (1994: 167-168) and Chastain (1988: 308-315) กล่าวได้ว่าดังนี้

1. ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ จากภาพ แผนที่ กระดานข่าว
2. ผู้สอนการอภิปราย การหยิบประเด็นทางสังคม วัฒนธรรมมาร่วมอภิปราย
3. แลกเปลี่ยนการเรียนรู้วัฒนธรรมจากวิถีชีวิต ที่อยู่รอบตัว
4. เปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างของวัฒนธรรมนำเสนอหน้าชั้นเรียน
5. การประเมินตนเองใช้เทคนิคการแสดงความคิดเห็น การตรวจคำตอบ

Moran (2001) and Weiss (1997; cited in Moran,2001) ให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมในการสอนว่าวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในการสอนเพราะวัฒนธรรมนำเสนอเป็นการบูรณาการการเรียนรู้ หน้าที่ของวัฒนธรรมคือเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้วัฒนธรรม

Moran (2001: 139) ขั้นตอนการสอนวัฒนธรรม ดังนี้

1. การปฏิบัติและพัฒนาแนวคิด (Knowing How) คือการลงมือปฏิบัติไม่ว่าจะเป็น การสนทนา การร้องเพลง เต้นรำ หรือรับประทานอาหารเช้า เน้นการใช้การแสดงหรือบทบาทสมมติเป็น วิธีสอนที่สำคัญ ผู้เรียนจะได้ฝึกเรียนรู้ถึงความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม

2. พัฒนาแนวคิดของผู้เรียน (Knowing What) การเรียนรู้วัฒนธรรมผ่านทางข้อมูล จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยการเก็บข้อมูลปฏิบัติการณ์จริง

3. สร้างประสบการณ์เฉพาะผู้เรียน (Knowing Why) การสร้างประสบการณ์เฉพาะ ของผู้เรียนเป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่เพื่อสร้างความเข้าใจวัฒนธรรมนั้น ๆ

4. เชื่อมโยงการเรียนรู้จากการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง (Knowing Oneself) เป็นการตอบสนองต่อความรู้สึกนึกคิดของตนเองที่มีต่อวัฒนธรรมว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ผ่านการกระทำในด้านต่าง ๆ ด้วยการร่วมสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ธนาชาติ หล่อกลาง (2550) ได้กล่าวถึงขั้นตอนไว้ ดังนี้ รูปแบบการเรียนการสอน วัฒนธรรม

1. ขั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 1.1 ขั้นสร้างแรงจูงใจเรื่องวัฒนธรรม ท้องถิ่นและกำหนดจุดประสงค์ 1.2 ขั้นทบทวนความรู้เดิมและสร้างความรู้พื้นฐานด้านคำศัพท์ เกี่ยวกับบทอ่าน 1.3 ขั้นนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 1.4 ขั้นเสนอแนะ

2. ขั้นระหว่างอ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 2.1 อ่านออกเสียงโดยผู้สอน 2.2 ขั้นอ่านตามคำแนะนำ 2.3 ขั้นอ่านในใจ และ 2.4 ขั้นตรวจสอบความเข้าใจ

3. ขั้นหลังอ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 3.1 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.2 ขั้นสรุป 3.3 ขั้น ประยุกต์ใช้ และ 3.4 ขั้นประเมินการเรียนรู้

ตารางที่ 7 สังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	Hughes (1994: 167-168) and Chastain (1988: 308-315)	Moran (2001: 139)	ชนชาติ หล่อนกลาง (2550)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
1	<p>1. ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ จากภาพ แผนที่ กระดานข่าว</p> <p>2. ผู้สอนการอภิปราย การหยิบประเด็นทางสังคม วัฒนธรรมมาร่วมอภิปราย</p>	<p>1. การปฏิบัติ และพัฒนาแนวคิด (Knowing How) คือ การลงมือปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นการสนทนา การร้องเพลง เต้นรำ หรือรับประทานอาหาร เน้นการใช้การแสดงหรือบทบาทสมมติเป็นวิธีสอนที่สำคัญ ผู้เรียนจะได้ฝึกเรียนรู้ถึงความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม</p>	<p>1. ชั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้นย่อย ได้แก่ 1.1 ชั้นสร้างแรงจูงใจ เรื่อง วัฒนธรรม ท้องถิ่นและกำหนด จุดประสงค์ 1.2 ชั้น ทบทวนความรู้เดิมและสร้างความรู้พื้นฐานด้านคำศัพท์ เกี่ยวกับบทอ่าน 1.3 ชั้น นำเสนอ วัฒนธรรม ท้องถิ่น และ 1.4 ชั้น เสนอแนะ</p>	<p>1. ชั้นกระตุ้น ใ้ผู้เรียนให้สนใจวัฒนธรรม และร่วม อภิปรายจาก ประสบการณ์มี อยู่เดิม</p>

ตารางที่ 7 (ต่อ)

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	Hughes (1994: 167-168) and Chastain (1988: 308-315)	Moran (2001: 139)	ชนชาติ หล่อน กลาง (2550)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
2	3. แลกเปลี่ยนการ เรียนรู้วัฒนธรรมจากวิถี ชีวิต ที่อยู่รอบตัว	2.พัฒนาแนวคิดของ ผู้ เรี ย น (Knowing What) การ เรี ย น รู้ วัฒนธรรมผ่านทาง ข้อมูลจาก แหล่งต่าง ๆ ด้วยการ เก็บข้อมูลปฏิบัติการ จริง	2.ขั้นระหว่าง อ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 2.1 อ่าน ออกเสียงโดย ผู้สอน 2.2 ขั้น อ่านตาม คำแนะนำ 2.3 ขั้นอ่านในใจ และ 2.4 ขั้น ตรวจสอบ ความเข้าใจ	2. ขั้นฝึกปฏิบัติ จริงการได้สัมผัส วัฒนธรรมจริง ทั้งการมองเห็น การได้ยิน เป็น ต้น
3	4. เปรียบเทียบความ เหมือนความแตกต่าง ของวัฒนธรรมนำเสนอ หน้าชั้นเรียน	3.สร้างประสบการณ์ เฉพาะผู้เรียน (Knowing Why) การ สร้างประสบการณ์ เฉพาะของ ผู้เรียนเป็นวิธีการที่ นำมาใช้ในการเรียนรู้ วัฒนธรรมใหม่เพื่อ สร้างความเข้าใจ วัฒนธรรมนั้น ๆ	3.ขั้นหลังอ่าน ประกอบด้วย 4 ขั้นย่อย ได้แก่ 3.1 ขั้น แลกเปลี่ยน เรียนรู้ 3.2 ขั้น สรุป 3.3 ขั้น ประยุกต์ใช้ และ 3.4 ขั้น ประเมินการ เรียนรู้	3. ขั้น เปรียบเทียบ วัฒนธรรมที่พบ จริงกันกับผู้สอน และเพื่อนๆ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	Hughes (1994: 167-168) and Chastain (1988: 308-315)	Moran (2001: 139)	ธนชาติ หล่อนกลาง (2550)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
4	5. การประเมินตนเอง ใช้เทคนิคการแสดง ความคิดเห็น การตรวจ คำตอบ	4.เชื่อมโยงการเรียนรู้ จากการทดลองปฏิบัติ ด้วยตนเอง (Knowing Oneself) เป็นการ ตอบสนองต่อความรู้สึก นึกคิดของตนเองที่มีต่อ วัฒนธรรมว่าสิ่งใดควร ทำหรือไม่ควรทำ ผ่าน การกระทำในด้านต่าง ๆ ด้วยการร่วมสนทนา ระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียน		4. ชั้น ประเมินผลด้วย ตนเอง

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม ในงานวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจวัฒนธรรมและร่วมอภิปรายจากประสบการณ์มีอยู่เดิม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงการได้สัมผัสวัฒนธรรมจริงทั้งการมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น 3) ชั้นเปรียบเทียบวัฒนธรรมที่พบจริงกันกับผู้สอนและเพื่อนๆ และ 4) ชั้นประเมินผลด้วยตนเอง

4.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรม

ณัฐธิดา ภัทรวรรณธรรม (2549) ได้ทำวิจัยเรื่องกรณีศึกษาการปฏิบัติการสอนวัฒนธรรมของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติการสอนวัฒนธรรมของครูภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาตอนปลาย และ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการสอนวัฒนธรรม กรณีศึกษาเป็นครูภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน ที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา 1 กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการปฏิบัติการสอนวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การจดบันทึกภาคสนาม และการสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลจากแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์โดยสถิติเชิงบรรยาย ส่วนการจดบันทึกภาคสนาม และการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์โดยการทำดัชนีข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษอ่านเขียนเป็นครูคนเดียวที่สอนครอบคลุมเนื้อหาด้านวัฒนธรรมทั้งหมด รวมทั้งสวมบทบาทในชั้นเรียนครอบคลุมความรู้ด้านวัฒนธรรมทั้งสิ้น ครูทุกคนสอนวัฒนธรรมโดยใช้วิธีการสอนสามวิธีที่เหมือนกัน ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษหลัก และวิชาภาษาอังกฤษอ่านเขียนใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อการสอนหลัก ขณะที่ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษฟังพูดใช้แผ่นซีดีรอมและวีซีดีเป็นสื่อการสอนหลัก นอกจากนี้ครูทุกคนยังใช้การสอบแบบอิงเกณฑ์ อันได้แก่ ข้อสอบแบบตัวเลือก เป็นวิธีการวัดผลการเรียนด้านวัฒนธรรมของนักเรียน 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการสอนวัฒนธรรมของครูนั้น ได้แก่ ประสบการณ์ในการเรียนของครู ความรู้ด้านวัฒนธรรม ประสบการณ์ในการสอนวัฒนธรรม ทักษะในการสอนวัฒนธรรม และความเชื่อของครู ความต้องการส่วนตัว บทบาทในชั้นเรียน และเวลาที่ใช้ในการเตรียมการสอน

ศศิมาลา จันทมาลา (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของการสอนวัฒนธรรมเชิงประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนวัฒนธรรมเชิงประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสายปัญญา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 45 คน การทดลองใช้เวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการทดลอง คือ Paired samples t-test

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกันสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าอิทธิพลเฉลี่ย 0.80 ซึ่งหมายถึงมีค่าอิทธิพลมาก กล่าวคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังจากเรียนการสอนวัฒนธรรมเชิงประสบการณ์

นภสร สิงห์นิช (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสังคมศึกษาจำนวน 291 คนเป็นครูมัธยมศึกษาตอนต้น 145 คนและครูมัธยมศึกษาตอนปลาย 146 คนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านเนื้อหา ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มสาระสังคมศึกษาที่ผู้วิจัยเสนอมีความเหมาะสมทั้งหมด 2) กิจกรรมในชั้นเรียน ครูสังคมศึกษา ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการวิเคราะห์ อภิปราย การใช้กรณีศึกษา และร่วมกันหาแนวทางอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ ในประเด็นของวัฒนธรรมไทยมีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมไทย 3) กิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการนิมนต์พระสงฆ์มาในวันสำคัญทางศาสนา การจัดกิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ-วันแม่แห่งชาติ และการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด 4) กิจกรรมร่วมกับชุมชน ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเข้าค่ายเช่น ค่ายคุณธรรม-จริยธรรม และค่ายวัฒนธรรมที่จัดร่วมกับคนในชุมชนมีความเหมาะสมมากที่สุด 5) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของครูสังคมศึกษาที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ อบรมสั่งสอนและเป็นที่ปรึกษาด้านวัฒนธรรมให้แก่นักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยและปฏิบัติตนเหมาะสมกับบุคคลและสถานที่ ทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีของครูถือเป็นจุดแข็งที่ทำให้การเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยประสบความสำเร็จ 6) ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่างานพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทย แหล่งความรู้ในโรงเรียนหรือชุมชน รูปภาพ รูปถ่าย สมุดภาพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย และรายการโทรทัศน์มีความเหมาะสมมากที่สุด 7) การวัดและประเมินผล ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสังเกตและการจัดสอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรมซึ่งถือเป็นแนวทางการพัฒนางานวิจัยเล่มนี้ได้เป็นอย่างดีต่อไป

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านนิยามความหมายของคำว่าวัฒนธรรม ศึกษาเพื่อให้เข้าใจได้ว่าวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ได้ และเป็นแนวทางได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนครั้งนี้ได้

ด้านประเภทของวัฒนธรรมจากการแบ่งประเภทของวัฒนธรรม สรุปได้ว่าสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ ปัจจัยสี่และสิ่งอื่น ๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ อาหาร
- 2) วัฒนธรรมทางจิตใจ ได้แก่ การศึกษาวิชาความรู้ ศาสนา ศิลปะ วรรณคดี กฎหมาย ระเบียบประเพณี ใช้ประกอบการพัฒนาแบบทดสอบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาได้ต่อไป

ด้านขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาถึงรูปแบบการเรียนการสอนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรมในงานวิจัยเรื่องได้ดังนี้

- 1) ขั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจวัฒนธรรมและร่วมอภิปรายจากประสบการณ์มีอยู่เดิม
- 2) ขั้นฝึกปฏิบัติจริงการได้สัมผัสวัฒนธรรมจริงทั้งการมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น
- 3) ขั้นเปรียบเทียบวัฒนธรรมที่พบจริงกันกับผู้สอน และเพื่อนๆ และ
- 4) ขั้นประเมินผลด้วยตนเอง

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรม จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรมซึ่งถือเป็นประโยชน์พัฒนาต่อไปได้ดี

4.3 การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม

4.3.1 ความหมายของภาษาและวัฒนธรรม

ความหมายของภาษาเชิงวัฒนธรรม

นักวิชาการทางด้านมานุษยวิทยาและนักภาษาศาสตร์โดยทั่วไปต่างยอมรับว่าภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ดังที่มีผู้ให้ความหมายของภาษาเชิงวัฒนธรรม ดังนี้

ปราณี กุลละวณิช และคณะ (2540: 12) กล่าวว่า ภาษาทุกภาษาสามารถเป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมและวิทยาการต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่เกิดขึ้น พัฒนาการความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์มีรากฐานมาจากภาษามนุษย์

ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ (2555: 2552) ให้ความหมายว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เพราะภาษาใช้แสดงถึงวัฒนธรรมบางด้าน โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศิลปะแขนงต่าง ๆ ภาษายังสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมทั้งวัฒนธรรมของชาติตนเองและวัฒนธรรมของชาติอื่นที่เข้ามาผสมผสานด้วย นอกจากนี้ภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญในการบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม

ประคอง นิมมานเหมินท์ และคณะ (2555: 24) ให้ความหมายว่า ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญมากที่สุดของมนุษย์ เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถคิด และเป็นพื้นฐานให้มนุษย์สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ ภาษายังเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถสะสม สืบทอด และสั่งสอนวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ให้ชนรุ่นหลังได้

สุวรรณา ตั้งทีชะรักษ์ (2556: 1) ให้ความหมายว่า ภาษาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น และถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย แสดงความคิด ความรู้สึก เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน และมนุษย์ยังใช้ภาษาจบบันทึกเรื่องราว เหตุการณ์ ความเชื่อต่าง ๆ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของบรรพบุรุษ

จากนิยามความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า “ภาษา” ในความหมายเชิงวัฒนธรรมนั้น หมายถึง เครื่องมือที่มนุษย์ในแต่ละวัฒนธรรมใช้เพื่อแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยจะมีรูปแบบการใช้ภาษาที่แตกต่างกันออกไป

ความหมายของวัฒนธรรม

มีคำกล่าวที่ว่า มนุษย์แตกต่างจากสัตว์เพราะมนุษย์เป็นผู้ที่มีวัฒนธรรม แต่การที่จะบอกได้ว่าอะไรคือสิ่งที่เรียกว่า “วัฒนธรรม” นั้นค่อนข้างยาก เพราะวัฒนธรรมของมนุษย์มีความซับซ้อน นักวิชาการหลายท่านต่างก็ให้นิยามความหมายของวัฒนธรรมในมุมมองที่แตกต่างกัน

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2529: 40-42) กล่าวว่า วัฒนธรรมมีหลายความหมาย ในมุมหนึ่งวัฒนธรรมมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า อารยธรรม และ ความมีระเบียบเรียบร้อย อีกมุมหนึ่งวัฒนธรรมอาจหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น ในอีกแง่หนึ่งวัฒนธรรมอาจหมายถึงความเฉพาะถึงแบบแผนหรือผลรวมของพฤติกรรมมนุษย์ที่ถ่ายทอดทางสังคม และวัฒนธรรมก็อาจหมายถึงความรู้ที่ทุกคนในสังคมมีอยู่อันจะทำให้มนุษย์ประพฤติตัวได้อย่างเป็นที่ยอมรับ

อมรา พงศาพิชญ์ (2553 : 25) กล่าวว่า วัฒนธรรมคือระบบสัญลักษณ์ในสังคมที่ถูกมนุษย์สร้างขึ้น เมื่อสร้างเสร็จแล้วก็สอนให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้หรือนำไปปฏิบัติ ฉะนั้นวัฒนธรรมจึงต้องมีการเรียนรู้และถ่ายทอด เมื่อมนุษย์เรียนรู้วัฒนธรรมก็จะรู้ว่าอะไรควรทำและอะไรไม่ควรทำ

สรุปได้ว่าวัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม

4.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม

ภาษาก็คือวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง วัฒนธรรมจำเป็นต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการขัดเกลาสังคม ดังนั้นทั้งภาษาและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และยังเป็นสิ่งสำคัญในการแยกความแตกต่างระหว่างชนชาติได้อีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้คนที่ต่างสังคมกันย่อมมีวัฒนธรรมต่างกัน ส่วนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความแตกต่างในแต่ละสังคม ภาษาที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทำให้คนที่พูดต่างภาษากันเป็นสมาชิกคนละสังคมและมีวัฒนธรรม

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2540) ยังได้อธิบายอีกว่า มนุษย์ในทุกสังคมมีภาษาเฉพาะของตน เช่น มีวัฒนธรรมของตน นักมานุษยวิทยาจัดภาษาให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การจัดเช่นนี้ถือได้ว่าสมเหตุสมผล เนื่องจากภาษามีคุณสมบัติทุกประการที่วัฒนธรรมมี ได้แก่ ความเป็นระบบเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นอายุหนึ่ง เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ไม่ใช้ได้มาโดยสัญชาตญาณ เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับโดยสมาชิกของสังคม และที่สำคัญคือเป็นสมบัติของมนุษย์เท่านั้น (สัตว์ไม่มีวัฒนธรรมและไม่มีภาษา) เมื่อนึกถึงภาษามักนึกถึงเจ้าของภาษา เช่น ภาษาญี่ปุ่น เรามักนึกถึงชาวญี่ปุ่น ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ภาษาแต่ละภาษาที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มที่เรียกว่า ประเทศ ชุมชนที่คนพูดภาษาเดียวกันเรียกว่า ชุมชนภาษา ประเทศญี่ปุ่นจึงเป็น 1 ชุมชนภาษา อย่างไรก็ตาม ภาษาอาจพูดกันในชุมชนที่เล็กกว่าประเทศได้ เช่น จังหวัด อำเภอบ้าน หรือแม้แต่หมู่บ้าน ดังนั้นจังหวัด อำเภอบ้าน และหมู่บ้าน ก็ถือว่าเป็นชุมชนภาษาด้วย

ชุมชนภาษาไม่จำเป็นต้องมีความเป็นหนึ่งเดียว ที่ทุกคนในชุมชนจะต้องพูดภาษาเดียวกันทั้งหมด ชุมชนภาษาอาจเป็นชุมชนหลายภาษาก็ได้ เช่น ประเทศไทย ถึงแม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นชุมชนของการใช้ภาษาไทย แต่ตามความเป็นจริงแล้วมีคนไทยบางกลุ่มที่พูดภาษาอื่นได้ด้วย ดังใน 3 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) ยังใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย คือภาษามลายูหรือภาษามาลเลย์ ซึ่งต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย ในบางเขตอำเภอของจังหวัด ศรีสะเกษและบุรีรัมย์มีการใช้ภาษาเขมร ชุมชนที่พูดภาษามาลเลย์และภาษาเขมรนี้อาจเป็นชุมชนภาษาย่อยของชุมชนภาษาใหญ่

กล่าวโดยสรุป ภาษาเป็นเครื่องมือหรือระบบสื่อสารของสังคมมนุษย์ในระดับใดก็ได้ และอาจเป็นชุมชนหนึ่งภาษาหรือชุมชนหลายภาษา สำหรับชุมชนหลายภาษา สมาชิกของชุมชนมีความรู้ความสามารถในการพูดได้มากกว่าหนึ่งภาษา ภาษาเหล่านั้นอาจมีความใกล้เคียงกันหรือแตกต่างกันมากก็ได้

สภาวะหลายภาษาในแต่ละวัฒนธรรมนั้น กูดอินน์ฟ (Goodenough, W.H., 1957 อ้างถึงใน ศรีวิไล ดอกจันทร์, 2529: 77) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ภาษา คือวัฒนธรรม การเรียนรู้ภาษา คือการเรียนรู้วัฒนธรรมในตัว คนที่สามารถรู้ได้มากกว่าสองภาษา (Multilinguals) จึงเป็นคนมีมากกว่าสองวัฒนธรรมไปด้วย และจะกลายเป็นคนที่ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม (Switch culture)

ได้เหมือนกับการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม (Switch language) บางครั้งอาจนำวัฒนธรรมหนึ่งมาใช้กับอีกวัฒนธรรม เกิดเป็นการรวมตัวทางวัฒนธรรม (Cultural fusion) คนหลายวัฒนธรรมอาจจะเกิดความสับสนในวัฒนธรรมของตัวเองได้ การรับภาษาและวัฒนธรรมเพิ่มเข้ามาจะเป็นการเพิ่มความสามารถในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ กลายเป็นคนที่มีบุคลิกลักษณะพิเศษ (Gaining a new perspective and a new personality)

สังคมหรือวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ จะเป็นชุมชนภาษาเดียวหรือชนหลายภาษาก็ตาม ภาษายังคงแสดงให้เห็นความเป็นหนึ่งเดียวกันของชนชาตินั้น ๆ ได้ ดังข้อความตอนหนึ่งในพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง “ความเป็นชาติโดยแท้จริง” ความว่า “ภาษาเป็นเครื่องผูกพันมนุษย์ต่อมนุษย์แน่นแฟ้นยิ่งกว่าสิ่งอื่น และไม่มีสิ่งที่จะทำให้คนรู้สึกเป็นพวกเดียวกันหรือแน่นแฟ้นยิ่งไปกว่าพูดภาษาเดียวกัน รัฐบาลทั้งปวงย่อมรู้สึกในข้อนี้ยิ่งดี เพราะฉะนั้น รัฐบาลใดที่ต้องปกครองชนต่างชาติต่างภาษา จึงต้องพยายามตั้งโรงเรียน และออกบัญญัติบังคับให้ชนต่างภาษาเรียนภาษาของผู้ปกครอง แต่ความคิดเห็นเช่นนี้มีใช้จะสำเร็จตามปรารถนาของรัฐบาลเสมอ ก็หาไม่ได้ แต่ถ้ายังจัดการแปลงภาษาไม่สำเร็จอยู่ตราบใด ก็แปลว่าผู้พูดภาษากับผู้ปกครองนั้นยังไม่เชื่ออยู่ตราบนั้น และ仍将เรียกว่าเป็นชาติเดียวกันกับมหาชนพื้นเมืองไม่ได้อยู่ตราบนั้น ภาษาเป็นสิ่งที่ฝังอยู่ในใจมนุษย์แน่นแฟ้นยิ่งกว่าสิ่งอื่น” (ผะอบ โปษะกฤษณะ, 2541 : 13-14)

ด้วยความสัมพันธ์ที่แนบแน่นระหว่างภาษากับวัฒนธรรม เฮอร์โกวิทส์ (Herkovits, 1955: 287-288 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548) จึงเรียกภาษาว่าเป็น “พาหนะของวัฒนธรรม (Language is the vehicle of culture) เพราะภาษามีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) ภาษาทำให้มนุษย์สะสมความรู้ พัฒนาความรู้และเก็บความรู้ไว้ได้ และลักษณะนี้เองที่ทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์
- 2) ภาษาเป็นเครื่องมือให้มนุษย์ประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์วัฒนธรรมด้านต่าง ๆ พร้อมสืบทอดและปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมเหล่านี้
- 3) ภาษาทำให้มนุษย์สร้างมโนทัศน์และแสดงออกซึ่งมโนทัศน์ต่าง ๆ ได้
- 4) ภาษามีอิทธิพลต่อความคิดและการมองโลกของมนุษย์ความเป็นจริงที่เห็นสรรพสิ่งบนโลกเป็นสิ่งที่ภาษาทำให้เกิดความคิดเห็นเป็นเช่นนั้น

การเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการใหม่ในการมองความสามารถในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่เกินกว่าความเข้าใจของ 'ภาษา' และการเชื่อมโยงกับ 'วัฒนธรรมเฉพาะ' เพื่อที่จะเข้าใจวิธีการสื่อสารสำเร็จ จำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดความรู้ ทักษะ และทักษะที่ใช้ในบริบทที่หลากหลายของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม การปรับปรุงวัฒนธรรมในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมครั้งนี้จะมี

ผลกระทบที่กว้างขวางต่อวิธีการที่เราเข้าถึงการเรียนการสอน และการสอนการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Will Baker, 2015)

วัฒนธรรมการใช้ภาษาจะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยเสมอ ขณะที่คนมีความหลากหลายวัฒนธรรมการใช้ภาษาจึงมีความหลากหลายด้วยเช่นกัน

สรุป ภาษากับวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้ ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และมีโครงสร้างอยู่บนขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม รวมถึงเป็นเครื่องสะท้อนถึงชีวิตความเป็นอยู่ และวิถีปฏิบัติและความเชื่อของเจ้าของภาษา ดังนั้นการใช้ภาษานอกจากต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาแล้ว ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมของภาษานั้น ๆ ด้วย ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความสำคัญของการสอนวัฒนธรรมในการเรียนการสอนภาษา ควรเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งทางด้านภาษา และความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาควบคู่กันไป ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาสูงขึ้นและยังสามารถนำทักษะทางภาษาที่ได้ไปใช้ในบริบทของการใช้ภาษาในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม

4.3.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมปรากฏได้ว่า ลาฟาแยตต์ และ ชูลซ์ (Lafayette & Schulz, 1975: 104-118) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมสิ่งสำคัญขั้นตอน 3 ประการคือ

1. ขั้นต้นคือให้ผู้เรียนรู้จักข้อมูลหรือแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมที่สามารถระลึกถึง(Recall) รู้จักและบอกข้อมูลเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมที่ตนเรียนมาได้
2. ขั้นสอนคือให้ผู้เรียนสามารถอธิบายข้อมูลและแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมได้ซึ่งจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องซาบซึ้งถึงภาษาและวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยที่จะต้องรู้ความหมาย ที่มาและความสัมพันธ์กับเนื้อหาทางภาษาและวัฒนธรรม
3. ขั้นส่งท้ายคือให้ผู้เรียนสามารถใช้ข้อมูลและแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมในการแสดงออกในสถานการณ์จริงทางภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีความหมาย

Johnson and Morrow อังโน สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2530 กล่าวว่าการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม มี 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะต้องสร้างความสนใจ และปูพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะเรียนโดยเริ่มจากการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำเข้าสู่เนื้อหาโดยใช้ภาพ ตาราง ประกอบ โดยตั้งคำถามให้ฝึกคิดโต้ตอบกันและกัน
2. ขั้นฝึก (Practice) เป็นขั้นที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ปลายทาง ในระยะเริ่มต้นควรใช้วิธีการสอนแบบกำหนดกรอบหรือขอบเขตให้ผู้เรียนเช่นฝึกสนทนาแบบกำหนด ต่อมาให้คิดเองแต่งเรื่องสนทนาเองได้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เป็นการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่นการสนทนากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ หรือบุคคลภายนอก ชั้นเรียนต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม

นอกจากนี้ นวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2547: 274-278) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสอน ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้ดังนี้

1. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทาง ภาษา และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้วัฒนธรรม

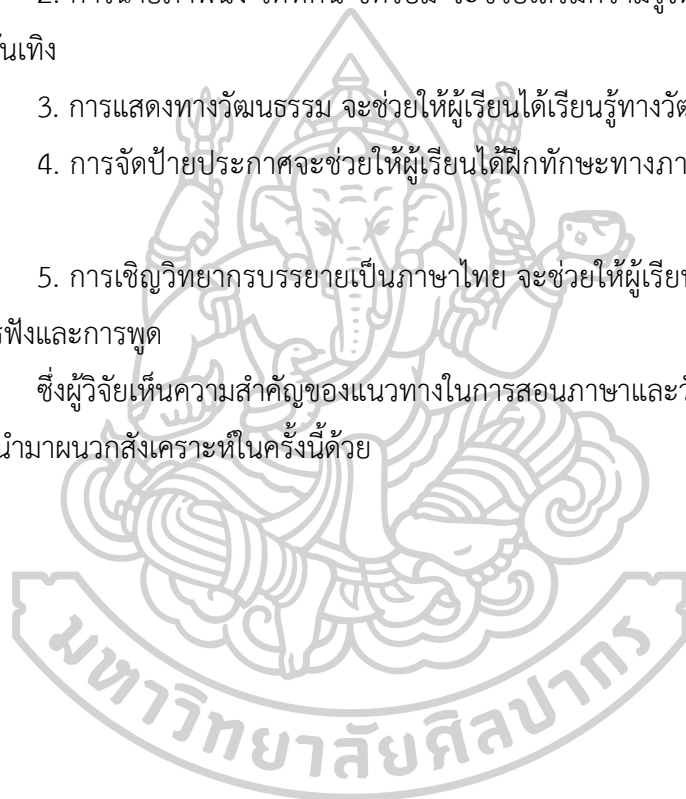
2. การฉายภาพนิ่ง วีดิทัศน์ ซีดีรอม จะช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนอย่างกว้างขวาง และได้ความบันเทิง

3. การแสดงทางวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางวัฒนธรรม

4. การจัดปายประกาศจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้งการอ่านและ การเขียน

5. การเชิญวิทยากรบรรยายเป็นภาษาไทย จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทาง ภาษา โดยเฉพาะการฟังและการพูด

ซึ่งผู้วิจัยเห็นความสำคัญของแนวทางในการสอนภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้ อย่างสูงสุดจึงนำมาผนวกสังเคราะห์ในครั้งนี้ด้วย

ตารางที่ 8 สัปดาห์แนวทางและขั้นตอนการเรียนรู้การสอนภาษาและวัฒนธรรม

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	นวนิพย์ เพิ่มเกสร (2547:274-278) (แนวทาง)	ลาฟาแยตต์ และ ชูลซ์ (Lafayette; & Schulz. 1975: 104- 118) (ขั้นตอน)	Johnson and Morrow อ้าง ใน สุภัทรา อักษรานู เคราะห์, 2530 (ขั้นตอน)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
1	<p>1. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทางภาษาและมีประสบการณ์ในการเรียนรู้วัฒนธรรม</p> <p>2. การฉายภาพนิ่ง วิดีทัศน์ ซีดีรอม จะช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนอย่างกว้างขวางและได้ความบันเทิง</p> <p>3. การแสดงทางวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางวัฒนธรรม</p> <p>4. การจัดป้ายประกาศจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียน</p>	<p>1. ขั้นต้นคือให้ผู้เรียนรู้จักข้อมูลหรือแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมที่สามารถระลึกถึง (Recall) รู้จักและบอกข้อมูลเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมที่ตนเรียนมาได้</p>	<p>1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะต้องสร้างความสนใจและปูพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะเรียน โดยเริ่มจากการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำเข้าสู่เนื้อหาโดยใช้ภาพตารางประกอบ โดยตั้งคำถามให้ฝึกคิดโต้ตอบกันและกัน</p>	<p>1. ขั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจปูพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรม ด้วยภาพ วิดีทัศน์ หรือเชิญวิทยากรมา เป็นต้น</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ)

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	นวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2547:274-278) (แนวทาง)	ลาฟาแยตต์ และ ชูลซ์ (Lafayette; & Schulz. 1975: 104- 118) (ขั้นตอน)	Johnson and Morrow อ้าง ใน สุภัทรา อักษรานู เคราะห์, 2530 (ขั้นตอน)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
2	5. การเชิญวิทยากร บรรยายเป็น ภาษาไทย จะช่วยให้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ ทาง ภาษาโดยเฉพาะ การฟังและการพูด	2. ขั้นสอนคือให้ผู้เรียน สามารถอธิบายข้อมูล และแบบแผนทาง ภาษาและวัฒนธรรมได้ ซึ่งจำเป็นที่ผู้เรียน จะต้องซาบซึ้งถึงภาษา และวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยที่จะต้องรู้ ความหมาย ที่มาและ ความสัมพันธ์กับเนื้อหา ทางภาษาและ วัฒนธรรม	2. ขั้นฝึก (Practice) เป็น ขั้นที่กำหนดไว้ ในจุดประสงค์ ปลายทาง ใน ระยะเริ่มต้น ควรใช้วิธีการ สอนแบบ กำหนดกรอบ หรือขอบเขตให้ ผู้เรียนเช่นฝึก สนทนาแบบ กำหนด ต่อมา ให้คิดเองแต่ง เรื่องสนทนาเอง ได้	2. ขั้นฝึกปฏิบัติ จากแบบฝึกหัด เบื้องต้น หรือ การสนทนาเป็น ต้น

ตารางที่ 8 (ต่อ)

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	นวนิพย์ เพิ่มเกสร (2547:274-278) (แนวทาง)	ลาฟาแยตต์ และ ชูลซ์ (Lafayette; & Schulz. 1975: 104- 118) (ขั้นตอน)	Johnson and Morrow อ้าง ใน สุภัทรา อักษรานู เคราะห์, 2530 (ขั้นตอน)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
3		3. ขั้นสุดท้ายคือให้ ผู้เรียนสามารถใช้ข้อมูล และแบบแผนทาง ภาษาและวัฒนธรรมใน การแสดงออกใน สถานการณ์จริงทาง ภาษาและวัฒนธรรมได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความหมาย	3. ขั้นการใช้ ภาษาเพื่อการ สื่อสาร (Production) เป็นการที่ ผู้เรียนสามารถ นำความรู้ที่ ได้รับไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ได้ เช่นการ สนทนากับ เพื่อนร่วมชั้น เรียนได้ หรือ บุคคลภายนอก ชั้นเรียน ต่างชาติ ต่าง ภาษา ต่าง วัฒนธรรม	3. ขั้นการใช้ ภาษาเพื่อการ สื่อสารจริง

สังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ในงานวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดเบื้องต้น และ 3) ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง

ต่อมาผู้วิจัยสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม และขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์รวมเป็นขั้นตอนของการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมในงานนี้ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 สังเคราะห์ขั้นตอนรวมของการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม

ขั้นตอน	ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา	ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม	ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม	ผู้วิจัยสังเคราะห์
1	1. ชั้นศึกษาภาษาจากสภาพสถานการณ์ที่พบจริง	1. ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจวัฒนธรรมและร่วมอภิปรายจากประสบการณ์มีอยู่เดิม	1. ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรม	1. ชั้นกระตุ้นประสบการณ์องค์ความรู้เดิมจากสถานการณ์จริง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ขั้นตอน	ผลการ สังเคราะห์ ขั้นตอนการ เรียนการสอน ภาษา	ผลการสังเคราะห์ ขั้นตอนการเรียน การสอนวัฒนธรรม	ผลการสังเคราะห์ ขั้นตอนการเรียน การสอนภาษาและ วัฒนธรรม	ผู้วิจัยสังเคราะห์
2	2. ขั้นฝึก ปฏิบัติจริงแต่ ละบุคคลทั้ง การฟัง พูด อ่าน เขียน หลายๆ ครั้ง	2. ขั้นฝึกปฏิบัติจริง การได้สัมผัส วัฒนธรรมจริงทั้งการ มองเห็น การได้ยิน เป็นต้น	2. ขั้นฝึกปฏิบัติจาก แบบฝึกหัดเบื้องต้น	2.ขั้นฝึกปฏิบัติจริง ร่วมกันระหว่าง ผู้สอนและเพื่อน ร่วมชั้นเรียน
	3. ขั้นฝึก ปฏิบัติจริง โดย ร่วมกัน ระหว่างผู้สอน กับผู้เรียน หรือ ผู้เรียนกับ ผู้เรียน	3. ขั้นเปรียบเทียบ วัฒนธรรมที่พบจริงกับ กับผู้สอน และเพื่อนๆ		
3	4. ขั้นนำภาษา ไปประยุกต์ใช้ ตามบริบท ภาษาอย่าง แท้จริง		3. ขั้นการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารจริง	3.ขั้นนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้จริง
4		4. ขั้นประเมินผลด้วย ตนเอง		4.ขั้นประเมินผล

การสังเคราะห์ขั้นตอนด้านการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ในงานวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นประสบการณ์องค์ความรู้เดิมจากสถานการณ์จริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงร่วมกันระหว่างผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 3) ชั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จริง และ 4) ชั้นประเมินผล

4.3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม

พจนีย์ หนักทอง (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมและแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความแวดไวกทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมและแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความแวดไวกทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา การดำเนินงานแบ่งออกเป็น 4 ระยะคือ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมและแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความแวดไวกทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 37 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 16 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 100 นาที และระยะที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนฉบับสมบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความแวดไวกทางวัฒนธรรม แบบสอบถามความแวดไวกทางวัฒนธรรม และแบบสะท้อนความคิดและการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยหลักการ 5 ข้อ ได้แก่ 1) การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์ เดิมของผู้เรียนทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรมกับประสบการณ์ใหม่ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการรับผิดชอบการ เรียนรู้และตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง 2) การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ดี หากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในสภาพบริบทจริงหรือเสมือนจริงที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน 3) การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ดี หากผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในบริบทและสถานการณ์ที่มีความหลากหลาย 4) การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ดีหากผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมผ่านกระบวนการสะท้อนคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ และ 5) เมื่อผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันและมีโอกาสแลกเปลี่ยนมุมมองทางภาษาและวัฒนธรรม หลังจากการได้รับประสบการณ์จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในความ

แตกต่างกันทางด้านทัศนคติและการแสดงออกของผู้เรียนมากขึ้น โดยมีขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม 2) ขั้นเสนอประสบการณ์ใหม่ 3) ขั้นสะท้อนคิดจากประสบการณ์ 4) ขั้นเสริมหลักการ และ 5) ขั้นเปลี่ยนผ่านสู่สถานการณ์ใหม่

ผลการศึกษาคคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความแวดไวทางวัฒนธรรมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบแต่ละด้าน 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความแวดไวทางวัฒนธรรมหลังการทดลองมากกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้เรียนมีพัฒนาการของความแวดไวทางวัฒนธรรมก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง โดยมีความแวดไวทางวัฒนธรรมระหว่างการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีความแวดไวทางวัฒนธรรมหลังการทดลองสูงกว่าระหว่างการทดลอง

Potter, Kritchada (1991) ได้ศึกษาเรื่อง A Culture Based Instructional Program for Teaching Thai Language to Foreigners จุดประสงค์เพื่อพิจารณาและพัฒนาโปรแกรมการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยให้แก่ชาวต่างชาติ โดยผสมผสานภาษาและวัฒนธรรมตามแนวความเชื่อที่ว่า จะช่วยให้การเรียนภาษาที่สองมีประสิทธิภาพ การสอนจะเน้นการฟังและการพูดแก่ชาวตะวันตกที่ใช้ภาษาอังกฤษ สอนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เสียงที่จำเป็นและไวยากรณ์ โดยใช้ 3 วิธีคือ การสอนตนเอง การติวและห้องเรียนที่ใช้ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ก่อนมาเยือนประเทศไทย การออกแบบการสอนขึ้นกับวิถีชีวิตเชิงระบบ 4 ขั้นตอนคือ 1) การวิเคราะห์ 2) การสังเคราะห์ 3) การเป็นแบบ 4) การเลียนแบบ การวิเคราะห์ที่ใช้การพรรณนาความสัมพันธ์ในปัจจุบันระหว่างประเทศไทยกับประเทศตะวันตก การสังเคราะห์เป็นการจัดหารูปแบบและพัฒนาโปรแกรมการสอนให้สัมพันธ์กับทฤษฎีและการปฏิบัติในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง ตลอดจนใช้เทคโนโลยีในการสอน Modelling ประกอบด้วย การจัดองค์การและการนำเสนอวัสดุโปรแกรม รวมทั้งการจัดองค์การทางเนื้อหาที่เลือกภาษาและส่วนของวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับสื่อการสอน การเลียนแบบเป็นการประเมินโปรแกรมการสอนเพื่อให้แน่ใจว่าเหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบัน

Lopez (2015) นำเสนอการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถข้ามวัฒนธรรมและ ภาษาศาสตร์สังคมผ่านสื่อที่เป็นของจริง (Authentic Materials) กับนักเรียนเกรด 5 โดยผู้วิจัยเชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาควรบูรณาการภาษาและวัฒนธรรมเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาใน บริบทที่มีความแตกต่างกันและสามารถเป็นตัวแทนทางวัฒนธรรมที่ดีในขณะที่มีความตระหนักในอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมอื่น ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการใช้สื่อที่เป็นของจริงช่วยให้ผู้เรียนมีความ เข้าใจในการใช้ภาษาโดยให้ความสำคัญกับความหมายมากกว่าไวยากรณ์ ช่วยพัฒนาแรงจูงใจในการ เรียนรู้ของผู้เรียน ยิ่งไปกว่านั้นยังช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมกับประเด็นความรู้ใหม่ ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความหมายของภาษาและวัฒนธรรม ศึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงกรอบของการศึกษา เพื่อการนำไปสร้างเครื่องมือการวิจัย และการเรียนการสอนต่อไปได้ สรุปได้ว่าวัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม และ ภาษา ในความหมายเชิง วัฒนธรรมนั้น หมายถึง เครื่องมือที่มนุษย์ในแต่ละวัฒนธรรมใช้เพื่อแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดย จะมีรูปแบบการใช้ภาษาที่แตกต่างกันออกไป

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรม สามารถกล่าวได้ว่า ภาษาก็คือวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง วัฒนธรรมจำเป็นต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการขัดเกลาสังคม ดังนั้นทั้ง ภาษาและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และยังเป็นสิ่งสำคัญในการแยกความแตกต่างระหว่างชนชาติได้อีกทางหนึ่งด้วย เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนต่อไป

ด้านขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม การศึกษาถึงขั้นตอนการสอน ภาษาและวัฒนธรรม ทำให้ได้ขั้นตอนดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นให้ผู้เรียนให้สนใจพื้นฐานทางภาษาและ วัฒนธรรม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดเบื้องต้น และ 3) ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง

ต่อมาได้สังเคราะห์รวมของขั้นตอนการสอนภาษา การสอนวัฒนธรรมและการสอน ภาษาและวัฒนธรรมได้เป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นประสบการณ์องค์ความรู้เดิมจาก สถานการณ์จริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงร่วมกันระหว่างผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 3) ชั้นนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้จริง และ 4) ชั้นประเมินผล

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม เมื่อศึกษา งานวิจัยทางการสอนภาษาและวัฒนธรรม ถือได้ว่าเป็นตัวสนับสนุนว่าต้องพัฒนาทั้ง การ สอนภาษา และการสอนวัฒนธรรมควบคู่กันได้ต่อไป

4.4 ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

แนวคิด ทฤษฎีที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางการศึกษาจะกล่าวได้ดังต่อไปนี้

4.4.1 ประวัติ ความเป็นมา ความหมายของภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) ถือได้ว่าเป็นแนวทางการศึกษา ภาษาที่ขยายขอบเขตจากตัวบทเอกสารสู่ตัวบทในพื้นที่หรือสถานที่ โดยสนใจเรื่องของพื้นที่ สถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่มีตัวบทภาษาปรากฏอยู่ หากพิจารณาที่สกอลลอนและสกอลลอน (Scollon and Scollon, 2003: 12) กล่าวไว้คือภาษาที่มนุษย์ใช้สื่อสารนั้นจะมีความหมายสื่อถึงชีวิตและกิจกรรม การใช้ชีวิตของมนุษย์จะต้องอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ไม่มีทางเลยที่ภาษาจะถูกใช้สื่อสารโดยไม่มีพื้นที่ของการปรากฏ ทั้งนี้เพราะคนที่ใช้ภาษาจะต้องอยู่บนพื้นที่อยู่แห่งใดแห่งหนึ่งในโลกนั่นเอง แนวคิดนี้

จึงเป็นที่มาให้มีการปรับเป้าหมายของการศึกษาภาษาในมิติที่สัมพันธ์กับบทบาทของพื้นที่ (space) สถานที่ (place) และ เวลา (time)

เหตุนี้ทำให้การศึกษาด้านภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์วรรณนา ตระหนักถึงเรื่องบริบท (context) เสียใหม่ โดยไม่จำกัดเพียงองค์ประกอบแวดล้อมสำหรับภาษาที่ใช้สื่อสารเท่านั้น แต่ได้ใช้ องค์ประกอบของบริบทนั้น เป็นส่วนประกอบของข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์ด้วย โดยเชื่อว่าภาษาที่ ปรากฏในพื้นที่และในสถานที่ ไม่ว่าจะโปสเตอร์ ใบปิดโฆษณา ประกาศประชาสัมพันธ์ หรือ แม้แต่ป้ายชื่อร้าน ป้ายบอกทาง ล้วนแล้วแต่เป็นตัวแทนของการใช้พื้นที่สาธารณะได้

ภาพทิวทัศน์ต่าง ๆ หลากหลายภาษา ในพื้นที่สาธารณะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ที่ สามารถมองเห็นได้ ณ ระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ปรากฏสู่สาธารณชน ผ่านรูปภาพเขียน ซึ่งเป็นรูปแบบ ภาษาที่ไม่เป็นปัญหาขณะที่ใช้/ผลิตออกมา จึงง่ายกว่าภาษาพูดในการส่งถ่ายข้อมูลให้แก่กลุ่มคน ต่าง ๆ นานาในพื้นที่ สาธารณะได้เป็นอย่างมาก และมีคุณสมบัติเป็นสิ่งบ่งชี้ (indexical qualities) ที่ต่างจากการใช้ภาษาเขียนรูปแบบอื่น (อาทิ จดหมาย ไดอารี่ หนังสือ หรือ หนังสือพิมพ์) ผู้อ่านป้าย ภาษา ไม่จำเป็นต้องสนองตอบต่อข้อความที่ส่งออกมาในทันทีทันใด เพราะผู้ทำแผ่นป้ายภาษาไม่ได้ อยู่ที่นั่น และการมองแผ่นป้าย ภาษา ก็เป็นเรื่องที่เข้าถึงได้โดยไร้ข้อจำกัด (Backhaus, 2007: 8) ภาษาเขียน อยู่ในรูปคำ หรือ ข้อความที่มีการสะกดเป็นระบบถูกต้องตามหลักของภาษา นั้น ๆ ซึ่งจัดเป็นอักขรวิธี (orthography) ที่เป็นเรื่องของภาษาและวัฒนธรรม อย่างที่เรียกว่า par excellence หรือ เยี่ยมยอด นั่นเอง จากทัศนะของ Sebbo (2007: 7) ซึ่งได้กล่าวไว้อีกด้วยว่า “..the signs carry not only linguistic meaning, but also social meaning at the same time.” กล่าวคือ “แผ่นป้ายไม่เพียงแต่บอกความหมายทางภาษาอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังสามารถบอก ความหมายทางสังคมด้วยในเวลาเดียวกัน”

ดังนั้นแผ่นป้ายทั้งหลายในพื้นที่สาธารณะ จึงเสมือนเป็นภาพทิวทัศน์ทางภาษา ที่ รวมเรียกว่าภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นสภาพ สังคม เหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม และ โดยเฉพาะอธิบายสภาวะการเป็นสังคม พหุภาษา พหุวัฒนธรรมของสังคมโลกปัจจุบันได้อย่างชัดเจน กลุ่มนักวิชาการทางด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เช่น (Elana Shohamy, Eliezer Ben-Rafael, Elizabeth Lanza, Melissa L. Curtin, Thom Huebner) เป็นต้น สนใจศึกษาภาษาที่ปรากฏใน พื้นที่สาธารณะ อาทิเช่น ตามป้ายโฆษณา ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายต่าง ๆ รวมถึงศิลปะข้างกำแพง (graffiti) นักวิชาการกลุ่มนี้เห็นว่าภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเหล่านั้นนอกจากจะใช้เพื่อการสื่อสารแล้วยังมี บทบาทในการสร้างภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ให้แก่พื้นที่นั้น ๆ ด้วย กล่าวคือภาษาที่ปรากฏในพื้นที่ สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพหรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่หรือเป็น สิ่งที่สร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น อาทิหากไปในย่านไชน่าทาวน์จะพบ

เห็นป้ายต่าง ๆ ที่มีภาษาจีน ภาษาที่ปรากฏในป้ายเหล่านั้นเป็นสิ่งบ่งบอกผู้พบเห็นถึงสภาพพื้นที่ดังกล่าวว่าผู้ที่อยู่อาศัยหรือผู้ใช้ชีวิตเกี่ยวข้องกับย่านนั้นเป็นคนกลุ่มใด

กลางถึงนิยามความหมายของคำว่า ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หรือเรียกว่า Linguistic Landscape เอไลเซอร์ เบน -ลาฟาเอล (Eliezer Ben-Rafael, 2009) เขียนบทความเรื่อง “A Sociological Approach to the Study of Linguistic Landscapes” เอไลเซอร์ เบน-ลาฟาเอลได้ให้นิยาม ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หมายถึงรูปภาษาที่จัดทำขึ้นและนำเสนอเพื่อสื่อความหมายในพื้นที่สาธารณะ เช่น เครื่องหมายต่าง ๆ ป้ายบอกทาง ชื่อของถนน ร้านค้า หรือโรงเรียน และได้อธิบายว่าการศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เน้นการวิเคราะห์รูปภาษาที่ใช้หรือปรากฏในพื้นที่สาธารณะโดยเริ่มจากการศึกษาสภาพโดยรวมแล้วจึงวิเคราะห์องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างความหมายให้แก่สถานที่ที่ป้ายนั้น ๆ ตั้งอยู่ และพิจารณาความสัมพันธ์ของป้ายในพื้นที่นั้นกับสังคมโดยทั่วไปเพื่อให้เข้าใจความสำคัญของป้ายได้ดียิ่งขึ้น

ทอม เฮอร์บเนอร์(Thom Huebner, 2009) เขียนบทความเรื่อง “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” กล่าวว่า การศึกษาภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์คือการมุ่งศึกษาภาษาในป้ายในสังคมหนึ่ง เพื่อเข้าใจถึงความหลากหลายทางภาษาตลอดเห็นถึงช่วงชั้นทางสังคมนั้นได้ ทั้งนี้เฮอร์บเนอร์กล่าวว่ายังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่จัดระบบเฮอร์บเนอร์จึงได้ประยุกต์ใช้กรอบการวิเคราะห์จากแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร ของเดลล์ ไฮม์ส์ (Dell Hymes, 1974) มาเพื่อวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของป้ายสะท้อนให้ทราบได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสภาพสังคม ชุมชนมีความเกี่ยวข้องกัน

กฤตพล วังภูสิต (2555) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง “ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ ศึกษาตามแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์” กฤตพลได้เป็นผู้บัญญัติศัพท์คิดว่า “ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์” ได้กล่าวถึงความหมายว่า ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หมายถึง การวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งที่สร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น

ภัทรณิษฐ์ ศรีจอมทอง (2560) กล่าวว่าภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์คือกระบวนการทัศนหรือแนวทางการศึกษาภาษาบนป้ายในพื้นที่สาธารณะ

จากนักวิชาการดังกล่าวสามารถสังเคราะห์ ได้ว่า

ตารางที่ 10 สังเคราะห์ความหมายของภูมิภาคเชิงภาษาศาสตร์

นักวิชาการ	ความหมาย	ผู้วิจัยสังเคราะห์
เอลิเชอร์ เบน -ลาฟาเอล (Eliezer Ben-Rafael, 2009)	การวิเคราะห์ตามภาษาที่ใช้โดยเริ่มจากป้ายในพื้นที่สาธารณะ	ผู้วิจัยเห็นว่าความหมายของ กฤตพล วัณฐิต (2555) มีความหมายเหมาะแก่การใช้ในงานวิจัยนี้ คือ
ทอม เฮอ์บ เนอร์ (Thom Huebner, 2009)	การศึกษาภาษาในป้ายในสังคมหนึ่งอย่างเป็นระบบเพื่อเข้าใจกลุ่มคน สังคมในพื้นที่สาธารณะแต่ละย่านชุมชน	การวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือ ลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น
กฤตพล วัณฐิต (2555)	การวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือ ลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น	
ภัทรนิษฐ์ ศรีจอมทอง (2560)	กระบวนทัศน์หรือแนวทางการศึกษาภาษาบนป้ายในพื้นที่สาธารณะ	

4.4.2 กรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ภูมิภาคเชิงภาษาศาสตร์

จากแนวคิดทางที่นักวิชาการช่วยกันค้นหาแนวทางการศึกษาผู้วิจัยจึงเห็นว่าแนวคิดของเฮอ์บ เนอร์สามารถใช้เป็นแนวทางการวิจัยได้ถือเป็นเงื่อนไขสำคัญในการได้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวคิดภูมิภาคเชิงภาษาศาสตร์ในครั้งนี้

แนวคิด ทฤษฎีทางภูมิภาคเชิงภาษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยจะใช้ประกอบในงานวิจัยนี้คือแนวคิด ทฤษฎีของ ทอม เฮอ์บ เนอร์ (Thom Huebner, 2009) เฮอ์บ เนอร์กล่าวไว้ในบทความวิจัย

เรื่อง “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” เฮอร์บเนอร์จึงได้พยายามจะนำเสนอกรอบการวิเคราะห์เพื่อช่วยให้นักศึกษาแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ให้มีระบบมากขึ้น ในการนี้เฮอร์บเนอร์ได้เสนอว่ากรอบแนวคิด “ชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร” (Ethnography of SPEAKING) ของ เดลล์ ไฮม์ส์ (Dell Hymes, 1974) นั้นเป็นกรอบแนวคิดที่สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการสร้างกรอบการวิเคราะห์ สำหรับงานวิจัยทางด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้

เดลล์ ไฮม์ส์ เสนอว่า องค์ประกอบในการสื่อสารสามารถจัดแยกเป็นองค์ประกอบได้ 8 องค์ประกอบ ซึ่งอักษรต้นขององค์ประกอบเหล่านี้สามารถนำมารวมเป็นคำเพื่อให้ง่ายแก่การจดจำได้ว่า “SPEAKING” Dell Hymes (1974, อ้างถึงในอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2541) สรุปองค์ประกอบได้แก่

S – Setting or Scene (ฉากหรือกาลเทศะ) คือสถานที่และเวลาที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารนั้น ถือเป็นปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าเหตุการณ์การสื่อสารนั้นเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร

P – Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) คือผู้ฟัง ผู้พูด ผู้รับสาร ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น

E – Ends (จุดมุ่งหมาย) คือวัตถุประสงค์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ตั้งไว้ใน การสื่อสารแต่ละครั้ง เป็นเป้าประสงค์

A – Act sequence (การลำดับวัจนกรรม) คือการลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารว่าวัจนกรรมใดใช้ขึ้นต้น ดำเนินการสื่อสารและปิดท้าย

K – Key (กุญแจ) คือน้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารอันเป็นกุญแจไขไปสู่ความเข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของสารที่ผู้ส่งต้องการสื่อ ซึ่งอาจเป็นในลักษณะจริงจัง เป็นกันเอง ถ้อยทีถ้อยอาศัย หยอกล้อกันอย่างสนิทสนม หรือเป็นการเสียดสี เหน็บแนม เป็นต้น

I – Instrumentalities (เครื่องมือ) คือวิธีการในการสื่อสาร เช่นการพูดปากเปล่า การใช้เครื่องมือสื่อสารแบบต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ โทรเลข นอกจากนี้ยังรวมไปถึงลักษณะภาษาที่ใช้ การเลือกใช้ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ การใช้ภาษาถิ่น การใช้วัจนภาษาเพื่อการสื่อสารต่าง ๆ เช่น อากัปกิริยา ท่าทาง การหัวเราะ การขยิบตา การแสดงสีหน้า เป็นต้น

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในวัฒนธรรมหรือเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันออกไป

G – Genre (ประเภทการสื่อสาร) คือประเภทของปริจเฉท เช่น การสวด การหาเสียง หรือการสัมภาษณ์ การบรรยาย การแสดงความคิดเห็น การปลุกระดม เป็นต้น

เซอร์บเนอร์จึงสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ขึ้น “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” ประยุกต์โดยศึกษาจากมุมมองของ กลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Hymes 1974) ดังต่อไปนี้

S – Setting (ฉาก) คือสถานที่หรือพื้นที่ที่เกิดขึ้นกับป้ายต่าง ๆ นั้นปรากฏ การวิเคราะห์การพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าป้ายนั้นตั้งขึ้นบริเวณใด ย่านใด กล่าวคือศึกษาบริเวณที่มีการติดตั้งป้ายร้าน, พื้นที่หน้าร้านหรือด้านในร้าน พื้นที่ของย่านชุมชนทางการค้าอยู่ตรงบริเวณไหน, ลักษณะร้านค้าอาคารโดยรอบชุมชนเป็นอย่างไร, ประเภทของธุรกิจการค้ามีอะไรบ้าง เช่นสถานการณ์บนรถไฟสายโตเกียวซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีรูปแบบหลากหลาย คือ ปรากฏภาพโฆษณาต่าง ๆ ถือว่าเป็นศูนย์รวมของแหล่งธุรกิจและแหล่งช้อปปิ้ง

P – Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) คือผู้รับสาร-ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น สำหรับภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ควรพิจารณาว่า ใครเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำและติดตั้งป้าย ป้ายนั้นจัดทำขึ้นเพื่อต้องการสื่อสารไปยังใคร และใครมีส่วนร่วมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับป้ายนั้น ๆ เช่นผู้รับสารเป็นนิสิตนักศึกษาหรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ ผู้ส่งสารเป็นเจ้าของกิจการชาวไทย เป็นต้น

E – Ends (จุดมุ่งหมาย) คือวัตถุประสงค์ที่ป้ายโฆษณาสื่อออกมาในแต่ละป้ายว่าจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เช่น ป้ายของธุรกิจการค้ามุ่งสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์, ป้ายประกาศต่าง ๆ อาจจะทำให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะหรือชักชวน, แจ้งให้ทราบเพื่ออธิบาย ป้ายคำเตือน ข้อห้ามต่าง ๆ มุ่งที่จะกำหนดบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดทำป้ายกับผู้อ่านป้ายควรปฏิบัติตนอย่างไร

A – Act sequence (การลำดับ) คือการลำดับในการสื่อสารของป้ายซึ่งมี 2 องค์ประกอบคือ ลักษณะของพื้นที่ ที่มีการจัดวางของรูป ข้อความต่าง ๆ และการลำดับการจัดเรียงแต่ละส่วนในป้ายตั้งแต่บนลงล่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะของพื้นที่

ในการวางตำแหน่งขององค์ประกอบที่องค์ประกอบภาพอาจจะมีโครงสร้างเป็นที่จุดศูนย์กลาง ในประเภทของรูปแบบนี้องค์ประกอบที่อยู่ในศูนย์กลางเป็นใจกลางสำคัญของข้อมูล ในขณะที่องค์ประกอบที่อยู่ด้านข้างจะถูกนำเสนอเป็นข้อมูลซึ่งช่วยในการสื่อความหมาย เป็นต้นเช่น การวิเคราะห์ในป้ายว่ามีชื่อธุรกิจการค้าและมีภาพ ข้อความอื่น ๆ ประกอบ หรือเป็นป้ายที่มีชื่อธุรกิจการค้าและไม่มีองค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบ

2. การลำดับ

การวิเคราะห์ลำดับของ"การลำดับ" ภาพประกอบ ข้อความและการพาดหัวเป็นวิธีที่ดีที่จะทำให้สะดวกและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านรับสารและจดจำเนื้อความที่ต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น เช่นการลำดับตัวอักษรของชื่อธุรกิจการค้าว่าพบตัวอักษรภาษาต่างประเทศ ตัวอักษรเด่นที่สุดในแผ่นป้าย เป็นต้น

K – Key (น้ำเสียง) คือลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นในป้ายต่าง ๆ เพื่อเกลี้ยกล่อมโน้มน้าวใจในการเลือกซื้อขาย อาทิ การเล่นสัมผัสคำ การซ้ำคำ ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ เช่นการใช้สัมผัสโดยอักษร, การซ้ำคำของคำหลักและคำศัพท์, ใช้ภาษาท้องถิ่น, ใช้คำพ้องเพื่อสื่อความได้หลายความหมาย เป็นต้น

I – Instrumentalities (เครื่องมือ) คือเครื่องมือในการสื่อสาร ซึ่งควรพิจารณาลักษณะภาษาที่ใช้ทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา เช่นป้ายต่าง ๆ ใช้ภาษาอะไรเป็นหลัก เขียนด้วยภาษาอะไร มีการปนภาษาหรือไม่ ส่วนการใช้อวจนภาษาเพื่อการสื่อสารลักษณะต่าง ๆ เช่น ตัวอักษรขนาด สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างสีเหลี่ยม กลม รีหรืออิสระ, ลักษณะของสีป้ายร้านค้า, ลักษณะตัวอักษรที่เขียนด้วยภาษาไทยหรือภาษาต่างชาติ เป็นต้น อวจนภาษาที่จะช่วยบอกถึงความต่างแต่ละกลุ่มสังคมของมนุษย์ที่มีการติดต่อสื่อสารแต่ละย่านชุมชนได้เป็นอย่างดี (Gunther Kress and Theo Van Leeuwen 2006/2010: 344) รวมทั้งระดับภาษาว่ามีความเป็นทางการหรือไม่ทางการอย่างไร

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมหรือแต่ละเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันออกไป เช่นประเทศ ก. มีนโยบายการติดตั้งชื่อในป้ายร้านค้าด้วยภาษาของประเทศตนเอง เป็นต้น

G – Genre (ประเภท) คือประเภทป้ายต่าง ๆ ได้แก่ ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายประกาศต่าง ๆ เป็นต้น

ผู้วิจัยเห็นว่ากรอบแนวคิดทฤษฎีเชิงภาษาศาสตร์ ของ Thom Huebner (2009) ซึ่งได้ปรับประยุกต์จากแนวคิดกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Hymes 1974) นี้เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ให้เข้าถึงภาษาและวัฒนธรรมที่ศึกษาถึงสภาพชุมชนโดยแท้จริงทำให้เข้าใจบริบทในพื้นที่ที่ศึกษาได้ทั้งผู้คนที่สัญจรไปมา การเมือง นโยบายต่าง ๆ ในพื้นที่

ทฤษฎีเชิงภาษาศาสตร์ การศึกษาภาษาบนป้ายในพื้นที่สาธารณะ (Language on Signs in Public Spaces) เพื่อสะท้อนถึงความเป็นสภาพสังคมพหุภาษา พหุวัฒนธรรม (Multilingual-cultural Society) ได้เป็นอย่างดีเพราะการใช้แผ่นป้ายภาษานานาภาษานั้นเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความหลากหลายทางภาษา (Gorter, 2006: 88) ซึ่งมีความหลากหลายทางภาษา (Linguistic Diversity) สรุปได้ว่าจะทำให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างลุ่มลึก

ทั้งภูมิภาคศาสตร์ยังก่อเกิดปรากฏการณ์ถึงการสัมพันธ์ภาษา การปนภาษา ได้ จะทำให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงพื้นที่ และนโยบายภาษา ทักษะคิดด้านภาษา และความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มภาษาต่าง ๆ ก่อเกิดความเป็นเรา (Selfhood) และความเป็นอื่น (Otherness) ตลอดผู้สร้างภาษาประกอบทิวทัศน์ทัศนียภาพ ภาพประกอบต่าง ๆ ก่อเกิดสัญลักษณ์ทางสังคม ภูมิภาคศาสตร์ทำหน้าที่สร้างพื้นที่สาธารณะในเชิงสัญลักษณ์

4.4.3 บทบาทหน้าที่ของภูมิภาคศาสตร์

ภูมิภาคศาสตร์มีบทบาทหน้าที่ 2 ประการ ได้แก่ หน้าที่การให้ข้อมูล (Informational Function) และหน้าที่เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Function) (Ben-Rafael, 2001; Cenoz and Gorter, 2006)

1. การให้ข้อมูล ว่ามีภาษาใดบ้างที่ใช้ในการสื่อสารตามพื้นที่ในชุมชน แสดงแผ่นป้ายทวิภาษา (Bilingual Signs) และ แผ่นป้ายพหุภาษา (Multilingual Signs) ตลอดจนสะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (Power Relations) ของกลุ่มคนที่เป็นคนกลุ่มใหญ่กว่า กับกลุ่มคนที่ด้อยกว่า โดยสังเกตผ่านภาษาต่าง ๆ บนแผ่นป้ายในเชิงเปรียบเทียบ

2. การสื่อทางสัญลักษณ์ เนื่องจากภาษาที่ใช้บนแผ่นป้าย แสดงมิติลักษณะที่โดดเด่นของกลุ่มคนที่ใช้ภาษานั้น ๆ นับได้ว่า พื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่ที่มีการสร้างสัญลักษณ์บางอย่างขึ้นมาแสดงให้สาธารณชนได้ประจักษ์แก่สายตาได้ เช่นการใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งโดยเฉพาะอาจส่งผลโดยตรงอย่างมากที่สุดต่ออัตลักษณ์ทางสังคมเชิงบวกของกลุ่มพันธุ์ได้ (Bourhis, 1997)

ภูมิภาคศาสตร์ได้แสดงถึงภาษา สังคม วัฒนธรรมออกสู่สาธารณชนผ่านภาษาเขียนบนแผ่นป้ายต่าง ๆ ที่หลากหลาย แผ่นป้ายเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นถึงสังคมร่วมสมัยแบบพหุวัฒนธรรมหรือแบบสังคมเดี่ยว ก็แสดงอัตลักษณ์ในสังคมนั้นได้ เช่นย่านการค้าที่มีแต่ภาษาอังกฤษ แสดงถึงได้ว่าเป็นภาษากลางของโลก (Glocal Lingualfranca) ปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ที่แพร่กระจาย ล้วนมีพลวัตการปนอยู่ในย่านชุมชนได้

การนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ภูมิภาคศาสตร์เป็นแนวคิดการวิจัยทางศึกษาได้ เนื่องด้วยภูมิภาคศาสตร์สะท้อนอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม และตัวตนของสังคมยังถือเป็นหลักฐานเกี่ยวข้องกันกับนิเวศวิทยาภาษาศาสตร์สังคมของชุมชนภาษาที่ถูกกำหนดทางด้านภูมิภาคศาสตร์ ประกอบสิ่งที่สำคัญคือการประกอบสร้างภาษาผ่านพื้นที่สาธารณะนั้นจะเห็นความสร้างสรรค์ทางภาษาใช้กลยุทธ์ผ่านภาษาเพื่อเป็นแรงดึงดูดถึงกลุ่มคนลูกค้า ผู้สัญจรให้สนใจได้ทางหนึ่งเพราะฉะนั้นการสร้างภาษาและองค์ประกอบให้ในพื้นที่สาธารณะนั้นเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนสังคม วัฒนธรรมอย่างดี

เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้จะทำให้ผู้เรียนเห็นถึงภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ได้เห็นภาพจริงและเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์แก่สังคมต่อไปได้

เพื่อให้ผู้เรียนได้สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ ประกอบจากการทบทวนวรรณกรรมยังไม่มีผู้ใดศึกษาตามแนวโน้มมาก่อน

4.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคเชิงภาษาศาสตร์

งานวิจัยเรื่องนี้ได้มุ่งเน้นการศึกษาจากธรรมชาติของภาษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์แก่ผู้เรียน จะทบทวนวรรณกรรมดังต่อไปนี้

เดวิด มาลิน ออสกี (David Malinowski, 2009) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Authorship in the Linguistic Landscape: A Multimodal-Performative View” บทความนี้กล่าวถึงผลการวิจัยเชิงประจักษ์ในการสำรวจความเชื่อในเรื่องของภูมิภาคเชิงภาษาศาสตร์ ศึกษาจากผู้ประกอบการเกาหลี-อเมริกันในชุมชนรอบ ๆ ของ Oakland, California ผลการวิจัยแต่ละร้านค้าที่มีตัวอักษร HANGUL ตัวอักษรเกาหลีต้องการจะสื่อเพื่อแยกตัวตนออกจากสังคมอเมริกา แสดงถึงความเป็นชาติของตนเอง

เมลิสซา แอล คอร์ทิน (Melissa L. Curtin, 2009) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Languages on Display:” Indexical Signs, Identities and the Linguistic Landscape of Taipei” โดยมุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์, เอกลักษณ์และภูมิภาคเชิงภาษาศาสตร์ในไทเป ไทเปเป็นพื้นที่ที่มีความน่าสนใจอย่างมากเพราะมีการปรับเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม ภาษา การเมือง และการข้ามชาติ รวมถึงอัตลักษณ์ของชาติอย่างรวดเร็ว บางพื้นที่ในไทเปมีการใช้ป้ายที่เขียนด้วยภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาจีน เห็นได้ชัดเจนว่าการใช้ภาษาที่หลากหลายที่ไม่ใช่ภาษาจีน

การใช้ภาษาในป้ายที่แตกต่างหลากหลายในไทเปบ่งบอกถึงความหลากหลายทางสังคมซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากสภาวะการเกิดสังคมเมือง ป้ายสาธารณะในไทเปนั้นมีการใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาจีนด้วย ทั้งป้ายที่เป็นทางการและไม่ได้เป็นทางการ รวมทั้งการใช้อักษรโรมันที่แตกต่างออกไปของภาษาจีน ลักษณะดังกล่าวสื่อให้เห็นถึงความหลากหลายของระบบวัฒนธรรม การเมือง เรื่องเชื้อชาติ รวมถึงอัตลักษณ์ของชาติได้หันด้วย

ไทเปมีการเปลี่ยนแปลงตามสมัย ป้ายต่าง ๆ ในไทเปเป็นสิ่งที่บ่งบอกให้เห็นการปรับเปลี่ยนรวมถึงการต่อรองอัตลักษณ์ของไทเประหว่างการคงความเป็นสังคมจีนกับการปรับเปลี่ยนเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้

ถนอมจิตต์ สารอด และสรารุณี ไกรเสม (2562) ศึกษาเรื่อง “ความเป็นพหุภาษาในชุมชนเมือง : กรณีศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภูมิภาคเชิงภาษากับธุรกิจการค้าย่านนานาฝั่งเหนือ” การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏบนป้ายชื่อร้านค้าและบริการที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการค้าของคนในย่านนานาฝั่งเหนือ กรุงเทพมหานคร การเก็บตัวอย่าง ป้ายชื่อร้านค้าและบริการ ในย่านนานาฝั่งเหนือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 65 ป้าย โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกและค้าส่งเพื่อการอุปโภคและบริโภค กับธุรกิจร้านเสริมความงามและสุขภาพนิยมใช้ป้ายแบบสองภาษาที่มีภาษาอังกฤษ และภาษาอาหารับมากกว่าป้ายประเภทอื่น นอกจากนี้ยังพบว่า ป้ายหลายภาษาปรากฏในธุรกิจด้านการบริโภค ธุรกิจเสริมความงาม และสุขภาพซึ่งมีความ นิยมใกล้เคียงกับป้ายสองภาษา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผู้ค้าในย่านนานาฝั่งเหนือใช้ป้ายสองภาษาในการสื่อสารกับลูกค้ามากใกล้เคียงกับป้ายหลายภาษา เพื่อให้ลูกค้าเข้าใจที่จะเลือกซื้อสินค้าหรือบริการ โดยผู้ประกอบการมุ่งเป้าที่กลุ่มลูกค้าแถบตะวันออกกลาง และลูกค้าที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นหลัก รวมถึงใช้ภาษาอื่นบางส่วน สำหรับการใช้ภาษาไทยนั้น พบว่ามีการใช้บนป้ายเช่นกัน การค้นคว้าครั้งนี้ถือเป็น การช่วยให้สังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาที่เข้ามามีบทบาทร่วมกับความเป็น โลกาภิวัตน์มากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการวางแผนสนับสนุนด้านการค้าและเศรษฐกิจ

พิชัย แก้วบุตร (2563) ศึกษาเรื่อง “ความพร้อมด้านภาษาจีนของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับ MICE CITY : การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์” กล่าวถึงอุตสาหกรรมไมซ์ (Meetings, Incentive, Conventions and Exhibitions - MICE) เป็นอุตสาหกรรมที่ สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมากในปัจจุบันความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ปัจจุบันภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศหนึ่งที่มีอิทธิพลและมีบทบาทในสังคมโลก บทความวิจัยนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้ภาษาจีนในป้ายต่าง ๆ ของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานีถึงขีดความพร้อมด้านภาษาจีน 3) เพื่อหาแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านภาษาจีนสู่ไมซ์ซิตี (MICE CITY) ในระดับชาติ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ป้ายภาษาจีนที่พบในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน 2) บุคลากรในท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานียังมีความพร้อมด้านภาษาจีนไม่เพียงพอในการรองรับการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบัน 3) การวางแผนแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านภาษาจีนสู่ไมซ์ซิตี (MICE CITY) ในระดับชาติ ต้องดำเนินการโดยภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพและ ขยายขอบเขตสู่งานบริการด้านอื่น ๆ

งานวิจัยทางภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เหล่านี้เป็นแนวทางการวิจัยของผู้วิจัยได้ในแง่ การพิจารณาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ ตัวอักษร สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สื่อออกมาในป้ายชื่อธุรกิจการค้า ตลอดจนบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทยได้

การศึกษาครั้งนี้เป็นแนวคิดทางที่ผู้เรียนที่จะนำมาช่วยพัฒนาการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์และเข้าใจถึงบริบททางสังคม วัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นต่อไปได้

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านประวัติ ความเป็นมา ความหมายของภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ จากการศึกษาถึงความเป็นมามีนักวิชาการหลากหลายท่านกล่าวไว้ สามารถอธิบายถึง ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์และเหมาะสมที่สุดเพื่อเป็นกรอบการศึกษาต่อไปคือ การวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น ผู้วิจัยเชื่อว่ายังจะส่งผลให้ผู้เรียนที่ฝึกการสังเกตจากภาษาในป้ายในย่านชุมชนต่าง ๆ จะเข้าใจและคงทนทางการเรียนการสอน สามารถวิเคราะห์ภาษาได้ว่าสะท้อนสังคม วัฒนธรรมได้อย่างไร ตลอดการรังสรรค์ภาษาอย่างสร้างสรรค์จะทำให้ผู้เรียนได้จดจำได้ยิ่งขึ้นถึงความแปลกใหม่ทางการใช้ภาษา

ด้านกรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เป็นแนวทางการศึกษาอย่างยิ่ง เพราะ ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ คือการศึกษาภาษาบนป้ายในพื้นที่สาธารณะ (Language on Signs in Public Spaces) เพื่อสะท้อนถึงความเป็นสภาพสังคมพหุภาษา พหุวัฒนธรรม (Multilingual-cultural Society) ได้เป็นอย่างดีเพราะการใช้แผ่นป้ายภาษานานาภาษานั้น เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความหลากหลายทางภาษา ซึ่งมีความหลากหลายทางภาษา (Linguistic Diversity) สรุปได้ว่าจะทำให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างลุ่มลึก และถือเป็นเงื่อนไขสำคัญในการเรียนการสอนให้สัมฤทธิ์ผล ตลอดพัฒนาเป็นเครื่องมือของการวัดประเมินผลต่อไปได้

ด้านบทบาทหน้าที่ของภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ทำให้เข้าใจถึงแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ อย่างชัดเจนว่ามีบทบาทคือ 2 ประการ ได้แก่ หน้าที่การให้ข้อมูลและหน้าที่เชิงสัญลักษณ์เพื่อใช้ประกอบการศึกษาพัฒนาเครื่องมือการทดสอบและวัดประเมินผลต่อไปได้

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ศึกษาเพื่อให้ทราบถึงมิติใหม่ทางการวิจัยด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่เพิ่งเกิดขึ้น ซึ่งจากศึกษายังไม่ปรากฏการวิจัยทางศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดนี้จะช่วยแก้ไขและพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้

4.5 การเรียนรู้แบบอัตโนมัติ

4.5.1 ความเป็นมา

การเรียนรู้แบบอัตโนมัติ (Autonomous Learning) เป็นกรอบแนวคิดทางตะวันตก ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผู้สอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีบทบาทความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุน เนื่องจากวัฒนธรรมไทยมีความแตกต่างกับวัฒนธรรมตะวันตกในหลายประเด็น ทำให้การนำแนวคิดแบบ อัตตาณัติที่เชื่อว่าสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในผู้เรียนมาประยุกต์ ในบริบทการเรียนรู้ จำต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทสังคม วัฒนธรรมการเรียนรู้แบบไทยด้วย

การเรียนรู้แบบอัตโนมัติเป็นการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ของตนเอง นับเป็นกรอบแนวคิดหนึ่งซึ่งพัฒนาขึ้นมาในช่วงเวลาเดียวกันกับกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกัน อาทิ การรับภาษาที่สอง (second language acquisition) ของ Ellis (1994) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative language teaching) การวัดผลการเรียนรู้ของตนเอง (self-assessment) การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน (needs analysis) และประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจ (motivation) การประเมินความสามารถของตนเอง (attribution) ลีลาและกลยุทธ์การเรียนรู้ (learning styles and Strategies) รวมทั้งการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ของตนเอง (self-directed learning) กรอบแนวคิดทั้งหลายเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของแนวการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centered teaching) ซึ่งพัฒนาขึ้นมาก่อน ตั้งแต่ทศวรรษ 1970s (Benson, 2012)

เมื่อเทียบกับกรอบแนวคิดด้านการเรียนรู้ภาษาอื่น ๆ การเรียนรู้แบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองหรือการเรียนรู้ แบบอัตโนมัติถูกจัดให้เป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมแพร่หลายและต่อเนื่องมากที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา Benson (2003) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบอัตตาณัติมีองค์ประกอบ 5 ประการที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ รวมทั้งนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมเชิงรุก (active involvement) ในการเรียนรู้ของตนเองในฐานะผู้เรียน 2) การเตรียมหรือความพร้อมด้านทางเลือกในการเรียนรู้และทรัพยากร (learning options and resources) 3) การให้โอกาสผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจ 4) การสนับสนุนผู้เรียน และ 5) การส่งเสริม การสะท้อนคิด (reflection) ของทั้งผู้เรียนและผู้สอน

Sinclair (2000) ได้กล่าวถึงลักษณะของความเป็นอิสระหรือการพึ่งพาตนเองของผู้เรียน 13 ประการ ซึ่งได้รับการยอมรับโดยทั่วไปดังนี้

1) การพึ่งพาตนเองคือการสร้างความสามารถ
2) การพึ่งพาตนเองต้องอาศัยความเต็มใจของผู้เรียนที่จะรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง

3) สมรรถนะหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะรับผิดชอบนี้อาจไม่ได้มีมาตั้งแต่กำเนิด

4) การพึ่งพาตนเองโดยสมบูรณ์นับเป็นเป้าหมายในอุดมคติ
5) การพึ่งพาตนเองแบ่งออกเป็นหลายระดับ
6) ระดับของการพึ่งพาตนเองไม่คงที่และสามารถแปรผันได้
7) การพึ่งพาตนเองไม่ใช่แค่การจัดให้ผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเป็นอิสระ

8) การพัฒนาการพึ่งพาตนเองต้องอาศัยการตระหนักรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ กล่าวคือการสะท้อนคิดและการตัดสินใจอย่างมีสติสัมปชัญญะ

9) การส่งเสริมการพึ่งพาตนเองไม่ใช่แค่การสอนกลยุทธ์การเรียนรู้
10) การพึ่งพาตนเองสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
11) การพึ่งพาตนเองมีมิติทั้งด้านสังคมและตัวบุคคล
12) การส่งเสริมการพึ่งพาตนเองมีมิติทั้งด้านการเมืองและจิตวิทยา
13) การพึ่งพาตนเองสามารถตีความแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมที่หลากหลาย

Nunan (1997: 195) เสนอว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถบ่งบอกถึงระดับการพึ่งพาตนเอง 5 ระดับ ได้แก่

1) การตระหนักรู้ (awareness) หมายถึง การเพิ่มความตระหนักรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับเป้าหมายและสื่อการเรียนการสอนที่ใช้สำหรับการเรียนรู้ของตนเอง ในส่วนของกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะระบุหรือให้นัยทางกลยุทธ์การเรียนรู้เพื่อให้เกิดการ จัดหาชิ้นงานที่เหมาะสม และระบุลีลา และกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ตนชอบใช้

2) การมีส่วนร่วม (involvement) หมายถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเป้าหมายของตนเองจากเป้าหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในรายการ ในส่วนของกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกจากตัวเลือกที่มีหลากหลาย

3) การแทรกแซง (intervention) หมายถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนเป้าหมายและเนื้อหาของโปรแกรมการเรียนรู้ ในส่วนของกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนจะปรับเปลี่ยนให้เข้ากับตนเอง

4) การสร้างสรรค์ (creation) หมายถึง ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของตนเอง ในส่วนของกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะสร้างชิ้นงานด้วยตนเอง

5) การมีภาวะการเรียนรู้แบบเหนือชั้น (transcendence) หมายถึง ผู้เรียนพึ่งพาตนเองในระดับเหนือกว่าชั้นเรียนและสามารถเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนในห้องเรียนและโลกภายนอกได้ ในส่วนของกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะมีบทบาทเหมือนผู้สอนและผู้วิจัย

การเรียนรู้แบบอัตตาณัติมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้เรียนและผู้สอน ทั้งในด้านบทบาท หน้าที่ และความเชื่อ ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนผู้สอนที่ปฏิบัติต่อเนื่องกันมาจนเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้

ในช่วงกว่าสองทศวรรษที่ผ่านมาแนวคิดการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ (autonomy) ได้มีการศึกษาวิจัยกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากสมมติฐานกรอบแนวคิดที่มีรากฐานอยู่ที่ตัวผู้เรียน ซึ่งการเรียนรู้จะสำเร็จได้ด้วยตัวผู้เรียนเอง เป็นแนวคิดที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถหรือทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง และสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาเองได้ ผู้เรียนที่มีทักษะการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ ไม่ว่าจะได้รับคุณภาพจาก การศึกษาแบบใดในองค์กรการศึกษาใด (Dornyei, 2001) สำนวนภาษาอังกฤษ ‘Give and teach a man to fish and you feed him for a day; teach a man to fish and you feed him for a lifetime’ เป็นสำนวนที่สะท้อนกรอบแนวคิดนี้ได้เป็นอย่างดี

ทักษะในการเรียนรู้แบบอัตตาณัติเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้แบบยั่งยืน ซึ่งแนว คัดของการศึกษาในลักษณะนี้ นอกจากจะช่วยส่งเสริมความเสมอภาคของโอกาส ความรับผิดชอบ ความต้องการส่วนบุคคลแล้ว ยังส่งเสริมประชาธิปไตยในการศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้ แม้ว่าแนวคิดการเรียนรู้แบบอัตตาณัตินั้นจะเป็นกรอบแนวคิดที่พัฒนามาจากโลกตะวันตก ที่มีความเป็นปัจเจก ความเป็นเอกเทศ เน้นความเท่าเทียม ความรับผิดชอบส่วนตนและส่วนรวม แต่ก็มีเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทเอเชีย เมื่อปรับวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ แล้ว จะมีคุณประโยชน์ต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียน การสอน เป็นอย่างมาก

การเรียนรู้แบบอัตตาณัติจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งผู้เรียนและผู้สอน (learner autonomy - teacher autonomy) การเรียนรู้แบบอัตตาณัติเป็นการศึกษาแบบสองทาง ความเป็นอิสระหรือการพึ่งพาตนเองของผู้สอนนับเป็นประเด็นที่ควรศึกษาควบคู่ไปกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติของผู้เรียน

Little (1995) กล่าวว่าผู้สอนที่มีบุคลิกลักษณะพึ่งพาตนเอง จะสามารถกำหนดทิศทางและมีความรับผิดชอบต่อการสอนของตนเองสูง มักจะสะท้อนและวิเคราะห์วิธีการสอนของตนอยู่เสมอ สามารถควบคุมกระบวนการสอนของตนทั้งในด้านที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและอารมณ์

ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี Smith (2000) ให้นิยามเพิ่มว่าผู้สอนที่มีความเป็นอิสระหรือการพึ่งพาตนเอง มีความสามารถที่จะพัฒนาทักษะความรู้ และทัศนคติที่เหมาะสมกับตัวเองในฐานะผู้สอนและกับผู้อื่น ที่ตนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ Little (1995) ยังเสนอว่าความเป็นอิสระและการพึ่งพาตนเองของทั้ง ผู้เรียนและผู้สอนมีความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน กล่าวคือผู้เรียนจะพึ่งพาตนเองได้ก็ต่อเมื่อผู้สอน สนับสนุนการเรียนรู้แบบพึ่งตน และผู้สอนจะปรับใช้วิธีการสอนแบบพึ่งพาตนเองได้สำเร็จย่อมต้อง ได้รับความร่วมมือจากผู้เรียนที่พร้อมจะพัฒนาการเรียนแบบพึ่งพาตนเอง ดังนั้นหัวข้อการเรียนรู้แบบ พึ่งตนเองจึงเป็นหัวข้อที่สำคัญยิ่ง

สรุปได้ว่าอัตตาณัติของผู้เรียนและผู้สอนมีความอ่อนไหวต่อปัจจัยแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็น เป็นปัจจัยทางสังคมหรือวัฒนธรรม ดังนั้นการศึกษาเพื่อพัฒนาอัตตาณัติของทั้งผู้เรียนและผู้สอนจึง ต้องมีการศึกษาบริบททางสังคมวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างละเอียดเพื่อการวางแผนการ พัฒนาได้อย่างเหมาะสม

4.5.2 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้สอนในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
2. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้เช่นการเลือกเนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น

3. เสริมสร้างศักยภาพของตนเองในการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และตนเองเป็นผู้เอื้ออำนวย (facilitator) หรือผู้ชี้แนะ (Coach) โดยฝึกทักษะการ ชี้แนะตามกรอบสังคมวัฒนธรรม (sociocultural model of Coaching) ในรูปแบบ GROW Model (Grow Reality-Options-Wrap Up) เน้นไปที่ การพัฒนาผลการปฏิบัติงาน (Individual Performance) และพัฒนาศักยภาพ (Potential) ของผู้ได้รับการชี้แนะ

4. บ่มเพาะทัศนคติเชิง คติเชิงบวก และแรงจูงใจในการเรียนการสอนให้ผู้เรียน
5. นำบทบาทของการเป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ (facilitator) มาประยุกต์ใช้กับ วิธีการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ เช่น การเรียนผ่านสื่อดิจิทัล สื่อออนไลน์ กิจกรรมสะท้อนคิด (reflective activities) การฝึกผ่านการทำโครงการ (project-based training) การเรียนในศูนย์การ เรียนรู้/ศูนย์การเขียนด้วยตนเอง (Self-access center) หรือ writing center) การประชุมระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน (teacher-student conferences) การใช้เครื่องมือ e-learning การประเมินการ เรียนรู้โดยใช้ทางเลือกอื่น ๆ (alternative assessment) และการใช้สื่อ และอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ ผู้เรียนสร้างขึ้น (teamer – generated materials)

6. ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวทางการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ ได้แก่ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) และการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ

(academic research) โดยประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดหัวข้อและกระบวนการวิจัย ได้แก่ การวางแผนงานวิจัย การตั้งคำถามวิจัย ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการทำวิจัย ตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัย 2) การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสังเกตการณ์การเรียน การสอน การสัมภาษณ์ การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม การเก็บข้อมูลจากชิ้นงานของผู้เรียน แบบประเมินผล การเขียนสะท้อนคิด รูปภาพ และข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งนำมาผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมเชิงปริมาณ/สถิติหรือเชิงคุณภาพที่น่าเชื่อถือและสามารถพิสูจน์ได้ และ 3) การทำงานวิจัยแบบหมู่คณะ (collaborative research) เพื่อให้ได้งานวิจัยในระดับที่ใหญ่และครอบคลุมประเด็นปัญหา ที่มากขึ้น

4.5.3 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนบทบาทที่จะเรียนรู้แบบกระตือรือร้น กำหนดทิศทางเป้าหมายการเรียนรู้ รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น

2. มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอน

3. เสริมสร้างศักยภาพของตนเองในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และพัฒนาตนเองให้ช่วยแนะนำผู้อื่นได้ (peer tutor/tutee) โดยฝึกทักษะการชี้แนะตามกรอบสังคมวัฒนธรรม (sociocultural model of coaching)

4. ฝึกทักษะสะท้อนคิด (reflection) เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ปรับทัศนคติเชิงบวก ตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของ เป็นผู้ใฝ่รู้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

5. หาโอกาสในการเรียนรู้แบบอัตโนมัติ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนต่างต้องร่วมกันรับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learner) โดยใช้แนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของผู้เรียน หรือการเรียนรู้แบบอัตโนมัติ ซึ่งให้ความสำคัญกับบทบาทการมีส่วนร่วมที่เกื้อหนุนกันของผู้เรียนและผู้สอนแนวทางการสร้างสรรค์การเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สอน

4.5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบอัตโนมัติ

รสสุคนธ์ เสวตเวชากุล (2553) สสำรวจความพร้อมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เอกชน 5 แห่งในกรุงเทพมหานคร ในการปรับใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบพึ่งพาตนเอง และมุมมองของผู้สอนในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเองของผู้เรียนโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่าทั้งนักศึกษาและผู้สอนมีความ พร้อมสูงในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบพึ่งพาตนเอง และการเรียนโดยวิธีการเรียนแบบลึก นักศึกษาหรือผู้สอนไม่ให้ความสำคัญกับวิธีการเรียนแบบผิวเผิน

พรจิต เกษามูล (2553) ได้พัฒนารูปแบบการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเชิงลึก (narrow reading approach) แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะแรกเป็นการศึกษาบริบทและความต้องการของผู้เรียนด้วยแบบสอบถาม ระยะที่สองเป็นการพัฒนารูปแบบการสอนและทดสอบประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผนการสอน สมุดบันทึก การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมงาน แบบทดสอบการแปล แบบประเมินพฤติกรรม แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเอง และระยะสุดท้ายเป็นการขยายผลและยืนยัน ประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนอีกครั้งโดยใช้เครื่องมือที่คล้ายคลึงกับการวิจัยในระยะที่สอง เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความเป็นมา จากการศึกษาทำให้ทราบถึงการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่สมบูรณ์ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผู้สอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอน มีบทบาทความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุน การนำแนวคิดแบบ อัตตาณัติที่เชื่อว่าสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในผู้เรียนมาประยุกต์ ในบริบทการเรียนรู้ จำต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทสังคม วัฒนธรรมด้วย

ด้านแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้สอนในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้ การศึกษาทำให้เข้าใจได้ว่าผู้สอนมีความสำคัญในการเป็นผู้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด

ด้านแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้ การศึกษาทำให้เข้าใจได้ว่าผู้เรียนต้องกระตือรือร้น และร่วมกิจกรรมกับผู้สอน

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ เป็นการสังเคราะห์ว่าการเรียนรู้แบบอัตตาณัติปรากฏขึ้นทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นจำนวนหนึ่ง ซึ่งยังไม่ปรากฏทางการเรียนการสอนในภาษาและวัฒนธรรม ทำให้ผู้วิจัยสนใจนำแนวคิดนี้มาศึกษาเพิ่มเติมเพราะจะเป็นแรงขับใ้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ทั้งหมดนี้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยของผู้วิจัยทั้งการจัดการเรียนการสอน การเลือกพื้นที่ในการเก็บข้อมูล หรือการแบ่งกลุ่มผู้เรียนนั้น โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทางความคิดในการจัดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ทางการเรียนการสอนได้

4.6 การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน

4.6.1 ความหมายของการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน

การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน (Design-Based Learning) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา สร้าง และประเมินผลงานที่ได้ออกแบบไว้ การเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐานถือเป็นการเรียนรู้แนวใหม่ กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการทำงานและออกแบบ ทำให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง และยังสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนในฐานะนักคิด นักออกแบบ และนักปฏิบัติอีกด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาผู้เรียนต่อไป (Office of Innovation and Technology, Stanford Graduate School of Education, 2012) ในช่วงระยะหลังนักวิชาการและนักวิจัยหลายคนเริ่มให้ความสนใจและศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐานไว้ ซึ่งมีการให้นิยามความหมายไว้ดังนี้

Kolodner (2002) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยการออกแบบเป็นฐาน ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการเนื้อหาสหวิทยาการ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างเป็นกระบวนการ โดยในการสร้างสรรค์ชิ้นงานจะเน้นการทำงานร่วมกัน ทักษะการออกแบบ (Design process skills) และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Hands-on Learning)

Doppelt et al. (2008) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐานเป็นการเรียนการสอนในกระบวนการเรียนรู้อย่างมีเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบ เข้าใจธรรมชาติและหลักการ และใช้ทักษะการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์ชิ้นงาน ซึ่งประโยชน์ของการเรียนรู้โดยการออกแบบเป็นฐานจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้ร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

H. K. Lee and Breitenberg (2010) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐาน เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง โดยการตั้งเป้าหมายระยะยาว แล้วให้ผู้เรียน ได้เริ่มต้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยการออกแบบและค้นหาแนวทางแก้ปัญหาใหม่ๆอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

Seitamaa-Hakkarainen (2011) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำกิจกรรม ซึ่งเป็นวิธีที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ในระบบและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยมีแนวคิดสำคัญ 2 หลักการ ได้แก่ มุมมองในมิติของการแสวงหาความรู้และพัฒนาความคิด และมุมมองในมิติของการสร้างสรรค์ผลงาน เช่น ต้นแบบ ชิ้นงานต่าง ๆ โมเดล ผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

Gerber, Marie Olson, and Komarek (2012) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐานใช้กระบวนการที่ออกแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสืบสอบตามสภาพจริง โดยเริ่มต้นกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน แล้วสร้างความรู้ความเข้าใจ สรุปแนวคิดในการออกแบบผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่

Puente, van Ejjck, and Jochems (2013) ได้ให้นิยามของการเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐานไว้ว่า เป็นวิถีจัดการเรียนการสอนที่มีพื้นฐานของกระบวนการสืบสอบและการให้เหตุผลในการสร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ระบบ และวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ

จากนิยามความหมายข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์นิยามได้ว่า การเรียนการสอนที่ใช้การออกแบบเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งแนวทาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้ตลอดพัฒนาความคิด และด้านของการสร้างสรรค์ผลงานหรือสิ่งนวัตกรรมผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเอง

ในวงการวิชาการไม่อาจที่จะไม่กล่าวถึง การวิจัยอิงการออกแบบหรือการวิจัยแบบที่ใช้การออกแบบเป็นฐาน (Design-Based Research) ซึ่งเป็นวิถีวิทยาการวิจัยเพื่อการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ในแนวใหม่ที่ต่างจากวิธีวิจัยแบบดั้งเดิมโดยมุ่งเน้นการนำทฤษฎีมาใช้ในการออกแบบนวัตกรรม แต่ขณะเดียวกันในกระบวนการวิจัยก็ยังมีปรับปรุงทฤษฎีที่ใช้ในการออกแบบให้ดีขึ้น ผลการวิจัยจึงได้ทั้งตัวนวัตกรรมและทฤษฎีการออกแบบ ปัญหาสำคัญคือการออกแบบ นวัตกรรมจึงจำเป็นต้องมีนักวิชาการทำงานร่วมมือกันจากนักวิชาการหลายศาสตร์ (สุวิมล ว่องวานิช, 2559: 96)

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน(Design-Based Learning) ที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานทฤษฎีที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนพัฒนานวัตกรรมของผู้เรียน ซึ่งเป็นคนละความหมายกับการวิจัยแบบที่ใช้การออกแบบเป็นฐาน

4.6.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนของการออกแบบเป็นฐาน

นักวิชาการและนักวิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐานไว้ดังนี้

Seitamaa-Hakkarainen (2011) ได้นำเสนอขั้นตอนการเรียนรู้โดยการออกแบบเป็นฐานไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่จะสร้างชิ้นงาน
3. สร้างร่างต้นแบบ
4. พัฒนาต้นแบบ Prototype
5. สร้างชิ้นงานจริงที่สมบูรณ์

Gardner (2012) ได้นำเสนอแนวทางในการเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐาน แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ระบุประเด็นปัญหาและความต้องการในการออกแบบ
2. รวบรวมข้อมูลและแนวทางในการแก้ไขปัญหา
3. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา
4. เลือกแนวทางที่จะแก้ปัญหา
5. สร้างและประเมินต้นแบบที่ออกแบบ

Vartiainen et al. (2012) ได้เสนอกระบวนการเรียนรู้ที่จะเชื่อมประสบการณ์ของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ในระบบและการเรียนรู้ตามอัธยาศัยโดยใช้การออกแบบเป็นฐาน ไว้ 4 ขั้นตอน

1. ระบุปัญหาเฉพาะหรือโจทย์ที่ผู้เรียนต้องการไขปัญหาผ่านกระบวนการออกแบบ
2. ออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่ตอบเจตยานั้น ๆ โดยจะต้องสำรวจทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้และวางแผนการออกแบบ
3. รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ตามการองค์ประกอบของการออกแบบ
4. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นจริง หลังจากพัฒนาแล้วจำเป็นต้องมีการประเมินผลและปรับปรุงชิ้นงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตารางที่ 11 สังเคราะห์ของขั้นตอนการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน

นักวิชาการ/ ขั้นตอน	SeitamaaHakkarainen, (2011)	Gardner (2012)	Vartiainen et al. (2012)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
1	1. ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	1. ระบุประเด็นปัญหาและความต้องการในการออกแบบ	1. ระบุปัญหาเฉพาะ	สำรวจทรัพยากร
2	2. รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่จะสร้างชิ้นงาน	2. รวบรวมข้อมูลและแนวทางในการแก้ไขปัญหา 3. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา	2. ออกแบบสื่อการเรียนรู้ 3. รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ	รวบรวมข้อมูล
3	3. สร้างร่างต้นแบบ 4. พัฒนาต้นแบบ Prototype	4. เลือกแนวทางที่จะแก้ปัญหา		พัฒนาต้นแบบ
4	5. สร้างชิ้นงานจริงที่สมบูรณ์	5. สร้างและประเมินต้นแบบที่ออกแบบ	4. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นจริง หลังจากพัฒนาแล้ว	พัฒนาชิ้นงานจริง
5			จำเป็นต้องมีการประเมินผลและปรับปรุงชิ้นงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น	ประเมินผลงาน

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สำรวจทรัพยากร 2) รวบรวมข้อมูล 3) พัฒนาต้นแบบ 4) พัฒนาชิ้นงานจริง และ 5) ประเมินผลงาน

4.6.3 วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน

จากการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐานมีวิธีการประเมินแบ่งได้ 2 รูปแบบ คือ

1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Assessment) โดยประเมินจากการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถชี้แนวทางให้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

2) การประเมินผลสรุป (Summative Assessment) เพื่อสรุปถึงผลสัมฤทธิ์จากชิ้นงานหรือภาระงานที่ผู้เรียนทำเสร็จสิ้นในแต่ละสมรรถนะหรือครอบคลุมทั้งหมด ตัวอย่างวิธีการที่ใช้ในการประเมินการเรียนรู้โดยใช้การออกแบบเป็นฐาน

4.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน

รัตมา รัตนวงศา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในสภาพแวดล้อมแบบเกมมิฟิเคชันโดยใช้การออกแบบเป็นฐานร่วมกับเครื่องมือทางทักษะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางทักษะและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนิสิตนักศึกษา การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบ 3) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบฯ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการรู้ทางทักษะและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) เพื่อนำเสนอรูปแบบฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 28 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 14 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความรู้ทางทักษะ จำนวน 8 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 6 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินรูปแบบ เว็บบอร์ดการเรียนในสภาพแวดล้อมแบบ เกมมิฟิเคชัน แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความรู้ทางทักษะ เกณฑ์ประเมินการรู้ทางทักษะของผู้เรียนแบบรูบริค แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนด้วยรูปแบบฯ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมการเรียนแบบเกมมิฟิเคชัน 2) เครื่องมือทางทักษะ 3) แหล่งสารสนเทศ 4) ผู้สอน 5) ผู้เรียน 6) ชุดกิจกรรม 7) การติดต่อสื่อสาร และ 8) การประเมินผล โดยมี 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ให้ความรู้ 2) กำหนดเป้าหมายที่ทำทนาย 3) จุดประกายความคิด 4) รวบรวมข้อมูล 5) ออกแบบเค้าโครง 6) พัฒนาผลงาน 7) นำเสนอผลงาน และ 8) ประเมินผล ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ พบว่า คะแนน

เฉลี่ยการรู้ทางทัศนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับการรู้ทางทัศนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .48 มีความสัมพันธ์ใน ระดับปานกลาง

ฟอร์ตัส และคณะ (Fortus, et al., 2004) ได้ศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้โดยใช้ การ ออกแบบเป็นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นทั้ง ในกรณี ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่าง นอกจากนั้นผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้นในระหว่างการออกแบบยังแสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถ นำ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้ที่มีการออกแบบ เป็นฐาน เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของและเป็นผู้กำหนดการเรียนรู้ของตนเอง นักเรียน จึงสามารถสร้าง ปรับเปลี่ยน และปรับปรุงนวัตกรรมต้นแบบ ในระหว่างที่นักเรียนพัฒนานวัตกรรม ต้นแบบ นักเรียนก็ได้พัฒนาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปพร้อมกัน

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านความหมายของการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน จากการศึกษา ทำให้ทราบแนวทางการวิจัยทางการออกแบบเป็นฐานว่ามีลักษณะเช่นใด เพื่อใช้ในการวัดประเมินผล ผู้เรียนตลอดการสร้างเครื่องมือได้ โดยสรุปนิยามว่า การเรียนการสอนที่ใช้การออกแบบเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งแนวทาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนา ความคิด และด้านของการสร้างสรรค์ผลงานหรือสิ่งนวัตกรรมผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ด้านขั้นตอนการเรียนการสอนของการออกแบบเป็นฐาน จากการศึกษาที่ผู้วิจัยได้ สังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนของการออกแบบเป็นฐาน เพื่อนำไปสังเคราะห์รวมรูปแบบการ เรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ต่อไป ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สำรวจทรัพยากร 2) รวบรวมข้อมูล 3) พัฒนาต้นแบบ 4) พัฒนาชิ้นงานจริง และ 5) ประเมินผล

ด้านวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน จากการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบเป็นฐานมีวิธีการประเมินแบ่งได้ 2 รูปแบบ คือ 1) การประเมินความก้าวหน้า และ 2) การประเมินผลสรุป (Summative Assessment) การศึกษาด้านการประเมินผลนี้ใช้ในการสร้างเครื่องมือการประเมินงานการสร้างนวัตกรรมสร้างสรรค์ ของนักศึกษาได้ต่อไป

ด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน จากการศึกษาด้านการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐานนั้น ถือได้ว่าเป็นแนวทางใหม่ทาง การศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ จึงพบงานวิจัยที่น้อย จากการศึกษางานวิจัยเพื่อได้แนวทางการประกอบ

สร้างการเรียนการสอนออกแบบเป็นฐานสู่การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์
เชิงภาษาศาสตร์ต่อไปได้

ตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการออกแบบ
เป็นฐานทั้งหมดนี้ เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้มาสร้างสรรค์ก่อเกิดเป็น
นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามแนวทางการออกแบบเป็นฐานได้

ทั้งนี้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสังเคราะห์เพื่อเป็น
รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู แล้วนั้นทั้งด้านการสังเคราะห์
ประเด็นทั้งแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางความคิดสร้างสรรค์ และเกี่ยวข้อง
กับแนวคิดทางการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา เกี่ยวข้องกับ
การเรียนการสอนวัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์
เชิงภาษาศาสตร์ เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ และเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการ
ออกแบบเป็นฐาน

ซึ่งแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวถึงส่วนแล้วยังประโยชน์มีความสัมพันธ์สอดคล้อง
ประสานกันอย่างลงตัวเพื่อเป็น รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
ภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

หัวใจสำคัญของงานวิจัยเล่มนี้คือความแปลกใหม่ที่ใช้แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เป็นปัจจัยสำคัญในการวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะ
ทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด
จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวส่งผลได้มาซึ่งหลักการ
วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผล บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ได้ตั้งตาราง
ต่าง ๆ ต่อไปนี้

ตารางที่ 12 สังเคราะห์หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวคิดเชิงภาษาศาสตร์

หลักการของ	ความคิดสร้างสรรค์	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม	แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	การเรียนรู้แบบอัตโนมัติ	การออกแบบเป็นฐาน	ผลกระทบของผู้วิจัย
หลักการ	ความคิดสร้างสรรค์ คือความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีกระบวนการคิดระดับสูงเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันนำไปสู่การคิด การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ที่ต่างจากเดิม และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือการสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมได้ยังประโยชน์แก่สังคม	การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมเป็นการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมที่มีความหมายครอบคลุมการเรียนการสอนถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม	การศึกษาภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่ยังบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งที่สร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น	เห็นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีบทบาทความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุน การนำเสนอคิดแบบ อัตตาณัติที่เชื่อว่าสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนผู้เรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทสังคมวัฒนธรรมด้วย	การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสองด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนาความคิด และด้านของการสร้างสรรค์ผลงาน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นศูนย์กลางทางความคิดในการเลือกพื้นที่, การสร้างนวัตกรรมโดยได้สัมผัสภาษา แวดล้อมกับภาษาป้ายต่าง ๆ ผ่านการสนทนากับผู้คนในพื้นที่จริง

ตารางที่ 13 สังเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้การสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

วัตถุประสงค์ของ	ความคิดสร้างสรรค์	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	การเรียนรู้การสอนภาษาและวัฒนธรรม	แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	การเรียนรู้แบบอัตโนมัติ	การออกแบบเป็นฐาน	ผลกระทบของผู้วิจัย
วัตถุประสงค์	เพื่อก่อให้เกิดมุมมองทางความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ	เพื่อสร้างผลงานทางการศึกษาขั้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น	เพื่อเข้าใจว่าภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันและกัน ผ่านการฝึกฝนจริง นำสู่ความสุขและเกิดความเจริญงอกงามขึ้นในสังคม	เพื่อผู้เรียนฝึกการสังเกตจากภาษาในป้ายในย่านชุมชนต่าง ๆ จะเข้าใจและคงทนทางการเรียนการสอน สามารถวิเคราะห์ภาษาได้ว่าสะท้อนสังคมวัฒนธรรมได้อย่างไร ตลอดจนสร้างสรรค์ภาษาอย่างสร้างสรรค์ จะทำให้ผู้เรียนได้จัดทำได้ยิ่งขึ้นถึงความแปลกใหม่ทางการใช้ภาษา	เพื่อผู้เรียนได้ใกล้ชิดและปฏิบัติจริง จะทำให้ผู้เรียนสำเร็จและอย่างภาคภูมิใจและพึงพอใจในผลงานของตนเอง	เพื่อการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการสะท้อนคิดผ่านนวัตกรรม ชิ้นงาน	1.ผู้เรียนเข้าใจสัมผัสสภาษาและวัฒนธรรมจริง 2. สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ผ่านภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ตารางที่ 14 สังเคราะห์วัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนรู้การสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

วัดและประเมินผลของ	ความคิดสร้างสรรค์	การสร้างนวัตกรรม	การเรียนรู้การสอนภาษาและวัฒนธรรม	แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	การเรียนรู้แบบอัตตาณัติ	การออกแบบเป็นฐาน	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
วัดและประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความคิดริเริ่มใหม่ 2. ความคิดรวมเร็ว 3. ความคิดประดิษฐ์ 4. ความคิดจินตนาการ และ 5. ความคิดอิสระ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นสิ่งใหม่ 2. มีคุณค่ายังประโยชน์ได้ 3. เผยแพร่แก่สังคม 	<p>ฝึกปฏิบัติถึงการได้สัมผัสภาษาและวัฒนธรรมจริงผ่านการใช้ภาษาสื่อสาร</p>	<p>เข้าถึงความเป็นสภาพสังคมพหุภาษา พหุวัฒนธรรม (Multilingual-cultural Society) ได้เป็นอย่างดีเพราะการใช้แผนป้ายภาษานานภาษาอันเกี่ยวข้องกับสังคมกับความหลากหลายทางภาษา ซึ่งมีความหลากหลายทางภาษา (Linguistic Diversity) สรุปได้ว่าจะทำให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้ง</p>	<p>การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างทั้งด้านแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Assessment) 2) การประเมินผลสรุป (Summative Assessment) 	<ol style="list-style-type: none"> 1.การวิเคราะห์ภาษาและวัฒนธรรมจากการสัมผัสจริง 2. พัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ผ่านภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ตารางที่ 15 สัณเคราะห์บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

บริบทสนับสนุนอื่น ๆ	ความคิดสร้างสรรค์	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม	แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	การเรียนรู้แบบอัตตาณัติ	การออกแบบเป็นฐาน	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
บริบทสนับสนุนอื่น ๆ				การนำกรอบ S,P,E,A,K,I,N,G มาวิเคราะห์เพื่อเข้าใจบริบทต่าง ๆ ยิ่งขึ้น			การใช้กรอบแนวคิด S,P,E,A,K,I,N,G

ตารางที่ 16 สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	ความคิดสร้างสรรค์	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม	แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	การเรียนรู้แบบอัตตาดำรงดี	การออกแบบเป็นฐาน	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
1	1. การระบุประเด็นปัญหา	1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรม	1. ชี้แจงประเด็นประสงค์และความรู้เดิมจากสถานการณ์จริง	การวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่ยังบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ในพื้นที่นั้นจึงวัฒนธรรมเป็นศูนย์กลางได้ จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แกชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น	การมีส่วนร่วมเชิงรุก (active involvement) การเตรียมหรือความพร้อมด้านทางเลือกในการเรียนรู้และทรัพยากร (learning options and resources)	1. สำรองทรัพยากร	ขั้น 1 กระตุ้นความรู้เดิม
2	2. การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	สร้างนวัตกรรม				2. รวบรวมข้อมูล	ขั้น 2 รวบรวมคลังข้อมูล
3	3. การค้นหาคำตอบเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล		2. ชี้แจงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน		การให้โอกาสผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจ การสนับสนุนผู้เรียน และการส่งเสริม การสะท้อนคิด ของทั้งผู้เรียนและผู้สอน		ขั้น 3 แลกเปลี่ยนข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม
4	2. ดำเนินการวางแผนในการสร้างนวัตกรรม 3. ลงมือสร้างนวัตกรรม					3. พัฒนาต้นแบบ 4. พัฒนาชิ้นงานจริง	ขั้น 4 สร้างนวัตกรรม
5	4. นำนวัตกรรมไปทดลองใช้		3. ชี้แจงความรู้ไปประยุกต์ใช้จริง				ขั้น 5 เผยแพร่
6	4. การพิสูจน์ตรวจสอบเป็นการทวนตรวจสอบคำตอบ	5. ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขตรวจสอบคุณภาพ ดำเนินการแก้ไขจนได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพ	4. ชื่นชมประเมินผล			5. ประเมินผล	ขั้น 6 ประเมินผล

ตารางที่ 17 แสดงแนวคิด ทฤษฎีที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนรู้การสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวคิดที่สนใจในเชิงภาษาศาสตร์

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรม	แนวคิดทฤษฎีที่สนใจในเชิงภาษาศาสตร์	การเรียนรู้ผู้จัดทำ	การออกแบบเป็นฐาน	ความคิดสร้างสรรค์	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขั้น 1 กระตุ้นความรู้เดิม (Lead students to their background knowledge)
2	✓	✓	✓				ขั้น 2 สัมผัสภาษาในชุมชนจริง (Accumulate information about local language)
3	✓	✓	✓				ขั้น 3 แลกเปลี่ยนข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม (Need of language and culture sharing)
4				✓	✓	✓	ขั้น 4 เรียนรู้ร่วมสร้างนวัตกรรม (Learn to create innovation)
5	✓	✓		✓		✓	ขั้น 5 นำเสนอเผยแพร่ (Announce and inform the innovation)
6	✓		✓	✓	✓	✓	ขั้น 6 ประเมินผล (Neat and nice way for evaluation)

5. แนวคิด ทฤษฎีทางการวิจัยผสมผสานวิธี

5.1 ประวัติความเป็นมา

การวิจัยผสมผสานวิธีหรือผสมผสานวิธีการวิจัย เกิดครั้งแรก ค.ศ. 1959 หรือ พ.ศ. 2502 โดย Campbell and Fiske เป็นผู้แนะนำวิธีการวิจัยเชิงปริมาณหลายวิธี และเพิ่มวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเข้าไปในการศึกษาเชิงปริมาณด้วย ในการศึกษาทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ หลักจากนั้นก็มึนักวิชาการอีกหลากหลายคนได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการผสมผสานวิธีเก็บข้อมูล เช่น Sieber Bryman, Reichardt and Rallis เป็นต้น จนกระทั่ง ค.ศ. 2003 หรือ พ.ศ. 2546 Creswell ได้เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยผสมผสานวิธี ต่อมาใน ค.ศ. 2005 หรือ พ.ศ. 2548 การวิจัยผสมผสานวิธีได้รับการยอมรับมากขึ้นจนมีการตีพิมพ์วารสารชื่อว่า Journal of Mixed Methods Research จวบจนปัจจุบัน

ผสมผสานวิธีการวิจัย ของครอสเวล (Creswell, 2011) รัตนะ บัวสนธ์ (2553) และ อองอาจ นัยพัฒน์ (2554) ได้กล่าวว่า เป็นการออกแบบการวิจัยผสมผสานวิธีในการรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน

นอกจากนี้ Creswell, Plano Clark, and Hanson (2007) ให้ความหมายของการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) กล่าวว่า การวิจัยมีการเก็บข้อมูลหรือวิเคราะห์ข้อมูลทั้งที่เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันหรือเป็นลำดับก่อนหลังก็ได้โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญกับข้อมูลเป็นอันดับแรกและเกี่ยวข้องกับการบูรณาการข้อมูล ณ จุดหนึ่งจุดใดในกระบวนการวิจัยได้

5.2 Mixed Methods Research

เป็นแนวทางการวิจัยซึ่งผสมผสานวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) เป็นการประยุกต์ใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ ความเป็นจริงที่สามารถนำมาใช้ผสมผสานเพิ่มเติมจุดแข็งและจุดอ่อนซึ่งกันและกัน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับธรรมชาติของประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบค้นและสภาวะการณ์เงื่อนไขของกระบวนการสืบค้นประเด็นปัญหานั้น ในการทำวิจัยและพัฒนาโดยทั่วไปนักวิจัยมักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ตามฐานคติที่อยู่ภายใต้กระบวนการทัศน์แบบปฏิบัตินิยมหรือประโยชน์นิยมเป็นหลัก เช่นผสมผสานวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบนวัตกรรมและการวิจัยเชิงทดลองที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการออกแบบนวัตกรรมและการวิจัยเชิงทดลองที่เกิดขึ้นในขั้นตอนทดสอบคุณภาพของนวัตกรรมกับวิธีการเชิงคุณภาพได้แก่ การศึกษาเฉพาะกรณีเชิงคุณภาพในขั้นตอนการเผยแพร่นวัตกรรมสู่กลุ่มผู้ใช้

ในองค์กรหรือชุมชนใดชุมชนหนึ่ง เหตุผลสำคัญที่นักวิจัยเลือกใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการทำวิจัยประเภทนี้ คือการมีทั้ง ความแกร่ง ความยืดหยุ่น ที่เป็นจุดเด่นของการวิจัยทั้งสองรูปแบบ ซึ่งลักษณะเอื้ออำนวยต่อการทำให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณค่าได้มาตรฐานรวมทั้งเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของผู้ใช้หรือสังคมอันเป็นจุดเน้นสำคัญของการวิจัยและพัฒนา (องอาจ นัยวัฒน์, 2554) วิธีวิจัยผสมผสานวิธี การผสมผสานเกิดขึ้นภายในขั้นตอนของการวิจัยอาจเน้นไปที่การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไปพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือสอดคล้องกับ เครสเวล (Creswell, 2011) ที่กล่าวถึงแนวคิดและวิธีการผสมผสานข้อมูลว่าการผสมผสานข้อมูลเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพทำให้นักวิจัยเข้าใจปัญหาที่ซับซ้อนกว่าการใช้เพียงด้านเดียว

5.3 จุดมุ่งหมายของการวิจัยผสมผสานวิธี

จากการศึกษา พบว่า มีนักวิชาการทางการวิจัยได้อธิบายเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยผสมผสานวิธีไว้ดังนี้

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม (2547) กล่าวว่าเหตุผลสำคัญ คือเป็นการแก้จุดอ่อนของแต่ละวิธีด้วยการเสริมจุดแข็ง โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายประการ ดังนี้ คือ

1. เพื่อเป็นการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) ให้เพิ่มความเชื่อมั่นในผลของการวิจัย
2. เพื่อเป็นการเสริมให้สมบูรณ์หรือเติมให้เต็ม (complementarity) เช่น ตรวจสอบประเด็นที่ซ้ำซ้อนหรือประเด็นที่แตกต่างของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เป็นต้น
3. เพื่อเป็นการริเริ่ม (initiation) ค้นหาประเด็นที่ผิดปกติ ประเด็นที่ผิดธรรมดา ประเด็นที่ขัดแย้งหรือทัศนคติใหม่ๆ เป็นต้น
4. เพื่อเป็นการพัฒนา (development) เช่น นำเอาผลจากการศึกษาในขั้นตอนหนึ่งไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับในอีกขั้นตอนหนึ่ง เป็นต้น
5. เพื่อเป็นการขยาย (expansion) ให้งานวิจัยมีขอบข่ายที่กว้างขวางมากขึ้น

5.4 ความสำคัญของการวิจัยผสมผสานวิธี

การวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) มีความสำคัญตามแนวคิดของ Geene and others (1989) Trocim (2002) Creswell (2003) Punch (2003) และ Punch (2005) (อ่างโน รัตนะ บัวสนธ์ ,2556) ดังนี้ คือ

1. ผลการวิจัยจากวิธีการวิจัยผสมผสานวิธีสามารถเสริมต่อกันโดยใช้ผลการวิจัยจากวิธีหนึ่งอธิบายขยายความผลการวิจัยอีกวิธีหนึ่ง ช่วยให้การตอบคำถามการวิจัยได้ละเอียดชัดเจนมากกว่าการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพียงรูปแบบเดียว
2. การใช้ผลการวิจัยจากวิธีหนึ่งไปช่วยพัฒนาการวิจัยอีกวิธีหนึ่งหรือการใช้ผลการวิจัยวิธีหนึ่งไปตั้งคำถามผลการวิจัยอีกวิธีหนึ่ง

3. การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพต่างก็มีจุดเด่นในตนเอง สามารถนำจุดเด่นมาใช้ในการแสวงหาความรู้ความจริงได้ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น

4. การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพต่างก็มีจุดด้อยในตนเอง สามารถใช้จุดเด่นมาของการวิจัยเชิงปริมาณมาแก้ไขจุดด้อยของวิจัยคุณภาพ ขณะเดียวกันอาจใช้จุดเด่นของการวิจัยเชิงคุณภาพมาใช้แก้ไขจุดด้อยของการวิจัยเชิงปริมาณ

5. สามารถนำผลผลิตจากการวิจัยผสานวิธีมาสร้างความรู้ความจริงที่สมบูรณ์สำหรับใช้ในการปรับเปลี่ยนทฤษฎีหรือการปฏิบัติงาน

5.5 แบบแผนการวิจัย

จากทัศนะของ Morse (2003); Johnson and Onwuegbuzie (2004); Brannen (2005); Creswell and Clark (2011) สามารถสรุปแบบแผนผสมผสานวิธีการวิจัยได้ 12 แบบแผน ซึ่งมีทั้งแบบแผนที่ทำการศึกษาวิจัยระยะเดียวที่เรียกว่า แบบแผนคู่ขนาน (Concurrent or Simultaneous Design) แบบแผนที่ทำการศึกษาวิจัยสองระยะที่เรียกว่า แบบแผนลำดับขั้น (Sequential Design) และแบบแผนที่ทำวิจัยมากกว่าสองระยะที่เรียกว่า แบบแผนหลายระยะ (Multiphase or Multi-sequenced Design) แบบแผนที่ทำให้ความสำคัญกับวิธีเชิงปริมาณและวิธีเชิงคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน (Equivalent Status Design) แบบแผนที่ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งเป็นวิธีหลักและอีกวิธีหนึ่งเป็นวิธีรอง (ไม่เท่าเทียมกัน) (Dominant-less Dominant Design) และแบบแผนรองรับภายใน (Embedded Design) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแบบแผนต่าง ๆ ง่ายขึ้น โดยมีสัญลักษณ์ดังนี้

QL หมายถึง วิธีเชิงคุณภาพเป็นวิธีหลัก

QN หมายถึง วิธีเชิงปริมาณเป็นวิธีหลัก

ql หมายถึง วิธีเชิงคุณภาพเป็นรอง

qn หมายถึง วิธีเชิงปริมาณเป็นรอง

คู่ขนาน หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อม ๆ กัน เพื่อเสริมเติมเต็มซึ่งกันและกัน ดำเนินการวิจัยระยะเดียว

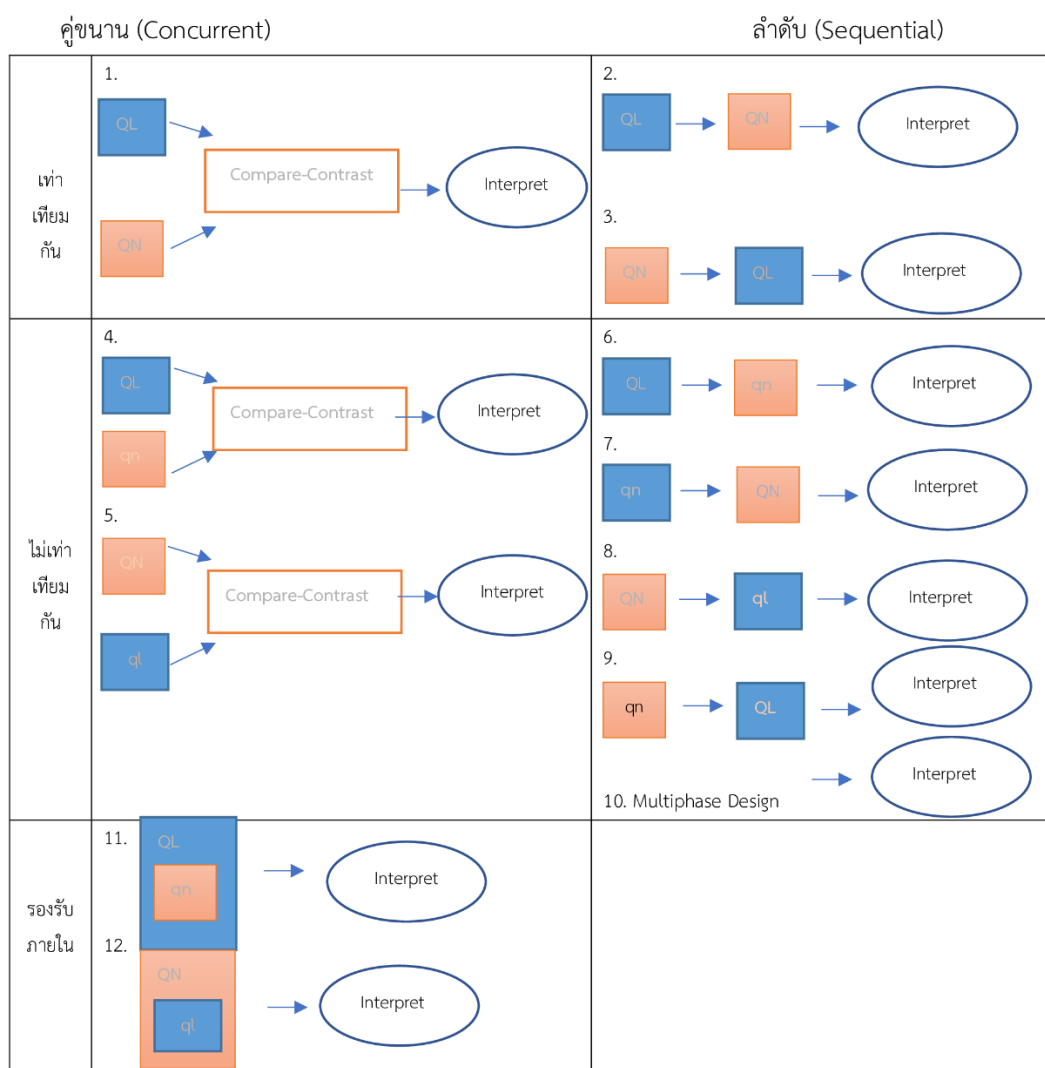
ลำดับขั้น หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแบบใดแบบหนึ่งเป็นวิธีหลักและอีกแบบเป็นวิธีรองดำเนินการวิจัยเป็นสองระยะ

เท่าเทียม หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นวิธีหลักอย่างเท่าเทียมกัน

ไม่เท่าเทียม หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบใดแบบหนึ่งเป็นวิธีหลักและอีกแบบเป็นวิธีรองไม่ว่าจะดำเนินการวิจัยระยะเดียวหรือสองระยะก็ตาม

รองรับภายใน หมายถึง การใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบใดแบบหนึ่งเป็นวิธีหลักและอีกแบบเป็นวิธีรอง แต่ประเด็นที่ศึกษด้วยวิธีหลักและวิธีรองไม่ใช่ประเด็นเดียวกัน นิยมใช้แบบแผนนี้ในการวิจัยเชิงทดลองไม่ว่าจะดำเนินการวิจัยระยะเดียว (แบบดั้งเดิม) หรือสองระยะก็ตาม

แม้การวิจัยผสมผสานวิธีจะมีหลายแบบแผน แต่ก็ไม่ใช่จะยึดติดแบบใดแบบหนึ่ง แต่จะต้องเลือกและผสมผสานวิธีวิทยาและวิธีรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมที่สุดกับความมุ่งหมายภายใต้ทรัพยากรสภาพแวดล้อมที่คงอยู่แบบแผนผสมผสานวิธีการวิจัย ทั้ง 12 แบบ ดังนี้

ที่มา: Johnson and Onwuegbuzie (2004); Creswell and Clark (2011)

5.6 การวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) กล่าวได้ว่าเป็นการวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยประยุกต์ การวิจัยพื้นฐานมุ่งหวังศึกษาความรู้ความจริงกับทฤษฎี หลักการ แนวคิด สำหรับการวิจัยประยุกต์ มุ่งหวังการวิจัยที่เป็นระบบ การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ให้ก่อเกิด ประโยชน์อย่างสูงสุด กอลล์ กอลล์ และบอร์ก (Gall, Gall and Borg, 2005: 459-460) ได้กล่าวว่า รูปแบบของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาที่มีผู้นำมาใช้กันอย่างกว้างขวางเป็นรูปแบบเชิงระบบ ของการวิจัยและพัฒนาด้านการเรียนการสอนได้

การวิจัยและพัฒนา มีเป้าหมายในการออกแบบนวัตกรรมหรือสิ่งผลิตใหม่ๆ นำมาใช้ใน การแสวงหาและพัฒนาความรู้ ในด้านการศึกษาเป็นการวิจัยก่อนแล้วนำผลการวิจัยมาพัฒนา กลายเป็นนวัตกรรม มีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน โดยมีขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้ (นง ลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช, 2544 ; มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 230)

ขั้นตอนที่ 1 วิจัยเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากสภาพการปฏิบัติจริง ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือการประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาโดยนำผลการขั้นที่ 1 ไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรม ทำให้นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของ กลุ่มเป้าหมายและในขั้นตอนนี้ จะต้องพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพก่อนโดยผ่านการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย หรือวิธีอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่นำนวัตกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการ ประเมินผลนวัตกรรม หรือบางกรณีอาจจำเป็นต้องปรับแก้ไขให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก็สามารถ ดำเนินการปรับปรุงนวัตกรรมอีกครั้งหนึ่ง กระบวนการพัฒนานวัตกรรมดังกล่าวใช้ระเบียบวิธีวิจัย และพัฒนาในการพัฒนาการศึกษาได้และสรุป รายงานผลการดำเนินการตามขั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 4 เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเพื่อเพิ่มคุณค่ามากขึ้นหลังจากแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนั้นนำไปเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้วยกันด้วยการขยายผล และ/หรือไปยังผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไปร่วมรับฟังข้อเสนอแนะนำมาพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์จริงที่กว้างขวางออกไปยิ่งขึ้น และสรุป รายงานผลการดำเนินการตามขั้นที่ 4

จุดมุ่งหมายของการวิจัยและพัฒนา

เพื่อออกแบบ คิดค้น ประดิษฐ์ สร้างผลิตภัณฑ์ ผลงานที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สำหรับ นำไปใช้ในสถาบัน หน่วยงานการศึกษา ไม่ใช่เป็นการสร้างหรือทดสอบแนวคิด ทฤษฎี (Test

Theory) แต่การวิจัยและพัฒนาเป็นการสร้างพัฒนาแนวคิดทฤษฎีใหม่ องค์ความรู้ใหม่ (Construct Theory) มาเรียบม นิลพันธุ์ (2558: 237)

ความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา ได้ดังนี้

1. การวิจัยและพัฒนา มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษาและการพัฒนาทางการศึกษาด้วยการสร้างสรรค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในทางที่ดีขึ้น ก่อเกิดความรู้ใหม่หรือวิทยาการใหม่ แนวคิดหรือทฤษฎีใหม่ เป็นการช่วยเพิ่มพูนวิทยาการให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2. ช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ตรงตามสภาพปัญหาที่เป็นอยู่อย่างถูกต้อง ทิศนา แคมมณี (2547: 8) กล่าวว่ากระบวนการวิจัยและพัฒนาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนางานของตน จึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยกระบวนการช่วยให้เป็นระเบียบ มีพัฒนาปรับปรุงไปเรื่อย ๆ

3. ขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่การเผยแพร่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู อาจารย์ นักวิจัยหรือผู้สนใจอื่น ๆ การสะท้อนผลการแลกเปลี่ยนและการได้เรียนรู้ผลงานของผู้อื่นเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการทำวิจัยใหม่อย่างต่อเนื่องต่อไปอีก ทำให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ สรุปได้ดังนี้

ด้านประวัติความเป็นมา เข้าใจถึงวิวัฒนาการทางการวิจัยเพื่อความเป็นระบบและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ การวิจัยผสมผสานวิธีเป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยใช้เทคนิค แนวทาง วิธีการความคิดรวบยอด หรือ ผสมผสาน ร่วมกันระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการวิจัยเรื่องเดียวกัน โดยมีการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพต่างก็มีจุดเด่นในตนเอง สามารถนำจุดเด่นมาใช้ในการแสวงหาความรู้ความ จริ่งได้ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น

ด้าน Mixed Methods Research ศึกษาเข้าใจถึงการผสมผสานวิธีทางการวิจัยอย่างชัดเจนเพื่อใช้เป็นการวิจัยของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ต่อไป

ด้านจุดมุ่งหมายของการวิจัยผสมผสานวิธี เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เข้าใจว่าทำไมต้องศึกษาถึงการวิจัยผสมผสานวิธี มี 5 ประการ

ด้านความสำคัญของการวิจัยผสมผสานวิธี ความสำคัญมีด้วยการ 5 ประการเป็นการศึกษาความเหมือน ความต่างกันต่าง ๆ ของการวิจัยผสมผสานวิธี

ด้านแบบแผนการวิจัย ศึกษาเพื่อให้เห็นถึงรูปแบบการผสมผสานวิธีการวิจัยถึง 12 แบบแผน เพื่อผู้วิจัยจะได้เลือกใช้ในงานวิจัยต่อไปได้

ด้านการวิจัยและพัฒนา ศึกษาเพื่อเข้าใจถึงขั้นตอน 4 ขั้นตอนที่จะนำไปใช้สร้างบทที่ 3 ต่อไปได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และ 4) เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ดังนี้ 4.1) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.2) เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีพัฒนาการ 4.3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ร่วมกับการออกแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE MODEL ที่ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนให้เป็นระบบ เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน (Kruse, 2009: 1) ตลอดจนการออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของ (Dick, Carey and Carey, 2005: 1-8) และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ที่มีลักษณะเป็นแบบแผนเชิงผสมผสานแบบรองรับภายใน (The Embedded Design) ด้วยการศึกษาวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) การวิจัยแบบผสมผสานวิธีดำเนินการในขั้นตอนที่ 2-4 เพื่อการวิจัยนี้ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis) ในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยต่าง ๆ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการ

สอน ตลอดจนการศึกษาศาภาพปัจจุบันของนักวิชาการ ครู/อาจารย์ ผู้เรียน เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบในการได้รูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₁): Design and Development)

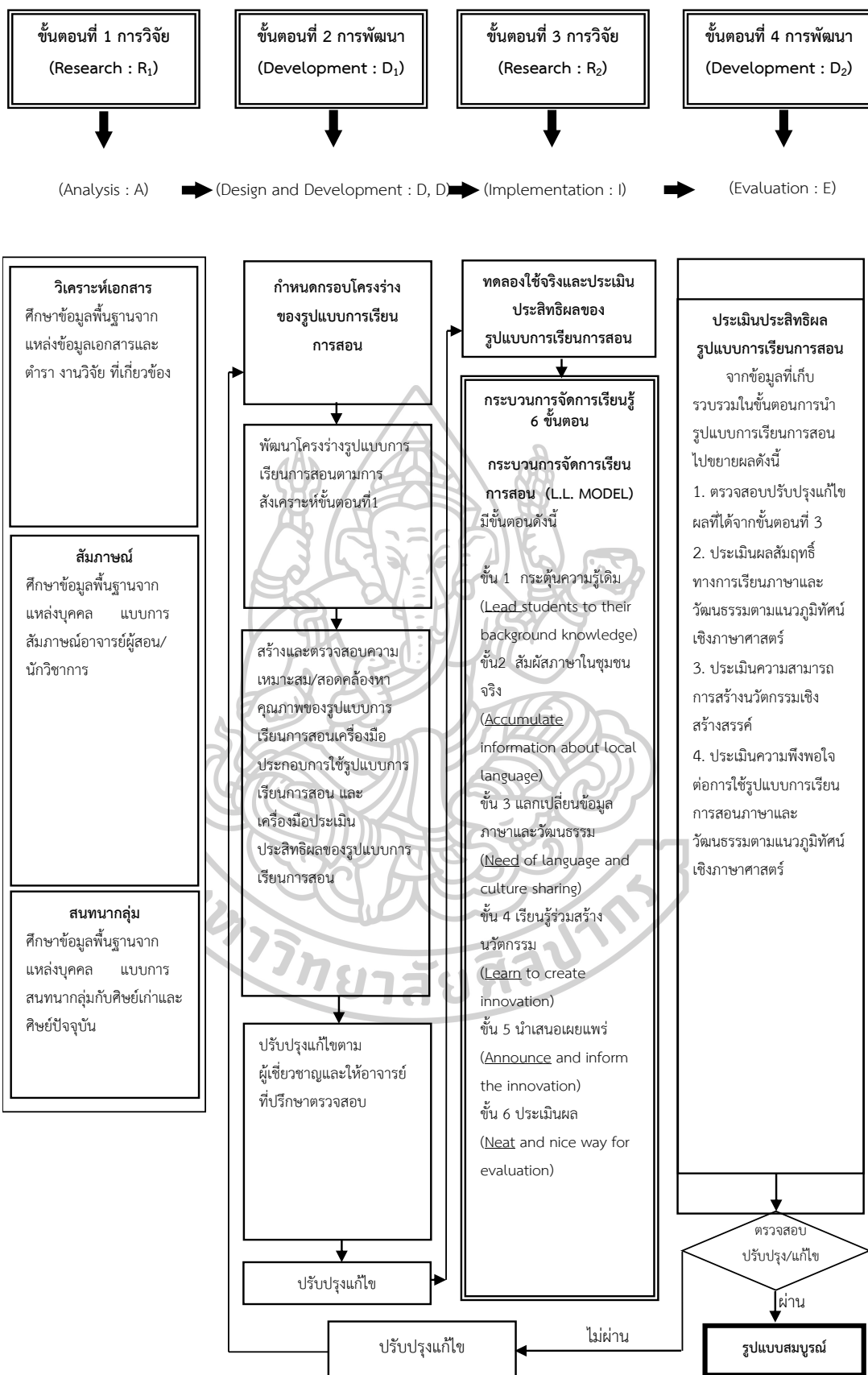
ในขั้นตอนที่ 2 เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาเป็นร่างรูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบร่างรูปแบบการเรียนการสอนก่อน และผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation)

เป็นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้และประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขตลอดสรุป รายงานผล

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation)

เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเพื่อเพิ่มคุณค่ามากขึ้นหลังจากแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนั้นนำไปเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้วยกันด้วยการขยายผลและ/หรือไปยังผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไปร่วมรับฟังข้อเสนอแนะนำมาพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์จริงที่กว้างขวางออกไปยิ่งขึ้น และสรุป รายงานผลการดำเนินการตามขั้นที่ 4 โดยในขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนมีกระบวนการดำเนินการวิจัยดังกล่าวครบดำเนินการวิจัยนี้

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน Research (R₁): Analysis

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพการจัดการเรียนการสอน ความคิดเห็นจากอาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสารหลักสูตรแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2561 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 และกรอบอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2551-2565) ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะเวลาดำเนินการ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติการวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี (พ.ศ. 2562-2566)

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาและวิเคราะห์จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mix Methods Research) การออกแบบระบบการเรียนการสอน “ADDIE Model” การออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของดิกค์ แครีย์ และแครีย์ ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Theory) การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ การสอนภาษา การสอนวัฒนธรรม การสอนภาษาและวัฒนธรรม ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ การเรียนรู้แบบอัตตาณัติ และการออกแบบเป็นฐาน (Design Based Learning)

1.3 ผลการตรวจสอบแบบวิเคราะห์เอกสารจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกรายการมีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.20$, $S.D. = 0.45$ ซึ่งแสดงว่าแบบวิเคราะห์เอกสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป และมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญว่า แบบวิเคราะห์เอกสารควรแยกประเด็นย่อย ๆ ในหัวข้อสรุปเนื้อหาที่สำคัญ เช่น ด้านภาษาและวัฒนธรรม ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น

ลักษณะของข้อมูลที่ศึกษาและวิเคราะห์ เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูล เอกสารตามประเด็นที่ 1.1 และ 1.2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร

ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร
2. สร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร โดยกำหนดประเด็นการวิเคราะห์เอกสารที่ผ่านการศึกษา และวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสารตามประเด็นที่ 1.1 และ 1.2
3. นำแบบวิเคราะห์เอกสารที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของแบบวิเคราะห์เอกสารเชิงทฤษฎีและนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน คือด้าน ภาษาศาสตร์ภาษาไทย ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 1 คน ด้านภาษาและวัฒนธรรม 1 คน ด้าน ภาษาไทย การสอนภาษาไทย หลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านนวัตกรรมทางภาษาไทย นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ 1 คนและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ การ วิจัยทางการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 1 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องจากแบบ ประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ของแบบวิเคราะห์เอกสาร โดยการใช้การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

5 หมายถึง มีความสอดคล้องมากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้องมาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้องปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลกำหนดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 แสดงว่าข้อความใช้ได้ คือมีความสอดคล้อง หากมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว ก็ให้ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบวิเคราะห์เอกสารตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้ต่อไป

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร

2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู เพื่อศึกษาความต้องการในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู เป็น นักวิชาการ อาจารย์ผู้สอนทางภาษา วัฒนธรรม และภาษาศาสตร์ รวม 5 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structured Interview) และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (formal Interview) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ลักษณะของข้อมูลที่ศึกษาและวิเคราะห์ เกี่ยวข้องกับการศึกษาความต้องการในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการที่มีความรู้เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

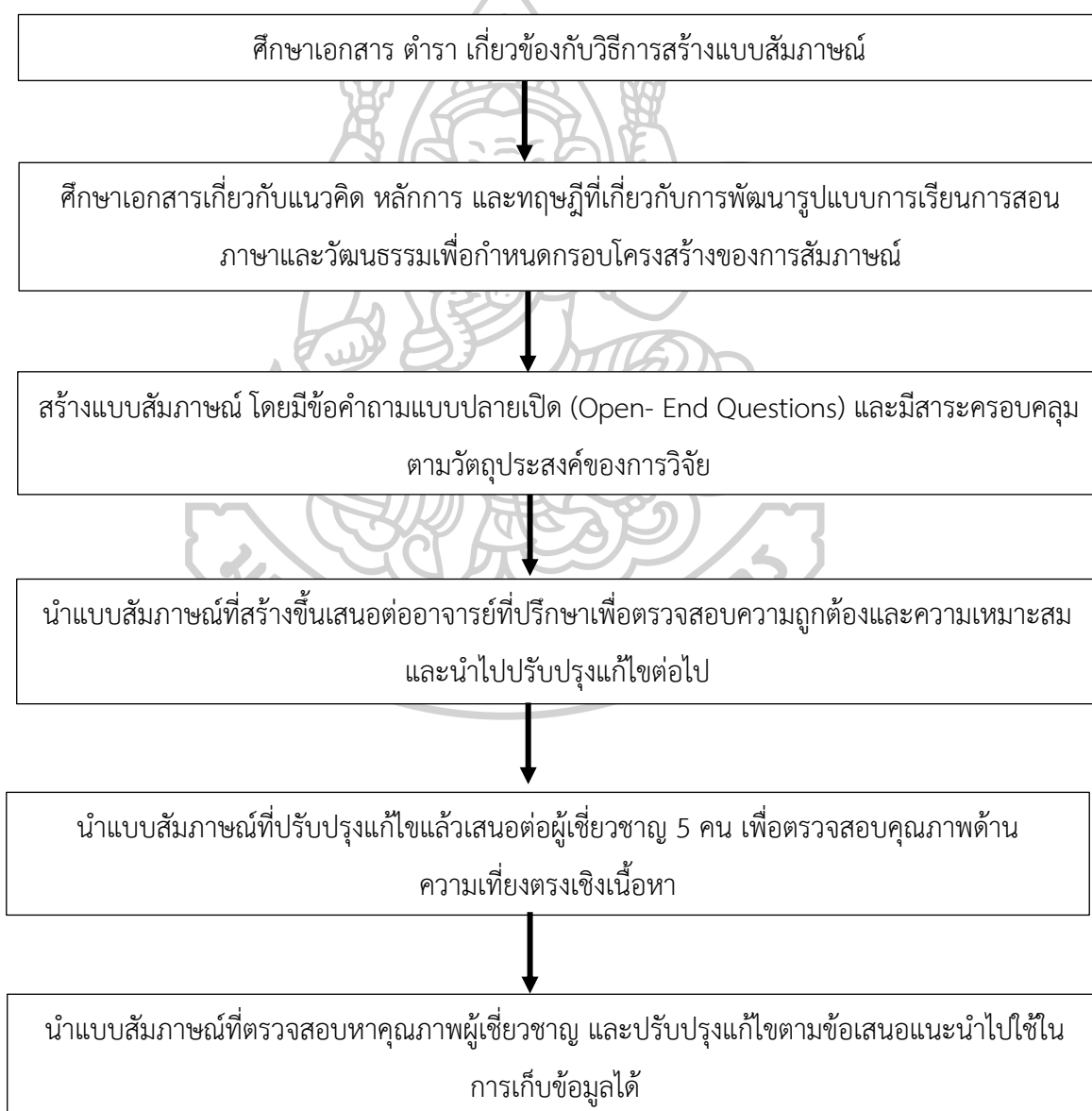
ขั้นตอนการพัฒนาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. สร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะข้อคำถามเป็นปลายเปิด (Open-End Questions) โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อวิธีการเรียนการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ มีกระบวนการสร้างและพัฒนา
2. กำหนดรายละเอียด ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อผู้ให้ข้อมูล ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา สถานที่ทำงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
3. ร่างแบบสัมภาษณ์ โดยมีข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-End Questions) และมีสาระครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย
4. ตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์ในการใช้ภาษา ความสอดคล้องด้านประเด็นสัมภาษณ์ เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความชัดเจนและความเหมาะสมถูกต้องและนำไปปรับแก้ไขต่อไป
6. นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน คือด้านภาษาศาสตร์ภาษาไทย ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 1 คน ด้านภาษาและวัฒนธรรม 1 คน ด้านภาษาไทย การสอนภาษาไทย หลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านนวัตกรรมทางภาษาไทย นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 1 คนและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ การวิจัยทางการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 1 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องจากแบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์ โดยการใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

การตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเช่นเดียวกับแบบวิเคราะห์เอกสาร

7. ผลการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.00$, $S.D. = 0.55$ ถึง $M = 4.60$, $S.D. = 0.00$ ซึ่งแสดงว่าแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป

8. นำผลที่ได้ปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้ต่อไป ดังสรุปได้ภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. ศึกษาสะท้อนความคิดจากกลุ่มนักศึกษาศิษย์เก่าที่เคยลงทะเบียนเรียนมาแล้วและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ดำเนินการด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) เป็นนักศึกษาศิษย์เก่า 5 คน ศิษย์ปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้

ลักษณะของข้อมูลที่ศึกษาและวิเคราะห์ เกี่ยวข้องกับการศึกษาความต้องการตลอดถึงสภาพการเรียนการสอนที่ผ่านมาเพื่อส่งผลต่อการพัฒนา สร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสนทนากลุ่มจากการสะท้อนความคิดจากกลุ่มนักศึกษาศิษย์เก่าที่เคยลงทะเบียนเรียนมาแล้ว และนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ ขั้นตอนการพัฒนาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. สร้างแบบสนทนากลุ่มศึกษาแนวคิด ทฤษฎีในการสร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม สร้างประเด็นสนทนากลุ่ม โดยมีคำถามปลายเปิด (Open- End Questions) และมีสารระอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัยโดยแยกเป็น 2 ฉบับของศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน

2. นำแบบสนทนากลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความชัดเจน นำปรับแก้ไขตามคำชี้แนะ

3. นำประเด็นสนทนากลุ่มให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน คือ ด้านภาษาศาสตร์ภาษาไทย ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 1 คน ด้านภาษาและวัฒนธรรม 1 คน ด้านภาษาไทย การสอนภาษาไทย หลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านนวัตกรรมทางภาษาไทย นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 1 คนและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ การวิจัยทางการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 1 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องจากแบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ของแบบสนทนากลุ่ม (FGD) โดยการใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเช่นเดียวกับแบบวิเคราะห์เอกสาร

4. ผลการตรวจสอบแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.20$, $S.D. = 0.55$ ถึง $M = 4.60$, $S.D. = 0.45$ ซึ่งแสดงว่าแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ สำหรับผลการตรวจสอบแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการ

ตรวจสอบของข้อความอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.40, S.D. = 0.55$ ถึง $M = 4.60, S.D. = 0.55$ ซึ่งแสดงว่าแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป และมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญว่า แบบสนทนาของกลุ่มศิษย์เก่า ควรสลับข้อถามปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาก่อน ค่อยถามการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทยต่อไปว่าควรเป็นอย่างไร

5. นำผลที่ได้ปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้ต่อไป และขอเสนอภาพสรุปได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบสนทนากลุ่ม

จากการศึกษาขั้นตอนการวิจัย การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนได้นั้นสามารถสรุปดังตารางที่ 3.1 และภาพที่ 3.5 ต่อไปนี้และสำหรับรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือต่าง ๆ และผลการประเมิน อยู่ในภาคผนวก ก ขั้นตอนที่ 1

ตารางที่ 18 ชั้นตอนที่ 1

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติ	ผลที่ได้รับ
1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง	ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ	แบบวิเคราะห์เอกสาร	การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	ข้อมูลแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาคูและข้อมูลการสร้างเครื่องมือแบบทดสอบ แบบสังเกต แบบบันทึก แบบสิ่งเกิด แบบประเมินต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งบุคคล (1)	ศึกษาองค์ความรู้	อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง	แบบสัมภาษณ์		
3. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งบุคคล (2)	ศึกษาองค์ความรู้	นักศึกษาที่เคยเรียนเป็นศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่	แบบสนทนากลุ่ม		

ขั้นตอนที่ 1

ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร:

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสาร หลักสูตรแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร พ.ศ. 2561 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 และกรอบอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2551-2565) ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะเวลาดำเนินการ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติงานวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี (พ.ศ. 2562-2566)

2. ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสารโดยศึกษาและวิเคราะห์จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) การออกแบบระบบการเรียนการสอน “ADDIE Model” การออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของดิกคีย์ แครเรย์ และแครเรย์ ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Theory) การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

การสอนภาษา การสอนวัฒนธรรม การสอนภาษาและวัฒนธรรม ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ การเรียนรู้แบบอัตโนมัติ และการออกแบบเป็นฐาน (Design Based Learning)

ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งบุคคล:

1. อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง
2. นักศึกษาศิษย์เก่าที่ทำงานตามสายอาชีพครูและได้เรียนในรายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
3. นักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ผู้เรียน ศึกษาความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนด้านการเรียนการสอน

วิเคราะห์ผู้เรียน:

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
2. วิเคราะห์ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ภาพที่ 8 สรุปลขั้นตอนการวิจัยที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₁): Design and Development)

การออกแบบและพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาสร้างเป็นรูปแบบการเรียนการสอน และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนที่ 2 เพื่อศึกษาและพิสูจน์วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูและพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง
3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลเอกสาร ประกอบด้วย

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
2. คู่มือการเรียนการสอน
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
5. แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
6. แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน
7. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน คือด้านภาษาศาสตร์ภาษาไทย ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 2 คน ด้านภาษาและวัฒนธรรม 1 คน ด้านภาษาไทย การสอนภาษาไทย หลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านนวัตกรรมทางภาษาไทย นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 2 คนและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ การวิจัยทางการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 คน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน คนละกลุ่มกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 3 คือด้านภาษาศาสตร์ภาษาไทย ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม ภาษาไทย การสอนภาษาไทย 2 คน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านนวัตกรรมทางภาษาไทย นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 3 คนและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ การวิจัยทางการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 คน ตรวจสอบประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) พร้อมตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนกลุ่มเดียวกันกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือด้านภาษาศาสตร์ภาษาไทย ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 2 คน ด้านภาษาและวัฒนธรรม 1 คน ด้านภาษาไทย การสอนภาษาไทย หลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านนวัตกรรมทางภาษาไทย นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ 2 คนและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ การวิจัยทางการศึกษา สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 คน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น

วิธีดำเนินการ

1. พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา ครูและพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผลที่ได้จากการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอน มีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมา กำหนดกรอบแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอน

1.2 ร่างรูปแบบการเรียนการสอน จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยมีองค์ประกอบด้านหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผลและบริบทสนับสนุนอื่น ๆ

1.3 พัฒนาคู่มือการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้โดยการ สังเคราะห์องค์ประกอบของคู่มือ ซึ่งประกอบด้วย คำนำ แนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอน ไปใช้ ข้อควรปฏิบัติก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความ เป็นมาและความสำคัญของรูปแบบแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผลและบริบทสนับสนุนอื่น ๆ ตลอดจนตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ และตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

1.4 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยกำหนด เนื้อหาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน 2 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย หัวเรื่อง กำหนดเวลา เรียน จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล

1.5 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอนและ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 คน ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอน ความถูกต้องและความเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญประเมินคู่มือการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้อง ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อ ตรวจสอบความสอดคล้องโดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องมาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลกำหนดดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความสอดคล้องมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความสอดคล้องปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อย

1.0 – 1.49 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อยที่สุด

1.6 ผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.56, S.D. = 0.73$ ถึง $M = 4.89, S.D. = 0.33$ ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ และมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญว่าสิ่งสำคัญที่สุด คือเรื่องหัวข้อ “หลักการ” ให้ทบทวนและอธิบายให้ชัดเจนและหัวข้อที่ 1.1 ในคำถามของรูปแบบการเรียนการสอนจากตารางข้างต้นแก้ไขโดยตัดคำว่า “ที่” ออก “การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบที่มีความเหมาะสมครอบคลุมความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้” แก้ไขเป็น “การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมครอบคลุมความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้”

สำหรับผลการตรวจสอบคู่มือการเรียนการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.56, S.D. = 0.73$ ถึง $M = 4.78, S.D. = 0.44$ ซึ่งแสดงว่าคู่มือการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไปและมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญว่า คู่มือปรับบทนำให้สั้นลง หัวข้อแนวคิด ควรเขียนเกริ่นนำให้เห็นว่ามีอะไรสัมพันธ์กันอย่างไร หัวข้อการวิจัยผสมผสานวิธีไว้ท้ายสุด เนื่องจากเป็นแนวคิดเชิงระเบียบวิธี และแบบประเมินผลทั้งหมดควรใส่ในคู่มือด้วยผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

ผลการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.67, S.D. = 0.67$ ถึง $M = 4.89, S.D. = 0.33$ ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไปและมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญว่าแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีเนื้อหาในแผนที่มากพอสมควร ควรเพิ่มภาคผนวกในแผนการจัดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กันเมื่อผู้วิจัยแก้ไขเรียบร้อยแล้วและในแผนการจัดการเรียนรู้หัวข้อที่ 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ แก้ไขตัดข้อความว่า “เพื่อให้นักศึกษา” กับ “เพื่อให้นักศึกษามีความ” ทั้ง 2 แผนการจัดการเรียนรู้

นักศึกษาเรียนเนื้อหาในหน่วยการเรียนการสอนเรื่อง ลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย แล้วนั้นจะทำให้นักศึกษามีความสามารถ ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาบอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาไทยได้
2. เพื่อให้นักศึกษามีความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้
แก้ไขเป็น

นักศึกษาเรียนเนื้อหาในหน่วยการเรียนการสอนเรื่อง ลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย แล้วนั้นจะทำให้ นักศึกษามีความสามารถ ดังนี้

1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาไทยได้
2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้

ผลการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.56, S.D. = 0.73$ ถึง $M = 4.89, S.D. = 0.33$ ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไปและมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญว่าแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีเนื้อหาในแผนที่มากพอสมควร ควรเพิ่มภาคผนวกในแผนการจัดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กันเมื่อผู้วิจัยแก้ไขเรียบร้อยแล้วและในแผนการจัดการเรียนรู้หัวข้อที่ 3 จุดประสงค์การเรียนรู้ แก้ไขตัดข้อความว่า “เพื่อให้นักศึกษา” กับ “เพื่อให้นักศึกษามีความ” ทั้ง 2 แผนการจัดการเรียนรู้

นักศึกษาเรียนเนื้อหาในหน่วยการเรียนการสอนเรื่อง ภาษาอังกฤษในภาษาไทย แล้วนั้นจะทำให้ นักศึกษามีความสามารถ ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาบอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้
2. เพื่อให้นักศึกษามีความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้
แก้ไขเป็น

เพื่อนักศึกษาเรียนเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ภาษาอังกฤษในภาษาไทย แล้วนั้นจะทำให้ นักศึกษามีความสามารถ ดังนี้

1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้
2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้

1.7 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญต่อไป

- 1.8 นำรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้

ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกขั้นตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยวิธีการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ควบคุมการประเมินโดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอนและคู่มือการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

1.9 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ตรวจสอบโดยผ่านการรับรองจากการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันเสาร์ ที่ 3 กรกฎาคม 2564 เวลา 10.00 – 12.00น. ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ผลการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ รับรองให้ดำเนินการต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะจากการบันทึกการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ประเด็นที่ 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูมีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	มีความเหมาะสมแต่ให้ปรับแก้ไขบางประเด็นดังนี้ 1. ขั้นตอนการเรียนการสอนที่ 3 เพิ่มแบบประเมินตัว A 2. ขั้นตอนการเรียนการสอนที่ 4 สร้างแบบประเมินการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้ชัดเจน 3. ขั้นที่ 5 ตัด ข้อความ “สร้างมูลค่าแก่ผลงานก่อเกิดรายได้อาชีพได้”
ประเด็นที่ 2 เรื่อง คู่มือประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	มีความเหมาะสมแต่ให้ปรับแก้ไขบางประเด็นดังนี้ 1. ปรับคู่มือการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอน
ประเด็นที่ 3 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	มีความเหมาะสมแต่ให้ปรับแก้ไขบางประเด็นดังนี้ 1. เพิ่มจุดประสงค์การเรียนรู้ให้มีตัว A ทั้ง 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยสังเคราะห์ใหม่ได้เพื่อให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรม คือ “ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ในพื้นที่นั้น”

จากการรับรองของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คนที่รับรองเชิงคุณภาพโดยการสนทนาล้วนนั้น และแต่ละคนก็ได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้อีกชั้นหนึ่ง 3 แบบตรวจสอบซึ่งสามารถสรุปผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.56, S.D. = 0.73$ ถึง $M = 4.89, S.D. = 0.33$ ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้

สำหรับผลการตรวจสอบคู่มือการเรียนการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.67, S.D. = 0.50$ ถึง $M = 4.89, S.D. = 0.33$ ซึ่งแสดงว่าคู่มือ

การเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป

ผลการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.67, S.D. = 0.50$ ถึง $M = 5, S.D. = 0.00$ ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป

ผลการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.67, S.D. = 0.50$ ถึง $M = 5, S.D. = 0.00$ ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป

1.10 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ต่อไป

2. พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้อรูปแบบการเรียนการสอน

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ โดยมีกระบวนการการสร้างและพัฒนาดังต่อไปนี้

2.1.1 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หลังจากศึกษา ทฤษฎีและเทคนิคในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์, ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ, ศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย), ศึกษาตำรา และแบบทดสอบที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนทางภาษาและวัฒนธรรม, ศึกษาจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน, ศึกษาแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ตามบริบทสนับสนุนอื่น กรอบ SPEAKING ใช้ประกอบสร้างข้อสอบและการกำหนดเนื้อหาบางประการมาจากตำรา ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 สังเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ที่ศึกษามาสร้างข้อสอบปรนัย 60 ข้อ เพื่อคัดเลือกให้ได้ 30 ข้อ 30 คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักของข้อสอบ มีจำนวน 30 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน ตามแนวคิดของ Lapp and Flood (1986: 136) โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ครอบคลุมจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน และแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตลอดได้วิเคราะห์โครงสร้างของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม โดยได้กำหนดเนื้อหาการทดสอบแต่ละด้านครอบคลุม ตามแนวคิดของ Anderson and Krathwohl (2001: 20) ซึ่งมี 6 ด้าน คือ ด้านความจำ (Remembering) คือ ความสามารถในการระลึกได้ แสดงรายการได้ บอกได้ว่า ระบุนำชื่อได้ ด้านความเข้าใจ (Understanding) คือความสามารถในการแปลความหมาย ยกตัวอย่างได้ ด้านการประยุกต์ใช้ (Applying) คือความสามารถในการนำไปใช้ ประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหา ด้านคิดวิเคราะห์ (Analyzing) คือความสามารถในการเปรียบเทียบ อธิบายลักษณะการจัดการ ด้านประเมินค่า (Evaluation) คือความสามารถในการตรวจสอบ วิเคราะห์ ตัดสิน และ ด้านการสร้างสรรค์ (Creation) คือความสามารถในการออกแบบ วางแผนการผลิต โดยวิเคราะห์มิติสัมพันธ์ด้านเนื้อหา ความรู้ และมีติของกระบวนการทางปัญญา

2.1.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่สร้างขึ้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเบื้องต้นและปรับแก้ไขแล้วเสร็จ ลำดับถัดมานำส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบประเมินผลทางการเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์มีลักษณะเป็นมาตราส่วนค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเช่นเดียวกับเกณฑ์ในการแปลความหมายของการหาค่าความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามคำแนะนำต่อไป พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.67, S.D. = 0.71$ ถึง $M = 5.00, S.D. = 0.00$ ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำไปใช้จริง

2.1.4 นำคะแนนแต่ละข้อที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยคัดเลือก เพียง 30 ข้อ 30 คะแนน ตามเกณฑ์น้ำหนักของข้อสอบ มีจำนวน 30 ข้อ

แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน ตามแนวคิดของ Lapp and Flood (1986: 136) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 20 สรุปจำนวนข้อสอบ

เรื่อง	จุดประสงค์ทางการเรียนการสอน	ระดับพฤติกรรม						กรอบ SPEAKING	จำนวนข้อที่ผ่าน
		จำ	เข้าใจ	ประยุกต์	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์		
ลักษณะแบบ "THAI" ภาษาไทย	1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาไทยได้ 2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ 3. ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้	2	4	2	5	2	2	ใช้ทุกข้อ	17
รวม									17
ภาษาอังกฤษในภาษาไทย	1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้ 2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ 3. ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้	2	2	2	5		2	ใช้ทุกข้อ	13
รวม									13
รวมทั้งหมด									30

2.1.5 หากคุณภาพแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อที่ผ่านเกณฑ์โดยนำแบบทดสอบที่ได้ไปใช้กับผู้เรียนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างและที่เคยเรียนรายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยมาแล้ว จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (Difficulty) และอำนาจจำแนก (Discrimination) วิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Richardson ใช้เกณฑ์ของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ต่อไป

2.1.6 นำคำตอบมาตรวจสอบให้คะแนนโดยใช้ Zero-one Method คือข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 คำตอบในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

2.1.7 วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้านความยากง่าย (Difficulty) และอำนาจจำแนก (Discrimination) วิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Richardson

2.1.8 ผู้เรียนทำได้มาก แสดงว่าง่าย หากผู้เรียนทำได้น้อยแสดงว่ายาก ด้านความยากง่าย (Difficulty) หรือค่า P ที่เหมาะสมคือ .20-.80 โดยที่ข้อสอบมีค่า P อยู่ระหว่าง 0.47-0.78 ใช้ได้

2.1.9 หาค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อ ความสามารถของแบบทดสอบในการจำแนกกลุ่มออกเป็น เก่ง กลาง อ่อน และ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ด้านอำนาจจำแนก (Discrimination) หรือ ค่า r มีค่าจำแนก 0.20 ขึ้นไป โดยผลค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่างตั้งแต่ 0.25-0.69 ใช้ได้

2.1.10 นำแบบทดสอบวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Richardson มีค่าปรากฏที่พบคือ 0.93 แสดงว่าแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อนี้ นำไปใช้ในการทดลองได้

2.1.11 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่ได้ไปใช้กับนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ต่อมาหลังจากการทดลองสอนเสร็จสิ้นลง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไปจะได้กล่าวต่อไปในขั้นตอนที่ 3

2.2 แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

2.2.1 ศึกษา ทฤษฎีและเทคนิคในการสร้างแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

2.2.2 ศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)

2.2.3 ใช้แบบประเมินที่มีชื่อว่า Scoring Rubrics โดยกำหนดระดับเป็น 4 ระดับ พิจารณาให้ระดับ 4 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 3 พิจารณาให้ระดับ 3 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 2 และพิจารณาให้ระดับ 1 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพต่ำกว่าระดับ 2 ระดับคุณภาพ

ดีมาก ดี พอใช้ ปานกลาง ทั้งนี้เป็นการประเมินโดยผู้วิจัย นักศึกษาประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน

2.2.4 นำแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะเป็นมาตราส่วนค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเช่นเดียวกับเกณฑ์ในการแปลความหมายของการหาค่าความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ คู่มือการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้

2.2.5 สำหรับค่าความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลการตรวจสอบแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญพบว่ามีความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.67, S.D. = 0.71$ ถึง $M = 4.78, S.D. = 0.44$ ซึ่งแสดงว่าแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ไปใช้จริง

2.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบต่อไป ซึ่งคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญให้เพิ่มเรื่องเกณฑ์อธิบายนิยามศัพท์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนใช้สำหรับการบันทึกของผู้สอนในทุกครั้งที่ผู้สอนเข้าสอนบันทึกภายหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.3.1 นำแนวคิดพื้นฐานหลักการจุดมุ่งหมายต่าง ๆ มาสร้างแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

2.3.2 นำแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 9 คนพิจารณา

2.3.3 แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน ผ่านการประเมินความ

สอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องโดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.3.4 สำหรับค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลการตรวจสอบแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าคือ $M = 4.78$, $S.D. = 0.44$ ซึ่งแสดงว่าแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนไปใช้จริง หลังปรับแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเรื่องของการบันทึกหลังการจัดการเรียนการสอนทันทีแต่ละสัปดาห์

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นใช้สำหรับสอบถามนักศึกษาภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง โดยประเด็นของคำถามจะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัยเล่มนี้ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับและข้อเสนอแนะมาประมวลวิเคราะห์โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.4.1 นำแนวคิดพื้นฐานหลักการจุดมุ่งหมายลำดับขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาเป็นกรอบในการกำหนดประเด็นการสร้างแบบสอบถาม

2.4.2 สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ และส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องโดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.4.3 เมื่อผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ต่อไป

2.4.4 ผลการตรวจสอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการ

เรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าความสอดคล้องของแต่ละประเด็นรายการตรวจสอบของข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ $M = 4.78, S.D. = 0.44$ ถึง $M = 5, S.D. = 0.00$ ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป

2.4.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ต่อไป สิ่งที่ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขคือ ในรายชื่อการตรวจสอบข้อใดมีคำว่า รูปแบบการเรียนการสอน ตัดคำว่า รูปแบบ ออก ทุกข้อเพราะผู้เรียนอาจไม่เข้าใจ

2.4.6 หาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นด้าน ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยไปใช้กับนักศึกษาที่เคยเรียนรายวิชาดังกล่าวมาแล้วจำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ผ่านเกณฑ์

2.4.7 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจริงสามารถสรุปเป็นตารางดำเนินการขั้นตอนที่ 2 ได้ดังนี้ และสำหรับรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือต่าง ๆ และผลการประเมิน อยู่ในภาคผนวก ข ขั้นตอนที่ 2 ช่วงที่ 1-3

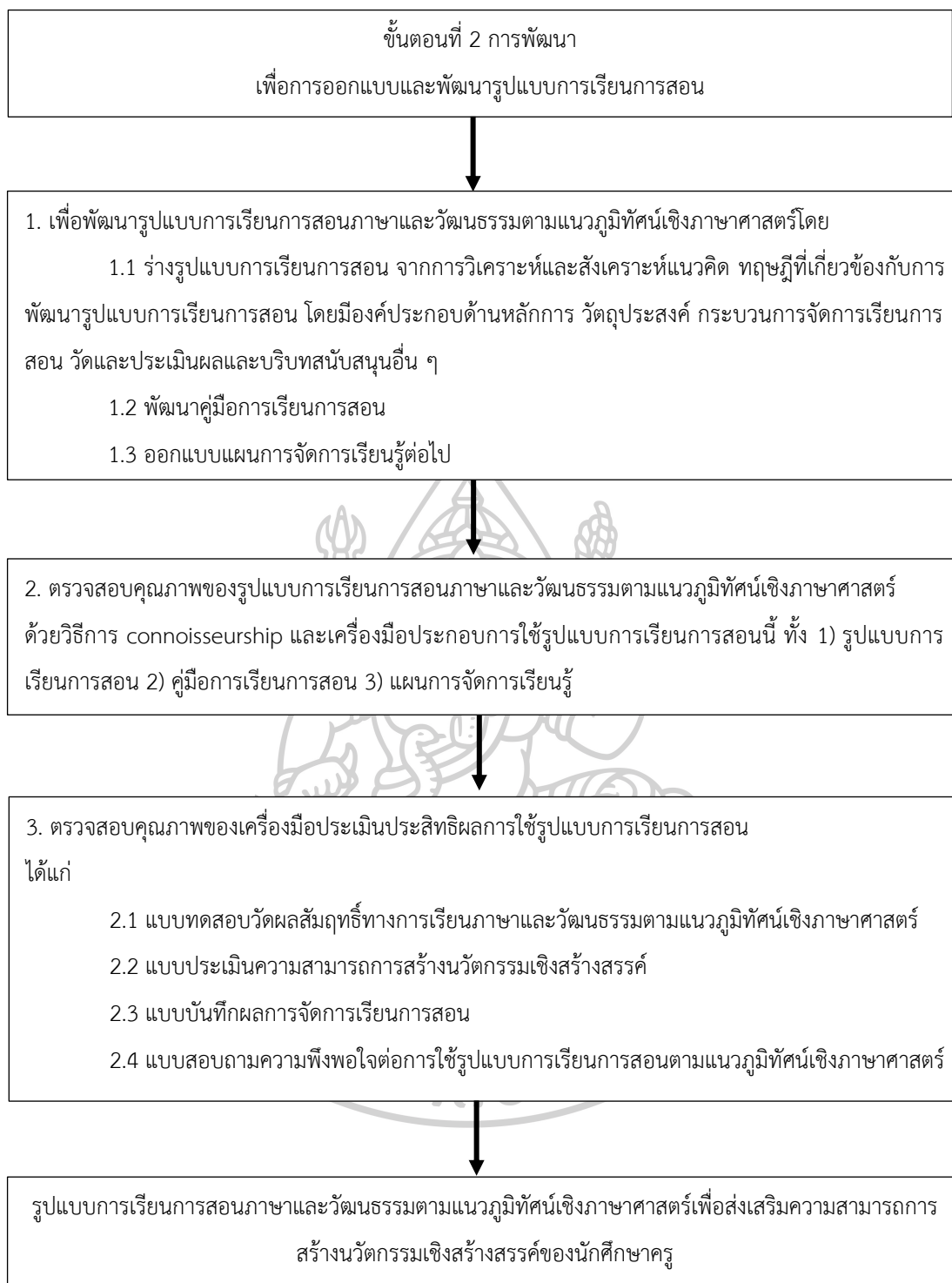
ตารางที่ 21 แสดงขั้นตอนที่ 2

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติ	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูและพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้	1. ศึกษาแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิด รูปแบบการเรียนการสอน 2. ร่างรูปแบบการเรียนการสอนจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3. พัฒนาร่างคู่มือการเรียนการสอนไปใช้โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของคู่มือการเรียนการสอน 4. ออกแบบร่างแผนการจัดการเรียนรู้	ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน	1. รูปแบบการเรียนการสอน 2. คู่มือการเรียนการสอน 3. แผน การจัดการเรียนรู้	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	1. ร่างรูปแบบการเรียนการสอน 2. ร่างคู่มือการเรียนการสอน 3. ร่างแผนการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง	1. นำร่างรูปแบบการเรียนการสอนจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2. นำร่างคู่มือการเรียนการสอน 3. นำร่างแผนการจัดการเรียนรู้ 4. ตรวจสอบคุณภาพรับรองรูปแบบด้วยวิธีการ Connoisseurship 5. ปรับปรุงแก้ไข	ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน	1. รูปแบบการเรียนการสอน 2. คู่มือการเรียนการสอน 3. แผน การจัดการเรียนรู้	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	1. รูปแบบการเรียนการสอน 2. คู่มือการเรียนการสอน 3. แผน การจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

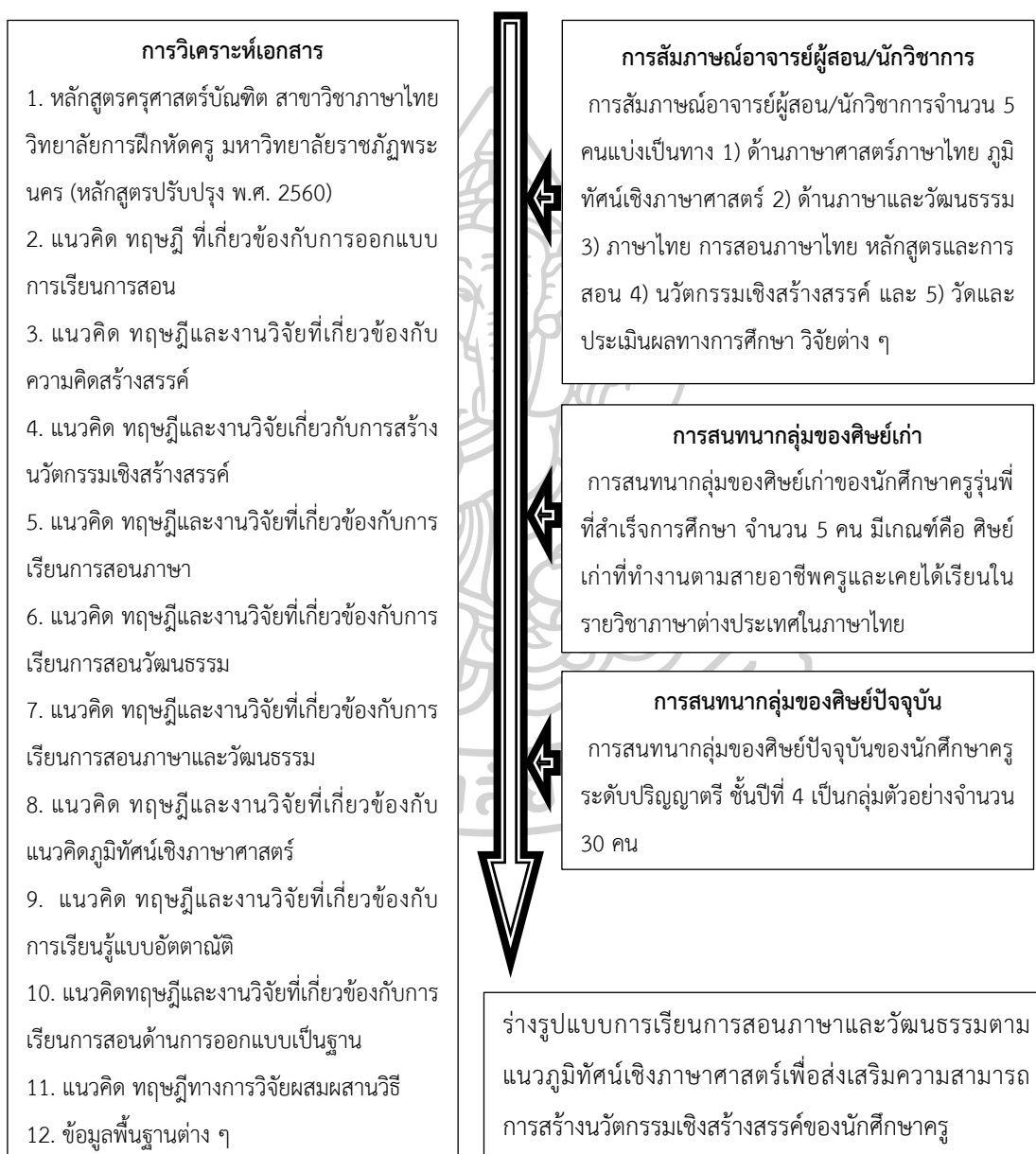
วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติ	ผลที่ได้รับ
3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	1. ร่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน	1. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น	1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	2. ร่างแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์		2. การสร้างแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น	2. แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	3. ร่างแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน		3. การสร้างแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน		3. แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน
4. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	4. ร่างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์		4. การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจค่า 5 ระดับ		4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

จากตารางขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำเสนอขั้นตอนไว้ในภาพต่อไป

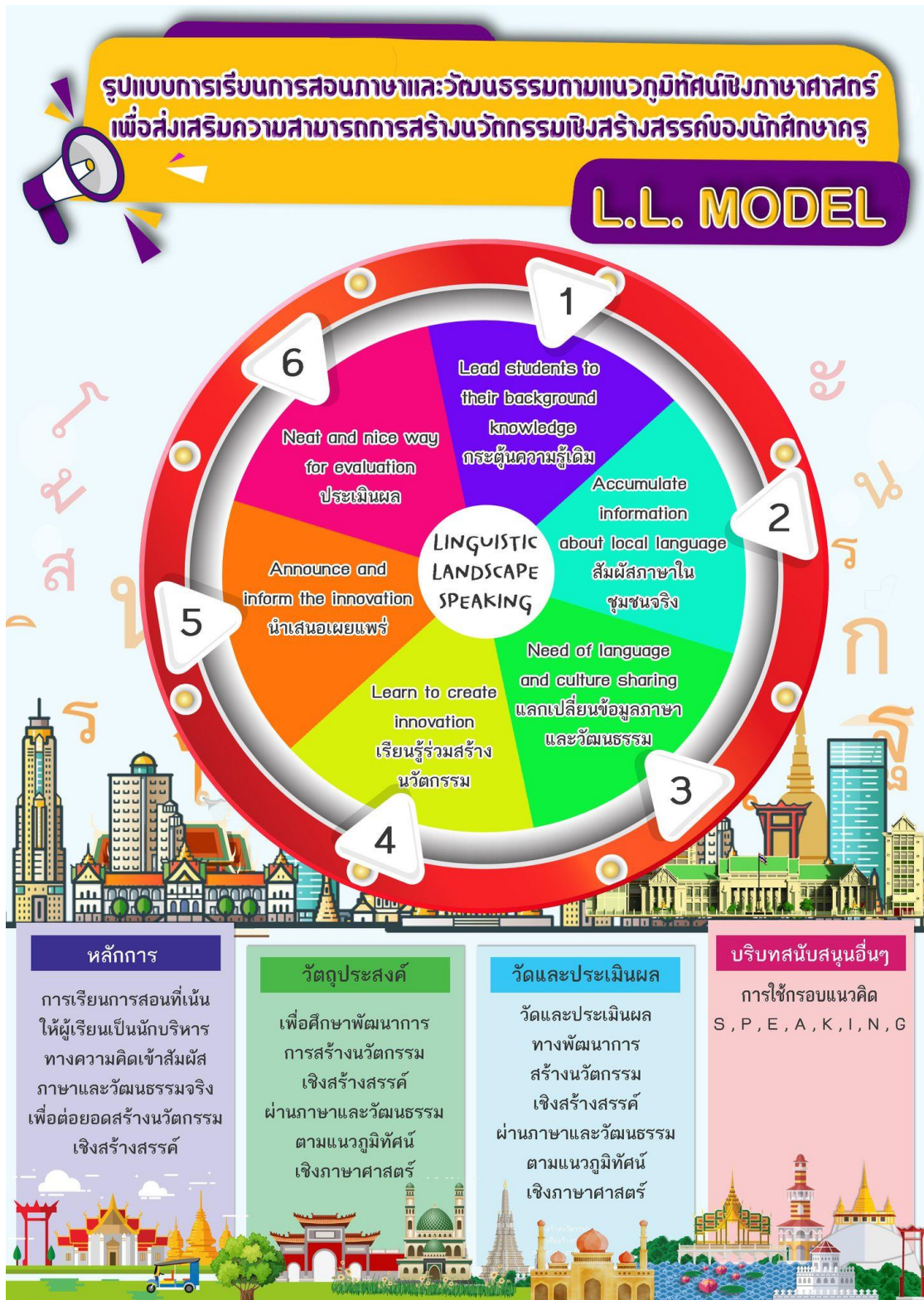

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการวิจัยที่ 2

ผลจากตารางตามการสังเคราะห์ตามขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทั้ง 4 เครื่องมือการวิจัยคือ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ 3) แบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า และ 4) แบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน แล้วนั้นเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ภาพที่ 10 สังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ภาพที่ 11 ร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation)

ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ที่พัฒนาขึ้นมาจากขั้นที่ 2 ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไปเพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ของงานวิจัยเล่มนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ไปใช้จริง

กลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 รวม 30 คน

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง 3 ขั้นที่ 1) การเตรียมการก่อนการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน 2) การดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน และ 3) การประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการก่อนการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1. ผู้วิจัยเตรียมการทดลองโดยการเตรียมกลุ่มตัวอย่างให้เรียบร้อย
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยศิลปากรถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเข้าทดลอง
3. ผู้วิจัยชี้แจงข้อปฏิบัติในการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีพัฒนาการ
3. เพื่อบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนได้จากการเขียนแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนและการทำงานของนักเรียนเพื่อสะท้อนพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกและจากการที่ผู้เรียนเขียนบันทึกแบบพรรณนาความ (Journal Writing) หลังเรียนทุกสัปดาห์
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยใช้รูปแบบวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment) เป็นการทดลองที่มีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวแบบที่มีทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 22 แบบแผนการทดลองตามวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การทดลอง	แบบแผนการทดลอง	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน	<p>The One-Group Pretest-Posttest Design</p> $O_1 - X - O_2$ <p>(Campbell and Stanley, 1963: 7)</p> <p>เมื่อ X คือ รูปแบบการเรียนการสอน</p> <p>O_1 และ O_2 คือ ผลการทดสอบก่อน และหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน</p>	t-test แบบ dependent
เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการ	<p>Time Series Design</p> $\underline{O_1 \quad X \quad O_2 \quad O_3}$ <p>Campbell and Stanley, 1963: 7)</p> <p>เมื่อ X คือ รูปแบบการเรียนการสอน O_1 O_2 และ O_3 คือ ผลการทดสอบก่อน หลัง และผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามลำดับ</p>	พิจารณาแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อดูพัฒนาการของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent

ตารางที่ 22 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การทดลอง	แบบแผนการทดลอง	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
เพื่อบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน	$\frac{X \quad O_1}{\text{---}}$ (Campbell and Stanley, 1963: 6) เมื่อ X คือ รูปแบบการเรียนการสอน O_1 คือ ผลหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน	วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	$\frac{X \quad O_1}{\text{---}}$ (Campbell and Stanley, 1963: 6) เมื่อ X คือ รูปแบบการเรียนการสอน O_1 คือ ผลหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน	หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ผู้วิจัยดำเนินการเรียนการสอนมีขั้นตอนการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

มี 6 ขั้นตอนการเรียนการสอน มีที่มาทางการตั้งชื่อหลังสังเคราะห์ขั้นตอนเสร็จ คือ

L ตัวแรกคือ LAN ที่ย่อมาจาก Language มี 3 ขั้นตอนที่จะนำไปสู่การเรียนการสอน บรรลุองค์ความรู้สังเคราะห์ภาษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ และ L ตัวที่สองคือ LAN ที่ย่อมาจาก Landscape มี 3 ขั้นตอนที่จะนำไปประยุกต์สร้างนวัตกรรมทางภาษาผ่านแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้ต่อไป ทั้งนี้ LAN ยังสื่อถึง การเชื่อมต่ออย่างคล่องตัวด้วยความหลากหลาย

ภาษาและวัฒนธรรมบนสังคมเสมือน Net work ตลอดจนการตั้งชื่อรูปแบบ (MODEL) เป็นการรังสรรค์ กลวิธีทางภาษาแบบเล่นภาษาทางคำพ้องสามชั้นอย่างโดดเด่น รายละเอียดแต่ละขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge หมายถึง นำสู่การเรียนรู้กัน การเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนจากผู้สอนโดยทั่ว ๆ ไป ถ้ามถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาที่รู้จักในพื้นที่ชุมชน เพื่อผู้เรียนได้สนใจจากเนื้อหา บรรยายภาคที่สอนได้ไปเก็บข้อมูลเบื้องต้นมา ไปสัมผัสพื้นที่ที่แสดงป้ายที่มีภาษาจริง การสร้างภาษาที่สร้างสรรค์หรือการรับชมภาพ สื่อต่าง ๆ ประกอบ และวิธีการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นต้น ตลอดจนการกระตุ้นความสนใจ ด้วยการร่วมวิเคราะห์แลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้นเร้าความสนใจของนักศึกษาในเนื้อหาที่จะสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้

ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language หมายถึงการสัมผัสภาษา วัฒนธรรมโดยการปฏิบัติจริงลงพื้นที่จริงในการศึกษาป้ายภาษาในพื้นที่ การสัมภาษณ์ การร่วมวิถีการดำเนินชีวิต ร่วมกันกับผู้สอน หรือ/และ ผู้เรียนด้วยกัน

ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing หมายถึงการร่วมแลกเปลี่ยน อภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏทางการรังสรรค์ภาษา พหุภาษา พหุวัฒนธรรม ความสร้างสรรค์ในภาษาเป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรม และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

ขั้นที่ 4 Learn to create innovation หมายถึงการศึกษา การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้าง ภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์เป็นผลงานขึ้นมาเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation หมายถึงการนำเสนอผลงานและ เผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคม หรือชุมชนพื้นที่จริง

ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation หมายถึง การประเมินผล สะท้อนผล ร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้เห็นถึง ความรู้ ความสร้างสรรค์และการนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ ต่อสังคมหรือชุมชนพื้นที่จริง

ทั้งนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติม ตามตารางที่ 23 และ ตามตารางที่ 24 ได้

แผนดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ตารางที่ 23 แสดงแผนดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ลำดับ ที่	หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	หมายเหตุ
1	-ทดสอบก่อนเรียน -ศึกษาพื้นฐานทางแนวภูมิทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์ -ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย	1	1. ทดสอบก่อนเรียน 2. อธิบายและแนะนำแนวทางการจัดการ เรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมา 3. อธิบายบทบาทหน้าที่ของผู้สอนและผู้เรียน	
		3	ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge 1. อธิบาย และถามตอบเกี่ยวกับแนวภูมิทัศน์ เชิงภาษาศาสตร์ 2. อธิบาย อภิปรายการใช้ภาษา ในพื้นที่ ชุมชนสังคม 3. อธิบายความรู้เกี่ยวกับลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย 4. อธิบาย อภิปรายกลุ่มการประยุกต์สู่นวัตกรรม เชิงสร้างสรรค์	
2	-ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย (ต่อ)	4	ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language 1. ศึกษาในพื้นที่วิเคราะห์ป้าย คนละ 5 ป้าย กลุ่มละ 6 คน รวม 5 กลุ่ม 30 คน	ลงพื้นที่ นอกเวลา
3	-ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย (ต่อ)	2	ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing 1. สังเคราะห์ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม ร่วมกัน 2. สร้างผังมโนทัศน์	
		2	ขั้นที่ 4 Learn to create innovation 1. แต่ละกลุ่มร่วมสร้างผลงานผ่านสะท้อน อัตลักษณ์ชุมชนพื้นที่ที่ไปศึกษามา	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	หมายเหตุ
4	-ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย (ต่อ)	2	ชั้นที่ 5 Announce and inform the innovation 1. ประชาสัมพันธ์ผลงานแก่สาธารณะ	
		2	ชั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation 1. ประเมินผลงานร่วมกันทั้งผู้สอน และ เพื่อนๆ	
5	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย	2	ชั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษในภาษาไทย	ลงพื้นที่ นอกเวลา
		2	ชั้นที่ 2 Accumulate information about local language 1. ศึกษาพื้นที่วิเคราะห์ป้าย คนละ 5 ป้าย กลุ่มละ 6 คน รวม 5 กลุ่ม 30 คน	
6	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย (ต่อ)	2	ชั้นที่ 2 Accumulate information about local language 1. ศึกษาพื้นที่วิเคราะห์ป้าย (ต่อ)	ลงพื้นที่ นอกเวลา
		2	ชั้นที่ 3 Need of language and culture sharing 1. สังเคราะห์ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม ร่วมกัน 2. สร้างผังมโนทัศน์	

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	หมายเหตุ
7	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย (ต่อ)	2 2	ขั้นที่ 4 Learn to create innovation 1.แต่ละกลุ่มร่วมสร้างผลงานผ่านสะท้อน อัตลักษณ์ชุมชนพื้นที่ที่ไปศึกษามา ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation 1. ประชาสัมพันธ์ผลงานแก่สาธารณะ	
8	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย (ต่อ) -ทดสอบหลังเรียน -ประเมินความพึงพอใจ	2 1 1	ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation 1. ประเมินผลงานร่วมกันทั้งผู้สอน และ เพื่อนฯ 1. ทดสอบหลังเรียน 2. ประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนตาม รูปแบบการเรียนการสอน	

หมายเหตุ: ทดสอบก่อนเรียนจำนวน 1 ชั่วโมง, ทดสอบหลังเรียนจำนวน 1 ชั่วโมง, ประเมินความพึงพอใจจำนวน 1 ชั่วโมง, ศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์จำนวน 1 ชั่วโมง, ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทยจำนวน 14 ชั่วโมง และศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษในภาษาไทยจำนวน 14 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง

ตารางที่ 24 แสดงแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge</p> <p>-กระตุ้นองค์ความรู้เดิม</p> <p>-วิเคราะห์ภาษาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมได้</p>	<p>1) เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนมาเป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน</p> <p>2) เพื่อนำเข้าสู่โมโนทัศน์ เป็นการให้ความรู้ เนื้อหาสาระที่สำคัญของวิชา</p>	<p>1) เลือกประเด็นคำถามที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน</p> <p>2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอ ยกตัวอย่างงาน พร้อมทั้งอธิบาย ลักษณะของงาน ความประทับใจ ที่มีต่องาน และกลวิธีการสร้างสรรค์ ภาษาของตนเองให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนแสดงความคิดเห็น</p> <p>3) นำเสนอภาษาและวัฒนธรรม ความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน</p> <p>4) เชิญวิทยากรหรือปราศรัยมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	<p>1) ตอบคำถามอย่างสร้างสรรค์ควารู้</p> <p>2) ยกตัวอย่างผลงานรอบตัวได้</p> <p>3) กำหนดหัวข้อหรือประเด็นที่จะต้องศึกษาและค้นหาข้อมูลเพื่อลงพื้นที่จริง</p> <p>4) ร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น</p>	<p>1) วิธีสอนแบบนิรนัย</p> <p>2) วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อย และการโต้แย้ง</p> <p>3) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจ</p>	<p>1) การประเมินแบบฝึกจากใบงานที่ 1 แบบฝึก</p>

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language - สัมผัสภาษาในชุมชนจริง	เพื่อให้ผู้เรียนสืบค้นหาข้อมูล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนระดมความคิดร่วมกันและร่วมกันศึกษาภาษาและวัฒนธรรมในพื้นที่	1) อำนวยความสะดวกประสานงานในการลงพื้นที่ผู้เรียนการจตุกลุ่มตามใจผู้เรียนและการเลือกพื้นที่ตามใจผู้เรียน แต่ต้องมีเหตุผลที่น่าสนใจ 2) ดูแลผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	1) ผู้เรียนเลือกสมาชิกในกลุ่ม และพื้นที่เองที่หลากหลายไม่ซ้ำพื้นที่และกระจาย นักศึกษาเก่ง กลาง อ่อน แบ่ง 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน 2) ผู้เรียนลงพื้นที่จริงศึกษาภาษาผ่านป้ายร้านค้าในพื้นที่คนละ 5ป้ายร้านค้า พร้อมสัมภาษณ์เจ้าของร้านค้า ประวัตินักค้า	1) วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย 2) ลงพื้นที่จริงเพื่อได้รับประสบการณ์ทางภาษา 3) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 4) กลวิธีการรู้คิด 5) เทคนิคการบริหารจัดการการเรียนรู้ เช่น การสร้างบรรยากาศการสร้างแรงจูงใจ 6) เทคนิคการใช้คำถาม	1) การสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing -แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันในชั้นเรียน	เพื่อให้เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอภาษาและวัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ในแต่ละกลุ่มเพื่อก่อให้เกิดเป็นแนวคิดแต่ละกลุ่ม นำสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	1) จัดบรรยายภาคในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นคิด การใช้คำถามเพื่อพัฒนาความคิด 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียน แลกเปลี่ยนวิเคราะห์ภาษาและวัฒนธรรม	1) เชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์ในการสำรวจภาษาของแต่ละคนในกลุ่ม 2) นำเสนอแลกเปลี่ยนรูปแบบแผนภาพหรืออื่น ๆ 3. สรุปองค์ความรู้ที่ได้	1) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 2) กลวิธีการรู้คิด 3) เทคนิคการใช้ผังกราฟิก 4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงจูงใจ	1) การประเมินเป็นใบงานที่ 3 ผังมนทัศน์ตัวอักษรทำผังมนทัศน์
ขั้นที่ 4 Learn to create innovation การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์	เพื่อสร้างสรรค์ผลงานของกลุ่มอย่างอิสระ โดยผลงานต้องเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่ได้รับมาจากที่เรียน	1) จัดบรรยายภาคในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นคิด การนัดตัวอย่างนวัตกรรมผลงานเชิงสร้างสรรค์มาประกอบอภิบาย 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียน แลกเปลี่ยนมุมมองการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	1) สังเคราะห์องค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ 2. สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้	1) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 2) เทคนิคเพื่อพัฒนาการคิด เช่น เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการระดมสมอง 3) วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อย และการโต้แย้ง	1) การสังเกตพฤติกรรมการการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การมีส่วนร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็น การแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล โดยกาสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation</p> <p>- การนำเสนอผลงานและเผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคมหรือ ชุมชนที่พื้นที่จริง</p>	<p>เพื่อนำเสนอผลงานนวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการชื่นชมในคุณต่างงาน</p>	<p>1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์งานของเพื่อนเพื่อเป็นประโยชน์</p> <p>2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามเกี่ยวกับประเด็นข้อสงสัย</p>	<p>1) นำงานแลกเปลี่ยนกันเพื่อร่วมกันสนทนาเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะ</p> <p>2) ร่วมกันสะท้อนคิดองค์ความรู้ ที่ได้ไปเผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ เช่น ออนไลน์ จัดเวทีเสวนา เป็นต้น</p>	<p>1) วิธีสอนแบบอภิปรายและการโต้แย้ง</p> <p>2) กระบวนการคิดเชิงวิพากษ์และการคิดไตร่ตรอง</p> <p>3) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับได้แก่ นักศึกษาพิจารณาในกลุ่มจับกลุ่มแลกเปลี่ยนกันและกัน</p> <p>4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศการสร้างแรงจูงใจ</p>	<p>1) การสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมร่วมอภิปรายและแสดงความความคิดเห็น การแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมการ</p>

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation</p> <p>-การประเมิน สะท้อนผลร่วมกัน ระหว่างอาจารย์ เพื่อน ๆ และผู้เรียน ทั้งระหว่างที่สร้างผลงานและผลงานที่สร้างขึ้น</p>	<p>เพื่อประเมินผลงาน นวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการชื่นชมในคุณต่างงาน มีการย้อนข้อมูลย้อนกลับต่อไป</p>	<p>1) ให้คำแนะนำและชี้แนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้สมบูรณ์</p> <p>2) ประเมินผล</p>	<p>1) นำข้อบกพร่องตามคำแนะนำของเพื่อนและผู้สอนในประเด็นต่าง ๆ มาสรุปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไข</p> <p>2) นำข้อสรุปมาปรับปรุงและแก้ไขงานสมบูรณ์</p>	<p>1) วิธีสอนแบบอภิปราย</p> <p>2) วิธีการเรียนรู้ซ้ำ</p> <p>3) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การเสริมแรง</p>	<p>1) การประเมินการทำงานกลุ่มตาม ใบงานที่ 2</p> <p>2) แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์</p>

ขั้นที่ 3 การประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้สอนบันทึกสภาพการจัดการเรียนการสอนทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน
2. ผู้เรียนจะได้รับการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้สอนสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ผู้เรียนให้

ความช่วยเหลือกันในการจัดการเรียนการสอน

3. ผู้เรียนทุกคนประเมินการทำงานร่วมกันกับผู้สอนภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนด้วยวิธีประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ร่วมกันสะท้อนผลงาน

การดำเนินงานหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย ได้แก่

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

2. ประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

3. ประเมินบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนหลังเรียนของผู้วิจัยเอง

4. ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของผู้เรียนจากนั้นนำค่าเฉลี่ยร้อยละเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดดังนี้สำหรับเกณฑ์ในการคำนวณผลกำหนดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับน้อยที่สุด

2. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์นำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

3. หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ของคะแนนจากแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยร้อยละเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดดังนี้

สำหรับเกณฑ์ในการคำนวณผลกำหนดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ระดับน้อย

1.0 – 1.49 หมายความว่า มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ระดับน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

5. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์นำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

6. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกผลหลังการเรียนการสอนทุกคาบเรียนเชิงคุณภาพ เนื้อหาในส่วนที่เป็นบรรยาย พรรณนา อธิบายความด้านความตระหนักในคุณค่าของภาษาและวัฒนธรรมจากนั้นนำไปแปลความจากการกำหนดเกณฑ์ตามแนวคิดของ Likert สำหรับความคิดเห็นที่ดี หมายถึง ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับ 3.50 เป็นต้นไป

7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์สำหรับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับเกณฑ์ในการคำนวณผลกำหนดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม
แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับดีมาก

3.50 – 4.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม
แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับดี

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม
แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม
แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับน้อยที่สุด

8. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการ
เรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น และวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนที่เป็น
ปลายเปิด

9. ตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบการเรียนการสอนนี้ให้สมบูรณ์เพื่อเตรียม
นำไปขยายผลขั้นตอนที่ 4 ต่อไป

จากขั้นตอนที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้
นำเสนอขั้นตอนการดำเนินการดังตารางที่ 25 และภาพที่ 12 ตามลำดับประกอบต่อไปนี้ และสำหรับ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือต่าง ๆ และผลการประเมิน อยู่ในภาคผนวก ค ขั้นตอนที่ 3

ตารางที่ 25 แสดงขั้นตอนที่ 3

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติ	ผลที่ได้รับ
เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู	1. ขอบหนังสือจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของวิจัย 2. ผู้วิจัยประชุมเกี่ยวกับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้กับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง 3. ผู้วิจัยได้ชี้แจงหลักการเหตุผลและประโยชน์ของการวิจัยให้กับนักศึกษา พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการสอนเพื่อให้ผลการใช้รูปแบบเกิดประโยชน์สูงสุด 4. ดำเนินการทดลองด้วยรูปแบบการเรียนการสอน 5. ประเมินผลต่าง ๆ	-นักศึกษากลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย ได้แก่ -นักศึกษารายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทย จำนวน 30 คน	รูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล/การวิเคราะห์ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	-นักศึกษากลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียน 2. ผลความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ 3. ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3
ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ภาพที่ 12 ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation)

สำหรับในขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการทดลองใช้ของรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มาประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การขยายผลเต็มรูปแบบของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้เพื่อพิสูจน์วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลการนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นหลังประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบไปขยายผลเต็มรูปแบบเสมือนจริงและการขยายผลลักษณะการบริการวิชาการเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพการใช้งานจริงในการพัฒนานักศึกษาต่อไป รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

การดำเนินการวิจัย

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขยายผลรูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบ Transportability ภายนอกมหาวิทยาลัย ของผู้วิจัยที่เป็นกลุ่มคล้ายคลึงกันต่อไป ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เป็นนักศึกษาลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มทดลองของผู้วิจัยซึ่งผู้วิจัยได้ทดลองใช้จริงในขั้นตอนที่ 3 และประเมินประสิทธิผลในขั้นตอนที่ 4 ของการวิจัยและพัฒนาต่อไป

2. การวิเคราะห์และคำนวณผลการประเมินโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนในภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ จากการประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ และจากการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างระหว่างทำการทดลองตั้งแต่ต้นเรื่อยจนเสร็จสิ้นลง

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังต่อไปนี้

สำหรับเกณฑ์ในการคำนวณผลกำหนดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว
 ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว
 ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว
 ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว
 ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ระดับน้อยที่สุด

4. บันทึกผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการทางความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์โดย
 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่
 กำหนด

สำหรับเกณฑ์ในการคำนวณผลกำหนดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่
 ระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า มีความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่
 ระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่
 ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่
 ระดับน้อย

1.0 – 1.49 หมายความว่า มีความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่
 ระดับน้อยที่สุด

6. บันทึกข้อมูลที่ได้จากผลการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกผลหลังการเรียนการสอน เนื้อหาในส่วนที่เป็นบรรยาย
 พรรณนาด้านความตระหนักในคุณค่าของภาษาและวัฒนธรรมจากนั้นนำไปแปลความจากการกำหนด
 เกณฑ์ตามแนวคิดของ Likert สำหรับความคิดเห็นที่ดี หมายถึง ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับ 3.50
 เป็นต้นไป

8. บันทึกข้อมูลที่ได้จากผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
 ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อนำไปใช้การวิเคราะห์ตามเกณฑ์

9. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับเกณฑ์ในการคำนวณผลกำหนดดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับดีมาก

3.50 – 4.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับดี

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ระดับน้อยที่สุด

10. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น และวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนที่เป็นปลายเปิด

11. ตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบการเรียนการสอนนี้ให้สมบูรณ์

12. การขยายผลอีกลักษณะคือการบริการวิชาการแก่ประชาชนทั่วไป หลากหลายสาขาวิชาเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวปฏิบัติวิชาชีพภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู เผยแพร่องค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3.9 แสดงขั้นตอนที่ 4 และสำหรับรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือต่าง ๆ และผลการประเมิน อยู่ในภาคผนวก ง ชั้นตอนที่ 4

ตารางที่ 26 แสดงขั้นตอนที่ 4

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติ	ผลที่ได้รับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน	ทดสอบก่อน/หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอน	นักศึกษา 30 คน	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test dependent การวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis	ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอน
ผลความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	ประเมินหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอน	นักศึกษา 30 คน	แบบประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis	ผลการเปรียบเทียบคะแนนการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์และผลการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนใช้ประกอบวัตถุประสงค์

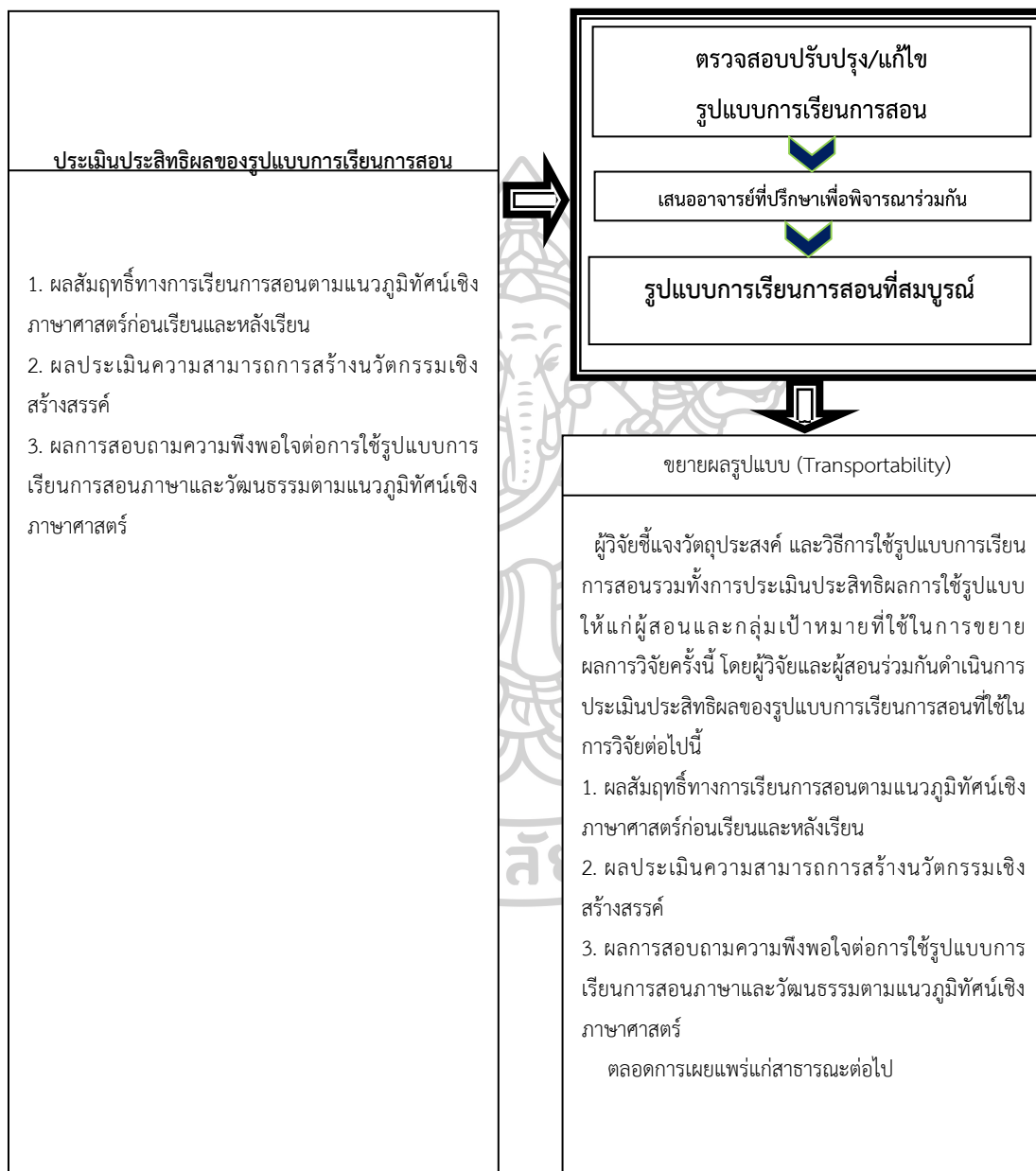
ตารางที่ 26 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ	สถิติ	ผลที่ได้รับ
ผลการ สอบถาม ความพึงพอใจ ต่อการใช้ รูปแบบการ เรียนการสอน ภาษาและ วัฒนธรรม ตามแนวภูมิ ทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์	ประเมินหลัง ใช้รูปแบบการ เรียนการสอน	นักศึกษา 30 คน	แบบประเมิน ความพึงพอใจ ต่อรูปแบบ การเรียนการ สอน	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน การวิเคราะห์ เนื้อหา Content Analysis	ผลความพึง พอใจของ นักศึกษาต่อ รูปแบบการ เรียนการสอน
ปรับปรุงแก้ไข รูปแบบ	วิเคราะห์ผล การประเมิน ทั้งหมด	นักศึกษา 30 คน	การประมวล ข้อมูลเพื่อ ปรับปรุง พัฒนา รายละเอียด ของรูปแบบ การเรียนการ สอน	ตรวจสอบ ข้อมูล	รูปแบบการ เรียนการสอน ที่ปรับปรุง ใหม่

จากขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการดำเนินการดังภาพที่ 13

ขั้นตอนที่ 4

ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ภาพที่ 13 ขั้นตอนที่ 4

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง“รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” ใช้กระบวนการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methodology) การผสมผสานข้อมูลใช้รูปแบบการวิจัยแบบ Embedded (The Embedded Design) ใช้วิธีการเชิงปริมาณเป็นวิธีหลักและวิธีการเชิงคุณภาพเป็นวิธีรอง (Creswell and Plano Clark, 2011: 67) บางขั้นตอนของกระบวนการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูและวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และ 4) เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูดังนี้ 4.1) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.2) เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีพัฒนาการ 4.3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis) ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₁): Design and Development) ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation) และ ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation) ผู้วิจัยนำเสนอดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis)

สำหรับขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยทั้งหมด 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบวิเคราะห์เอกสาร สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบสัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และตอนที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบวิเคราะห์เอกสารสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพการจัดการเรียนการสอนจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้สร้าง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีผลดังนี้

1. ด้านหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาถึง หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ทำให้เข้าใจความเป็นมา ความต้องการและการพัฒนาด้านรูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัยเล่มนี้ได้ต่อไป ตลอดจนรู้ถึงโครงสร้างรายวิชาปัจจุบันที่ผู้วิจัยจะพัฒนาการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ให้ได้จุดประสงค์คือ 1) เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกิดการสังเคราะห์ประมวล และ สังเกตคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยได้ 2) เพื่อให้ นักศึกษาได้สร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทยได้อย่างมีคุณค่า 3) เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักในความสำคัญของ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย และ 4) เพื่อให้ นักศึกษามีเจตคติ ที่ศรัทธาที่ดีและเผยแพร่ ดูแลใช้ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทยอย่างมีคุณค่ายังประโยชน์สูงสุด

ผู้วิจัยจัดการจัดการเรียนการสอน โดยเลือกหัวข้อ ลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในภาษาไทย มาใช้ทดลองต่อไป

2. ด้านแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์เอกสารแล้วนั้นนำสู่การเข้าใจความหมายการออกแบบการเรียนการสอน ตลอดศึกษาเพื่อเข้าใจถึงกระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ อาจปรับปรุงสิ่งที่มีแล้วหรือพัฒนาสร้างสิ่งใหม่ขึ้นมาได้ และการนิยามความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นการศึกษาถึงแบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนชัดเจนวางไว้เป็นระบบ สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นเชื่อถือ และทดสอบว่ามีประสิทธิภาพว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะที่กำหนดไว้ในรูปแบบนั้น นำสู่การเข้าใจว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบนั้นจะมีจุดมุ่งหมาย และลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของรูปแบบนั้น ๆ ดังนั้นผู้สอนสามารถประยุกต์รูปแบบการสอน และเป็นแนวทางในการวัดประเมินผลของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้

หัวใจสำคัญที่ได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนที่มีแบบแผนของการสอนหรือกิจกรรมที่แสดงความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างองค์ประกอบและขั้นตอนต่างๆ ในการสอนหรือการทำกิจกรรม ได้แก่หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล รวมถึงกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ โดยผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าประสงค์อย่างมีคุณภาพคือการศึกษาดังองค์ประกอบการเรียนการสอน เมื่อศึกษาถึงองค์ประกอบการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้วนำสู่การพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป สังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและจากบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดหลักการ เป้าหมายและองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบ 3) การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย ผู้สอนจะต้องเตรียมงานหรือสภาพการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอนเป็นการทดลองจากผู้เชี่ยวชาญ 5) การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน ท้ายสุดการนำเสนอรูปแบบ

การเรียนการสอน ศึกษาเพื่อเป็นการทำให้รูปแบบการเรียนการสอนมีความชัดเจน ง่ายต่อความเข้าใจ และการนำไปใช้

3. ด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องของสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีกระบวนการคิดระดับสูง เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันนำไปสู่การคิด การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ที่ต่างจากเดิม และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

สรุปได้ว่าความสำคัญของการคิดสร้างสรรค์มีขึ้นทั้งใน 1) ด้านความสำคัญที่มีต่อมวลมนุษยชาติ ประเทศชาติ องค์กรและต่อปัจเจกบุคคล จึงนับได้ว่าการคิดสร้างสรรค์นั้นก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อส่วนตนและส่วนรวม 2) ด้านความเพลิดเพลิน สนุกสนาน 3) ด้านเปิดโอกาสผู้เรียนสร้างสิ่งแปลกใหม่ ๆ จึงสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาจึงควรได้มีการส่งเสริม และให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การคิดสร้างสรรค์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสังคมและประเทศชาติด้วย

ด้านองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย 1) ความคิดริเริ่มใหม่ 2) ความคิดรวมเร็ว 3) ความคิดประณีต 4) ความคิดจินตนาการ และ 5) ความคิดอิสระ

ขั้นตอนการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ โดยสรุปอาจจัดแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การระบุประเด็นปัญหา เป็นการกำหนดปัญหาให้ชัดเจนว่าคืออะไร ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นการรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจเป็นทั้งข้อเท็จจริง เหตุการณ์ ประสบการณ์เดิม หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การพิจารณาแจกแจงข้อมูล และพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล ขั้นที่ 3 การค้นหาคำตอบ เป็นขั้นการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และ ขั้นที่ 4 การพิสูจน์ตรวจสอบ เป็นการทบทวนตรวจสอบคำตอบ พิสูจน์คำตอบที่ค้นพบ หรือความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นว่าถูกต้องหรือไม่

คุณลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนมีเข้าใจบทบาทสำคัญต้องให้อิสระแก่ผู้เรียนในการคิดสร้างสรรค์จินตนาการ บรรยากาศควรยืดหยุ่น ไม่เคร่งครัดเรื่องระเบียบแบบแผน ผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับ และเคารพความคิดของผู้เรียนตลอดการประเมินความคิดสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้

เจริญถึงขีดสูงสุด ทำให้ทราบระดับความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและเป็นข้อมูลให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้วิธีการที่หลากหลาย

4. ด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

นวัตกรรม หมายถึงการสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมได้ยังประโยชน์แก่สังคม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนต่อไปได้ด้านประเภทนวัตกรรมมี 5 ประเภท ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางให้แก่นักศึกษาในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไปได้

การสร้างเครื่องมือการวิจัยต่อไปโดยมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) การคิดอย่างสร้างสรรค์ (Thinking creatively) 2) การทำงานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น (Work creatively with others) และ 3) การสร้างนวัตกรรม (Implement Innovations)

ขั้นตอนในการพัฒนานวัตกรรม สามารถประมวลเป็นขั้นตอนในการสร้างนวัตกรรมได้ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรม เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินการสร้างนวัตกรรมก่อนล่วงหน้า เพื่อการแก้ปัญหาการเรียนการสอน และคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับ 2) ดำเนินการวางแผนในการสร้างนวัตกรรม จัดเตรียมการก่อนล่วงหน้าในการทำงานเพื่อการสร้างนวัตกรรม โดยเตรียมเวลา วัสดุอุปกรณ์ และผู้ร่วมรับผิดชอบ 3) ลงมือสร้างนวัตกรรม ดำเนินการสร้างนวัตกรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด 4) นำนวัตกรรมไปทดลองใช้ เมื่อได้ผลงานเป็นนวัตกรรมแล้ว จึงนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ทำการตรวจสอบคุณภาพ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพ

ด้านการประเมินนวัตกรรมได้ ผู้วิจัยสังเคราะห์การประเมินนวัตกรรมได้ดังนี้ 1) เป็นสิ่งใหม่ 2) มีคุณค่ายังประโยชน์ได้ และ 3) เผยแพร่แก่สังคม

5. ด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

ศึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงพัฒนาการการศึกษา การเรียนรู้ทางภาษาที่สัมพันธ์กับการสอนภาษา ทั้งภาษาที่ 1 และการศึกษาในภาษาที่ 2 ได้อย่างเข้าใจ ตลอดจนการตีความหมายของการเรียนการสอนภาษาต้องประกอบได้ดังนี้ 1) การเรียนการสอนภาษาต้องปฏิสัมพันธ์กับภาษาโดยตรง 2) การเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการใช้ภาษาได้ 3) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง สื่อสารได้จริง 4) ผู้สอนคอยกระตุ้น ชี้แนะ สนับสนุนอยู่ด้วยและ 5) ผู้เรียนต้องปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยน ประเมินจากผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน การกล่าวว่าภาษาศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ศึกษาโครงสร้างของภาษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเสียง คำ ประโยค และความหมาย รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา มานุษยวิทยา ส่วนการสอนภาษา หมายถึงการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา และทักษะต่าง ๆ ทางภาษาซึ่งอาจเป็นภาษาแม่ ภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง ความรู้ทาง ด้านภาษาศาสตร์ย่อมมีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนการสอนภาษา โดยสามารถประยุกต์กับการสอน ภาษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นแนวทางในการได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอน

นำสู่ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นศึกษาภาษาจากสภาพสถานการณ์ที่พบจริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงแต่ละบุคคลทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน หลายๆ ครั้ง 3) ชั้นฝึกปฏิบัติจริง โดยร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน และ 4) ชั้นนำภาษาไปประยุกต์ใช้ตามบริบทภาษาอย่างแท้จริง เพื่อนำเป็นสังเคราะห์รวมต่อไป โดยทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย

6. ด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษา และวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

วัฒนธรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในสังคม เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ สุนัข กิฬา ยานอวกาศ การเพาะปลูก ล่าสัตว์ การทำสวนยาง การทำสงคราม การค้าทาส การแต่งงาน ที่อยู่อาศัย ภาษา กิริยามารยา ศาสนา ความเชื่อ พิธีกรรม ค่านิยม คุณธรรม ประเพณี การละเล่น นาฏศิลป์ ดนตรี สถาบันสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ได้ และเป็นแนวทางได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนครั้งนี้ได้ มีองค์ประกอบทั้ง 4 ประเภท จะเห็นได้ว่าเริ่มจาก องค์คติ ซึ่งเป็นความเชื่อนั้น เกิดเป็น รูปธรรมที่สามารถสัมผัสได้ในอีก 3 องค์ประกอบ เช่น มีความเชื่อว่าคนดีควรมีความกตัญญู องค์กร ซึ่งได้แก่ โรงเรียนก็จะมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนระลึกถึงพระคุณของ

บิดา มารดา ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา มีการจัดนิทรรศการ ประกวดเรียงความ แต่งคำขวัญ เพื่อปลุกจิตสำนึกความกตัญญู ให้กับเยาวชน เป็นแนวทางสร้างแบบทดสอบในงานวิจัยนี้

วัฒนธรรมเกิดจากการรวมตัวกันของคนใน สังคม และมีข้อตกลงยอมรับร่วมกันว่าจะประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเกิดความเจริญงอกงามขึ้นในสังคมนั้น โดยระดับของวัฒนธรรมเริ่มจากสังคมย่อย ๆ เพื่อให้เกิดความรวมใจกันของคนในสังคมนั้น จนกลายมาเป็นวัฒนธรรมร่วมใน ระดับประเทศ ระดับโลก ที่เป็นแบบแผนสากลของคนในสังคม ซึ่งเป็นสมาชิกในโลกร่วมกัน เข้าใจหลักทางระดับวัฒนธรรม และการศึกษาแบ่งประเภทของวัฒนธรรม สรุปได้ว่าสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) วัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ ปัจจัยสี่และสิ่งอื่น ๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ อาหาร 2) วัฒนธรรมทางจิตใจ ได้แก่ การศึกษาวิชาความรู้ ศาสนา ศิลปะ วรรณคดี กฎหมาย ระเบียบประเพณี ใช้ประกอบการพัฒนาแบบทดสอบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาได้ต่อไป

การสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม ในงานวิจัยเรื่องได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจวัฒนธรรมและรวมอภิปรายจากประสบการณ์มีอยู่เดิม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงการได้สัมผัสวัฒนธรรมจริงทั้งการมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น 3) ชั้นเปรียบเทียบวัฒนธรรมที่พบจริงกันกับผู้สอน และเพื่อน ๆ และ 4) ชั้นประเมินผลด้วยตนเอง

7. ด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

ความหมายของภาษาและวัฒนธรรม ศึกษาเพื่อให้เข้าถึงกรอบของการศึกษาเพื่อการนำไปสร้างเครื่องมือการวิจัย และการเรียนการสอนต่อไปได้ สรุปได้ว่าวัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม และ ภาษาในความหมายเชิง วัฒนธรรมนั้น หมายถึง เครื่องมือที่มนุษย์ในแต่ละวัฒนธรรมใช้เพื่อแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดย จะมีรูปแบบการใช้ภาษาที่แตกต่างกันออกไป กล่าวได้ว่า ภาษาก็คือ วัฒนธรรมอย่างหนึ่ง วัฒนธรรมจำเป็นต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการขัดเกลาสังคม ดังนั้นทั้ง ภาษาและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และยังเป็นสิ่งสำคัญในการแยกความแตกต่างระหว่างชนชาติได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยมีอิทธิพลของบริบททางสังคม วัฒนธรรมและองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อทฤษฎีการสอน ศึกษาจะทำให้เข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ของอิทธิพลต่อการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรม

ภาษาเป็น สิ่งสะท้อนวัฒนธรรม กล่าวคือเราอาจทราบระบบความนึกคิด ความเชื่อ ค่านิยม ขนบประเพณี ตลอดทั้งวิถีดำเนินชีวิตของกลุ่มชนได้จากภาษาที่กลุ่มชนนั้นใช้ โดยอาจสะท้อนให้เห็นได้ในหลายรูปแบบของการใช้ภาษา เพราะฉะนั้น การสอนภาษาอย่างเดียวไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจถึงธรรมชาติของความเป็นอยู่ ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อภาษาได้ ด้านขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม การศึกษาถึงขั้นตอนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ทำให้ได้ขั้นตอนดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจปูพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดเบื้องต้น และ3) ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง เมื่อศึกษางานวิจัยทางการสอนภาษาและวัฒนธรรม ถือได้ว่าเป็นตัวสนับสนุนว่าต้องพัฒนาทั้งการ สอนภาษาและการสอน วัฒนธรรมควบคู่กันได้

ต่อมาได้สังเคราะห์รวมของขั้นตอนการสอนภาษา การสอนวัฒนธรรมและการสอนภาษา และวัฒนธรรมได้เป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นประสบการณ์องค์ความรู้เดิมจากสถานการณ์จริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงร่วมกันระหว่างผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 3) ชั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จริง และ4) ชั้นประเมินผล

8. ด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรม เชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ดังนี้

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์คือ การวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิง วัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น

แนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ อย่างชัดเจนว่ามีบทบาทคือ 2 ประการ ได้แก่ หน้าที่ การให้ข้อมูล (Informational Function) และหน้าที่เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Function) (Ben-Rafael, 2001; Cenoz and Gorter, 2006) เพื่อใช้พัฒนาเครื่องมือการทดสอบและวัดประเมินผลได้ การวิจัยด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่เพิ่งเกิดขึ้น ซึ่งจากศึกษายังไม่ปรากฏการวิจัยทางภาษาศาสตร์ มาก่อนจึงน่าสนใจควรค่าแก่การศึกษา

9. ด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนรู้แบบอัตตาณัติที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษา

และวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปลงได้ดังนี้

อัตตาคติที่เชื่อว่าสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในผู้เรียนมาประยุกต์ ในบริบทการเรียนรู้ จำต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทสังคม วัฒนธรรมมีความเชื่อของผู้สอนภาษากับการปฏิบัติจริง การเรียนการสอนเมื่อผู้สอนภาษาและได้ใกล้ชิดและปฏิบัติร่วมกับผู้เรียนและต้องปฏิบัติจริง จะทำให้ผู้เรียนสำเร็จผล การศึกษาทำให้เข้าใจได้ว่าผู้สอนมีความสำคัญในการเป็นผู้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด ตลอดการศึกษาทำให้เข้าใจได้ว่าผู้เรียนต้องกระตือรือร้น และร่วมกิจกรรมกับผู้สอน

จากแนวทางในการศึกษาวิจัยของผู้วิจัยทั้งการจัดการเรียนการสอน ทั้งการเลือกพื้นที่ในการเก็บข้อมูล หรือการแบ่งกลุ่มผู้เรียนนั้น โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทางความคิดในการจัดการเรียนรู้ อย่างสมบูรณ์ทางการเรียนการสอน

10. ด้านแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน (Design-based Learning) ที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปลงได้ดังนี้

การเรียนการสอนที่ใช้การออกแบบเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งแนวทาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนาความคิด และด้านของการสร้างสรรค์ผลงานหรือสิ่งนวัตกรรมผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมีขั้นตอนการเรียนการสอนของการออกแบบเป็นฐาน เพื่อนำไปสังเคราะห์รวมรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ต่อไป ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สํารวจทรัพยากร (Design Review) 2) รวบรวมข้อมูล (Collect information) 3) พัฒนาต้นแบบ (Prototype) 4) พัฒนาชิ้นงานจริง (Production) และ 5) ประเมินผล (Evaluate)

ในการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนซึ่งผู้สอนจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ (Hmelo-Silver, Duncan, & Chinn, 2007; Moust, Berkel, & Schmidt, 2005) ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีคำถาม สอบถาม รายละเอียดเพิ่มเติม ส่งเสริมกระบวนการสะท้อนคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักที่จะสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีวินัยให้กับผู้เรียนนอกจากนี้การประเมินความก้าวหน้า (Formative Assessment) อย่างสม่ำเสมอ

การประเมินผลการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน จากการศึกษาพบว่าการเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบเป็นฐานมีวิธีการประเมินแบ่งได้ 2 รูปแบบ คือ 1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Assessment) โดยประเมินจากการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถชี้แนวทางให้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และ 2) การประเมินผลสรุป (Summative Assessment) เพื่อสรุปถึงผลสัมฤทธิ์จากชิ้นงานหรือภาระงานที่ผู้เรียนทำเสร็จสิ้นในแต่ละสมรรถนะหรือครอบคลุมทั้งหมด

11. ด้านแนวคิด ทฤษฎีทางการวิจัยผสมผสานวิธี

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิด ทฤษฎีทางการวิจัยผสมผสานวิธีที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสรุปได้ดังนี้

เมื่อศึกษาทางภูมิประวัติความประวัติความเป็นมา เข้าใจถึงวิวัฒนาการทางการวิจัยเพื่อความเป็นระบบและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะแนวทางการวิจัยที่นิยมอย่างสูงในปัจจุบันคือ Mixed Methods Research คือการผสมผสานวิธีทางการวิจัยอย่างชัดเจนเพื่อใช้ในการวิจัยของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ และสุดท้ายได้มีการประยุกต์ การวิจัยและพัฒนาในขั้นตอน 4 ขั้นตอนเพื่อประกอบการทำให้มีคุณภาพต่อไป

12. ด้านข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงนโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF : HED) ตลอดศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสารหลักสูตรแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 นโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2561 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 และกรอบอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (2551-2565)

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทั้ง 12 ประเด็น โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยข้อที่ 1 และข้อที่ 12 คือด้านการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพความจำเป็น ความต้องการของการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันของผู้วิจัยสังกัด และผสมผสานกับข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยข้อที่ 3 – 10 คือด้านแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรม แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน กล่าวได้ว่ากลุ่มที่ 2 เป็นปัจจัยหลักในการสังเคราะห์ถึงการได้มาซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยข้อที่ 2 คือด้านแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอนที่เป็นแนวทางแบบแผนของการสอนหรือกิจกรรมที่แสดงความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างองค์ประกอบและขั้นตอนต่าง ๆ ในการสอนหรือการทำกิจกรรม ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงบริบทสนับสนุนอื่น ๆ

สำหรับกลุ่มที่ 4 ประกอบด้วยข้อที่ 11 คือ แนวคิด ทฤษฎีทางการวิจัยผสมผสานวิธี เป็นแนวทางการดำเนินการวิจัยหลักของวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณค่าได้มาตรฐานรวมทั้งเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของผู้ใช้หรือสังคมอันเป็นจุดเน้นสำคัญของการวิจัยและพัฒนา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพการจัดการเรียนการสอนจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้สร้าง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีผลดังนี้

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนครั้งนี้รวม 5 คน ดังรายชื่อในภาคผนวก ก โดยมีเกณฑ์คือดังนี้ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญที่สัมพันธ์กับงานวิจัยเรื่องนี้สามารถแบ่งได้เป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านภาษาศาสตร์ภาษาไทย, ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 2) ภาษาและวัฒนธรรม 3) ภาษาไทย, การสอนภาษาไทย, หลักสูตรและการสอน 4) นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ และ 5) วัดและประเมินผลทางการศึกษา, การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, การวิจัยทางการศึกษา, สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์/นักวิชาการเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนและแนวทางในการจัดการเรียนการสอน มีผลการสัมภาษณ์ด้วยกันทั้งหมด 5 ประเด็น ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของนักศึกษาครู ท่านเห็นว่าควรมีลักษณะอย่างไร และมีขั้นตอนอย่างไร

คือมุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจในภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์และค่อยให้ลงศึกษาภาษาในพื้นที่ ได้สัมผัสสนทนากับผู้คนในพื้นที่ และนำกลับมาแลกเปลี่ยนเล่าสู่กัน ดังผลสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ควรมีลักษณะคือ สอนภาษาจากชุมชน กระตุ้นให้เด็กไปศึกษานอกสถานที่ขั้นตอนคือ ชี้นำ ชี้นำต่อมาลงพื้นที่และเลือกพื้นที่ปลอดภัยนอกเหนือเวลาเรียน ชี้นำสรุปมาทำเล่มรายงานพร้อมสื่อประสมประกอบ (ถ้าสามารถนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้จะดี)”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 1 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2564)

“ต้องเข้าใจลักษณะของพื้นที่ก่อน ผู้เรียนต้องเข้าไปอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อเข้าใจวิถีชุมชนตลอดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากตัวผู้เรียน”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 2 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2564)

“การเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ผู้เรียนอาจไม่ค่อยมีความรู้ ผู้สอนควรต้องกระตุ้นให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านนี้และ การที่เรารู้ด้านนี้ทำให้ผู้เรียนได้อะไรบ้าง ป้ายมีสัญญาณ บ่งบอกอะไรได้บ้าง อັตลักษณ์หรือ power เป็นต้น”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 3 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2564)

“ขั้นตอนการเรียนการสอน ควรมีให้ผู้เรียนกับมาแลกเปลี่ยนกันระหว่างผู้สอน และเพื่อนๆ ในชั้นเรียนหลังจากไปลงพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อทบทวนองค์ความรู้ และร่วมแลกเปลี่ยนทัศนคติกัน”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 4 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564)

“1) จัดการเรียนการสอนตามบริบทพื้นที่ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงพื้นที่ศึกษาสภาพจริง เพื่อจะได้เกิดกระบวนการคิดเชิงมีโนทัศน์ เช่น การคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ และสามารถต่อยอดพัฒนาองค์ความรู้ได้ 2) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกปัญหาตามความสนใจที่สอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากริบทพื้นที่และเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การระดมความคิดและการร่วมมือในการแก้ปัญหาของผู้เรียนกับบุคคล ชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบของโครงการหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นเจ้าของเอง นำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาาร่างนวัตกรรม นำไปทดลองใช้ ปรับปรุงพัฒนาและเผยแพร่วัตกรรม”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 5 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564)

2. การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูท่านเห็นว่าควรมีลักษณะอย่างไร

โดยการส่งเสริมแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดตลอด ไม่บอกถึงขั้นตอนการเรียนการสอนให้ผู้สอนมอบโจทย์ที่ทำหยาและยอมรับฟังทุกเหตุผลของผู้เรียนมีเสรีภาพทางความคิดแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ดังผลสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ควรจะเป็นนวัตกรรมจริง ๆ ไม่ต้องบอกขั้นตอนแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนคิดเองหลังจากได้ข้อมูลมา สิ่งใหม่ๆจริงได้นวัตกรรมที่แท้จริงให้ผู้เรียนก่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่ม”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 1 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2564)

“เช่น เล่าเหตุการณ์ในประจำวัน ยกตัวอย่างประกอบ ใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพจริง เข้าใจมากยิ่งขึ้น”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 2 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2564)

“โดยการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สิ่งสำคัญความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนช่องว่างระหว่างต้องมีความสนิทสนม ยอมรับฟังความเห็นกันและมีเสรีภาพในการกล้าแสดงออกนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น สร้างนวัตกรรมทางความคิดเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 3 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2564)

“เน้นการให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนกันในกลุ่มเพื่อนๆ เป็นสำคัญ”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 4 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564)

“1) เป็นการสอนที่ไม่จำกัดคำตอบของผู้เรียน เชื่อว่าทุกคำตอบของผู้เรียนมีความเป็นไปได้ โดยให้ผู้เรียนหาวิธีการ แนวทาง ความคิดสนับสนุนที่ทำให้คำตอบของผู้เรียนมีโอกาสเป็นจริงได้ในอนาคต 2) เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสเสนอทางเลือกหรือทางออกของคำตอบใหม่ โดยการต่อยอดความคิดจากคำตอบเดิมของตนเองหรือคำตอบของผู้อื่น”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 5 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564)

3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ควรเป็นอย่างไร

มุ่งให้ผู้เรียนเลือกพื้นที่ศึกษาภาษาอย่างอิสระทางความคิด โดยอาจผ่านกระตุ้นชี้แนะจากวิทยากร สื่อการเรียนรู้หรือหนังสือต่าง ๆ ได้ ดังผลสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“แหล่งเรียนรู้ ชุมชนกุฎีจีนเพราะมีหลากหลายศาสนาโบสถ์ คริสต์ จีน มัสยิดมีความเก่าที่ธนบุรี หรือ เกาะเกร็ด สื่อเช่นสารคดีผ่าน VDO รายการทีวี กบนอกกะลา ศึกษาผ่านจดหมายเหตุ”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 1 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2564)

“ควรเป็นสื่อที่มีความเป็นกลาง เป็นผู้เล่าประสบการณ์ หรือภาพ หรือผลงานเป็นต้น เพื่อกระตุ้นผู้เรียนสามารถนำไปสร้างสรรค์และต่อยอดได้”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 2 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2564)

“1) อ้างอิงจากสถานที่ได้จาก การทบทวนวิจัย วรรณกรรม ก่อน 2) เชิญผู้เชี่ยวชาญ/ วิทยากร มาแลกเปลี่ยนทางแนวปฏิบัติเชิงภาษาศาสตร์”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 3 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2564)

“เน้นให้ผู้เรียนเลือกพื้นที่ก่อเกิดความภูมิใจในบ้านเกิด”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 4 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564)

“1) สื่อประเภทบุคคล ควรเป็นผู้ที่อยู่ในบริบทพื้นที่ที่ผู้เรียนศึกษาจริง หรือปราชญ์ ชาวบ้าน หรือนักวิชาการทางภาษาและมีความรู้ ความชำนาญในการใช้ภาษาแบบต้นฉบับตามแนว ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 2) สื่อวัตถุ ควรเป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถจับต้อง มองเห็นได้ ทั้งนี้ สื่อที่ใช้ต้อง สามารถกระตุ้นความคิด ความสนใจ หรือทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ค้นหาคำตอบ”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 5 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564)

4. การวัดและประเมินผลทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้าง นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ท่านเห็นว่าควรวัดและประเมินผลทางด้านใดอย่างไรได้ บ้าง

วัดและประเมินผลที่หลากหลายทั้งเนื้อหาความรู้ การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผ่าน การประเมินมีจากผู้สอน ผู้เรียนเอง เพื่อนและบุคคลในพื้นที่ มุ่งเน้นการศึกษาพื้นที่เดิมเพื่อดู พัฒนาการเชิงลึก ดังผลสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“วัดประเมินผล ทุกขั้นตอนการสอน เช่นการเก็บข้อมูลของผู้เรียนมาเป็นอย่างไร ผู้สอน จะวัดอะไรผู้เรียนบ้างเช่นความสร้างสรรค์ภาษาจากงาน การทำงานร่วมกัน ความแปลกใหม่ของ ผลงาน เป็นต้น ผู้สอนแบ่งเป้าหมายการวัดประเมินผลผู้สอน การประเมินจากผู้เรียน และเพื่อนๆใน กลุ่ม ผู้เรียนประเมินตนเอง และผู้รับชมเช่นคนในชุมชนร่วมประเมิน”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 1 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2564)

“การวัดและการประเมินผล 1) เรื่องความรู้ 2) ความคิดสร้างสรรค์ 3) การนำเสนอ ข้อมูลว่า ข้อมูลแปลกใหม่ ล้ำสมัย 4) ผู้เรียนควรมีส่วนร่วม 5) นวัตกรรมที่ได้สามารถเป็นต้นแบบให้ ผู้เรียนรุ่นหลังได้ต่อไปอีกหรือไม่ สำหรับการวัดด้านพัฒนาการ จะวัดให้ดูที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะ เปลี่ยนพื้นที่เก็บข้อมูลหรือไม่เปลี่ยน แต่ผู้เรียนต้องสามารถแสดงศักยภาพการสร้างนวัตกรรม”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 2 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2564)

“ควรชี้แจงการประเมินให้ชัดเจนการประเมินผลจากหลากหลายและเกณฑ์การให้ คะแนนหลากหลาย ลดการอคติ เช่นประเมินจากผู้สอน เพื่อนๆ ตนเอง และปราชญ์ชาวบ้าน/พื้นที่”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 3 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2564)

“การประเมินเลือกสิ่งที่ ควรลงพื้นที่เดิมเพื่อเสริมองค์ความรู้เพิ่มมากขึ้น ครั้งแรกไป ศึกษาข้อมูลแล้วมาแลกเปลี่ยนในห้องเรียนกันกับผู้สอนและเพื่อนๆ อาจทำให้ผู้เรียนบางกลุ่มเกิด ความคิดที่ต้องการกลับไปเดิม เพื่อเสริมการเรียนรู้อะไรเพิ่มมากยิ่งขึ้นหรือถ้าไปที่เดิมแต่คนละ ช่วงเวลาสิ่งที่พบเจออาจเปลี่ยนแปลงหรือมีอะไรแตกต่างกัน”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 4 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564)

“1) สมรรถนะการสื่อสาร โดยการประเมินตามสภาพจริงในการถ่ายทอดภาษาของ ผู้เรียนเป็นระยะ ๆ 2) สมรรถนะนวัตกรรม โดยการประเมินจากนวัตกรรม ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจาก การศึกษา ที่ผู้เรียนสร้างจากการเรียนรู้”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 5 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564)

5. อื่น ๆ

เป็นประเด็นข้อเสนอแนะจากผู้ให้สัมภาษณ์มุ่งเน้นทางการเรียนการสอนที่ทันสมัยต่อ ปัจจุบัน และการเลือกป้ายที่ชัดเจนกำหนดร่วมกัน ดังผลสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ขอบเขตการวิจัยควรป้ายถาวรไม่ชั่วคราว ควรให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม หลากพื้นที่ลงไป สสำรวจแลกเปลี่ยนกัน ก่อนผู้เรียนสร้างนวัตกรรมนำมาเสนอนอกเวลากับผู้สอนเพื่อชี้แนะก่อนดำเนิน ต่อไป ถ้าสถานการณ์ไม่ปกติ ให้ปรับรูปแบบเป็นออนไลน์ แทนเช่นการประเมินผ่านทำคลิปโหวด ตลอดให้คนในพื้นที่ชุมชนนั้นร่วมประเมิน หรือการทำสรุปเรื่องราวงานลง IG FACEBOOK TICTOK เป็นต้น”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 1 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2564)

“สื่อนวัตกรรม ควรทันยุค ทันสมัย จูงใจผู้เรียน”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 2 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2564)

“ควรระบุดตกลงร่วมกันว่าให้ผู้เรียนศึกษาป้ายร้านค้าอย่างไร คนละกี่แผ่นป้ายหรือแบ่งเฉพาะร้านค้าใดในพื้นที่ชุมชนนั้น ๆ”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 3 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2564)

“ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและผู้สอนเป็นผู้ให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษา”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 4 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564)

“1) ถ้าเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องศึกษาเชิงลึก อาจจำเป็นต้องลงพื้นที่เดิมอยู่บ่อย ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามสภาพจริง มีความสมบูรณ์ 2) ถ้าเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยแนวคิด หลักการ วิธีการใหม่ ๆ หรือมีผลกระทบต่อบุคคล ชุมชน สังคมโดยกว้าง อาจจำเป็นต้องลงหลายพื้นที่เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการสรุปผลและนำผลการศึกษาไปใช้”

(สัมภาษณ์ผู้สอน/นักวิชาการคนที่ 5 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพการจัดการเรียนการสอนจากการสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้สร้าง รูปแบบการเรียนการสอนภาษา และวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีผลดังนี้การสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษา ดังรายชื่อในภาคผนวก ก จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์คือ ศิษย์เก่าที่ทำงานตามสายอาชีพครูและได้เรียนในรายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยมาก่อน เพื่อสะท้อนความหลากหลายทัศนคติหรือการนำความรู้ที่เรียนไปใช้ว่ามีประสบปัญหาหรือมีประโยชน์อย่างไรกับการที่เรียนในรายวิชานี้ที่ผ่านมาเพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนต่อไปสรุปได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่ผ่านมามีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ หรือควรปรับปรุงอย่างไร

การเรียนการสอนในรายวิชาแต่ในห้องเรียนผู้เรียนเข้าใจได้ยาก ด้านเนื้อหาควรเน้นเสริมการเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ของทางภาษาไทยที่ใช้ปัจจุบัน และภาษาอังกฤษที่เข้ามาอย่างมาก

ในสังคมให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างมากในภาษาของตนเองและภาษาสากลที่มีพลังสู่ประเทศไทย ตลอดจนการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนที่หลากหลายช่วยเหลือกันให้ได้ ดังผลสนทนากลุ่มต่อไปนี้

“สภาพผู้เรียนในชั้นเรียนมีความหลากหลาย เก่ง กลาง อ่อน ประยุกต์แลกเปลี่ยนในชั้นเรียนเพื่อการเรียนเพื่อนช่วยกันและกัน”

“ควรเน้นเสริมการเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ของทางภาษาไทยที่ใช้ปัจจุบัน และภาษาอังกฤษที่เข้ามาอย่างมากในสังคมให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างมากในภาษาของตนเองและภาษาสากลที่มีพลังสู่ประเทศไทย”

“การเรียนการสอนในรายวิชาแต่ในห้องเรียนผู้เรียนไม่เข้าใจ”

(สนทนากลุ่มของศิษย์เก่า เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564)

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสม น่าจะเป็นแบบใด

ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสม ต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนเตรียมเนื้อหาสาระอย่างเข้าใจ ต้องยอมรับมุมมองของผู้เรียนไม่ปิดกั้น มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ดังผลสนทนากลุ่มต่อไปนี้

“การเรียนที่ผู้เรียนจะต้องยอมรับ ไม่คิดอคติกับรายวิชา”

“การเรียนในปัจจุบันยุค 4.0 ต้องใช้เทคโนโลยีมาประกอบ”

“เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจใช้เกมประยุกต์ช่วยการเรียนการสอน”

“องค์ความรู้ทางรายวิชาของผู้สอนสำคัญต้องมั่นใจในเนื้อหาที่สอน”

“ควรมีสื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย”

(สนทนากลุ่มของศิษย์เก่า เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564)

3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด

ควรให้ผู้เรียนตกลงไม่ปิดกั้นทางความคิด ตลอดจนการประเมินผลตามสภาพจริง ดังผลสนทนากลุ่มต่อไปนี้

“สื่อต้องแปรตามผู้เรียน ผู้เรียนร่วมคิดเลือก”

(สนทนากลุ่มของศิษย์เก่า เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564)

4. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

“การวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง ตามสภาพของผู้เรียน”

“ผู้เรียนร่วมสร้างแบบประเมินผล”

(สนทนากลุ่มของศิษย์เก่า เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564)

จากการศึกษาผลของการจัดการสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าเพื่อนำไปใช้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูไปแล้วนั้นเป็นแนวทางการสร้างงานวิจัยต่อไปได้

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพการจัดการเรียนการสอนจากการสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้สร้าง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีผลดังนี้

การสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสมน่าจะเป็นแบบใด

ต้องเน้นการเรียนการสอนให้สามารถเข้าใจได้ง่ายหรือเป็นรูปธรรมสู่نامธรรม ส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนให้เกิดการสร้างสรรคทางความคิดและเกิดนวัตกรรมได้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรักศรัทธาในอาชีพครูที่จะประกอบต่อไปในอนาคต ดังผลสนทนากลุ่มต่อไปนี้

“เข้าใจในพฤติกรรมของผู้เรียนก่อน”

“การเรียนการสอนให้สามารถเข้าใจได้ง่ายหรือเป็นรูปธรรมสู่นามธรรม”

“ผู้เรียนคือนักศึกษาครูในอนาคต ปลุกศรัทธาในตัวผู้สอนให้มาก”

“หาจุดเด่นของผู้เรียน ไม่ปิดกั้นทางความคิดของผู้เรียนส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคทางความคิดและเกิดนวัตกรรมได้”

(สนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564)

2. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด

ควรให้ไปพื้นที่ใกล้เคียงที่สามารถเดินทางได้สะดวกปลอดภัยตลอดรักและชื่นชอบต่อการเรียนการสอนลักษณะนี้ต่อไป ดังผลสนทนากลุ่มต่อไปนี้

“พื้นที่ใกล้เคียงที่สามารถเดินทางได้”

“สถานที่จริงนอกห้องเรียนเพราะคือความรู้จริงที่นอกชั้นเรียนที่ควรชวนมาศึกษา”

(สนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564)

3. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

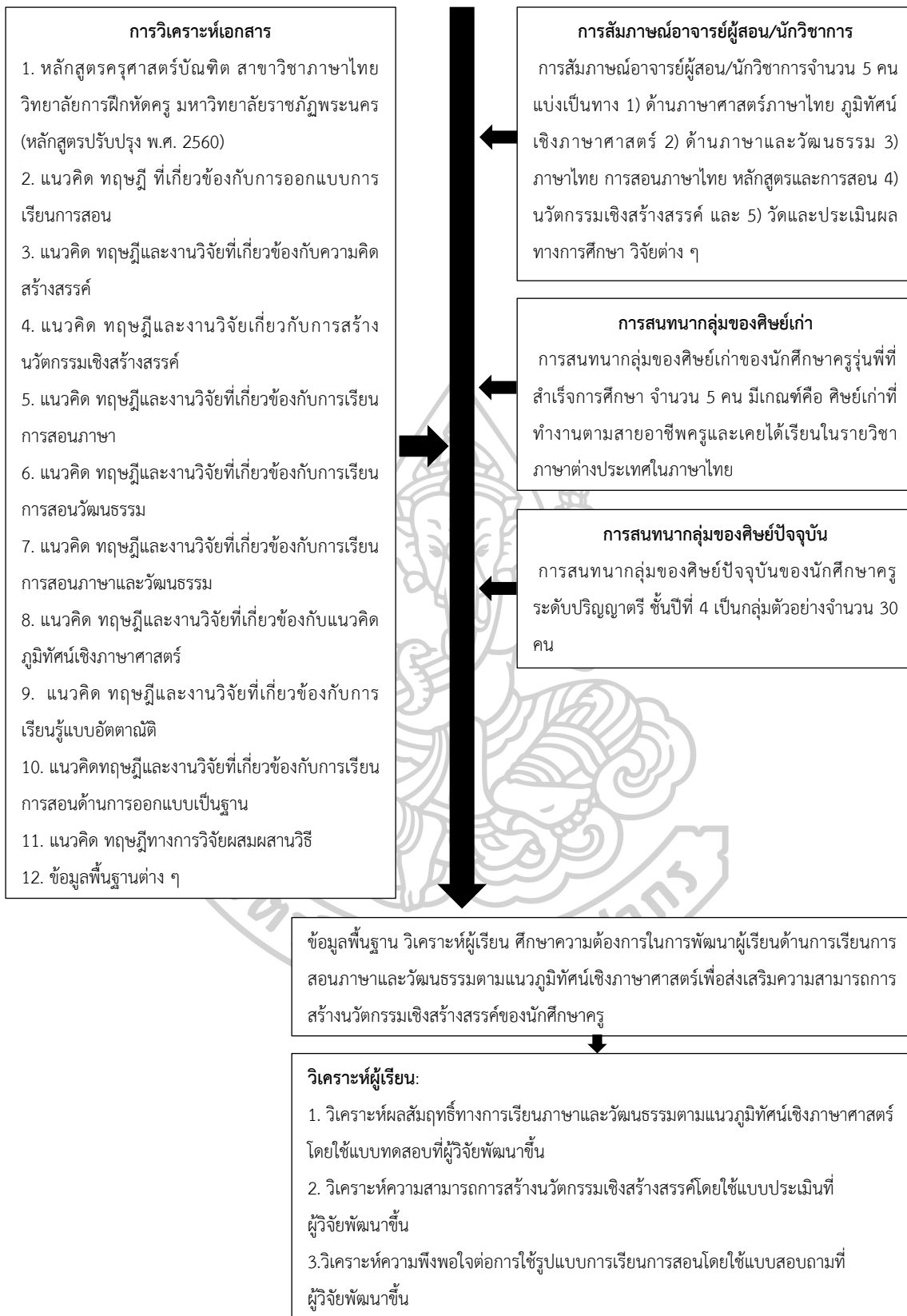
“ผู้เรียนมีส่วนร่วมการประเมินผล”

“มีความชอบและรักการเรียนการสอนลักษณะนี้ต่อไป”

(สนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2564)

จากการศึกษาผลของการจัดการสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันเพื่อนำไปใช้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูไปแล้วนั้นสามารถศึกษาต่อไปได้

ผลของการสังเคราะห์ตามขั้นตอนที่ 1 การวิจัยที่ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทั้ง 4 เครื่องมือการวิจัย ดังนี้ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ 3) แบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า และ 4) แบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน แล้วสามารถสรุปเป็นภาพได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 14 สังเคราะห์ผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน(Development (D₁): Design and Development)

สำหรับขั้นตอนที่ 2 จุดประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ซึ่ง ประกอบด้วยทั้งหมด 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน และตอนที่ 4 ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ผู้วิจัยขอนำเสนอภาพร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ได้จากการสังเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มาได้ดังนี้

ตารางที่ 27 แสดงการสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

หลักการของ	วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ	สนทนากลุ่มของศิษย์เก่า	สนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
หลักการ	การเรียนการสอนที่มุ่งการเรียนการสอนที่มุ่งผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทางความคิดในการเลือกพื้นที่, การสร้างนวัตกรรมโดยได้สัมผัสภาษาแวดล้อมกับภาษาป้ายต่าง ๆ ผ่านการสนทนากับผู้คนในพื้นที่จริง	มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจในภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์และค่อยให้ลงศึกษาภาษาในพื้นที่ ได้สัมผัสสนทนากับผู้คนในพื้นที่ และนำกลับมาแลกเปลี่ยนเล่าสู่กัน	ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผู้สอนเตรียมเนื้อหาสาระอย่างเข้าใจต้องยอมรับมุมมองของผู้เรียนไม่ปิดกั้น	การเรียนการสอนให้สามารถเข้าใจได้ง่ายหรือเป็นรูปธรรมสู่นามธรรมส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนให้เกิดการสร้างสรรคทางความคิดและเกิดนวัตกรรมได้	การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นนักบริหารทางความคิด เข้าสัมผัสภาษาวัฒนธรรมจริงเพื่อต่อยอดสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ตารางที่ 28 แสดงการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตาม
แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

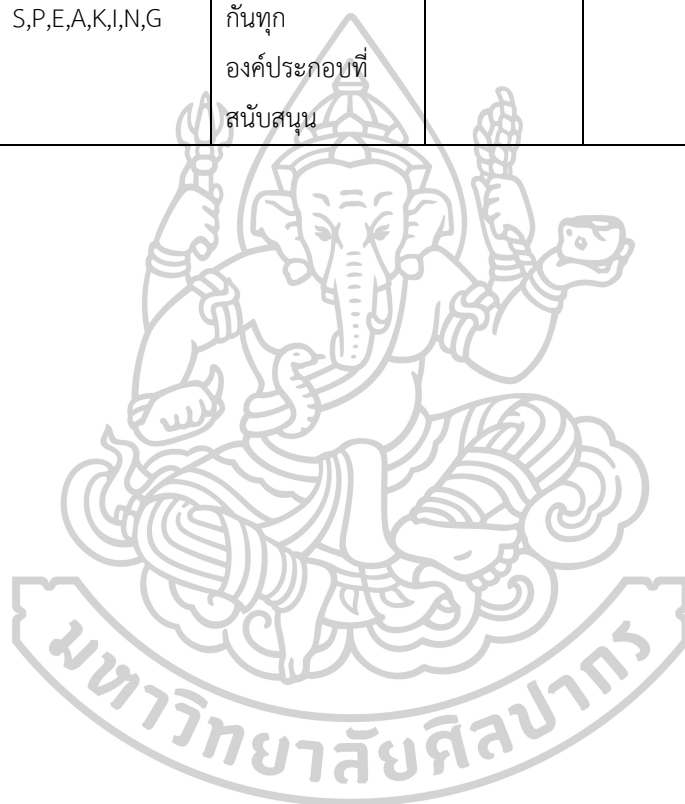
วัตถุประสงค์ ของ	วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอน/ นักวิชาการ	สนทนากลุ่ม ของศิษย์เก่า	สนทนากลุ่มของ ศิษย์ปัจจุบัน	ผลการ สังเคราะห์ของ ผู้วิจัย
วัตถุประสงค์	1. ผู้เรียนเข้าใจสัมผัส ภาษาและ วัฒนธรรมจริง 2. สร้างนวัตกรรม เชิงสร้างสรรค์ผ่าน ภาษาและ วัฒนธรรมตามแนว ภูมิทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์	เพื่อส่งเสริมแรง กระตุ้นไม่บอก ถึงขั้นตอนการ เรียนการสอน และผู้เรียนมี เสรีภาพทาง ความคิด แสดงออกอย่าง สร้างสรรค์	เพื่อพัฒนา ทางด้าน ความรู้ด้าน ความคิดสร้าง นวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ของ ผู้เรียนโดย ผู้สอนไม่ปิดกั้น และยอมรับฟัง	พัฒนาให้ผู้เรียน คิดและ สร้างสรรค์ได้ ด้วยตัวผู้เรียน เองได้และชอบ การเรียนการ สอนแบบนี้	เพื่อศึกษา พัฒนาการการ สร้างนวัตกรรม เชิงสร้างสรรค์ ผ่านภาษาและ วัฒนธรรมตาม แนวภูมิทัศน์ เชิง ภาษาศาสตร์

ตารางที่ 29 แสดงการสังเคราะห์วัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

วัดและ ประเมินผล ของ	วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์อาจารย์ ผู้สอน/นักวิชาการ	สนทนากลุ่ม ของศิษย์เก่า	สนทนากลุ่ม ของศิษย์ ปัจจุบัน	ผลการ สังเคราะห์ของ ผู้วิจัย
วัดและ ประเมินผล	1. การวิเคราะห์ ภาษาและ วัฒนธรรมจาก การสัมผัสจริง 2. พัฒนาการ ความสามารถ สร้างนวัตกรรม เชิงสร้างสรรค์ได้ ผ่านภาษาและ วัฒนธรรมตาม แนวภูมิทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์	วัดและประเมินผล ที่หลากหลายทั้ง เนื้อหาความรู้ การ สร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ ผ่าน การประเมินจาก ผู้สอน ผู้เรียนเอง เพื่อนและบุคคลใน พื้นที่ มุ่งเน้น การศึกษาพื้นที่เดิม เพื่อดูพัฒนาการ เชิงลึก	การวัดและ ประเมินผล ตามสภาพจริง	ผู้เรียนมีส่วน ร่วมการ ประเมินผล	วัดและ ประเมินผลทาง พัฒนาการสร้าง นวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ผ่าน ภาษาและ วัฒนธรรมตาม แนวภูมิทัศน์ เชิง ภาษาศาสตร์

ตารางที่ 30 แสดงการสังเคราะห์บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

บริบทสนับสนุนอื่นๆ ของ	วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ	สนทนากลุ่มของศิษย์เก่า	สนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
บริบทสนับสนุนอื่นๆ	การใช้กรอบแนวคิด S,P,E,A,K,I,N,G	การวิเคราะห์ให้ครบถ้วนสัมพันธ์กันทุกองค์ประกอบที่สนับสนุน	-	-	การใช้กรอบแนวคิด S,P,E,A,K,I,N,G

ตารางที่ 31 แสดงการสังเคราะห์บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

กระบวนการจัดการเรียนการสอน	วิเคราะห์เอกสาร	สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ	สนทนากลุ่มของศิษย์เก่า	สนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน	ผลการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
1	ชั้น 1 กระตุ้นความรู้เดิม	ผู้เรียนเข้าใจในภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์และค่อยให้ลงศึกษาภาษาในพื้นที่ได้	การเรียนการสอนควรเน้นเสริมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ของทางภาษาไทยที่ใช้ปัจจุบัน และ	เน้นการเรียนการสอนให้สามารถเข้าใจได้ง่ายหรือเป็นรูปธรรมส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนให้เกิดการ	ชั้น 1 กระตุ้นความรู้เดิม (Lead students to their background knowledge)
2	ชั้น 2 รวบรวมคลังข้อมูล	สัมภาษณ์ในพื้นที่และนำกลับมาแลกเปลี่ยนเล่าสู่กัน	มาอย่างมาในสังคมให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างมากในภาษาของตนเองและ	สร้างสรรค์ทางความคิดและเกิดนวัตกรรมได้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรักศรัทธาในอาชีพ	ชั้น 2 สัมผัสภาษาในชุมชนจริง (Accumulate information about local language)
3	ชั้น 3 แลกเปลี่ยนข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม	การส่งเสริมแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดตลอด ไม่บอกถึงขั้นตอนการเรียนการสอนและผู้เรียนมีเสรีภาพ	ภาษาสากลที่มีพลังสู่ประเทศไทย ตลอดการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนที่หลากหลาย	ครูที่จะประกอบต่อไปในอนาคตตลอดควรให้ไปพื้นที่ใกล้เคียงที่	ชั้น 3 แลกเปลี่ยนข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม (Need of language and culture sharing)
4	ชั้น 4 สร้างนวัตกรรม	ทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ ประเมินผลที่	ช่วยเหลือกันให้ได้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนเตรียมเนื้อหา	สามารถเดินทางได้สะดวก	ชั้น 4 เรียนรู้ร่วมสร้างนวัตกรรม (Learn to create innovation)
5	ชั้น 5 เผยแพร่	เนื้อหาความรู้ การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการประเมินจากผู้สอน ผู้เรียน	สาระอย่างเข้าใจ ต้องยอมรับมุมมองของผู้เรียนไม่ปิดกัน มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย	และชื่นชอบต่อการเรียนการสอนลักษณะนี้ต่อไป	ชั้น 5 นำเสนอเผยแพร่ (Announce and inform the innovation)
6	ชั้น 6 ประเมินผล	เพื่อนและบุคคลในพื้นที่ มุ่งเน้นการศึกษาพื้นที่เดิมเพื่อพัฒนาการเชิงลึก	ควรให้ผู้เรียนตกลงไม่ปิดกันทางความคิด ตลอดการประเมินผลตามสภาพจริง		ชั้น 6 ประเมินผล (Neat and nice way for evaluation)

ตารางที่ 32 แสดงแนวคิด ทฤษฎีที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียน การสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

กระบวนการจัดการเรียน การสอน	การเรียนรู้ การสอน ภาษาและ วัฒนธรรม	แนวคิดภูมิ ทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์	การ เรียนรู้ อัตตา ณัติ	การ ออกแบบ เป็นฐาน	ความคิด สร้างสรรค์	การสร้าง นวัตกรรม เชิง สร้างสรรค์	ผลการสังเคราะห์ของ ผู้วิจัย
1	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขั้น 1 กระตุ้นความรู้ เดิม (Lead students to their background knowledge)
2	✓	✓	✓				ขั้น2 สัมผัสภาษาใน ชุมชนจริง (Accumulate information about local language)
3	✓	✓	✓				ขั้น 3 แลกเปลี่ยนข้อมูล ภาษาและวัฒนธรรม (Need of language and culture sharing)
4				✓	✓	✓	ขั้น 4 เรียนรู้ร่วมสร้าง นวัตกรรม (Learn to create innovation)
5	✓	✓		✓		✓	ขั้น 5 นำเสนอเผยแพร่ (Announce and inform the innovation)
6	✓		✓	✓	✓	✓	ขั้น 6 ประเมินผล (Neat and nice way for evaluation)

ภาพที่ 15 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

การพัฒนาและการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ 2) เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง และ 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ มาให้ผู้เชี่ยวชาญ 9 คนตรวจสอบ ได้ผลดังนี้

1. ผลการตรวจสอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.71$, $S.D. = 0.12$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

2. ผลการตรวจสอบของคู่มือการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.71$, $S.D. = 0.13$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

3. ผลการตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.80$, $S.D. = 0.09$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

4. ผลการตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษา และวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.76$, $S.D. = 0.11$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

หลังจากพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูแล้วเสร็จนำ ผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้ ต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือเพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ด้วยวิธีการรับรองรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอน และ แผนการจัดการเรียนรู้มาให้ตรวจสอบเป็นการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนอีกชั้น ด้วยการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนกลุ่มใหม่มีเกณฑ์ คือ

1. มีความเชี่ยวชาญครบทุกศาสตร์ที่สัมพันธ์กับงานวิจัย ได้ดังนี้ด้านภาษาศาสตร์ ภาษาไทย, ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์, ภาษาและวัฒนธรรม, ภาษาไทย, การสอนภาษาไทย 2 คน ด้าน หลักสูตรและการสอน 1 คน ด้านนวัตกรรมทางภาษาไทย, นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 3 คน และ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา, การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, การวิจัยทางการศึกษา, สถิติ เพื่อการวิจัยทางการศึกษา 3 คน

2. ผู้เชี่ยวชาญมาจากหลากหลายสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อยืนยันว่า รูปแบบการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้กับทุกสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยระบบปิดทั้งมหาวิทยาลัยรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชน ตลอดจน มหาวิทยาลัยระบบเปิด

ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถ สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียน การสอนได้แก่ คู่มือการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ตรวจสอบโดยผ่านการรับรองจากการ

สัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันเสาร์ ที่ 3 กรกฎาคม 2564 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ผลการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ รับรองให้ดำเนินการต่อไป

จากการรับรองของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คนที่รับรองเชิงคุณภาพโดยการสนทนามาแล้วนั้น และแต่ละคนก็ได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้อีกชั้นหนึ่งมาให้ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ตรวจสอบ ได้ผลดังนี้

1. ผลการตรวจสอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.81$, $S.D. = 0.14$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

2. ผลการตรวจสอบของคู่มือการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.75$, $S.D. = 0.06$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

3. ผลการตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.90$, $S.D. = 0.19$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

4. ผลการตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.91$, $S.D. = 0.20$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

ต่อมาผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยจากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งสรุปได้ว่าจากการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือเพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการ

เรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ด้วยวิธีการรับรองรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้มาเรียบร้อยแล้วนั้นมีความชัดเจนการจะนำไปสู่การนำไปจัดการเรียนการสอนได้และผลการตรวจสอบมีพัฒนาการสูงขึ้นจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูไปใช้ได้จริง

ตอนที่ 4 ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้นิรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คนกลุ่มเดียวกันกับผู้เชี่ยวชาญของตอนที่ 1 ได้ผลดังนี้

1. หลังจากการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่สังเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ได้ 30 ข้อ 30 คะแนนที่ผ่านเรียบร้อยแล้วมีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.82$, $S.D. = 0.09$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไปได้

2. สำหรับค่าความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ตั้งนี้ผลการตรวจสอบของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.70$, $S.D. = 0.13$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไปได้

3. แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนใช้สำหรับการบันทึกของผู้สอนในทุกครั้งที่ผู้สอนเข้าสอนบันทึกภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน สำหรับค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ดังนี้ผลการตรวจสอบ พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.78$, $S.D. = 0.00$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ต่อไปได้

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นวัดประเมิน 4 ด้านคือด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในการเรียน ด้านสื่อในการเรียน และด้านการประเมินผลในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประเมินภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง ผลพิจารณาเรื่องค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น

สำหรับค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ดังนี้ผลการตรวจสอบ พบว่ามีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ $M = 4.91$, $S.D. = 0.18$ ซึ่งแสดงว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ต่อมาผู้วิจัยหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยไปใช้กับนักศึกษาที่เคยเรียนรายวิชาดังกล่าวมาแล้วจำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ผ่านเกณฑ์ ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ได้จริงต่อไป

เครื่องมือทั้งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยก็ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วก็นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation)

สำหรับขั้นตอนที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา ครู โดยผู้วิจัยดำเนินการการเรียนการสอนตาม L.L. MODEL ดังภาพที่ 16

หลังจากผู้วิจัยดำเนินการทดลองรูปแบบการเรียนการสอนแล้วนั้นจะศึกษาถึงวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา ครูดังนี้ 1) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการ และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

สำหรับขั้นตอนที่ 3 นี้ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้คือตอนที่ 1 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตอนที่ 2 ผลความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ตอนที่ 3 ผลสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ผู้วิจัยขอนำเสนอ ดังนี้

ภาพที่ 16 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ตอนที่ 1 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนไปเรียบร้อยแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูที่สมบูรณ์ โดยการนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ทดลองจำนวน 2 แผน ใช้เวลาดำเนินการ 2 เดือน

ผู้วิจัยขอเสนอตามวัตถุประสงค์ข้างต้น สำหรับตอนที่ 1 คือการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้ ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมาหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบกันโดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 33 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มทดลอง (n=30)	M (30)	S.D.	t	P
ก่อนการทดลอง	14.27	2.08	36.63*	0.00
หลังการทดลอง	26.40	2.04		

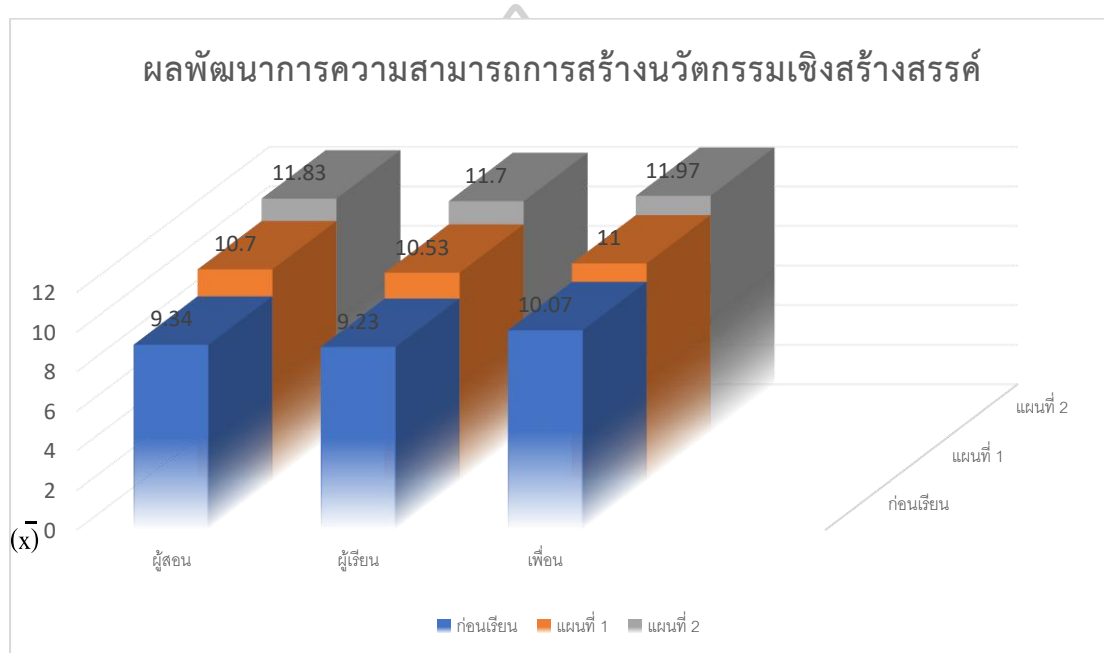
จากตารางพบว่า ภายหลังจากใช้รูปแบบการเรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์พบว่าหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($M = 26.40$, $S.D. = 2.04$)

ตอนที่ 2 ผลความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ผู้วิจัยศึกษาพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่ได้จากการสังเกตก่อนการทดลองและขณะทำการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนมาหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ภาพที่ 17 ผลพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

จากภาพแสดงได้ว่าผลพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ผู้เรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ขอนำเสนอ ดังนี้ ตามการจำแนกตามช่วงเวลาพัฒนาการกับรายละเอียดประเด็นการประเมินได้ดังนี้

ผลการประเมินโดยผู้สอนพบว่า

ช่วงเวลาก่อนเรียนเฉลี่ยรวมการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 9.34$, $S.D. = 0.94$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ใน

ระดับดี ($M = 10.70$, $S.D. = 0.65$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างนวัตกรรม
 เชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีมาก ($M = 11.83$, $S.D. = 0.38$)

ผลการประเมินโดยผู้เรียนพบว่า

ช่วงเวลาก่อนเรียนเฉลี่ยรวมการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 9.23$,
 $S.D. = 0.86$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ใน
 ระดับดี ($M = 10.53$, $S.D. = 0.57$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างนวัตกรรม
 เชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีมาก ($M = 11.70$, $S.D. = 0.47$)

ผลการประเมินโดยเพื่อนพบว่า

ช่วงเวลาก่อนเรียนเฉลี่ยรวม การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 10.07$,
 $S.D. = 0.58$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ใน
 ระดับดีมาก ($M = 11.00$, $S.D. = 0.69$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสร้าง
 นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีมาก ($M = 11.97$, $S.D. = 0.18$)

จากการประเมินทั้ง 3 กลุ่มพบว่าพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์สูงขึ้นตามลำดับ

ทั้งนี้การพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนตามรูปแบบ
 การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถ
 สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูประเมิน ก่อนเรียน หลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
 หลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 และประเมินโดยผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อน แต่ท้ายที่สุดผู้เรียนก็มี
 พัฒนาการขึ้นทุกด้านตามลำดับ

ต่อมาผู้วิจัยได้สรุปแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนในทุกครั้งที่ผู้สอนเข้าสอน
 บันทึกภายหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยสรุปดังนี้

ตารางที่ 34 บันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

<p>พฤติกรรมของผู้เรียน ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 1</p>	<p>ปัญหาอุปสรรค ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 1</p>
<p>ก่อนเรียน: ไม่ค่อยสนใจเรียน มีส่วนร่วมในการถามตอบในชั้นเรียนไม่มากนัก สนใจใฝ่รู้ในช่วงต้นคาบเรียน ผู้เรียนจะคุ้นเคยกับการคิดในใจ ทำให้ไม่สามารถเขียนเรียบเรียง เชื่อมโยงเป็นลำดับขั้นตอนได้ถึงแม้จะสามารถคิดหาคำตอบได้ โดยเฉพาะในเรื่องที่ยังไม่ซับซ้อน ทำให้ยังไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการคิด แต่อย่างไรก็ตามผู้เรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอน เรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์</p> <p>ระหว่างเรียน: ใฝ่รู้มากขึ้นเป็นลำดับ ตั้งใจเรียนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นในการเรียน ตอบคำถามสนใจในเนื้อหาที่เรียน ฟังอย่างตั้งใจ ฟังแล้ววิเคราะห์ตาม ชักถามเมื่อไม่เข้าใจเพิ่มมากขึ้น</p> <p>หลังเรียน: มีการพัฒนาตนเอง เมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนจะไปถามผู้สอนนอกเวลา เพื่อความเข้าใจมากขึ้น เมื่อมีเวลาว่างก็จะอ่านหนังสือ มีเรื่องสงสัยในห้องก็จะถามเพื่อน แต่ถ้ายังไม่เข้าใจจะไปถามผู้สอน ผู้เรียนมีความละเอียด รอบคอบในการทำงานมากขึ้น เขียนแสดงวิธีทำได้เป็นลำดับขั้นตอนและตรวจสอบทำให้เห็นข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด และแก้ไขได้ทันที หากพบปัญหาจะพยายามแก้ไขมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ ตั้งใจทำงานเขียนเชื่อมโยงและสื่อสารได้ดี โดยเฉพาะในขั้นตอนการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรม</p>	<p>ปัญหาและอุปสรรค:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการคิด โดยเฉพาะในช่วงแรกๆ 2. ผู้เรียนไม่สามารถลงพื้นที่ได้ทุกร้านค้า <p>แนวทางแก้ไข / ข้อเสนอแนะ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ในการเรียนการสอนควรให้ความสำคัญกับกระบวนการคิด การเชื่อมโยง การสื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษาสัญลักษณ์ กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน สร้างแรงจูงใจภายใน ชี้แนะแนวทางพฤติกรรม การเรียนรู้และการตระหนักถึงคุณค่าของกระบวนการคิด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และผู้สอนดูแลช่วยเหลือ ชี้แนะแก้ไข เสริมแรงให้ผู้เรียนมีพลังยิ่งขึ้น 2. ร่วมกันช่วยคิดหาแนวทางศึกษาภาษาป้ายร้านค้า ด้วยการโทรติดต่อ เปิด GPS ช่วยค้นหาพิกัด เป็นต้น

ตารางที่ 34 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เรียน ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 2	ปัญหาอุปสรรค ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 2
<p>ก่อนเรียน: มีความสนใจเพราะมีวิทยากรมาช่วยอธิบายความรู้ทางภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เสริม และมีความสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น เข้าใจการเรียนการสอนมากขึ้น</p> <p>ระหว่างเรียน: เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เวลาทำงานในกลุ่มมีการพูดคุยเสนอความคิดเห็นกันเพิ่มมากขึ้นถ้ามีเรื่องที่ไม่เข้าใจก็สามารถถามผู้อื่นได้ สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้ดีและจะช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนทำไม่ได้มักให้เพื่อนช่วยสอน ช่วยอธิบายในสิ่งที่ไม่รู้ไม่เข้าใจมีการปรึกษากันในกลุ่ม เมื่อไม่เข้าใจตรงไหนก็ปรึกษากัน</p> <p>สามารถนำความรู้เก่ามาประยุกต์ใช้กับบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ได้ทำความเข้าใจได้คล่องแคล่วมากขึ้น สามารถนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงหรือประยุกต์ใช้กับเรื่องที่กำลังเรียนได้ และเชื่อมโยงระหว่างเหตุและผลได้ดีขึ้นมาก</p> <p>หลังเรียน: สามารถนำความรู้เก่ามาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ได้ ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน: ส่วนใหญ่ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อยดีขึ้นมาก มีความละเอียดรอบคอบมากขึ้นกว่าเดิม</p>	<p>ปัญหาและอุปสรรค: การฝึกปฏิบัติงาน ตลอดความร่วมมือกันเนื่องจากเรียนออนไลน์ไม่ค่อยมีโอกาสพบกันในกลุ่ม</p> <p>แนวทางแก้ไข / ข้อเสนอแนะ: ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการร่วมมือกันเรียนรู้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกัน สร้างความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้สอนดูแล ช่วยเหลือ ชี้แนะแก้ไข เสริมแรงให้ผู้เรียนมีพลังยิ่งขึ้น</p>

จากการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ตลอดบันทึกปัญหา อุปสรรค วิธีแก้ไข ผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้ไปสังเคราะห์อภิปรายผลเสริมประกอบกับการศึกษาความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ต่อไป

ผลงานนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์จากนักศึกษากลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

1. สถานที่ เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

2. สถานที่ วังหลัง กรุงเทพมหานคร ได้ันวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ วิถีชีวิตการกินแบบคนไทยจากยุคสุโขทัยถึงไทยแลนด์ 4.0
3. สถานที่ ตลาดเลียบต่วนรามอินทรา กรุงเทพมหานคร ได้ันวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ บริการวิชาการพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำสุภาพ
4. สถานที่ สยามสแควร์ กรุงเทพมหานคร ได้ันวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ สื่อการเรียนการสอนความหมายโดยตรงโดยนัยภาษาไทยเพื่อชาวต่างชาติ
5. สถานที่ อำเภอกอซึย จังหวัดอยุธยา ได้ันวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ บัวชัวร์ โปสเตอร์แผ่นพับแนะนำการท่องเที่ยว

ภาพที่ 18 ตัวอย่างผลงานนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ตอนที่ 3 ผลสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ผลสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ดังแสดงตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 35 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			
	M	S.D.	แปลความ	ลำดับที่
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน				
1. ผู้เรียนชอบเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบนี้	4.70	0.53	มากที่สุด	3
2. การเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาและการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น	4.60	0.50	มากที่สุด	4
3. การเรียนการสอนทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น	4.73	0.45	มากที่สุด	2
4. การเรียนการสอนทำให้สรุปสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.73	0.52	มากที่สุด	2
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	4.77	0.43	มากที่สุด	1
6. การเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียน คิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่และสร้างสรรค์ได้	4.73	0.45	มากที่สุด	2
7. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความ รับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	4.77	0.43	มากที่สุด	1
รวม	4.72	0.39	มากที่สุด	2
ด้านบรรยากาศในการเรียน				
8. ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ	4.67	0.48	มากที่สุด	6
9. การเรียนการสอนนี้น่าสนใจก่อเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	4.70	0.47	มากที่สุด	5
10. การเรียนการสอนนี้สนุกสนานส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.67	0.48	มากที่สุด	6
11. บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด	4.77	0.43	มากที่สุด	3
12. กิจกรรมการเรียนการสอนของ การเรียนการสอนนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.80	0.41	มากที่สุด	2
13. การเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม	4.73	0.52	มากที่สุด	4

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			
	M	S.D.	แปลความ	ลำดับที่
14. กิจกรรมการเรียนการสอนตามการเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.63	0.56	มากที่สุด	7
15. เนื้อหาของบทเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	4.87	0.35	มากที่สุด	1
รวม	4.73	0.34	มากที่สุด	1
ด้านสื่อในการเรียน				
16. สื่อประกอบที่ใช้การในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	4.67	0.48	มากที่สุด	1
17. สื่อมีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการเรียนการสอน	4.67	0.48	มากที่สุด	1
รวม	4.62	0.42	มากที่สุด	4
ด้านการประเมินผลในการเรียน				
18. การเรียนการสอนสามารถช่วยในการ เรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องใช้ความจำได้ เป็นอย่างดี	4.67	0.48	มากที่สุด	2
19. การเรียนการสอนให้ทราบผลการ ปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ทันที อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง ตนเองครั้งต่อไป	4.57	0.50	มากที่สุด	3
20. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น	4.70	0.47	มากที่สุด	1
รวม	4.64	0.40	มากที่สุด	3
รวม	4.71	0.34	มากที่สุด	

จากตารางที่ 35 แสดงผลสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ภาพรวมพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.71, S.D. = 0.34$) และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านบรรยากาศในการเรียน ($M = 4.73, S.D. = 0.34$) รองลงมา ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.72, S.D. = 0.39$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการประเมินผลในการเรียน ($M = 4.64, S.D. = 0.40$) และด้านสื่อในการเรียน ($M = 4.62, S.D. = 0.42$) เป็นลำดับสุดท้าย

หากพิจารณารายด้านเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 จากการประเมินความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือเนื้อหาของบทเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีค่าเท่ากับ ($M = 4.87, S.D. = 0.35$)

ลำดับที่ 2 จากการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนและประเด็นการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองในการเรียนมีค่าเท่ากับ ($M = 4.77, S.D. = 0.43$)

ลำดับที่ 3 จากการประเมินความพึงพอใจด้านการประเมินผลในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้นมีค่าเท่ากับ ($M = 4.70, S.D. = 0.47$)

ลำดับที่ 4 จากการประเมินความพึงพอใจด้านสื่อในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือสื่อประกอบที่ใช้ในการเรียนมีความเหมาะสมและสื่อมีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการเรียนการสอนมีค่าเท่ากับ ($M = 4.67, S.D. = 0.48$)

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความพึงพอใจด้านต่าง ๆ สรุปบรรยายเชิงพรรณนาได้ดังนี้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผู้เรียนมีความตั้งใจในการขวนขวายเรียนรู้โดยเริ่มจากการที่ผู้สอนได้เปิดโอกาสแลกเปลี่ยนใกล้ชิดสร้างความเป็นกันเองในการจัดการเรียนการสอนทำให้ปรากฏได้ว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา นอกจากนี้การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“อาจารย์จะให้นักศึกษาทำนวัตกรรมด้วยตนเอง และนำเสนอสิ่งที่ตนเองทำจริงสร้างความเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น”

(นักศึกษา)

“อยากให้มีการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้มาใช้กับทุกรายวิชา ไม่จำเป็นเฉพาะรายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยเท่านั้น”

(นักศึกษา)

“กระบวนการจัดการเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้นสามารถประยุกต์สร้างนวัตกรรมทางภาษาไทย เพราะเกิดการเชื่อมโยงทางความคิดสร้างสรรค์กับภาษาและวัฒนธรรมผ่านป้ายธุรกิจการค้าได้”

(นักศึกษา)

“มีความสุข ไม่ต้องจดจำเนื้อหาจนเกินไปเพราะได้เรียนตามแบบนี้”

(นักศึกษา)

“สำหรับการเรียนออนไลน์ อาจมีข้อจำกัดหลายอย่างในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แต่อาจารย์ก็สามารถจัดการเรียนการสอนได้ดีเลยทีเดียวค่ะ นักศึกษาอาจจะงีบบ้าง ไม่ตอบบ้าง เนื่องจากการเรียนแบบนี้ อาจส่งผลให้นักศึกษาเครียด กังวล และไม่มีความมั่นใจในการตอบเท่าที่ควรเหมือนกับเรียนในห้องเรียนปกติ แต่ที่ผ่านมามีโอเคมาก ๆ ค่ะ ชอบการเรียนแบบไม่ตีเครียด ซึ่งอาจารย์ก็ทำให้ห้องเรียนพวกเราเป็นแบบนี้ค่ะ ชอบคุณที่เข้าใจ นักศึกษาอย่างพวกเรานะคะ ชอบคุณที่น่ารักและใจดีกับพวกเราเสมอมากค่ะ”

(นักศึกษา)

“ด้านการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนได้มีการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการปฏิบัติจริงทั้งในและนอกห้องเรียนในการลงพื้นที่สิ่งที่ดี”

(นักศึกษา)

ด้านบรรยากาศในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สำหรับด้านบรรยากาศในการเรียนเป็นกันเองมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไปได้

“อาจารย์สอนไม่น่าเบื่อ เมื่อถึงวันที่จะเรียน สนุกสนาน จากนั้นก็แบ่งกลุ่มการนำเสนอ การเรียนรู้ทำให้แลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆ”

(นักศึกษา)

“ไม่ต้องเครียด สนุกสนานเป็นกันเองเปิดใจระหว่างครูกับพวกผม ก่อเกิดการทำงานเป็นหมู่คณะ”

(นักศึกษา)

“บรรยากาศทำให้เป็นอิสระทางความคิด การเรียนการสอนไม่ปิดกั้นความคิดผู้เรียนสามารถเกิดความคิดรวบยอดได้ มีจินตนาการทางความคิดตลอด เนื้อหาไม่มาไปหรือน้อยจนเกินไป ”

(นักศึกษา)

“อาจารย์สอนดี มีความสนุกสนานในการเรียนไม่เย็บเหงาไม่เครียดและชอบที่อาจารย์พูดคำว่า "ดีเยี่ยมนักศึกษา" แมื่อนักศึกษาจะไม่ค่อยเปิดกล่องตอบก็ตามเรียนกับอาจารย์ดีมากเลย ค่ะ ดี เยี่ยม เลิศ นัมเบอร์วัน ไม่ได้อวย แต่อาจารย์สอนดี”

(นักศึกษา)

“อาจารย์น่ารัก มีความเข้าใจนักศึกษาเป็นอย่างดีในเรื่องของการทำงานส่ง บรรยากาศในชั้นเรียนสนุกสนาน ไม่เครียดเลยคะ”

(นักศึกษา)

“ทำให้รู้ว่าความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องยากศึกษาหาข้อมูลเชิงประจักษ์แล้วลงมือปฏิบัติจริง”

(นักศึกษา)

“ครูเป็นกันเอง จึงทำให้การเรียนการสอนน่าเรียนมากขึ้นค่ะไม่มีข้อเสนอนะคะ แต่อยากขอบคุณอาจารย์ที่ตั้งใจสอนพวกหนูทุกคาบขอบคุณที่ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ตึงเครียด และขอบคุณมาก ๆ ค่ะ ที่ไม่กดดัน”

(นักศึกษา)

ด้านสื่อในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู สรุปได้ว่าสื่อประกอบที่ใช้การเรียนมีความเหมาะสมแสดงให้เห็นได้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการขวนขวายเรียนรู้โดยเริ่มจากการที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสแลกเปลี่ยนใกล้ชิดสร้างความเป็นกันเองในการจัดการเรียนการสอนทำให้ปรากฏได้ว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

“นักศึกษาก็จะไปแหล่งเรียนรู้ตามที่กำหนด นักศึกษาเรียนไม่เครียด”

(นักศึกษา)

“อาจารย์เอะเตรียมการสอนมาดี จะเน้นให้นักศึกษาสนใจสื่อตลอดมีส่วนร่วมและมีกิจกรรม ทำให้การเรียนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย”

(นักศึกษา)

“อาจารย์สอนดีแล้วค่ะ แต่ด้วยสถานการณ์โควิด ทำให้ปฏิสัมพันธ์น้อย อยากให้อาจารย์มีวิธีโอประกอบการสอนแทนคำบรรยายบ้างค่ะ”

(นักศึกษา)

ด้านการประเมินผลในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู กล่าวสรุปได้ว่าการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้นมีค่าสูงสุดในด้านการประเมินผลในการเรียนเนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นความเท่าเทียมกันของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ตนเองประเมินตนเองและเพื่อนประเมินเพื่อน ยอมรับจำเป็นต้องร่วมมือกันปรึกษาหารือกัน ฟังความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อช่วยสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ร่วมกันอย่างสำเร็จด้วยดีได้ ดังตัวอย่างข้อความดังนี้

“การวัดและประเมินผล จะวัดความรู้เพียง 10 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นจะวัดจากการปฏิบัติ และผลงานที่น่าเสนอ เพราะประเมินจากการปฏิบัติจริง เห็นเป็นรูปธรรม ”

(นักศึกษา)

“อาจารย์ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและการประเมิน และมีเกณฑ์การให้คะแนน ที่ชัดเจน”

(นักศึกษา)

“การเผยแพร่ผลงานจากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันที่หลากหลายและประเมิน หลากหลายดี เช่น การเผยแพร่ผลงานในรูปแบบจัดทำลง facebook ลงพื้นที่ เป็นต้น”

(นักศึกษา)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation)

สำหรับขั้นตอนที่ 4 นี้ประกอบด้วย 4 ตอนดังนี้คือตอนที่ 1 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์กลุ่มขยายผล ตอนที่ 2 ผลความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผล ตอนที่ 3 ผลสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์กลุ่มขยายผล และตอนที่ 4 ผลเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนสู่สาธารณะ ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์กลุ่มขยายผล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่างไปเรียบร้อยแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูที่สมบูรณ์ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วโดยต้องเพิ่มการใช้คำถามเชิงอุปถัมภ์ในขั้นตอนการสอนขั้นที่ 4 (Learn to create innovation) การเรียนรู้ร่วมสร้างนวัตกรรมที่จำเป็นต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นภาพให้มากที่สุดให้เกิดมโนทัศน์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้

ผู้วิจัยนำไปสู่การขยายผลการทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ทดลองจำนวน 2 แผน ใช้เวลาดำเนินการ 2 เดือน การขยายผลครั้งนี้นักศึกษาที่ทดลองมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะไม่แตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยอย่างเต็มรูปแบบ ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยนำเสนอที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนและหลังเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มขยายผล มาหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบกันโดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample ดังปรากฏในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มขยายผล

กลุ่มทดลอง (n=30)	M (30)	S.D.	t	P
ก่อนการทดลอง	15.77	4.01	13.91*	0.00
หลังการทดลอง	25.63	2.93		

*P< .05

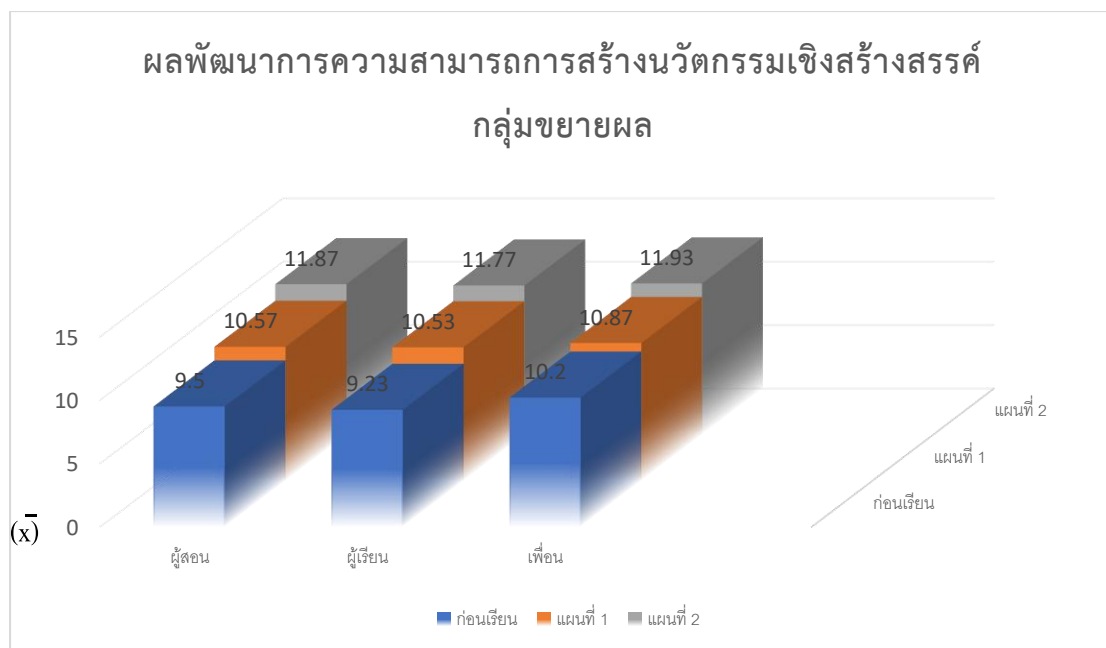
จากตารางพบว่า ภายหลังจากใช้รูปแบบการเรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์พบว่าหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($M = 25.63, S.D. = 2.93$)

ตอนที่ 2 ผลความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผล

ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ผู้วิจัยศึกษาพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่ได้จากการสังเกตก่อนการทดลองและขณะทำการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนมาหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ภาพที่ 19 ผลพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผล

จากภาพแสดงได้ว่าผลพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มขยายผลผู้เรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ขอนำเสนอ ดังนี้ ตามการจำแนกตามช่วงเวลาพัฒนาการกับรายละเอียดประเด็นการประเมินได้ดังนี้

ผลการประเมินโดยผู้สอนพบว่า

ช่วงเวลาก่อนเรียนเฉลี่ยรวม การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 9.50$, $S.D. = 0.82$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 10.57$, $S.D. = 0.57$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีมาก ($M = 11.87$, $S.D. = 0.35$)

ผลการประเมินโดยผู้เรียนพบว่า

ช่วงเวลาก่อนเรียนเฉลี่ยรวม การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 9.23$, $S.D. = 1.04$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 10.53$, $S.D. = 0.57$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีมาก ($M = 11.77$, $S.D. = 0.43$)

ผลการประเมินโดยเพื่อนพบว่า

ช่วงเวลาก่อนเรียนเฉลี่ยรวม การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 10.20$, $S.D. = 0.48$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี ($M = 10.87$, $S.D. = 0.73$) ช่วงเวลาหลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีมาก ($M = 11.93$, $S.D. = 0.25$)

จากการประเมินทั้ง 3 กลุ่มพบว่าพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นตามลำดับ

ทั้งนี้การพัฒนาการความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผลที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูประเมิน ก่อนเรียน หลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลังเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 และประเมินโดยผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อน แต่ท้ายที่สุดผู้เรียนก็มีพัฒนาการขึ้นทุกด้านตามลำดับ

ต่อมาจากการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ตลอดบันทึกปัญหา อุปสรรค วิธีแก้ไขสามารถนำผลที่ได้ไปสังเคราะห์ข้ออภิปรายผลเสริมประกอบ

ตารางที่ 37 บันทึกผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มขยายผล

พฤติกรรมของผู้เรียน ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 1	ปัญหาอุปสรรค ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 1
<p>ก่อนเรียน: ความสนใจในการเรียนมีไม่มากนัก ตั้งใจฟังบ้างในบางครั้ง ไม่อยากเรียน</p> <p>ระหว่างเรียน: ตั้งใจเรียน เมื่อสงสัยก็จะซักถาม มีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น ตั้งใจทำงานและตั้งใจฟังที่ผู้สอนในห้องเรียน สนใจในเนื้อหา วิธีการแก้ปัญหา การใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ที่ได้เรียนรู้แก้ปัญหาการลงพื้นที่ศึกษาภาษาได้อย่างเป็นระบบ</p> <p>หลังเรียน: ใฝ่รู้มากขึ้น มีความสนใจในเรื่องที่เรียนใหม่ๆ มีพัฒนาการที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ และถ้าทำงานไม่ได้ก็จะพยายามถามผู้สอนหรือถามเพื่อนในกลุ่ม</p>	<p>ปัญหาและอุปสรรค: ผู้เรียนพยายามทำความเข้าใจเนื้อหา ซักถามบ่อยขึ้น ทำแบบฝึกด้วยตนเอง</p> <p>แนวทางแก้ไข / ข้อเสนอแนะ: ผู้สอนและเพื่อนๆในห้องเรียนร่วมกัน ดูแล ช่วยเหลือ ชี้แนะแก้ไข เสริมแรงให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายยกตัวอย่างประกอบเพิ่มมากยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 37 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เรียน ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 2	ปัญหาอุปสรรค ช่วงการจัดการเรียนการสอนแผนที่ 2
<p>ก่อนเรียน: ตั้งใจเรียนและแสดงความสนใจในการเรียน ด้วยการตอบคำถาม พร้อมกับจดบันทึกเพิ่มเติม มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนซักถามผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจ พยายามปรับปรุงตัว ตั้งใจเรียนมากขึ้น มีวิธีการคิดแก้ปัญหาที่หลากหลาย นำความรู้เรื่องการคิดวิเคราะห์ไปประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่น ๆ ได้</p> <p>ระหว่างเรียน: พยายามทำงานด้วยตนเอง สอบถามผู้สอนในเรื่องที่ยังไม่รู้ มีความพยายามตั้งใจในการเรียนสูงขึ้น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและช่วยเหลือเพื่อน เข้ากันได้ดี มีความสามัคคีกันมีการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี</p> <p>หลังเรียน: สามารถประยุกต์ วิเคราะห์ นำความรู้เก่ามาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ได้ สามารถเชื่อมโยงได้มากยิ่งขึ้น</p>	<p>ปัญหาและอุปสรรค: ถ่ายทอดความคิดด้วยภาษาพูดได้บ้างแต่ภาษาเขียนยังไม่ดีเท่าที่ควรแต่ผู้เรียนก็มีพัฒนาการที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ เป็นลำดับ สามารถสื่อสารกับเพื่อนและผู้สอนได้ดีขึ้นทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน</p> <p>แนวทางแก้ไข / ข้อเสนอแนะ: ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และช่วยเหลือกัน ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดี สามารถคิดวิเคราะห์และถ่ายทอดความคิดของตนเองออกมาเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้ดีขึ้น</p>

จากการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มขยายผล ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ หลังเรียน ตลอดจนบันทึกปัญหา อุปสรรค วิธีแก้ไขสามารถนำผลที่ได้ไปสังเคราะห์อภิปรายผลเสริมการศึกษาความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ต่อไป

ผลงานนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์จากนักศึกษาในกลุ่มขยายผลได้ดังนี้

1. สถานที่ พัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ได้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ บทเรียนออนไลน์ ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ไทยเบิ่ง
2. สถานที่ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
3. สถานที่ จังหวัดอยุธยา ได้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ บุพเพสันนิวาส: ภาษาอังกฤษตัวบ่งชี้การเปลี่ยนผ่านแห่งยุคสมัย

4. สถานที่ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ เพลงพื้นบ้าน: เล่าขานตำนานเพลงอีแซว

5. สถานที่ จังหวัดนครสวรรค์ ได้นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คือ บทความวิชาการภาษาไทยถิ่นบ้านหนองเนิน จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ 20 ผลงานนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผล

ตอนที่ 3 ผลสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของผู้เรียนครูกลุ่มขยายผล

ผลการสอบถามความพึงพอใจกลุ่มขยายผลต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ดังแสดงตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 38 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์กลุ่มขยายผล

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			
	M	S.D.	แปลความ	ลำดับที่
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน				
1. ผู้เรียนชอบเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบนี้	4.70	0.47	มากที่สุด	2
2. การเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาและการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น	4.57	0.57	มากที่สุด	5
3. การเรียนการสอนทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น	4.70	0.60	มากที่สุด	2
4. การเรียนการสอนทำให้สรุปสาระสำคัญของความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.63	0.49	มากที่สุด	4
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	4.83	0.38	มากที่สุด	1
6. การเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียน คิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่และสร้างสรรค์ได้	4.70	0.47	มากที่สุด	2
7. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	4.67	0.48	มากที่สุด	3
รวม	4.69	0.38	มากที่สุด	1
ด้านบรรยากาศในการเรียน				
8. ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ	4.57	0.57	มากที่สุด	4
9. การเรียนการสอนนี้น่าสนใจก่อเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	4.57	0.57	มากที่สุด	4
10. การเรียนการสอนนี้สนุกสนานส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.57	0.63	มากที่สุด	4
11. บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด	4.80	0.41	มากที่สุด	1
12. กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.73	0.52	มากที่สุด	2

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			
	M	S.D.	แปลความ	ลำดับที่
13. การเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม	4.53	0.63	มากที่สุด	5
14. กิจกรรมการเรียนการสอนตามการเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.70	0.47	มากที่สุด	3
15. เนื้อหาของบทเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	4.80	0.41	มากที่สุด	1
รวม	4.66	0.44	มากที่สุด	2
ด้านสื่อในการเรียน				
16. สื่อประกอบที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	4.67	0.48	มากที่สุด	1
17. สื่อมีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการเรียนการสอน	4.60	0.50	มากที่สุด	2
รวม	4.63	0.45	มากที่สุด	3
ด้านการประเมินผลในการเรียน				
18. การเรียนการสอนสามารถช่วยในการ เรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องใช้ความจำได้ เป็นอย่างดี	4.57	0.57	มากที่สุด	3
19. การเรียนการสอนให้ทราบผลการ ปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ทันที อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง ตนเองครั้งต่อไป	4.60	0.50	มากที่สุด	2
20. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ทั้งความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น	4.63	0.56	มากที่สุด	1
รวม	4.60	0.50	มากที่สุด	4
รวม	4.66	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 38 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์กลุ่มขยายผลภาพรวม พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.66$, $S.D. = 0.41$) และเมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ได้ดังนี้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.69, S.D. = 0.38$) รองลงมา ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียน ($M = 4.66, S.D. = 0.44$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านสื่อในการเรียน ($M = 4.63, S.D. = 0.45$) และด้านการประเมินผลในการเรียน ($M = 4.60, S.D. = 0.50$) เป็นลำดับสุดท้าย

หากพิจารณารายด้านเรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 จากการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเท่ากับ ($M = 4.83, S.D. = 0.38$)

ลำดับที่ 2 จากการประเมินความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือบรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียดและเนื้อหาของบทเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีค่าเท่ากับ ($M = 4.80, S.D. = 0.41$)

ลำดับที่ 3 จากการประเมินความพึงพอใจด้านสื่อในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือสื่อประกอบที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมีค่าเท่ากับ ($M = 4.67, S.D. = 0.48$)

ลำดับที่ 4 จากการประเมินความพึงพอใจด้านการประเมินผลในการเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สำหรับประเด็นที่มีค่าสูงที่สุดคือการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้นมีค่าเท่ากับ ($M = 4.63, S.D. = 0.56$)

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความพึงพอใจด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนกลุ่มขยายผลมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู การเรียนการสอนน่าสนใจได้จาก

การศึกษาหลากหลายทางภาษาจริงนอกห้องเรียน ได้สัมผัสแก่นเจ้าของภาษาและเข้าใจภาษาอย่างแท้จริงเรื่องที่ใช้ทางภาษา ดังจะกล่าวต่อไปนี้ได้ว่า

“ทำให้ทราบอาจารย์ได้ปรับวิธีสอน มีเทคนิคการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ เน้นให้นักศึกษาลงพื้นที่ในชุมชน ศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทั้งแบบจากพยายามไปพื้นที่จริงและออนไลน์ จากนั้นให้นักศึกษามานำเสนอผลการศึกษาชุมชนท้องถิ่น อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน”

(นักศึกษา)

“สามารถประชุมวางแผนการจัดกระบวนการด้วยตนเองได้ ทำให้ผมได้เข้าใจถึงวิธีสอนที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น เข้าใจความรู้ที่เป็นเนื้อหาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หลักการ และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติการจริง ๆ นำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนกันและกัน”

(นักศึกษา)

“อาจารย์เข้าใจการศึกษาเพราะให้นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน และเข้าใจผู้เรียนดี”

(นักศึกษา)

ด้านบรรยากาศในการเรียนพบว่า ผู้เรียนกลุ่มขยายผลมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู การเรียนการสอนไม่ตึงเครียด มีความยืดหยุ่นปรับตามสภาพเป็นจริง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“การสอนผู้สอนต้องคอยชี้แนะ แนะนำ และให้คำปรึกษา ให้นเวลาคำปรึกษา ผลงานที่เรามอบหมายก็จะออกมาตามที่ต้องการ”

(นักศึกษา)

“ประโยชน์เกิดโดยตรงกับผู้เรียนเนื่องจาก ผู้เรียนได้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติร่วมกันกับคนในชุมชน อีกทั้งสามารถนำมาใช้ได้ มาทดลองใช้ ปฏิบัติกับตัวเองและครอบครัวนำมาใช้ในวิถีชีวิตจริง”

(นักศึกษา)

“การที่ได้เรียนกับอาจารย์ทำให้การเรียนออนไลน์ของหนูไม่น่าเบื่อ อาจารย์ทำให้หนูกล้าที่จะตอบ บรรยายภาคภายในห้องสนุกสนาน ถ้ามีโอกาสอีกครั้งหนูอยากจะเรียนกับอาจารย์อีกค่ะ”

(นักศึกษา)

ด้านสื่อในการเรียนพบว่า ผู้เรียนกลุ่มขยายผลมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีสื่อที่เห็นภาพชัดเจนจากตัวอย่างผลงานจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่นำมาเป็นตัวอย่างแก่มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้ดังตัวอย่างนี้

“มีสื่อที่น่าสนใจ นักศึกษาก็ได้ซักถามได้ประโยชน์ดีมาก”

(นักศึกษา)

“เรียนแล้วไม่น่าเบื่อเลยมีสื่อหลากหลาย”

(นักศึกษา)

ด้านการประเมินผลในการเรียนพบว่า ผู้เรียนกลุ่มขยายผลมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ทั้งทางที่มีการประเมินผลที่หลากหลายจากตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนและเพื่อนๆ มีเกณฑ์ที่ชัดเจนใช้ได้จริงดังที่ได้กล่าวไว้ว่า

“การวัดและประเมินผลเน้นการวัดตามสภาพจริง และมีวิธีวัดที่หลากหลายนอกจากการทดสอบ รวมทั้งเครื่องมือวัดมีทั้งเป็นระดับคะแนน และการให้คะแนนที่ดี”

(นักศึกษา)

“อาจารย์ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและการประเมิน และมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน นักศึกษาพอใจในการประเมินเช่นนี้”

(นักศึกษา)

จากการทดลองวิจัยกลุ่มทดลองจริงกับกลุ่มขยายผลหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ดังนี้

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ด้านความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ

และด้านความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 กลุ่ม

ตอนที่ 4 ผลเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนสู่สาธารณะ

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสู่การจัดสัมมนาทางวิชาการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ไปเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2565 เวลา 9.00-12.00 น. รูปแบบออนไลน์

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูพบว่า คณาจารย์ ครู นักศึกษาที่เข้าร่วมได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย และมีความสนใจที่นำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้กับวิชาอื่น ๆ และ/หรือประยุกต์ใช้ได้จริง

โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของงานวิจัย การนำไปใช้ได้ แนะนำคู่มือการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ตลอด เครื่องมือประเมินผลต่าง ๆ สรุประเบียบได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จให้ได้ผลดีนั้นต้องเริ่มต้นที่ผู้สอนก่อน โดยครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้เตรียมการเรียนการสอน นำเสนอตัวอย่าง และแนะนำแหล่งเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. ผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนเพื่อเป็นการปูพื้นฐานไปสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ โดยจะต้องยกตัวอย่างประกอบการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน และ ผู้สอนควรตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ผู้สอนอธิบาย

3. การแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องแบ่งปันความรู้ที่ผู้เรียนทุกคนไปศึกษาค้นคว้ามา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน และสมาชิกในกลุ่มจะต้องเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

4. การประยุกต์ใช้ความรู้จะเห็นได้ว่า ตามแนวคิดการจัดการความรู้ที่ผู้เรียนจะได้ประมวลความรู้ทั้งหมด จากการเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งหมดที่ไปศึกษาค้นคว้ามาทั้งในตำราและนอกตำรา หรือจากความรู้ที่ฝังลึกและความรู้ที่ชัดแจ้ง ซึ่งผู้เรียนได้ผ่านขั้นตอนการศึกษาหาความรู้จนเข้าใจ และสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และต่อส่วนรวมได้

5. การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี

6. วิธีการวัดและประเมินผลโดยให้ผู้เรียน เพื่อนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล วัดและประเมินตามสภาพจริง ด้วยความยุติธรรม

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ได้

ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลในชุมชนท้องถิ่นจากป้ายต่าง ๆ ทำทนายในความสามารถทางความคิด การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน มีการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันเป็นอย่างดี

กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นเป็นเรื่องที่นักศึกษาสนใจและถนัด จึงเป็นแรงเสริมในการสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและช่วยเพื่อนในกลุ่มดำเนินการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ผ่านการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้

ผู้สอนยังเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนวิธีและแนวทางในการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้เรียน ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความหลากหลาย

นอกจากนี้ผู้เรียนนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ การใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ การนำเสนอผลงาน และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การติดต่อประสานงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มผ่าน Line, Facebook, E-mail เป็นต้น ทำให้เกิดการติดต่อประสานงานและการทำงานนอกเวลาเรียนเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตามพบว่าผู้เรียนบางกลุ่มต้องการให้ผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และเสนอแนะอย่างใกล้ชิดไม่มีผู้เรียนที่จะปฏิเสธการเรียนรู้อะไร ๆ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และ 4) เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูดังนี้ 4.1) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.2) เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีพัฒนาการ 4.3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยการฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ชั้นปีที่ 4 และลงทะเบียนเรียนในรายวิชา “ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย” ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มขยายผลคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งนักศึกษามีความรู้ ความสามารถคุณลักษณะไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ร่วมกับการออกแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE MODEL ที่ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนให้เป็นระบบเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน (Kruse, 2009: 1) และใช้การออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของ (Dick, Carey and Carey, 2005: 1-8) ร่วมกับระเบียบวิธีการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ที่มีลักษณะเป็นแบบแผนเชิงผสมผสานแบบรองรับภายใน (The Embedded Design) ด้วยการศึกษาวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) การวิจัยแบบผสมผสานวิธีดำเนินการในขั้นตอนที่ 2-4 เพื่อการวิจัยนี้ให้

ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและใช้แบบแผนการทดลองแบบทดสอบกลุ่มเดียวก่อน-หลัง (The One Group Pretest-Posttest Design) และการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ค่าทดสอบความแตกต่างของคะแนน โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent) ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังจะกล่าวต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยขอเสนอตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ดังจะกล่าวต่อไป

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis) นำเสนอตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์เอกสารเพื่อสังเคราะห์รวมจาก 1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) 2) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน 3) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ 4) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ 5) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา 6) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวัฒนธรรม 7) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม 8) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 9) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ 10) แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน 11) แนวคิด ทฤษฎีทางการวิจัยผสมผสานวิธี และ 12) ข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ

การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ จำนวน 5 คนแบ่งเป็นทาง 1) ด้านภาษาศาสตร์ภาษาไทย ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 2) ด้านภาษาและ

วัฒนธรรม 3) ภาษาไทย การสอนภาษาไทย หลักสูตรและการสอน 4) นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ และ 5) วัดและประเมินผลทางการศึกษา วิจัยต่าง ๆ

การสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า การสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าของนักศึกษาครูรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 5 คน มีเกณฑ์คือ ศิษย์เก่าที่ทำงานตามสายอาชีพครูและเคยได้เรียนในรายวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทย และการสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน การสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันของนักศึกษาครู ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้านคือ 1) การวิเคราะห์เอกสาร 2) การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ 3) การสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า และ 4) การสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบันทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมคงทนด้วยการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ผ่านการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจริงตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ด้วยการลงพื้นที่ ดูภาษาและสัมผัสภาษาในชุมชนจริง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₁): Design and Development) นำเสนอตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลปรากฏได้ (ร่าง)รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบดังนี้

1. หลักการ การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นนักบริหารทางความคิด เข้าสัมผัสภาษาและวัฒนธรรมจริง เพื่อต่อยอดสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

2. วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพัฒนาการการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ผ่านภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอน (L.L. MODEL)

ขั้น 1 กระตุ้นความรู้เดิม (Lead students to their background knowledge)

ขั้น 2 สัมผัสภาษาในชุมชนจริง (Accumulate information about local language)

ขั้น 3 แลกเปลี่ยนข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม (Need of language and culture sharing)

ขั้น 4 เรียนรู้ร่วมสร้างนวัตกรรม (Learn to create innovation)

ขั้น 5 นำเสนอเผยแพร่ (Announce and information the innovation)

ขั้น 6 ประเมินผล (Neat and nice way for evaluation)

4. วัดและประเมินผล วัดและประเมินผลทางพัฒนาการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผ่านภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

5. บริบทสนับสนุนอื่น ๆ การใช้กรอบแนวคิด S,P,E,A,K,I,N,G

นอกจากนี้ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือต่าง ๆ ทั้งหมดแล้วนั้นมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้จริง

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูซึ่งสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ได้ตามรูปแบบชื่อว่า L.L. MODEL

ผู้วิจัยได้ประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูดังนี้ 1) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลพบว่าภายหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลการประเมินโดยผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนปรากฏได้ว่ามีพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสูงขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้บันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ตลอดจนปัญหา อุปสรรค วิธีแก้ไข สามารถนำผลที่ได้ไปสังเคราะห์อภิปรายผลเสริมประกอบได้

3. ผลสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูดังนี้ 4.1) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.2) เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการ 4.3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและนำไปขยายผลและเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนสู่สาธารณะได้ผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของนักศึกษาครูกลุ่มขยายผลการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูพบว่า ภายหลังจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการของผู้เรียนกลุ่มขยายผลการทดลองที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู จากผลการประเมินโดยผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนปรากฏได้ว่ามีพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสูงขึ้นตามลำดับ สำหรับการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ตลอดจนปัญหา อุปสรรค วิธีแก้ไข สามารถนำผลที่ได้ไปสังเคราะห์อภิปรายผลเสริมประกอบได้

3. ผลความพึงพอใจของนักศึกษาในกลุ่มขยายผลการทดลองต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ท้ายสุดผู้วิจัยได้เผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนสู่สาธารณะ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสู่การจัดสัมมนาทางวิชาการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู พบว่าคณาจารย์ ครู นักศึกษาที่เข้าร่วมมีความสนใจที่นำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” สามารถอภิปรายผลประเด็นด้านที่สำคัญเกิดข้อค้นพบได้ดังนี้

ด้านรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

เป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis) ที่มีวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และเป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน (Development (D1): Design and Development)ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ทิตินา แชมมณี (2560: 222-223) ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องมีการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบอยู่บนพื้นฐาน ของทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน

สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัยเล่มนี้มีความโดดเด่นและผลการวิจัยปรากฏอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพด้วยเพราะมีแนวคิด ทฤษฎีที่หลากหลาย และ

การศึกษาเก็บข้อมูล การวิจัย ตลอดจนประเมินผลที่อย่างเป็นระบบ ไม่เหมือนงานวิจัยอื่น ๆ เพราะผู้วิจัยได้นำแนวทฤษฎีทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ ซึ่งต่างกับงานวิจัยอื่น ๆ วัชรา เล่าเรียนดี (2553:231) ได้กล่าวว่าขั้นตอนการสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบจะต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและการวิเคราะห์ความจำเป็นต่าง ๆ ในขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้วิจัย ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมานี้เป็นระบบสอดคล้องเชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลำดับขั้นตอน จะช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้นักศึกษาได้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาคิดอย่างมีอิสระนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ต่อไปได้

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยจะขออภิปรายดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge หมายถึงนำสู่การเรียนรู้กัน การเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนจากผู้สอนโดยทั่ว ๆ ไป ถ้ามององค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาที่รู้จักในพื้นที่ชุมชน เพื่อผู้เรียนได้สนใจจากเนื้อหา บรรยากาศที่สอนได้ไปเก็บข้อมูลเบื้องต้นมา ไปสัมผัสพื้นที่ที่แสดงป้ายที่มีภาษาจริง การสร้างภาษาที่สร้างสรรค์หรือการรับชมภาพ สื่อต่าง ๆ ประกอบ และวิธีการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นต้น ตลอดจนกระตุ้นความสนใจด้วยการร่วมวิเคราะห์แลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้นสร้างความสนใจของนักศึกษาในเนื้อหาที่จะสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้

จุดประสงค์ 1) เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนมาเป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน และ 2) เพื่อนำเข้าสู่โมโนทัศน์ เป็นการให้ความรู้ เนื้อหาสาระที่สำคัญของวิชา

สิ่งสำคัญของการเรียนการสอนขั้นที่ 1 คือผู้สอนต้องกระตุ้นผู้เรียนด้วยคำถามและโยงความรู้ความคิดเดิมของผู้เรียนอยู่บ้างมาแลกเปลี่ยน เมื่อเป็นเช่นนั้นได้จะมีความหมายต่อผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัย (Ausubel and Fitzgerald, 1961; Ruangruchira, 1992) ที่พบว่าการสอนแนวคิดนำให้แก่ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงมิติของผู้เรียนก่อนเก่าในระหว่างการเรียนรู้เนื้อหาจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้การเรียนการสอนนำไปสู่การขยายผลผู้วิจัยได้มอบตัวอย่างผลงานแก่ผู้สอนมหาวิทยาลัยที่ขยายผลเพื่อเป็นสื่อประกอบในขั้นถัดไป ทิศนา แคมมณี (2545: 330) ได้กล่าวว่าวิธีสอนโดยใช้การสาธิต คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการแสดงหรือทำสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ให้ผู้เรียนสังเกตดูแล้วให้ผู้เรียนซักถามตอบ อภิปราย และสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเกต ส่งผลให้ผู้เรียนได้เห็นการปฏิบัติจริงด้วยตาของผู้เรียนเอง ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหรือการปฏิบัตินั้นอย่างชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language หมายถึงการสัมผัสภาษา วัฒนธรรมโดยการปฏิบัติจริงลงพื้นที่จริงในการศึกษาป้ายภาษาในพื้นที่การสัมผัสภาษา การร่วมวิธีการดำเนินชีวิต ร่วมกันกับผู้สอน หรือ/และ ผู้เรียนด้วยกัน

เพื่อให้ผู้เรียนสืบค้นหาข้อมูล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนระดมความคิดร่วมกันและร่วมกันศึกษาภาษาและวัฒนธรรมในพื้นที่

การศึกษาที่ผู้เรียนได้ลงพื้นที่เพื่อสัมผัสภาษาที่ปรากฏอย่างแท้จริงและร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มนั้น ปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นถือเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมและการตัดสินใจของผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากนามธรรมสู่รูปธรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เป็นการพัฒนาประยุกต์หาเหตุผลใช้กระบวนการทางสังคมในการสนทนากัน (Lee, 2010)

ทศนา แคมมณี (2545) กล่าวว่าผู้สอนสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างความรู้โดยการจัดการเรียนรู้ควรจัดทั้งในและนอกสถานศึกษาที่ อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการจากการลงพื้นที่ และมีส่วนร่วมกับชุมชน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ในการเลือกหัวข้อที่ตนเองสนใจ มีการจัดเวทีสัมมนาในประเด็นที่ได้รับมอบหมาย และทำรายงานเอกสาร ตลอดจนเชิญวิทยากรผู้รู้มาให้ความรู้ ตลอดจนเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมหวัง มหาวัง (2554) อีกทั้ง วาริรัตน์ แก้วอุไร (2554); ปาริฉัตร ลีลาเลอเกียรติ (2554); กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555) และงานวิจัยของ ทศนีย์ ทองโรย (2556) ที่ให้ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน เชื่อมโยง ประยุกต์สิ่งที่เรียนรู้เข้ากับสังคม มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เนื่องจากบางพื้นที่ไม่สามารถลงพื้นที่ได้เท่าที่ควร จึงใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ทั้ง GPS หาพิกัด การโทรศัพท์เป็นต้น ซีควินและซีควิน (Seguin and Seguin, 1995) ที่กล่าวว่ายุคโลกาภิวัตน์นี้สามารถนำเครือข่ายสังคมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในขอบข่ายด้านการศึกษาได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ (2563) กล่าวว่า ข้อมูลทางวัฒนธรรมบางอย่าง ครูไม่สามารถพาผู้เรียนไปสัมผัสได้ ก็จำเป็นต้องใช้แหล่งเรียนข้อมูลทางเทคโนโลยีช่วย ให้ผู้เรียนเปิดโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น

ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing หมายถึงการร่วมแลกเปลี่ยนอภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏทางการรังสรรค์ภาษา พหุภาษา พหุวัฒนธรรม ความสร้างสรรค์ในภาษาเป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

เพื่อให้เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอภาษาและวัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ในแต่ละกลุ่มเพื่อก่อให้เกิดเป็นแนวคิดแต่ละกลุ่มนำสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

สำหรับในขั้นที่ 3 ปรากฏว่านักศึกษาบางคนยังสังเคราะห์องค์ความรู้ไม่ได้เท่าเพื่อนๆ ทำให้เพื่อนๆ ช่วยกันในแต่ละกลุ่ม และผู้เรียนก็สามารถที่จะสร้างองค์ความรู้ที่ซับซ้อนได้เพิ่มมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ไดรฟ์เวอร์และเบลล์ (Driver and Bell, 1986 อ้างถึงใน Trumper, 1996) ได้เสนอไว้ว่าผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างสมบูรณ์ที่สุดในการเรียนรู้บทสนทนาครั้งแรก แต่ผู้เรียนอาจนำความคิดเหล่านั้นไปสู่โครงสร้างที่มีรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกันได้

นอกจากนี้การเรียนการสอนขั้นที่ 3 เน้นที่การร่วมแลกเปลี่ยนอภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันในกลุ่มเป็นสำคัญ มารอฟ และ ลิน (Maarof and Lin, 2013) พบว่าการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา เพื่อนำเสนอเนื้อหาในงานให้สมบูรณ์ได้

Henriksen, Richardson, & Mehta (2017) กล่าวว่าการระดมความคิด (Ideate) เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการหรือแนวทางการแก้ปัญหาที่หลากหลายและแปลกใหม่ ให้มากที่สุด การระดมความคิดในขั้นนี้เป็นการเชื่อมความคิดระหว่างกรอบปัญหาที่กำหนดขึ้น ไปสู่การสร้างสรรค

วิธีการของผู้วิจัยคือการสร้างผังกราฟิกได้ เพราะการสร้างผังกราฟิกในการนำข้อมูลที่ศึกษามาจัดระบบระเบียบและทำให้เข้าใจเนื้อหาที่อ่านมากยิ่งขึ้น ดังที่ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556: 337) ได้กล่าวว่าผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลที่อยู่กระจัดกระจายจำนวนมากจัดเป็นระบบระเบียบ เพื่อสามารถอธิบายความเข้าใจในเนื้อหาหรือสาระต่าง ๆ ได้ง่ายและได้นาน ในระหว่างจัดกิจกรรมขั้นเชื่อมโยงความรู้ซึ่งผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านการตีความ แปลความ และขยายความเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดมาจัดลำดับของเนื้อหาของกลุ่มตนเองได้ สอดรับกับ ทิศนา แชมมณี (2554: 236) ที่กล่าวว่าการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกหรือแผนที่ความคิดนั้นทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระที่เรียนและจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี นอกจากนั้นยังได้เรียนรู้การใช้ผังกราฟิกในการเรียนรู้เนื้อหาสาระอื่น ๆ ได้อีกมาก

Buzan (2003: 134-135) กล่าวว่า ผังกราฟิกช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การสร้างผังกราฟิกมิได้ช่วยในเรื่องของการจดจำ และวิเคราะห์ข้อมูลได้เท่านั้น แต่ยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ด้วยการผสมผสานข้อมูลที่ได้รับจากสภาพภายนอก เช่นบรรยาย หนังสือ วารสาร และสื่อต่าง ๆ กับข้อมูลที่สร้างขึ้นจากสภาพภายใน เช่นการตัดสินใจ การวิเคราะห์ เข้าด้วยกัน ด้วยวิธีการระดมความคิดหรือระดมสมอง เพื่อให้ได้แนวคิด หรือทางเลือกที่หลากหลาย จนนำไปสู่การตัดสินใจ

สำหรับด้านการวิเคราะห์ข้อภาษาในป้ายหลายครั้งไม่เพียงแต่จะหาข้อผิดพลาดทางภาษาหรือความไม่สมบูรณ์อื่น ๆ แต่ควรมุ่งศึกษาหน้าที่ที่นอกเหนือไปจากหน้าที่ตามรูปภาษาเท่านั้น

แต่ควรศึกษาถึงหน้าที่เชิงสัญลักษณ์เช่นการใช้ภาษาอะไรสะท้อนอัตลักษณ์ใดบ้าง เกียรติยศ รสนิยม อำนาจ ความเหลื่อมล้ำ เป็นต้น

นอกจากนี้กระแสดความคิดตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์สะท้อนให้เห็นแง่มุมต่าง ๆ ของภาวะพหุภาษาในยุคโลกาภิวัตน์ ผลปรากฏภาษาที่ปรากฏการสัมผัสภาษา การเปลี่ยนภาษา การเกิดของภาษา และบริบทการใช้ภาษาแบบใหม่ๆ นโยบายภาษา การเลือกภาษา การยอมรับและทัศนคติภาษา เป็นต้น เห็นได้ว่าป้ายที่ปรากฏเหล่านั้นอาจมีความสำคัญมากน้อยกับผู้คนที่สัญจรไปมาหรือใช้ชีวิตที่นั่น

แต่สิ่งสำคัญความรู้ทางภาษาและความสามารถอื่น ๆ ของผู้คนที่ทำให้เราตระหนักถึงความแตกต่างในสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ การย้ายถิ่น ประสบการณ์ ค่านิยม โลกทัศน์ บทบาท และความเท่าเทียมหรือไม่เท่าเทียมกันของบุคคลเหล่านั้นสำคัญยิ่ง

ขั้นที่ 4 Learn to create innovation หมายถึงการศึกษา การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ขึ้นมา เพื่อสร้างสรรค์ผลงานของกลุ่มอย่างอิสระ โดยผลงานต้องเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่ได้รับมาจากการเรียน

ขั้นที่ 4 เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นอย่างสูงมาก เพราะการใช้ความคิด มีความสำคัญเพื่อกระตุ้นการคิดเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดที่สูงขึ้น รูเบนเฟลด์ และเชฟเฟอร์ (Rubenfeld and Scherffer, 1999: 7) ได้กล่าวว่า ทักษะการคิดสามารถจัดการเรียนการสอนได้ เรียนรู้ได้ และพัฒนาสูงขึ้นได้ และฝึกฝนสม่ำเสมอ ทั้งนี้ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนสร้างปฏิบัตินวัตกรรมได้งานของบาร์รอน (Barron, 1987) พบว่า การเรียนรู้และปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้นตอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แจ็คสัน (Jackson, 1993) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ซึ่งตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เมื่อผู้เรียนสังเคราะห์องค์ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมได้ในขั้นตอนที่ 3 ก็จะสามารถมาสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อมาโดยการประยุกต์องค์ความรู้ที่มีมาประกอบกันกับผู้สอนได้ให้ตัวอย่างหรือสาธิตให้รับชมเพื่อกระตุ้นผู้เรียนได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยพยายามหาตัวอย่างให้ผู้เรียนสังเกต Pressley and Harris (1993) กล่าวเสริมว่า การที่ผู้สอนสาธิตให้ผู้เรียนดูประกอบจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งเนื้อหาและวิธีการคิดที่นำไปสู่การเรียนรู้ นั่น ๆ ได้จากการสาธิตของผู้สอน

ผู้สอนตระหนักถึงกระบวนการสร้างความรู้เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดสถานการณ์ บรรยากาศ สื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะอาด รวมทั้งชี้แนะให้แนวคิดและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง (ชมขนาด เชื้อสุวรรณทวี, 2555: 280)

ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation หมายถึงการนำเสนอผลงาน และเผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคม หรือชุมชนพื้นที่จริง เพื่อนำเสนอผลงานนวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการชื่นชมในคุณค่า งาน

เป็นการให้เพื่อนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานตนเองให้แก่เพื่อนๆ ร่วมรับฟังร่วมแลกเปลี่ยน เติมเต็มกันและกันอย่างสมบูรณ์ที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Chiang (2002) และ Maarof and Lin (2013) สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและภาษาดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อเจตคติของผู้เรียน

Lloyd (2013) ที่กล่าวว่า การสนทนาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิต (productive dialogue) ที่เกิดขึ้น เป็นการสื่อสารความคิดได้อย่างมีพลังและมีความหมาย ด้วยการสร้างประสบการณ์ผ่านสื่อรูปภาพและการเล่าเรื่องที่สนุกและเป็นประโยชน์ อาจเป็นร่างแบบ (sketches) หรือสร้างต้นแบบ (prototypes) การสนทนาจะทำให้เกิดการคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ผู้เรียนยังเผยแพร่ผลงานตาม facebook IG หรือส่งมอบแก่โรงเรียนเป็นต้น Oldenburg & Glanz (2008) กล่าวว่า การเผยแพร่นวัตกรรมเป็นกระบวนการนำนวัตกรรม สื่อสาร ไปสู่ระบบสังคมโดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา

Rogers (2010) กล่าวว่า การเผยแพร่นวัตกรรมจะช่วยให้รับรู้และตรวจสอบความเป็น นวัตกรรมผ่านตัวผลงาน เกิดการเปรียบเทียบประโยชน์ ข้อดีข้อเสีย ประสิทธิภาพของสิ่งใหม่กับสิ่งที่มีอยู่เดิม โดยนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมาต้องสามารถนำไปปรับในชีวิตประจำวันได้จริง

ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation หมายถึง การประเมินผล สะท้อนผล ร่วมกันระหว่างอาจารย์และผู้เรียนให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ ต่อสังคมหรือชุมชนพื้นที่จริง

เพื่อประเมินผลงานนวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการ ชื่นชมในคุณค่างาน มีการป้อนข้อมูลย้อนกลับต่อไป

การประเมินผล สะท้อนกลับร่วมกัน O'Quin and Besemer (2006) กล่าวว่า การ ประเมินและยืนยันความคิดสร้างสรรค์ของผลงาน จากผลการพิจารณาผลงานของนักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นผลงานใหม่ที่เกิดจากการต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและนำไปใช้

สอดคล้องกับของ ทินซ์แมนน์ และคนอื่นๆ (Tinzmann and other, 1990), อาร์ริกซ์ มิแฉ้ง (2547) และเนาวนิตย์ สงคราม (2553) ที่กล่าวถึงแนวคิดของการเรียนรู้ร่วมกันที่สำคัญ คือ 1) มีการจัดกลุ่มการทำงานที่เกิดจากสมาชิกที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน ขนาดของกลุ่มแต่ละกลุ่ม

อาจมีไม่เท่ากัน 2) มีการแลกเปลี่ยน แบ่งปันประสบการณ์ และความรู้ที่ตนมีกับสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งผู้สอนมีส่วนร่วมในการสนทนาสนับสนุนความรู้ 3) ลักษณะงานเป็นงานที่ต้องทำร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มเห็นชอบและมีการวางแผนกิจกรรมร่วมกันและตรงกับสิ่งที่ตนสนใจ 4) ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสภาพการเรียนรู้และคอยให้ความช่วยเหลือ และ 5) มีการประเมินผล โดยประเมินที่จากผู้สอน ตนเอง และเพื่อน

ความสำคัญของการเตรียมการเรียนการสอนเริ่มต้นอย่างเป็นระบบ จะส่งผลดีต่อผู้เรียน ดังคำกล่าวของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2535: 608) กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพมีสิ่งสำคัญอยู่ที่การวางแผนเตรียมการสอนอย่างดีและมีความละเอียดรอบคอบในการสอนแต่ละครั้ง ไม่ว่าการสอนนั้นจะอยู่ในรูปแบบใด การเตรียมตัวให้พร้อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการสอน

ซึ่งสำหรับรูปแบบการเรียนการสอนนี้ถือได้ว่าเป็น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือผู้เรียนต้องเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (อุบลวรรณ ส่งเสริม, 2563: 4)

นอกจากนี้ Joyce, Weil and Calhoun (2009) กล่าวไว้ว่าการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ แบบแผนการสอนหรือกิจกรรมต้องมีความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยองค์ประกอบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน บทบาทผู้เรียน ผู้สอน ตลอดจนวัดและประเมินผล ต้องผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ

ด้านการวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation) ที่มีวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

สำหรับการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษาเพราะทำให้ทราบพื้นฐานทางความรู้ ความสามารถของผู้เรียนว่าผู้สอนควรมุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน หรือส่งเสริมเนื้อหา บทเรียนด้านใดเป็นพิเศษ หรือควรเพิ่มเติมเรื่องใดเพิ่มยิ่งขึ้นโดยประเด็นที่สำคัญคือการเชื่อมโยงวิเคราะห์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านการศึกษิตตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ซึ่งผลการวิจัยผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นเพราะเนื่องด้วยความรู้ที่ผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อให้เข้าใจภาษา วัฒนธรรมที่แสดงอยู่

บนพื้นที่สาธารณะพบได้ทุกหนทุกแห่งไม่สามารถมองข้ามได้ (Ben-Rafael, 2009: 41) เรียกว่าเป็นพลวัตของแง่มุมสำคัญแห่งชีวิตทางสังคมที่แฝงอยู่

ทำให้ผู้เรียนจะได้เข้าใจภาษาได้มากกว่าการเรียนท่องจำและวิเคราะห์ วิพากษ์ได้ลุ่มลึกสรุปได้ 3 ประการคือ 1) การที่ภาษาหนึ่งมีความโดดเด่นมากกว่าอีกภาษาหนึ่งบนป้ายที่หลากหลายภาษาซึ่งบ่งชี้โดยขนาด ประเภท สี และตำแหน่งของตัวหนังสือขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มที่เหนือกว่าและกลุ่มที่เป็นรอง 2) ภูมิทัศน์ที่แสดงภาษาสามารถมองว่าเป็นสิ่งที่นำเสนอตัวตนและเป็นสิ่งที่บ่งชี้เอกลักษณ์ทางสังคมได้ และ 3) ภาษาที่เลือกใช้อย่างชัดเจนนั้นอาจถูกครอบงำโดยผลที่คาดหวังให้มีต่อผู้บริโภคได้

Shohamy and Gorter (2009) กล่าวว่าบทบาทภาษากับประเด็นทางสังคมและการเมือง ภาษาจึงไม่ใช่เพียงตัวบ่งชี้การเขียนหรือการพูดเชิงสถาบันเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ภาษาปรากฏอยู่

มีงานวิจัยที่ให้ผู้เรียนศึกษาเสริมเช่น ของ (Ambion, 2013) ที่ศึกษาพิจารณาป้ายร้านค้าในเมืองอมาเตโอ เป็นพื้นที่ผลิตกาแฟทางใต้ของเม็กซิโก พบว่าใช้ตัวเลขภาษาถิ่นอมาเตโอและภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ชัดเจนที่สุด ตามด้วยภาษาตากาล็อกและสเปน การใช้ภาษาถิ่นสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนให้คุณค่ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นและทำให้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากพื้นที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ภาษาอังกฤษถูกมองว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการตลาดนานาชาติ และการใช้ภาษาสเปนช่วยให้ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นอยู่ในระดับเดียวกับสินค้าประเภทเดียวกันที่ขายในต่างประเทศ เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาตัวอย่างงานวิจัยก็จะเข้าใจมากยิ่งขึ้นจากการวิเคราะห์ภาษา เหตุผลทั้งหมดก็ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนที่สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนได้

นอกจากนี้บริบทสนับสนุนอื่น ๆ คือการใช้กรอบ SPEAKING มาใช้ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ภาษาและวัฒนธรรมทำให้เข้าใจอย่างชัดเจนถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญ

ต่อมาผู้วิจัยศึกษาความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ผลการประเมินโดยผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนปรากฏได้ว่ามีพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสูงขึ้นตามลำดับ

สอดคล้องกับ (Bebell and Kay, 2010: 9) ทักษะการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่ (Learning and Innovation skills) ต้องหมั่นฝึกฝน พัฒนาตัวเองเรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ได้โดยการปฏิบัติ (Learning By Doing)

การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากการเปลี่ยนแปลง ความคิดใหม่ ๆ โดยใช้แนวทางการเรียนรู้ แนวคิดการสอนมีการวางแผนการจัดเนื้อหาสาระประสบการณ์เรียนรู้ วิธีการปฏิบัติ สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล ที่สามารถพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

สอดคล้องกับ แนวคิดการจัดการหลักสูตรการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ จาค็อบส์ (Jacobs, 2010) ได้กล่าวถึง ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ซึ่งมีทักษะย่อย ๆ ประกอบด้วย การสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) และการสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaboration) เป็นทักษะที่ นักการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพราะเป็น ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต (Survival Skills) ที่จำเป็นสำหรับอนาคตของผู้เรียน เพื่อการใช้ชีวิตอยู่ต่อไป

Henard and McFadyen (2008) กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญในการสร้างผลงาน นวัตกรรม ได้แก่ ความรู้ที่เกิดจากการตกผลึก แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ความรู้ที่ได้รับมา (acquired knowledge) เป็นความรู้ที่ได้รับการสืบค้นข้อมูล การแสวงหาข้อมูลหรือการรับฟัง มาจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ถือว่าเป็นความรู้ระดับพื้นฐานที่มีประโยชน์ในการต่อยอดความรู้ แต่ยังไม่ เพียงพอที่จะ นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน 2) ความรู้ที่สร้างขึ้นที่มีลักษณะเฉพาะเป็นความรู้ ที่เกิดขึ้นจากการ ต่อยอดความรู้ สร้างขึ้นจากการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับมาหรือประสบการณ์ที่มีมา เข้ากับความรู้นใหม่ นำมาสร้าง เป็นความรู้ของตนเอง และ 3) ความรู้ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการ สร้างสรรค์ความรู้ที่เกิดจากการใช้ความรู้ที่ได้รับมาร่วมกับการสร้างสรรค์ ความรู้เฉพาะ มีการบูรณา การความรู้ที่ได้จากแหล่งข้อมูลตั้งแต่ 2 แหล่งขึ้นไปสร้างสรรค์ เป็นองค์ความรู้ใหม่ นำไปสร้างสรรค์ ผลงานจนเกิดนวัตกรรมขึ้นมา

สำหรับการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น มีค่าสูงสุดในด้านการประเมินผลในการเรียนเนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นความเท่าเทียม กันของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ตนเองประเมินตนเอง และเพื่อนประเมินเพื่อน ยอมรับจำเป็นต้อง ร่วมมือกันปรึกษาหารือกัน ฟังความคิดเห็นกันในกลุ่มเพื่อช่วยสร้างนวัตกรรมการแข่งขันสร้างสรรค์ ร่วมกันอย่างสำเร็จด้วยดีได้

ผู้วิจัยยังได้สรุปแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้สำหรับการบันทึกของ ผู้สอนในทุกครั้งที่ผู้สอนเข้าสอนบันทึกภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน

จากการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ตลอดปัญหา อุปสรรค วิธีแก้ไขของผู้วิจัยเอง สามารถนำผลที่ได้ไปสังเคราะห์อภิปรายผลเสริมประกอบกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาและ วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ศึกษาความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว ภูมิทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์ ได้ต่อไป

การบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน มีประโยชน์ (Nicole and Holly, 2004) จะส่งผลให้ผู้เรียนสร้าง งานบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด ตลอดจนการสร้างความรู้โดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

การศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตาม แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา ครู ภาพรวม พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียน การสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้าง นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านบรรยากาศในการเรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอน ลำดับที่ 3 คือ ด้านการประเมินผลในการเรียน และด้านสื่อในการเรียนเป็นลำดับสุดท้าย

เห็นได้ว่าด้านที่ผู้เรียนพึงพอใจมากที่สุดคือด้านบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน แสดงด้วยผู้สอนกับผู้เรียนมีความสนิทสนม และเป็นกันเองที่ผู้เรียนสามารถเปิดใจเล่าสู่กันฟังได้ทุก เรื่อง โดยผู้สอนเองต้องการจะสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนรัก สนุกกับการเรียนก่อนเมื่อจัดการเรียน การสอนก็จะเข้าถึง เข้าใจในเนื้อหาต่อไปได้ ตามที่ Zhang and Wang (2016) เสนอว่า บรรยากาศการ เรียนรู้ที่ดีและเป็นมิตร กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับด้านที่น้อยที่สุดคือสื่อในการเรียน ซึ่งผู้สอนเองมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจเนื้อหา แต่ก็ไม่ได้คิดว่าต้องมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เพราะสื่อการเรียน มีความสำคัญสิ่งที่คุณสอนควรเพิ่มเติม เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม (2559: 105) กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนรู้อาจต้องมีการวางแผน เนื่องจากสื่อการเรียนรู้คือเครื่องมือในการสนับสนุนให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องดำเนินการใช้สื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างมีระบบ หากผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ และดำเนินการใช้สื่อตามแผนที่วางไว้แล้ว ก็จะทำให้ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป

ด้านการขยายผลของงานวิจัย

โดยเป็นส่วนหนึ่งขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุตั้งนี้ 4.1) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน 4.2) เพื่อประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการ 4.3) เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ก่อนและหลังเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มขยายผล พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

การเรียนการสอนที่สำคัญต้องศึกษาบริบทสังคมโดยรอบจะทำให้ไม่น่าเบื่อและเพิ่มความเข้าใจ จดจำได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกันกับแนวคิด ลาบอฟ (Labov, 1972: 183-184) ไฮม์ (Hymes, 1974) สังคม วัฒนธรรมเป็นตัวแปรสำคัญที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาและการใช้ภาษา ดังนั้นควรจัดการเรียนการสอนภาษาและ สังคม วัฒนธรรมมากกว่าเน้นที่โครงสร้างทางภาษา

สอดคล้องกับงานวิจัยของ รีด (Read, 2002) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาต่างประเทศ ปรากฏได้ว่า สังคมและวัฒนธรรมมีส่วนในการเรียนรู้ภาษา ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาควรผสมผสานความรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน

แนวคิดของ Kearney (1984) ที่ว่าการเรียนรู้การใช้ภาษาที่เหมาะสมต้องเรียนรู้จากบริบท ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของการใช้ภาษาและสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง สามารถจดจำและนำมาประยุกต์ในสถานการณ์ต่อไปได้ และ นฤมล ตันธสุเรศษุ์ (2533 : 6-7) กล่าวไว้ว่า “แหล่งเรียนรู้จะอยู่ที่ความหลากหลาย ที่สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะบุคคลมีความต้องการแตกต่างกันไปตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความพร้อมที่จะเรียนรู้ หากสามารถดำเนินการจัดแหล่งความรู้ได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ ก็สามารถส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ทุกหนทุกแห่ง ช่วยเสริมการเรียนการสอนการศึกษาในระบบ” และการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจริงเข้าใจภาษา จดจำและเห็นคุณค่ามากขึ้นส่งผลต่อการเรียนรู้คะแนนที่สูงขึ้น

ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู จากการประเมินทั้ง 3 กลุ่มพบว่าพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นตามลำดับ

เห็นได้ว่าการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นผู้ประเมินมีหลายฝ่ายและเกิดขึ้นในทุกบริบท จึงเป็นผลของความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นจะต้องเป็นการประเมินผลเชิงคุณภาพ เน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการวิธีการ ประเมินและใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย สร้างนวัตกรรมของผู้เรียน และนำประโยชน์ของผล สะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขงาน ผู้เรียนก็จะมีระดับพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับและศึกษาเพิ่มเติมจากการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ประกอบ

สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น ตลอดพัฒนาทางความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในครั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนที่วางแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อ ลำต่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยของ บาร์รอน (Barron, 1987) ปรากฏว่า การเรียนรู้และการปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้นตอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดี

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูกลุ่มขยายผล ภาพรวม พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียน ลำดับที่ 3 คือ ด้านสื่อในการเรียน และด้านการประเมินผลในการเรียน เป็นลำดับสุดท้าย

เห็นได้ว่าการขยายผล ผู้เรียนพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ซึ่งเป็นเพราะผู้วิจัยได้สังเกตพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมให้ดียิ่งขึ้น เช่น การส่งมอบสื่อประกอบ หรือตัวอย่างผลงานแก่ผู้สอนที่ขยายผล จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องใช้สื่อการสอน ที่ได้มีการออกแบบและใช้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติ ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รองลงมาคือด้านบรรยากาศ นอกจากนี้ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2561: 29) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู กับผู้เรียน มีการอำนวยความสะดวกให้สามารถเชื่อมโยงความรู้บูรณาการ เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้

ทิตินา แคมมณี (2552: 255) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งเนื้อหาและวิธีการไปพร้อม ๆ กันโดยจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ใช้การสื่อสารผ่านสื่อกลาง คอยชี้แนะและช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้และบูรณาการองค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น (สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี, 2561:29)

เหตุที่ผู้วิจัยขยายผลก็เพื่อการต่อยอดถึงคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน คือ สภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบ สำคัญที่ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิด ประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอนที่ช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้น เป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ รวมทั้งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับ ว่ามีประสิทธิภาพ (ทิตินา แคมมณี, 2559: 221)

ตลอดจนผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูสู่การจัดการสัมมนาทางวิชาการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ไป

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูพบว่า คณาจารย์ ครู นักศึกษาที่เข้าร่วมได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย และมีความสนใจที่นำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้กับวิชาอื่น ๆ และต่อยอดต่อไป

ท้ายที่สุด ทิตินา แคมมณี (2554: 121) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนควรลดบทบาทของตนเองลงและเปลี่ยนบทบาทจากการถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกช่วยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2558) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนจะต้องปรับกระบวนการทัศน์ใหม่จากเดิมเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ของการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแทน และเน้นการบูรณาการ เราผู้เรียนใครเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนคิดลงมือปฏิบัติ สืบค้น ตรวจสอบ และเรียนรู้

วิธีการเรียนการสอนตามเล่มนี้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่สำคัญเพราะการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมตามสถานการณ์จริง เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสอดคล้องกับแนวคิด อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541: 15) ไทเลอร์ (Taylor, 1983) คราเชนและเทอเรล (Krashen and Terrell, 1983) นูแนน (Nunam, 1991) ซาวิกนอน (Sauvignon, 2002) และริชาร์ด (Richards, 2006) กล่าวได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในสังคม ควรศึกษาไปพร้อมกันเพราะสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึกซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง เพราะฉะนั้นภาษาและวัฒนธรรมมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้และเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จริงก็จะเกิดความคงทนทางการจดจำได้ยาวนาน

ด้านข้อจำกัดของงานวิจัย

1. เรื่องสนับสนุนให้เวลาแก่ผู้เรียนในการร่วมแลกเปลี่ยนเพิ่มเติมมากขึ้น
2. ผู้สอนไม่ยึดติดกับขนบนิยมทางภาษา ยอมรับการเปลี่ยนแปลงภาษาและวัฒนธรรม
3. ผู้สอนสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดียอมรับทุกความคิดเห็นของผู้เรียนอภิปราย วิพากษ์วิจารณ์สื่อสารแสดงออกมา
4. ผู้เรียนยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางภาษาและวัฒนธรรมว่าเป็นพลวัตที่เคลื่อนไหวได้

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู” กล่าวถึงข้อเสนอแนะได้ 3 ด้านดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รูปแบบการเรียนการสอนนี้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพ ทันสมัย เหมาะแก่ในยุคปัจจุบันเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานไม่น่าเบื่อทางการจดจำภาษา ได้ศึกษาภาษาในพื้นที่จริงเป็นแนวทางแปลกใหม่ผ่านการวิเคราะห์ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่มีกรอบ SPEAKING เข้ามาช่วยให้ชัดเจนทางมโนคิดได้ และฝึกการวิเคราะห์แลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม ตลอดสังเคราะห์องค์ความรู้พัฒนาเป็นนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้ง่ายแก่การจดจำ และเข้าใจ นำไปใช้ในอนาคตต่อไปได้

2. มหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษาครูเห็นควรนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยในหลักสูตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนในแต่ละปีการศึกษา

3. มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนในการลงพื้นที่หรือชุมชนด้วยรูปแบบโครงการต่าง ๆ สามารถนำรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนการสอน ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมหรือการเรียนการสอนในชุมชน โดยการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกระบวนการเรียนการสอน การอบรม การประชุม การวางแผนเพื่อการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชาร่วมกัน เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนต่อไปได้

4. มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนก่อเกิดการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้/ประยุกต์ใช้

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู จุดเน้นที่สำคัญคือ การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ควรได้คำนึงถึงบริบท ความต้องการให้สอดคล้องกับการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพราะอาจมีความแตกต่างกันตามบริบทของการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยความสำเร็จประการหนึ่งที่จะทำให้รูปแบบการเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลได้คือการที่ผู้สอนต้องยอมรับและปรับเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมบริบทสังคมได้ ไม่ยึดติดความถูกต้อง ถูกหลักทางภาษาและวัฒนธรรม ต้องเห็นการเปลี่ยนแปลงเป็นธรรมชาติ และมีความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างไม่ปิดกั้นใด ๆ

3. จากการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนชุมชนต้องระวังถึงความปลอดภัยต่อร่างกายและจิตใจ ตลอดการเลือกใช้ภาษาในสังคมอย่างดี

4. การเรียนการสอนผู้สอนจะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

5. การให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใช้แนวทางสร้างความร่วมมือ (Collaborative) การมีปฏิสัมพันธ์ (Relationship) และการทำงานเป็นทีม (Teamwork) มาช่วยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยทุกขั้นตอนในรูปแบบควรให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมการ การปฏิบัติและการสรุปเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของผู้เรียนให้มากที่สุด

6. ผู้สอนจะต้องเน้นย้ำผู้เรียนให้เห็นความสำคัญของกระบวนการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งจะต้องใช้กระตุ้นด้วยคำถามเชิงสร้างสรรค์อย่างน่าสนใจ

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ควรเพิ่มเรื่องเวลาให้มากยิ่งขึ้นเพื่อผู้เรียนจะได้ร่วมแลกเปลี่ยนกันเพิ่มขึ้น
2. การศึกษาวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูผู้สอนและผู้เรียนควรมีความเข้าใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางภาษาและวัฒนธรรมได้
3. ผู้สอนทุกคนสามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้เรียน
4. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ และการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติต่อไป
5. ควรมีการศึกษาวจัยเพื่อการนิเทศ ติดตามผลและประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

บทสรุปส่งท้าย

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำวิจัยเล่มนี้ขึ้นมาอย่างวิริยะเต็มกำลังความรู้ความสามารถด้วยใจที่รักยิ่งมากเพื่อที่จะนำเสนอแก่สาธารณชนที่ว่า การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันมุ่งถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้ผู้เรียนคงทนทางความรู้ที่ยาวนาน ต้องให้ผู้เรียนได้สัมผัสใกล้ชิดกับภาษาเสมือนผู้เรียนได้รับประทานอาหารที่ชื่นชอบอย่างจริงจัง แนวทางหนึ่งที่จะช่วยได้คือการศึกษาผ่านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์และสำคัญยิ่งที่ผู้เรียนจะสามารถวิเคราะห์ SPEAKING ได้เข้าใจภาษา สังคม วัฒนธรรม บริบทโดยรอบ ๆ ได้อย่างลุ่มลึก ก่อเกิดให้ผู้เรียนมีจินตนาการได้ผ่านการสังเคราะห์องค์รวมทาง ความคิดนำสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ขึ้นมาที่แปลกใหม่ เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน แก่สังคมมวลมนุษยชาติต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลวรรณ ตั้งธนการนนท์. (2557). **การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรกฤช มีมงคล. (2563). ภาษาบ่นป่วย: การศึกษาด้านวากยสัมพันธ์และวัจนปฏิบัติศาสตร์. **วารสารวรรณสาร**, 4(3), 187-212.
- กรกฤช มีมงคล. (2563). ภูมิทัศน์ทางภาษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศไทย. **วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต**, 15(2), 165-186.
- กรกฤช มีมงคล. (2564). ภูมิทัศน์ทางภาษาศาสตร์ของชอຍນานาเหนือและชอຍเอกมัย. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**, 12(1), 66-88.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **แนวทางการประเมินตามสภาพที่แท้จริง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: **กรณีศึกษาต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21 (2558)**. เข้าถึงเมื่อ 6 กันยายน. เข้าถึงได้จาก <http://lripsm.wix.com/21>.
- กฤตพล วังภูสิต. (2555). **ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์: การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา นาคสกุล. (2541). **ระบบเสียงภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2545). **การออกแบบการเรียนการสอน**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2552). **การออกแบบการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา โชคเหรียญสุขชัย. (2550). **การสื่อสารเชิงอวัจนภาษา: รูปแบบและการใช้**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- กาญจนา โชคเหรียญสุขชัย. (2560). **กระบวนการทัศนการวิจัยสื่อสารมวลชน: เชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ และผสมวิธี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานดา พูนลาภทวี. (2552). “การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา” ใน **การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ กลุ่มวิจัยและพัฒนาวิชาชีพ** สำนักพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2555). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน**. สาขาวิชาการประถมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2559). **การออกแบบสื่อการศึกษาสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2543). **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัลวิไล จรุงโรจน์, ม.ล. (2543). **ความสัมพันธ์ระหว่างประเภททางไวยากรณ์ของคำนามกับระบบปริชานของผู้พูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา อังคพณิชกิจ. (2562). **การวิเคราะห์ข้อความ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จินดา งามสุทธิ. (2548). **ภาษาศาสตร์ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2560). **การผลิตและใช้สื่ออย่างเป็นระบบเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2557). **การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี. (2555). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดขั้นสูงและจิตนิสัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2553). **สื่อการเรียนการสอน ใน ประมวลสาระกลุ่มวิชาการพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน หน่วยที่ 10**. (หน้า 5-10). (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2556). **ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). **การทดสอบการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน**. วารสารศิลปากร

ศึกษาศาสตรวิจัย, 5(1), 7-19.

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุธาการพิมพ์จำกัด.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). **เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบและพัฒนา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2562). **สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา**. นครปฐม: ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณพจิต โกมลกาญจน. (2550). **การศึกษาเปรียบเทียบระบบป้ายสัญลักษณ์สำหรับอาคารรูปแบบสมัยใหม่กับหลังสมัยใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาอนุมิติศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐธิดา ภัทรวรรณ. (2549). **กรณีศึกษาการปฏิบัติการสอนวัฒนธรรมของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตรการการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดิยุ ศรีนราวัฒน์. (2559.) **ภาษาและภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ถนอมจิตต์ สารอด และสรารุณี ไกรเสม. (2562). **ความเป็นพหุภาษาในชุมชนเมือง : กรณีศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคทางภาษากับธุรกิจการค้าย่านนานาฝั่งเหนือ**. **วารสารภาษาและวัฒนธรรม**, 38(1), 24-40.

ถิรา วีรกุล. (2545). **การออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์ สำหรับเด็กไทย โดยอาศัยทฤษฎีการเชื่อมโยงมโนภาพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาอนุมิติศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทรงธรรม อินทจักร. (2561). **ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาโลก**. ปทุมธานี: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทรงพร ทาเจริญศักดิ์. (2554). **นโยบายภาษาและความมั่นคงแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: สแควร์ ปริ้นซ์.

ทัศนีย์ ทองไชย. (2556). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการความรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา**. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิพย์วาณี ยังชื่นสวัสดิ์. (2548). **การประยุกต์ใช้หลักการบริหารพื้นที่ เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการควบคุมสินค้าคงคลัง : กรณีศึกษาร้านค้าสะดวกซื้อ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาการจัดการด้านโลจิสติกส์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แคมมณี, พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และชนาธิป พรกุล. (2545). **กระบวนการเรียนรู้ ความหมายแนวทางการพัฒนา และปัญหาข้อใจ**. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

ทิตนา แคมมณี. (2545). **รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2547). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2548). “การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้: หลักการแนวทาง และวิธีการ”. **การเรียนการสอนโดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ทิตินา แคมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2559). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2547). **การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

ทิตินา แคมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2556). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เทียนชัย ไพฑูริย์ชัยภรณ์. (2544). **ความเข้าใจ ทศนคติและความตั้งใจของผู้บริโภคที่มีต่อภาพอุปมาอุปไมยประเภทต่าง ๆ ในงานโฆษณาในนิตยสาร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนชาติ หล่อนกลาง. (2550) **การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/ กรุงเทพฯ.

ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์. (2555). “คู่มือการใช้ภาษา”. **เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์. (2563). “ภาษากับวัฒนธรรม” ใน **ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางวิชาภาษาไทย หน่วยที่ 8-11**. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- จิตาร์ตัน รักประยูร. (2545) การเผยแพร่วัฒนธรรมวัยรุ่นญี่ปุ่นผ่านสื่อในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพันธ์ ล.ทองคำ, ก่อศักดิ์ ธรรมเจริญ และนิสิตบัณฑิตศึกษา. (2547). ศัพทานุกรมอาหารริมทาง ย่านเยาวราช. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. (2544). การวิจัยและพัฒนาเพื่อการปฏิรูปทั้งโรงเรียน ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภสร สิงหวิช. (2555). แนวทางการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยของครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกสร. (2547). การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ. วรณนิตต์. 4(12): 268-278.
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ เป็นทีมและกระบวนการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมของนิสิตระดับปริญญา บัณฑิต. (รายงานวิจัย), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2556). การสร้างนวัตกรรมเปลี่ยนผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างนวัตกรรมจากงานวิจัยสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจบ พันธุมธา และคณะ (2491). ภาษาไทยชุดครูมูล. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). นวัตกรรมการศึกษา. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เอส. พรินต์ติ้ง ไทย แพคตอरी.
- บุปผชาติ ทัพพิกรณ์. (2541). “Constructionism คืออะไร” ในวารสารวุฒวิทยาลัย ทำไปเรียนไป เพื่อให้รู้ว่ารู้. กรุงเทพฯ: วชิราวุฒวิทยาลัย.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. (2555). นิทานพื้นบ้านการศึกษา. เชียงใหม่ : สถาบันภาษาศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภษิต. (2554). ทฤษฎีการเรียนรู้กับการเรียนการสอน. ใน ประมวลสาระชุดวิชา วิทยาการการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 1. (หน้า 1 - 60). (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประยอม ชองทอง. (2551). ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ. (2540). ภาษาทัศนาศ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปวีณา สุจริตชนารักษ์. (2559). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมที่บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในกระบวนการนวัตกรรมและการคิดนอกกรอบเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการสอนอย่างสร้างสรรค์สำหรับอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา. ปรินญา ดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริฉัตร ลีลาเลอเกียรติ. (2554). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาธุรกิจ ในโรงเรียนและชุมชน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนา การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผอบ โปษะกฤษณะ. (2541). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย: การเขียน การอ่าน การพูด การฟังและ ราชศัพท์. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- พจนีย์ หนักทอง. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม และแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างควมแวดไวกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรจิต เกษามูล. (2553). รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างเสริมผู้เรียนแบบพึ่งพาตนเอง โดยใช้ กลวิธีการอ่านเชิงลึกในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนัก ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พสุ เดชะรินทร์. (2546). กลยุทธ์ใหม่ในการจัดการ. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- พัทธนันท์ บุตรฉาย. (2559). การพัฒนารูปแบบการแบ่งปันความรู้ออนไลน์โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ ร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์อนาคตเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์เชิง ธุรกิจของ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสาขาการจัดการ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชัย แก้วบุตร. (2563). ความพร้อมด้านภาษาจีนของท่าอากาศยานนานาชาติจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับ MICE CITY : การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 17(1), 89-104.
- พิชิต ฤทธิจรรย์. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เข้าส์ออฟ เคอร์มีส์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2549). ทักษะ 5 C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการ จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2542). “แนวคิดและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

- ประมวลบทความการเรียนการสอนและการวิจัยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). **แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครูมัธยมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2558). **การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2554). **การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคนอื่นๆ. (2557). **คติวิเคราะห์ สอนและสร้างได้อย่างไร**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไพรัตน์ วงษ์นาม. (2523). **การสร้างแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดอุดรธานี**. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภัทรนิษฐ์ ศรีจอมทอง. (2560). **ภูมิทัศน์ภาษาในล้านนา**. เชียงใหม่: สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ (งานสำนักพิมพ์).
- ภาवास บุนนาค. (2547). “ภาษาไทยของเรา” ใน **ภาษาไทยของเรา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- ภาชกร วิรุณพันธ์และศิริพร ปัญญาเมธิกุล. (2562). ป้ายร้านอาหารริมทางย่านเยาวราชและย่านจตุจักร: การวิเคราะห์ตามแนวภูมิทัศน์สัญลักษณ์. **วารสารวงนะ**, 7 (2), 1-25.
- ภูฟ้า เสวกพันธ์. (2555). **การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ทฤษฎี และแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2549). **รายงานการวิจัย “การพัฒนารูปแบบการครุศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ: กรณีศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**.” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2558). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2552). **การวัดและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รสสุคนธ์ เสวตเวชากุล. (2553). การฝึกอบรมผู้เรียน: ประตู่สู่ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง.

วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 7(1), น.94-104.

- รัตตมา รัตตวงศา. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในสภาพแวดล้อมแบบเกมมิฟิเคชัน โดยใช้การออกแบบเป็นฐานร่วมกับเครื่องมือทักษะเพื่อส่งเสริมการรู้ทางทักษะและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2553). วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คำสมัย.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2556). วิธีการวิจัยเชิงผสมผสานทางการศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 7 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.rattanabb.com/html/r5.pd>
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2562). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2563). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). ศัพท์ภาษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้ง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2547). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียน. กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.
- วชิราวุธวิทยาลัย. (2541). ทำไป-เรียนไปเพื่อให้รู้. กรุงเทพฯ: วชิราวุธวิทยาลัย.
- วรวรรณ ศรียาภัย. (2556). ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. นนทบุรี: สัมปชัญญะ.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 8. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร ตรีภูลงาม. (2542). การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- วาริรัตน์ แก้วอุไรและคณะ. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาชีวเคมี กลุ่มมหาวิทยาลัยภาคเหนือ. บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์. (2543). โครงสร้างของภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด. ใน การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ. หน้า 5. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2553). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: อาร์แอนด์ปริ้นท์ จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: อาร์แอนด์ปริ้นท์ จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2535). การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิภา กงกะนันทน์. (2537). “วัฒนธรรมทางภาษา” จากความคิดสู่ความอ่านผ่านภาษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- วิไลศักดิ์ กิ่งคำ. (2550). ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรีวิไล ดอกจันทร์. (2529). การสอนวรรณกรรมวรรณคดีไทย. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิมาลา จันทมาลา. (2552). ผลของการสอนวัฒนธรรมเชิงประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2546). นโยบายการประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ใน สุวิมล ว่องวาณิช (บก). การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. (หน้า 1-24). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2560). วิธีสอนทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ. (2544). **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). เชียงใหม่: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. (2561). **การจัดการห้องเรียนในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สมหวัง มหาวัง. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. การศึกษาดุษฎีบัณฑิตวิทยาลัย สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2510). **พระราชบัญญัติภาษีป้าย**.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2534). **พระราชบัญญัติภาษีป้าย ฉบับที่ 2**. สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2525). **ภาษาไทย 3: หน่วยที่ 13**. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์การพิมพ์.
- สุคนธ์ ภูริเวทย์. (2542). **การออกแบบการสอน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุคนธ์ สีนธพานนท์ และจินตนา วีรเกียรติสมุทร. (2556). **การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่..สู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม. (2547). **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ: การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคต**. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง.
- สุชาสินี ปิยพสุนทร. (2561). **ความรู้พื้นฐานทางภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุปิติ จันท์ประสิทธิ์. (2543). **การศึกษาออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์มาตรฐานสำหรับกรุงเทพฯ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาอนุศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2530). **การสอนทักษะภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชา. มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2559). **การออกแบบการสอน : หลักการทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. ขอนแก่น: โรงพิมพ์แอนนาออฟเซต.
- สุมิตร อังวัฒนกุล. (2540). **วิธีสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ ตังทีชะรักษ์. (2556). **ภาษาและวัฒนธรรม**. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ. (2545). **เสียงและระบบเสียงในภาษาไทย**. นครปฐม: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). **การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2559). **วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา: จุดประกายความคิดใหม่**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดไอคอนพรินต์ติ้ง.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2563). **การวิจัยการออกแบบทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2554). **การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2549). **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). **การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิยศ สรรคบุรณารักษ์. (2559). **การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมงานสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี**. วิทยานิพนธ์ดุซงฎิบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2549). **กว่าจะเป็นนักภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2552). “สัมพันธสาร” ใน **บรรทัดฐานภาษาไทย: ชนิดของคำ วลี ประโยค และสัมพันธสาร**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของ สกสศ.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2553). **ชนิดของคำในภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางวैयाสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ: เอไอเอสพี.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2529). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรม. ศาสตร์แห่งภาษา 6: 40-54.**
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). **ภาษาศาสตร์สังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2547). “วจนลีลาทักษิณ: วาทศิลป์กนใจประชาชน” ใน **รู้ทันภาษา รู้ทันการเมือง**. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). **ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). **ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์และคณะ. (2563). **บทบาทที่แข่งขันกันระหว่างภาษาประจำชาติกับภาษาอังกฤษในกลุ่มอาเซียน: การศึกษาการเลือกภาษาในแวดวงกฎหมาย สื่อ**

- การศึกษา วรรณกรรม และการเมือง.** กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- อมรา พงศาพิชญ์. (2553). **แต่ศักดิ์ศรีเสมอกันทุกชั้นชน: วรรณกรรมกับสิทธิมนุษยชนศึกษา.** กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. (2559). **แนวทางการสร้างสรรค์วัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยผ่านการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้สอน ผู้บริหารการศึกษาครอบครัวและชุมชน.** สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม: บริษัท พริ้นเทอรี จำกัด.
- อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา. (2561). **อัตลักษณ์ ภูมิปัญญา และการสืบสานภาษาชาติพันธุ์ไทใหญ่ภาคเหนือตอนล่าง.** พิษณุโลก: ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อารี พันธุ์มณี. (2547). **คิดอย่างสร้างสรรค์.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟเพรส.
- อารี รังสินันท์. (2532). **ความคิดสร้างสรรค์.** กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- อารีรักษ์ มีแจ้ง. (2547). **การพัฒนารูปแบบการสอนกลวิธีการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมงาน เพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้การอ่านสำหรับนิสิตนักศึกษา.** สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดม วโรตม์สิขิตติ์. (2545). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษา.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุบลวรรณ ส่งเสริม. (2563). **การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาสมรรถนะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู.** นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอื้อเอ็นดู ดิศกุล ณ อยุธยา. (2543). **ระบบป้ายสัญลักษณ์.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พลัสเพรส.
- ฮาวกินส์,จอห์น. (2552). **เศรษฐกิจสร้างสรรค์: เขามั่งคั่งจากความคิดกันอย่างไรแปลจาก The Creative Economy: How People Makes Money from Ideas** โดย คุณากร วาณิชวิฑูพันธ์. กรุงเทพฯ: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ.

ภาษาต่างประเทศ

- Adler, N. (2004). "The Arts and Leadership: Now That we can do Anything what will we do?." **Academy of Management Learning and Education** 5, 4 (December): 499.
- Afayette, R. (1975). **The cultural revolution in foreign languages: A guide for building the modern curriculum**. Lincolnwood, IL: National Textbook Company.
- Ambion, L. (2013). The linguistic landscape of Amado: A study of the presence of different language in the public space. **Humanities and Social Review**, 2(2), 223-238.
- American Psychological Association. (1997). **Learner-Centered Psychological: A Framework for School**. Accessed August 30. Available from <http://www.apa.org/ed/governance/bea/learner-centered.pdf>
- Anderson, H. H. (1975). **Creativity and its cultivation**. New York: Harper and Row.
- Anderson, L.W. Krathwohl, D.R., Airasian, P.W., Cruikshank, K.A., Mayer, R.E., Pintrich, P.R., Raths, J., and Wittrock, M.C. (2001). **A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's taxonomy of Educational Objectives**. New York: Longman.
- Anderson, T.P. (1997). "Using Models of Instruction". In **Instructional Development Paradigms**, 521-522 Edited by C.R. Dills and A.J. Romiszowski. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Annenberg Institute for School Reform. (2002). **Opportunity and Accountability: Arts Environments as Models of Equity**. Accessed March, 19. Available from http://www.annenberginstitute.org/work/accountability_arts.html
- Arbesman, M. and G. Puccio. (2001). Enhanced Quality Through Creative Problem Solving. **Journal of Nursing Administration**. 31: 176-178.
- Art on Move. (2000). **Mississippi Institute of Arts and Letters: 2000 Arts and Letters Award**. Accessed March 10, 2015. Available from <http://www.olemiss.edu/depts/art/artist/issue17-sp2000/whole-school.html>
- Androutsos & Vasiliki Brinia. (2019). Developing and Piloting a Pedagogy for Teaching

- Innovation, Collaboration, and Co-Creation in Secondary Education Based on Design Thinking, Digital Transformation, and Entrepreneurship. **Education Science**, 9(113), 2-11.
- Austin, R., and Devin, L. (2003). **Artful Making: What Managers Artist Work**. UpperSaddle River, N.J.: Prentice-Hall.
- Ausubel, D. P., & Fitzgerald, D. (1961). The role of discriminability in meaningful learning and retention. **Journal of Educational Psychology**, 52(5), 266–274.
- Backhaus, Peter. (2007). **Linguistic Landscapes A Comparative Study of Urban Multilingualism in Tokyo**. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Baker, W. (2015). **Culture and identity through English as a lingua franca: rethinking concepts and goals in intercultural communication**. Berlin: De Gruyter Mouton.
- Baldonado, Ardelina. A. (1993). Non – paradigm self-directed learning. In Long, Huey B. and Associates. **Emerging Perspectives of Self – Directed Learning**. Oklahoma: Oklahoma Research Center for Continuing Professional and Higher Education of the University of Oklahoma.
- Barnett, H. G. (1953). **Innovation: the basis of cultural change**. McGraw: Hill.
- Barone, T., and Eisner, E. (2001). **Arts based research**. Thousand Oaks. CA: Sage.
- Barron F. & Harrington M.D. (1981). Creativity, Intelligence and Personality. **Annual Review of Psychology**, 32 (1981): 439-476.
- Barron, F. (1987). Putting creativity to work. **The nature of creativity**, 76-98.
- Baum, S., Owen, S., and Oreck, B. (1997). "Transferring Individual Self-regulation Processes from Arts to Academics." **Arts Education Policy Review** 98 (4): 32-39.
- Bebell, D. and Kay, R. (2010). "One to One Computing: A Summary of the Quantitative Results from the Berkshire Wireless Learning Initiative". **Journal of Technology Learning and Assessment**, 9.
- Ben-Rafael Eliezer. (2001). A sociological Approach to the Study of Linguistic Landscapes In Shohamy Elana and Gorter Durk. **Linguistic Landscape: Expanding the Scenery**. New York: Routledge.
- Ben-Rafael Eliezer. (2006). Linguistic Landscapes as Symbolic Construction of the Public

- Space: The Case of Israel. In Gorter, Durk (ed.). **Linguistic Landscape: A New Approach to Multilingualism**. Clevedon: Multilingual Matters Ltd., 7-30.
- Ben-Rafael Eliezer. (2009). "A sociological Approach to the Study of Linguistic Landscapes" In Shohamy Elana and Gorter Durk. **Linguistic Landscape: Expanding the Scenery**. New York: Routledge.
- Benson, P. (2003). Learner autonomy in the classroom. In D. Nunan (Ed.), **Practical English Language Teaching** (pp.289-308). New York: McGraw Hill.
- Benson, P. (2012). Learner-centred teaching. In A. Burns, & J. C. Richards (Eds.), **The Cambridge Guide to Pedagogy and Practice in Second Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bernie Trilling and Charles Fadel. (2009). **21st century Skills: Learning for Life in our Times**. United States of America.
- Best, John W. and Kahn, James V. (2003). **Research in Education**. Boston, MA: Peason Education Company.
- Bloom, Benjamins. **Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: Cognitive Domain**. New York: David Mckay Company, Inc.
- Bolhuis, Sanneke. (2003). Towards process – oriented teaching for self-directed lifelong learning: a multidimensional perspective. **Learning and Instruction**. 3(3): 327-347.
- Boud, David. (1982). **Developing Student Autonomy in Learning**. New York: Nichols Publishing.
- Bourhis, Richard and Landy, Rodrigue. (1997). Linguistic Landscape and Ethnolinguistic Vitality-An empirical Study. **Journal of Language and Social Psychology**, 16: 23-49.
- Brannen, J. (2005). Mixing Methods: The Entry of Qualitative and Quantitative Approaches into the Research Process. **International Journal of Social Research Methodology: Theory & Practice**, 8 (3), 173–184.
- Breck, Robert. C. (1992). **Applying Psychology: Critical and Creative Thinking**. New Jarsey: Prentice – Hall, Inc.
- Broom, L. & P. Selznick. (1968). **Sociology**. 5 th ed. New York: Harper & Row.
- Burnaford, G., Brown, S., Doherty, J., and McLaughlin, J.H. (2007). **Arts Integration**

- Frameworks, Research, and Practice: A Literature Review.** Washington, D.C.: Arts Education Partnership.
- Burton, J., Horowitz, R., and Abeles, H. (1999). **Learning in and Through the Arts: Curriculum Implications.** New York: Teachers College, Columbia University.
- Bush, F. E. (1988). "Creative Problem Solving and Its Effect on Eighth Grade Students". **Dissertation Abstracts International.** Accessed August 30. Available from <http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>.
- Buzan, T. (2003). **The Mind map book: Radiant thinking.** London: BBC.
- Campbell, Donal T. and Stanley Julian C. (1963). **Experimental and Quasi-Experimental Designs for Research.** Chicago: Rand McNally college publishing company.
- Candy, Philip. C. (1991). **Self - Directed for Lifelong Learning : a Comprehensive Guide to Theory and Practice.** San Francisco: Jossey-Bass.
- Catterall, James S., with Richard Deasy (ed.) and others. (2002). "Involvement in the Arts and Human Development: Extending an Analysis of General Associations and Introducing the Special Cases of Intensive Involvement in Music and Theatre Arts." in R. Deasy (Ed.). **Critical Links: Learning in the Arts and Student Achievement and Social Development.** Washington, D.C.: AEP. Vaughn, Kathryn and Ellen.
- Cenoz, Jasane and Gorter, Durk. (2006). Linguistic Landscapes and Minority Languages. In Gorter, Durk (ed.). **Linguistic Landscape: A New Approach to Multilingualism.** Clevedon: Multilingual Matters Ltd., 67-80.
- Charles Scribner's Sons. Cited in Davis, G. A. (1983). **Creativity is Forever.** United State of America: Kendal/Hunt Publishing Company.
- Chastain, K. (1988). **Developing second language skills Theory and practice.** Florida: Harcourt Brace Jovanovich.
- Chi, M and R. Glaser. (1982). **Final report: Knowledge and skill differences in novices and experts.** Pittsburg: University of Pittsburg, Learning Research and Development Center.
- Chiang, T. (2002). **Collaborative-based instruction and second language writing: How teachers impact the quality of student work in collaborative writing**

- classrooms.** A Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree of Doctoral of Education, Alliant International University.
- Chomsky, N. (2006). **Language and mind.** New York. Cambridge University Press.
- Coulmas Florian. (2009). "Linguistic Landscaping and the Seed of the Public Sphere" In Shohamy Elana and Gorter Durk. **Linguistic Landscape: Expanding the Scenery.** New York: Routledge.
- Creativity at Work (2015). **Learn Create Innovate.** Accessed March 10. Available from <http://www.creativityatwork.com/>
- Creswell, J. W., Plano Clark, V. L., Gutmann, M. L., & Hanson, W. E. (2003). Advanced mixed methods research designs. In **A.Tashakkori & C.Teddlie (Eds.), Handbook of mixed methods in social and behavioral research.** Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J.W., and Plano Clark, V. (2007). **Designing and Conducting Mixed Methods Research.** Thousand Oaks, C.A.: Sage.
- Creswell, J.W., and Plano Clark, V. (2011). **Designing and Conducting Mixed Methods Research.** 2nd ed. Thousand Oaks, C.A.: Sage.
- Creswell, John W. and Vicki L. Plano Clark. (2011). **Designing and Conducting Mixed methods Research.** 2nd ed. California, Sage Publication, Inc.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing.** (5th ed.). New York : Harper Collins Publishers.
- Csikszentmihalyi, M. (1996). **Creativity, Flow and the Psychology of Discovery and Invention.** New York: Harper Collins. Dewey.
- Curtin, L. Melissa. (2009). Languages on Display: Indexical Signs, Identities and the Linguistic Landscape of Taipei In Shohamy Elana and Gorter Durk. **Linguistic Landscape: Expanding the Scenery.** New York: Routledge.
- Dai, F. (2012). **English-language creative writing by Chinese university students: The challenges and benefits of creative writing for university students in China.** English Today, 28, 21–26.
- Dalton. (1988). **Developmental views of careers in organization.** New York: Harcourt,

Brace and World.

- Dalton. (1988). Let's Brighten it Up A Bit: Collaboration and Cognition in Writing. In B. A. Rafoth and D. L. Rubin (Eds.), **The social construction of written communication**. Norwood, New Jersey: Ablex. Darby, J.T., and Catterall, J.S. (1994) "The Fourth R: The Arts and Learning." **Teachers College Record** 9, 6 (Marcy): 299-328.
- David Beare, Springgay and others. (2008). **Research Gate**. Accessed March 10. Available from: <https://www.researchgate.net>.
- David Malinowski. (2009). Authorship in the Linguistic Landscape: A Multimodal-Performative View In Shohamy Elana and Gorter Durk. **Linguistic Landscape: Expanding the Scenery**. New York: Routledge.
- David P. (1978). "Ausubel. In Defense of Advance Organizers: A Reply to the Critics." **Review of Educational Research** 48. 2 (Spring): 251-257.
- Davis J. 1971. **Elementary Survey Analysis**. Prentice Inc. Englewood Cliffs, New Jersey.
- Dick and Carley. (1985). **The Systematic Design of Instruction Design**. Belmont, C.A.: Wadsworth/Thomson Learning.
- Dick, W., Carey L. and Carey, J. O. (2005). **The Systematic Design of Instruction**. 5th ed. New York: Addison-Wesley, Longman.
- Doppelt, Y., Mehalik, M.M., Schunn, C.D., Silk, E., & Krynski, D. (2008). Engagement and achievements: A case study of design-based learning in a science context. **Journal of Technology Education**, 19(2), 22-39.
- Dornyei, Z. (2001). **Motivational Strategies in the Language Classroom**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dunn, R. and Kenneth, Dunn. (1993). **Teaching Secondary Students Through Their Individual Learning Styles : Practical Approaches for Grade 7-12**. Boston : Allyn and Bacon.
- Eisenkraft, A. (2003). "Enhancing the 5E model." **The Science Teacher**. 70(6): 56-59.
- Eisner, Elliot W. (2002). **The Arts and the Creation of Mind**. New Haven, C.T.: Yale University Press.
- Ellis, R. (1994). **The Study of Second Language Acquisition**. Oxford: Oxford University

Press.

- Ellison, M.B. (1995). **Creative Problem Solving Through Design Education: An Experimental Study**. Canada: Mount Saint Vincent University.
- Everett Rogers. (1983). **Diffusion of Innovations**. University of Illinois at Urbana-Champaign's Academy for Entrepreneurial Leadership Historical Research Reference in Entrepreneurship, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1496176>
- F. Niyi Akinnaso. (1957). "The sociolinguistic basic of Yoruba personal name". In **Anthropological Linguistics**. Washington D.C.: Georgetown University Press.
- Finocchiaro and Brumfit. (1983). **Language, Modern; English Language; Communicative Competence; Study and Teaching; Foreign Speakers**. New York: Oxford University Press.
- Finocchiaro, M.A. (1986). "The methodological background to Galileo's trial", in **Wallace**. 1986: 241-72.
- Fishman, A. (1975). **The Sociology of Language**. London: Newbury House Publishers.
- Fishman, Joshua. A. (1974). Language Modernization and Planning in Comparison with Other Types of National Modernization and Planning. In J. A. Fishman (Ed.), **Advances in Language Planning**. (79-102). The Hague: Mouton.
- Fortus, D., Dershimer, R. C., Krajcik, J., Marx, R. W., & Mamlok-Naaman, R. (2004). Design-Based Science and Student Learning. **Journal of Research in Science Teaching**, 41(10), 1018- 1110.
- Fry, Roger. (1937). **Sin and Design**. Harmondsworth, Middlesex, Penguin Books.
- Gagne, R.M., and Briggs, L. (1974). **Principles of Instructional Design**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Gagne, R.M., and Briggs, L. (2005). **Principles of Instructional Design**. Connecticut: Thomson Wadsworth.
- Gall, Joyce P., Gall, M.D. and Borg. Walter R. (1989). **Applying Educational Research: A Practical Guide**. 5th ed. Boston, Massachusetts: Peason Education, Inc.
- Gall, Joyce P., Gall, M.D. and Borg. Walter R. (2005). **Applying Educational Research: A Practical Guide**. 5th ed. Boston, Massachusetts: Peason Education, Inc.
- Gall, Meredith D. Gall, Joyce P. and Borg. Walter R. (2003). **Educational Research: An**

- Introduction.** 7th ed. Boston, Massachusetts: Allyn And Bacon, Inc.
- Gall, Meredith D. Gall, Joyce P. and Borg. Walter R. (2007). **Educational Research: An Introduction.** 7th ed. Boston, Massachusetts: Allyn And Bacon, Inc.
- Gallagher, S.A., Stepien, W.J., Sher, B.T. and Workman, D. (1995). "Implementing Problem Based Learning in Science Classrooms". **School Science and Mathematics** 95, 136-146.
- Gardner, H. (1985). **Frames of Mind.** New York: Basic Books.
- Gardner, Howard. (2012). **Intelligence Reformed Multiple Intelligences for the 21st century.** New York: A Member of the Perseus Books Group.
- Gerber, E.M., Marie Olson, J. , & Komarek, R.L. (2 0 1 2) . Extracurricular design- based learning: Preparing students for careers in innovation. **International Journal of Engineering Education**, 28(2), 317.
- Getzels and Jackson. (1 9 6 2). "Creativity and Intelligence: A Partial Replication with Scottish Children Of Getzel's And JACKSON'S Study." **British Journal of Psychology** 57, 1-2 (May): 129-135,
- Giffin, Colin. (1983). **Curriculum theory in adult lifelong education.** London: Croom Halm.
- Gordon, William J.J. (1961). **Synerctics: The Development of Creative Capacity.** New York: Harper and Row, Publishers.
- Gorter Durk. (2006). Introduction: The Study of the Linguistic Landscapes as a New Approach to Multilingualism. In Gorter, Durk (ed.) . (2006) . **Linguistic Landscape: A New Approach to Multilingualism.** Clevedon: Multilingual Matters Ltd., 1-6.
- Gradle, S. (2009). **Another Look at Holistic art Education: Exploring the Legacy of Henry Schaefer-Simmern.** **International Journal of Education and the Arts.** Accessed March 10. Available from <http://www.ijea.org/articles.html>.
- Grasha, A.F., and Reichman. (1970b) . **Grasha-Riechmann learning Styles survey.** Accessed August 1. Available From <http://www.longleaf.netteachingstyle.html>
- Grasha, A.F., and Reichman. (1975). **Student learning styles inventory.** Faculty resource center, University of Cincinnati.
- Grow, Gerald. O. (1996). Teaching Learners to be Self – Directed. **Adult Education**

Quarterly. 41(3): 125-149.

Guilford, J.P. (1959). **Personality.** New York: McGraw-Hill.

Guilford, J.P. (1972). "Cognitive Styles: What are they". **Journal of Educational and Psychological Measurement.**

Guilford, J.P. (1991). **Creativity.** American Psychologist, 5: 444-454.

Gunter M.A., Estes T.H. and Schwab J.H. (1996). **Instruction: A Models Approach.** Boston: Allyn and Bacon.

H. K., Lee., & Breitenberg, M. (2010). **Education in the new millennium: the case for design-based learning.** International Journal of Art & Design Education, 29(1), 54-60.

Halliday, M. A. K. (1975). **Learning how to mean: explorations in the development of language.** London: Edward Arnold.

Halliday, M. A. K. (1978). **Language as a social semiotic: the social interpretation of language & meaning.** London: Edward Arnold.

Halliday, M.A. K. McIntosh, A. and Stevens, P. (2004). **The Linguistic Sciences and Language Teaching.** London: Longman.

Halliday, M.A.K. (1979). **Language as Social Semiotic.** London: Edward Arnold.

Henard & McFadyen. (2008). Making Knowledge Workers More Creative. **Research Technology Management**, 51(2), 40-46.

Henriksen, Carmen Richardson, Rohit Mehta. (2017). **Design thinking: A creative approach to educational problems of practice.** MLFTC: Educational Leadership and Innovation, Division of Teachers College, Mary Lou Fulton.

Hetland, L., Winner, E., Winner. (2002). "SAT Scores of Students Who Study the Arts: What We Can and Cannot Conclude about the Association." in R. Deasy (Ed.). **Critical Link Learning in the Arts and Student Achievement and Social Development.** Washington, D.C.: AEP.

Huebner Thom. (2009). "A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes" In Shohamy Elana and Gorter Durk. **Linguistic Landscape: Expanding the Scenery.** New York: Routledge.

Hurlock. (2009). **Child Development.** Kogakusha: McGraw Hill.

- Hymes, Dell. (1972). Model of the interaction of language and social life. In: Gu,perz, J. and Hymes, H. (eds). **Directions in Sociolinguistics: The Ethnography of Communication**. New York, NY: Holt, Rhinehart & Winston, pp. 35-71.
- Hymes, Dell. (1974) . **The foundations of sociolinguistics: Sociolinguistic ethnography**. Philadelphia: University of Pennsylvania Press. In Griffiths Patrick, Merrison Andrew John and Bloomer Aileen. **Language in use : A reader**. London; New York.
- Isaken, S. G., and Treffinger, D. J. (1991). **Creative Learning and Problem Solving**. In Developing Minds: Program for Teaching Thinking. Costa Arthur: A lexandrial: Supervision and Curriculum Development.
- Jackson, S. L. (1993). A Learner-Centered Tool for Students Building Models. **Communications of the Acm**, 4, 48-49.
- Jacobs H.H. (2010). Curriculum 21 essential education for a changing world: **ASCD**.
- Jellen, H.G., and Urban, K.K. (1989b). "Assessing Creative Potential Worldwide: The First Cross-Cultural Application of the Test for Creative Thinking-d Drawing Production (TCT-DP)." **Gifted Education International** 6: 78-86.
- Jensen, E. (2001). **Arts with the Brain in Mind**. Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Jersild. (2009). **Child Psychology**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Johnson and Onwuegbuzie. (2004) .Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come. **Educational Researcher** 33, 7.
- Joyce, B. R., Weil, M., & Calhoun, E. (2018). **Models of teaching**. Boston, MA: Pearson.
- Joyce, B., and Weil, M. (1992). **Models of Teaching**. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Joyce, B., Weil, M. and Calhoun, E. (2009). **Model of Teaching**. London: Allyn and Bacon.
- Kearney, M. (1984). Sociolinguistics and language teaching. **International Social Science Journal**, 36(1), 157-166.
- Kemp J.E., Morrison G.R. and Ross S.M. (1998) . **Designing Effective Instruction**. Columbus: Mervill.
- Kevin, K. (2009). **Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model**. Accessed December 30. Available from <http://www.e-learningguru.com/>

articles/art2_1.htm

- Kevin, K. (2014). **Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model**. Accessed December 30. Available from http://www.e-arningguru.com/articles/art2_1.html.
- Kim. Y. (2008). "The effects of intergrated language-based instruction in elementary ESL learning". **The Modern Language Journal**, 92,3 (August 2008): 431-451.
- Knowles, M.S. (1975). **Self-directed Learning: Guide for Learners and Teachers**. New York : Association Press.
- Kolb, D.A. (1985). **Learning Style Inventory: Self-Scoring Test and Interpretation Booklet**. Boston: McBer and Company.
- Kolodner, J. L. (2002). Design Research on Learning Environments. Learning by Design: Iterations of Design Challenges for Better Learning of Science Skills. **認知科学**, 9(3), 338-350.
- Kramsch, C. (1998). **Language and Culture**. Oxford: Oxford University Press.
- Kramsch, C. (2006). Language, Thought and Culture. In Davies, Alan and Elder, Catherine (eds.), **The Handbook of Applied Linguistics**. Malden, MA: Blackwell Publishing.
- Krashen, S.D. and Terrell D. T. (1983). **The Natural Approach: Language Acquisition in the Classroom**. Hayward, CA: Alemany Press.
- Kress Gunther and Leeuwen Theo Van. (2010). The Semiotic Landscape In Griffiths Patrick, Merrison Andrew John and Bloomer Aileen. **Language in use : A reader**. London; New York.
- Labov, W. (1972). The transformation of experience in narrative syntax. In **Language in the Inner City**, pp. 354-396. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Lafayette, R., & Schultz, R. (1975). **The cultural revolution in foreign languages: A guide for building the modern curriculum**. Lincolnwood, IL: National Textbook Company.
- Lafayette, R., & Schultz, R. (1975). Evaluating culture learning. In **R.C. Lafayette (Ed.), The cultural revolution in foreign languages: A guide for building the modern curriculum**. Lincolnwood, IL: National Textbook Company.

- Landry, R.; Bourhis R. (2009). "Linguistic Landscape and Ethnolinguistic Vitality An Empirical Study". **Journal of Language and Social Psychology**. 92,3: 431-451.
- Lapp, D. & Flood, J. (1986). **Teaching students to read**. New York: Macmillan Publishing Company.
- Lee, Chee. H. (2006). **Language Ideological Approaches to English Education in Korea: A Sociolinguistic Perspective**. Doctoral Dissertation University of Arizona.
- Leonard Bernstein Center. (2008). **Artful Learning Model**. Accessed November 10. Available from http://www.leonardberstein.com/artful_learning.htm
- Leshin, C., et al. (1992). **Instructional Design Strategies and Tactics**. New Jersey: Educational Technology Publications.
- Lewin, J. E. and Reed, C. A. (1998). **Creative Problem Solving in occupational Therapy**. Philadelphia: Lippincott-Raven Publishers.
- Liao, Y.-H., Chen, Y.-L., Chen, H.-C., & Chang, Y.-L. (2018). Infusing creative pedagogy into an English as a foreign language classroom: Learning performance, creativity, and motivation. **Thinking Skills and Creativity**, 29, 213–223.
- Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". In Reading in Fishbein, M (Ed.), **Attitude Theory and Measurement** (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Little, D. (1995). Learning as dialogue: The dependence of learner autonomy on teacher autonomy. **System**, 23 (2), 175-181.
- Lloyd, P. (2013). Embedded creativity: teaching design thinking via distance education. **International Journal of Technology and Design Education**, 23(3), 749-765.
- Lopez, J. P. (2015). **Implementing sociolinguistic and intercultural competences through the use of authentic materials in a 5th grade public school**. Universidad Tecnológica de Pereira, Risaralda, Colombia.
- Maarof, N. & Lin, O. P. (2013). Collaborative Writing in Summary Writing: Student Perceptions and Problems. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, 90, 599-606.

- Malachowski. (2004). "ADDIE Base Five-Step Method Towards Instructional design," from <http://fog.ccsf.cc.ca.us/~mmalacho/Online/ADDIE.html>.
- Maley, A. (2012). Creative writing for students and teachers. **Humanising Language Teaching** 14, (3),
- MaryLynn Patton. (2014). "Pragmatics Instruction in the English as a Second Language Classroom: Teachers and Students Perceptions". Ed.D. dissertation, Education, Faculty of the Shirley M. Hufstедler School of Education. Alliant International University.
- Marzano, R.J. and Pickering, D.J. (2001). **Assessing Student Performance Using Dimensions of Learning**. Alexandria, V.A.: Alexandria, V.A.: Association for Supervision and Curriculum.
- Matlin, M. W. (1992). **Psychology**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Mayer, R.E. and Wittrock. (1996). "M.C. Problem solving transfer." In **Handbook of research in Education Psychology**. 47-62. Edited by D. Berliner and R. Calfee (Eds.). Washington DC: American Psychological Association.
- McCandless, Boyd R. (1973). **Children and Youth: Psychosocial Development**. New York: Holt.
- Mednick. (2004). **How We Think**. Lexington. D.C. Health and Company.
- Mitchell, W.E., and Kowalick, T.F. (1999). **Creative Problem Solving**. n.p.: Unpublished Workbook.
- Moore, K. D. (2005). **Effective instructional strategies**. Thousand Oak, CA: Sage Publication.
- Moran, P. R. (2001). Teaching Culture: Perspective in **Practice**. Boston: Heinle&Heinle.
- Morse, J. M. (2003). Principles of mixed methods and multi-method research design. In C. Teddlie, & A. Tashakkori (Eds.), **Handbook of mixed methods in social and behavioral research**. (pp. 189-208). Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- New American School. (2003). **The Leonard Bernstein Center for Learning**. Accessed March 3. Available from <http://naschools.org/ContentViewew.asp?highlightID=57&catID=189>
- Nicole Kenton, and Holly Ashley. (2004). "Critical Reflections, Future Directions: An

- Overview." **Participatory Learning and Action**. 50 (October 1998): 11-22.
- Nissley, N. (2010). "Arts based Learning at Work: Economic Downturns, Innovation Upturns, and the Eminent Practicality of Arts in Business." **Journal of Business Strategy** 31,4 (October): 8-20.
- North Central Regional Educational Laboratory (NCREL). (2003). **Teacher to teacher: Reshaping instruction through lesson study**. Illinois: North Central Regional Educational Laboratory.
- Nunan, D. (1990). **Designing tasks for communicative classroom**. New York: Cambridge University Press.
- Nunan, D. (1991). **Second Language Teaching and Learning**. Boston, Massachusetts: Heinle & Heinle Publishers.
- Nunan, D. (1997). Design and adapting materials to encourage learner autonomy. In **P. Benson & P. Voller (Eds.), Autonomy and Independence in Language Learning**. London: Longman.
- O'Quin, K., & Besemer, S. P. (2006). Using the creative product semantic scale as a metric for results-oriented business. **Creativity and Innovation Management**, 15(1), 34-44.
- OECD. (2013). **PISA 2015 Competencies for Tomorrow World**. vol.1. Paris: Analysis, OECD. office of innovation and technology, stanford graduate school of education, 2012. <https://gse-it.stanford.edu/about/digital-initiatives/fall-2012>
- Ogburn F. William. (1964). **Sociology**. Boston: Houghton Compay.
- Oldenburg, B., & Glanz, K. (2008). Diffusion of innovations. **Health Behavior and Health Education-Theory Research, and Practice**, 313-330.
- Onwuegbuzie, A.J., and Teddlie, C. (2003). "A Framework for Analyzing Data in Mixed Methods Research." in A. Tashakkori, and C. Teddlie (Eds.). **Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research**. Thousand Oaks, C.A.
- Osborn, A. F. (1963). **Applied Imagination**. 3rd ed. New York: Scribner's.
- Parnes, S. J., R. B.Noller, and A. Biondi. (1976). **Guide to Creative Action**. New York.
- Partnership for 21st Century Skills. (2012). **Framework for 21st century learning**. Tucson, AZ: Partnership.

- Patterson, A., Restoule, J.P., Margolin I., Conely de Leon. (2010). **Arts-based Teaching and Learning as an Alternative Approach for Aboriginal Learners and Their Teachers, Canadian Council on Learning**. Accessed March 10 . Available from http://en.copian.ca/library/research/ccl/artsbased_teaching/arts_based_teaching.pdf
- Potter, K. (1991). **A culture based instructional program for teaching Thai language to foreigners**: University of Victoria.
- Potter, K. (1991). **A culture-based instructional program for teaching Thai language to foreigners**: University of Victoria.
- pressley and harris. (1993). But good strategy instructors are constructivists. **Educational Psychology Review**, 4,3-31.
- Psilos, Phil. (2002). **The Impact of Arts Education on Workforce Preparation**. Issue Brief. National Governors' Association, Washington, D.C.: Center for Best Practices.
- Puente, S. M. G., van Eijck, M., & Jochems, W. (2013). A sampled literature review of design-based learning approaches: a search for key characteristics. **International Journal of Technology and Design Education**, 23(3), 717-732.
- Read. (2002). Leading into literature circles through the sketch-to-stretch strategy. **The Reading Teacher**, 55(5), 444-450.
- Reagan, Timothy G. (2002). **Language, education, and ideology [electronic resource] :mapping the linguistic landscape of U.S. schools**. Westport, Conn: Praeger.
- Rhodes, M. (1961). **An analysis of Creativity**. Phi Delta Kappan. 42(3): 305-310.
- Ricard,J.C. (2006). **Communicative Language Teaching Today**. New York: Cambridge University Press.
- Richard Luecke,; Ralph Katz. (2003). **Managing Creativity and Innovation**. Boston. MA: Harvard Business School Press.
- Richards, J., & Rodgers, T. (2001). **Approaches and Methods in Language Teaching**. New York: Cambridge University Press.
- Rivers, W.M. (1968). **Teaching foreign language skills**. Chicago : The University of

Chicago Press.

- Robert Hughes. (1994). **CULTURE OF COMPLAINT, A PASSIONATE LOOK INTO THE AILING HEART OF AMERICA.** asin: WARNER BOOKS.
- Robin Rooney. (2004). **Arts-Based Teaching and Learning: Review of The Literature.** WEST AT Rockville: Maryland.
- Robotham, D. (1995). "Self-directed learning: the ultimate learning style?". **Journal of European Industrial Training.** 19(7): 3-7.
- Rogers, E. M. (2010). **Diffusion of innovations.** NewYork: Simon and Schuster.
- Root-Bernstein, R. (2000). Art advance science. **Nature** 407, 134.
- Ruangruchira Natsuda. (1992). **The Effects of advance Organizers on Student Achievement in General Chemistry.** Oregon State University.
- Rubinfeld, M. G. and Scheffer, B. K. (1999). **Critical Thinking in Nursing: An Interactive Approach.** Philadelphia: Lippincott.
- Sage, Ritter, N. (1999). **Teaching Interdisciplinary Thematic Units in Language Arts.** Bloomington. IN: ERIC Clearinghouse on Reading, English and Communication.
- Sauvignon, J.S. (2002). **Interpreting Communicative Language Teaching.** London: Yale University Press.
- Saylor and others. (1981). J.G. Saylor, W. Alexander, A.J. (1981). **Lewis Curriculum Planning for Better Teaching and Learning.** New York: Holt Rinehart and Winston.
- Schiever, S. W. (1986). The Effect of Two Teaching/Learning Model on the Higher Cognitive Processes of Students in Classes for the Gifted (Parnes CPS, TABA). **Dissertation Abstracts International.** Available from <http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>. 9/10/02.
- Schwartz, J. (1991). Let Them Assess Their Own Learning. **English Journal.** 80, 67-73.
- Scollon, R. (2003). **Discourses in Place: Language in the material world.** London: Routledge.
- Scollon, Scollon and Jones. (2012). **Intercultural Communication: A Discourse Approach.** London: Blackwell.
- Sebb, Mark. (2007). **Spelling and Society.** Cambridge: Cambridge University Press.

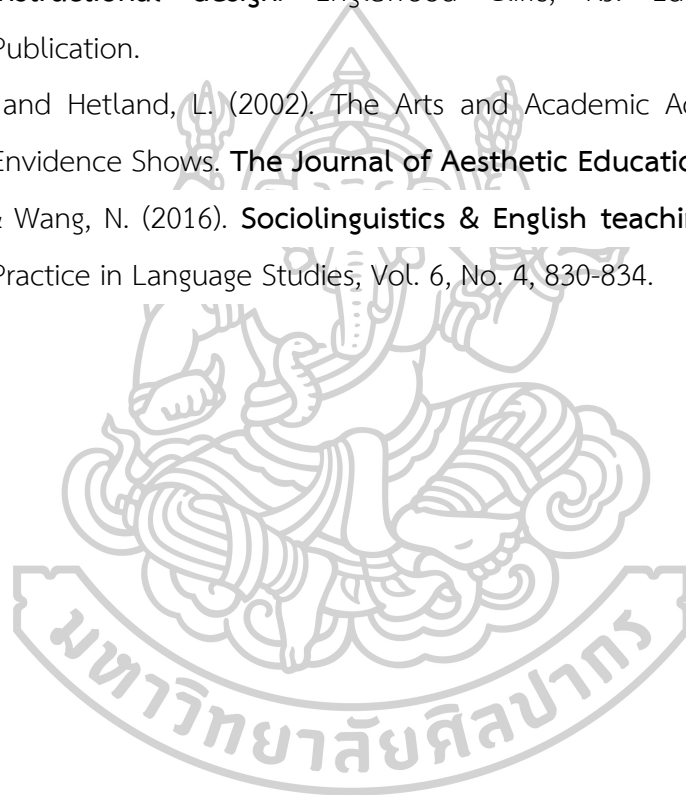
- Seels, B., and Glasgow, Z. (1990). **Exercises in instructional Technology**. Columbus OH: Merrill Publishing Co.
- Seguin, C.A. (1995). Teacher User of the Electronic Information Highway (Internet) for Curriculum and Instruction and Professional Activities. **International** 61(2): 1241.
- Seifteer, H., and Buswick, T (Guest Eds). (2005). Arts-based Learning for Business. **Journal of Business Strategy**, 26, 5 (Special Issue).
- Seitamaa-Hakkarainen, P., Viilo, M., & Hakkarainen, K. (2011). Learning by collaborative designing: technology-enhanced knowledge practices. **International Journal of Technology and Design Education**, 20(2), 109-136.
- Shambaugh, R.N., and Magliaro, S.G. (1997). **Mastering the Possibilities: A Process Approach to Instructional Design**. Boston, M.A.: Allyn & Bacon.
- Shohamy Elana and Gorter Durk. (2009). **Linguistic Landscape: Expanding the Scenery**. New York: Routledge.
- Short, G. (2001). Arts-based School Reform: A Whole School Studies One Painting. **Art Education** 54: 4-11.
- Sinclair, B. (2000). Learner autonomy: The next phase? In B. Sinclair, I. McGrath & T. Lamb (Eds.) **Learner Autonomy, Teacher Autonomy: Future Directions**. London: Longman.
- Skager, Rodney. W. and Dave, R.H. (1977). **Curriculum Evaluation for Lifelong Education**. Toronto: Peigamon Press.
- Skinner, B.F. (1948). **Verbal behavior**. United States of America.: Harvard University Press.
- Skinner, B.F. (1953). **Science and Human Behavior**. New York: Macmillan.
- Smith, R. C. (2000). Starting with ourselves: Teacher-learner autonomy in language learning. In B. Sinclair, I. McGrath & T. Lamb (Eds). **Learner Autonomy, Teacher Autonomy: Future Directions**. London: Longman.
- Smith, S.L., and Irvine, S.E. (1999). Technology the Lab School Way: A Multisensory Empowering Experience for Students with Serve Learning Aisabilities and ADHD. **Learning Disabilities: A Multidisciplinary Journal** 9: 99 – 105.
- Stephen M. Alessi, Stanley R. Trollip. (1991). **Computer-based Instruction: Methods and Development**. Pearson College Div: Subsequent edition.

- Stern, H. H. (1992). **Issues and option in language teaching**. London: Oxford University Press.
- Storm, Robert D. (1969). **Psychology for the classroom**. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Strong, J.H. (2002). **Qualities of Effective Teachers**. Alexandria, V.A.: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Suman, M.A. (1999). **The Arts in Basic Curriculum Basic Curriculum Project: A Ten Year Evaluation.**” Looking at the Part and Preparing for the Future. College of Education, University of South Carolina.
- Synder, S. (2004). **Total Literacy and the Arts**. Accessed March 19. Available from: www.aeideas.com/articles/tlandarts
- Taylor, H. (1983). “ERIC/ RCS Report: Oral Language: A Neglected Language Art?”. **Language Arts**, 60(2), 255-258.
- Taylor, S. and Ladkin, D. (2009). Understanding Arts-based Methods in Managerial Development. **Academy of Management Learning and Education** 8, 1: 56-69.
- Teresa Amabile. (1996). **Creativity in context**. Update to The Social Psychology of Creativity: Westview Press.
- The Arts in Every Classroom Video Library, Annenberg CPD.(no date). **"Three Leaders at Arts Based School."** The Arts in Every Classroom Video Library. Accessed March 19. Available from <http://www.learner.org/index.html>
- Tin, T. B. (2011). Language creativity and co-emergence of form and meaning in creative writing tasks. **Applied Linguistics**, 32, 215–235.
- Tinzmann, M. B., Jones, B. F., Fennimore, T. F., Bakker, J., Fine, C. and Pierce, J. (1990). **What is the collaborative classroom?**. NCREL: Oak Brook.
- Tolstoy, Leo. (1965). **Art – the Language of Emotion**. New York: Macmillan Publishing.
- Torrance, E.P. (1965). **Rewarding Creative Behavior: Experiments in Classroom Creativity**. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Torrance, E.P. (1972). **Torrance tests of creative thinking**. Lexington, MA: Personal Press.
- Torrance, E.P. (1986). **Teaching Creative and the Gifted Learners**. New York: Macmillan Publishing Company.

- Torrance, E.P. (1988). **The Nature of Creativity as Manifest in Its Testing**. New York: Cambridge University Press.
- Treffinger, D. J. (2007-2008). A New Renaissance? Preparing Productive Thinkers for Tomorrow's World. **Creative Learning Today**, 15(4): 1
- Treffinger, D. J. and S. G. Isaksen. (1992). **Creative Problem Solving: An Introduction**. Sarasota, FL: Center for Creative Learning.
- Treffinger, D. J. and S. G. Isaksen. (2008). A New Renaissance? Preparing Productive Thinkers for Tomorrow's World. **Creative Learning Today**. 15(4): 1.
- Trumper, R. (1996). A survey of Israeli physics students' conceptions of energy in pre-service training for high school teachers. **Research in science & Technological Education**, 4(2), 179-192.
- UNESCO and Institute for Tourism Studies (IFT). (2000). **A Training Manual for Heritage Guides Tourism at Cultural Heritage Sites in Asia Cultural Heritage Specialist Guide Training and Certification Programme for UNESCO World Heritage Sites**. Macao: UNESCO and Institute for Tourism Studies (IFT), Macao SAR.
- UNESCO. (1999). The four pillars of education. Accessed March 19. Available from <http://www.unesco.org/delors/fourpil.htm>
- UNESCO. (2005). **Education for all global mentoring report 2005**. France: UNESCO.
- Upitis, R., and Smithrim, K. (2003). **Learning Through the Arts, National Assessment 1999 - 2002: Final Report**. Toronto: The Royal Conservatory of music
- Vartiainen, H., Liljestrom, A., & Enkenberg, J. (2012). Design-Oriented Pedagogy for Technology-Enhanced Learning to Cross Over the Borders between Formal and Informal Environments. **J. UCS**, 18(15), 2097-2119.
- Veenema, S., and Sherida, K.M. (2007). **Studio thinking: The Real Benefits of Visual Arts Education**. New York: Teachers College Press.
- Vygotsky, L.S. (1978). **Mind in Society**. Cambridge: Harvard University Press.
- Wallach & Kogan. (2010). **Mode of Thinking in Young Children**. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Weir, J.J. (1974). Problem solving is every body' problem. **The Science Teacher**. 41: 16-

18.

- West Des Moines Community School. (2015). **Artful Learning in action**. Accessed March 10. Available from: <http://www.wdmcs.org/schools/hillside/artful-learning-in-action/>
- Wiggin, G., and McTighe, J. (2005). **Understanding by Design**. 2nd ed. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Wilson, B. G. (1996). **Constructivist learning environments: Case studies in instructional design**. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publication.
- Winner, E., and Hetland, L. (2002). The Arts and Academic Achievement: What the Evidence Shows. **The Journal of Aesthetic Education**. 102(5): 3-6.
- Zhang, H. & Wang, N. (2016). **Sociolinguistics & English teaching in china**. Theory & Practice in Language Studies, Vol. 6, No. 4, 830-834.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 มีเอกสารประกอบดังนี้

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัย
2. จดหมายขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย
3. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์ข้อมูลความจำเป็นทางการเรียนการสอน
4. จดหมายขอสัมภาษณ์
5. รายชื่อศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
6. จดหมายขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม
7. คำชี้แจงการตรวจสอบคุณภาพ
8. แบบตรวจสอบของแบบวิเคราะห์เอกสาร
9. แบบวิเคราะห์เอกสาร
10. ค่าความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร
11. แบบตรวจสอบของแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ
12. แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ
13. ค่าความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ
14. แบบตรวจสอบของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า
15. แบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า
16. ค่าความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า
17. แบบตรวจสอบของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน
18. แบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน
19. ค่าความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน
20. รูปภาพประกอบ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัย
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ลำดับ	ความเชี่ยวชาญ	ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง/สังกัด
1.	-ภาษาศาสตร์ภาษาไทย -ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	อ. ดร.วิภาพรรณ งามประมวญ	อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2.	-ภาษาและวัฒนธรรม	ผศ. ดร.ณัฐพงศ์ จันทร์อยู่	คณบดี/อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3.	-ภาษาไทย -การสอนภาษาไทย -หลักสูตรและการสอน	ผศ. ดร.มนสิการ เสงสุวรรณ	รองผู้อำนวยการสถาบัน ภาษาไทยสิรินธร/ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4.	-นวัตกรรมทางภาษาไทย -นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	อ. ดร.สุรินทร์ จรัสจรวงเกียรติ	หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย/ อาจารย์ประจำ Nanyang Technological University, Singapore
5.	-การวัดและประเมินผล การศึกษา -การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ -การวิจัยทางการศึกษา -สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	อ. ดร.ณภัทร ชัยมงคล	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังกุลิต

ที่ อว 8606 (นค) / 1205
 นค

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

15 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร. วิภาพรณ งามประมวญ

ด้วย นายกฤตพล วังกุลิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
 ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากชู)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร. 034-218790

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์ข้อมูลทางการเรียนการสอน
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ลำดับ	ความเชี่ยวชาญ	ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง/สังกัด
1.	-ภาษาศาสตร์ภาษาไทย -ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	อ.อดิชาติ รุ่งสว่าง	อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
2.	-ภาษาและวัฒนธรรม	อ.น้องรัก แซ่แต้	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย Yunnan Shifan Daxue Wenli Xueyuan, China
3.	-ภาษาไทย -การสอนภาษาไทย -หลักสูตรและการสอน	อ.ชนะภัย สุนทรสุข	ติวเตอร์ทางภาษาไทยชั้นนำของ ประเทศไทย
4.	-นวัตกรรมทางภาษาไทย -นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	อ.ณัฐพัชร์ เพ็ชรสิมาลัย	อาจารย์กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
5.	-การวัดและประเมินผลการศึกษา -การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ -การวิจัยทางการศึกษา -สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	อ.ปิยนัฐ ณะบุตร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร

จดหมายขอสัมภาษณ์
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 (นค) / จ.เดช
 ๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน อาจารย์อติชาติ รุ่งสว่าง

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู" มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้สัมภาษณ์แก่
 นักศึกษาดังกล่าวด้วย สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมต่าง ๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นายกฤตพล วังภูสิต
 หมายเลขโทรศัพท์ 084-327-3247 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร. 034-218790

รายชื่อศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
ให้ข้อมูลความจำเป็นทางการเรียนการสอน
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ลำดับ	ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง/สังกัด	สถานะ
1.	นายชนะภูมิ อินทร์นอก	อาจารย์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สุวินทวงศ์	ศิษย์เก่า
2.	นางสาวกิ่งแก้ว สังข์ทิพย์	อาจารย์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สุวินทวงศ์	ศิษย์เก่า
3.	นายพัฒนพงษ์ จันทร์โณทัย	อาจารย์โรงเรียนสามเสนนอก	ศิษย์เก่า
4.	นายทศพร ล้อเพชรรุ่งเรือง	อาจารย์โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	ศิษย์เก่า
5.	นายอรุณรัชช์ แสงพงษ์	อาจารย์โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2	ศิษย์เก่า
6.	นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน		ศิษย์ปัจจุบัน

จดหมายขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังกุสิต

ที่ อว 8606 (พ.ศ.) / ก.พิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน อาจารย์ขณะภูมิ อินทร์นอก

ด้วย นายกฤตพล วังกุสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู" มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์ แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาต ให้ นายกฤตพล วังกุสิต หมายเลขโทรศัพท์ 084-327-3247 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากชู)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร.034-218790

จดหมายขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 (น.ร.) / ก.พิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน อาจารย์ชนะภูมิ อินทรนอก

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์
 แก่นักศึกษาดามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาต
 ให้ นายกฤตพล วังภูสิต หมายเลขโทรศัพท์ 084-327-3247 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 วิทยาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร.034-218790

คำชี้แจงการตรวจสอบคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน

เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม

ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-สกุล.....
2. เบอร์โทรศัพท์.....
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
ทางสาขาวิชา.....
4. สถานที่ทำงาน/งานที่ทำในปัจจุบัน
.....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง

งานเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

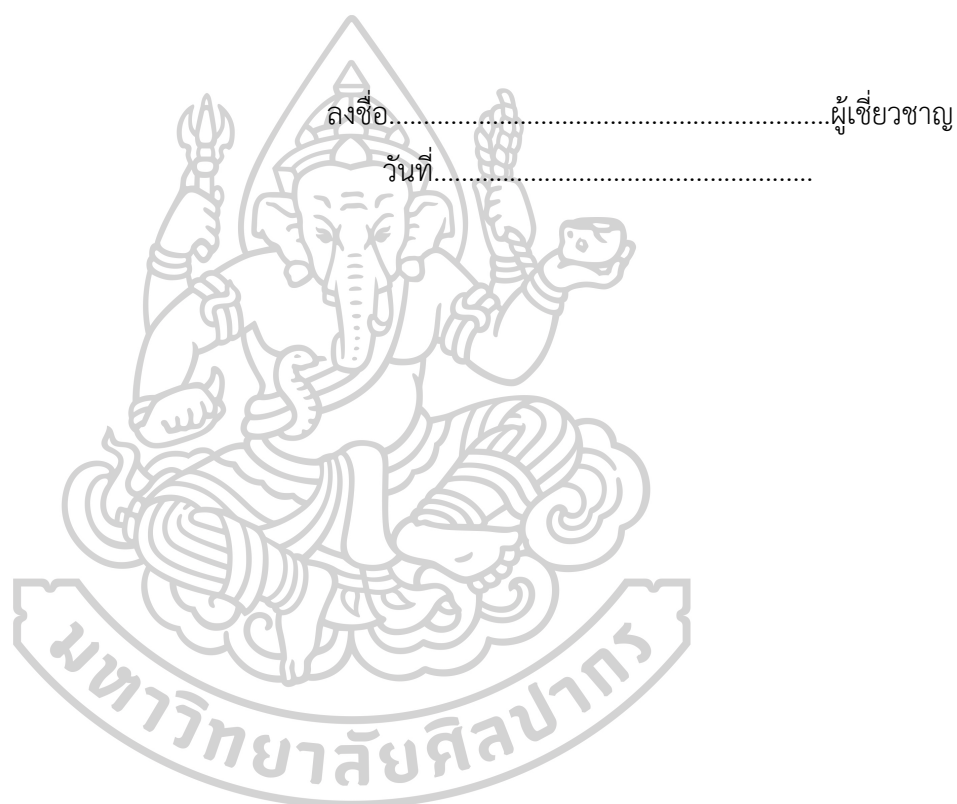
ของนายกฤตพล วังภูสิต ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัยที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย

สำหรับขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis) ที่นำมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและการได้มาซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และ 2) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

มี 4 เครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร	2. แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ
3. แบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า	4. แบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน

*งานวิจัยทุกขั้นตอนเป็นข้อมูลเฉพาะในงานวิจัยนี้เท่านั้นและขออนุญาตผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อน
เปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ต่อไป*

แบบตรวจสอบของแบบวิเคราะห์เอกสาร
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบวิเคราะห์เอกสาร

ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบวิเคราะห์เอกสาร โดยให้ค่า
 คะแนนใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแบบวิเคราะห์เอกสาร

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบของแบบวิเคราะห์เอกสารบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนจากเอกสารมีความเหมาะสมและสะดวก ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง					
2. ประเด็นการบันทึกข้อมูลมีความครบถ้วน					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

แบบวิเคราะห์เอกสาร

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน

เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของ นายกฤตพล วังภูสิต

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพการจัดการเรียนการสอนที่
เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้สร้าง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

1. ชนิดของเอกสาร บทความ งานวิจัย/รายงานการวิจัย ตำรา
 รายงาน/คู่มือ/เอกสารต่าง ๆ ของหน่วยงาน
 อื่น ๆ (ระบุ).....

2. รายการอ้างอิง

.....
.....

3. ชื่อผู้แต่ง/ชื่อผู้แปล

.....
.....

4. ปีที่พิมพ์

.....

5. สถานที่พิมพ์

.....
.....

6. สรุปเนื้อหาที่สำคัญ

.....
.....
.....

ค่าความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
 ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					M	S.D.	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1.รูปแบบของแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจากเอกสารมีความเหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4	5	4	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
2. ประเด็นการบันทึกข้อมูลมีความครบถ้วน	4	5	4	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
รวม						4.20	0.45	สอดคล้องมาก

แบบตรวจสอบของแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ
 ชั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
 ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์

ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ โดยให้ค่าคะแนน
 ใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแบบสัมภาษณ์

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1.รูปแบบของแบบสัมภาษณ์มีความเหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้จริง					
2.คำถามตอนที่ 1 มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการวิจัย					
3. คำถามตอนที่ 1 มีความชัดเจน อ่านเข้าใจได้ง่าย					
4. คำถามตอนที่ 1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัย					
5. คำถามตอนที่ 2 มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการวิจัย					
6. คำถามตอนที่ 2 มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย					
7. คำถามตอนที่ 2 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัย					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
วันที่.....

แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการทำวิจัยต่อไป ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง

แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

นายกฤตพล วังภูสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล.....

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 ทางสาขาวิชา.....

4. สถานที่ทำงาน/งานที่ทำในปัจจุบัน

.....

5. วันที่สัมภาษณ์..... เวลา.....

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

1. การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ของนักศึกษาครู ท่านเห็นว่าควรมีลักษณะอย่างไร และมีขั้นตอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูท่านเห็นว่าควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. การวัดและประเมินผลทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ท่านเห็นว่าควรวัดและประเมินผลทางด้านใดอย่างไรได้บ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

5. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ค่าความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ
 ชั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					M	S.D.	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1.รูปแบบของแบบสัมภาษณ์มีความเหมาะสม และสะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้จริง	4	5	4	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
2.คำถามตอนที่ 1 มีความเหมาะสมและเพียงพอ ต่อการวิจัย	5	4	5	5	4	4.60	0.55	สอดคล้องมาก ที่สุด
3. คำถามตอนที่ 1 มีความชัดเจน อ่านเข้าใจได้ ง่าย	5	5	4	5	4	4.60	0.55	สอดคล้องมาก ที่สุด
4. คำถามตอนที่ 1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการ วิจัย	5	5	4	5	4	4.60	0.55	สอดคล้องมาก ที่สุด
5. คำถามตอนที่ 2 มีความเหมาะสมและเพียงพอ ต่อการวิจัย	4	5	4	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
6. คำถามตอนที่ 2 มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	4	4	4	4	4	4.00	0.00	สอดคล้องมาก
7. คำถามตอนที่ 2 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการ วิจัย	4	5	4	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
รวม						4.34	0.28	สอดคล้องมาก

แบบตรวจสอบของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า

ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าโดยให้ค่าคะแนนใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

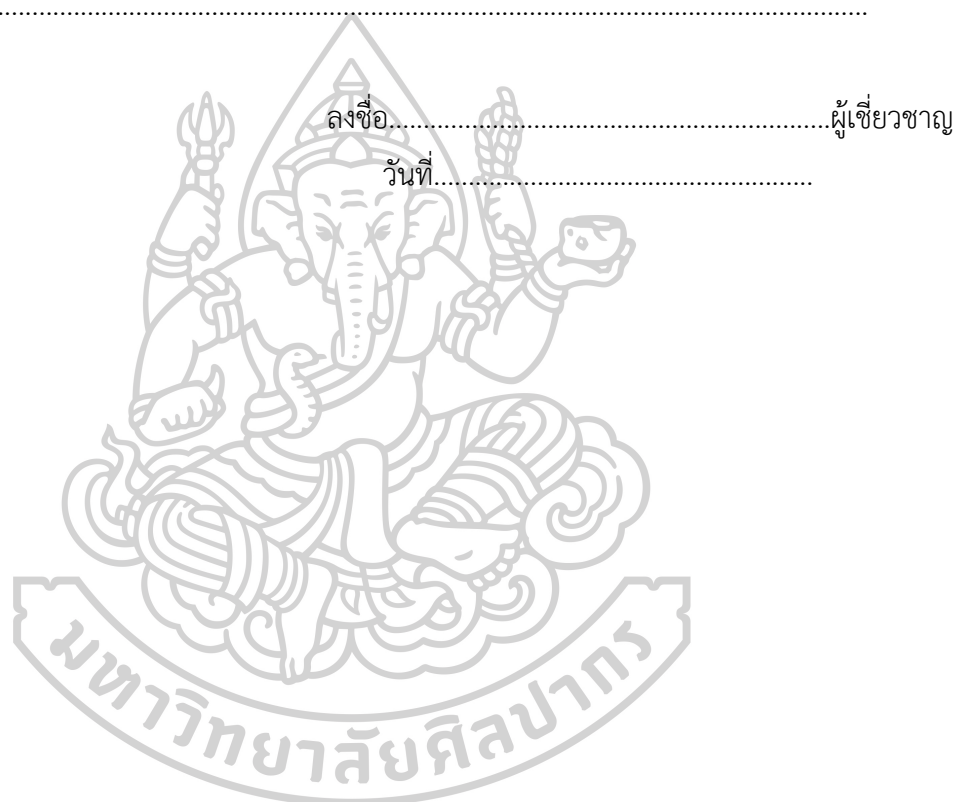
ตอนที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ประเด็นที่ 1					
- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสมน่าจะเป็นแบบใด					
ประเด็นที่ 2					
- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่ผ่านมามีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ หรือควรปรับปรุงอย่างไร					
ประเด็นที่ 3					
- สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด					

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ประเด็นที่ 4					
- ข้อคิดเห็นอื่น ๆ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
 .....

แบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน

เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบสนทนากลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ สภาพการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งข้อมูลของท่านมีคุณค่าต่องานวิจัยอันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ต่อไปให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นำไปใช้ในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูต่อไป

ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านและข้อมูลของท่านจะเป็นความลับ และหวังว่าจะได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณครับ

ประเด็นที่ 1

- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสมน่าจะเป็นแบบใด

ประเด็นที่ 2

- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่ผ่านมามีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ หรือควรปรับปรุงอย่างไร

ประเด็นที่ 3

- สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด

ประเด็นที่ 4

- ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

ค่าความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่า
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
 ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของนายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ประเด็นที่ 1								
- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสมน่าจะเป็นแบบใด	4	4	5	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
ประเด็นที่ 2								
- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่ผ่านมามีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ หรือควรปรับปรุงอย่างไร	4	4	5	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
ประเด็นที่ 3								
- สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด	4	4	5	4	4	4.20	0.45	สอดคล้องมาก
ประเด็นที่ 4								
- ข้อคิดเห็นอื่น ๆ	5	4	5	5	4	4.60	0.55	สอดคล้องมากที่สุด
รวม						4.30	0.41	สอดคล้องมาก

แบบตรวจสอบของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน

ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าโดย
 ให้ค่าคะแนนใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ประเด็นที่ 1					
- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสมน่าจะเป็นแบบใด					
ประเด็นที่ 2					
- สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด					
ประเด็นที่ 3					
- ข้อคิดเห็นอื่น ๆ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

แบบสันทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบสันทนากลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ สภาพการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งข้อมูลของท่านมีคุณค่าต่องานวิจัยอันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ต่อไปให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นำไปใช้ในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูต่อไป

ผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านและข้อมูลของท่านจะเป็นความลับ และหวังว่าจะได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณครับ

ประเด็นที่ 1

- การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีความเหมาะสมน่าจะเป็นแบบใด

ประเด็นที่ 2

- สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด

ประเด็นที่ 3

- ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

ค่าความสอดคล้องของแบบสนทนากลุ่มของศิษย์ปัจจุบัน
 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
 ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของนายภฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
ประเด็นที่ 1								
- การจัดการเรียนการสอนวิชา ภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มี ความเหมาะสมน่าจะเป็นแบบใด	4	4	5	5	4	4.40	0.55	สอดคล้องมาก
ประเด็นที่ 2								
- สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สนใจศึกษาคือที่ใด เพราะเหตุใด	5	4	5	5	4	4.60	0.55	สอดคล้องมากที่สุด
ประเด็นที่ 3								
- ข้อคิดเห็นอื่น ๆ	5	4	5	5	4	4.60	0.55	สอดคล้องมากที่สุด
รวม						4.53	0.51	สอดคล้องมากที่สุด

รูปภาพประกอบ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจงการตรวจสอบคุณภาพ
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อ
ส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

- ชื่อ-สกุล.....
- เบอร์โทรศัพท์.....
- เพศ ชาย หญิง
- วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
ทางสาขาวิชา.....
- สถานที่ทำงานที่ท่านในปัจจุบัน.....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง

งานเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาครู ของนายกฤตพล
วังภูสิต ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัยที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ซึ่งการวิจัย
ครั้งนี้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และเป็นการศึกษา
ที่เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการ
ดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน

ส่วนรับขั้นตอนที่ 1

สภาพปัจจุบัน (Research (.....)
วิเคราะห์ สังเคราะห์ สิ่งที่ได้
ได้มาซึ่งองค์ประกอบของรูป
เพื่อส่งเสริมความสามารถ
วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการ
สอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรม
เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาครู

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ที่ อว 8606 (๑๖๖) / จ.เสนา

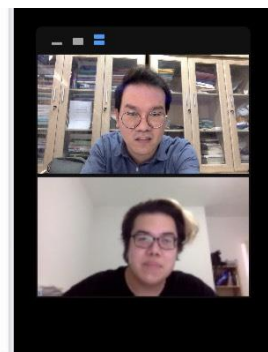
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน อาจารย์ช่อติชาต รุ่งสว่าง

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
ของนักศึกษาครู

โดย กฤตพล วังภูสิต

ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม

26 ตุลาคม 2563

@มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน/นักวิชาการ

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและนักวิชาการ

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสนทนากลุ่มของศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน

ภาคผนวก ข
ชั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 ช่วงที่ 1 มีเอกสารประกอบดังนี้

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัย
2. จดหมายขอเชิญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
3. คำชี้แจงการตรวจสอบคุณภาพ
4. แบบตรวจสอบของรูปแบบการเรียนการสอน
5. ค่าความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอน
6. แบบตรวจสอบของคู่มือ
7. ค่าความสอดคล้องของคู่มือ
8. แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
9. ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
10. แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
11. ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัย
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูลิต

ลำดับ	ความเชี่ยวชาญ	ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง/สังกัด
1.	-ภาษาศาสตร์ภาษาไทย -ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	รศ.ดร. ม.ล.จรัลวิไล จรุงุโรจน์	อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์และ วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2.		อ. ดร.กรกฤษ มีมงคล	อาจารย์ประจำ วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษา ความยั่งยืน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3.	-ภาษาและวัฒนธรรม	อ. ดร.อรรถสิทธิ์ บุญสวัสดิ์	หัวหน้าศูนย์การศึกษานานาชาติ/อาจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4.	-ภาษาไทย -การสอนภาษาไทย -หลักสูตรและการสอน	ผศ. ดร.เกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์	อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5.	-นวัตกรรมทางภาษาไทย	รศ. ดร.เอกนถน บางท่าไม้	ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรมการศึกษาแห่ง มหาวิทยาลัยศิลปากร/อาจารย์ประจำ
6.	-นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	ผศ. ว่าที่ ร.ต.ดร. นิวัฒน์ บุญสม	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
7.	-การวัดและประเมินผล การศึกษา	รศ. ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8.	-การวิจัยทางพฤติกรรม ศาสตร์ -การวิจัยทางการศึกษา	ผศ. ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์	ประธานสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทาง การศึกษา/อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9.	-สถิติเพื่อการวิจัยทาง การศึกษา	ผศ. ดร.พลพี ทุมมาพันธ์	อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการการเรียนรู้และ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จดหมายขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 (นค) / 1205

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

15 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. จรัลโปล จรุงโรจน์

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู "

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
 ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คำชี้แจงการตรวจสอบคุณภาพ
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-สกุล.....
2. เบอร์โทรศัพท์/ช่องทางติดต่อ.....
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 ทางสาขาวิชา.....
4. สถานที่ทำงาน/งานที่ทำในปัจจุบัน
 .....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง

งานเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของนายกฤตพล วังภูสิต ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัยที่ใช้ในแต่ละ
 ขั้นตอนของการวิจัย

สำหรับ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน(Development (D₁):
 Design and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตาม
 แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา
 ครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการ
 เรียนรู้
- 2) เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง
- 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของ
 รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผล การจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดอุปสงค์ข้อที่ 1 คือเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถ การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือ การเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้มาให้ตรวจสอบ ดังนี้

1. แบบตรวจสอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
2. แบบตรวจสอบของคู่มือของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
3. แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

งานวิจัยทุกขั้นตอนเป็นข้อมูลเฉพาะในงานวิจัยนี้เท่านั้นและขออนุญาตผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อน เปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 ของรูปแบบ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
 ภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
 ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู จัดทำขึ้น
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็น
 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน (Design and Development) ของ
 การวิจัย โดยผู้วิจัยได้แนบคำอธิบายเสริมที่แนบมาประกอบด้วยนี้เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนด
 เกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (ภาพรวม)					
1.1 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบที่มีความเหมาะสมครอบคลุมความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้					
1.2 องค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน					
2. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน					
2.1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์					
2.1.1 หลักการของรูปแบบมีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดและสามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดกิจกรรม การเรียนการสอนแสดงให้เห็นจุดเน้นในการเรียนการสอน					
2.1.2 วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดในตัวผู้เรียน					
2.1.3 หลักการและวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกัน					
2.2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการ					
2.2.1 กระบวนการเรียนการสอนมีขั้นตอนครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องต่อเนื่องกัน					
2.2.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์					
2.2.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์					
2.3 องค์ประกอบเชิงวัดและประเมินผล					
2.3.1 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้อง สัมพันธ์ เหมาะสมต่อเนื่องกัน					
2.3.2 การวัดและประเมินผลสามารถวัดและประเมินผลในจริง					
2.4 องค์ประกอบบริบทสนับสนุนอื่น ๆ					
2.4.1 บริบทสนับสนุนอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ ตลอดจนการวัดและประเมินผล					
2.4.2 บริบทสนับสนุนอื่น ๆ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เขียนชาลญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 ของรูปแบบ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
 ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของนายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (ภาพรวม)												
1.1 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมครอบคลุมความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้	3	5	4	5	5	5	5	4	5	4.5	0.73	สอดคล้อง องมากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน	3	5	4	5	5	5	5	4	5	4.5	0.73	สอดคล้อง องมากที่สุด
2. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน												
2.1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์												
2.1.1 หลักการของรูปแบบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดและสามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดกิจกรรม การเรียนการสอนแสดงให้เห็นจุดเน้นในการเรียนการสอน	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.7	0.44	สอดคล้อง องมากที่สุด
2.1.2 วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดในตัวผู้เรียน	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.7	0.44	สอดคล้อง องมากที่สุด
2.1.3 หลักการและวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกัน	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.7	0.44	สอดคล้อง องมากที่สุด

2.2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการ													
2.2.1 กระบวนการเรียนการสอนมีขั้นตอนครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องต่อเนื่องกัน	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.8 9	0.33	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด
2.2.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.7 8	0.44	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด	
2.2.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความสอดคล้อง กับหลักการและวัตถุประสงค์	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.7 8	0.44	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด	
2.3 องค์ประกอบเชิงวัดและประเมินผล													
2.3.1 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้อง สัมพันธ์ เหมาะสมต่อเนื่องกัน	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4.6 7	0.50	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด	
2.3.2 การวัดและประเมินผลสามารถวัดและ ประเมินผลได้จริง	4	5	4	4	5	5	5	4	5	4.5 6	0.53	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด	
2.4 องค์ประกอบบริบทสนับสนุนอื่นๆ													
2.4.1 ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ ตลอดจนการ วัดและประเมินผล	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4.6 7	0.50	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด	
2.4.2 ปัจจัยสนับสนุนมีความเหมาะสมสอดคล้อง กับกระบวนการเรียนการสอน	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4.7 8	0.44	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด	
รวม										4.7 1	0.1 2	สอดคล้อง อง มาก ที่ สุด	

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 ของคู่มือ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
 ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของ
 นักศึกษาคู ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของคู่มือของรูปแบบการเรียนการสอนจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ประเมินความแม่นยำของคู่มือนี้ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
 ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของ
 นักศึกษาคู

- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้
- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
  - 4 หมายถึงท่านไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
  - 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
  - 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
  - 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. สารสำคัญในคู่มือ					
1.1 แนวทางการนำไปใช้					
1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน					
1.3 แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน					
1.4 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (แต่ละ					

องค์ประกอบครบถ้วน)					
1.5 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน					
1.6 ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
2. รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ เข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน ทราบถึงสิ่งที่ต้องศึกษา จัดเตรียมและใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ ในการดำเนินการเรียนการสอนอย่างราบรื่นและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน					
3. แนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้มีความชัดเจนเพียงพอ สำหรับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับผู้เรียน					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ของคู่มือ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของนายกฤตพล วัง

ภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. สารสำคัญในคู่มือ												
1.1 แนวทางการนำไปใช้	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน	5	5	3	5	5	5	5	4	5	4.67	0.71	สอดคล้องมากที่สุด
1.3 แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน	5	5	3	5	5	5	5	5	5	4.78	0.67	สอดคล้องมากที่สุด
1.4 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (แต่ละองค์ประกอบครบถ้วน)	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
1.5 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
1.6 ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	5	5	3	5	5	5	5	4	5	4.67	0.71	สอดคล้องมากที่สุด
2. รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ เข้าใจในองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน ทราบถึงสิ่งที่ต้องศึกษา จัดเตรียมและใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ในการดำเนินการเรียนการสอนอย่างราบรื่นและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน	5	5	4	4	5	5	5	3	5	4.56	0.73	สอดคล้องมากที่สุด
3. แนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้มีความชัดเจนเพียงพอ สำหรับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับผู้เรียน	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
รวม										4.71	0.13	สอดคล้องมากที่สุด

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอน
 ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
 ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
 ของนักศึกษาครู ของนายกฤตพล ว่างฤสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความ
 แม่นยำของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ
 วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู”

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่...1...เรื่อง.....หน่วยการเรียนรู้เรื่อง.....

รายวิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ชั่วโมง

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน					
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้					
3. เนื้อหา					
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร					
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม					
4. การเรียนการสอน					
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน					
5. สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา					
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
6.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์					
6.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

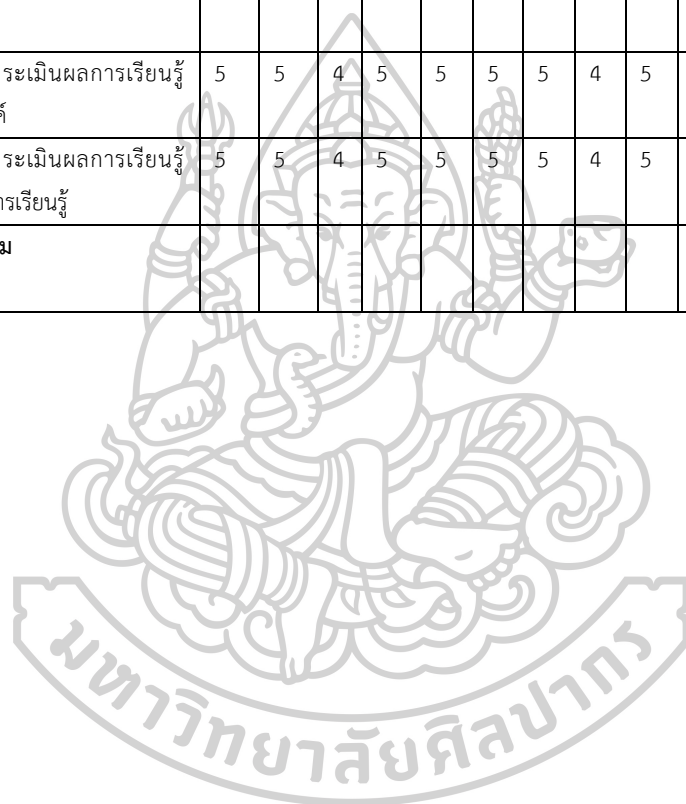
วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ
ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของนายภฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้												
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4.67	0.50	สอดคล้องมากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4.67	0.50	สอดคล้องมากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้												
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้	5	5	3	5	5	5	5	5	5	4.78	0.67	สอดคล้องมากที่สุด
3. เนื้อหา												
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4.67	0.50	สอดคล้องมากที่สุด
4. การเรียนการสอน												
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน												
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับ	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่										M	S.D.	ความสอดคล้อง
จุดประสงค์การเรียนรู้													
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้													
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
6.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
6.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4.80	0.40	สอดคล้องมากที่สุด
รวม											4.80	0.09	สอดคล้องมากที่สุด

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
 ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของ
 นักศึกษาครู ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความ
 แม่นยำของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ
 วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู”

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....2.....เรื่อง.....หน่วยการเรียนรู้เรื่อง.....

รายวิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ชั่วโมง

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน					
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้					
3. เนื้อหา					
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร					
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม					
4. การเรียนการสอน					
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน					
5. สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา					
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
6.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์					
6.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ
ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของนายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้												
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4.67	0.50	สอดคล้องมากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4.67	0.50	สอดคล้องมากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้												
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้	5	5	3	5	5	5	5	4	5	4.67	0.71	สอดคล้องมากที่สุด
3. เนื้อหา												
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4.67	0.50	สอดคล้องมากที่สุด
4. การเรียนการสอน												
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน												
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่										M	S.D.	ความสอดคล้อง
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด	
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4.67	0.50	สอดคล้องมากที่สุด	
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	5	5	4	4	5	5	5	3	5	4.56	0.73	สอดคล้องมากที่สุด	
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้													
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด	
6.2 วิธีกรวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด	
6.3 วิธีกรวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด	
รวม										4.76	0.11	สอดคล้องมากที่สุด	

ขั้นตอนที่ 2 ช่วงที่ 2 มีเอกสารประกอบดังนี้

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญร่วมการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
2. จดหมายขอเชิญร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
3. คำชี้แจงการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
4. แบบตรวจสอบรูปแบบ
5. ค่าความสอดคล้องของรูปแบบ
6. แบบตรวจสอบคู่มือ
7. ค่าความสอดคล้องของคู่มือ
8. แบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ 1
9. ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 1
10. แบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ 2
11. ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 2
12. กำหนดการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
13. ระยะเวลาการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
14. แบบลงนามผู้เข้าร่วมการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
15. แบบการบันทึกการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
16. แบบตอบรับการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
17. รูปภาพประกอบ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญร่วมการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ลำดับ	ความเชี่ยวชาญ	ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง/สังกัด
1.	-ภาษาศาสตร์ภาษาไทย -ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	รศ. สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ	อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2.	-ภาษาและวัฒนธรรม -ภาษาไทย -การสอนภาษาไทย	อ. ดร. อัญชลี ภูษะกา	รองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา และนวัตกรรมการศึกษา/อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3.	-หลักสูตรและการสอน	รศ. ดร.พิมพันธ์ เดชะคุปต์	อดีตหัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4.	-นวัตกรรมทางภาษาไทย -นวัตกรรมการจัดการ เรียนรู้	ศ. ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและ สื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5.		รศ. ดร.เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม	อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
6.		อ.ดร.ณัฐพล ชนเขวงสกุล	รองผู้อำนวยการสำนักงานวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ/อาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยจันทรเกษม
7.	-การวัดและประเมินผล การศึกษา	รศ. ดร.มารุต พัฒนาผล	อาจารย์ประจำ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
8.	-การวิจัยทางพฤติกรรม ศาสตร์	ผศ. ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล	อาจารย์ประจำ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
9.	-การวิจัยทางการศึกษา -สถิติเพื่อการวิจัยทาง การศึกษา	อ. ดร.ศรัณภัสร์ แวกโกเนอร์	อาจารย์ประจำ สถาบันการจัดการปัญญา ภิวัฒน์

จดหมายขอเชิญร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังกุลิต

ที่ อว 8606 (นค) / ก.ต.ช.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

7 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอเชิญร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน รองศาสตราจารย์สุวัฒนา เสี่ยมประวัติ

ด้วย นายกฤตพล วังกุลิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู" มีความประสงค์ขอเชิญท่านเข้าร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 ในวันเสาร์ที่ 3 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.00-12.00 น. ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อประกอบการทำ
 วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเข้าร่วมสัมมนาอ้างอิง
 ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

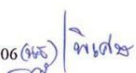
(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากคู่ย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร.034-218790

จดหมายขอเชิญร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 (๖๕๖)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

7 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอเชิญร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน รองศาสตราจารย์สุวัฒนา เสียมประวดี

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู" มีความประสงค์ขอเชิญท่านเข้าร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 ในวันเสาร์ที่ 3 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.00-12.00 น. ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อประกอบการทำ
 วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเข้าร่วมสัมมนาอ้างอิง
 ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อิทธิมาศ มากซู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร.034-218790

จดหมายขอเชิญร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล ว่างูสิต

ที่ อว 8606 (๒๕๖) / ๓๕๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

7 มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอเชิญร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน รองศาสตราจารย์สุวัฒนา เสี่ยมประวัตินิ

ด้วย นายกฤตพล ว่างูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู" มีความประสงค์ขอเชิญท่านเข้าร่วมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 ในวันเสาร์ที่ 3 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.00-12.00 น. ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อประกอบการทำ
 วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเข้าร่วมสัมมนาอ้างอิง
 ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาศ มากจู)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คำชี้แจงการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-สกุล.....
2. เบอร์โทรศัพท์/ช่องทางติดต่อ.....
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 ทางสาขาวิชา.....
4. สถานที่ทำงาน/งานที่ทำในปัจจุบัน
 .....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง

งานเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของ นายกฤตพล วังภูสิต ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัยที่ใช้ในแต่ละ
 ขั้นตอนของการวิจัย

สำหรับ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₁):
 Design and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตาม
 แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา
 ครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการ
 เรียนรู้

2) เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือเฉพาะวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมา 9 คนที่เป็นการประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) มาเบื้องต้น การนี้เพื่อพัฒนางานตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้มาให้ตรวจสอบโดยผ่านการรับรองจากการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) อีกชั้นหนึ่งมีเอกสารประกอบ ดังนี้

1. แบบตรวจสอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูจำนวน 1 ชุด

2. แบบตรวจสอบของคู่มือของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูจำนวน 1 ชุด

3. แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 แผนการจัดการเรียนรู้

ทั้งนี้ได้แนบ ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาประกอบให้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง

ตอนที่ 3 ผลการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

รับรอง   ไม่รับรอง   รับรองและแก้ไข

2. คู่มือของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

รับรอง   ไม่รับรอง   รับรองและแก้ไข

3. แผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู แผนที่ 1

รับรอง   ไม่รับรอง   รับรองและแก้ไข

4. แผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู แผนที่ 2

รับรอง   ไม่รับรอง   รับรองและแก้ไข

งานวิจัยทุกขั้นตอนเป็นข้อมูลเฉพาะในงานวิจัยนี้เท่านั้นและขออนุญาตผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน
 ของรูปแบบ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
 ภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง
 ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู จัดทำขึ้น
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็น
 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน (Design and Development) ของ
 การวิจัย โดยผู้วิจัยได้แนบคำอธิบายเสริมที่แนบมาประกอบด้วยนี้เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนด
 เกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (ภาพรวม)					
1.1 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบที่มีความเหมาะสมครอบคลุมความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้					
1.2 องค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน					
2. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน					
2.1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์					
2.1.1 หลักการของรูปแบบมีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดและสามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดกิจกรรม การเรียนการสอนแสดงให้เห็นจุดเน้นในการเรียนการสอน					
2.1.2 วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดในตัวผู้เรียน					
2.1.3 หลักการและวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกัน					
2.2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการ					
2.2.1 กระบวนการเรียนการสอนมีขั้นตอนครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องต่อเนื่องกัน					
2.2.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์					
2.2.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์					
2.3 องค์ประกอบเชิงวัดและประเมินผล					
2.3.1 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้อง สัมพันธ์ เหมาะสมต่อเนื่องกัน					
2.3.2 การวัดและประเมินผลสามารถวัดและประเมินผลในจริง					
2.4 องค์ประกอบบริบทสนับสนุนอื่นๆ					
2.4.1 บริบทสนับสนุนอื่นๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ ตลอดการวัดและประเมินผล					
2.4.2 บริบทสนับสนุนอื่นๆ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เขียนชาลญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ของรูปแบบ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิง

ภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของนายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (ภาพรวม)												
1.1 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมครอบคลุมความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมผู้เรียนให้สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกัน	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน												
2.1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์												
2.1.1 หลักการของรูปแบบมีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดและสามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดกิจกรรม การเรียนการสอนแสดงให้เห็นจุดเน้นในการเรียนการสอน	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2.1.2 วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดในตัวผู้เรียน	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2.1.3 หลักการและวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกัน	5	5	5	5	5	3	5	5	5	4.78	0.67	สอดคล้องมากที่สุด
2.2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการ												
2.2.1 กระบวนการเรียนการสอนมีขั้นตอนครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องต่อเนื่องกัน	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด

2.2.2	ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
2.2.3	ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2.3 องค์ประกอบเชิงวัดและประเมินผล													
2.3.1	การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้อง สัมพันธ์ เหมาะสม ต่อเนื่องกัน	4	4	4	5	5	4	5	5	5	4.56	0.53	สอดคล้องมากที่สุด
2.3.2	การวัดและประเมินผลสามารถวัดและประเมินผลได้จริง	4	5	4	5	5	3	5	5	5	4.56	0.73	สอดคล้องมากที่สุด
2.4 องค์ประกอบบริบทสนับสนุนอื่นๆ													
2.4.1	ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ ตลอดการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2.4.2	ปัจจัยสนับสนุนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
	รวม										4.81	0.14	สอดคล้องมากที่สุด

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
ของคู่มือ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของ
นักศึกษาครู ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของคู่มือของรูปแบบการเรียนการสอนจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความแม่นยำของคู่มือนี้ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. สาระสำคัญในคู่มือ					
1.1 แนวทางการนำไปใช้					
1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน					
1.3 แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน					
1.4 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (แต่ละองค์ประกอบครบถ้วน)					

1.5 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน					
1.6 ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
2. รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ เข้าใจในองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน ทราบถึงสิ่งที่ต้องศึกษา จัดเตรียมและใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ ในการดำเนินการเรียนการสอนอย่างราบรื่นและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน					
3. แนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้มีความชัดเจนเพียงพอ สำหรับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับผู้เรียน					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ของคู่มือ เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของนายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. สารสำคัญในคู่มือ												
1.1 แนวทางการนำไปใช้	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
1.3 แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
1.4 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (แต่ละองค์ประกอบครบถ้วน)	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
1.5 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
1.6 ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	4	5	4	5	5	4	5	5	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
2. รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ เข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน ทราบถึงสิ่งที่ต้องศึกษา จัดเตรียมและใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ในการดำเนินการเรียนการสอนอย่างราบรื่นและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
3. แนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้มีความชัดเจนเพียงพอ สำหรับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
รวม										4.75	0.06	สอดคล้องมากที่สุด

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
 ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
 ของนักศึกษาครู ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความ
 แม่นยำของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ
 วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู”

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่...1.....เรื่อง.....หน่วยการเรียนรู้เรื่อง.....

รายวิชา.....ชั้น..... จำนวน..... ชั่วโมง

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน					
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้					
3. เนื้อหา					
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร					
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม					
4. การเรียนการสอน					
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน					
5. สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา					
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
6.2 วิธีกรวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์					
6.3 วิธีกรวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

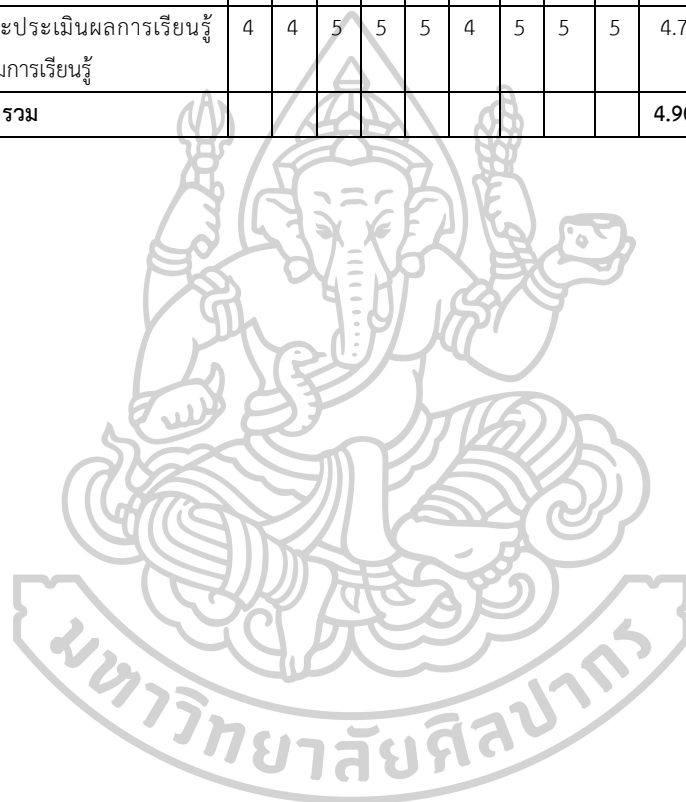
ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ

ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของนายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้												
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้												
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
3. เนื้อหา												
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
4. การเรียนการสอน												
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน												
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้												
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
6.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
6.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4.7	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
รวม										4.90	0.19	สอดคล้องมากที่สุด

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม

ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของ

นักศึกษาครู ของนายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบของแผนการจัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความ
แม่นยำของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู”

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านไม่แน่ใจว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงท่านเห็นว่ารายการตรวจสอบที่กำหนดนั้นไม่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....2.....เรื่อง.....หน่วยการเรียนรู้เรื่อง.....

รายวิชา.....ชั้น.....จำนวน.....ชั่วโมง

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้					
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน					
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้					
3. เนื้อหา					
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร					
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม					
4. การเรียนการสอน					
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน					
5. สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา					
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
6.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์					
6.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของนายภฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่										M	S.D.	ความสอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้													
1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้													
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้เขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินได้	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
3. เนื้อหา													
3.1 เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
3.2 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
3.3 เนื้อหาสาระมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
4. การเรียนการสอน													
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
4.2 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน													
5.1 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับ	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่										M	S.D.	ความสอดคล้อง
จุดประสงค์การเรียนรู้													
5.2 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
5.3 สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
5.4 สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้													
6.1 เครื่องมือที่ใช้วัดผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
6.2 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
6.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4.67	0.5	สอดคล้องมากที่สุด
รวม											4.91	0.20	สอดคล้องมากที่สุด

กำหนดการ การสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

วัน เดือน ปี   วันเสาร์ ที่ 3 กรกฎาคม 2564
 เวลา   10.00 น. เป็นต้นไป
 สถานที่   คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

เวลา	หัวข้อ	ผู้เกี่ยวข้อง
10.00 น.	กล่าวต้อนรับ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมมนา อ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และกล่าว แนะนำผู้เข้าร่วมสัมมนา	 ดร. สาลินี อุดมผล ผู้ดำเนินรายการ
10.15 น.	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กล่าวต้อนรับ และกล่าวถึงงานวิจัย	 ผศ.ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รศ.ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. เด่นชัย ปราบจันดี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
10.30 น.	ผู้วิจัยนำเสนองานวิจัยพอสังเขป	 นายกฤตพล วังภูสิต ผู้วิจัย
10.45 น.	ผู้เชี่ยวชาญร่วมแลกเปลี่ยนนิพากษ์งานวิจัย ในประเด็นที่ 1	 ศ.ดร. จินตวีร์ คล้ายสังข์ ผู้เชี่ยวชาญ

เวลา	หัวข้อ	ผู้เกี่ยวข้อง
		 รศ.ดร. พิมพันธ์ เดชะคุปต์ ผู้เชี่ยวชาญ รศ.ดร. มารุต พัฒนาผล ผู้เชี่ยวชาญ รศ.ดร. เขมณัฐ มิ่งศิริธรรม ผู้เชี่ยวชาญ รศ. สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ ผู้เชี่ยวชาญ
11.15 น.	ผู้ดำเนินรายการสรุปประเด็นการวิพากษ์ประเด็นที่ 1 และเชิญผู้เชี่ยวชาญร่วมแลกเปลี่ยนวิพากษ์งานวิจัยในประเด็นที่ 2	 ผศ.ดร. ศรีัญญา จันทรชูสกุล ผู้เชี่ยวชาญ ดร. ณัฐพล ธนแขวงสกุล ผู้เชี่ยวชาญ
11.45 น.	ผู้ดำเนินรายการสรุปประเด็นการวิพากษ์ประเด็นที่ 2 และเชิญผู้เชี่ยวชาญร่วมแลกเปลี่ยนวิพากษ์งานวิจัยประเด็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ	 ดร. ศรัณภัสร์ แวกโกเนอ์ ผู้เชี่ยวชาญ ดร. อัญชลี ภูณะกา ผู้เชี่ยวชาญ
12.00 น.	ผู้ดำเนินรายการสรุปประเด็นของผู้เชี่ยวชาญและสรุปฉันทามติ	 ดร. สาลินี อุดมผล ผู้ดำเนินรายการ
12.15 น.	ปิดการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)	 ดร. สาลินี อุดมผล ผู้ดำเนินรายการ นายกฤตพล วังภูสิต ผู้วิจัย

หมายเหตุ ขออนุญาตบันทึกภาพและเสียงตลอดการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

**ระยะเวลา การสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต**

วัน เดือน ปี   วันเสาร์ ที่ 3 กรกฎาคม 2564

เวลา   10.00 น. เป็นต้นไป

ณ สถานที่   คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

ระยะเวลา

10.00-10.15น.

ผู้ดำเนินรายการ: กล่าวต้อนรับชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) กล่าวแนะนำผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) แต่ละท่าน ตลอดจนกล่าวถึง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัย และผู้จัดบันทึก (Note Taker) และ ผู้ดำเนินรายการ (Moderator) และผู้สังเกตการณ์ทุกท่าน

10.15-10.30น.

ผู้ดำเนินรายการ: เชิญอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กล่าวต้อนรับ และกล่าวถึงงานของผู้วิจัย

10.30-10.45น.

ผู้ดำเนินรายการ: เชิญผู้วิจัยนำเสนองานวิจัยพอสังเขป

ผู้วิจัย: นำเสนองานวิจัย

10.45น.

ผู้ดำเนินรายการ: เชิญให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมวิพากษ์งานวิจัยในประเด็นที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ประเด็นที่ 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุมีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

11.15น.

ผู้ดำเนินรายการ: สรุปประเด็นการวิพากษ์ประเด็นที่ 1 และเชิญให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมแลกเปลี่ยนวิพากษ์งานวิจัยในประเด็นที่ 2 ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

ประเด็นที่ 2 เรื่อง คู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครุมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

11.45น.

ผู้ดำเนินรายการ: สรุปประเด็นการวิพากษ์ประเด็นที่ 2 และเชิญให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมแลกเปลี่ยนวิพากษ์งานวิจัยประเด็นข้อเสนอแนะอื่นๆ ใช้เวลาประมาณ 15 นาที

12.00น.

ผู้ดำเนินรายการ: สรุปประเด็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อเสนอแนะอื่นๆ และสรุปนัดหมาย

12.15น.

ผู้ดำเนินรายการ: กล่าวขอบคุณและปิดการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

หมายเหตุ ขออนุญาตบันทึกภาพและเสียงตลอดการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

แบบลงนามผู้เข้าร่วมการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

วัน เดือน ปี ที่สัมมนา .....

สถานที่สัมมนา .....

ชื่อ-นามสกุล ผู้วิจัย.....

ชื่อ-นามสกุล อาจารย์ที่ปรึกษา.....

ชื่อ-นามสกุล ผู้ร่วมการสัมมนา

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

8.....

9.....

ชื่อ-นามสกุล ผู้ดำเนินรายการ (Moderator).....

ชื่อ-นามสกุล ผู้จดบันทึก (Note taker).....

แบบการบันทึกการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
<p>ประเด็นที่ 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูมีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร</p>	
<p>ประเด็นที่ 2 เรื่อง คู่มือของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร</p>	

แบบตอบรับการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

วันเสาร์ ที่ 3 กรกฎาคม 2564

ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

*****

โปรดเขียนข้อมูลให้ครบถ้วนและชัดเจน ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ นาย นาง นางสาว .....นามสกุล.....
2. ตำแหน่ง
.....
3. หน่วยงาน
.....
4. สังกัด
.....
5. E-mail
address.....
6. การเข้าร่วมสัมมนา
 สามารถเข้าร่วม ไม่สามารถเข้าร่วม

หมายเหตุ กรุณาส่งแบบตอบรับที่นายกฤตพล วังภูสิต โทร 0843273247 ในวันสัมมนา
 หรือทาง E-mail : krittaphon.wang@gmail.com

รูปภาพประกอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของนายกฤตพล วังภูสิต

การสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ขั้นตอนที่ 2 ช่วงที่ 3 มีเอกสารประกอบดังนี้

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัย
2. จดหมายขอเชิญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
3. คำชี้แจงการตรวจสอบคุณภาพ
4. แบบตรวจสอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนตามภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
5. ค่าความความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนตามภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
6. แบบตรวจสอบของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
7. ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
8. แบบตรวจสอบของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน
9. ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน
10. แบบตรวจสอบของแบบสอบถามความพึงพอใจ
11. ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ
12. ผลวิเคราะห์ Cronbach ของแบบสอบถามความพึงพอใจ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัย
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ลำดับ	ความเชี่ยวชาญ	ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง/สังกัด
1.	-ภาษาศาสตร์ภาษาไทย -ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์	รศ.ดร. ม.ล.จรัลวิไล จรุงโรจน์	อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์และ วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2.		อ. ดร.กรกฤษ มิ่งมงคล	อาจารย์ประจำ วิทยาลัยนานาชาติเพื่อ ศึกษาความยั่งยืน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ
3.	-ภาษาและวัฒนธรรม	อ. ดร.อรรรณสิทธิ์ บุญสวัสดิ์	หัวหน้าศูนย์การศึกษานานาชาติ/อาจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4.	-ภาษาไทย -การสอนภาษาไทย -หลักสูตรและการสอน	ผศ. ดร.เกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์	อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5.	-นวัตกรรมทางภาษาไทย	รศ. ดร.เอกนถน บางท่าไม้	ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรมการศึกษาแห่ง มหาวิทยาลัยศิลปากร/อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
6.	-นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	ผศ. ว่าที่ ร.ต.ดร. นิวัฒน์ บุญสม	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
7.	-การวัดและประเมินผล การศึกษา	รศ. ดร.อิทธิพัทธ์ สுவทันพรกุล	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8.	-การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ -การวิจัยทางการศึกษา -สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	ผศ. ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์	ประธานสาขาวิชาการวิจัยและประเมิน ทางการศึกษา/อาจารย์ประจำ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9.		ผศ. ดร.พลรพี ทุมมาพันธ์	อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการการเรียนรู้และ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จดหมายขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย
 ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 (นศ)/1205

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

15 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. จรัลวิไล จรุงโรจน์

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู"

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็น
 ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร. 034-218790

คำชี้แจงการตรวจสอบคุณภาพ
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-สกุล.....
2. เบอร์โทรศัพท์/ช่องทางติดต่อ.....
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 ทางสาขาวิชา.....
4. สถานที่ทำงาน/งานที่ทำในปัจจุบัน
 .....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง

งานเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ของนายกฤตพล วังภูสิต ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับการดำเนินการวิจัยที่ใช้ในแต่ละ
 ขั้นตอนของการวิจัย

สำหรับ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน(Development
 (D₁): Design and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตาม
 แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา
 ครู และพัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ คู่มือการนำรูปแบบไปใช้ และแผนการจัดการ
 เรียนรู้

2) เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดผลประสงค์ข้อที่ 3 คือ เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ดังนี้

1. แบบตรวจสอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
2. แบบตรวจสอบของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
3. แบบตรวจสอบของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน
4. แบบตรวจสอบของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

งานวิจัยทุกขั้นตอนเป็นข้อมูลเฉพาะในงานวิจัยนี้เท่านั้นและขออนุญาตผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของนายกฤตพล วังภูสิต

นิยาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หมายถึงผล
คะแนนประเมินทางการเรียนรู้ในเรื่องภาษาและวัฒนธรรม ด้านความหลากหลายทางภาษา, พหุ
วัฒนธรรม, ความสัมพันธ์ภาษาและวัฒนธรรม

การประเมินจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของ
เครื่องมือเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0
คะแนน ตามแนวคิดของ Lapp and Flood (1986: 136)

คำชี้แจง

แบบทดสอบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ
ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาครู

ลักษณะของแบบทดสอบ แบบทดสอบฉบับนี้เป็นข้อสอบปรนัยตัวเลือก เลือกคำตอบ 1
คำตอบที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 60 ข้อ วิธีการทำแบบทดสอบ ให้ใช้ปากกาทำเครื่องหมาย X ลงบน
ตัวอักษร ก ข ค ง ในกระดาษคำถามเกณฑ์การให้คะแนน โดยผู้วิจัยจะไปคัดเลือกข้อที่ดีที่สุด 30 ข้อ
คะแนนเต็ม 30 คะแนน ข้อ 1-30 ข้อละ 1 คะแนน ต่อไป

คำอธิบาย

การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรม
ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาครู ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณาความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ
ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาครู โดยให้ค่าคะแนนใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย
✓ ลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
 ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
 ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
 ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
 ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

หมายเหตุ

1. โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาครุฑนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 60 ข้อ เพื่อช่วยประเมินตรวจสอบซึ่งผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่ชัดเจนที่สุดเพียง 30 ข้อต่อไป

2. ประเด็นที่ต้องการวัดผลตาม LL (SPEAKING) คือมุ่งเน้นที่กรอบแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) ที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นแนวทางที่สำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในงานวิจัยนี้ขึ้น

3. นิยามความหมายดังนี้

S – Setting (พื้นที่) คือสถานที่หรือพื้นที่ที่เกิดขึ้นกับป้ายต่าง ๆ นั้นปรากฏ ในการวิเคราะห์ การพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าป้ายนั้นตั้งขึ้นบริเวณใด ย่านใด กล่าวคือศึกษาบริเวณที่มีการติดตั้งป้ายร้าน, พื้นที่หน้าร้านหรือด้านในร้าน พื้นที่ของย่านชุมชนทางการค้าอยู่ตรงบริเวณไหน, ลักษณะร้านค้าอาคารโดยรอบชุมชนเป็นอย่างไร, ประเภทของธุรกิจการค้ามีอะไรบ้างเช่น สถานการณ์บนรถไฟสายโตเกียวซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีรูปแบบหลากหลาย คือ ปรากฏภาพ-โฆษณาต่าง ๆ ถือว่าเป็นศูนย์รวมของแหล่งธุรกิจและแหล่งช้อปปิ้ง

P – Participants (ผู้คนที่สัมพันธ์) คือผู้รับสาร-ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น สำหรับทฤษฎีภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) ควรพิจารณาว่า ใครเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำและติดตั้งป้าย ป้ายนั้นจัดทำขึ้นเพื่อต้องการสื่อสารไปยังใคร และใครมีส่วนร่วมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับป้ายนั้น ๆ เช่นผู้รับสารเป็นนิสิตนักศึกษาหรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ ผู้ส่งสารเป็นเจ้าของกิจการชาวไทย เป็นต้น

E – Ends (จุดมุ่งหมายของป้าย) คือวัตถุประสงค์ที่ป้ายโฆษณาสื่อออกมาในแต่ละป้ายว่าจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เช่น ป้ายของธุรกิจการค้ามุ่งสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์, ป้ายประกาศต่าง ๆ อาจจะทำให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะหรือชักชวน, แจ้งให้ทราบเพื่ออธิบาย ป้ายคำ

เดือน ข้อห้ามต่าง ๆ มุ่งที่จะกำหนดบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดทำป้ายกับผู้อ่านป้ายควรปฏิบัติตนอย่างไร

A – Act sequence (การลำดับความในป้าย) คือการลำดับในการสื่อสารของป้ายซึ่งมี 2 องค์ประกอบคือ ลักษณะของพื้นที่ ที่มีการจัดวางของรูป ข้อความต่าง ๆ และการลำดับการจัดเรียงแต่ละส่วนในป้ายตั้งแต่บนลงล่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะของพื้นที่

ในการวางตำแหน่งขององค์ประกอบที่องค์ประกอบภาพอาจจะมีโครงสร้างเป็นที่จุดศูนย์กลาง ในประเภทของรูปแบบนี้องค์ประกอบที่อยู่ในศูนย์กลางเป็นใจกลางสำคัญของข้อมูล ในขณะที่องค์ประกอบที่อยู่ด้านข้างจะถูกนำเสนอเป็นข้อมูลซึ่งช่วยในการสื่อความหมาย เป็นต้นเช่น การวิเคราะห์ในป้ายว่ามีชื่อธุรกิจการค้าและมีภาพ ข้อความอื่น ๆ ประกอบ หรือเป็นป้ายที่มีชื่อธุรกิจการค้าและไม่มียุทธศาสตร์ประกอบอื่น ๆ ประกอบ

2. การลำดับ

การวิเคราะห์ลำดับของ "การลำดับ" ภาพประกอบ ข้อความและการพาดหัวเป็นวิธีที่ดีที่จะทำให้สะดุดตาและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านรับสารและจดจำเนื้อความที่ต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น เช่นการลำดับตัวอักษรของชื่อธุรกิจการค้าว่าพบตัวอักษรภาษาต่างประเทศตัวอักษรเด่นที่สุดในแผ่นป้าย เป็นต้น

K – Key (กลวิธีทางภาษา) คือลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นในป้ายต่าง ๆ เพื่อเกื้อหนุนกล่อมโน้มน้าวใจในการเลือกซื้อขาย อาทิ การเล่นสัมผัสคำ การซ้ำคำ ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ เช่นการใช้สัมผัสโดยอักษร, การซ้ำคำของคำหลักและคำศัพท์, ใช้ภาษาท้องถิ่น, ใช้คำพ้องเพื่อสื่อความได้หลายความหมาย เป็นต้น

I – Instrumentalities (องค์ประกอบในป้าย) คือเครื่องมือในการสื่อสาร ซึ่งควรพิจารณา ลักษณะภาษาที่ใช้ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา เช่นป้ายต่าง ๆ ใช้ภาษาอะไรเป็นหลัก เขียนด้วยภาษาอะไร มีการปนภาษาหรือไม่ ส่วนการใช้วัจนภาษาเพื่อการสื่อสารลักษณะต่าง ๆ เช่นตัวอักษร ขนาด สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างสีเหลี่ยม กลม รีหรืออิสระ, ลักษณะของสีป้ายร้านค้า, ลักษณะตัวอักษรที่เขียนด้วยภาษาไทยหรือภาษาต่างชาติ เป็นต้น อวัจนภาษาที่จะช่วยบอกถึงความต่างแต่ละกลุ่มสังคมของมนุษย์ที่มีการติดต่อสื่อสารแต่ละย่านชุมชนได้เป็นอย่างดี (Gunther Kress and Theo Van Leeuwen 2006/2010: 344) รวมทั้งระดับภาษาว่ามีความเป็นทางการหรือไม่ทางการอย่างไร

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละ

วัฒนธรรมหรือแต่ละเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันไป เช่นประเทศ ก. มีนโยบายการติดตั้งชื่อ
ในป้ายร้านค้าด้วยภาษาของประเทศตนเอง เป็นต้น

G – Genre (ประเภทของป้าย) คือประเภทป้ายต่าง ๆ ได้แก่ ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายประกาศ
ต่าง ๆ เป็นต้น

4. เกณฑ์การกำหนดจำนวนข้อของตามสัดส่วนความเหมาะสมในประเด็นที่ต้องการวัดผล
ตาม LL (SPEAKING) โดยมุ่งที่เนื้อหาที่ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรม
เป็นสำคัญและลดหลั่นตามลำดับ

ตารางที่ 39 สรุปจำแนกจำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

เรื่อง	จุดประสงค์ทางการเรียนการสอน	ระดับพฤติกรรม						กรอบ SPEAKING	จำนวน ข้อ	ข้อที่ผ่าน
		จำ	เข้าใจ	ประยุกต์	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์			
ลักษณะแบบ "THAI" ภาษาไทย	1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาไทยได้	6	4	3	2	2		ใช้ทุกข้อ	17	17
	2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้				4	2	4	ใช้ทุกข้อ	10	
	3. ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้	1	1	1				ใช้ทุกข้อ	3	
รวม									30	17
ภาษาอังกฤษในภาษาไทย	1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้	8	1	4	2	2		ใช้ทุกข้อ	17	13
	2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้				2	2	4	ใช้ทุกข้อ	8	
	3. ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้		1	2	2			ใช้ทุกข้อ	5	
รวม									30	13
รวมทั้งหมด									60	30

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 ของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต หมายถึงแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่ผู้วิจัยเองประเมินเองการจัดการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ หมายถึงระดับศักยภาพ ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกผ่านการสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมเกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่มีประโยชน์แก่สังคม โดยการใช้แบบประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทางด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (S,P,E,A,K,I,N,G) วิธีการนำเสนอและการแสดงเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และลักษณะเครื่องมือเป็นแบบประเมินค่า 4 ระดับ (Scoring Rubrics) พิจารณาให้ระดับ 4 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 3 พิจารณาให้ระดับ 3 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 2 และพิจารณาให้ระดับ 1 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพต่ำกว่าระดับ 2 ระดับคุณภาพ ดีมาก ดี พอใช้ ปานกลาง

การศึกษาพัฒนาการการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสร้างขึ้น จำนวน 3 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 ก่อนเรียน ระยะที่ 2 คาบเรียนที่สิ้นแผนที่ 1 ระยะที่ 3 คาบเรียนที่สิ้นแผนที่ 2 ทั้งนี้ใช้เกณฑ์ประเมินเชิงประจักษ์จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้านความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้สอนทำการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ใช้เกณฑ์ประเมินเชิงประจักษ์จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำชี้แจง

การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต โดยให้ค่าคะแนนใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

หมายเหตุ

ประเด็นที่ต้องการวัดผลตาม LL (SPEAKING) คือมุ่งเน้นที่กรอบแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) ที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นแนวทางที่สำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในงานวิจัยนี้ขึ้นโดยมีนิยามความหมายดังนี้

S – Setting (พื้นที่) คือสถานที่หรือพื้นที่ที่เกิดขึ้นกับป้ายต่าง ๆ นั้นปรากฏ ในการวิเคราะห์ การพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าป้ายนั้นตั้งขึ้นบริเวณใด ย่านใด กล่าวคือศึกษาบริเวณที่มีการติดตั้งป้ายร้าน, พื้นที่หน้าร้านหรือด้านในร้าน พื้นที่ของย่านชุมชนทางการค้าอยู่ตรงบริเวณไหน, ลักษณะร้านค้าอาคารโดยรอบชุมชนเป็นอย่างไร, ประเภทของธุรกิจการค้ามีอะไรบ้างเช่น สถานการณ์บนรถไฟสายโตเกียวซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีรูปแบบหลากหลาย คือ ปรากฏภาพ-โฆษณาต่าง ๆ ถือว่าเป็นศูนย์รวมของแหล่งธุรกิจและแหล่งช้อปปิ้ง

P – Participants (ผู้คนที่สัมพันธ์) คือผู้รับสาร-ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น

สำหรับทฤษฎีภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) ควรพิจารณาว่า ใครเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำและติดตั้งป้าย ป้ายนั้นจัดทำขึ้นเพื่อต้องการสื่อสารไปยังใคร และใครมีส่วนร่วมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับป้ายนั้น ๆ เช่นผู้รับสารเป็นนิสิตนักศึกษาหรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ ผู้ส่งสารเป็นเจ้าของกิจการชาวไทย เป็นต้น

E – Ends (จุดมุ่งหมายของป้าย) คือวัตถุประสงค์ที่ป้ายโฆษณาสื่อออกมาในแต่ละป้ายว่าจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เช่น ป้ายของธุรกิจการค้ามุ่งสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์, ป้ายประกาศต่าง ๆ อาจจะทำให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะหรือชักชวน, แจ้งให้ทราบเพื่ออธิบาย ป้ายคำเตือน ข้อห้ามต่าง ๆ มุ่งที่จะกำหนดบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดทำป้ายกับผู้อ่านป้ายควรปฏิบัติตนอย่างไร

A – Act sequence (การลำดับความในป้าย) คือการลำดับในการสื่อสารของป้ายซึ่งมี 2 องค์ประกอบคือ ลักษณะของพื้นที่ ที่มีการจัดวางของรูป ข้อความต่าง ๆ และการลำดับการจัดเรียงแต่ละส่วนในป้ายตั้งแต่บนลงล่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะของพื้นที่

ในการวางตำแหน่งขององค์ประกอบที่องค์ประกอบภาพอาจจะมีโครงสร้างเป็นที่จุดศูนย์กลาง ในประเภทของรูปแบบนี้องค์ประกอบที่อยู่ในศูนย์กลางเป็นใจกลางสำคัญของข้อมูล ในขณะที่องค์ประกอบที่อยู่ด้านข้างจะถูกนำเสนอเป็นข้อมูลซึ่งช่วยในการสื่อความหมาย เป็นต้นเช่น การวิเคราะห์ในป้ายว่าที่มีชื่อธุรกิจการค้าและมีภาพ ข้อความอื่น ๆ ประกอบ หรือเป็นป้ายที่มีชื่อธุรกิจการค้าและไม่มียุทธศาสตร์ประกอบอื่น ๆ ประกอบ

2. การลำดับ

การวิเคราะห์ลำดับของ"การลำดับ " ภาพประกอบ ข้อความและการพาดหัวเป็นวิธีที่ดีที่จะทำให้สะดุดตาและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านรับสารและจดจำเนื้อความที่ต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น เช่นการลำดับตัวอักษรของชื่อธุรกิจการค้าว่าพบตัวอักษรภาษาต่างประเทศตัวอักษรเด่นที่สุดในแผ่นป้าย เป็นต้น

K – Key (กลวิธีทางภาษา) คือลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นในป้ายต่าง ๆ เพื่อเก็กล้อมโน้มน้าวใจในการเลือกซื้อขาย อาทิ การเล่นสัมผัสคำ การซ้ำคำ ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ เช่นการใช้สัมผัสโดยอักษร, การซ้ำคำของคำหลักและคำศัพท์, ใช้ภาษาท้องถิ่น, ใช้คำพ้องเพื่อสื่อความได้หลายความหมาย เป็นต้น

I –Instrumentalities (องค์ประกอบในป้าย) คือเครื่องมือในการสื่อสาร ซึ่งควรพิจารณาลักษณะภาษาที่ใช้ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา เช่นป้ายต่าง ๆ ใช้ภาษาอะไรเป็นหลัก เขียนด้วยภาษาอะไร มีการปนภาษาหรือไม่ ส่วนการใช้วัจนภาษาเพื่อการสื่อสารลักษณะต่าง ๆ เช่นตัวอักษร ขนาด สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างสีเหลี่ยม กลม รีหรืออิสระ, ลักษณะของสีป้ายร้านค้า,

ลักษณะตัวอักษรที่เขียนด้วยภาษาไทยหรือภาษาต่างชาติเป็นต้น อวัจนภาษาที่จะช่วยบอกถึงความต่างแต่ละกลุ่มสังคมของมนุษย์ที่มีการติดต่อสื่อสารแต่ละย่านชุมชนได้เป็นอย่างดี (Gunther Kress and Theo Van Leeuwen 2006/2010: 344) รวมทั้งระดับภาษาว่ามีความเป็นทางการหรือไม่ทางการอย่างไร

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมหรือแต่ละเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันออกไป เช่นประเทศ ก. มีนโยบายการติดตั้งชื่อในป้ายร้านค้าด้วยภาษาของประเทศตนเอง เป็นต้น

G – Genre (ประเภทของป้าย) คือประเภทป้ายต่าง ๆ ได้แก่ ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายประกาศต่าง ๆ เป็นต้น

ตอนที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความสามารถในการ ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (S,P,E,A,K,I,N,G)					
2. วิธีการนำเสนอและการแสดงผล					
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของ
รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. ความสามารถในการ ประยุกต์ใช้ ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนว ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (S,P,E,A,K,I,N.G)	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้อง มากที่สุด
2. วิธีการนำเสนอและการแสดงผล	5	5	3	5	5	5	5	4	5	4.67	0.71	สอดคล้อง มากที่สุด
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	5	3	5	5	5	5	4	5	4.67	0.71	สอดคล้อง มากที่สุด
รวม										4.70	0.13	สอดคล้อง มากที่สุด

แบบตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 ของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน
 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
 เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
 ของ นายกฤตพล วังภูสิต

แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต หมายถึง แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนจากผู้วิจัยเองในทุกสัปดาห์ของการทำการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้สอนทำการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อการส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้

คำชี้แจง

การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูของนายกฤตพล วังภูสิต โดยให้ค่าคะแนนใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ประเด็นด้าน พฤติกรรมของผู้เรียน ก่อน ระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน					
2. ประเด็นด้าน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของ
รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. ประเด็นด้าน พฤติกรรมของผู้เรียน ก่อน ระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอนมี ความเหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ของแบบ บันทึกผลการจัดการเรียนการสอน	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้อง มากที่สุด
2. ประเด็นด้าน ปัญหาและอุปสรรคในการ จัดการเรียนการสอนความเหมาะสมต่อ วัตถุประสงค์ของแบบบันทึกผลการจัดการ เรียนการสอน	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4.78	0.44	สอดคล้อง มากที่สุด
รวม										4.78	0.00	สอดคล้อง มากที่สุด

แบบตรวจสอบของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คำชี้แจง การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยให้ค่าคะแนนใน 5 ระดับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนรายข้อดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแบบสอบถามความพึงพอใจ

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ผู้เรียนชอบด้วยการเรียนการสอนแบบนี้					
2. การเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาและการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น					
3. การเรียนการสอนทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น					
4. การเรียนการสอนทำให้สรุปสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง					
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน					
6. การเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียน คิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่และสร้างสรรค์ได้					
7. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน					
8. ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ					

รายการตรวจสอบ	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
9. การเรียนการสอนนี้น่าสนใจก่อเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา					
10. การเรียนการสอนนี้สนุกสนานส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์					
11. บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด					
12. กิจกรรมการเรียนการสอนของการเรียนการสอนนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน					
13. การเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม					
14. กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
15. เนื้อหาของบทเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์					
16. สื่อประกอบที่ใช้การในการเรียนมีความเหมาะสม					
17. สื่อมีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการเรียนการสอน					
18. การเรียนการสอนสามารถช่วยในการ เรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องใช้ความจำได้ เป็นอย่างดี					
19. การเรียนการสอนให้ทราบผลการ ปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ทันที อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง ตนเองครั้งต่อไป					
20. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่.....

**ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้าง
นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูลิต**

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่									M	S.D.	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน												
1. ผู้เรียนชอบเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบนี้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้อง มากที่สุด
2. การเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาและการ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้อง มากที่สุด
3. การเรียนการสอนทำให้กล้าแสดงความคิดเห็น มากขึ้น	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้อง มากที่สุด
4. การเรียนการสอนทำให้สรุปสังเคราะห์องค์ ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้อง มากที่สุด
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียน การสอน	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้อง มากที่สุด
6. การเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียน คิด ริเริ่มสิ่งแปลกใหม่และสร้างสรรค์ได้	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้อง มากที่สุด
7. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความ รับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้อง มากที่สุด
ด้านบรรยากาศในการเรียน												
8. ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่ เสมอ	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้อง มากที่สุด
9. การเรียนการสอนนี้น่าสนใจก่อเกิดการเรียนรู้ ได้ตลอดเวลา	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้อง มากที่สุด
10. การเรียนการสอนนี้สนุกสนานส่งเสริมให้เกิด ความคิดสร้างสรรค์	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้อง มากที่สุด

รายการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่										M	S.D.	ความ
11. บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
13. การเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
14. กิจกรรมการเรียนการสอนตามการเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
15. เนื้อหาของบทเรียนสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
ด้านสื่อในการเรียน													
16. สื่อประกอบที่ใช้ในการเรียนมีความเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
17. สื่อมีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการเรียนการสอน	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
ด้านการประเมินผลในการเรียน													
18. การเรียนการสอนสามารถช่วยในการเรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องใช้ความจำได้ เป็นอย่างดี	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	สอดคล้องมากที่สุด
19. การเรียนการสอนให้ทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ทันที อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงตนเองครั้งต่อไป	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	สอดคล้องมากที่สุด
20. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	สอดคล้องมากที่สุด
รวม											4.91	0.18	สอดคล้องมากที่สุด

ผลวิเคราะห์ Cronbach ของแบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อการใช้รูปแบบการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้าง
นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.935	.935	20

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
1. ผู้เรียนชอบการเรียนรู้ด้วยการเรียนการสอนแบบนี้	4.37	.669	30
2. การเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาและการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น	4.20	.714	30
3. การเรียนการสอนทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น	4.53	.629	30
4. การเรียนการสอนทำให้สรุปสังเคราะห์ห้องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.30	.651	30
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	4.43	.679	30
6. การเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียน คิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่และสร้างสรรค์ได้	4.60	.498	30
7. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความ รับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	4.40	.724	30
8. ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ	4.23	.679	30
9. การเรียนการสอนนี้น่าสนใจก่อเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	4.33	.711	30
10. การเรียนการสอนนี้สนุกสนานส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.53	.681	30
11. บรรยากาศในการเรียนการสอนไม่ตึงเครียด	4.80	.407	30
12. กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.60	.563	30
13. การเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม	4.13	.776	30
14. กิจกรรมการเรียนการสอนตามการเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.50	.572	30
15. เนื้อหาของบทเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	4.47	.507	30
16. สื่อประกอบที่ใช้ในการเรียนมีความเหมาะสม	4.17	.699	30
17. สื่อมีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการเรียนการสอน	4.17	.648	30

18. การเรียนการสอนสามารถช่วยในการเรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องใช้ความจำได้เป็นอย่างดี	4.10	.923	30
19. การเรียนการสอนทำให้ทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ทันที อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง ตนเองครั้งต่อไป	4.23	.679	30
20. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น	4.20	.714	30

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.365	4.100	4.800	.700	1.171	.036	20
Item Variances	.442	.166	.852	.686	5.146	.021	20

Item-Total Statistics

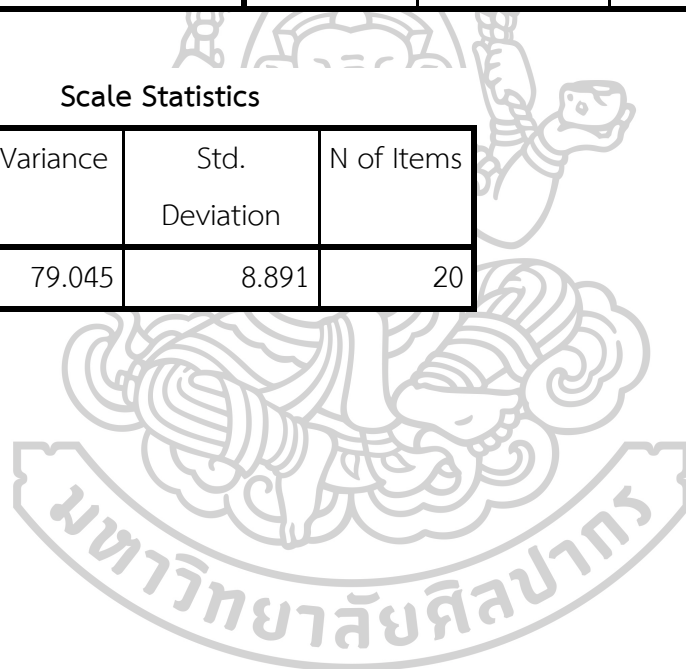
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. ผู้เรียนชอบเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบนี้	82.93	70.409	.730	.930
2. การเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาและการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น	83.10	70.852	.639	.931
3. การเรียนการสอนทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น	82.77	73.909	.438	.935
4. การเรียนการสอนทำให้สรุปสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	83.00	74.207	.393	.936
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	82.87	73.913	.400	.936

6. การเรียนการสอนสามารถทำให้ ผู้เรียนคิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่และ สร้างสรรค์ได้	82.70	73.252	.650	.932
7. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมี ความ รับผิดชอบต่อตนเองในการ เรียน	82.90	70.921	.623	.932
8. ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นและ ติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ	83.07	72.133	.559	.933
9. การเรียนการสอนนี้น่าสนใจก่อ เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	82.97	70.516	.672	.931
10. การเรียนการสอนนี้สนุกสนาน ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	82.77	69.909	.761	.929
11. บรรยากาศในการเรียนการสอน ไม่ตึงเครียด	82.50	76.810	.290	.936
12. กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ไม่ ยุ่งยากซับซ้อน	82.70	73.528	.538	.933
13. การเรียนการสอนส่งเสริมให้ นักศึกษามีโอกาสสร้างมนุษย์สัมพันธ์ กับเพื่อนในกลุ่ม	83.17	70.626	.599	.932
14. กิจกรรมการเรียนการสอนตาม การเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	82.80	71.200	.778	.929
15. เนื้อหาของบทเรียน สอดคล้อง กับการจัดการเรียนการสอนที่ ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์	82.83	72.764	.696	.931
16. สื่อประกอบที่ใช้ในการเรียน มีความเหมาะสม	83.13	70.326	.702	.930
17. สื่อมีความเหมาะสมสอดคล้อง กับช่วงเวลาในการเรียนการสอน	83.13	71.292	.670	.931

18. การเรียนการสอนสามารถช่วยในการเรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องใช้ความจำได้เป็นอย่างดี	83.20	66.855	.751	.929
19. การเรียนการสอนทำให้ทราบผลการ ปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ทันที อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง ตนเองครั้งต่อไป	83.07	69.237	.827	.928
20. การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น	83.10	68.990	.804	.928

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
87.30	79.045	8.891	20

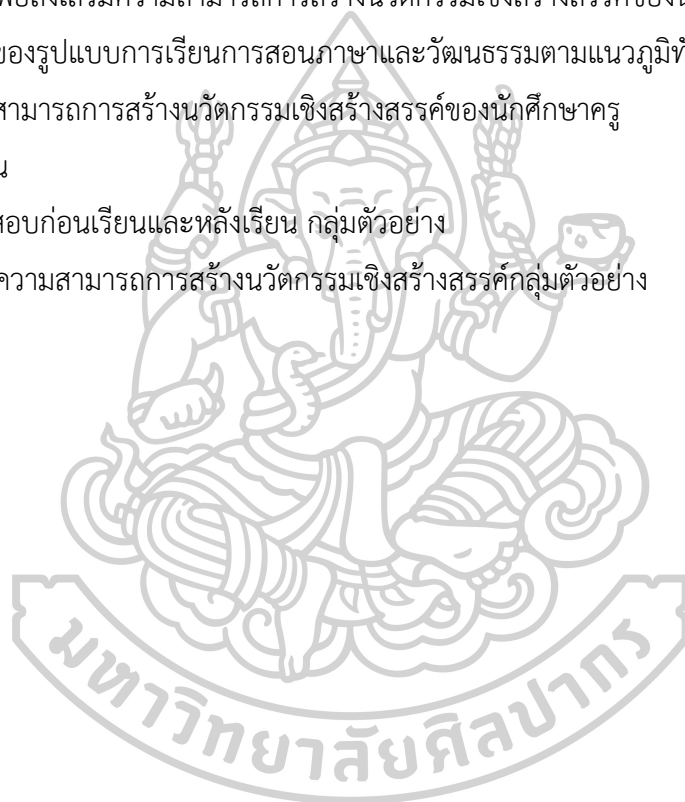

ภาคผนวก ค
ชั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 มีเอกสารประกอบดังนี้

1. จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จดหมายขอทดลองเครื่องมือวิจัย
3. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
4. คู่มือการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูและแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
จำนวน 2 แผน
5. คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง
6. พัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มตัวอย่าง

จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 04/1207

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " รูปแบบการเรียน การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาครู " มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยการศึกษาศรีนคร เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

จดหมายขอทดลองเครื่องมือวิจัย
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 (๑๕๖) / 1206

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

16 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู " มีความประสงค์จะขอทดลองเครื่องมือวิจัยกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ภาควิชาภาษาไทย
 วิทยาลัยการศึกษาศรีนคร เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษา
 ดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อธิตมาส มากจู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน

เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

1. รูปแบบการเรียนการสอนได้ชื่อว่า L.L. MODEL

มี 6 ขั้นตอนการเรียนการสอน มีที่มาทางการตั้งชื่อหลังสังเคราะห์ขั้นตอนเสร็จ คือ L ตัวแรกคือ LAN ที่ย่อมาจาก Language มี 3 ขั้นตอนที่จะนำไปสู่การเรียนการสอนบรรลุองค์ความรู้สังเคราะห์ภาษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ และ L ตัวที่สองคือ LAN ที่ย่อมาจาก Landscape มี 3 ขั้นตอนที่จะนำไปประยุกต์สร้างนวัตกรรมทางภาษาผ่านแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้ต่อไป ทั้งนี้ LAN ยังสื่อถึงถึงการเชื่อมต่ออย่างคล่องตัวด้วยความหลากหลายภาษาและวัฒนธรรมบนสังคมเสมือน Net work ตลอดจนการตั้งชื่อรูปแบบ (MODEL) เป็นการรังสรรค์กลวิธีทางภาษาแบบเล่นภาษาทางคำพ้องสามชั้นอย่างโดดเด่น รายละเอียดแต่ละขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge หมายถึงนำสู่การเรียนรู้กัน การเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนจากผู้สอนโดยทั่ว ๆ ไป ถ้ามถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาที่รู้จักในพื้นที่ชุมชน เพื่อผู้เรียนได้สนใจจากเนื้อหา บรรยากาศการสอนได้ไปเก็บข้อมูลเบื้องต้นมา ไปสัมผัสพื้นที่ที่แสดงป้ายที่มีภาษาจริง การสร้างภาษาที่สร้างสรรค์หรือการรับชมภาพ สื่อต่าง ๆ ประกอบ และวิธีการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นต้น ตลอดจนกระตุ้นความสนใจด้วยการร่วมวิเคราะห์แลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้นสร้างความสนใจของนักศึกษาในเนื้อหาที่จะสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้

ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language หมายถึงการสัมผัสภาษา วัฒนธรรมโดยการปฏิบัติจริงลงพื้นที่จริงในการศึกษาป้ายภาษาในพื้นที่การสัมผัส การร่วมวิถีการดำเนินชีวิต ร่วมกันกับผู้สอน หรือ/และ ผู้เรียนด้วยกัน

ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing หมายถึงการร่วมแลกเปลี่ยนอภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏทางการรังสรรค์ภาษา พหุภาษา พหุวัฒนธรรม ความสร้างสรรค์ในภาษาเป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

ขั้นที่ 4 Learn to create innovation หมายถึงการศึกษา การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานขึ้นมาเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation หมายถึงการนำเสนอผลงานและเผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคม หรือชุมชนพื้นที่จริง

ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation หมายถึง การประเมินผล สะท้อนผลร่วมกันระหว่างอาจารย์และผู้เรียนให้เห็นถึง ความรู้ ความสร้างสรรค์และการนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคมหรือชุมชนพื้นที่จริง

ตารางที่ 40 แสดงแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge - กระตุ้นองค์ความรู้เดิม - วิเคราะห์ภาษาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมได้	1) เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนมาเป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน 2) เพื่อนำเข้าสู่สมมติฐานเป็นการให้ความรู้ เนื้อหาเป็นการให้ความรู้ เนื้อหาสาระที่สำคัญของวิชาวัฒนธรรมได้	1) เลือกประเด็นคำถามที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอยกตัวอย่างงานพร้อมทั้งอธิบายลักษณะของงาน ความประทับใจที่มีต่องาน และกลวิธีการสร้างสรรค์ภาษาของตนเองให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนแสดงความคิดเห็น 3) นำเสนอภาษาและวัฒนธรรมความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน 4) เชิญวิทยากรหรือปราชญ์มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1) ตอบคำถามอย่างสร้างสรรค์ความรู้ 2) ยกตัวอย่างผลงานรอบตัวได้ 3) กำหนดหัวข้อหรือประเด็นที่จะต้องศึกษาและค้นหาข้อมูลเพื่อลงพื้นที่จริง 4) ร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น	1) วิธีสอนแบบนิรนัย 2) วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและการโต้แย้ง 3) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจ	1) การประเมินแบบฝึกจากใบงานที่ 1 แบบฝึก

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 2 <u>Accumulate</u> information about local language</p> <p>- สัมผัสภาษาในชุมชน จริง</p>	<p>เพื่อให้ผู้เรียนสืบค้นหา ข้อมูล เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนระดมความคิด ร่วมกันและร่วมกันศึกษา ภาษาและวัฒนธรรมใน พื้นที่</p>	<p>1) อำนวยความสะดวก ประสานงานในการลงพื้นที่ ผู้เรียนการจัดกลุ่มตามใจ ผู้เรียนและการเลือกพื้นที่ ตามใจผู้เรียนแต่ต้องมีเหตุผล ที่สมควรใจ</p> <p>2) ดูแลผู้เรียนทุกคนอย่าง เท่าเทียมกัน</p>	<p>1) ผู้เรียนเลือกสมาชิก กลุ่มและพื้นที่เองที่ หลากหลายไม่ซ้ำพื้นที่ และกระจายนักศึกษาระหว่าง กลาง อ่อน แบ่ง 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน</p> <p>2) ผู้เรียนลงพื้นที่จริง ศึกษาภาษาผ่านป้าย ร้านค้าในพื้นที่ คณะ 5 ป้ายร้านค้า พร้อม สัมภาษณ์เจ้าของร้านค้า ประวัตินักค้า</p>	<p>1) วิธีสอนโดยใช้การ อภิปรายกลุ่มย่อย</p> <p>2) ลงพื้นที่จริงเพื่อได้รับ ประสบการณ์ทางภาษา</p> <p>3) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วน ร่วม</p> <p>4) กลวิธีการรู้คิด</p> <p>5) เทคนิคการบริหารจัดการ ชั้นเรียน เช่น การสร้าง บรรยากาศ การสร้าง แรงจูงใจ</p> <p>6) เทคนิคการใช้คำถาม</p>	<p>1) การสังเกตพฤติกรรมการ การมีส่วนร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยการสังเกตและการ บันทึกพฤติกรรม</p>

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing</p> <p>-แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันในชั้นเรียน</p>	<p>เพื่อให้เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอภาษาและวัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ในแต่ละกลุ่มเพื่อก่อให้เกิดเป็นแนวคิดแต่ละกลุ่ม นำสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>1) จัดบรรยายภาคในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นด้วยการใช้คำถามเพื่อพัฒนาความคิด 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนวิเคราะห์ภาษาและวัฒนธรรม</p>	<p>1) เชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์ในการสำรวจภาษาของแต่ละคนในกลุ่ม</p> <p>2) นำเสนอแลกเปลี่ยนรูปแบบแผนภาพหรืออื่น ๆ</p> <p>3) สรุปองค์ความรู้ที่ได้</p>	<p>1) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>2) กลวิธีการรู้คิด</p> <p>3) เทคนิคการใช้ผังกราฟิก</p> <p>4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงจูงใจ</p>	<p>1) การประเมินใบงานที่ 3 ผังมโนทัศน์ด้วยการทำผังมโนทัศน์</p>

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 4 Learn to create innovation</p> <p>การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างภาษา วัฒนธรรม โดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์</p>	<p>เพื่อสร้างสรรค์ผลงานของกลุ่มอย่างอิสระ โดยผลงานต้องเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่ได้รับมาจากที่เรียน</p>	<p>1) จัดบรรยายภาคีในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นด้วยการนำตัวอย่างนวัตกรรมผลงานเชิงสร้างสรรค์มาประกอบ</p> <p>2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนมุมมองการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>1) สังเคราะห์องค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้</p> <p>2. สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้</p>	<p>1) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>2) เทคนิคเพื่อพัฒนาการคิด เช่น เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการระดมสมอง</p> <p>3) วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและการโต้แย้ง</p>	<p>1) การสังเกตพฤติกรรมการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การมีส่วนร่วม อภิปราย และแสดงความคิดเห็นการแนะนำข้อมุขที่เป็นประโยชน์ และการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล โดยการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม</p>

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation</p> <p>- การนำเสนอผลงานและเผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคมหรือ ชุมชนพื้นที่จริง</p>	<p>เพื่อนำเสนอผลงานนวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึงความรู้ การสร้างสรรค์และการชื่นชมในคุณค่างาน</p>	<p>1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์งานของเพื่อน เพื่อเป็นประโยชน์</p> <p>2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามเกี่ยวกับประเด็นข้อสงสัย</p>	<p>1) นำงานแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะ</p> <p>2) ร่วมกันสะท้อนคิดองค์ความรู้ ที่ได้ไปเผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ เช่น ออนไลน์ จัดเวทีเสวนา เป็นต้น</p>	<p>1) วิธีสอนแบบอภิปรายและการโต้แย้ง</p> <p>2) กระบวนการคิดเชิงวิพากษ์และการคิดไตร่ตรอง</p> <p>3) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ นักศึกษาพิจารณาในกลุ่มจับกลุ่มแลกเปลี่ยนกันและกัน</p> <p>4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงจูงใจ</p>	<p>1) การสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น การแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม</p>
				<p>1) วิธีสอนแบบอภิปราย</p>	

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	การวัดและประเมินผล
<p>ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation</p> <p>-การประเมิน สะท้อนผลร่วมกันระหว่างอาจารย์ เพื่อนๆ และผู้เรียน ทั้งระหว่างที่สร้างผลงาน และผลงานที่สร้างขึ้นมา</p>	<p>เพื่อประเมินผลงาน นวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการชื่นชม ในคุณค่างาน มีการป้อนข้อมูลย้อนกลับต่อไป</p>	<p>1) ให้คำแนะนำและชี้แนะ เพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนางานให้สมบูรณ์</p> <p>2) ประเมินผล</p>	<p>1) นำข้อบกพร่องตาม คำแนะนำของเพื่อนและผู้สอนในประเด็นต่าง ๆ มาสรุปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไข</p> <p>2) นำข้อสรุปมาปรับปรุง และแก้ไขงานสมบูรณ์</p>	<p>2) วิธีการเรียนรู้ซ้ำ</p> <p>3) เทคนิคการบริหารจัดการ ชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การเสริมแรง</p>	<p>1) การประเมินการทำงานกลุ่มตาม ใบงานที่ 2 แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์</p>

2. ประเด็นที่ต้องการวัดผลตาม LL (SPEAKING) คือมุ่งเน้นที่กรอบแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) ที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นแนวทางที่สำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในงานวิจัยนี้มีนิยามความหมายดังนี้

S – Setting (พื้นที่) คือสถานที่หรือพื้นที่ที่เกิดขึ้นกับป้ายต่างๆ นั้นปรากฏ ในการวิเคราะห์ การพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าป้ายนั้นตั้งขึ้นบริเวณใด ย่านใด กล่าวคือศึกษาบริเวณที่มีการติดตั้งป้ายร้าน, พื้นที่หน้าร้านหรือด้านในร้าน พื้นที่ของย่านชุมชนทางการค้าอยู่ตรงบริเวณไหน, ลักษณะร้านค้าอาคารโดยรอบชุมชนเป็นอย่างไร, ประเภทของธุรกิจการค้ามีอะไรบ้างเช่น สถานการณ์บนรถไฟสายโตเกียวซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีรูปแบบหลากหลาย คือ ปรากฏภาพ-โฆษณาต่างๆถือว่าเป็นศูนย์รวมของแหล่งธุรกิจหรือแหล่งอื่นๆ

P – Participants (ผู้คนที่สัมพันธ์) คือผู้รับสาร-ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่คุณคนนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น สำหรับแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) ควรพิจารณาว่า ใครเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำและติดตั้งป้าย ป้ายนั้นจัดทำขึ้นเพื่อต้องการสื่อสารไปยังใคร และใครมีส่วนร่วมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับป้ายนั้นๆ เช่นผู้รับสารเป็นนิสิตนักศึกษาหรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ ผู้ส่งสารเป็นเจ้าของกิจการชาวไทย เป็นต้น

E – Ends (จุดมุ่งหมายของป้าย) คือวัตถุประสงค์ที่ป้ายโฆษณาสื่อออกมาในแต่ละป้ายว่าจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เช่น ป้ายของธุรกิจการค้ามุ่งสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์, ป้ายประกาศต่างๆ อาจจะทำให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะหรือชักชวน, แจ้งให้ทราบเพื่ออธิบาย ป้ายคำเตือน ข้อห้ามต่างๆมุ่งที่จะกำหนดบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดทำป้ายกับผู้อ่านป้ายควรปฏิบัติตนอย่างไร

A – Act sequence (การลำดับความในป้าย) คือการลำดับในการสื่อสารของป้ายซึ่งมี 2 องค์ประกอบคือ ลักษณะของพื้นที่ ที่มีการจัดวางของรูป ข้อความต่างๆ และการลำดับการจัดเรียงแต่ละส่วนในป้ายตั้งแต่บนลงล่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะของพื้นที่

ในการวางตำแหน่งขององค์ประกอบที่องค์ประกอบภาพอาจจะมีโครงสร้างเป็นที่จุดศูนย์กลาง ในประเภทของรูปแบบนี้องค์ประกอบที่อยู่ในศูนย์กลางเป็นใจกลางสำคัญของข้อมูล ในขณะที่องค์ประกอบที่อยู่ด้านข้างจะถูกนำเสนอเป็นข้อมูลซึ่งช่วยในการสื่อความหมาย เป็นต้นเช่น การวิเคราะห์ในป้ายว่ามีชื่อธุรกิจการค้าและมีภาพ ข้อความอื่นๆประกอบ หรือเป็นป้ายที่มีชื่อธุรกิจการค้าและไม่มีองค์ประกอบอื่นๆ ประกอบ

2. การลำดับ

การวิเคราะห์ลำดับของ"การลำดับ " ภาพประกอบ ข้อความและการพาดหัวเป็นวิธีที่ดีที่จะทำให้สะดุดตาและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านรับสารและจดจำเนื้อความที่ต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น เช่นการลำดับตัวอักษรของชื่อธุรกิจการค้าว่าพบตัวอักษรภาษาต่างประเทศตัวอักษรเด่นที่สุดในแผ่นป้าย เป็นต้น

K – Key (กลวิธีทางภาษา) คือลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นในป้ายต่างๆเพื่อเกลี้ยกล่อมโน้มน้าวใจในการเลือกซื้อขาย อาทิ การเล่นสัมผัสคำ การซ้ำคำ ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ เช่นการใช้สัมผัสโดยอักษร, การซ้ำคำของคำหลักและคำศัพท์, ใช้ภาษาท้องถิ่น, ใช้คำพ้องเพื่อสื่อความได้หลายความหมาย เป็นต้น

I – Instrumentalities (องค์ประกอบในป้าย) คือเครื่องมือในการสื่อสาร ซึ่งควรพิจารณาลักษณะภาษาที่ใช้ทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา เช่นป้ายต่างๆใช้ภาษาอะไรเป็นหลัก เขียนด้วยภาษาอะไร มีการปนภาษาหรือไม่ ส่วนการใช้อวจนภาษาเพื่อการสื่อสารลักษณะต่าง ๆ เช่น ตัวอักษรขนาด สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างสีเหลี่ยม กลม รีหรืออิสระ, ลักษณะของสีป้ายร้านค้า, ลักษณะตัวอักษรที่เขียนด้วยภาษาไทยหรือภาษาต่างชาติ เป็นต้น อวจนภาษาที่จะช่วยบอกถึงความแตกต่างแต่ละกลุ่มสังคมของมนุษย์ที่มีการติดต่อสื่อสารแต่ละย่านชุมชนได้เป็นอย่างดี (Gunther Kress and Theo Van Leeuwen 2006/2010: 344) รวมทั้งระดับภาษาว่ามีความเป็นทางการหรือไม่ทางการอย่างไร

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมหรือแต่ละเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันออกไป เช่นประเทศ ก. มีนโยบายการติดตั้งชื่อในป้ายร้านค้าด้วยภาษาของประเทศตนเอง เป็นต้น

G – Genre (ประเภทของป้าย) คือประเภทป้ายต่างๆ ได้แก่ ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายประกาศต่างๆ เป็นต้น

คู่มือการเรียนการสอน
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

บทนำ

คู่มือของ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู เป็นเอกสารแนวทางที่ช่วยอธิบายรายละเอียดของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้หรือแก่ผู้ศึกษา/อาจารย์/นักวิชาการ/นักศึกษาเป็นต้น ตลอดจนสิ่งที่ควรศึกษาและจัดเตรียมเพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอน บรรลุเป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน ผู้ที่มีความประสงค์ในการนำรูปแบบไปใช้ จึงควรอย่างยิ่งในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคู่มือของรูปแบบการเรียนการสอนฉบับนี้ก่อนเพื่อก่อให้เกิดให้เข้าใจยิ่งขึ้น

คู่มือฉบับนี้มีองค์ประกอบสาระสำคัญ 6 ประการ ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการนำไปใช้
  - 1.1 ข้อควรปฏิบัติก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้
  - 1.2 แนวทางในการจัดการเรียนการสอน
2. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน
3. แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
4. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย
  - 4.1 หลักการ
  - 4.2 วัตถุประสงค์
  - 4.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้
  - 4.4 การวัดและประเมินผล
  - 4.5 บริบทสนับสนุนอื่น

5. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน
6. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

1. แนวทางการนำไปใช้

การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ให้มีประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังนั้นสิ่งที่ควรปฏิบัติก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้จริง จึงมีความจำเป็นต้องทราบข้อมูล ข้อควรคำนึง ควรปฏิบัติ และแนวทางในการดำเนินการก่อนนำรูปแบบไปใช้ ดังนี้

1.1 ข้อควรปฏิบัติก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

ข้อควรปฏิบัติก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้สามารถสรุปได้ดังแผนภาพดังนี้

ศึกษาคู่มือของรูปแบบการเรียนการสอน

1. ศึกษาแนวทางการนำไปใช้
2. ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน
3. ศึกษาแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
4. ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
5. ศึกษาตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน
6. ศึกษาตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

จัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน

1. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้
2. จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่เสนอไว้ในแผนการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอแก่ผู้เรียน
3. ศึกษาและจัดเตรียมเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่ใช้ในก่อน ระหว่างและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ ใบงานความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินพัฒนาการ การสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน แบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้เรียนเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

1.2 แนวทางในการจัดการเรียนการสอน

บทบาทผู้สอน

1. ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้คอยให้ตัวอย่าง แนะนำแนวทาง การช่วยเหลือ สนับสนุนดูแลผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้อย่างสูงสุด สนับสนุนผู้เรียนให้ค้นคว้า ทดลองปฏิบัติจริงด้วยตนเองแต่ละบุคคล ฝึก การสร้างจินตนาการ และแสดงออกอย่างมีเหตุผล
2. ผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกัน ทำงานร่วมกัน ให้คำปรึกษาชี้แนะ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยตนเอง
3. ผู้สอนเป็นผู้แนะนำการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งเป็นผู้สาธิต การนำตัวอย่างมา ใช้ในกระบวนการการคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนเองจะต้องทำความเข้าใจกับวิธีสอนอย่าง ละเอียดฝึกฝนตนเองจนเกิดความชำนาญ
4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิพากษ์ผลงานของเพื่อนเรียนร่วมกัน
5. ผู้สอนต้องทำหน้าที่สังเกตและประเมินผู้เรียน
6. ผู้สอนสามารถให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียน การสอนและการวัดประเมินผลได้

บทบาทผู้เรียน

1. ผู้เรียนต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและกลุ่ม ทั้งนี้ผู้เรียนมีอิสระในการกำหนด บทบาทหน้าที่และวิธีการทำงานของตนเองได้
2. ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ตนเองได้ มีอิสระทางความคิดทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนว ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ในการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้แก่สังคมต่อไป
3. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์อย่างกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน การดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ร่วมกับกลุ่ม รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการเรียนรู้จากกลุ่มและช่วยเหลือให้ก่อเกิด การเรียนรู้

2. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน

การพัฒนาประเทศไทยภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และการพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คนในสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพคน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อสร้างคนดี และคนเก่งให้แก่สังคมประเทศไทยพัฒนา โดยมีการวางแผนพัฒนาคนทุกช่วงทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน

ด้านคุณภาพในการจัดการศึกษายังเป็นสิ่งสำคัญ การจัดการศึกษาจะต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011) ได้นำเสนอกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 มีทักษะที่สำคัญหนึ่งคือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ซึ่งในสังคมปัจจุบันเป็นทักษะที่มีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนและเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง

การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียนที่สอดคล้องกับ กฎกระทรวง ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้ เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา จะก่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระหว่างที่กำลังศึกษา ซึ่ง เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาตินั้น สถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาและ จัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยวางรากฐานให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังจากสำเร็จการศึกษา โดย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา จะใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education หรือ DOE Thailand) คือ การเป็นคนดี มีคุณธรรมและยึดถือค่านิยมของสังคม เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่คุณลักษณะสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัล และโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพบนพื้นฐานของ ความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการเพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือ สังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

3. พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทย และพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนหลักการประชาธิปไตย ความ ยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนและ การอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และประชาคมโลกอย่างสันติ

ดังนั้น ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 คือ การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และยึดมั่นค่านิยมอันดีของสังคม ทั้งเป็นผู้ใฝ่รู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือมีทักษะต่าง ๆ และเพื่อให้ก้าวทันโลกดิจิทัล มีความเข้มแข็ง รัก ชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลกและที่สำคัญคือ สามารถ เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม เพราะฉะนั้น ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะการเรียนรู้และสร้าง นวัตกรรมใหม่ได้ (Learning and Innovation Skills) (Bebell and Kay, 2010: 9)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นคนในชาติเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุขตามปณิญา ว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ซึ่งในศตวรรษที่ 21 จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อเป้าหมายสำคัญคือให้ ผู้เรียน Learn to know หมายถึง การเรียนเพื่อให้มีความรู้ในสิ่งต่างๆ, Learn to be หมายถึง การ เรียนเพื่อให้รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้, Learn to do หมายถึงการเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือกระทำ และ Learn to live together หมายถึงการเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันกับคนอื่นได้อย่างมี ความสุข กล่าวถึงงานวิจัย Engage 21 Century Skills (North Central Regional Education Laboratory and the Murphy Group, 2003) ได้เสนอทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตการ เรียนรู้และทำงานในยุคเทคโนโลยี ทักษะหนึ่งที่สำคัญคือการคิดเชิงประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์ (inventive thinking)

ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดทางสมองที่สามารถคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่ สามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎีหรือปฏิบัติได้อย่างรอบคอบและถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและ นวัตกรรม (creativity) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “creo” คือ to create to make หมายถึง การสร้างหรือทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ปราบฏการณ์ที่บุคคลสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ อาทิผลผลิต การ

แก้ปัญหา นวัตกรรม หรืองานป้าย เป็นต้น ซึ่งมีคุณค่า การจะตีความเกี่ยวกับ “ความใหม่” ขึ้นอยู่กับผู้สร้างสรรค์หรือสังคม หรือแฉวงที่สิ่งใหม่นั้นเกิดขึ้น การประเมินคุณค่าก็ในทำนองเดียวกัน คุณสมบัติที่มักใช้การตีความ “ความใหม่” ประกอบด้วย 1) สิ่งประดิษฐ์ที่เคยปรากฏมาก่อน 2) สิ่งประดิษฐ์ที่อาจปรากฏอยู่ที่อื่นแต่มีผู้สร้างสรรค์ขึ้นใหม่โดยอิสระ 3) การคิดวิธีดำเนินการใหม่ 4) ปรับกระบวนการผลิตเข้าสู่ตลาดที่แตกต่างออกไป 5) คิดวิธีการใหม่ในการแก้ไขปัญหาและ 6) เปลี่ยนแนวคิดที่แตกต่างจากผู้อื่นความคิดสร้างสรรค์คือ ความคิดใหม่ๆ แนวทางใหม่ๆ ทักษะคิดใหม่ๆ ความเข้าใจและการมองปัญหาในรูปแบบใหม่ ผลลัพธ์ของความคิดสร้างสรรค์ที่ชัดเจน คือดนตรี การแสดง วรรณกรรม ละคร สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมทางเทคนิค แต่บางครั้งความคิดสร้างสรรค์ก็มองไม่เห็นชัดเจน (เครือข่ายครูน้อย, 2558) ความคิดสร้างสรรค์ยังเป็นคุณลักษณะสำคัญ จำเป็นเพราะเป็นความสามารถของบุคคลในการเผชิญปัญหา แก้ปัญหาและสามารถเชื่อมโยงสัมพันธ์องค์ประกอบในรูปแบบใหม่ๆ ได้ (Guilford, 1950; Rhodes, 1961; Torrance, 1988) กระบวนการสร้างสรรค์เป็นการสร้างสิ่งใหม่หรือค้นพบสิ่งแปลกใหม่ (to break new ground) ถือเป็นแนวทางนำไปสู่ความริเริ่มสร้างสรรค์ ควรประกอบด้วยบุคลิกลักษณะ ทักษะทางสติปัญญา และทักษะกระบวนการ ที่จำเป็นพื้นฐาน (Baron and Harrington, 1981)

จากแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์สู่การศึกษาในศตวรรษใหม่ การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงโอกาสและสิ่งใหม่ๆ ที่น่าติดตามในศตวรรษที่ 21 การศึกษาที่จะให้ผู้เรียนเข้าถึงสังคม วัฒนธรรมใหม่ๆ ไม่จำกัดแค่ในห้องเรียน ผู้สอนเปลี่ยนหน้าที่จากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การช่วยเหลือต่อผู้เรียนเป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (Create a Culture of Inquiry) (กระบวนการทักษะใหม่ทางการศึกษา: กรณีที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21: 2556) จัดการศึกษาแบบเดิมมุ่งเน้นไปที่ความเป็นจริง การจดจำ ทักษะเบื้องต้น และการทดสอบที่ยังไม่ได้สร้างเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เดกเช่นระบบการศึกษาในประเทศฟินแลนด์และสิงคโปร์ ได้เริ่มนำแนวคิดการเรียนแบบสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นฐานเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นให้กับผู้เรียน (Trilling and Fadel, 2009: 57) ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นทักษะสำคัญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยความคิดสร้างสรรค์เป็นการจินตนาการประยุกต์ที่สามารถนำไปสู่ความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ความคิดสร้างสรรค์จัดได้ว่าเป็นความสามารถทางการคิดค้นพบความก้าวหน้าวิทยาการต่าง ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศ

ดังนั้นในศตวรรษที่ 21 ความรู้ เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ของบุคคลหรือชุมชนที่รู้ว่าจะนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในแบบใดสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวมนุษย์ให้มีศักยภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาตนเองหรือประเทศ และเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญของเด็กไทยด้านหนึ่งที่จะนำพาประเทศไปสู่

สังคมโลกที่เรียกว่า “สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้” ซึ่งเน้นที่การผลิตชิ้นงานอย่างสร้างสรรค์ การศึกษาจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ กล้าคิด กล้าใช้จินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดกับกรอบเดิม จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีความแปลกใหม่มีคุณค่า สวยงาม และมีความหมาย รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคต ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน/ชิ้นงาน/นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไปได้

ความคิดสร้างสรรค์สามารถฝึกได้โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม การฝึก (Torrance, 1972) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่และถ่ายโอนสิ่งที่เรียนรู้ในการแก้ปัญหา (Mayer, 1989) กระบวนการฝึกความคิดสร้างสรรค์มีหลายวิธีและมีรายละเอียดที่แตกต่าง กันแต่ก็มีจุดร่วมเดียวกันคือการสร้างการกระตุ้นภายใน (motivation) โดยความคิดสร้างสรรค์จะแทรกอยู่ทุกช่วงของการคิด นอกจากนั้น แอนเดอร์สัน (Anderson, 1975) เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่เกิดต่อเนื่องกัน

การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จึงถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดมาตรฐานด้านผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการคิดไว้ในมาตรฐานที่ 4 ที่กำหนดว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ถือได้ว่าเป็นความคิดระดับสูงและมีคุณค่า เพราะช่วยให้มนุษย์แก้ไขปัญหาและก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ที่ดีงามขึ้นได้

นอกจากนี้มีการกล่าวไว้ว่าความคิดสร้างสรรค์ถือได้ว่ามีค่ากว่าความคิดอื่น ๆ ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์ ดังที่แมคแคนเดลส (McCandless, 1973) กล่าวว่าสามารถพัฒนาขึ้นได้และควรจะเป็นเป้าหมายแรกของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ สโตรม (Storm, 1969: 147) กล่าวว่า ทุกคนมีศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ แต่อาจต่างกันที่ปริมาณมากน้อยเท่านั้น ถ้าหากศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ได้รับการส่งเสริมและนำไปใช้อยู่เสมอแล้ว ก็จะช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลพัฒนายิ่งขึ้น การจะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อาศัยองค์ประกอบ เดวิส (Davis, 1971) กล่าวว่าองค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้เรียนนั้น อยู่ที่เทคนิควิธีการสอนของผู้สอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน

สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “คนไทยยุค 4.0” จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการเรียนรู้ใน 4 เรื่องสำคัญ คือ 1) การเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมแรงบันดาลใจให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย 2) การเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการรังสรรค์สิ่งใหม่ ๆ 3) การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และ 4) การเรียนรู้เพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นที่ประเด็นที่ 2

คุณลักษณะของทรัพยากรมนุษย์ในระบบเศรษฐกิจ “ประเทศไทย 4.0” จึงมีได้ขึ้นอยู่กับ ปริมาณ หากแต่ขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการสื่อสาร (communication) ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) ความร่วมมือ ประสานงาน (collaboration) และความสามารถในการปรับตัว (adaptability/ transformation) อันเป็น “Soft Skill” พื้นฐานของยุคดิจิทัลอันเป็นโลกที่ไร้พรมแดน หาใช่ความฉลาด (talent) หรือ ความสามารถในการทำงานตามคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียว เหมือนในอดีตไม่ โดยความคิดสร้างสรรค์จะนำมาซึ่งการพัฒนานวัตกรรม (innovation) ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง มากกว่าการผลิตพื้นฐาน หรือการเป็น โรงงานรับจ้างประกอบ ที่เห็นได้ชัดเจน คือ อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ และ Digital Contents ทั้งหลาย ส่วนความสามารถในการสื่อสารและการปรับตัวจะทำให้ “ทรัพยากรมนุษย์ยุคใหม่” ของประเทศ สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ไม่ว่าจะเป็นสัญชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ เป็นต้นอัน จะทำให้การทำงาน การค้า และการบริการเป็นไปอย่างลื่นไหล ทรัพยากรมนุษย์ในยุค “ประเทศไทย 4.0” นั้นนอกจากต้องมีความรู้พื้นฐานแล้ว ยังต้องมีความ รับผิดชอบ มีความฉลาดทางอารมณ์สูง เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีอัตราต่ำยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความคิดสร้างสรรค์ และใฝ่ที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทอมัส ฮิวซ์ (Thomas Hughes) ได้ให้ความหมายของ “นวัตกรรม” ว่าเป็นการนำวิธีการใหม่ๆ มาปฏิบัติหลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนามาเป็นขั้นๆ แล้ว เริ่มตั้งแต่การคิดค้น (invention) การพัฒนา (development) ซึ่งอาจจะเป็นไปในรูปของโครงการทดลองปฏิบัติก่อน (pilot project) แล้วจึงนำไปปฏิบัติจริงซึ่งมีความแตกต่างไปจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมา นวัตกรรมไม่ใช่การขจัดหรือล้มล้างสิ่งเก่าให้หมดไป แต่เป็นการปรับปรุงเสริมแต่งและพัฒนา

สำหรับการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการออกแบบการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ที่มีพลังในการสร้างการเรียนรู้และปรับวิธีการให้เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน ลักษณะของการเรียนรู้ตามสภาพจริงเรียนรู้จากประสบการณ์ สร้างโอกาสการ เรียนการสอนที่ให้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีทางเลือกในการเรียนรู้ที่ หลากหลาย สามารถ เชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ ทั้งนี้เพื่อสร้างโอกาสให้เกิด การเรียนรู้ร่วมกัน อำนวยความสะดวกในด้านการเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้งการ แสวงหาคำตอบจากการ สืบค้นแหล่งความรู้ด้วยตนเอง

ความสามารถการออกแบบสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์คุณลักษณะในด้านการคิด สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการคิดที่แตกต่างไปจากการคิดอย่างปกติธรรมดา ใน ลักษณะของการคิดหลายแง่หลายมุมจนกระทั่งได้ผลผลิตใหม่ที่สมบูรณ์ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้ ให้เป็นประโยชน์ได้ซึ่งแสดงถึงความสามารถของสมองที่คิดหาคำตอบหรือแนวทางแก้ไขที่ แตกต่างไป จากเดิม การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมด้านการคิดอเนกนัย (divergent thinking)

(Liao et al., 2018; Tin, 2011; Dai, 2012; Maley, 2012) ที่มีข้อค้นพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของ การเรียนมากกว่า กลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

ตลอดตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2561 ถึง 2565 สอดรับกับพระบรมราโชบายและนโยบายรัฐบาลยุค 4.0 ขับเคลื่อนการศึกษาไทย 4.0 มุ่งเน้น 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ คือ ยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู ยุทธศาสตร์คุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ ผนวกกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่ว่า การฝึกหัดครูเป็นรากฐานของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ที่ 3 คือการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา คือสร้างองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรมแก่ผู้เรียน นำมาใช้ในการพัฒนา เป้าประสงค์ สำคัญคือมีนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

ตามยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบาย ระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในฐานะการผลิตครูแห่งแรกมุ่งกลยุทธ์แผนพัฒนาครูให้มีความรู้เชิงสร้างสรรค์ทางความคิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ มีการเรียนรู้นำตนเอง (Self-directed Learning) และมีความคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (creative problem solving) ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัย แห่งนี้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเยาวชนให้มีความสร้างสรรค์ทางความคิด สร้าง สิ่งแปลกใหม่ผ่านภาษาและวัฒนธรรม ประกอบสอนทางรายวิชา “ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย” มีความสนใจสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมที่ความแปลกใหม่ให้ผู้เรียนสนใจ ไม่ เหมือนที่มีมาคือการเรียนการสอนที่ไม่ใช่เพื่อทราบอย่างเดียวหรือเรียนแต่ในชั้นเรียน ขาดการเรียนรู้ จากสิ่งเสมือนจริง สัมผัสสังคม วัฒนธรรมจริงเพื่อที่จะติดงหนานยิ่งกว่าการบอกจดจำได้อย่าง ยั่งยืน ประกอบข้อเสนอแนะจากผู้เรียนที่ผ่านมาในรายวิชานี้ นั้น ให้ความคิดเห็นว่าเป็นการเรียนเพื่อ ความรู้ ความจำว่าภาษาอะไรเป็นคำ เป็นสำนวนมาจากชาติใด ขาดการจดจำนานและการนำไป ประยุกต์ใช้ให้เข้าใจสังคมวัฒนธรรม นอกจากนี้นักศึกษาครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอนาคตเป็นครูสอน หนังสือจำเป็นต้องได้ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากพื้นที่จริงเพื่อความจดจำและนำไปประยุกต์ใช้ พัฒนาถ่ายทอดทางการเรียนการสอนต่อไป

ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันทั้งในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม สะท้อน บันทึก และเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้น ภาษาจึงมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับ วัฒนธรรม เมื่อศึกษาภาษาจึงควรศึกษาวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับภาษาด้วย (ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์, 2563: 242) นอกจากนี้ หากการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไม่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับสังคมและ วัฒนธรรมแล้วก็ยากที่จะประสบความสำเร็จได้เพราะด้วยเหตุที่ภาษาและสังคมต่างมีอิทธิพลต่อกัน และกัน โฮมส์ (Hymes, 1974: 451) กล่าวว่า การศึกษาภาษาไม่สามารถแยกออกจากการศึกษา ความเป็นไปของสังคมได้ เพราะปฏิสัมพันธ์ทางภาษา (linguistic interaction) คือการปฏิสัมพันธ์

ทางสังคม (social interaction) การใช้ภาษาจะสะท้อนให้เห็นโครงสร้างทางสังคม การวิเคราะห์ภาษาและสังคมไปด้วยกันจะช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆ ได้ดีขึ้น

ประกอบตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 และมาตรา 24 กล่าวว่า การจัดการศึกษานั้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดและกำหนดให้มีการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ซึ่งต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา การเรียนรู้ต้องจัดให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกันทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ โดยมาตราที่ 25 ได้ระบุไว้ว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้ฝึกปฏิบัติจริง รู้จักการสืบค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะกระบวนการคิด รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน มีประสบการณ์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้อย่างมีความสุข และตลอดชีพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

วิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวว่า การศึกษาที่ถูกต้องสำหรับศตวรรษใหม่ ต้องเรียนให้บรรลุทักษะคือ ต้องเรียนเลย จากรู้วิชาไปสู่ทักษะการใช้วิชาเพื่อการดำรงชีพในโลกแห่งความเป็นจริง การเรียนจึงจำเป็นต้องเน้นเรียนโดยการลงมือทำหรือการฝึกฝนนั่นเอง และคนเราต้องฝึกฝนทักษะต่างๆ ที่จำเป็นตลอดชีวิต เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาของไทยได้ต้องเปลี่ยนการเรียนการสอนไปสู่กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทั้งผู้เรียน ผู้สอน มุ่งกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้ และกระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ

การเรียนการสอนภาษาที่มุ่งเน้นการเรียนรู้วิถี สังคม และวัฒนธรรมจะทำให้เข้าใจว่า “ทำไม” จึงต้องเป็นเช่นนั้นตามสภาพสถานการณ์สังคมเพราะภาษาสะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความคิด ความเชื่อของเจ้าของภาษาเป็นอย่างดี ดังที่ Labov (1972) ; Hymes (1974) ; Fishman (1975) กล่าวว่าสังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาและการใช้ภาษาเนื่องจากภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์เท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายอีกด้วย

แนวคิดที่สำคัญและเข้าถึง เข้าใจภาษาและเข้าใจวิถีปฏิบัติทางสังคม วัฒนธรรมได้วิธีหนึ่งคือ ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) คำศัพท์นี้บัญญัติศัพท์คนแรกในประเทศไทยโดย กฤตพล วังภูสิต (2555) และให้นิยามว่าเป็นการวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะ

เป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งๆที่สร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น จากงานวิจัยปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต เรื่อง “ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์: การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์” หรือ “Business Names in the Area of Siam Square: A Linguistic Landscape Study” เป็นงานวิจัยพิสูจน์ทฤษฎี (Test Theory) มุ่งศึกษาภาษาโดยพิจารณาไปพร้อมกับบริบททางสังคม (social context) นำบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาพิจารณาในการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ในภาษา (Labov, 1972: 184-185; Hymes, 1974; Fishman, 1975: 4) เพราะสังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาและการใช้ภาษาเนื่องจากภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายเข้าใจสังคมวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้ง เช่นตัวอย่างงานวิจัยที่วิเคราะห์ทฤษฎีนี้ผ่านป้ายชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์ (กฤตพล วังกุสิต: 2555) ซึ่งสามารถศึกษาจากภาพที่ 1.1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 แสดงป้ายชื่อธุรกิจการค้าร้าน sweetsin
(ที่มา: กฤตพล วังกุสิต, 2555)

ลักษณะป้ายไม่เป็นสี่เหลี่ยม, ใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อและใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษในการเขียนชื่อของธุรกิจการค้าสะท้อนกลุ่มคนที่ทันสมัยเข้าใจภาษาอังกฤษ ชุมชนสองภาษา แสดงความเป็นพหุวัฒนธรรม มีความสร้างสรรค์แบบทันสมัยในการรังสรรค์ลักษณะป้ายร้านค้าไม่เป็นป้ายสี่เหลี่ยมแบบเดิม

สำหรับการวิเคราะห์ภาษา Sweetsin อุปมาเปรียบเทียบกับได้ว่า บาบแห่งความหวาน เป็นธุรกิจการค้าร้านเครื่องดื่มทั่วไป เมื่อผู้คนรับประทานของหวานอาจนำไปสู่น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น คือโทษจากความหวาน หรือดังตัวอย่างภาพที่ 1.2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 1.2 แสดงป้ายชื่อธุรกิจการค้าร้าน milk plus

(ที่มา: กฤตพล วังภูสิต, 2555)

ลักษณะป้ายเป็นสี่เหลี่ยม, ใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งชื่อและใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษในการเขียนชื่อของธุรกิจการค้าสะท้อนกลุ่มคนที่ทันสมัยเข้าใจภาษาอังกฤษ ชุมชนสองภาษา พหุวัฒนธรรม มีความสร้างสรรค์แบบทันสมัยในการรังสรรค์ลักษณะป้ายร้านค้า พร้อมทั้งใช้วัสดุของป้ายเป็นโลหะและมีสัญลักษณ์รูปวัวแสดงถึงสัตว์ที่ผลิตนม

เห็นได้ว่าภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เป็นแนวทางการศึกษาภาษาที่ขยายขอบเขตจากการวิเคราะห์ภาษาผ่านเอกสารเป็นการวิเคราะห์ผ่านพื้นที่หรือสถานที่ โดยสนใจเรื่องพื้นที่ สถานที่ และสภาพแวดล้อมที่มีตัวบทภาษาปรากฏอยู่ สกอลลอน และสกอลลอน (Scollon and Scollon, 2003: 12) กล่าวว่าภาษาที่มนุษย์ใช้สื่อสารจะมีความหมายสื่อถึงชีวิตและกิจกรรมการดำเนินชีวิตของมนุษย์จะต้องอยู่ในพื้นที่หรือชุมชนนั้น ไม่มีทางเลยที่ภาษาจะถูกใช้สื่อสารโดยไม่มีพื้นที่ของการปรากฏ เพราะคนที่ใช้ภาษาจะต้องอยู่บนพื้นที่นั้น แนวคิดนี้จึงเป็นที่มาให้มีการปรับเป้าหมายของการศึกษาภาษาในมิติสัมพันธ์กับบทบาทของพื้นที่ (space) สถานที่ (place) และเวลา (time) ด้วยเหตุนี้เอง การศึกษาทางภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตระหนักถึงเรื่องบริบท (context) เสียใหม่ โดยไม่จำกัดเพียงองค์ประกอบแวดล้อมสำหรับภาษาที่ใช้สื่อสารเท่านั้น แต่ได้ใช้องค์ประกอบของบริบทนั้น เป็นส่วนประกอบของข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ด้วย โดยเชื่อว่าภาษาที่ปรากฏในพื้นที่และในสถานที่ ไม่ว่าจะ เป็นป้าย ประกาศ ป้ายบอกทาง ล้วนเป็นตัวแทนของการใช้พื้นที่ทางสาธารณะนั่นเอง

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ได้พัฒนาขึ้นมาจากงานเขียนของแลนดรีและบัวร์ฮิส (Landry and Bourhis, 2009) และพัฒนาขึ้นจากการวิจัยของ ชอฮามิและกอร์ทเทอร์ (Shohamy and Gorter, 2009) เบื้องต้นมุ่งไปที่บทบาทของภาษากับประเด็นทางสังคมและการเมือง ภาษาจึงไม่ใช่เพียงตัวบท การเขียนหรือการพูดเชิงสถาบันเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ภาษาปรากฏอยู่ แม้ภายหลังคูลมาส (Coulmas, 2009) ใช้คำว่า Linguistic Cityscape หรือภาษาที่อยู่

รอบตัวเรา แต่ภูมิภาคนี้เชิงภาษาศาสตร์ก็ยังคงเป็นคำที่นิยมมากกว่า โดยมุ่งศึกษาภาษาในแง่ของพื้นที่ และสถานที่ที่ปรากฏร่วมกับสังคม ชุมชน

สิ่งสำคัญอีกเรื่องคือการรู้ถึงภาษา วัฒนธรรมเป็นความสามารถของบุคคลที่จะเรียนรู้เพื่อ เข้าใจถึงต่างกันแต่ละแห่ง แต่ละพื้นที่ แต่ละประเทศ ตลอดปัจจัยทางเพศชาติพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา ความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองโลก ที่ก่อเกิดขึ้น ภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่มีความจำเป็นใน การอยู่ร่วมกันในสังคมที่อุดมไปด้วยความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมพลโลก (global citizen) ใน ยุคปัจจุบันควรที่จะสามารถพัฒนาความเข้าใจที่บุคคลมีต่อบุคคลอื่นที่มีความรู้ทักษะและค่านิยมใน การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายภาษา วัฒนธรรมในสังคมอย่างสันติโดยใช้วิธีที่เหมาะสม (Unesco,1999)

การศึกษาภาษาและวัฒนธรรม และการวิเคราะห์ข้อความในปัจจุบัน มุ่งเน้นที่ประโยชน์ที่จะ เกิดขึ้นกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เน้นการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้อีกกับคนในสังคม ปัจจุบัน การศึกษาภูมิภาคนี้เชิงภาษาศาสตร์นั้น ได้ขยายวงกว้างขึ้นถึงการนำเสนอความสัมพันธ์เชิง อำนาจ (power relations) หรือในด้านอำนาจกับการแข่งขัน (power and contestation) (Ben-Rafael 2009) (Huebner 2006) ซึ่งเป็นการวิจัยที่น่าสนใจและมีความแตกต่างจากวิจัยที่ผู้วิจัยเคย ทำมา ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ภาษาและวัฒนธรรมได้

ในปัจจุบันพบว่ามีการศึกษาด้านการเรียนรู้ภาษา การพัฒนาการเรียนการสอน และการ วางแผนภาษา นิยมใช้ภูมิภาคนี้เชิงภาษาศาสตร์มากขึ้น เพราะเชื่อว่าภาษาที่ปรากฏในสถานที่มีส่วน ช่วยพัฒนาการอ่านของผู้เรียน ช่วยวางกรอบแนวความคิด และช่วยพัฒนานิสัยการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้โดยอาศัยการจัดพื้นที่และสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ขณะเดียวกันภาษาที่สื่อ ออกมาในสถานที่นั้น สามารถบ่งบอกอัตลักษณ์หรือบ่งบอกตัวตนของกลุ่มชุมชน เสมือนเป็นเครื่องมือ อ่านและเข้าใจคนในชุมชนได้ด้วยดี (จินทิมา อังคพณิชกิจ, 2562: 324)

จากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบศึกษางานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ยังไม่ มีการศึกษาทางการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิภาคนี้เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริม การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนมาก่อน เป็นการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมผ่านชุมชน สังคมตามแนวภูมิภาคนี้เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อตกผลึกองค์ความรู้ทางความคิดนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม ทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถใน การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ผลงาน หรือชิ้นงานเพื่อเป็นหลักฐานแสดงการเรียนรู้ว่าผู้เรียนได้ ประยุกต์ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์และบรรลุมาตรฐานแล้ว

นอกจากนี้ เมื่อนำรูปแบบการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิภาคนี้เชิง ภาษาศาสตร์ไปใช้ในการเรียนการสอนนอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนว ภูมิภาคนี้เชิงภาษาศาสตร์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนทางความเข้าใจ ภาษา สังคม และวัฒนธรรมต่าง ๆ แล้ว

นำสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ก็จะเกิดตาม ตลอดจนความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนนี้ ซึ่งก็คือความชอบ ความไม่ชอบในทางด้านต่าง ๆ

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ในงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางใหม่ของประเทศไทยในศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนทางภาษาและวัฒนธรรมผ่านตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ต่อไป

3. แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

1. แนวคิดหลักการวิจัยและพัฒนา และการวิจัยผสมผสานวิธี

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นแนวทางการวิจัยประเภทหนึ่งที่น่าสนใจในวงการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อแสวงหาความรู้ โดยมีขั้นตอนของการวิจัย คือ ดำเนินการวิจัยก่อนแล้วจึงนำผลการวิจัยไปใช้การพัฒนานวัตกรรม และเมื่อได้นวัตกรรมแล้ว จึงนำนวัตกรรมที่ได้ไปใช้ดำเนินการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นนำผลหรือนวัตกรรมที่ได้จากการนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงแก้ไข

กอลล์ กอลล์ และบอร์ก (Gall, Gall and Borg, 2007: 569-570) ได้กล่าวว่าการวิจัยและพัฒนาคือกระบวนการที่นำมาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษา โดยเน้นหลักเหตุผลและตรรกวิทยา มีเป้าหมายมุ่งใช้เป็นกระบวนการพัฒนา ตรวจสอบความถูกต้องและตรวจสอบคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา (Educational product)

การวิจัยและพัฒนาเป้าหมายการวิจัยได้นวัตกรรมสำหรับนำมาใช้งาน กระบวนการการวิจัยมีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ไม่เป็นเอกเทศ แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน สำหรับแหล่งข้อมูลมีความหลากหลาย และระยะเวลาใช้เวลานานในการดำเนินการวิจัย (รัตนะ บัวสนธ์, 2563: 4)

การวิจัยและพัฒนาประกอบด้วยกระบวนการวิจัย และกระบวนการพัฒนา มีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน โดยมีขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช, 2544 ; มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานจากสภาพการปฏิบัติจริง ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือการประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยการวิเคราะห์เอกสารต่างๆ แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสังเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาโดยนำผลการขั้นที่

1ไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรม ทำให้นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและในขั้นตอนนี้ จะต้องพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพก่อนโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย หรือวิธีอื่นๆ ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่นำนวัตกรรมไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการประเมินผลนวัตกรรม หรือบางกรณีอาจจำเป็นต้องปรับแก้ไขให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก็สามารถดำเนินการปรับปรุงนวัตกรรมอีกครั้งหนึ่ง กระบวนการพัฒนานวัตกรรมดังกล่าวใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนาในการพัฒนาการศึกษาได้และสรุปรายงานผลการดำเนินการตามขั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 4 เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเพื่อเพิ่มคุณค่ามากขึ้นหลังจากแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนั้นนำไปเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในระหว่างกลุ่มผู้วิจัยด้วยกันด้วยการขยายผลและ/หรือไปยังผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไปร่วมรับฟังข้อเสนอแนะนำมาพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์ในสถานการณ์จริงที่กว้างขวางออกไปยิ่งขึ้น และสรุปรายงานผลการดำเนินการตามขั้นที่ 4

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในวิจัยเล่มนี้ 4 ขั้นตอนและเรียกชื่อดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (Research (R₁): Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₁): Design and Development)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยทดลองของรูปแบบการเรียนการสอน (Research (R₂): Implementation)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงประเมินรูปแบบการเรียนการสอน (Development (D₂): Evaluation)

สำหรับการวิจัยผสมผสานวิธี ของ (Creswell, 2011) (รัตนะ บัวสนธ์, 2562) และ (องอาจ นัยพัฒน์, 2554) ได้กล่าวว่า การวิจัยผสมผสานวิธีเป็นการออกแบบการวิจัยในการรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การบูรณาการเชิงปริมาณเป็นวิธีการทดสอบทฤษฎีและวิธีการเชิงคุณภาพในการศึกษาปรากฏการณ์ การศึกษาหาคำตอบไปพร้อม ๆ กัน แล้วนำผลที่ได้เชิงปริมาณมาสรุปตีความโดยอาศัยผลที่ได้จากวิธีการเชิงคุณภาพมาสรุปร่วมกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นจากสภาพการณ์ที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ภายใต้หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงการนำรูปแบบที่สังเคราะห์ขั้นนี้ไปใช้ในทางปฏิบัติ โดยมีการตรวจสอบและปรับปรุงการดำเนินงานตามขั้นตอนระเบียบวิธีการวิจัยผสมผสานวิธีโดยรูปแบบวิจัย มาใช้ในการวาง

แผนการเก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นการสะท้อนประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไปได้

2. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบระบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดแบบจำลองการออกแบบการเรียนการสอน ADDIE Model ของครุส (Kruse, 2012) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงระบบ (Dick Carey and Carey, 2005)

แบบจำลองการออกแบบการเรียนการสอน ADDIE Model ของครุส ใช้วิธีการเชิงระบบ โดยมีวิธีดำเนินการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

- 1) ขั้นการวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์ความต้องการ หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) ขั้นการออกแบบ เป็นการระบุกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผลการเรียน การสอน การเลือกสื่อ และวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 3) ขั้นการพัฒนา เป็นการพัฒนาแผนการสอน พัฒนานวัตกรรมที่ใช้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอน
- 4) ขั้นนำไปใช้ เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเครื่องมือวัดผลไปใช้ในสถานการณ์จริง และ
- 5) ขั้นการประเมินผล เป็นการประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอนทุกองค์ประกอบเพื่อยืนยันรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยใช้ ADDIE Model ประกอบในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนนี้ขึ้นมาเพราะเป็นแนวคิดวิธีการเชิงระบบ (system approach) ที่ช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (effectiveness) และมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง (appropriateness) (Malachowski, 2004)

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงระบบ (Dick Carey and Carey, 2005) เพื่อศึกษากิจกรรมการออกแบบการเรียนการสอนเป็น 10 ขั้นตอนคือ

- 1) กำหนดเป้าหมายการเรียนการสอน
- 2) วิเคราะห์การเรียนการสอน
- 3) วิเคราะห์ผู้เรียนและบริบท
- 4) เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 5) พัฒนาเครื่องมือ ประเมินผล
- 6) พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอน
- 7) พัฒนาและเลือกสื่อการเรียนการสอน
- 8) ออกแบบและประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน
- 9) ทบทวนการจัดการเรียนการสอน

10) ออกแบบและการประเมินผลภายหลังการเรียนการสอน

วิธีการเชิงระบบ (System approach) ในการออกแบบการเรียนการสอน ที่เรียกว่า การออกแบบระบบการเรียนการสอน (Instructional System Design : ISD) ซึ่งหมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย โดยอาศัยความรู้จากหลายๆ ทฤษฎี

ทั้งนี้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาโดยใช้การวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดในการออกแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE Model ของครุส (Kruse, 2012) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงระบบ (Dick Carey and Carey, 2005) เพื่อประยุกต์ในการวิจัยในงานมาใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินการเรียนการสอนทั้งระบบให้เต็มตามศักยภาพต่อไป

3. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หรือเรียกว่า กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หรือ The Creative Problem Solving Process อ้างจาก ทอร์เรนซ์ (Torrance, 1965) โมรี (Moore, 2005)

เป้าหมายที่สำคัญเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดในระดับสูงที่อาศัยทักษะการคิดหลายทักษะมาบูรณาการเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น

ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากสติปัญญาของมนุษย์ เป็นพลังสำคัญที่ช่วยพัฒนาความก้าวหน้า ทั้งในด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต สภาพแวดล้อม ให้มีพัฒนาการต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน หลายศตวรรษที่ผ่านมา นักการศึกษา นักจิตวิทยา ได้พยายามศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการคิดสร้างสรรค์ไว้หลายแนวคิดที่มีทั้งคล้ายคลึง และแตกต่างกัน ที่จะส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างชิ้นงานสร้างสรรค์เชิงประจักษ์ออกมาได้ โดยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ของทอร์เรนซ์ (Torrance, 1965 : 9) มีขั้นตอน 1) ขั้นค้นพบความจริง 2) ขั้นการค้นพบปัญหา 3) ขั้นการตั้งสมมุติฐาน 4) ขั้นการค้นหาคำตอบ และ 5) ขั้นยอมรับผลจากการค้นพบ และโมรี (Moore, 2005 : 318) 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นเพาะบ่ม 3) ขั้นเกิดความกระฉ่าง และ 4) ขั้นพิสูจน์ความคิด จากการศึกษาสามารถสังเคราะห์ขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำมาใช้ได้ดังนี้ 1) การระบุประเด็นปัญหา 2) การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 3) การค้นหาคำตอบ และ 4) การพิสูจน์ตรวจสอบ

4. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือ การสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้ง

นามธรรมหรือรูปธรรมได้ยังประโยชน์แก่สังคมโดยศึกษาในวิจัยนี้คือ(Walter R, Borg & Meredith D. Gall, 1989), (Stephen M. Alessi and Stanley R. Trollip ,1991), (ทิตินา แชมมณี, 2548) ดังนี้ Walter R, Borg & Meredith D. Gall (1989) มีขั้นตอน 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การวางแผนพัฒนานวัตกรรม 3) การสร้างนวัตกรรม 4) การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง 5) ประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 1 6) การทดลองแบบกลุ่มเล็ก 7) การประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 2 8) การทดลองแบบกลุ่มใหญ่ 9) การประเมินและปรับปรุงครั้งที่ 3 และ 10) การสรุปผล นำไปใช้ และเผยแพร่ Stephen M. Alessi and Stanley R. Trollip (1991) มีขั้นตอน 1) การเตรียม 2) การออกแบบสื่อและนวัตกรรม 3) การเขียนแผนผังของนวัตกรรม 4) การสร้างสตอรี่บอร์ด 5) การสร้างนวัตกรรม 6) การผลิตเอกสารประกอบ และ 7) การประเมินและแก้ไขนวัตกรรม ทิตินา แชมมณี (2548) ได้ดังนี้ 1) การระบุปัญหา 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การศึกษาข้อจำกัดต่างๆ 4) การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม 5) การทดลองใช้ และ 6) การเผยแพร่ สังเคราะห์ขั้นตอนในการสร้างนวัตกรรมได้ ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรม 2) ดำเนินการวางแผนในการสร้างนวัตกรรม 3) ลงมือสร้างนวัตกรรม 4) นำนวัตกรรมไปทดลองใช้ และ 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข

5. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษา

การเรียนการสอนที่เน้นภาษามีพื้นฐานความคิดมาจากแนวคิดและทฤษฎีแตกต่างกัน ดังนั้นการนิยามความหมายของแนวการสอนที่เน้นภาษาจะขึ้นอยู่กับแนวคิดพื้นฐานเพื่อจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย นักการศึกษาด้านภาษาได้เสนอความหมายของแนวการสอนที่เน้นภาษาไว้ดังนี้ Skinner (1948: 5) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม (behaviorism) เป็นการเรียนการสอนภาษาที่ผู้สอนกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ล่วงหน้า จากนั้นนำเสนอเนื้อหา จากง่ายไปหายาก เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน ในขณะที่ Chomsky (2006: 23) แสดงความคิดเห็นว่าการสอนภาษาตามแนวคิดภาษาศาสตร์ กลุ่มไวยากรณ์ परिवรรต (transformation grammar) หมายถึง การสอนภาษาโดยเน้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์โครงสร้างภาษาจากหน่วยใหญ่ไปสู่หน่วยย่อย เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของส่วนประกอบ ของภาษา Haliday (2014: 3) กล่าวว่า แนวการสอนภาษาตามแนวภาษาศาสตร์สังคม (sociolinguistics) เป็น การสอนภาษาที่นำภาษามาใช้อธิบายหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำที่อยู่ในบริบทนั้น ๆ ขณะเดียวกัน Krashen (1983: 18) ให้ความหมายของแนวการเรียนภาษาตามธรรมชาติ (natural approach) คือ วิธีการเรียนรู้ภาษาอย่างไม่รู้ตัวโดยผู้สอนจะจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยพบเจอหรือคุ้นเคยในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาที่ผู้เรียนเป็นประโยชน์มากที่สุด เช่นเดียวกับ Nunan (1990: 12) ที่กล่าวว่าแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่ผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์

จริงหรือบริบทสภาพแวดล้อมจริงเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนและใช้ภาษามาตรฐานหรือภาษาแม่ในการรับสารและส่งสารให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้นักวิชาการทางการสอนภาษาที่ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางได้ดังต่อไปนี้ (Rivers , 1968), (Finochiaro, 1986), (Nunan,1990), (Richards and Rodgers, 2001), (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2540)

Rivers (1968: 19-22), Finochiaro (1986: 7-8) กล่าวว่าไว้ว่าขั้นตอนการเรียนการสอนภาษามี 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาที่นำมาอ่านให้ฟังหรือฟังจากเครื่องเล่นต่างๆและพยายามจดจำบทสนทนานั้นให้ได้ 2) ให้ผู้เรียนทั้งห้องเรียนพูดตามที่ละบรรทัด ทั้งนี้ผู้เรียนต้องฝึกพูดซ้ำๆหลายครั้ง 3) ผู้สอนนำประโยคที่เป็นปัญหาจากการที่ผู้เรียนได้ฝึกพูดซ้ำๆ หลายครั้งมาใช้เป็นต้นแบบในการฝึกของแต่ละกลุ่มหรือเพิ่มส่วนประกอบของประโยคให้มากขึ้นกว่าเดิม 4) ให้ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนาพร้อมกันทั้งห้อง อาจจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กหรือทีละคนก็ได้ และ 5) ให้ผู้เรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนานั้นโดยดัดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ของผู้เรียนเอง

Nunan (1990: 194-195), Richards and Rodgers (2001: 153-155) กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชั้นเสนอเนื้อหา 2) ชั้นการฝึก และ 3) ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ได้กล่าวถึงขั้นตอนไว้ ดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนอ่านข้อความหรือเนื้อเรื่องซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างที่ผู้สอนดึงออกมาสอน โดยมีความยากง่ายของศัพท์และโครงสร้างของภาษาที่เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน 2) ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกโครงสร้าง หลังจากที่มีผู้เรียนมีความเข้าใจ โครงสร้างที่นำมาสอนแล้วเพื่อช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น 3) ให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาอาจจะเป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เพื่อใช้ความรู้ที่เรียนมาจากสถานการณ์ช่วยนำภาษาไปใช้ได้ อย่างแท้จริง และ 4) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างแท้จริง

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ชั้นศึกษาภาษาจากสภาพสถานการณ์ที่พบจริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงแต่ละบุคคลทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน หลายๆ ครั้ง 3) ชั้นฝึกปฏิบัติจริง โดยร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน และ 4) ชั้นนำภาษาไปประยุกต์ใช้ตามบริบทภาษาอย่างแท้จริง

6. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นแบบแผนที่มีมนุษย์ยึดถือปฏิบัติเพื่อดำรงตนในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ภาษาและวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เราสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างเป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ รายรอบเป็นบริเวณที่มีความหลากหลายทางด้าน ภาษาและวัฒนธรรม เราจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้ความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมได้นั้น ต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

สิ่งสำคัญในการดำรงความเป็นวัฒนธรรมให้ยังคงอยู่ในสังคมได้อย่างยาวนานนั้น จำเป็นจะต้องมีสื่อกลางที่สำคัญ นั่นคือ “ภาษา” ในฐานะเครื่องมือสื่อสารทางวัฒนธรรมส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่น ภาษาจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของวัฒนธรรม วัฒนธรรมของแต่ละสังคมไม่ว่าจะผ่านวิวัฒนาการมาอย่างไร จำต้องอาศัยภาษาเป็นสื่อทั้งสิ้น การสืบทอดทางวัฒนธรรมผ่านภาษาจึงเป็นสิ่งที่ทำให้วัฒนธรรมนั้นยังคงอยู่สืบต่อไปได้ (Hughes, 1994), (Chastain, 1988), (Moran, 2001), (ธนาชาติ หล่อนกลาง, 2550) สำหรับด้านขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรมที่ดี มีนักวิชาการกล่าวไว้บ่อยมาก ดังพอสังเขปได้ดังนี้

Hughes (1994: 167-168) and Chastain (1988: 308-315) กล่าวได้ว่าดังนี้

1. ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ จากภาพ แผนที่ กระดานข่าว
2. ผู้สอนการอภิปราย การหยิบประเด็นทางสังคม วัฒนธรรมมาร่วมอภิปราย
3. แลกเปลี่ยนการเรียนรู้วัฒนธรรมจากวิถีชีวิต ที่อยู่รอบตัว
4. เปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างของวัฒนธรรมนำเสนอหน้าชั้นเรียน
5. การประเมินตนเองใช้เทคนิคการแสดงความคิดเห็น การตรวจคำตอบ

Moran (2001: 139) ขั้นตอนการสอนวัฒนธรรม ดังนี้

1. การปฏิบัติและพัฒนาแนวคิด (Knowing How) คือการลงมือปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นการสนทนา การร้องเพลง เดินรำ หรือรับประทานอาหาร เน้นการใช้การแสดงหรือบทบาทสมมติเป็นวิธีสอนที่สำคัญ ผู้เรียนจะได้ฝึกเรียนรู้ถึงความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม
2. พัฒนาแนวคิดของผู้เรียน (Knowing What) การเรียนรู้วัฒนธรรมผ่านทางข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยการเก็บข้อมูลปฏิบัติการจริง
3. สร้างประสบการณ์เฉพาะผู้เรียน (Knowing Why) การสร้างประสบการณ์เฉพาะของผู้เรียนเป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่เพื่อสร้างความเข้าใจวัฒนธรรมนั้น ๆ
4. เชื่อมโยงการเรียนรู้จากการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง (Knowing oneself) เป็นการตอบสนองต่อความรู้สึกนึกคิดของตนเองที่มีต่อวัฒนธรรมว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ผ่านการกระทำในด้านต่าง ๆ ด้วยการร่วมสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ธนาชาติ หล่อนกลาง (2550) ได้กล่าวถึงขั้นตอนไว้ ดังนี้ รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรม

1. ชั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้นย่อย ได้แก่ 1.1 ชั้นสร้างแรงจูงใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น และกำหนดจุดประสงค์ 1.2 ชั้นทบทวนความรู้เดิมและสร้างความรู้พื้นฐานด้านคำศัพท์เกี่ยวกับบทอ่าน 1.3 ชั้นนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 1.4 ชั้นเสนอแนะ
2. ชั้นระหว่างอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้นย่อย ได้แก่ 2.1 อ่านออกเสียงโดยผู้สอน 2.2 ชั้นอ่านตามคำแนะนำ 2.3 ชั้นอ่านในใจ และ 2.4 ชั้นตรวจสอบความเข้าใจ

3. ชั้นหลังอ่าน ประกอบด้วย 4 ชั้นย่อย ได้แก่ 3.1 ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.2 ชั้นสรุป 3.3 ชั้นประยุกต์ใช้ และ 3.4 ชั้นประเมินการเรียนรู้

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรมได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจวัฒนธรรมและร่วมอภิปรายจากประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงการได้สัมผัสวัฒนธรรมจริงทั้งการมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น 3) ชั้นเปรียบเทียบวัฒนธรรมที่พบจริงกันกับผู้สอนและเพื่อนๆ และ 4) ชั้นประเมินผลด้วยตนเอง

7. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม

ภาษาคือวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง วัฒนธรรมจำเป็นต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการขัดเกลาสังคม ดังนั้นทั้งภาษาและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และยังเป็นสิ่งสำคัญในการแยกความแตกต่างระหว่างชนชาติได้อีกทางหนึ่งด้วย ความสัมพันธ์ที่แนบแน่นระหว่างภาษากับวัฒนธรรม เฮอร์โกวิทส์ (Herkovits, 1955: 287-288 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548) จึงเรียกภาษาว่าเป็น “พาหนะของวัฒนธรรม (Language is the vehicle of culture) เพราะภาษามีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ภาษาทำให้มนุษย์สะสมความรู้ พัฒนาความรู้และเก็บความรู้ไว้ได้ และลักษณะนี้เองที่ทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์ 2) ภาษาเป็นเครื่องมือให้มนุษย์ประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์วัฒนธรรมด้านต่าง ๆ พร้อมสืบทอดและปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมเหล่านี้ 3) ภาษาทำให้มนุษย์สร้างมโนทัศน์และแสดงออกซึ่งมโนทัศน์ต่าง ๆ ได้ และ 4) ภาษามีอิทธิพลต่อความคิดและการมองโลกของมนุษย์ความเป็นจริงที่เห็นสรรพสิ่งบนโลกเป็นสิ่งที่ภาษาทำให้เกิดความคิดเห็นเป็นเช่นนั้น

นอกจากนี้การศึกษาถึงการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษา วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ที่สามารถอธิบายถึงลักษณะที่หลากหลายได้ ทั้งวัฒนธรรมยังมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะแสดงให้เห็นถึงผลรวมของประสบการณ์ที่แบ่งปันแล้ว ยังเป็นการกำหนดประสบการณ์ชีวิตของบุคคลที่ครอบครองวัฒนธรรมเฉพาะในฐานะสมาชิกของชุมชนนั้น ตั้งแต่แนวคิดของระบบสังคมที่ซับซ้อนที่ปรากฏขึ้นผ่านการมีส่วนร่วมร่วมกันของแต่ละบุคคลในโลกจนถึงความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ และการปฏิบัติร่วมกัน (Lafayette & Schulz, 1975), (Will baker, 2015), (Johnson and Morrow อ้างใน สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2530), (นวลทิพย์ เพิ่มเกสร, 2547)

ลาฟาแยตต์ และ ชูลซ์ (Lafayette; & Schulz. 1975: 104-118) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมสิ่งสำคัญขั้นตอน 3 ประการคือ

1. ขั้นต้นคือให้ผู้เรียนรู้จักข้อมูลหรือแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมที่สามารถระลึกถึง (Recall) รู้จักและบอกข้อมูลเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมที่ตนเรียนมาได้

2. ขั้นสอนคือให้ผู้เรียนสามารถอธิบายข้อมูลและแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมได้ซึ่งจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องซาบซึ้งถึงภาษาและวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยที่จะต้องรู้ความหมาย ที่มาและความสัมพันธ์กับเนื้อหาทางภาษาและวัฒนธรรม

3. ขั้นส่งท้ายคือให้ผู้เรียนสามารถใช้ข้อมูลและแบบแผนทางภาษาและวัฒนธรรมในการแสดงออกในสถานการณ์จริงทางภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีความหมาย

Johnson and Morrow อ้างใน สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2530 กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม มี 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะต้องสร้างความสนใจและปูพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะเรียนโดยเริ่มจากการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำเข้าสู่เนื้อหาโดยใช้ภาพ ตาราง ประกอบ โดยตั้งคำถามให้ฝึกคิดโต้ตอบกันและกัน

2. ขั้นฝึก (Practice) เป็นขั้นที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ปลายทาง ในระยะเริ่มต้นควรใช้วิธีการสอนแบบกำหนดกรอบหรือขอบเขตให้ผู้เรียนเช่นฝึกสนทนาแบบกำหนด ต่อมาให้คิดเองแต่งเรื่องสนทนาเองได้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เป็นการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่นการสนทนากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ หรือบุคคลภายนอกชั้นเรียนต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม

นวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2547:274-278) ได้กล่าวถึงดังนี้

1. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทาง ภาษาและมีประสบการณ์ในการเรียนรู้วัฒนธรรม

2. การฉายภาพนิ่ง วีดิทัศน์ ซีดีรอม จะช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนอย่างกว้างขวางและได้ความบันเทิง

3. การแสดงทางวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางวัฒนธรรม

4. การจัดป้ายประกาศจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้งการอ่านและ การเขียน

5. การเชิญวิทยากรบรรยายเป็นภาษาไทย จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทาง ภาษาโดยเฉพาะการฟังและการพูด

ซึ่งผู้วิจัยเห็นความสำคัญของแนวทางในการสอนภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้อย่างสูงสุดจึงนำมาผนวกสังเคราะห์ในครั้งนี้อย่างผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้สนใจปูพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรม 2) ขั้นฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดเบื้องต้น และ 3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง

ต่อมาได้สังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนภาษา ขั้นตอนการเรียนการสอนวัฒนธรรม

และขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์รวมเป็นขั้นตอนของการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมได้ดังนี้ 1) ชั้นกระตุ้นประสบการณ์องค์ความรู้เดิมจากสถานการณ์จริง 2) ชั้นฝึกปฏิบัติจริงร่วมกันระหว่างผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 3) ชั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จริง และ 4) ชั้นประเมินผล

8. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ มีความหมาย คือการวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่ว่าอาศัยหรือผู้ใช้พื้นที่นั้นเชิงวัฒนธรรมเป็นคนกลุ่มใด จึงกล่าวได้ว่าป้ายและภาษาในป้ายสิ่งก่อสร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น (กฤตพล วังภูสิต, 2555)

ซึ่งผู้วิจัยนำแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยจะใช้ประกอบในงานวิจัยนี้คือ แนวคิดทฤษฎีของ ทอม เฮอ์บเนอร์ (Thom Huebner, 2009) เฮอ์บเนอร์กล่าวไว้ในบทความวิจัยเรื่อง “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” (Thom Huebner, 2009: 70) ด้วย

9. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบอัตตาณัติ

แนวความคิดการเรียนรู้แบบอัตตาณัติครอบคลุมแนวคิดทางตะวันตก ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้สอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีบทบาทความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุน

การเรียนรู้แบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองหรือการเรียนรู้แบบอัตตาณัติถูกจัดให้เป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมแพร่หลายและต่อเนื่องมากที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา Benson (2003) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบอัตตาณัติมีองค์ประกอบ 5 ประการที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ รวมทั้งนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่

- 1) การมีส่วนร่วมเชิงรุก (active involvement) ในการเรียนรู้ของตนเองในฐานะผู้เรียน
- 2) การเตรียมหรือความพร้อมด้านทางเลือกในการเรียนรู้และทรัพยากร (learning options and resources)
- 3) การให้โอกาสผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจ
- 4) การสนับสนุนผู้เรียน และ
- 5) การส่งเสริม การสะท้อนคิด (reflection) ของทั้งผู้เรียนและผู้สอน

10. แนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบเป็นฐาน

การเรียนการสอนผ่านการออกแบบเป็นฐาน (Design based Learning) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนา สร้าง และประเมินผลงานที่ได้ออกแบบไว้ การเรียนการสอนโดยใช้การออกแบบเป็นฐานถือเป็นการเรียนรู้แนวใหม่ กิจกรรมการ

เรียนรู้เน้นการทำงานและออกแบบ ทำให้ผู้เรียนมี ความภาคภูมิใจในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง และยังสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนในฐานะนักคิด นักออกแบบ และนักปฏิบัติอีกด้วย ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาผู้เรียนต่อไป (Office of Innovation and Technology, Stanford Graduate School of Education, 2012)

ในช่วงระยะหลังนักวิชาการและนักวิจัยหลายคนเริ่มให้ความสนใจและศึกษาเกี่ยวกับการ เรียนรู้โดยใช้การ ออกแบบเป็นฐานไว้ ซึ่งมีการให้นิยามความหมายหลายท่านทั้ง Kolodner (2002) Doppelt et al. (2008) H. K. Lee and Breitenberg (2010) Seitamaa-Hakkarainen (2011) Gerber, Marie Olson, and Komarek (2012) Puente, van Ejjck, and Jochems (2013) การ เรียนการสอนที่ใช้การออกแบบเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งแนวทาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนาความคิด และด้านการสร้างสรรค์ผลงานหรือสิ่งนวัตกรรมผ่าน กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางการศึกษาวิจัยนี้จาก (Seitamaa-Hakkarainen, 2011) ,(Gardner ,2012) ,(Vartiainen et al.,2012) เพื่อสังเคราะห์เป็นวิจัยเล่มนี้ต่อไป

กระบวนการเรียนการสอนด้านการออกแบบเป็นฐาน Seitamaa-Hakkarainen (2011) ได้นำเสนอ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2) รวบรวมข้อมูลแนวคิดที่จะสร้างชิ้นงาน 3) สร้างร่างต้นแบบ 4) พัฒนาด้านแบบ Prototype และ 5) สร้างชิ้นงานจริงที่สมบูรณ์ Gardner (2012) ได้นำเสนอ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ระบุประเด็นปัญหาและความต้องการในการออกแบบ 2) รวบรวม ข้อมูลและแนวทางในการแก้ไขปัญหา 3) กำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา 4) เลือกแนวทางที่จะ แก้ปัญหา และ 5) สร้างและประเมินต้นแบบที่ออกแบบ และ Vartiainen et al. (2012) ได้เสนอ ไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) ระบุปัญหาเฉพาะหรือโจทย์ที่ผู้เรียนต้องการไขปัญหาผ่านกระบวนการออกแบบ 2) ออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์นั้น ๆ โดยจะต้องสำรวจทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้และวางแผนการ ออกแบบ 3) รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ตามการองค์ประกอบของการออกแบบ และ 4) พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นจริง หลังจากพัฒนาแล้วจำเป็นต้องมีการประเมินผลและ ปรับปรุงชิ้นงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สำรวจ ทรัพยากร 2) รวบรวมข้อมูล 3) พัฒนาด้านแบบ 4) พัฒนาชิ้นงานจริง และ 5) ประเมินผลงาน

จากแนวคิด หลักการและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นมานั้นสามารถนำมาประยุกต์สู่การสร้าง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ดังกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

4. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนได้ชื่อว่า L.L. MODEL มี 6 ขั้นตอนการเรียนการสอน มีที่มาทางการตั้งชื่อหลังสังเคราะห์ขั้นตอนเสร็จ คือ L ตัวแรกคือ LAN ที่ย่อมาจาก Language มี 3 ขั้นตอนที่นำไปสู่การเรียนการสอนบรรลุองค์ความรู้สังเคราะห์ภาษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ และ L ตัวที่สองคือ LAN ที่ย่อมาจาก Landscape มี 3 ขั้นตอนที่นำไปประยุกต์สร้างนวัตกรรมทางภาษาผ่านแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้ต่อไป ทั้งนี้ LAN ยังสื่อนัยยะถึง การเชื่อมต่ออย่างคล่องตัวด้วยความหลากหลายภาษาและวัฒนธรรมบนสังคมเสมือน Net work ตลอดจนการตั้งชื่อรูปแบบ (MODEL) เป็นการรังสรรค์กลวิธีทางภาษาแบบเล่นภาษาทางคำพ้องสามชั้นอย่างโดดเด่น รายละเอียดแต่ละขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge หมายถึงนำสู่การเรียนรู้ การเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนจากผู้สอนโดยทั่วๆ ไป ถ้ามถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาที่รู้จักในพื้นที่ชุมชน เพื่อผู้เรียนได้สนใจจากเนื้อหา บรรยากาศที่สอนได้ไปเก็บข้อมูลเบื้องต้นมา ไปสัมผัสพื้นที่ที่แสดงป้ายที่มีภาษาจริง การสร้างภาษาที่สร้างสรรค์หรือการรับชมภาพ สื่อต่างๆ ประกอบ และวิธีการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นต้น ตลอดจนกระตุ้นความสนใจด้วยการร่วมวิเคราะห์แลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้นสร้างความสนใจของนักศึกษาในเนื้อหาที่จะสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้

ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language หมายถึงการสัมผัสภาษา วัฒนธรรมโดยการปฏิบัติจริงลงพื้นที่จริงในการศึกษาป้ายภาษาในพื้นที่การสัมผัส การร่วมวิถีการดำเนินชีวิต ร่วมกันกับผู้สอน หรือ/และ ผู้เรียนด้วยกัน

ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing หมายถึงการร่วมแลกเปลี่ยน อภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏทางการรังสรรค์ภาษา พหุภาษา พหุวัฒนธรรม ความสร้างสรรค์ในภาษาเป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

ขั้นที่ 4 Learn to create innovation หมายถึงการศึกษา การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้าง ภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานขึ้นมาเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation หมายถึงการนำเสนอผลงานและ เผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคม หรือชุมชนพื้นที่จริง

ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation หมายถึง การประเมินผล สะท้อนผล ร่วมกันระหว่างอาจารย์และผู้เรียนให้เห็นถึง ความรู้ ความสร้างสรรค์และการนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ ต่อสังคมหรือชุมชนพื้นที่จริง

5. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน

ตารางแสดงดำเนินงานการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

ลำดับที่	หัวข้อ	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรม	หมายเหตุ
1	-ทดสอบก่อนเรียน -ศึกษาพื้นฐานทางแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ -ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย	1	1. ทดสอบก่อนเรียน 2. อธิบายและแนะนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมา 3. อธิบายบทบาทหน้าที่ของผู้สอนและผู้เรียน ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge 1. อธิบาย และถามตอบเกี่ยวกับแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ 2. อธิบาย อภิปรายการใช้ภาษาในพื้นที่ชุมชนสังคม 3. อธิบายความรู้เกี่ยวกับลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย 4. อธิบาย อภิปรายกลุ่มการประยุกต์สู่นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	
2	-ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย (ต่อ)	4	ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language 1. ศึกษาพื้นที่วิเคราะห์ป้าย คนละ 5 ป้าย กลุ่มละ 6 คน รวม 5 กลุ่ม 30 คน	ลงพื้นที่นอกเวลา
3	-ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย (ต่อ)	2	ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing 1. สังเคราะห์ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม	

ลำดับ ที่	หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	หมายเหตุ
		2	ร่วมกัน 2.สร้างผังมโนทัศน์ ขั้นที่ 4 Learn to create innovation 1.แต่ละกลุ่มร่วมสร้างผลงานผ่าน สะท้อน อัตลักษณ์ชุมชนพื้นที่ที่ไปศึกษามา	
4	-ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทย (ต่อ)	2	ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation 1.ประชาสัมพันธ์ผลงานแก่สาธารณะ	
		2	ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation 1.ประเมินผลงานร่วมกันทั้งผู้สอน และ เพื่อนๆ	
5	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย	2	ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย	
		2	ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language 1.ศึกษาพื้นที่วิเคราะห้ป้าย คนละ 5 ป้าย กลุ่มละ 6 คน รวม 5 กลุ่ม 30 คน	ลงพื้นที่ นอก เวลา
6	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย (ต่อ)	2	ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language 1.ศึกษาพื้นที่วิเคราะห้ป้าย (ต่อ)	ลงพื้นที่ นอก เวลา
		2	ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing 1.สังเคราะห์ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม	

ลำดับ ที่	หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	หมายเหตุ
			ร่วมกัน 2.สร้างผังมโนทัศน์	
7	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย (ต่อ)	2	ขั้นที่ 4 Learn to create innovation 1.แต่ละกลุ่มร่วมสร้างผลงานผ่าน สะท้อน อัตลักษณ์ชุมชนพื้นที่ที่ไปศึกษามา ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation 1.ประชาสัมพันธ์ผลงานแก่สาธารณะ	
8	-ศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษใน ภาษาไทย (ต่อ) -ทดสอบหลังเรียน -ประเมินความพึงพอใจ	2 1 1	ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation 1.ประเมินผลงานร่วมกันทั้งผู้สอน และ เพื่อนๆ 1. ทดสอบหลังเรียน 2. ประเมินความพึงพอใจต่อการเรียน ตามรูปแบบการเรียนการสอน	

หมายเหตุ: ทดสอบก่อนเรียนจำนวน 1 ชั่วโมง, ทดสอบหลังเรียนจำนวน 1 ชั่วโมง, ประเมินความพึงพอใจจำนวน 1 ชั่วโมง, ศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์จำนวน 1 ชั่วโมง, ศึกษาหัวข้อลักษณะแบบ “THAI” ภาษาไทยจำนวน 14 ชั่วโมง และศึกษาหัวข้อภาษาอังกฤษในภาษาไทยจำนวน 14 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง

ตัวอย่าง: แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รหัสวิชา 1544201   ชื่อรายวิชา ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย   สาขาวิชา ภาษาไทย
 ชั้น ปริญญาตรี ปีที่ 4   ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564   เวลา 14
 ชั่วโมง
 เรื่อง ภาษาอังกฤษในภาษาไทย
 ผู้สอน กฤตพล วังภูสิต
 สถานที่ วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

1. สาระสำคัญ

การใช้ภาษาอังกฤษมาในลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในพื้นที่ต่างๆ จำเป็นต้องมีความรู้ ความคิด และประสบการณ์เพื่อการวิเคราะห์ พิจารณาและตัดสินใจจากสิ่งที่ศึกษาทั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างอังกฤษกับไทย ลักษณะภาษาอังกฤษ การสร้างคำในภาษาอังกฤษ ลักษณะภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยและการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย เพื่อก่อให้เกิดเป็นการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ขึ้นมาเป็นผลงานสะท้อนทางภาษาและวัฒนธรรมที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์ของกระบวนการวิชา

นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างอังกฤษกับไทย ลักษณะภาษาอังกฤษ การสร้างคำในภาษาอังกฤษ ทั้งคำพยางค์เดี่ยวและคำหลายพยางค์ ตลอดลักษณะภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยทั้งการลากเข้าความ (Popular Etymology) การทับศัพท์ (Phonetic Substitution) การเปลี่ยนแปลงคำที่นำมาใช้ การบัญญัติศัพท์ (Technical Term) ท้ายที่สุดศึกษาถึงการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย ในด้านการใช้เป็นคำสามัญ การใช้เป็นศัพท์วิชาการ การใช้ด้านประโยค การใช้ด้านสำนวน และการใช้ด้านความหมาย พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ออกมาในรูปแบบของการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษาเรียนเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ภาษาอังกฤษในภาษาไทย แล้วนั้นจะทำให้ นักศึกษามีความสามารถ ดังนี้

1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้
2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้
3. ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้

4. สารการเรียนรู้

เรื่อง

ภาษาอังกฤษในภาษาไทย

ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้: (รายละเอียดดังแนบในภาคผนวก)

1. ความสัมพันธ์ระหว่างอังกฤษกับไทย
2. ลักษณะภาษาอังกฤษ
3. การสร้างคำในภาษาอังกฤษ
4. ลักษณะภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทย
5. การนำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย

5. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนได้ L.L. MODEL มี 6 ขั้นตอนการเรียนการสอน รายละเอียดแต่ละขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge หมายถึงนำสู่การเรียนรู้กัน การเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนจากผู้สอนโดยทั่ว ๆ ไป ถ้ามถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาที่รู้จักในพื้นที่ชุมชน เพื่อผู้เรียนได้สนใจจากเนื้อหา บรรยากาศที่สอนได้ไปเก็บข้อมูลเบื้องต้นมา ไปสัมผัสพื้นที่ที่แสดงป้ายที่มีภาษาจริง การสร้างภาษาที่สร้างสรรค์หรือการรับชมภาพ สื่อต่าง ๆ ประกอบ และวิธีการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นต้น ตลอดการกระตุ้นความสนใจด้วยการร่วมวิเคราะห์แลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้นสร้างความสนใจของนักศึกษาในเนื้อหาที่จะสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้

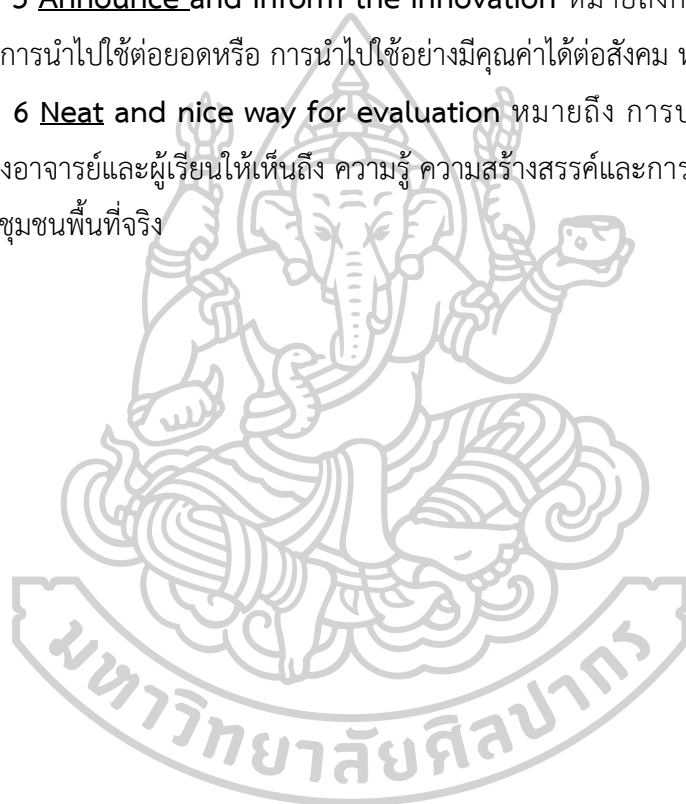
ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language หมายถึงการสัมผัสภาษา วัฒนธรรมโดยการปฏิบัติจริงลงพื้นที่จริงในการศึกษาป้ายภาษาในพื้นที่การสัมผัส การร่วมวิธีการดำเนินชีวิต ร่วมกันกับผู้สอน หรือ/และ ผู้เรียนด้วยกัน

ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing หมายถึงการร่วมแลกเปลี่ยน อภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏทางการรังสรรค์ภาษา พหุภาษา พหุวัฒนธรรม ความ สร้งสรรคในภาษาเป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การสร้าง นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

ขั้นที่ 4 Learn to create innovation หมายถึงการศึกษา การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้าง ภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานขึ้นมาเชิง สร้งสรรค

ขั้นที่ 5 Announce and inform the innovation หมายถึงการนำเสนอผลงานและ เผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าต่อสังคม หรือชุมชนพื้นที่จริง

ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation หมายถึง การประเมินผล สะท้อนผล ร่วมกันระหว่างอาจารย์และผู้เรียนให้เห็นถึง ความรู้ ความสร้งสรรคและการนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ ต่อสังคม หรือชุมชนพื้นที่จริง

ตารางที่ 41 ตารางแสดงการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
<p>ขั้นที่ 1 Lead students to their background knowledge</p> <p>สาระสำคัญ</p> <p>- กระตุ้นองค์ความรู้เดิม</p> <p>- วิเคราะห์ภาษาและเชื่อมโยง</p> <p>ความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมได้</p> <p>ขั้นตอน</p> <p>1. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง ชักถามความรู้เดิม</p> <p>เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่เพื่อ</p> <p>ประเมินความรู้ ความเข้าใจ</p> <p>เรื่องภาษาอังกฤษใน</p> <p>ภาษาไทย ทบทวนแนวภูมิ</p> <p>ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ตามใบ</p> <p>งานความรู้พิเศษ</p>	<p>1) เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนมาเป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน</p> <p>2) เพื่อนำเข้าสู่โมโนทัศน์เป็นการให้ความรู้ เนื้อหาสาระที่สำคัญของวิชา</p>	<p>1) เลือกประเด็นคำถามที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน</p> <p>2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอยกตัวอย่างงานพร้อมทั้งอธิบายลักษณะของงาน ความประทับใจที่ต้องงาน และกลวิธีการสร้างสรรค์ภาษาของตนเองให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนแสดงความคิดเห็น</p> <p>3) นำเสนอภาษาและวัฒนธรรมความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน</p> <p>4) เชิญวิทยากรหรือปราชญ์มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	<p>1) ตอบคำถามอย่างสร้างสรรค์ความรู้</p> <p>2) ยกตัวอย่างผลงานรอบตัวได้</p> <p>3) กำหนดหัวข้อหรือประเด็นที่จะต้องศึกษา และค้นหาข้อมูลเพื่อลงพื้นที่จริง</p> <p>4) ร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น</p>	<p>1) วิธีสอนแบบนิรนัย</p> <p>2) วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและการโต้แย้ง</p> <p>3) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจ</p>	<p>1) การประเมินแบบฝึกจากใบงานที่ 1 แบบฝึก</p>

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
<p>2. ผู้สอนกรีนนำเข้าสู่บทเรียนจากผู้สอน ถ้ามถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏตามในพื้นที่ชุมชน</p> <p>3. ผู้สอนแลกเปลี่ยนกับผู้เรียนผ่านการรับชมภาพ สื่อต่าง ๆ ประกอบ หรือวิธีการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทางภาษาและวัฒนธรรม และเชิญวิทยากรร่วมแลกเปลี่ยน</p> <p>4. ผู้สอนกระตุ้นความสนใจด้วยการร่วมวิเคราะห์ที่แลกเปลี่ยนทางภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้น เราควมสนใจของนักศึกษาในเนื้อหาที่จะสอนและนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้</p>					

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
5. ผู้เรียนทำใบงานที่ 1 แบบฝึก					

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
<p>ขั้นที่ 2 Accumulate information about local language และศึกษาภาษา</p> <p>นอกเวลาเรียนตามหน่วย</p> <p>กิตติรายวิชา</p> <p>สาระสำคัญ</p> <p>- สัมผัสภาษาในชุมชนจริง</p> <p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม และเลือกพื้นที่เองโดยปรึกษาคณะผู้สอน 2. ผู้เรียนปฏิบัติจริงลงพื้นที่จริงในการศึกษาป้ายภาษาในพื้นที่การสัมผัสภาษา การร่วมวิธีการดำเนินชีวิต ร่วมกันกับผู้สอนด้วยกัน 	<p>เพื่อให้ผู้เรียนสืบค้นหาข้อมูล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนระดมความคิด ร่วมกันและร่วมกันศึกษาภาษาและวัฒนธรรมในพื้นที่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) อำนวยความสะดวก ประสานงานในการลงพื้นที่ ผู้เรียนการจัดกลุ่มตามใจ ผู้เรียนและการเลือกพื้นที่ตามใจผู้เรียนแต่ต้องมีเหตุผล ที่น่าสนใจ 2) ดูแลผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนเลือกสมาชิก กลุ่มและพื้นที่เองที่ หลากหลายไม่ซ้ำพื้นที่ และกระจายนักศึกษาระหว่าง กลุ่ม แบ่ง 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน 2) ผู้เรียนลงพื้นที่จริง ศึกษาภาษาผ่านป้ายร้านค้าในพื้นที่ คณะ 5 ป้ายร้านค้า พร้อม สัมภาษณ์เจ้าของร้านค้า ประวัตินักค้า 	<ol style="list-style-type: none"> 1) วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย 2) ลงพื้นที่จริงเพื่อได้รับประสบการณ์ทางภาษา 3) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 4) กลวิธีการรู้คิด 5) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงจูงใจ 6) เทคนิคการใช้คำถาม 	<ol style="list-style-type: none"> 1) การสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วม อภิปรายและแสดงความคิดเห็น โดยการสังเกตและการบันทึก พฤติกรรม

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
<p>ขั้นที่ 3 Need of language and culture sharing)</p> <p>สาระสำคัญ</p> <p>-แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมร่วมกัน</p> <p>ในชั้นเรียน</p> <p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยน อภิปรายทางภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏทางการรังสรรค์ภาษา พหูภาษา พหุวัฒนธรรม ความสร้างสรรค์ในภาษาเป็นต้น <p>เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่อไปตามใบงาน</p>	<p>เพื่อให้เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอภาษาและวัฒนธรรมแต่ละพื้นที่ในแต่ละกลุ่มเพื่อก่อนเกิดเป็นแนวคิดแต่ละกลุ่ม</p> <p>นำสู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นด้วยการใช้คำถามเพื่อพัฒนาความคิด 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนวิเคราะห์ภาษา และวัฒนธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1) เชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์ในการสำรวจภาษามาของแต่ละคนในกลุ่ม2) นำเสนอแลกเปลี่ยนรูปแบบแผนภาพหรืออื่น ๆ 3). สรุปองค์ความรู้ที่ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 2) กลวิธีการรู้คิด 3) เทคนิคการใช้ผังกราฟิก 4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงจูงใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) การประเมินใบงานที่ 3 ผังมโนทัศน์ด้วยการทำผังมโนทัศน์

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
<p>ขั้นที่ 4 <u>Learn to create innovation</u>และใช้इनอกเวลาเรียนตามหน่วยกิตรายวิชา</p> <p>สาระสำคัญ</p> <p>-การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์</p> <p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อสร้างภาษา วัฒนธรรมโดยประยุกต์สู่การสร้างนวัตกรรมที่ลงแบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ <p>ขั้นที่ 5 <u>Announce and</u></p>	<p>เพื่อสร้างสรรค์ผลงานของกลุ่มอย่างอิสระ โดยผลงานต้องเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่ได้รับมาจากที่เรียน</p>	<p>1) จัดบรรยายภาคในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นด้วยการนำตัวอย่างนวัตกรรมผลงานเชิงสร้างสรรค์มาประกอบอธิบาย</p> <p>2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนมุมมองการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>1) สังเคราะห์องค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้</p>	<p>1) วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>2) เทคนิคเพื่อพัฒนาการคิด เช่น เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการระดมสมอง เป็นต้น</p> <p>3) วิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยและการโต้แย้ง</p>	<p>1) การสังเกตพฤติกรรม การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การมีส่วนร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็นการแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล โดยการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม</p>

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
<p>inform the innovation</p> <p>สาระสำคัญ</p> <p>- การนำเสนอผลงานและเผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคมหรือชุมชน</p> <p>พื้นที่จริง</p> <p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนนำเสนอผลงานและเผยแพร่และมีการนำไปใช้ต่อยอดหรือ การนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ต่อสังคมหรือชุมชน พื้นที่จริงที่ได้อย่างไร 2. ผู้สอนร่วมอภิปรายในห้อง 3. ผู้เรียนเผยแพร่ข้อมูลความรู้สู่สาธารณชน/ออนไลน์ 	<p>เพื่อนำเสนอผลงานนวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการชื่นชมในคุณค่างาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์งานของเพื่อน เพื่อเป็นประโยชน์ 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามเกี่ยวกับประเด็นข้อสงสัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1) นำงานแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อตรวจและแลกเปลี่ยนทัศนะ 2) ร่วมกันสะท้อนคิดองค์ความรู้ และเผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ เช่น ออนไลน์ จัดเวทีเสวนา เป็นต้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1) วิธีสอนแบบอภิปรายและการโต้แย้ง 2) กระบวนการคิดเชิงวิพากษ์และการคิดไตร่ตรอง 3) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ นักศึกษาพิจารณางานกลุ่มจับกลุ่มแลกเปลี่ยนกันและกัน 4) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การสร้างแรงจูงใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) การสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม อภิปราย และแสดงความคิดเห็น การแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

ขั้นตอน	จุดประสงค์	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	วิธีสอนและเทคนิค	วัด/ประเมินผล
<p>ขั้นที่ 6 Neat and nice way for evaluation</p> <p>สาระสำคัญ</p> <p>-การประเมิน สะท้อนผลร่วมกันระหว่างอาจารย์ เพื่อนๆ และผู้เรียน ทั้งระหว่างที่สร้างผลงานและผลงานที่สร้างขึ้นมา</p> <p>ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนผู้เรียนร่วมประเมิน สะท้อนผลร่วมกันระหว่างอาจารย์และผู้เรียนให้เห็นถึงความรู้ ความสร้างสรรค์และการนำไปใช้อย่างมีคุณค่าได้ ต่อสังคมหรือชุมชนพื้นที่จริง ตามใบงานที่ 2 	<p>เพื่อประเมินผลงานนวัตกรรมและสะท้อนผลให้เห็นถึง ความรู้ การสร้างสรรค์และการชื่นชมในคุณค่างาน มีการป้อนข้อมูลย้อนกลับต่อไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ให้คำแนะนำและชี้แนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้สมบูรณ์ 2) ประเมินผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) นำข้อบกพร่องตามคำแนะนำของเพื่อนและผู้สอนในประเด็นต่าง ๆ มาสรุปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไข 2) นำข้อสรุปมาปรับปรุงและแก้ไขงานสมบูรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) วิธีสอนแบบอภิปราย 2) วิธีการเรียนรู้ซ้ำ 3) เทคนิคการบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศ การเสริมแรง 	<ol style="list-style-type: none"> 1) การประเมินการทำงานกลุ่มตาม ใบงานที่ 2 แบบประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมสร้างสรรค์

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ภาพและสื่อประกอบ
2. ใบงาน
3. วิทยากร

7. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด
1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้	การทำแบบฝึก (งานเดี่ยว)	การประเมินแบบฝึก	1. เกณฑ์การประเมิน 2. ใบงานที่ 1 แบบฝึก
2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้	การทำงานกลุ่ม	การประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ร่วมสังเกตพฤติกรรม	1. เกณฑ์การประเมิน 2. ใบงานที่ 2 แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์
3. ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษา และวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้	การทำผังโนทัศน์ (งานกลุ่ม)	การประเมินชิ้นงานร่วม การสังเกตพฤติกรรม	1. เกณฑ์การประเมิน 2. ใบงานที่ 3 ผังโนทัศน์

จุดประสงค์ 1. บอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้

คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนใบงานที่ 1 แบบฝึก

ผู้ตรวจให้คะแนนโดยพิจารณาแล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ตามระดับคะแนน 4,3,2,1
ที่ตรงตามความคิดเห็นของผู้ตรวจมากที่สุด

ประเมิน	เกณฑ์คะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. แบบฝึก	☐	☐	☐	☐
	ทำแบบฝึกถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไป ของจำนวน แบบฝึกหัดทั้งหมด	ทำแบบฝึกถูกต้อง ร้อยละ 70-79 ของ จำนวนแบบฝึกหัด ทั้งหมด	ทำแบบฝึกถูกต้อง ร้อยละ 50-69 ขึ้นไป ของจำนวน แบบฝึกหัดทั้งหมด	ทำแบบฝึกถูกต้อง น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวน แบบฝึกหัดทั้งหมด
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพ ที่ได้				

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

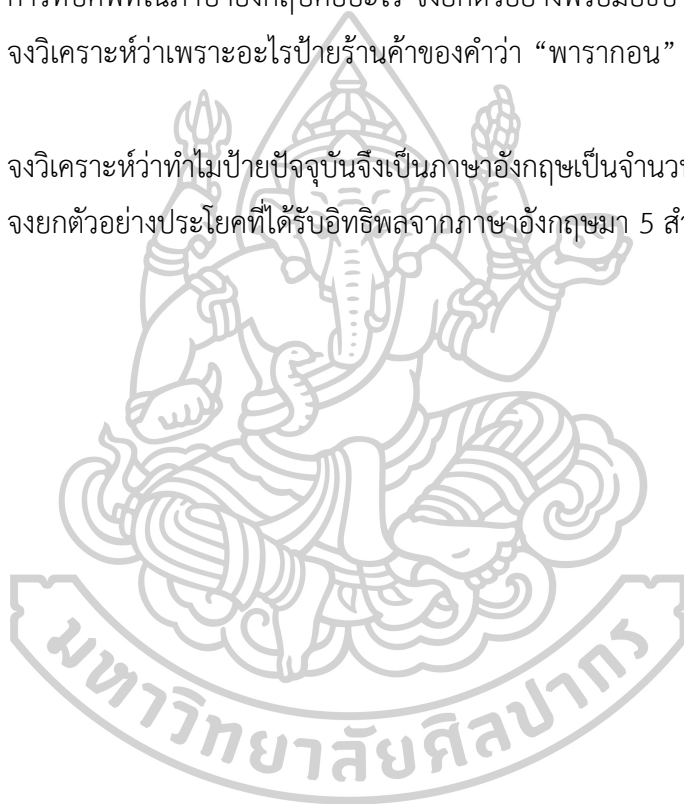
4	คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก
3	คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี
2	คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้
1	คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

ใบงานที่ 1

แบบฝึก

การบอกลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยได้ จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน ให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไป

1. ทำไมความหมายในภาษาอังกฤษจึงไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง
2. การทับศัพท์ในภาษาอังกฤษคืออะไร จงยกตัวอย่างพร้อมอธิบายให้ชัดเจน
3. จงวิเคราะห์ว่าเพราะอะไรป้ายร้านค้าของคำว่า “พาราگون” จึงออกเสียงเป็น “พารา
ก๊อน”
4. จงวิเคราะห์ว่าทำไมป้ายปัจจุบันจึงเป็นภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก
5. จงยกตัวอย่างประโยคที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษมา 5 สำนวน

จุดประสงค์ 2. สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้

คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ตรวจให้คะแนนโดยพิจารณาแล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ตามระดับคะแนน 4,3,2,1
ที่ตรงตามความคิดเห็นของผู้ตรวจมากที่สุด

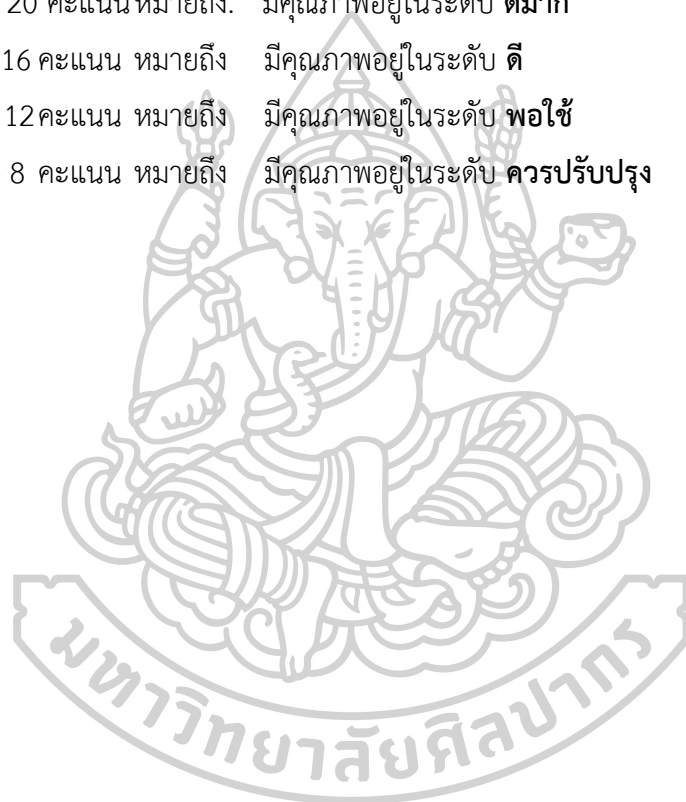
ประเมิน	เกณฑ์คะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ชื่อนวัตกรรม	☐	☐	☐	☐
	สามารถทำแบบฝึกหัดที่เป็น การคิดคล่อง คิดยืดหยุ่นได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไป ของจำนวนข้อที่กำหนดให้	สามารถทำแบบฝึกหัดที่เป็น การคิดคล่อง คิดยืดหยุ่นได้ถูกต้อง ร้อยละ 70 – 79 ของจำนวนข้อที่กำหนดให้	สามารถทำแบบฝึกหัดที่เป็น การคิดคล่อง คิด ยืดหยุ่นได้ถูกต้อง ร้อยละ 50 – 69 ของจำนวนข้อที่กำหนดให้	ไม่สามารถทำแบบฝึกหัด เกี่ยวกับการคิดคล่อง คิดยืดหยุ่นได้ หรือ ทำได้น้อยกว่าร้อยละ 50 ของแบบฝึกหัดที่กำหนดให้
วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	☒	☐	☐	☐
	วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม กระบวนการ การพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอน และส่งถึง ผลการที่เกิดขึ้นจาก นวัตกรรมได้	วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม กระบวนการ การพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอน ส่งถึง ผลการที่เกิดขึ้นจาก นวัตกรรมได้ 3 ประเด็น	วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม กระบวนการ การพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอน และส่งถึง ผลการที่เกิดขึ้น จากนวัตกรรมได้ 2 ประเด็น	วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับชื่อนวัตกรรม กระบวนการ การพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอน และส่ง ถึงผลการที่เกิดขึ้น จากนวัตกรรมได้ 1 ประเด็น
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม (แสดง รายละเอียดการ	☐	☐	☐	☐
	สามารถเชื่อมโยง ความรู้จาก แหล่งข้อมูลที่ตนเอง	สามารถเชื่อมโยง ความรู้จาก แหล่งข้อมูลที่ตนเอง	สามารถเชื่อมโยง ความรู้จาก แหล่งข้อมูลที่	ไม่สามารถ เชื่อมโยงความรู้ จากสิ่งที่ได้ศึกษา

ประเมิน	เกณฑ์คะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ดำเนินการ พัฒนานวัตกรรม อย่างเป็นระบบ มีการทดลองและ ปรับปรุง จนกระทั่งมี ประสิทธิภาพ ตลอดใช้กรอบ แนวคิด SPEAKING มา ประกอบ)	ศึกษาสู่การเขียน สรุปความรู้ของ ตนเองได้และ สามารถยกตัวอย่าง ประกอบได้อย่าง ถูกต้อง	ศึกษาสู่การเขียน สรุปความรู้ของ ตนเองได้และ สามารถยกตัวอย่าง ประกอบได้อย่าง ถูกต้อง	ตนเองศึกษาสู่การ เขียนสรุปความรู้ ของตนเองได้	มาสู่การเขียน เขียนอธิบายเป็น ความรู้ของตนเอง ได้
ขั้นตอนหรือ วิธีการใช้ นวัตกรรม	☐	☐	☐	☐
	สามารถใช้ แหล่งข้อมูลที่ กำหนดให้ในการ ค้นหาความรู้ในเรื่อง ที่ตั้งใจจะศึกษาได้ และมีการสรุป ความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ได้อย่าง ถูกต้องครบถ้วน	สามารถใช้ แหล่งข้อมูลที่ กำหนดให้ในการ ค้นหาความรู้ในเรื่อง ที่ตั้งใจจะศึกษาได้ และมีการสรุป ความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ได้	สามารถใช้ แหล่งข้อมูลที่ กำหนดให้ในการ ค้นหาความรู้ใน เรื่องที่ตั้งใจจะ ศึกษาได้	ไม่สามารถใช้ แหล่งข้อมูลที่ กำหนดให้ในการ ค้นหาความรู้ใน เรื่องที่ตั้งใจจะ ศึกษาได้
ผลที่เกิดขึ้นจาก นวัตกรรม	☐	☐	☐	☐
	มีการแสดงเหตุผล โดยการอ้างอิงถึงตัว ความรู้ ประกอบการให้ เหตุผลและมีการ ขยายความเพิ่มเติม	มีการแสดงเหตุผล โดยการอ้างอิงถึงตัว ความรู้ ประกอบการให้ เหตุผล	มีการแสดงเหตุผล ในการจัดการเรียน การสอน	ไม่มีการแสดง เหตุผลในระหว่าง ร่วมกิจกรรมการ เรียนการสอน

ประเมิน	เกณฑ์คะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพที่ได้				

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

- 17 – 20 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก
- 13 - 16 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี
- 9 - 12 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้
- 5 – 8 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

ใบงานที่ 2

แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยแสดงรายละเอียดตามหัวข้อที่กำหนดลงในใบงานนี้แล้วนำเสนอต่อไป (ข้อละ 4 คะแนน)

1) ชื่อนวัตกรรม .....

2) วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม.....

3) กระบวนการพัฒนานวัตกรรม(แสดงรายละเอียดการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมอย่างเป็นระบบ มีการทดลองและปรับปรุงจนกระทั่งมีประสิทธิภาพ ตลอดใช้กรอบแนวคิด SPEAKING มาประกอบ)

.....

.....

.....

4) ขั้นตอนหรือวิธีการใช้นวัตกรรม

.....

.....

.....

5) ผลที่เกิดขึ้นจากนวัตกรรม

.....

.....

.....

สมาชิกกลุ่ม

1. ชื่อ	เลขที่	2. ชื่อ	เลขที่ .....
3. ชื่อ	เลขที่	4. ชื่อ	เลขที่ .....
5. ชื่อ	เลขที่	6. ชื่อ	เลขที่ .....

จุดประสงค์ 3. ตระหนักถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ได้

คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนใบงานที่ 3 ผังมโนทัศน์

ผู้ตรวจให้คะแนนโดยพิจารณาแล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ตามระดับคะแนน 4,3,2,1

ที่ตรงตามความคิดเห็นของผู้ตรวจมากที่สุด

ประเมิน	เกณฑ์คะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	☐	☐	☐	☐
	สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นและร่วมมือกันในกลุ่มในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีระเบียบ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณ มีความเชื่อมั่นในตนเอง	สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำหรือร่วมมือกันในกลุ่มชี้แนะในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีระเบียบ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณ มีความเชื่อมั่นในตนเอง	ไม่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำหรือชี้แนะได้หรือไม่สามารถร่วมมือกันในกลุ่มได้ แต่ต้องมีการกำกับและติดตามอยู่เสมอ ในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีระเบียบ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณ มีความเชื่อมั่นในตนเอง	ไม่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำหรือชี้แนะได้หรือไม่สามารถร่วมมือกันในกลุ่มได้
2. ผังมโนทัศน์	☐	☐	☐	☐
	เขียนสรุปมโนทัศน์ได้ โดยมโนทัศน์เรื่องเขียนได้อย่างชัดเจน และมีตัวอย่างประกอบการอธิบายมโนทัศน์นั้นๆ	เขียนสรุปมโนทัศน์ได้ โดยมโนทัศน์เรื่องเขียนได้อย่างชัดเจน หรือมีการยกตัวอย่างประกอบมโนทัศน์ได้อย่างถูกต้อง	เขียนสรุปมโนทัศน์ได้ที่อ่านแล้วสามารถสื่อความได้ถูกต้อง หรือ เขียนได้ โดยมโนทัศน์ที่เขียนมีความถูกต้อง	ไม่สามารถเขียนผังมโนทัศน์ได้หรือเขียนได้ไม่ถูกต้อง
คะแนนรวม				

ระดับคุณภาพที่ ได้	
-----------------------	--

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

- 7-8 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ **ดีมาก**
- 5-6 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ **ดี**
- 3-4 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ **พอใช้**
- 1-2 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับ **ควรปรับปรุง**

ใบงานที่ 3

ผังมโนทัศน์

ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มสร้างผังมโนทัศน์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมตาม
แนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ที่ได้จากหลังการสำรวจพื้นที่ในแต่ละกลุ่ม

ใบงานความรู้พิเศษ

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

แนวคิด ทฤษฎี

แนวคิด ทฤษฎีก็คือแนวคิด ทฤษฎีในด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL)

ประวัติและความเป็นมาของภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL)

นักวิชาการทางด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เช่น (Elana Shohamy, Eliezer Ben-Rafael, Elizabeth Lanza, Melissa L. Curtin, Thom Huebner) เป็นต้น สนใจศึกษาภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะ อาทิเช่น ตามป้ายโฆษณา ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายต่าง ๆ รวมถึงศิลปะข้างกำแพง (graffiti) นักวิชาการกลุ่มนี้เห็นว่าภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเหล่านี้นอกจากจะใช้เพื่อการสื่อสารแล้วยังมีบทบาทในการสร้างภูมิทัศน์ทางภาษาให้แก่พื้นที่นั้น ๆ ด้วย กล่าวคือภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะเป็นสิ่งที่บ่งบอกสภาพหรือลักษณะทางวัฒนธรรมของชุมชนที่ภาษานั้นปรากฏอยู่หรือเป็นสิ่งที่สร้างลักษณะเด่นอย่างหนึ่งให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่บริเวณนั้น อาทิถ้าหากเราไปในย่านไชน่าทาวน์ เราจะพบเห็นป้ายต่าง ๆ ที่มีภาษาจีน ภาษาที่ปรากฏในป้ายเหล่านั้นเป็นสิ่งบ่งบอกผู้พบเห็นถึงสภาพพื้นที่ดังกล่าวว่าผู้ที่อยู่อาศัยหรือผู้ที่ใช้ชีวิตเกี่ยวข้องกับย่านนั้นเป็นคนกลุ่มใด

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เป็นแนวทางที่นักภาษาศาสตร์ที่สนใจศึกษาภาษาในชุมชนเมือง (Metro Linguistics) มุ่งศึกษา ด้วยเห็นว่า ภูมิทัศน์ทางภาษาเกิดจากภาษาที่ปรากฏในพื้นที่สาธารณะของเมืองชุมชนนั้น ๆ นอกจากนี้ในสังคมเมืองในโลกยุคปัจจุบันมักจะมีผู้คนจากหลายเชื้อชาติและวัฒนธรรมมาอยู่อาศัยปะปนกัน ภาษาที่สื่อสารในพื้นที่สาธารณะ อาจจะมีลักษณะที่แสดงให้เห็นสภาพทางสังคมวัฒนธรรมดังกล่าว อาทิอาจจะมีภาษาปรากฏให้เห็นในป้ายที่แสดงในพื้นที่สาธารณะในบริเวณนั้น ๆ (Elana Shohamy and Durk Gorter 2009: 1)

กรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL)

แนวคิด ทฤษฎีทางภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) ที่ผู้วิจัยจะใช้งานวิจัยนี้คือ แนวคิด ทฤษฎีของ ทอม เฮอ์บเนอร์ (Thom Huebner, 2009) เฮอ์บเนอร์กล่าวไว้ในบทความวิจัยเรื่อง “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” ในช่วงที่ผ่านมา มีผลงานทางวิชาการที่มีการสำรวจศึกษาเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทางภาษาของเมืองหลวงต่าง ๆ ทั่วโลก หลายเรื่องที่น่าสนใจศึกษาภาษาของป้ายบอกถนนสาธารณะ, โฆษณาต่าง ๆ, ป้าย, ชื่อถนน, ชื่อสถานที่, ป้ายร้านค้าและป้ายบนอาคารสาธารณะ แต่ปัญหาหลักประการหนึ่งของการศึกษาเหล่านี้คือ การเลือกใช้, การจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ทางภาษาในแนวทางภูมิทัศน์ทางภาษายังไม่เป็นระบบ (Thom Huebner, 2009: 70)

ด้วยเหตุนี้เฮอ์บเนอร์จึงได้พยายามจะนำเสนอกรอบการวิเคราะห์เพื่อช่วยให้การศึกษาแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ให้มีระบบมากขึ้น ในกรณีนี้เฮอ์บเนอร์ได้เสนอว่ากรอบแนวคิด “ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร” (Ethnography of SPEAKING) ของ เดลล์ ไฮม์ส์ (Dell Hymes, 1974) นั้นเป็นกรอบแนวคิดที่สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการสร้างกรอบการวิเคราะห์ สำหรับงานวิจัยทางด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) ได้

เดลล์ ไฮม์ส์ เสนอว่า องค์ประกอบในการสื่อสารสามารถจัดแยกเป็นองค์ประกอบได้ 8 องค์ประกอบ ซึ่งอักษรต้นขององค์ประกอบเหล่านี้สามารถนำมารวมเป็นคำเพื่อให้ง่ายแก่การจดจำได้ว่า “SPEAKING” Dell Hymes (1974, อ้างถึงในอมรธา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2541) สรุปองค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่

S – Setting or Scene (ฉากหรือกาลเทศะ) คือสถานที่และเวลาที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารนั้น ถือเป็นปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าเหตุการณ์การสื่อสารนั้นเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร

P – Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) คือผู้ฟัง-ผู้พูด ผู้รับสาร-ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น

E – Ends (จุดมุ่งหมาย) คือวัตถุประสงค์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ตั้งไว้ในในการสื่อสารแต่ละครั้ง เป็นเป้าประสงค์

A – Act sequence (การลำดับวัจนกรรม) คือการลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารว่าวัจนกรรมใดใช้ขึ้นต้น ดำเนินการสื่อสารและปิดท้าย

K – Key (กุญแจ) คือน้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารอันเป็นกุญแจไขไปสู่ความเข้าใจ ความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของสารที่ผู้ส่งต้องการสื่อ ซึ่งอาจเป็นในลักษณะจริงจัง เป็นกันเอง ถ้อยทีถ้อยอาศัย หยอกล้อกันอย่างสนิทสนม หรือเป็นการเสียดสี เหน็บแนม เป็นต้น

I – Instrumentalities (เครื่องมือ) คือวิธีการในการสื่อสาร เช่นการพูดปากเปล่า การใช้เครื่องมือสื่อสารแบบต่าง ๆ เช่นโทรศัพท์ โทรเลข นอกจากนี้ยังรวมถึงลักษณะภาษาที่ใช้ การเลือกใช้ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ การใช้ภาษาถิ่น การใช้วจนภาษาเพื่อการสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น อากัปกริยาท่าทาง การหัวเราะ การขยิบตา การแสดงสีหน้า เป็นต้น

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมหรือเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันออกไป

G – Genre (ประเภทการสื่อสาร) คือประเภทของปริจเฉท เช่นการสวด การหาเสียง หรือการสัมภาษณ์ การบรรยาย การแสดงความคิดเห็น การปลุกระดม เป็นต้น

เฮอร์เบิร์ตจึงสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ภูมิทัศน์ทางภาษาขึ้น “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” ประยุกต์โดยศึกษาจากมุมมองของกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Hymes 1974) ดังต่อไปนี้

S – Setting (ฉาก) คือสถานที่หรือพื้นที่ที่เกิดขึ้นกับป้ายต่างๆ นั้นปรากฏ ในการวิเคราะห์ การพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าป้ายนั้นตั้งขึ้นบริเวณใด ย่านใด กล่าวคือศึกษาบริเวณที่มีการติดตั้งป้ายร้าน, พื้นที่หน้าร้านหรือด้านในร้าน พื้นที่ของย่านชุมชนทางการค้าอยู่ตรงบริเวณไหน, ลักษณะร้านค้าอาคารโดยรอบชุมชนเป็นอย่างไร, ประเภทของธุรกิจการค้ามีอะไรบ้างเช่น สถานการณ์บนรถไฟสายโตเกียวซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีรูปแบบหลากหลาย คือ ปรากฏภาพ-โฆษณาต่างๆ ถือว่าเป็นศูนย์รวมของแหล่งธุรกิจและแหล่งช้อปปิ้ง

P – Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) คือผู้รับสาร-ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น สำหรับทฤษฎีภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) ควรพิจารณาว่า ใครเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำและติดตั้งป้าย ป้ายนั้นจัดทำขึ้นเพื่อต้องการสื่อสารไปยังใคร และใครมีส่วนร่วมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับป้ายนั้นๆ เช่นผู้รับสารเป็นนิสิตนักศึกษาหรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ ผู้ส่งสารเป็นเจ้าของกิจการชาวไทย เป็นต้น

E – Ends (จุดมุ่งหมาย) คือวัตถุประสงค์ที่ป้ายโฆษณาสื่อออกมาในแต่ละป้ายว่าจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เช่น ป้ายของธุรกิจการค้ามุ่งสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์, ป้ายประกาศต่างๆ อาจจะทำให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะหรือชักชวน, แจ้งให้ทราบเพื่ออธิบาย ป้ายคำเตือน ข้อห้ามต่างๆ มุ่งที่จะกำหนดบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดทำป้ายกับผู้อ่านป้ายควรปฏิบัติตนอย่างไร

A – Act sequence (การลำดับ) คือการลำดับในการสื่อสารของฝ่ายซึ่งมี 2 องค์ประกอบคือ ลักษณะของพื้นที่ ที่มีการจัดวางของรูป ข้อความต่าง ๆ และการลำดับการจัดเรียงแต่ละส่วนในป้าย ตั้งแต่บนลงล่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะของพื้นที่

ในการวางตำแหน่งขององค์ประกอบที่องค์ประกอบภาพอาจจะมีโครงสร้างเป็นที่จุดศูนย์กลาง ในประเภทของรูปแบบนี้องค์ประกอบที่อยู่ในศูนย์กลางเป็นใจกลางสำคัญของข้อมูล ในขณะที่องค์ประกอบที่อยู่ด้านข้างจะถูกนำเสนอเป็นข้อมูลซึ่งช่วยในการสื่อความหมาย เป็นต้นเช่น การวิเคราะห์ในป้ายว่าที่มีชื่อธุรกิจการค้าและมีภาพ ข้อความอื่น ๆ ประกอบ หรือเป็นป้ายที่มีชื่อธุรกิจการค้าและไม่มีองค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบ

2. การลำดับ

การวิเคราะห์ลำดับของ "การลำดับ" ภาพประกอบ ข้อความและการพาดหัวเป็นวิธีที่ดีที่จะทำให้สะดุดตาและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านรับสารและจดจำเนื้อความที่ต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น เช่นการลำดับตัวอักษรของชื่อธุรกิจการค้าว่าพบตัวอักษรภาษาต่างประเทศตัวอักษรเด่นที่สุดในแผ่นป้าย เป็นต้น

K – Key (น้ำเสียง) คือลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นในป้ายต่าง ๆ เพื่อเกลี้ยกล่อม โน้มน้าวใจในการเลือกซื้อขาย อาทิ การเล่นสัมผัสคำ การซ้ำคำ ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ เช่นการใช้สัมผัสโดยอักษร, การซ้ำคำของคำหลักและคำศัพท์, ใช้ภาษาท้องถิ่น, ใช้คำพ้องเพื่อสื่อความได้หลายความหมาย เป็นต้น

I – Instrumentalities (เครื่องมือ) คือเครื่องมือในการสื่อสาร ซึ่งควรพิจารณาลักษณะภาษาที่ใช้ทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา เช่นป้ายต่าง ๆ ใช้ภาษาอะไรเป็นหลัก เขียนด้วยภาษาอะไร มีการปนภาษาหรือไม่ ส่วนการใช้อวจนภาษาเพื่อการสื่อสารลักษณะต่าง ๆ เช่น ตัวอักษร ขนาด สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างสีเหลี่ยม กลม รีหรืออิสระ, ลักษณะของสีป้ายร้านค้า, ลักษณะตัวอักษรที่เขียนด้วยภาษาไทยหรือภาษาต่างชาติ เป็นต้น อวจนภาษาที่จะช่วยบอกถึงความต่างแต่ละกลุ่มสังคมของมนุษย์ที่มีการติดต่อสื่อสารแต่ละย่านชุมชนได้เป็นอย่างดี (Gunther Kress and Theo Van Leeuwen 2006/2010: 344) รวมทั้งระดับภาษาว่ามีความเป็นทางการหรือไม่ทางการอย่างไร

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมหรือแต่ละเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันออกไป เช่นประเทศ ก. มีนโยบายการติดตั้งชื่อในป้ายร้านค้าด้วยภาษาของประเทศตนเอง เป็นต้น

G – Genre (ประเภท) คือประเภทป้ายต่าง ๆ ได้แก่ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายประกาศต่าง ๆ เป็นต้น

กรอบแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์(Linguistic Landscape) (LL) ของ **Thom Huebner (2009)** ซึ่งได้ปรับประยุกต์จากแนวคิดกลุ่มชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Hymes 1974) นี้เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ภูมิทัศน์ทางภาษา

งานวิจัย/บทความที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ในต่างประเทศ

จากสำรวจงานวิจัย/บทความด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) แล้วนั้น พบได้ว่ามีการศึกษาไว้ 2 ลักษณะคืองานวิจัยมุ่งศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ และงานวิจัยที่นำแนวคิดด้านภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ไปศึกษาข้อมูลเฉพาะพื้นที่

1. งานวิจัยมุ่งศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์

งานวิจัยที่มุ่งหาแนวทางเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ภาษาตามแนวคิดภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ดังตัวอย่างเช่น

เบอร์นาร์ด สโพลสกี (Bernard Spolsky, 2009) เขียนบทความเรื่อง “Prolegomena to a Sociolinguistic Theory of Public Signage” เบอร์นาร์ด สโพลสกีได้พยายามเขียนบทความในการศึกษาเกี่ยวกับภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ว่าการศึกษาป้ายตามสาธารณะสามารถเป็นหลักฐานทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมนิเวศวิทยา สโพลสกีได้ยกตัวอย่างการวิเคราะห์ป้ายในที่ต่างๆ และนำเสนอให้เห็นว่าเมื่อนำผลการวิเคราะห์มาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างหรือแบบสอบถามแล้วจะนำไปสู่การเขียนงานวิจัยพรรณนาซึ่งทำให้เห็นลักษณะเด่นของสังคมเมืองที่สะท้อนผ่านป้ายในพื้นที่สาธารณะได้

เอลิเชอร์ เบน -ลาฟาเอล (Eliezer Ben-Rafael, 2009) เขียนบทความเรื่อง “A Sociological Approach to the Study of Linguistic Landscapes” เอลิเชอร์ เบน-ลาฟาเอลได้ให้นิยาม ภูมิทัศน์เชิงภาษา หมายถึงรูปภาษาที่จัดทำขึ้นและนำเสนอเพื่อสื่อความหมายในพื้นที่สาธารณะ เช่น เครื่องหมายต่าง ๆ ป้ายบอกทาง ชื่อของถนน ร้านค้า หรือโรงเรียน และได้อธิบายว่าการศึกษาด้านภูมิทัศน์เชิงภาษา เน้นการวิเคราะห์รูปภาษาที่ใช้หรือปรากฏในพื้นที่สาธารณะโดยเริ่มจากการศึกษาสภาพโดยรวมแล้วจึงวิเคราะห์องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างความหมายให้แก่สถานที่ที่ป้ายนั้น ๆ ตั้งอยู่ และพิจารณาความสัมพันธ์ของป้ายในพื้นที่นั้นกับสังคมโดยทั่วไปเพื่อให้เข้าใจความสำคัญของป้ายได้ดีขึ้น

ทอม เฮอร์บเนอร์(Thom Huebner, 2009) เขียนบทความเรื่อง “A Framework for the Linguistic Analysis of Linguistic Landscapes” กล่าวว่าการศึกษาภูมิทัศน์เชิง

ภาษาศาสตร์คือการมุ่งศึกษาภาษาในป้ายในสังคมหนึ่ง เพื่อเข้าใจถึงความหลากหลายทางภาษาตลอดเห็นถึงช่วงชั้นทางสังคมนั้นได้ ทั้งนี้ฮอร์บเนอร์กล่าวว่ายังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาภูมิภาคที่ศึกษาภาษาศาสตร์ที่จัดระบบฮอร์บเนอร์จึงได้ประยุกต์ใช้กรอบการวิเคราะห์จากแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร ของเดลล์ ไฮม์ส์ (Dell Hymes, 1974) มาเพื่อวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของป้ายสะท้อนให้ทราบได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสภาพสังคม ชุมชนมีความเกี่ยวข้องกัน

ลักษณะของงานวิจัยเพื่อมุ่งหาแนวทางศึกษาภูมิภาคที่ศึกษาภาษาศาสตร์ เป็นแนวทางที่นักวิชาการหลายๆ ท่านได้พยายามจะศึกษาและเสนอมุมมองของตนเองต่างๆกันออกไป เบอร์นาคี โสโพลกี ได้พยายามเขียนบทความแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับภูมิภาคที่ศึกษาภาษาได้ว่าการศึกษาป้ายตามสาธารณะว่าสามารถเป็นหลักฐานทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมในเวศวิทยาที่ใช้ในการกำหนดขอบเขตของชุมชนหนึ่งๆ และพื้นที่ใกล้เคียงได้ ในขณะที่เอไลเซอร์ เบน-ลาฟาเอล มีทัศนะมุมมองทางสังคมศาสตร์ว่าภาษานิยามของภูมิภาคที่ศึกษาภาษาศาสตร์ว่าเน้นการวิเคราะห์ตามภาษาที่ใช้ โดยเริ่มจากป้ายในพื้นที่สาธารณะก่อน ฮอร์บเนอร์มุ่งศึกษาภาษาในป้ายในสังคมหนึ่งอย่างเป็นระบบเพื่อเข้าใจกลุ่มคน สังคมในพื้นที่สาธารณะแต่ละย่านชุมชน

จากแนวคิดทางภูมิภาคที่ศึกษาภาษาต่างๆ ที่นักวิชาการช่วยกันค้นหาแนวทางการศึกษาผู้วิจัยจึงเห็นว่าแนวคิดของฮอร์บเนอร์สามารถที่จะใช้เป็นแนวทางการวิจัยได้

2. งานวิจัยที่นำแนวคิดด้านภูมิภาคที่ศึกษาภาษาศาสตร์ไปศึกษาข้อมูลเฉพาะพื้นที่

เดวิด มาลินอสกี (David Malinowski, 2009) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Authorship in the Linguistic Landscape: A Multimodal-Performative View” บทความนี้กล่าวถึงผลการวิจัยเชิงประจักษ์ในการสำรวจความเชื่อในเรื่องของภูมิภาคที่ศึกษาภาษา ศึกษาจากผู้ประกอบการเกาหลี-อเมริกันในชุมชนรอนๆ ของ Oakland, California ผลการวิจัยแต่ละร้านค้าที่มีตัวอักษร HANGUL ตัวอักษรเกาหลีต้องการจะสื่อเพื่อแยกตัวตนออกจากสังคมอเมริกา แสดงถึงความเป็นชาติของตนเอง

เมลิสซา แอล ครูติน (Melissa L. Curtin, 2009) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Languages on Display:” Indexical Signs, Identities and the Linguistic Landscape of Taipei” โดยมุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์, เอกลักษณ์และภูมิภาคที่ศึกษาภาษาในไทเป ไทเปเป็นพื้นที่ที่มีความน่าสนใจอย่างมากเพราะมีการปรับเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม ภาษาการเมือง และการข้ามชาติ รวมถึงอัตลักษณ์ของชาติอย่างรวดเร็ว บางพื้นที่ในไทเปมีการใช้ป้ายที่เขียนด้วยภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาจีน เห็นได้ชัดเจนว่าการใช้ภาษาที่หลากหลายที่ไม่ใช่ภาษาจีน

การใช้ภาษาในป้ายที่แตกต่างหลากหลายในไทเปบ่งบอกถึงความหลากหลายทางสังคมซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากสภาวะการเกิดสังคมเมือง ป้ายสาธารณะในไทเปบ่งบ่งมีการใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่

ภาษาจีนด้วย ทั้งป้ายที่เป็นทางการและไม่ได้เป็นทางการ รวมทั้งการใช้อักษรโรมันที่แตกต่างออกไปของภาษาจีน ลักษณะดังกล่าวสื่อให้เห็นถึงความหลากหลายของระบบวัฒนธรรม การเมือง เรื่องเชื้อชาติ รวมถึงอัตลักษณ์ของชาติได้วันด้วย

ไทเปมีการเปลี่ยนแปลงตามสมัย ป้ายต่าง ๆ ในไทเปเป็นสิ่งที่บ่งบอกให้เห็นการปรับเปลี่ยน รวมถึงการต่อรองอัตลักษณ์ของไทเประหว่างการคงความเป็นสังคมจีนกับการปรับเปลี่ยนเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ปีเตอร์ แบล็คฮัส (Peter Backhaus, 2009) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Rules and Regulations in Linguistic Landscaping: A Comparative Perspective” บทความนี้ได้กล่าวถึงกรณีศึกษาสองกรณีในบริบทที่แตกต่างกันอย่างมากเกี่ยวกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางการเมืองและทางด้านนโยบายภาษา ทั้งสองกรณีถือได้ว่าเป็นขั้วตรงข้ามที่มีบริบทการใช้ภูมิทัศน์ทางภาษาที่ต่างกัน กล่าวคือกรณีศึกษาแรกคือรัฐควิเบก ประเทศแคนาดา เป็นเมืองที่รัฐได้ออกกฎหมายเพื่อควบคุมและกำกับดูแลการใช้ภาษาในพื้นที่สาธารณะซึ่งเอื้อต่อการใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาหลัก ในขณะที่ในกรณีที่สอง เมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่นนั้นมีการส่งเสริมให้มีการใช้ภาษาอื่นนอกเหนือจากภาษาญี่ปุ่น บริบททั้งสองนี้มีผลต่อภูมิทัศน์ทางภาษาในแต่ละพื้นที่

งานวิจัยตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) เหล่านี้เป็นแนวทางการวิจัยใหม่ในแง่การพิจารณาภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ ตัวอักษร สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สื่อออกมาในป้ายชื่อธุรกิจการค้า ตลอดจนบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทยอาจจะมีผลต่อการใช้ภาษาในป้ายธุรกิจการค้าได้ต่อไป

อ้างอิง:

กฤตพล วัณฐสิต. (2555). **ชื่อธุรกิจการค้าในย่านสยามสแควร์: การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

8. บันทึกหลังการจัดการเรียนการสอน

1. ข้อมูลที่พบ (แยกตามประเด็น เช่น ด้านผู้สอน เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษา สื่อ บรรยากาศในการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล)
.....
.....
.....
2. สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (แยกตามประเด็น เช่น ด้านผู้สอน เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษา สื่อ บรรยากาศในการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล)

.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... (ผู้สอน)

ภาคผนวก

เสริมหัวข้อ

4.สาระการเรียนรู้

เรื่อง

ภาษาอังกฤษในภาษาไทย

ในภาษาต่าง ๆ เหล่านี้ ภาษาอังกฤษกำลังถือได้ว่าเป็นภาษาที่มีบทบาทต่อภาษาไทยมากเพิ่มทุกขณะและถือได้ว่าเป็นภาษาสากลของโลกปัจจุบัน

ความสัมพันธ์ระหว่างอังกฤษกับไทย

ไทยกับอังกฤษเริ่มมีสัมพันธ์ไมตรีทางการทูตตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) อังกฤษมีวัตถุประสงค์ทั้งทางการเมืองเกี่ยวกับการเช่าเกาะหมากจากเมืองไทรบุรีซึ่งเป็นเมืองขึ้นของไทย เมื่อ พ.ศ. 2334 และความสะดวกในการติดต่อค้าขายกับเมืองไทย ด้วยสาเหตุทั้งสองประการนี้ มาร์ควิส เฮสติงส์ (Marquis Hastings) ผู้สำเร็จราชการอินเดียของอังกฤษที่เบงกอลได้แต่งตั้งให้ นายจอห์น ครอบเฟด เป็นทูตเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรีกับไทย เมื่อ พ.ศ. 2364¹ และในปี พ.ศ. 2398 สมเด็จพระราชินีวิกตอเรียแห่งอังกฤษทรงตั้งให้ เซอร์ จอห์น เบาริง เป็นราชทูตเชิญพระราชสาสน์เข้ามาประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ประเทศไทยก็ได้ส่งราชทูตเดินทางไปเจริญทางพระราชไมตรีเป็นการตอบแทน เมื่อปีมะเส็ง พ.ศ. 2400² และอาจกล่าวได้ว่า ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในภาษาไทยเมื่อไทยเริ่มมีความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) โดยพวกมิชชันนารีจากสหรัฐอเมริกาได้เดินทางเข้ามาเผยแพร่คริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ในเมืองไทย (ส่วนนิกายโรมันคาทอลิกได้เริ่มเข้ามาแล้วตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช) และได้มีส่วนสำคัญในการสอนภาษาอังกฤษให้กับคนไทย ดังที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงนิพนธ์ทรงกล่าวถึงพวกมิชชันนารี ไว้ในคำนำหนังสือประวัติมิชชันนารีว่า

¹ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี และ วิมล พงศ์พิพัฒน์, ผู้เรียบเรียง, ประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1-รัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2325-พ.ศ. 2394) (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2523), หน้า 232.

² หม่อมราชวงศ์, “อธิบายเรื่องราชทูตไทยไปยุโรป,” นิราศลอนดอน (พระนคร: โรงพิมพ์ คุรุสภา, 2504), หน้า (1).

“...มีชาวสยามหลายท่านทั้งที่เป็นผู้มียศฐาบรรดาศักดิ์ และทั้งที่เป็นพระบรมวงศานุวงศ์ ได้ตระหนักและทรงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องชวนขยายหาความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ เพื่อจะได้เป็นทางสู่การศึกษาขั้นต่อไป ทั้งนี้เพื่อจะให้เหมาะสมแก่กาลสมัย...”

ความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษได้มีมากขึ้นกระทั่งมีการส่งคนไทยให้ไปเรียนต่างประเทศ และได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรการศึกษาในปัจจุบัน

วรรณกรรมไทยที่กล่าวถึงเรื่องราวของอังกฤษและยุโรป เช่น พระราชนิพนธ์ไกลบ้าน นิราศลอนดอน เป็นต้น

ลักษณะภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษจัดอยู่ในประเภทภาษามีวิภัติปัจจัยในภาษาตระกูลอินเดียนิวโรเป แต่บางคำก็มีลักษณะเป็นภาษาคำติดต่อและภาษาคำโดดด้วย

คุณสมบัติที่ทำให้ภาษาอังกฤษจัดอยู่ในประเภทภาษามีวิภัติปัจจัย เนื่องมาจากมีการแปรรูปเพื่อบอกพจน์ กาล เช่น

การแปรรูปเพื่อบอกพจน์

เอกพจน์

goose

man

woman

พหูพจน์

geese

men

women

การแปรรูปเพื่อบอกกาล

ปัจจุบันกาล

drink

run

speak

อดีตกาล

drank

ran

spoke

อนาคตกาล

drunk

run

spoken

นอกจากนี้ภาษาอังกฤษมีการเติมหน้าคำศัพท์ (prefix) และหน่วยท้ายคำศัพท์ (suffix) ตามลักษณะภาษาคำติดต่อ แต่เป็นการเติมเพื่อเปลี่ยนประเภทของคำ เพื่อบอกพจน์และบอกกาลตัวอย่าง การเติมหน้าคำศัพท์ (prefix) ส่วนมากเป็นการเติมเพื่อเปลี่ยนความหมายดังเช่น

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการเติมหน่วยหน้าศัพท์ (prefix)

หน่วยหน้าศัพท์	คำ	รวมคำ
anti-	bacterial	anti-bacterial
inter-	act	interact
super-	market	supermarket

ตัวอย่างการเติมหน่วยท้ายศัพท์ (suffix) เช่น

ตารางที่ 2 ตารางแสดงการเติมหน่วยท้ายศัพท์ (suffix)

การเติมเพื่อเปลี่ยนหน้าที่ของคำ		
คำ	หน่วยท้ายศัพท์	รวมคำ
act	- ive	active
civil	- ize	civilize
friend	- ship	friendship
การเติมเพื่อบอกพจน์		
คำ	หน่วยท้ายศัพท์	รวมคำ
fruit	- s	fruits
mango	- es	mangoes
การเติมเพื่อบอกกาล		
คำ	หน่วยท้ายศัพท์	รวมคำ
jump	- ed	jumped

การสร้างคำในภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษประกอบด้วยพยัญชนะ 26 ตัว มี 24 หน่วยเสียง แบ่งเป็นเสียงอโฆษะ 9 หน่วยเสียง และเสียงโฆษะ 15 หน่วยเสียง ดังนี้

เสียงอโฆษะ 9 หน่วยเสียง ได้แก่

/p/ เช่น park , cap /t/ เช่น tail , port

/k/	„	kite , pack	/č/, /ch/	„	chunk , church
/f/	„	file , off	/th/	„	thin , cloth
/h/	„	h <u>all</u>	/s/	„	see , kiss
/ř/	„	shell , fish			

เสียงโฆษะ 15 หน่วยเสียง ได้แก่

/b/	เช่น	bag , tab	/d/	เช่น	dark , tard
/g/	„	goal , peg	/j/, /ge/	„	jail , hedge
/v/	„	view , h <u>ave</u>	/th/	„	these , clo <u>th</u> e
/z/	„	zoo , g <u>as</u>	/ž/, /ge/	„	rou <u>g</u> e
/m/	„	moon , team	/n/	„	neck , tin
/g/	„	ring	/l/	„	long , bill
/r/	„	ring , share	/w/	„	w <u>in</u> d , view
/y/	„	y <u>ie</u> ld			

สระในภาษาอังกฤษมี 5 รูป 22 เสียง แบ่งเป็นสระเดี่ยว 13 หน่วยเสียง สระประสม 9 หน่วยเสียง ดังนี้

สระเดี่ยว 13 หน่วยเสียง ได้แก่

/i/	เช่น	sit , this	/i:/	เช่น	green , three
/e/	„	desk , leg	/x/	„	man , bac <u>k</u>
/o/	„	hot , clock	/a:/	„	ball , draw
/o/	„	obey, Nov <u>em</u> ber	/u/	„	book , put
/u:/	„	moon , too	/o/	„	son , sun
/a:/	„	glass , fat <u>h</u> er	/a/	„	ago , un <u>d</u> er
/o:/	„	w <u>o</u> rd			

สระประสม 9 หน่วยเสียง เช่น

/ei/	เช่น	day , name	/ou/	เช่น	nose , go
/ai/	„	five , high	/au/	„	how , month

การสร้างคำในภาษาอังกฤษอาจแบ่งตามลักษณะพยางค์ การปรากฏของพยัญชนะ สระ ดังนี้

1. คำพยางค์เดี่ยว แบ่งเป็น

1.1 พยัญชนะต้น พยัญชนะต้นในภาษาอังกฤษอาจปรากฏดังนี้

1) คำที่มีพยัญชนะต้น 1 ตัว เป็นเสียงเดี่ยวปรากฏกับสระ และอาจมีหรือไม่มีตัวสะกด เช่น

<u>bee</u>	<u>big</u>	<u>pink</u>
<u>see</u>	<u>cut</u>	<u>time</u>

2) คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว เป็นเสียงควบกล้ำ ปรากฏกับสระและอาจมีหรือไม่มีตัวสะกด เช่น

<u>free</u>	<u>brain</u>
<u>tree</u>	<u>block</u>
<u>grey</u>	<u>spin</u>

3) คำที่มีพยัญชนะต้น 3 ตัว เป็นเสียงควบกล้ำ ปรากฏกับสระและมีตัวสะกด เช่น

<u>screen</u>	<u>split</u>	<u>strength</u>
<u>screw</u>	<u>spring</u>	<u>stream</u>

1.2 พยัญชนะตัวสะกด พยัญชนะตัวสะกดในภาษาอังกฤษ อาจปรากฏดังนี้

1) คำที่มีตัวสะกดเป็นพยัญชนะ 1 ตัว เสียงเดี่ยว เช่น

<u>cook</u>	<u>hot</u>	<u>moon</u>
<u>fun</u>	<u>log</u>	<u>need</u>

2) คำที่มีตัวสะกดเป็นพยัญชนะ 1 หรือ 2 ตัว เป็นสองเสียง เช่น

<u>caps</u>	<u>list</u>	<u>spend</u>
-------------	-------------	--------------

3) คำที่สะกดด้วยพยัญชนะ 2-4 ตัว เป็น 3 เสียง เช่น

<u>text</u>	<u>Rafts</u>	<u>strength</u>
<u>next</u>	<u>Lifts</u>	<u>healths</u>

4) คำที่สะกดด้วยพยัญชนะ 3-5 ตัว เป็น 4 เสียง เช่น

<u>texts</u>	<u>Tempts</u>	<u>thousandths</u>
<u>boxes</u>	<u>Bursts</u>	<u>Twelfth</u>

2. คำหลายพยางค์ แบ่งเป็น

2.1 คำหลายพยางค์ทั่วไป เช่น

apple	mango	radio	table
jasmine	pencil	simple	water

2.2 คำหลายพยางค์ที่เกิดจากการปรุงแต่งคำด้วยหน่วยหน้าศัพท์ (prefix) และหน่วยท้ายศัพท์ (suffix)

1) หน่วยหน้าศัพท์ (prefix) ในภาษาอังกฤษ มีหลายรูป เช่น dis-, il-, im-, in-, inter-, ir-, mis-, re-, un- เช่น

<u>dis</u> believe	<u>in</u> definite	<u>mis</u> trust
<u>il</u> legible	<u>in</u> ternational	<u>re</u> write
<u>im</u> possible	<u>ir</u> regular	<u>un</u> able

2) หน่วยท้ายศัพท์ (suffix) ในภาษาอังกฤษมีหลายรูป เช่น -ble, -al, -ance, -ar, -dom, -en, -er, -ful, -ing, -ist, -ity, -ship, -sion, -tion เช่น

<u>res</u> pectable	<u>short</u> en	<u>abil</u> ity
<u>educ</u> ational	<u>lawy</u> er	<u>friend</u> ly
<u>import</u> ance	<u>wonder</u> ful	<u>friend</u> ship
<u>liar</u>	<u>am</u> using	<u>expl</u> osion

2.3 คำหลายพยางค์ที่เกิดจากการประสมคำ การนำคำสองคำมาประสมกันแล้วเกิด ความหมายใหม่ที่มีเค้าอิงความหมายเดิม เรียกว่า คำประสม (compound word) เช่นเดียวกับคำ ประสมของไทย แต่จะต่างกันที่การลำดับคำ คำประสมของไทยคำหลักจะอยู่ข้างหน้า คำที่ตามหลังจะ เปรียบเสมือนคำขยาย ส่วนภาษาอังกฤษคำหลักจะอยู่ข้างหน้า เช่น

ตารางที่ 3 ตารางแสดงคำหลายพยางค์ที่เกิดจากการประสมคำ

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
blackboard	กระดานดำ
greenhouse	เรือนเพาะชำ
teapot	กาน้ำ
teaspoon	ช้อนชา
tablespoon	ช้อนโต๊ะ
penfriend	เพื่อนทางจดหมาย
raincoat	เสื้อฝน

ลักษณะภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทย

การพิจารณาภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยตั้งแต่ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามาในประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน แบ่งได้ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. การลากเข้าความ (Popular Etymology)

ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามามีบทบาทในภาษาไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 เป็นต้นมา ในสมัยนั้นคนไทย

ยังไม่คุ้นกับสำเนียงภาษาอังกฤษ จึงตัดแปลงที่ได้ยินซึ่งอาจบังเอิญไปพ้องหรือคล้ายกับคำหรือเสียงที่มีใช้ในภาษาไทย จึงออกเสียงคำภาษาอังกฤษเป็นคำไทย นับเป็นก้าวแรกของคำภาษาอังกฤษที่เข้ามาปะปนในภาษาไทย ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า การลากเข้าความ

1.1 ชื่อชาวต่างประเทศที่เคยใช้เป็นคำลากเข้าความในภาษาไทย เช่น

ตารางที่ 4 ตารางแสดงชื่อชาวต่างประเทศ

ชื่อ	ลากเข้าความเป็น	ชื่อ	ลากเข้าความเป็น
Rankin	แร็งกิน	McFarland	หมากฟ้าลั่น

1.2 คำอื่น ๆ ที่เคยใช้เป็นคำลากเข้าความในภาษาไทย เช่น

ตารางที่ 5 ตารางแสดงคำอื่น ๆ ที่ลากเข้าความ

ชื่อ	ลากเข้าความเป็น	ชื่อ	ลากเข้าความเป็น
credentials	กระดานฉาน	croton	โกสน (ต้นไม้)
government	กัดฟันมัน	harbour master	หับประมาสะแตน
slang	แสลง	sepoy	สีปาย (ทหาร)

2. การทับศัพท์ (Phonetic Substitution)

เป็นการนำคำภาษาอังกฤษมาใช้โดยออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงกับคำเดิม เป็นลักษณะที่เกิดจากความกำกวมในการศึกษาภาษาอังกฤษของคนไทย นับตั้งแต่มีชาวต่างชาติเข้ามาสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย และการที่คนไทยเดินทางไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ตลอดจนการบรรจุวิชาภาษาอังกฤษให้อยู่ในหลักสูตรการศึกษาในประเทศไทย ด้วยเหตุผลเหล่านี้ทำให้คนไทยคุ้นภาษาอังกฤษมากขึ้น จนกระทั่งปัจจุบันมีคำภาษาอังกฤษประเภททับศัพท์ใช้มากมาย ตัวอย่างคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในหมวดต่าง ๆ เช่น

หมวดอาหาร-เครื่องดื่ม

- อาหารคาว - แซนวิช เบคอน สเต็ก สตู สลัด
- อาหารหวาน - เค้ก ท็อปปี้ ฝรั่งสลัด แยม ไอศกรีม
- ผลไม้ - เชอร์รี่ พีช สตอเบอร์รี่ แอปเปิ้ล
- เครื่องดื่ม - บรันดี เบียร์ ฟันช์ เลมม่อน

หมวดเครื่องแต่งกาย

- เครื่องสำอาง - บรัชออน ลิปสติก อายกลายเนอร์
- เครื่องแต่งกาย - เซ็ต นิเวลูก เนคไท สเกิร์ต สูท ฮอทแพนธ์
- ทรงผม - บ็อบ ฟังค์ ยูนิเซ็กส์

หมวดกีฬา

- กอล์ฟ บาสเกตบอล แบดมินตัน เทนนิส

หมวดเครื่องดนตรี

- กีตาร์ ซิมโฟนี เปียโน ไวโอลิน

หมวดพาหนะ

- แท็กซี่ (รถ) บัส (รถ) เมล์ (รถ) แอร์

หมวดวิชาการ

- คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี เทสต์ นิวเคลียร์
- เซรุ่ม แบททีเรีย วัคซีน ไวรัส

3. การเปลี่ยนแปลงคำที่นำมาใช้

ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยบางคำมีเสียงต่างจากคำเดิม เนื่องจากระบบเสียงของภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีที่ต่างกันบ้าง ดังนั้นภาษาอังกฤษคำใดที่ไทยออกเสียงได้สะดวกก็นิยมใช้ทับศัพท์ แต่ถ้าเป็นคำที่ออกเสียงยากหรือเป็นเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาไทย มักมีการเปลี่ยนแปลงเสียงตามลักษณะการออกเสียงของภาษาไทย ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในภาษาไทยอาจมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การตัดคำ (clipping) ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด จึงอาจเคยชินกับการออกเสียงคำสั้น ๆ ดังนั้นคำอังกฤษบางคำที่มีหลายพยางค์จึงตัดพยางค์ให้ออกเสียงสั้นลง เช่น

ตารางที่ 6 ตารางแสดงการตัดคำภาษาอังกฤษในภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
กิโลกรัม	โล, กิโล	กิโลเมตร	กิโล
ควิก	ควิก	แชมป์เปียน	แชมป์
แซกโซโฟน	แซก	ดิกชันนารี	ดิก
ดับเบิล	เบิล	นมเบอร์	เบอร์
เนคไท	ไท	บาสเก็ตบอล	บาส
แบดมินตัน	แบด	แฟนนาติก	แฟน
ฟุตบอล	บอล	มะฮอกกานี	มะฮอก

3.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงสระและเสียงพยัญชนะ

1) การเปลี่ยนแปลงเสียงสระของภาษาอังกฤษในภาษาไทย เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านการออกเสียงในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- เปลี่ยนจากสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว เช่น

ตารางที่ 7 ตารางแสดงการเปลี่ยนสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
Bus	บัส	fashion	แฟชั่น
Siren	ไซเรน	sloop	สลูป

- การเปลี่ยนจากสระเสียงยาวเป็นสระเสียงสั้น เช่น

ตารางที่ 8 ตารางแสดงการเปลี่ยนเสียงสระยาวเป็นสระเสียงสั้น

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
Boat	(เรือ) บต	fluke	ฟลุ้ค
group	กรู๊ป	guide	ไก้ด
Soup	ซูป	view	วิว

- การเปลี่ยนแปลงเสียงสระในลักษณะอื่น ๆ เช่น

ตารางที่ 9 ตารางแสดงการเปลี่ยนแปลงเสียงสระในลักษณะอื่นๆ

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
court shoes	คัทชู	dual	ดวล
English	อังกฤษ	file	แฟ้ม
Glue	กาว	gross	กรู๊ส
Pipe	แป๊ป	pound	ปอนด์

2) การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ พยัญชนะอังกฤษหลายตัว เช่น g, j, v, z, ch, sh, th เป็นเสียงที่ไม่มีใช้ในภาษาไทยกรุงเทพฯ โดยตรง เมื่อรับภาษาอังกฤษที่มีพยัญชนะดังกล่าวมาใช้ จึงออกเสียงเพี้ยนไปจากเสียงเดิม และแม้พยัญชนะอังกฤษที่มีเสียงตรงหรือคล้ายกับเสียงพยัญชนะไทยบางคำไทยก็ออกเสียงต่างจากเสียงเดิม การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ อาจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้น เช่น

ตารางที่ 10 ตารางแสดงการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้น

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
Cook	คู้ก	cork	คู้ก
Check	เช็ค	game	เกม
Joy	จอย	party	ปาร์ตี้
pipe	ไปป์	shirt	เชิ้ต

- การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะตัวสะกด ภาษาอังกฤษอาจมีเสียงตัวสะกดเสียงเดียวหรือ 2-3 เสียง ไทยจะมีตัวสะกดเป็นเสียงเดียวตามมาตราตัวสะกดของไทย ดังนั้นเมื่อไทยนำคำอังกฤษที่ออกเสียงตัวสะกดต่างจากระบบการออกเสียงตัวสะกดของไทยมาใช้จึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะตัวสะกดในคำอังกฤษ เช่น

ตารางที่ 11 ตารางแสดงการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะตัวสะกด

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
bridge	บริดจ์	flash	แฟลต

3.3 การเปลี่ยนแปลงเสียงหนักเบา ในภาษาอังกฤษคำคำเดียวกันที่มี 2 พยางค์ บางคำเมื่อเน้นเสียงหนักเบาที่ต่างพยางค์กันจะมีความสำคัญในด้านความหมายและหน้าที่คำ เช่น คำว่า record ถ้าลงเสียงหนักที่พยางค์หน้า (-rec) จะเป็นคำนาม แปลว่า แผ่นเสียง ถ้าลงเสียงหนักที่พยางค์หลัง (-cord) คำนี้จะทำหน้าที่เป็นคำกริยา แปลว่า บันทึก เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยการลงเสียงหนักเบาจะต่างจากคำเดิมตามความนิยมในภาษาไทย ตัวอย่างคำอื่น ๆ เช่น เซ็นเตอร์ (centre) วิสกี้ (whisky) เป็นต้น

4. การบัญญัติศัพท์ (Technical Term)

การบัญญัติศัพท์จากภาษาอังกฤษ เป็นการนำความหมายของคำอังกฤษมาใช้ด้วยการคิดคำในภาษาไทยขึ้นใช้โดยคณะกรรมการบัญญัติศัพท์หรือผู้ใช้ภาษาไทยทั่วไป การใช้ศัพท์ที่บัญญัตินั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้ใช้ภาษาโดยทั่วไปว่าจะนิยมใช้หรือไม่ บางคำบัญญัติแล้วแต่ไม่เป็นที่นิยมใช้ก็อาจจะใช้ทับศัพท์แทน บางคำบัญญัติแล้วเป็นที่นิยมใช้อย่างกว้างขวาง ศัพท์บัญญัติที่ใช้ในปัจจุบันนี้ บางคำยังคงนิยมใช้ทับศัพท์ในเวลาพูด แต่เวลาเขียนนิยมใช้ศัพท์บัญญัติของคำนั้น ๆ แทน เช่น

ตารางที่ 12 ตารางแสดงศัพท์บัญญัติ

ภาษาอังกฤษ	คำทับศัพท์	ศัพท์บัญญัติ
abstract	แอบสแตรค	นามธรรม
aim	เอม	จุดมุ่งหมาย
captain	กัปตัน	นายเรือ
check	เช็ค	ตรวจสอบ
common sense	คอมมอน เซ็นส์	สามัญสำนึก
concept	คอนเซ็ป	มโนภาพ

การนำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย

ภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนในภาษาไทยภายหลังภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร ภาษามลายู ภาษาจีน แต่ปัจจุบันกำลังเป็นภาษาที่มีบทบาทกว้างขวางในภาษาไทย ในลักษณะที่นำมาใช้เป็นคำสามัญ ใช้เป็นศัพท์วิชาการ และนำมาใช้ในด้านความหมาย ดังนี้

1. การใช้เป็นคำสามัญ

คำอังกฤษที่ไทยนำมาใช้เป็นคำสามัญ หมายถึง คำที่นิยมใช้ทั่วไป แม้ว่าบางคำจะมีภาษาไทยใช้ แต่บุคคลบางกลุ่มจะใช้คำอังกฤษเหล่านี้ด้วยความเคยชินสั้ย บางคำไม่มีภาษาไทยจึงต้องใช้คำอังกฤษสื่อความหมายเป็นคำสามัญในภาษาไทยบ้าง คำอังกฤษที่นำมาใช้เป็นคำสามัญ อาจแบ่งเป็นหมวด ๆ ดังนี้

หมวดบุคคล เช่น

ตารางที่ 13 ตารางแสดงศัพท์หมวดบุคคล

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
Bartender	บาร์เทนเดอร์	คนผสมวิสกี้
Boy	บ๊อย	บริการชาย
Captain	กัปตัน	หัวหน้าเดินเรือหรือเครื่องบิน
Cook	ก๊วก	พ่อครัว

หมวดอาหาร-เครื่องดื่ม เช่น

ตารางที่ 14 ตารางแสดงศัพท์หมวดอาหาร เครื่องดื่ม

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
barley	บาร์เลย์	ข้าวชนิดหนึ่ง
cocktail	ค็อกเทล	เครื่องดื่มที่ผสมจากสุราชนิดต่าง ๆ
cookies	คุกกี้	ขนมชนิดหนึ่ง

หมวดยา เช่น

ตารางที่ 15 ตารางแสดงศัพท์หมวดยา

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
quinine	ควินิน	ยารักษาโรคไข้จับสั่น
serum	เซรัม	ของเหลวสีเหลืองสกัดจากเลือดสัตว์

หมวดศาสนา เช่น

ตารางที่ 16 ตารางแสดงศัพท์หมวดศาสนา

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
Catholic	คาทอลิก	ชื่อนิกายหนึ่งของคริสตศาสนา
Christ	คริสต์	ชื่อหนึ่งของพระเยซูผู้ตั้งศาสนาคริสต์
Christmas	คริสต์มาส	วันสมภพของพระเยซู มีการฉลอง
Convent	คอนแวนต์	สำนักชีใช้ในคริสตศาสนา

หมวดดนตรี เช่น

ตารางที่ 17 ตารางแสดงศัพท์หมวดดนตรี

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
banjo	แบนโจ	เครื่องดีดชนิดหนึ่งมี 5 สาย
concert	คอนเสิร์ต	การแสดงดนตรีสากลแบบหนึ่ง
electone	อีเล็คโทน	เครื่องดนตรีไฟฟ้าชนิดหนึ่ง
guitar	กีตาร์	เครื่องดีดชนิดหนึ่งมี 6 สาย

หมวดกีฬา เช่น

ตารางที่ 18 ตารางแสดงศัพท์หมวดกีฬา

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
badminton	แบดมินตัน	ชื่อกีฬาชนิดหนึ่งใช้แร็กเกตตีลูกขนไก่
basketball	บาสเกตบอล	ชื่อกีฬาชนิดหนึ่ง แบ่งผู้เล่นเป็นฝ่ายละ 5 คน
billiards	บิลเลียด	ชื่อกีฬาในร่ม เล่นบนโต๊ะสี่เหลี่ยมผืนผ้า
netball	เนตบอล	กีฬาอย่างหนึ่งคล้ายบาสเกตบอล
poker	โป๊กเกอร์	การพนันชนิดหนึ่ง ใช้ไพ่โป๊กเกอร์
rummy	รัมมี่	การเล่นไพ่อย่างหนึ่ง ใช้ไพ่โป๊กเกอร์
tennis	เทนนิส	ชื่อกีฬาชนิดหนึ่ง ใช้ไม้แร็กเกตตีลูกเทนนิส

หมวดสถานที่ เช่น

ตารางที่ 19 ตารางแสดงศัพท์หมวดสถานที่

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
bank	แบงก์	ธนาคาร
Bar	บาร์	ร้านขายเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์
bungalow	บังกะโล	บ้านยกพื้นชั้นเดียวมักอยู่ชายทะเล
casino	คาสีโน	สถานการพนันขนาดใหญ่
nightclub	ไนต์คลับ	สถานเริงรมย์ที่เปิดเวลากลางคืน
office	ออฟฟิศ	สำนักงาน, ที่ทำการ
townhouse	ทาวน์เฮาส์	ที่อยู่อาศัยแบบตึกแถว

หมวดการเงิน เช่น

ตารางที่ 20 ตารางแสดงศัพท์หมวดการเงิน

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
Bonus	โบนัส	เงินพิเศษ
Credit	เครดิต	ชื่อเสียงหรือความเชื่อถือเกี่ยวกับการชำระหนี้
Draft	ตราพท์	ตราสารซึ่งธนาคารเป็นผู้ออกสั่งธนาคาร ตัวแทนของตน
Share	แชร์	การลงหุ้นเป็นจำนวนเงินและวาระที่กำหนด

หมวดพืช เช่น

ตารางที่ 21 ตารางแสดงศัพท์หมวดพืช

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
cattleya	คัทลียา	ชื่อกลิ้วไม้สกุลหนึ่ง
mahogany	มะฮอกกานี	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง
vanda	แวนด้า	ชื่อกลิ้วไม้

หมวดเครื่องยนต์-วิทยาศาสตร์ เช่น

ตารางที่ 22 ตารางแสดงศัพท์หมวดเครื่องยนต์ วิทยาศาสตร์

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
carburetor	คาบูเรเตอร์	อุปกรณ์ผสมอากาศกับน้ำมัน ใช้กับ เครื่องยนต์
coil	คอยล์	อุปกรณ์ที่ใช้แปลงไฟแรงต่ำให้เป็นแรงสูง
nuclear	นิวเคลียร์	ส่วนที่ใช้พลังงานอะตอม
technology	เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ประยุกต์
torpedo	ตอร์ปิโด	เครื่องกลจำพวกลูกระเบิดที่ปล่อยให้แล่นไปในน้ำ

หมวดวัสดุก่อสร้าง เช่น

ตารางที่ 23 ตารางแสดงศัพท์หมวดวัสดุก่อสร้าง

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
Cement	ซีเมนต์	วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างชนิดหนึ่ง
ceramic	เซรามิก	เครื่องกระเบื้อง
concrete	คอนกรีต	วัสดุก่อสร้างประกอบด้วยซีเมนต์ ทราย หิน น้ำ
mosaic	โมเสค	เครื่องเคลือบดินเผาเล็ก ๆ มีสีต่าง ๆ

หมวดเครื่องใช้-พาหนะต่าง ๆ เช่น

ตารางที่ 24 ตารางแสดงศัพท์หมวดเครื่องใช้ พาหนะต่างๆ

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
chalk	ชอล์ค	เครื่องเขียนกระดานดำ
helicopter	เฮลิคอปเตอร์	อากาศยานชนิดหนึ่ง
microphone	ไมโครโฟน	เครื่องขยายเสียง
shirt	เชิ้ต	เสื้อคอปกชนิดหนึ่ง
sloop	สลุป	เรือเดินทะเลชนิดหนึ่ง
stamp	แสตมป์	ดวงตราไปรษณีย์
taxi	แท็กซี่	รถยนต์รับจ้างสาธารณะ

2. การใช้เป็นศัพท์วิชาการ

หลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าทางวิทยาการแขนงต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วและแพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทยด้วย เนื่องจากระบบการคมนาคมและการสื่อสารที่ก้าวหน้า ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องนำคำอังกฤษที่เกี่ยวกับวิทยาการแขนงใหม่ ๆ มาใช้ในลักษณะทับศัพท์ จนกว่าจะมีการบัญญัติศัพท์ขึ้นใช้ ศัพท์วิชาการที่นำมาใช้เป็นคำทับศัพท์มีจำนวนมาก เช่น

แขนงคณิตศาสตร์ เช่น

ตารางที่ 25 ตารางแสดงศัพท์แขนงคณิตศาสตร์

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
cosecant	โคเซแคนต์	ความยาวด้านตรงข้ามมุมฉาก/ความยาวด้านตรงข้ามมุม นั้น
cosine	โคไซน์	ความยาวด้านประชิดมุมนั้น/ความยาวด้านตรงข้ามมุม ฉาก
coordinate	โคออร์ดิเนต	การกำหนดตำแหน่งของจุดบนระนาบ
directrix	ไดเรกตริกซ์	เส้นตรงที่ตรึงอยู่กับที่
set	เซต	คำที่ใช้ระบุถึงกลุ่มหรือหมู่ของสิ่งต่าง ๆ

แขนงดาราศาสตร์ เช่น

ตารางที่ 26 ตารางแสดงศัพท์แขนงดาราศาสตร์

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
galaxy	กาแล็กซี	ระบบขนาดใหญ่ของดาวฤกษ์
nebula	เนบิวลา	บริเวณที่มีลักษณะเป็นฝ้า
neptune	เนปจูน	ชื่อดาวฤกษ์

แขนงชีววิทยา เช่น

ตารางที่ 27 ตารางแสดงศัพท์แขนงชีววิทยา

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
adrenalin	อะดรีนาลิน	ฮอร์โมนที่ต่อมหมวกไตผลิตขึ้น
embryo	เอ็มบริโอ	ตัวอ่อนของสัตว์และต้นอ่อนของพืช

แขนงเคมี เช่น

ตารางที่ 28 ตารางแสดงศัพท์แขนงเคมี

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	คำแปล
cadmium	แคดเมียม	โลหะ ลักษณะเป็นของแข็งสีเงิน
chloroform	คลอโรฟอร์ม	ของเหลวไม่มีสี ระเหยง่าย มีกลิ่นหอม เป็นยาสลบ
gamma	แกมมา	คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
oxidation	ออกซิเดชัน	ปฏิกิริยาเคมีที่ทำให้สารได้รับธาตุออกซิเจนมารวมตัวด้วย
ultraviolet	อุลตราไวโอเล็ต	รังสีแม่เหล็กไฟฟ้า

3. การใช้ด้านประโยค

ภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาสากลในปัจจุบัน และยังมี ความคล้ายคลึงกับภาษาไทยทำให้ยัง การเปิดรับภาษาอังกฤษเข้าสู่ประเทศไทยได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยเรียงลักษณะ ประธาน กริยา กรรม มีข้อแตกต่าง บ้างคือ การเรียงลำดับคำที่ขยายคำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ ซึ่งต่างไปจากภาษาไทย เช่น

ตารางที่ 29 ตารางแสดงด้านการใช้ประโยค

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
She is interested in English. (เธอสนใจในภาษาอังกฤษ)	เขาสนใจภาษาอังกฤษ
Linguistic is difficult to study. (ภาษาศาสตร์ยากแก่การเรียนรู้)	ภาษาศาสตร์เรียนยาก

4. การใช้ด้านสำนวน

ภาษาอังกฤษส่งผลต่อภาษาไทยอย่างมากก่อให้เกิดเป็นสำนวนที่ใช้ในประเทศไทยอย่าง แพร่หลาย เช่น

ตารางที่ 30 ตารางแสดงด้านการใช้สำนวน

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
The night falls	ตกเย็น ตกค่ำ
Lambs falls	ตกลูก
To lose face	เสียหน้า

5. การใช้ด้านความหมาย

ภาษาอังกฤษที่เข้ามาปะปนในภาษาไทย บางคำมีความหมายต่างไปจากคำเดิมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ความหมายแคบเข้า คำอังกฤษบางคำมีความหมายหลายความหมาย แต่เมื่อไทยนำคำนั้น ๆ มาใช้ จะจำกัดความหมายใช้เพียงบางความหมาย หรือใช้ในความหมายเฉพาะอย่างในวงจำกัดเท่านั้นเช่น

ตารางที่ 31 ตารางแสดงความหมายแคบเข้า

ภาษาอังกฤษ	ความหมาย	ภาษาไทย	ความหมาย
Boy	1. เด็กชาย 2. บริกรชาย 3. เพื่อนยาก	บ๊อย	บริกรชาย
Cook	1. คนครัว 2. ปรงอาหาร, หุงต้ม	กูก	พ่อครัวทำกับข้าวฝรั่ง
curry	1. แกงเผ็ด 2. ฟอก (หน้า) 3. แปรงขน (ม้า)	(แกง) กะหรี่	ชื่อแกงชนิดหนึ่ง
report	1. รายงาน 2. ข่าวเล่าลือ, กิตติศัพท์ 3. เสียงดังอย่างระเบิด	รีพอร์ต	รายงาน

5.2 ความหมายกว้างออก การนำคำอังกฤษที่มีความหมายเดิมเป็นความหมายเฉพาะอย่างมาใช้ในความหมายที่กว้างออกไป เป็นการทำให้คำอังกฤษนั้นมีความหมายกว้างออกในภาษาไทย เช่น

ตารางที่ 32 ตารางแสดงความหมายกว้างออก

ภาษาอังกฤษ	ความหมาย	ภาษาไทย	ความหมาย
dinosaur	สัตว์เลื้อยคลานดึกดำบรรพ์ ขนาดใหญ่โต ชนิดหนึ่ง	ไดโนเสาร์	1. สัตว์เลื้อยคลานดึกดำบรรพ์ 2. คนที่มีความคิดล้าหลัง พวกที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
mafia	กลุ่มโจรหรือพวกอั้งยี่ ใน อิตาลีและอเมริกา	มาเฟีย	บุคคลที่มีอิทธิพลชอบทำผิดกฎหมายหรือผิดระเบียบแบบแผน

5.3 ความหมายย้ายที่ คำอังกฤษที่ปะปนอยู่ในภาษาไทย บางคำความหมายเดิมเปลี่ยนไป เกิดเป็นความหมายใหม่ที่ใช้ในภาษาไทย เป็นลักษณะความหมายย้ายที่ เช่น

ตารางที่ 33 ตารางแสดงความหมายย้ายที่

ภาษาอังกฤษ	ความหมาย	ภาษาไทย	ความหมาย
fit	พอดี, เหมาะสม	ฟิต	คับ, ตึง
floor show	การแสดงบนพื้นห้อง	ฟลอร์โชว์	การแสดงบนเวที
partner	ผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ	พาร์ทเนอร์	หญิงทำหน้าที่เป็นคู่เต้นรำ

วิพากษ์องค์ความรู้

ที่น่าสังเกตการณ์ทับศัพท์ และการบัญญัติศัพท์ช่วยให้คำยืมจากภาษาอังกฤษกลายเป็นคำภาษาไทยทั้งการเขียนและการอ่าน แต่การทับศัพท์โดยไม่ใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ หรือไม้ไต่คู้่นั้นจะส่งผลทำให้การอ่านออกเสียงและการเขียนคำทับศัพท์แตกต่างกันไป เช่น โควตา อ่านว่า โควตา ก็เป็นไปได้

สรุป

การนำคำอังกฤษมาใช้ในลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว เมื่อใช้ไประยะหนึ่ง อาจสามารถสร้างคำไทยขึ้นใช้แทนคำทับศัพท์เหล่านั้น ดังเช่นสมัยหนึ่งเคยใช้คำทับศัพท์อังกฤษ ปัจจุบันใช้คำที่สร้างขึ้นในภาษาไทย ที่เห็นได้ชัดเจนคือ คำที่ใช้ทับศัพท์ ในหนังสือไกลบ้าน พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันใช้คำที่สร้างขึ้นในภาษาไทยหลายคำ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **ศัพท์ภาษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้ง.
- วิภา กงกะนันทน์. (2537). “**วัฒนธรรมทางภาษา**” จากความคิดสู่ความอ่านผ่านภาษา. กทม.: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2525). **ภาษาไทย 3: หน่วยที่ 13**. กรุงเทพมหานคร: ป.สัมพันธ์การพิมพ์.
- แสงโสม เกษมศรี. ม.ร.ว. และ วิมล พงศ์พิพัฒน์. (2523). **ประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1-รัชกาลที่ 3(พ.ศ. 2325-พ.ศ.2394)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

English

- Brown, Penelope. and Stephen Levinson. (1978). *Universals in language usage: Politeness phenomena*. In E.N. Goody (ed.). **Questions and Politeness**. 568-289. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cruse, D.A. (1991). **Lexical Semantics**. Cambridge: Cambridge University.
- Crystal, David. (1987). **The Cambridge Encyclopedia of Language**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fellbaum, Christiane (Editor). (1998). **WordNet: an electronic lexical database**. MIT Press.
- Fellbaum, Christiane. (1998). *A Semantic Network of English: The Mother of All WordNets*. Computers and the Humanities 32 : 209-220.
- Frank, Parker & Riley, Kathryn. (1994). **Linguistics for Non-linguist: A Primer with Exercise**. Boston: Allyn and Bacon.

- Frege, Gottlog. (1960). "On Sense and Reference". in Greach & Black. 56-78
- Fromkin, Victoria & Rodman, R. (1993). **An Introduction to Language**. Fort Worth: Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- Gibbs Raymond W Jr, (1994). **The Poetics of Minds: Figurative Thought, Language, and Understanding**. New York: Cambridge University Press
- Gibbs, Raymond W. and Franks Heather. (2002). *Embodied Metaphor In Women's narratives about Their Experiences with Cancer*. **Health Communication**, 14.2, 139-165
- Goddard, Cliff. (1998). **Semantic Analysis: a practical introduction**. Oxford: Oxford University Press.
- Kalat, J.W.(1990). **Introduction to Psychology**. 2nd ed. Wadsworth: Belmont.
- Kempson, Ruth M. (1977). **Semantic Theory**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ogden, Charles K.& Richards, I.A. (1923). **The Meaning of Meaning: A Study of the Influence of Language upon Thought and of the Science of Symbolism**. Magdelene College, University of Cambridge.
- Ortony, Andrew (ed.). (1979). **Metaphor and Thought**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Palmer, F.R. (1976). **Semantics: A New Outline**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Parker, Frank & Kathryn Riley. (1994). **Linguistics for Non-Linguists: A Primer with Exercises**. Allyn and Bacon.
- Peirce, Charles S. (1955). *Abduction and Induction*. In Justus Buchler (ed.), **Philosophical Writings of Peirce**. 150-6. New York: Dover Books.
- Peterson, M. et al. (1996). **Language and Space**. Mass.: The MIT Press.
- Pinker, Steven. (1994). **The Language Instinct**. Harvard University Press.
- Pinker, Steven. (1997). **How the Mind Works**. New York: W.W.Norton & Company.
- Pustejovsky, James. (1992). **Semantics and the Lexicon**. Dordrecht: Kluwer.

6. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลผลการเรียนในงานวิจัยเล่มนี้วัด 3 ระยะได้ดังนี้

6.1 ก่อนการเรียนการสอน

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู (ก่อนเรียน)

6.2 ระหว่างการเรียนการสอน

ประเมินความสามารถการสร้างสรณ์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู และ

บันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

6.3 หลังการเรียนการสอน

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู (หลังเรียน)

ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของนายกฤตพล วังภูสิต**

นิยาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ หมายถึงผล
คะแนนประเมินทางการเรียนรู้ในเรื่องภาษาและวัฒนธรรม ด้านความหลากหลายทางภาษา,
พหุวัฒนธรรม, ความสัมพันธ์ภาษาและวัฒนธรรม โดยมุ่งที่ภาษาประจำชาติคือภาษาไทยและ
ภาษาสากลที่เป็นที่ยอมรับในวงกว้างคือภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ

การประเมินจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของ
เครื่องมือเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0
คะแนน ตามแนวคิดของ Lapp and Flood (1986: 136)

คำชี้แจง

แบบทดสอบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิ
ทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาครู

ลักษณะของแบบทดสอบ แบบทดสอบฉบับนี้เป็นข้อสอบปรนัยตัวเลือก เลือกคำตอบ 1
คำตอบที่ถูกต้องที่สุด จำนวน 30 ข้อ

วิธีการทำแบบทดสอบ ให้ใช้ปากกาทำเครื่องหมาย X ลงบนตัวอักษร ก ข ค ง ในกระดาษ
คำถามเกณฑ์การให้คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน ข้อ 1 -30 ข้อละ 1 คะแนน

ข้อสอบ

1. ชื่อร้านค้า Err-or อ่านว่าเออออ และเออเรอร์ ได้ เป็นการตั้งชื่อเล่นคำพ้องแบบใด
  - ก. คำพ้องเสียง
  - ข. คำพ้องรูป
  - ค. คำพ้องความ
  - ง. คำพ้องรูปและเสียง
2. หน่วยเสียงในภาษาไทย ได้แก่หน่วยเสียงใด
  - ก. หน่วยเสียงพยัญชนะต้น
  - ข. หน่วยเสียงสระ
  - ค. หน่วยเสียงวรรณยุกต์
  - ง. หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์
3. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของภาษาไทย
  - ก. มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำก่อนนำไปใช้
  - ข. คำส่วนมากมีพยางค์เดียวและใช้ตัวสะกดตรงตามมาตรา
  - ค. มีรูปวรรณยุกต์ใช้กำกับเสียงทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไปด้วย
  - ง. คำคำเดียวอาจมีหลายความหมายใช้ได้หลายหน้าที่โดยไม่ต้องเปลี่ยนรูปคำ
4. คำซ้อนข้อใดเป็นคำไทยแท้
  - ก. เขียวขจี   หิ้นส่วน
  - ข. รูปร่าง   ทรัพย์สิน
  - ค. ใหญ่โต   แท้จริง
  - ง. เสนียดจัญไร   แมกไม้
5. หน่วยคำในภาษาไทย คือหน่วยคำอิสระและหน่วยคำไม่อิสระ คำใดเป็นหน่วยคำไม่อิสระ
  - ก. นักศึกษา
  - ข. สบาย
  - ค. นาฬิกา
  - ง. ลักษณะ
6. คำพูดที่เรียกว่า ภาษาได้นั้น จะต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง
  - ก. เสียงและท่าทาง
  - ข. เสียงและความหมาย
  - ค. เสียงและความเพลิดเพลีน
  - ง. ความหมายและท่าทาง

7. ข้อใดตั้งชื่อร้านแบบเล่นสำนวน

ก. ข้าวแดงแกงร้อน

ข. เรื่องฤทธิ์ ตัดผม

ค. เอ ชนมหวาน

ง. BTS

8. อัจฉรย์ครั้งหนึ่งเป็นคลื่นคลั่ง เพียงจะพังแผ่นผาศิลาไหว
กระฉอกขาดเหวเป็นเปลวไฟพายุใหญ่เขยื้อนโยกกระโชกพัด
คำประพันธ์วรรคใดมีเสียงสระประสม

ก. วรรคที่ 1,3

ข. วรรคที่ 2,4

ค. วรรคที่ 1,2

ง. วรรคที่ 3,4

9. ข้อใดมีคำไทยแท้ทุกคำ

ก. เขาเป็นคนสบายๆ ไม่มีพิธีรีตอง

ข. นักปฏิบัติธรรมกราบเรียนหลวงปู่ว่ากระผมพยายามหยุดคิดแต่ไม่สำเร็จ

ค. ขายอะไรก็ดีทั้งนั้นแหละ ถ้ามีคนซื้อ

ง. ไก่กับไข่ อะไรเกิดก่อนกันเป็นปัญหาโลกแตก

10. ชื่อร้านค้าว่า “เฮือนฮีเหม” แสดงกลวิธีภาษาอย่างไร

ก. การใช้ภาษาไทยถิ่น

ข. การเล่นวรรณยุกต์

ค. การใช้ภาษาสมัยใหม่

ง. การเล่นสัมผัสสระ

11. เมื่อนักศึกษาเดินไปในพื้นที่ที่ปรากฏแต่ภาษา x เป็นส่วนใหญ่แสดงได้ว่าพื้นที่นั้นเป็นอย่างไร

ก. แสดงว่าพื้นที่นั้นมีความสัมพันธ์กับ ภาษา x

ข. แสดงว่าพื้นที่นั้นคนสนใจในภาษา x น้อยมาก

ค. แสดงว่าพื้นที่นั้นไม่มีภาษาอื่นๆ เข้ามาสัมผัสเลย

ง. แสดงว่าพื้นที่นั้นคนทั้งประเทศใช้เป็นแต่ภาษา x

12. ถ้านักศึกษาเดินเข้าไปในพื้นที่หนึ่งปรากฏพบภาษาไทยตามป้ายร้านค้า หรือพบบ้านเรือนทรงไทย
เดิมเยอะมากแสดงว่าอย่างไร

ก. ที่ตั้ง ความเป็นอยู่แบบชนบทนิยมไทย

ข. ที่ตั้ง ความเป็นอยู่แบบสากล

- ค. ที่ตั้ง ความเป็นอยู่แบบสมัยนิยม
- ง. ที่ตั้ง ความเป็นอยู่แบบล้ำสมัย
13. เมื่อกล่าวถึงการจัดวางภาพป้ายร้านค้ามีชื่อร้านค้าปรากฏเป็นภาษาไทยหมดแสดงว่าเหตุใด
- ก. เพราะเพื่อให้ความสำคัญกับภาษาไทย
- ข. เพราะมีความทันสมัย
- ค. เพราะกลุ่มคนเป็นคนประเทศอังกฤษ
- ง. เพราะเป็นกฎระเบียบของประเทศไทย
14. เพราะเหตุใดป้ายร้านค้ามีตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวเด่นอยู่กลางแผ่นป้ายร้านค้า
- ก. แสดงความเป็นอัตลักษณ์สากล
- ข. แสดงว่าพื้นที่นั้นคนอ่านภาษาอังกฤษไม่ออกจึงแสดงตัวอักษรภาษาอังกฤษ
- ค. แสดงถึงบุคคลมีเฉพาะคนอังกฤษเท่านั้น
- ง. ถูกทุกข้อ
15. ทำไมการใช้ภาษาในการตั้งชื่อร้านค้าจึงต้องตั้งชื่อแข่งขันกันเพื่อชิงลูกค้า
- ก. เพราะจุดประสงค์การค้า
- ข. เพราะเห็นร้านอื่นๆเปลี่ยนจึงทำตาม
- ค. เพราะสภาพอากาศแปรปรวน
- ง. เพราะกฎระเบียบของการค้า
16. เมื่อพื้นที่หนึ่งมีผู้คนสัญจรไปมาใช้ภาษาที่หลายหลายในพื้นที่สะท้อนอะไร
- ก. เป็นพหุวัฒนธรรม
- ข. เป็นเอกวัฒนธรรม
- ค. เป็นทวิวัฒนธรรม
- ง. เป็นอุดมคติวัฒนธรรม
17. คำบัญญัติศัพท์ข้อใดไม่ถูกต้อง
- ก. Globalization โลกาภิวัตน์
- ข. Entomology กีฏวิทยา
- ค. Intergrate บูรณาการ
- ง. Aroma therapy สุนทรรส
18. ศัพท์บัญญัติในข้อใดสร้างคำต่างจากคำอื่น
- ก. COMPOSITION   องค์ประกอบ
- ข. PSYCHOLOGY   จิตวิทยา
- ค. PRODOUCT   ผลิตภัณฑ์

ง. ป้ายสะท้อนว่ามีผู้มีการศึกษาสูง

25. ชุมชนแห่งหนึ่งจัดสร้างภาษาบนแผ่นป้ายร้านค้าเน้นความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ สะดุดตา เพราะเหตุใด

ก. การค้าทางธุรกิจ

ข. ทำตามระเบียบ

ค. วัฒนธรรมของประเทศไทยบังคับ

ง. ถูกทุกข้อ

26. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับป้ายร้านค้า

ก. การใช้ภาพอุปลักษณ์เว้นพื้นที่ให้ชวนสงสัย

ข. การใช้ภาพแบบตัวอักษรพิมพ์ใหญ่หมด

ค. การใช้ภาพสะท้อนวัฒนธรรมไทย

ง. การใช้ภาพแสดงพื้นที่กว้างของร้านค้า

27. จากลักษณะเด่นของป้ายร้านค้านอกจากมีชื่อร้านค้าแล้วยังแสดงปรากฏรอยเงาเพราะเหตุใด

ก. แสดงคติความเชื่อเฉพาะ

ข. แสดงเจ้าของร้านเป็นพระ

ค. แสดงร้านทำการค้าด้านสิ่งพิมพ์

ง. แสดงถึงความแปลกแหวกแนว

28. ประเทศไทยส่งเสริมการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาเดียวตามนโยบายที่ส่งเสริมภาษาเดียว (monolingual policy) แต่ทำไมการเลือกใช้ภาษาแต่ละร้านค้าในการตั้งชื่อบางพื้นที่บางชุมชนจึงนิยมใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นๆ ปะปน

ก. เพราะราคาภาษาเดียวถูกเกินไป

ข. เพราะสร้างความสะดวก

ค. เพราะเป็นพื้นที่แห่งการศึกษา

ง. ผิดทุกข้อ

29. จากภาพการจัดวางภาษาอังกฤษ กับภาษาไทย ส่งผลอย่างไร

ก. สังคมให้ความสำคัญภาษาไทยมากกว่า

ข. สังคมให้ความสำคัญภาษาอังกฤษมากกว่า

ค. สังคมให้ความสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่ากัน

ง. สังคมให้ความสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามกฎหมาย

30. ข้อดีของการร่ำรวยภาษาต่างประเทศในภาษาไทยจนนำมาซึ่งการสร้างภาษาต่างๆบนแผ่นป้ายคือข้อใด

ก. ทำให้มีคำมากใช้ในการแต่งบทประพันธ์

ข. ทำให้มีภาษาใช้มากและพอเพียงแก่การใช้

ค. ทำให้การติดต่อค้าขายและเจริญสัมพันธ์ไมตรีกว้างขวาง

ง. ทำให้คนไทยนำมาใช้ได้ถูกต้องและภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางวัฒนธรรม

**แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของ
รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต**

แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต หมายถึงแบบประเมินความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่ผู้วิจัยเองประเมินเองการจัดการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ หมายถึงระดับศักยภาพ ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกผ่านการสร้างองค์ความรู้ทางความคิดเพื่อดำเนินการสร้างผลงานชิ้นใหม่ หรืออาจเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมที่มีประโยชน์แก่สังคม โดยการใช้แบบประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ และลักษณะเครื่องมือเป็นแบบประเมินค่า 4 ระดับ (Scoring Rubrics) พิจารณาให้ระดับ 4 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 3 พิจารณาให้ระดับ 3 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพสูงกว่าระดับ 2 และพิจารณาให้ระดับ 1 เป็นเกณฑ์ที่มีคุณภาพต่ำกว่าระดับ 2 ระดับคุณภาพ ดีมาก ดี พอใช้ ปานกลาง

วัตถุประสงค์

เพื่อการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้านความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้สอนทำการจัดการเรียนการสอน การศึกษาความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ระยะเวลา ทั้งนี้ใช้เกณฑ์ประเมินเชิงประจักษ์จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำชี้แจง

แบบประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต พิจารณาความเหมาะสม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ดี
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	ปานกลาง

รายละเอียด	เกณฑ์การประเมิน			
	4	3	2	1
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปานกลาง
1. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (S,P,E,A,K,I,N.G)	ประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสมมีหลักการและถูกต้องตามวิธีการวิเคราะห์ครบทุกตัวตามกรอบ (S,P,E,A,K,I,N.G)	ประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสมมีหลักการและถูกต้องตามวิธีการวิเคราะห์ครบ 7 ตัว	ประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสมมีหลักการและถูกต้องตามวิธีการครบ 6 ตัว	ประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสมมีหลักการและถูกต้องตามวิธีการน้อยกว่า 6 ตัว
2. วิธีการนำเสนอและการแสดงเหตุผล	นำเสนองานได้อย่างสมเหตุสมผล มีความพร้อมในการนำเสนองาน มีความร่วมมือกัน	นำเสนองานได้อย่างสมเหตุสมผล มีความพร้อมในการเสนองานแต่ทำงานยังขาดความร่วมมือกัน	ไม่มีความสมเหตุสมผลในการนำเสนองาน มีความพร้อมงานขาดความร่วมมือกัน	ไม่มีความสมเหตุสมผลในการนำเสนองานขาดความพร้อม ขาดความร่วมมือกัน
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ พัฒนาต่อยอดเผยแพร่และประยุกต์ใช้ได้	มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ เกิดการต่อยอดเผยแพร่	มีความน่าสนใจแต่ขาดความแปลกใหม่ในตัวเอง	ขาดความแปลกใหม่ ขาดความน่าสนใจ ไม่มีความสร้างสรรค์ในตัวเอง

เกณฑ์การประเมิน

11-12 หมายถึง	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีมาก
8 - 10 หมายถึง	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี
5 - 7 หมายถึง	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับพอใช้
3 - 4 หมายถึง	การสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

หมายเหตุ

ประเด็นที่ต้องการวัดผลตาม LL (SPEAKING) คือมุ่งเน้นที่กรอบแนวทฤษฎีทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) ที่ผู้วิจัยกำหนดเป็นแนวทางที่สำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในงานวิจัยนี้ขึ้นโดยมีนิยามความหมายดังนี้

S – Setting (พื้นที่) คือสถานที่หรือพื้นที่ที่เกิดขึ้นกับป้ายต่าง ๆ นั้นปรากฏ ในการวิเคราะห์ การพิจารณาปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าป้ายนั้นตั้งขึ้นบริเวณใด ย่านใด กล่าวคือศึกษาบริเวณที่มี การติดตั้งป้ายร้าน, พื้นที่หน้าร้านหรือด้านในร้าน พื้นที่ของย่านชุมชนทางการค้าอยู่ตรงบริเวณไหน, ลักษณะร้านค้าอาคารโดยรอบชุมชนเป็นอย่างไร, ประเภทของธุรกิจการค้ามีอะไรบ้างเช่น สถานการณ์บนรถไฟสายโตเกียวซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีรูปแบบหลากหลาย คือ ปรากฏภาพ-โฆษณาต่าง ๆ ถือว่าเป็นศูนย์รวมของแหล่งธุรกิจและแหล่งช้อปปิ้ง

P – Participants (ผู้คนที่สัมพันธ์) คือผู้รับสาร-ผู้ส่งสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ใน สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วย ในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารนั้น สำหรับทฤษฎีทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (Linguistic Landscape) (LL) ควรพิจารณาว่า ใครเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำและติดตั้งป้าย ป้ายนั้นจัดทำขึ้นเพื่อต้องการสื่อสารไปยังใคร และใครมีส่วนร่วมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับป้ายนั้น ๆ เช่นผู้รับสารเป็นนิสิตนักศึกษาหรือชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ ผู้ส่งสาร เป็นเจ้าของกิจการชาวไทย เป็นต้น

E – Ends (จุดมุ่งหมายของป้าย) คือวัตถุประสงค์ที่ป้ายโฆษณาสื่อออกมาในแต่ละป้ายว่า จัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เช่น ป้ายของธุรกิจการค้ามุ่งสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์, ป้ายประกาศ ต่าง ๆ อาจจะทำให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะหรือชักชวน, แจ้งให้ทราบเพื่ออธิบาย ป้ายคำ เตือน ข้อห้ามต่าง ๆ มุ่งที่จะกำหนดบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดทำป้ายกับผู้อ่านป้ายควรปฏิบัติ ตนอย่างไร

A – Act sequence (การลำดับความในป้าย) คือการลำดับในการสื่อสารของป้ายซึ่งมี 2 องค์ประกอบคือ ลักษณะของพื้นที่ ที่มีการจัดวางของรูป ข้อความต่าง ๆ และการลำดับการจัดเรียง แต่ละส่วนในป้ายตั้งแต่บนลงล่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะของพื้นที่

ในการวางตำแหน่งขององค์ประกอบที่องค์ประกอบภาพอาจจะมีโครงสร้างเป็นที่จุดศูนย์กลาง ในประเภทของรูปแบบนี้องค์ประกอบที่อยู่ในศูนย์กลางเป็นใจกลางสำคัญของข้อมูล ในขณะที่องค์ประกอบที่อยู่ด้านข้างจะถูกนำเสนอเป็นข้อมูลซึ่งช่วยในการสื่อความหมาย เป็นต้นเช่น การวิเคราะห์ในป้ายว่ามีชื่อธุรกิจการค้าและมีภาพ ข้อความอื่น ๆ ประกอบ หรือเป็นป้ายที่มีชื่อธุรกิจการค้าและไม่มีองค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบ

2. การลำดับ

การวิเคราะห์ลำดับของ"การลำดับ " ภาพประกอบ ข้อความและการพาดหัวเป็นวิธีที่ดีที่จะทำให้สะดุดตาและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านรับสารและจดจำเนื้อความที่ต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น เช่นการลำดับตัวอักษรของชื่อธุรกิจการค้าว่าพบตัวอักษรภาษาต่างประเทศตัวอักษรเด่นที่สุดในแผ่นป้าย เป็นต้น

K – Key (กลวิธีทางภาษา) คือลักษณะการใช้ภาษาที่โดดเด่นในป้ายต่าง ๆ เพื่อเกลี้ยกล่อมโน้มน้าวใจในการเลือกซื้อขาย อาทิ การเล่นสัมผัสคำ การซ้ำคำ ถ้อยคำ การใช้เปรียบเทียบ เช่นการใช้สัมผัสโดยอักษร, การซ้ำคำของคำหลักและคำศัพท์, ใช้ภาษาท้องถิ่น, ใช้คำพ้องเพื่อสื่อความได้หลายความหมาย เป็นต้น

I –Instrumentalities (องค์ประกอบในป้าย) คือเครื่องมือในการสื่อสาร ซึ่งควรพิจารณาลักษณะภาษาที่ใช้ทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา เช่นป้ายต่าง ๆ ใช้ภาษาอะไรเป็นหลัก เขียนด้วยภาษาอะไร มีการปนภาษาหรือไม่ ส่วนการใช้วจนภาษาเพื่อการสื่อสารลักษณะต่าง ๆ เช่นตัวอักษร ขนาด สัญลักษณ์ ลักษณะรูปร่างสีเหลี่ยม กลม รีหรืออิสระ, ลักษณะของสีป้ายร้านค้า, ลักษณะตัวอักษรที่เขียนด้วยภาษาไทยหรือภาษาต่างชาติ เป็นต้น อวจนภาษาที่จะช่วยบอกถึงความต่างแต่ละกลุ่มสังคมของมนุษย์ที่มีการติดต่อสื่อสารแต่ละย่านชุมชนได้เป็นอย่างดี (Gunther Kress and Theo Van Leeuwen 2006/2010: 344) รวมทั้งระดับภาษาว่ามีความเป็นทางการหรือไม่ทางการอย่างไร

N – Norm of Interaction and Interpretation (บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ) คือข้อตกลงเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมหรือแต่ละเหตุการณ์การสื่อสารอาจต่างกันออกไป เช่นประเทศ ก. มีนโยบายการติดตั้งชื่อในป้ายร้านค้าด้วยภาษาของประเทศตนเอง เป็นต้น

G – Genre (ประเภทของป้าย) คือประเภทป้ายต่าง ๆ ได้แก่ ป้ายชื่อร้านค้า ป้ายประกาศต่าง ๆ เป็นต้น

**แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของ
รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต**

ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น.

คำชี้แจง

แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน (Reflective Journal) ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต หมายถึง แบบบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนจากผู้วิจัยเองในทุกสัปดาห์ของการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้สอนทำการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อการส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้เรียน

ก่อนจัดการเรียนการสอน

.....
.....

ระหว่างการจัดการเรียนการสอน

.....
.....

หลังการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

**แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม
ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต**

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนชอบหรือไม่ชอบที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศในการเรียน สื่อในการเรียนการสอน และการประเมินผลในการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู โดยใช้แบบสอบถามแบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ และส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) ดังนี้

5	หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

วัตถุประสงค์

เพื่อทราบถึงความรู้สึกและความนึกคิดของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอน ซึ่งข้อมูลของท่านมีคุณค่าต่องานวิจัยอันจะนำไปสู่แนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

คำชี้แจง

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ซึ่งไม่กระทบกระเทือนต่อผู้เรียนแต่อย่างใด โดยทำเครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความรู้สึกเพียงช่องเดียว

ข้อ ที่	ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
ผู้เรียนมีความรู้สึกหรือความนึกคิดอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้						
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน						
1	ผู้เรียนชอบเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบนี้					
2	การเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาและการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น					
3	การเรียนการสอนทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น					
4	การเรียนการสอนทำให้สรุปสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง					
5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน					
6	การเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียน คิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่และสร้างสรรค์ได้					
7	การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานตนเองในการเรียน					
ด้านบรรยากาศในการเรียน						
8	ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ					
9	การเรียนการสอนนี้น่าสนใจก่อเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา					
10	การเรียนการสอนนี้สนุกสนานส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์					
11	บรรยากาศในการเรียนการสอนไม่ตึงเครียด					
12	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน					

ข้อ ที่	ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
13	การเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้าง มนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม					
14	กิจกรรมการเรียนการสอนตามการเรียนการสอน สามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
15	เนื้อหาของบทเรียน สอดคล้องกับการจัดการเรียน การสอนที่ส่งเสริมต่อการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์					
ด้านสื่อในการเรียน						
16	สื่อประกอบที่ใช้ในการเรียนมีความเหมาะสม					
17	สื่อมีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการ เรียนการสอน					
ด้านการประเมินผลในการเรียน						
18	การเรียนการสอนสามารถช่วยในการเรียนรู้ใน รายวิชาที่ต้องใช้ความจำได้เป็นอย่างดี					
19	การเรียนการสอนทำให้ทราบผลการ ปฏิบัติ กิจกรรมสร้างสรรค์ได้ทันที อันเป็นประโยชน์ในการ ปรับปรุง ตนเองครั้งต่อไป					
20	การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนยอมรับ ฟังความ คิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มมากยิ่งขึ้น					

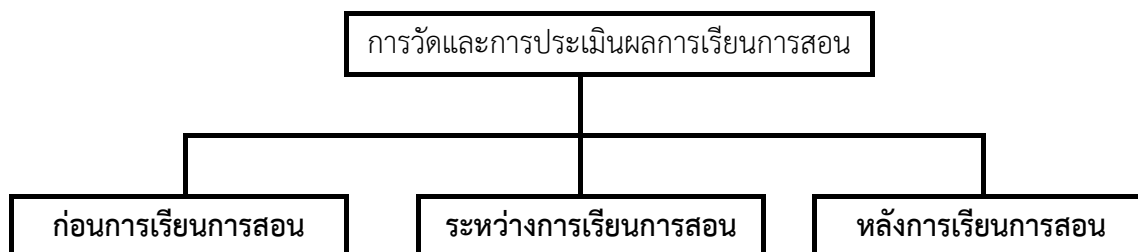
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

สรุปลักษณะของภาพรวมของการวัดและการประเมินผล

จากแผนภูมิดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนกำหนดไว้ 3 ระยะ ดำเนินการดังนี้

ก่อนการเรียนการสอน

การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู (ก่อนเรียน) ด้วยแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้สอบก่อนเรียน หลังเรียน แต่มีโครงสร้างของข้อสอบ ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกในระดับเดียวกัน นำข้อสอบมาตรวจคำตอบและบันทึกคะแนน

ระหว่างการเรียนการสอน

ประเมินความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการประเมินพัฒนาการและศึกษาประเมินจากบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัยเองของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

หลังการเรียนการสอน

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู (หลังเรียน) ด้วยแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก นำข้อสอบมาตรวจคำตอบและบันทึกคะแนน

สำหรับการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครูด้วยตามแบบการประเมิน

หมายเหตุ

เมื่อทำการทดสอบตามที่กำหนดไว้แล้ว จึงนำข้อมูลมาดำเนินการดังนี้

นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียนมาคิดคะแนนหาค่าเฉลี่ย แล้วจึงพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคลว่าคะแนน หลังเรียนพัฒนาขึ้นหรือไม่ พิจารณาคะแนนหลังเรียนเป็นรายบุคคลถ้าผู้เรียนมีคะแนนความสามารถสูงกว่าร้อยละ 50 ถือว่าผ่านเกณฑ์

นำผลการประเมินพัฒนาการในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มาหาค่าเฉลี่ย แล้วพิจารณาเป็นรายบุคคลว่าคะแนนพัฒนาการขึ้นหรือไม่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

ผู้สอน

1. ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้คอยให้ตัวอย่าง แนะนำแนวทาง การช่วยเหลือ สนับสนุนดูแลให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีทักษะในเรื่องกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ข้อจำกัดในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นเพื่อนมนุษย์ ธรรมชาติและเทคโนโลยี สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลองฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียน ได้ฝึกสร้างสรรค์จินตนาการ และสามารถแสดงออกได้ชัดเจนมีเหตุผล
2. ผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกัน ทำงานร่วมกัน ให้คำปรึกษาชี้แนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง
3. ผู้สอนเป็นผู้แนะนำการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งเป็นผู้สาธิต การนำผลงานให้ดูเป็นตัวอย่าง กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการใช้กระบวนการคิดในการใช้กลวิธีการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับวิธีสอนอย่างละเอียดและฝึกฝนตนเองจนเกิดความชำนาญ
4. ผู้สอนและผู้เรียน เพื่อน ร่วมกันวิพากษ์ผลงานร่วมกัน
5. ผู้สอนทำหน้าที่สังเกตและประเมินผู้เรียน

6. ผู้สอนสามารถให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์เข้าร่วมในการจัดการเรียนการสอนได้

7. ผู้สอนควรสอนให้ได้ตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ การศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดทุกขั้นตอน การจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ จะช่วยให้การสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

8. ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาได้ตามความเหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนด้วย และสามารถปรับเพิ่มหรือลดได้ตามความสนใจของผู้เรียนด้วย

ผู้เรียน

1. ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม ทั้งนี้ผู้เรียนมีอิสระในการกำหนดบทบาทหน้าที่และวิธีการทำงานของตนเองได้

2. ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้ มีอิสระในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างสรรค์กับผู้อื่นและสามารถนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ได้

3. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์อย่างกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับกลุ่ม รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการเรียนรู้จากกลุ่มและช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้

4. ผู้เรียน เพื่อนร่วมกันประเมินผลกัน

การจัดสภาพการเรียนการสอน

1. การจัดให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และฝึกทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์อิสระเสรีภาพ การทำกิจกรรมกลุ่มย่อยซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบเป็นอย่างมาก ดังนั้นบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนต้องมีความเป็นกันเอง ให้อิสระผู้เรียนในการทำกิจกรรมปราศจากการแข่งขันกัน จึงจะเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก

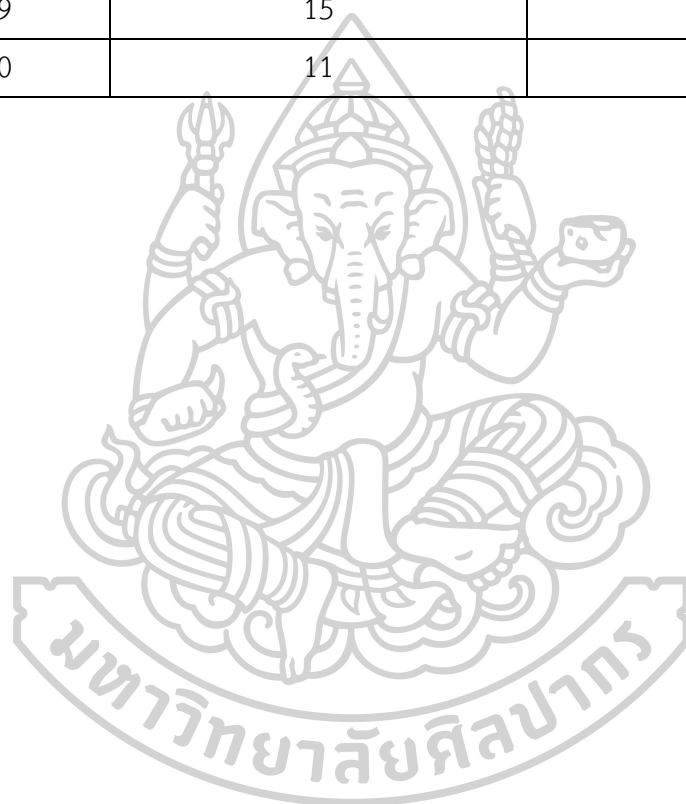
2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในงานการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด

คะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง
ของ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ผู้เรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
คนที่ 1	16	29
คนที่ 2	13	25
คนที่ 3	11	26
คนที่ 4	11	24
คนที่ 5	16	28
คนที่ 6	15	26
คนที่ 7	15	29
คนที่ 8	11	22
คนที่ 9	14	25
คนที่ 10	15	26
คนที่ 11	14	28
คนที่ 12	14	25
คนที่ 13	17	28
คนที่ 14	14	28
คนที่ 15	15	26
คนที่ 16	12	28
คนที่ 17	17	29
คนที่ 18	18	29
คนที่ 19	16	28
คนที่ 20	11	23
คนที่ 21	14	25
คนที่ 22	12	25

ผู้เรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
คนที่ 23	16	27
คนที่ 24	15	23
คนที่ 25	15	26
คนที่ 26	17	28
คนที่ 27	16	27
คนที่ 28	12	23
คนที่ 29	15	28
คนที่ 30	11	28

**พัฒนาการความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง
ของ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต**

ตารางที่ 42 ตารางแสดงความสามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้เรียน
ภาพรวม

ผู้เรียน	คะแนน				$(\bar{x})$	S.D.	ระดับ
	ก่อนเรียน	1	2	รวม			
	12	12	12	36			
คนที่ 1	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 2	8	11	12	31	10.33	2.08	ดี
คนที่ 3	10	11	11	32	10.67	0.58	ดี
คนที่ 4	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 5	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 6	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 7	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 8	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 9	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 10	9	11	11	31	10.33	1.15	ดี
คนที่ 11	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 12	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 13	10	10	11	31	10.33	0.58	ดี
คนที่ 14	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 15	8	10	12	30	10.00	2.00	ดี
คนที่ 16	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 17	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี

ผู้เรียน	คะแนน				($\bar{x}$)	S.D.	ระดับ
คนที่ 18	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 19	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 20	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 21	8	12	12	32	10.67	2.31	ดี
คนที่ 22	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 23	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 24	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 25	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 26	7	10	11	28	9.33	2.08	ดี
คนที่ 27	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 28	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 29	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 30	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
รวม	277	316	351				
($\bar{x}$)/ S.D.	9.23/0.86	10.53/0.57	11.70/0.47		10.49	0.46	ดี

ตารางที่ 43 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้เรียน แจง
ประเด็น

ผู้เรียน	คะแนน								
	ก่อนเรียน			แผน 1			แผน 2		
	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม
	12			12			12		
คนที่ 1	9			10			12		
	2	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 2	8			11			12		
	2	3	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 3	10			11			11		
	3	4	3	3	4	4	3	4	4
คนที่ 4	9			10			11		
	2	4	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 5	9			10			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 6	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 7	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 8	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 9	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 10	9			11			11		
	3	3	3	3	4	4	3	4	4
คนที่ 11	11			11			12		
	4	3	4	4	3	4	4	4	4
คนที่ 12	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 13	10			10			11		
	3	4	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 14	9			10			11		
	2	4	3	3	4	3	4	4	3
คนที่ 15	8			10			12		

ผู้เรียน	คะแนน								
	2	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 16	9			11			12		
	2	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 17	9			10			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 18	10			11			12		
	3	3	4	4	4	3	4	4	4
คนที่ 19	9			10			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 20	9			10			12		
	2	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 21	8			12			12		
	2	3	3	4	4	4	4	4	4
คนที่ 22	10			11			12		
	3	4	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 23	9			11			12		
	3	4	2	3	4	4	4	4	4
คนที่ 24	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 25	9			10			12		
	3	3	3	3	3	4	4	4	4
คนที่ 26	7			10			11		
	2	2	3	3	4	3	4	4	3
คนที่ 27	9			11			12		
	2	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 28	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 29	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 30	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คะแนนได้/ คะแนนเต็ม	277/360			316/360			351/360		
($\bar{x}$)/ S.D.	9.23/0.86			10.53/0.57			11.70/0.47		
คะแนนรวมแต่ ละด้าน	80	101	96	94	116	106	113	120	118
($\bar{x}$)/ S.D.	2.67/0.5 5	3.37/0.5 6	3.20/0.4 8	3.13/0.3 5	3.87/0.35	3.53/0.5 1	3.77/0.4 3	4.00/0.00	3.93/0.25

ตารางที่ 44 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน ภาพรวม

ผู้เรียน	คะแนน				$(\bar{x})$	S.D.	ระดับ
	ก่อนเรียน	1	2	รวม			
	12	12	12	36			
คนที่ 1	8	11	12	31	10.33	2.08	ดี
คนที่ 2	8	11	12	31	10.33	2.08	ดี
คนที่ 3	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 4	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 5	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 6	7	10	11	28	9.33	2.08	ดี
คนที่ 7	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 8	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 9	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 10	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 11	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 12	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 13	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 14	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 15	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 16	9	11	11	31	10.33	1.15	ดี
คนที่ 17	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 18	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 19	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 20	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 21	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 22	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 23	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 24	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี

ผู้เรียน	คะแนน				($\bar{x}$)	S.D.	ระดับ
คนที่ 25	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 26	8	10	12	30	10.00	2.00	ดี
คนที่ 27	9	12	12	33	11.00	1.73	ดีมาก
คนที่ 28	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 29	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 30	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
รวม	283	321	355				
($\bar{x}$)/ S.D.	9.43/0.94	10.70/0.65	11.83/0.38		10.66	0.51	ดี

ตารางที่ 45 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน แจง
ประเด็น

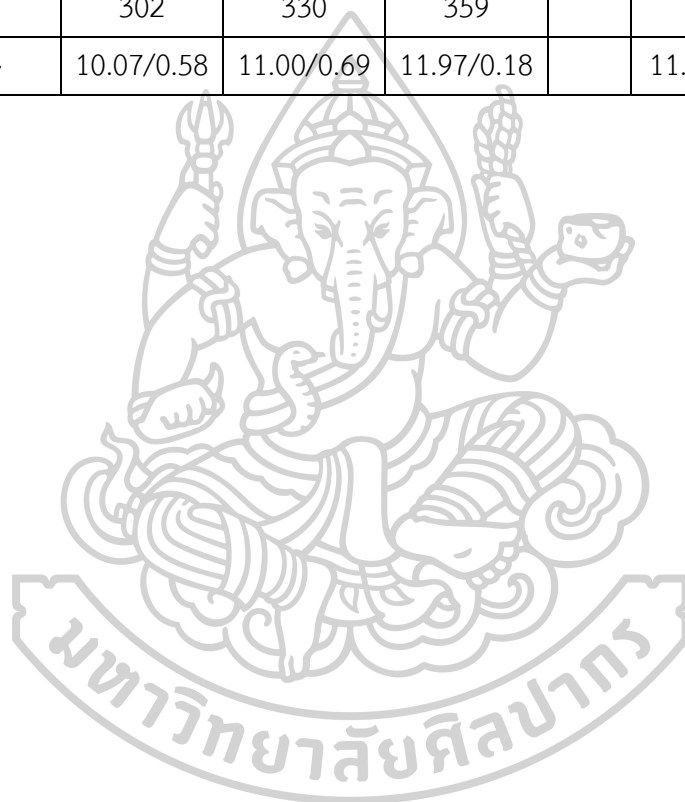
ผู้เรียน	คะแนน								
	ก่อนเรียน			1			2		
	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม
คนที่ 1	12			12			12		
	2	3	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 2	8			11			12		
	3	2	3	4	3	4	4	4	4
คนที่ 3	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 4	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 5	10			10			12		
	3	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 6	7			10			11		
	2	3	2	3	4	3	3	4	4
คนที่ 7	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 8	9			11			12		
	2	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 9	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 10	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 11	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 12	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 13	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 14	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 15	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4

ผู้เรียน	คะแนน								
คนที่ 16	9			11			11		
	2	3	4	3	4	4	3	4	4
คนที่ 17	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 18	9			11			12		
	3	3	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 19	9			10			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 20	9			10			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 21	10			12			12		
	3	3	4	4	4	4	4	4	4
คนที่ 22	10			11			12		
	3	4	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 23	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 24	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 25	10			10			12		
	3	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 26	8			10			12		
	2	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 27	9			12			12		
	2	4	3	4	4	4	4	4	4
คนที่ 28	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 29	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 30	10			12			12		
	2	4	4	4	4	4	4	4	4
คะแนนได้/ คะแนนเต็ม	283/360			321/360			355/360		
($\bar{x}$)/ S.D.	9.43/0.94			10.70/0.65			11.83/0.38		
คะแนนรวมแต่ ละด้าน	79	102	102	96	117	108	115	120	120
($\bar{x}$)/ S.D.	2.63/0.4	3.40/0.5	3.40/0.5	3.20/0.4	3.90/0.31	3.60/0.5	3.83/0.3	4.00/0.00	4.00/0.00
	9	6	6	1		0	8		

ตารางที่ 46 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยเพื่อน ภาพรวม

ผู้เรียน	คะแนน				(x̄)	S.D.	ระดับ
	ก่อนเรียน	1	2	รวม			
	12	12	12	36			
คนที่ 1	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 2	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 3	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 4	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 5	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 6	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 7	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 8	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 9	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 10	9	12	12	33	11.00	1.73	ดีมาก
คนที่ 11	11	12	12	35	11.67	0.58	ดีมาก
คนที่ 12	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 13	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 14	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 15	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 16	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 17	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 18	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 19	11	11	12	35	11.67	0.58	ดีมาก
คนที่ 20	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 21	11	12	12	35	11.67	0.58	ดีมาก
คนที่ 22	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 23	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 24	10	11	11	32	10.67	0.58	ดี

ผู้เรียน	คะแนน				($\bar{x}$)	S.D.	ระดับ
คนที่ 25	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 26	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 27	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 28	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 29	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 30	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
รวม	302	330	359				
($\bar{x}$)/ s.d.	10.07/0.58	11.00/0.69	11.97/0.18		11.01	0.34	ดีมาก

ตารางที่ 47 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยเพื่อน แจง
ประเด็น

ผู้เรียน	คะแนน								
	ก่อนเรียน			1			2		
	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม
คนที่ 1	12			12			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 2	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 3	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 4	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 5	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 6	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 7	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 8	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 9	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 10	9			12			12		
	3	3	3	4	4	4	4	4	4
คนที่ 11	11			12			12		
	3	4	4	4	4	4	4	4	4
คนที่ 12	10			12			12		
	3	4	3	4	4	4	4	4	4
คนที่ 13	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 14	9			11			12		
	3	3	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 15	10			12			12		
	3	3	4	4	4	4	4	4	4

ผู้เรียน	คะแนน								
คนที่ 16	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 17	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 18	10			11			12		
	3	3	4	4	3	4	4	4	4
คนที่ 19	11			12			12		
	3	4	4	4	4	4	4	4	4
คนที่ 20	10			10			12		
	3	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 21	11			12			12		
	3	4	4	4	4	4	4	4	4
คนที่ 22	10			11			12		
	3	3	4	4	3	4	4	4	4
คนที่ 23	10			12			12		
	3	4	3	4	4	4	4	4	4
คนที่ 24	10			11			11		
	3	3	4	3	4	4	3	4	4
คนที่ 25	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 26	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 27	9			11			12		
	2	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 28	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 29	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 30	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คะแนนได้/ คะแนนเต็ม	302/360			330/360			359/360		
($\bar{x}$)/ S.D.	10.07/0.58			11.00/0.69			11.97/0.18		
คะแนนรวมแต่ ละด้าน	87	109	106	100	117	113	119	120	120
($\bar{x}$)/ S.D.	2.90/0.3 1	3.63/0.4 9	3.53/0.5 1	3.33/0.4 8	3.90/0.31	3.77/0.4 3	3.97/0.1 8	4.00/0.00	4.00/0.00

ตารางที่ 48 ตารางแสดงพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์

รายละเอียด	ผู้ประเมิน	ช่วงเวลาพัฒนาการ	ผลการประเมิน		
			คะแนนเต็ม		S.D.
1. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (S,P,E,A,K,I,N.G)	ผู้สอน	ก่อนเรียน	4	2.63	0.49
		แผนที่ 1	4	3.20	0.41
		แผนที่ 2	4	3.83	0.38
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	4	2.67	0.55
		แผนที่ 1	4	3.13	0.35
		แผนที่ 2	4	3.77	0.43
	เพื่อน	ก่อนเรียน	4	2.90	0.31
		แผนที่ 1	4	3.33	0.48
		แผนที่ 2	4	3.97	0.18
2. วิธีการนำเสนอและการแสดงเหตุผล	ผู้สอน	ก่อนเรียน	4	3.40	0.56
		แผนที่ 1	4	3.90	0.31
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	4	3.37	0.56
		แผนที่ 1	4	3.87	0.35
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00
	เพื่อน	ก่อนเรียน	4	3.63	0.49
		แผนที่ 1	4	3.90	0.31
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผู้สอน	ก่อนเรียน	4	3.40	0.56
		แผนที่ 1	4	3.60	0.50
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	4	3.20	0.48
		แผนที่ 1	4	3.53	0.51
		แผนที่ 2	4	3.93	0.25
	เพื่อน	ก่อนเรียน	4	3.53	0.51

รายละเอียด	ผู้ประเมิน	ช่วงเวลา พัฒนาการ	ผลการประเมิน		
			คะแนน เต็ม		S.D.
		แผนที่ 1	4	3.77	0.43
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	ผู้สอน	ก่อนเรียน	12	9.34	0.94
		แผนที่ 1	12	10.70	0.65
		แผนที่ 2	12	11.83	0.38
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	12	9.23	0.86
		แผนที่ 1	12	10.53	0.57
		แผนที่ 2	12	11.70	0.47
	เพื่อน	ก่อนเรียน	12	10.07	0.58
		แผนที่ 1	12	11.00	0.69
		แผนที่ 2	12	11.97	0.18

ภาคผนวก ง
ขั้นตอนที่ 4

ขั้นตอนที่ 4 มีเอกสารประกอบดังนี้

1. จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. จดหมายขอทดลองเครื่องมือวิจัย
3. คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มขยายผล
4. พัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์กลุ่มขยายผล

จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน
ของ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 860 (๒๕๖๕) 4965

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 ตุลาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " รูปแบบการเรียน การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู " มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ศึกษาในรายวิชาของอาจารย์ ชลธิชา นานา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาค้นคว้าด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากสู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

จดหมายขอทดลองเครื่องมือวิจัย
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน
ของ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ที่ อว 8606 (น.ร.)/4964

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 ตุลาคม 2564

เรื่อง ขอทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ด้วย นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907 นักศึกษาระดับปริญญาโทผู้บังคับจิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการเรียน
 การสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิง
 สร้างสรรค์ของนักศึกษาครู" มีความประสงค์จะขอทดลองเครื่องมือวิจัยกับนักศึกษาที่ศึกษาในรายวิชาของอาจารย์
 ชลธิชา นานา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษา
 ดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากชู)

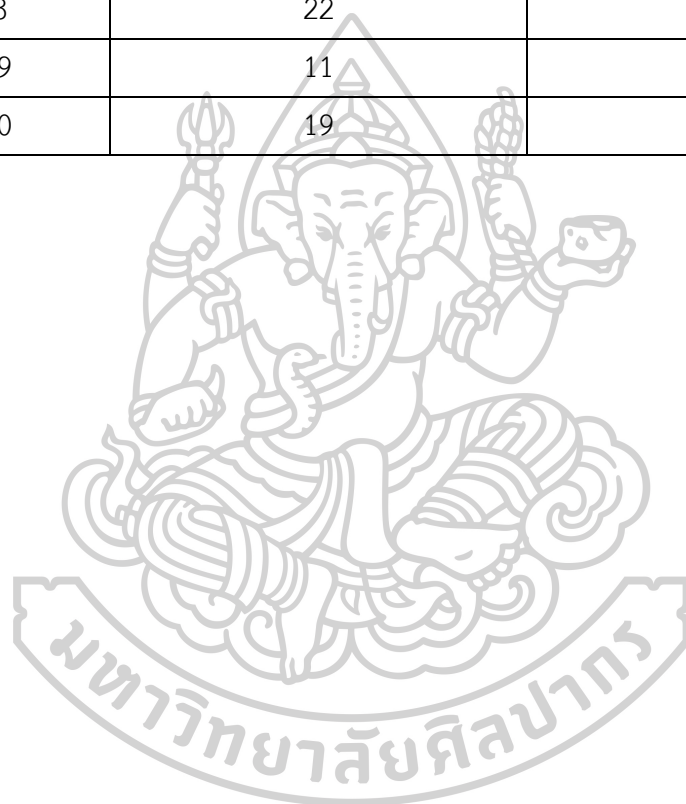
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 วิทยาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ กลุ่มขยายผล
ของ รูปแบบการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ผู้เรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
คนที่ 1	14	23
คนที่ 2	17	25
คนที่ 3	9	21
คนที่ 4	11	24
คนที่ 5	18	28
คนที่ 6	19	26
คนที่ 7	12	29
คนที่ 8	15	22
คนที่ 9	20	25
คนที่ 10	19	26
คนที่ 11	19	28
คนที่ 12	16	25
คนที่ 13	20	30
คนที่ 14	12	28
คนที่ 15	20	26
คนที่ 16	19	28
คนที่ 17	18	25
คนที่ 18	16	29
คนที่ 19	17	28
คนที่ 20	17	23
คนที่ 21	18	25

ผู้เรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
คนที่ 22	8	18
คนที่ 23	21	27
คนที่ 24	10	19
คนที่ 25	13	26
คนที่ 26	14	28
คนที่ 27	9	27
คนที่ 28	22	24
คนที่ 29	11	28
คนที่ 30	19	28

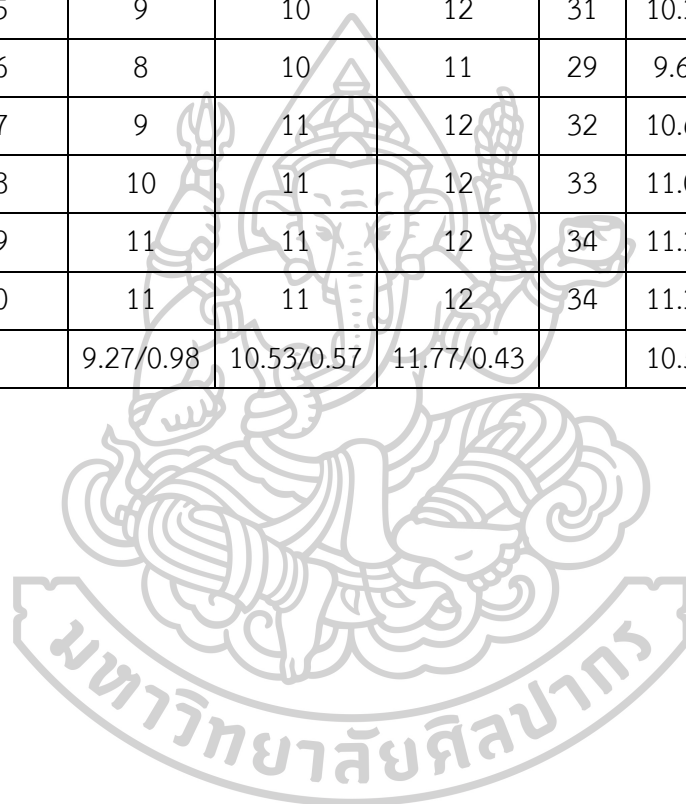
**พัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มขยายผล
ของ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู ของ นายกฤตพล วังภูสิต**

ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้เรียน ภาพรวม

ผู้เรียน	คะแนน				M	S.D.	ระดับ
	ก่อนเรียน	1	2	รวม			
	12	12	12	36			
คนที่ 1	8	10	12	30	10.00	2.00	ดี
คนที่ 2	7	11	12	30	10.00	2.65	ดี
คนที่ 3	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 4	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 5	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 6	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 7	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 8	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 9	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 10	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 11	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 12	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 13	10	10	11	31	10.33	0.58	ดี
คนที่ 14	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 15	8	10	12	30	10.00	2.00	ดี
คนที่ 16	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 17	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 18	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี

ผู้เรียน	คะแนน				M	S.D.	ระดับ
คนที่ 19	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 20	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 21	8	12	12	32	10.67	2.31	ดี
คนที่ 22	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 23	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 24	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 25	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 26	8	10	11	29	9.67	1.53	ดี
คนที่ 27	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 28	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 29	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 30	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
รวม	9.27/0.98	10.53/0.57	11.77/0.43		10.52	0.49	ดี

ตารางที่ 49 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้เรียน แจง
ประเด็น

ผู้เรียน	คะแนน								
	ก่อนเรียน			1			2		
	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม
	12			12			12		
คนที่ 1	8			10			12		
	2	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 2	7			11			12		
	2	3	2	3	4	4	4	4	4
คนที่ 3	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 4	9			10			11		
	2	4	3	3	3	4	3	4	4
คนที่ 5	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 6	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 7	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 8	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 9	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 10	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 11	11			11			12		
	4	3	4	4	3	4	4	4	4
คนที่ 12	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 13	10			10			11		
	3	4	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 14	9			10			11		
	2	4	3	3	4	3	4	4	3
คนที่ 15	8			10			12		
	2	4	2	3	4	3	4	4	4

ผู้เรียน	คะแนน								
คนที่ 16	9			11			12		
	2	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 17	9			10			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 18	9			11			12		
	3	3	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 19	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 20	9			10			12		
	2	3	4	3	4	3	4	4	4
คนที่ 21	8			12			12		
	2	3	3	4	4	4	4	4	4
คนที่ 22	10			11			12		
	4	3	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 23	9			11			12		
	3	4	2	3	4	4	4	4	4
คนที่ 24	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 25	9			10			12		
	3	3	3	3	3	4	4	4	4
คนที่ 26	8			10			11		
	2	2	4	3	4	3	4	4	3
คนที่ 27	9			11			12		
	2	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 28	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 29	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 30	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คะแนนได้/ คะแนนเต็ม	278/360			316/360			353/360		
($\bar{x}$)/ S.D.	9.27/0.98			10.53/0.57			11.77/0.43		
คะแนนรวมแต่ ลดค่า	79	103	96	94	117	105	115	120	118
($\bar{x}$)/ S.D.	2.63/0.6 1	3.43/0.5 7	3.20/0.6 1	3.13/0.3 5	3.90/0.31	3.50/0.5 1	3.83/0.3 8	4.00/0.00	3.93/0.25

ตารางที่ 50 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน ภาพรวม

ผู้เรียน	คะแนน				M	S.D.	ระดับ
	ก่อนเรียน	1	2	รวม			
	12	12	12	36			
คนที่ 1	8	11	12	31	10.33	2.08	ดี
คนที่ 2	8	11	12	31	10.33	2.08	ดี
คนที่ 3	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 4	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 5	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 6	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 7	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี
คนที่ 8	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 9	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 10	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 11	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 12	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 13	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 14	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 15	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 16	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 17	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 18	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 19	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 20	9	10	12	31	10.33	1.53	ดี
คนที่ 21	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 22	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 23	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 24	9	10	11	30	10.00	1.00	ดี

ผู้เรียน	คะแนน				M	S.D.	ระดับ
คนที่ 25	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 26	8	10	12	30	10.00	2.00	ดี
คนที่ 27	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 28	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 29	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 30	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
รวม	9.50/0.82	10.57/0.57	11.87/0.35		10.64	0.44	ดี

ตารางที่ 51 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยผู้สอน แจง
ประเด็น

ผู้เรียน	คะแนน								
	ก่อนเรียน			1			2		
	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม	ความรู้	นำเสนอ	ริเริ่ม
คนที่ 1	12			12			12		
	2	3	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 2	8			11			12		
	2	3	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 3	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 4	9			10			11		
	3	3	3	3	3	4	3	4	4
คนที่ 5	10			10			12		
	3	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 6	9			10			11		
	3	4	2	3	4	3	3	4	4
คนที่ 7	9			10			11		
	2	4	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 8	9			11			12		
	2	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 9	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 10	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 11	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 12	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 13	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 14	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 15	9			10			12		
	2	4	3	3	4	3	4	4	4

ผู้เรียน	คะแนน								
คนที่ 16	9			11			12		
	2	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 17	10			10			12		
	3	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 18	9			11			12		
	3	3	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 19	9			10			12		
	3	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 20	9			10			12		
	2	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 21	10			12			12		
	3	3	4	4	4	4	4	4	4
คนที่ 22	10			11			12		
	3	4	3	4	4	3	4	4	4
คนที่ 23	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 24	9			10			11		
	3	3	3	3	4	3	3	4	4
คนที่ 25	10			10			12		
	3	3	4	3	3	4	4	4	4
คนที่ 26	8			10			12		
	2	3	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 27	9			11			12		
	2	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 28	10			11			12		
	3	3	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 29	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 30	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คะแนนได้/ คะแนนเต็ม	285/360			318/360			356/360		
($\bar{x}$)/ S.D.	9.50/0.82			10.57/0.57			11.87/0.35		
คะแนนรวมแต่ ลดค่า	77	105	103	93	115	110	116	120	120
($\bar{x}$)/ S.D.	2.57/0.5 0	3.50/0.5 1	3.43/0.5 7	3.10/0.3 1	3.83/0.38	3.67/0.4 8	3.87/0.3 5	4.00/0.00	4.00/0.00

ตารางที่ 52 ตารางแสดงความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประเมินโดยเพื่อน ภาพรวม

ผู้เรียน	คะแนน				M	S.D.	ระดับ
	ก่อนเรียน	1	2	รวม			
	12	12	12	36			
คนที่ 1	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 2	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 3	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 4	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 5	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 6	10	10	11	31	10.33	0.58	ดี
คนที่ 7	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 8	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 9	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 10	11	12	12	35	11.67	0.58	ดีมาก
คนที่ 11	11	12	12	35	11.67	0.58	ดีมาก
คนที่ 12	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 13	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 14	9	11	12	32	10.67	1.53	ดี
คนที่ 15	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 16	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 17	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 18	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 19	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 20	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 21	11	12	12	35	11.67	0.58	ดีมาก
คนที่ 22	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 23	10	12	12	34	11.33	1.15	ดีมาก
คนที่ 24	10	11	11	32	10.67	0.58	ดี

ผู้เรียน	คะแนน				<i>M</i>	<i>S.D.</i>	ระดับ
คนที่ 25	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 26	10	10	12	32	10.67	1.15	ดี
คนที่ 27	10	11	12	33	11.00	1.00	ดีมาก
คนที่ 28	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 29	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
คนที่ 30	11	11	12	34	11.33	0.58	ดีมาก
รวม	10.20/0.48	10.87/0.73	11.93/0.25		11.00	0.36	ดีมาก

ผู้เรียน	คะแนน								
คนที่ 16	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 17	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 18	10			11			12		
	3	3	4	4	3	4	4	4	4
คนที่ 19	10			10			12		
	2	4	4	2	4	4	4	4	4
คนที่ 20	10			10			12		
	2	4	4	2	4	4	4	4	4
คนที่ 21	11			12			12		
	3	4	4	4	4	4	4	4	4
คนที่ 22	10			11			12		
	3	3	4	4	3	4	4	4	4
คนที่ 23	10			11			12		
	3	4	3	3	4	4	4	4	4
คนที่ 24	10			11			11		
	3	3	4	3	4	4	3	4	4
คนที่ 25	10			10			12		
	3	4	3	3	4	3	4	4	4
คนที่ 26	10			10			12		
	2	4	4	3	4	3	4	4	4
คนที่ 27	10			11			12		
	2	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 28	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 29	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คนที่ 30	11			11			12		
	3	4	4	3	4	4	4	4	4
คะแนนได้/ คะแนนเต็ม	306/360			325/360			358/360		
($\bar{x}$)/ S.D.	10.20/0.48			10.87/0.73			11.93/0.25		
คะแนนรวมแต่ ละด้าน	81	115	110	95	117	113	118	120	120
($\bar{x}$)/ S.D.	2.70/0.4 7	3.83/0.3 8	3.67/0.4 8	3.17/0.5 9	3.90/0.31 3	3.77/0.4 3	3.93/0.2 5	4.00/0.00	4.00/0.00

ตารางที่ 54 ตารางแสดงพัฒนาการความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนกลุ่มขยายผล

รายละเอียด	ผู้ประเมิน	ช่วงเวลาพัฒนาการ	ผลการประเมิน			แปลค่า
			คะแนนเต็ม	M	S.D.	
1. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ (S,P,E,A,K,J,N,G)	ผู้สอน	ก่อนเรียน	4	2.57	0.50	พอใช้
		แผนที่ 1	4	3.10	0.31	ดี
		แผนที่ 2	4	3.87	0.35	ดี
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	4	2.63	0.61	พอใช้
		แผนที่ 1	4	3.13	0.35	ดี
		แผนที่ 2	4	3.83	0.38	ดี
	เพื่อน	ก่อนเรียน	4	2.70	0.47	พอใช้
		แผนที่ 1	4	3.17	0.59	ดี
		แผนที่ 2	4	3.93	0.25	ดี
2. วิธีการนำเสนอและการแสดงเหตุผล	ผู้สอน	ก่อนเรียน	4	3.50	0.51	ดี
		แผนที่ 1	4	3.83	0.38	ดี
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00	ดีมาก
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	4	3.43	0.57	ดี
		แผนที่ 1	4	3.90	0.31	ดี
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00	ดีมาก
	เพื่อน	ก่อนเรียน	4	3.83	0.38	ดี
		แผนที่ 1	4	3.90	0.31	ดี
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00	ดีมาก
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผู้สอน	ก่อนเรียน	4	3.43	0.57	ดี
		แผนที่ 1	4	3.67	0.48	ดี
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00	ดีมาก
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	4	3.17	0.65	ดี
		แผนที่ 1	4	3.50	0.51	ดี
		แผนที่ 2	4	3.93	0.25	ดี
	เพื่อน	ก่อนเรียน	4	3.67	0.48	ดี
		แผนที่ 1	4	3.77	0.43	ดี
		แผนที่ 2	4	4.00	0.00	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	ผู้สอน	ก่อนเรียน	12	9.50	0.82	ดี
		แผนที่ 1	12	10.57	0.57	ดี
		แผนที่ 2	12	11.87	0.35	ดีมาก
	ผู้เรียน	ก่อนเรียน	12	9.27	0.98	ดี
		แผนที่ 1	12	10.53	0.57	ดี
		แผนที่ 2	12	11.77	0.43	ดีมาก
	เพื่อน	ก่อนเรียน	12	10.20	0.48	ดี
		แผนที่ 1	12	10.87	0.73	ดี
		แผนที่ 2	12	11.93	0.25	ดีมาก

อื่น ๆ มีเอกสารประกอบดังนี้

1. หนังสือรับรองจากคณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม
2. หนังสืออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. หนังสือของผู้วิจัยผ่านการอบรมจริยธรรมในมนุษย์
4. ศิลปประกอบ

หนังสือรับรองจากคณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

AF 05-06

หมายเลขโครงการ 63 / 13

คณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เลขที่ 9 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์

เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10220 โทร. 02-521-2288 , 02-521-1234

Email : research.pnru@gmail.com

หนังสือรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

คณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ดำเนินการให้การรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่เป็นมาตรฐานสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการ : รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

เลขที่โครงการวิจัย : 63 / 13

ผู้วิจัยหลัก : กฤตพล วังภูสิต

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เอกสารที่ได้รับการรับรอง : 1. เอกสารโครงการวิจัย
2. เอกสารเครื่องมือวิจัย
3. เอกสารเชิญชวนเข้าร่วมโครงการวิจัย
4. เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

ลงนาม.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตราภา กุณฑลบุตร)

ประธานคณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ให้ไว้ ณ วันที่ : 10 มีนาคม 2564

หมดอายุ วันที่ : 11 มีนาคม 2565

กำหนดส่งรายงานความก้าวหน้า : -

หนังสืออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

ประกาศนียบัตรวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 เรื่อง อนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 ประจำปีภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2563

.....
 ชื่อนักศึกษา นายกฤตพล วังภูสิต รหัสประจำตัว 61253907

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

หัวข้อเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม ตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถ
 สร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู

Models for Language and Culture Instruction Based on Linguistic Landscape for Enhancing the Ability
 of Innovative Creation of Pre-service Teachers

อาจารย์ที่ปรึกษา

1. อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ สังเสริม	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไทวิทยศิริธรรม	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. อาจารย์ ดร.เด่นชัย ปราบจันดี	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ประกาศ ณ วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563

(อาจารย์ ดร.อภิมาส มากชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือของผู้วิจัยผ่านการอบรมจริยธรรมในมนุษย์
เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์
เพื่อส่งเสริมความสามารถการสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู
ของ นายกฤตพล วังภูสิต

คณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ขอมอบประกาศนียบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

อาจารย์กฤตพล วังภูสิต

ได้ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการในหลักสูตร "หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ปีที่ ๒"
(เทคนิคการเป็นผู้ประเมินโครงการวิจัย : ทิศด้านวิชาการ และด้านจริยธรรม)
ประกาศนียบัตรฉบับนี้ผลตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตราภา กุณทดบุตร)
ประธานคณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

(รองศาสตราจารย์ ดร.เบ็อง กิจทัศน์ภรณ์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ขอมอบประกาศนียบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายกฤตพล วังภูสิต

ผ่านการอบรมเรื่อง "จริยธรรมการวิจัยในคน สาขาสังคมศาสตร์" วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ขอให้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้เป็นหลักในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ประกาศนียบัตรนี้รับรองถึงวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(อาจารย์ ดร.อภิมาส มากจูย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย
บัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	กฤตพล วังภูสิต
วัน เดือน ปี เกิด	27 เมษายน
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษา อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาไทย คณะ อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2564 สำเร็จการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

